

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

NAGYKANIZSA,

Fischel Fülöp Fia könyv- és papirkereskedésében, Városház-palota.

Teljesen: Kiadóhivatal: 103.
Szerkesztőség: 78.

Előfizetések és hirdetések:

Fischel Fülöp Fia könyv- és papirkereskedésébe intézendők.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben hához hozzá

Egy hónap	1.- K.
Negyedévre	3.-
Félévre	5.-
Egész évre	12.-

Postai szétküldésel:

Egy hónap	1.60 K.
Negyedévre	4.50
Félévre	9.-
Egész évre	18.-

Megjelenik naponként este 6 órakor
Ünnepnapok kivételévelFelelős szerkesztő: SZALAY SÁNDOR.
Szerkesztő: RÉVÉSZ LAJOS.

Egyes szám ára 6 fillér.

Nagykanizsa legelső és legnagyobb divatáruháza speciális ujdonságokban

Singer József és Társa Nagykanizsa,
Kazinczy utca 1. szám.
.... (Vasuti-utca.) ....

Az őszi időny közeledtével felhívjuk b. figyelmét áruházunkra, melyben a legújabb divatu bel- és külföldi ujdonságok már megérkeztek u. m.: Angol és francia, costüm-, pongyola- és blouse-kelmék.

Sikerült 3500 méter selyemmaradékot beszerezni, mely bámulatos olcsó áron kerül eladásra.

Állandó raktár: a legelegánsabb selyem és posztó alsószoknyák, „Laay Plaidek“ és kész női fehérneműekben. Gyapjú és mosóflanelok, szőnyeg, függöny és ágyterítők. Vászonraktárunk, melyben a legjobb gyártermények vannak képviselve. Szigoruan szabott árak!! Uidékre mintákat szivesen küldünk, Szigoruan szabott árak!!

Ünnepi imakönyvek

— az izraelita ünnepekre —
héber, magyar és német szöveggel
mindenféle kiadásban, hözsönés és finomabb
kiállításban.

Imaköpenyek (Thalesek)

hözsönés, gyapjú és selyemből kaphatók
legnagyobb választékban és legolcsóbban
Fischel Fülöp Fia könyvkereskedésében
Nagykanizsán.

Zongorahangolás helyben

= 5 korona. =

Elsőrangú külföldi, ugymint Bösendorfer, Ehrbar, valamint 25 évi bécsi zongora-gyárakban szerzett tanulmányaim képesítenek, hogy a nagyérdemű műértő közönség igényeinek e téren mindenben megfeleljek. Zongora javításokat, ugymint teljes átdolgozást gyárilag eszközölök, új zongorákat állandóan raktáron tartok, régiéket becserelek.

A u. é. közönség pártfogását kérve.

Wogrincsics Ferencz

zongora-készítő, hangoló és raktáros.

Erzsébet-királyné-tér 10. sz.

(Löwi Adolf-féle ház.)

Grand-Prix. Párisi világtállítás 1900.

Kwizda Ferencz János
cs. és kir. oostérk-magyar, román kir. és bolgár
fejedelemi udvari stallista,
kerületi gyógyszerész Kornsburgban, Bécs mellett
Kwizda-fele Restitutionsfluid
cs. és kir. szabadalmaitól mosóvíz lovak számára.

1 üveg ára korona 2.80.

Negyven év óta van használatban az udvari istállóban s a legnagyobb katonai és polgári istállókban is lovak izmai erősítésére, fárasztó menetek előtt és után, szarvasoknál és az ismok mervevésénél stb. lovak a trainingben bámulatos eredmények felmutatására képesít.

Főraktár Magyarországon részére:

Tud. társulat gyógyszerészei
Budapest, Király-utca 21.
sz. és Andrássy-ut. 26. sz.

KALOGÉN

BRÁZAY SÓSBORSZESZ
FOGKRÉMA LEJÓBB

500 koronát

fizetek annak, ki a Bartilla fogviszének használata mellett (üvege 70 fillér) valaha ismét fogfájást kap, vagy szája büzlök. (Franco küldéssel külön 95 fillér) Bartilla-Winkler Ede Wien, 19/1. Sommergasse 1. Kapható minden gyógyszerárban és drogueriában. Csakis „Bartilla fogvisz” kerendő. Hamisítások bejelentése utalmazzatik. Oly helyekre, hol nem kapható, bérmentve küldök 7 üveget 5 kor. 20 fillérért.

Raktár Nagykánizsán: Drogéria a Vörös kereszthez.

Igen sokszor vizsgálták. — Nélkül használhatatlanok
fogorvosi feladatnál által megengedték.

Kalodont

német nyelvű leírás

fontosított szöveg.

A fogak tisztántartásához csapn szájvizet nem elég. A foghöz mindig újabb letehető ártalmas anyagok eltávolítása csakis mechanikus tisztítással kapcsolatban egy frissítő és szűzítő hatású ható fogtisztító szerrel) sikerülhet, miszél a „Kalodont” már az összes kulturált államokban a leginkább használtára bizonyult.

2876. tk. 1907.

széles VIXXX

Arverési hirdetmény.

A nagykanizsai kir. törvényszék közhírré teszi, hogy a nagykanizsai segélyegylet szövetkezést végrehajtónak Horváth János bakónaki lakos végrehajtást szenvedett elleni 200 kor. tőke és jár. iránti végrehajtási ügyében a nagykanizsai kir. törvényszék területéhez tartozó s a bakónaki 39 sztkvben A. + 43/a hrsz. alatt felvett teleházban Takács Jánosé szül. Horváth Julianna — teleházban Horváth János tulajdonát képező 21. soroz. ház és udvar az 1881. I. X. t. cz. 156. §-a alapján egészen 814 k. az u. o. 304. sztkvben A. + 1283/C. hrsz. alatt felvett 2565 és kasszál a Pupi-hegyen 480 kor. 1284/C. hrsz. alatt felvett 2565 és kasszál a Pupi-hegyen 412 kor. az u. o. 1504 sztkvben A. + 39/a. hrsz. alatt felvett kert a beltelekben 32 kor. 40/a. hrsz. a felvett kert a beltelekben 28 kor. 43/C. hrsz. alatt felvett beaőség 22 kor. 114/a 2 szántóföld és erdő a sukova földi dőlőben 17 kor. bea. értékben

1907. évi szeptember hó 14-ik napjának

délelőt 10 órakor Bakónak községében a R. pöch Gyula felperesi ügyvéd vagy helyettese közbenjöttével megtartandó nyilvános bírói Arverő sen eladani fog.

Kikiáltási ár a fentebb kitett becsár.

Arverési kivánók tartoznak a becsár 10%-át készpénzben vagy óvadékképp papírban a ki-küldött kegyhez letenni.

A kir. törvényszék mint tkvi hatóság. Nagykánizsa, 1907. évi május hó 5. napján.

GÖZONY,
kir. törvénzéki bíró.

Csemegeszőlő,

csakis elsőrendű nemes fajok, postakosaranként 2.80 kor., 100 kg. vételnél 40 kor. Csemege alma és körte postakosaranként 2.40 kor., 100 kg. 24 koronától feljebb. Görög és sárga dinnye 100 kg. 10 kor., turkesztán és ananász 32 kor., postakosaranként 2.40 kor. Paradicsom, tölthető zölő paprika és fejes káposzta postakosár 2 kor. Vanuti rendelést csakis előleg beküldéssel szállít.

Szabó 235. gyümölcskivitele Csongrád.

Steckenpferd Liliom tejszappan

Bergmann & Co Dresden és Tetschen a/E.

volt és marad a naponkint beértező elismerő levelek szerint, a leghatásosabb az összes gyógyszerzappanok között seplő ellen, ugy a sima, puha bőr és viruló arczsín elérésére és fenntartására. — Kapható darabonként 80 fillérért minden gyógyszerárban, drogueriában, illatszert- és szappankereskedésben és fodrász-üzletekben.

TIRGRAM-POR

az egyedüli szer, mely az összes rouarokat gyorsan és alaposan kipszítja; üvegeben — 30. — 60. 1. — és 2. — koronáért kapható

TIRGRAM TINKTURA

csakis Polóshák ellen üvegekben — 40. — 80. 1.20, 2.60 és 5. — koronáért kapható minden jobb drogueriában fűszer- és festék kereskedésben, ahol Tirgram-Plakátok ki vannak függesztve. — Ügyeljünk a TIRGRAM névre. Gyár: Budapest, IV. kerület, Rópoly-utca 1.

Hirdetések felvételnek e lap kiadóhivatalában.

Bélhurut

(idült, ideges, gümőkóros hasmenés legjobb gyógyszere a

Barta-féle FEKETE AFONYA

GYÓGYBŐR.

Kapható gyógyszerészeknél. 5 üveget 8 koronáért bérmentve szállít

előzetes fizetésnek köszönésével is a

Felkai konzervgyár Felka, Szepes m.

Kérjen arjegyzéket!

Csemegekonzervek

Barta-féle erdei gyümölcsbefőttek, izek, szörpök, főzelék- és huskonzervek, nemes borovicskái versenyen felüli minőségben szállít

A legjobb padlófénymáz!

FRITZELACK

A legkiadósabb! A legtartósabb!
Használatban a legolcsóbb!

Raktár Nagykánizsán: Non és Klein és Fialovits Lajosnál.

Szőllő-sajtók, Gyümölcs-sajtók

Berkules-kettős nyomószerkezettel kézi hajtásra

Hydraulikus sajtók

magas nyomás és nagy munkaképesség számára Gyümölcs-zúzó, szőlő-malmok, boggyós-gépek

Teljesen felszerelt szűretelő készülékek állandóan és kocsira szerelve. Lé-sajtoló, boggyó őrlők.

Aszaló készülékek, gyümölcs és főzelék számára. gyümölcs-hámozó és vágó gépek. — Szabad, önműködő, hordozható és szállítható »SYPHONIA«-permetező szőlők, gyümölcs, fák, komló és szegyes permetezésére. Szőlő-ekék gyártatnak és szállítatnak jótállás mellett különlegességként legjobb szerkesztés szerint

Mayfarth Ph. és Társa

gondosági gépgyár, vasöntője és gépházai által
MEC4, II/1. Taboretstrasse 71. — Ültetve 1882-ig, utoljára 1888-ig
Nagykanizsa drogueriáján ingyen és bérmentve. Képzelték és vasöntésükkel készítettek.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

NAGYKANIZSA,

Fischel Fülöp Fia könyv- és papírkereskedésében, Városház-palota.

Telefon: Kiadóhivatal: 103.
Szerkesztőség: 78.

Előfizetések és hirdetések:

Fischel Fülöp Fia könyv- és papírkereskedésébe intézendők.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben házhoz hozva:

Egy, óra . . . . . 1.— K.
Negyedévre . . . . . 3.—
Félévre . . . . . 5.—
Egész évre . . . . . 12.—

Postai szétküldéssel:

Egy óra . . . . . 1.50 K.
Negyedévre 4.50
Félévre . . . . . 9.—
Egész évre . . . . . 18.—Megjelenik naponta este 6 órakor
Öt napos kivétellel.Felolvas szerkesztő: SZALAY SANDOR.
Szerkesztő: RÉVÉSZ LAJOS.

Egyes szám ára 6 fillér.

TELJES INTÉZETI
kelengyék, fehérművek,szekendők, lakás kényelmek minden kivételben,
valódi szantari hősi hárianyák, keze és fésű
— árak sít. legelőnyösebben szerzethető be —

Alt és Böhm

Áruházban

Nagykanizsa, Városház-épület. Telefon 101. sz.
Szólió, szobori árak.

Tűzjelmes és pontos kiszolgálás.

A mit a holnapután hoz.

Nagykanizsa, augusztus 31.

Ha rátekerti az ember a fülét ennek az országnak az érverésére, csodálatos hangokat hall. Nebéz, fájó sóhajjal teli hangokat, mik valami zűrzavaros, exaltált muzsikává bongnak össze. Elynyújtott, monoton hanghullámokba beleágyzott valami rekedt kiáltás, amiben benne van megvonaglott százszáz minden kétségbeesés és minden sötétben látó lehanggoltság. Ez a muzsika, ez a rapzodikus szilajságában félelmetes hangzavar, hasonlatos ahhoz, amivel győtrődéseket, gyilkos küzdelmekbe befordult emberek

minden napi csatáit öntik kottákba a nagy muzsikusok.

Ha józan frjú emberek kinyitják a szemüket és keresztül néznek a holnap kicsinyes távolán, nyancsak fekete dolgokat látnak. Valami ösztövére gében nyargal erre-felé egy csontos, szikár ember, ki, ha végig simit rajtunk, sebesre tépi a mi fehér, jóléthez szokott puha bőrünket s ha odahajol hozzánk, a lehellete mérgeket önt. Gyilkos, embertölő párat, olyat, miben bennefészkelnek a földi nyavalyák bacillusai. És ez a csontos, ijesztő ember már nagyon közel van hozzánk.

Talán mondanunk is fölösleges, hogy mindez, a hogy ideirtuk, merő simbolus, az elejétől a végéig csupa képletes beszéd. Meseszerű köntösbe öltöztetése egy nagy szomorúságnak, milliónak sanyargásáról való parafraze. Nemi más, mint maga a nagy tény; a tőre a nélkülözés, az éhség lesz ur ebben az országban. Mindenek fölötti hatalmas ur, egy könyörtelen cészár. Remegjenek hát össze az emberi térdek, az ilyen hatalmaságokon nem fognak ki a mi agyaglábu praktikáink

Mondjuk el sorjában ezt a dolgot. Hitelesnek kikiáltott korifeusok nagy szénhiányt

és ebből folyólag a tavalyinál sokkalta nagyobb széndrágaságot jósolnak a tőre. Azok a keserves állapotok tehát, melyek tavaly annyira kétségbejötté tették a telet, az idén megnövekedett arányokban és időökölő súlylyal ismétlődnek. A földmivélsügyi miniszteriumba beérkezett mezőgazdasági statisztika szerint ez évben silányabb, kevésbé kiadósabb volt a termés a tavalyinál. Tehát drágább lesz a kenyér. És ennek a strófiának az éle az, hogy az apró penészes munkás lakásokban, mikbe csak úgy nagy ritkán, egy-egy ünnepnapra kerül majd egy kevés meleg, a kenyeret is kisebb karajba szabják. Pedig eddig is eléggé kicsi volt.

A szállítókék is silány termést ígérnek. Ehhez ugyan vajmi kevés köze van a zselérsorra jutott népnek, de annál jobban megértzi az ország. A hazai bor ára emelkedni fog s így könnyebben vesi fel véle szemben a versenyt a külföldről importált, sokkal olcsóbb idegen bor. A szállógerzedek is hiába ontják hát az agyonpancsolt nedűt, ha mindjárt a végsőkig véknyan is, ebből az esztendőben nem igen lesznek vigak a szüretek. Legalább is nem szabadna annak lenniök. És mind ennek tetejébe egyre ritkább vendég lesz a zsebünkben a sárga arany. Amolyan fehér holló számba megy rövidesen, minek a szárnya rebbeneése

Téma nélkül.

— A szélhámosságok hipnóziása. —

Nagyon nehéz ilyenkor aféle tárcakarcolatot írni.

Nincsen téma!

Ez a baj.

Nemcsak a polgármesterek leledzenek téma-hiányban Nagykanizsán, hanem a tárcakarcolat írói is.

A riporter-kollegák helyzete sokkal könynyebb. Ha már semmi érdemes témát nem találnak, akkor végigsétálják a város utcáinak csatornáit és azokat szellőztetik.

Ahol a város magisztrátusa a csatornázás iránt erélyes lépéseket nem tett, tehát a hajléktalan, szegény patkányokról kellőképpen nem gondoskodott: ott »jogyzolok» készítenek és aztán szidják, ütik, verik, vágják a polgármestert, meg a tanácsot.

Mikor már semmi egyébért nem lehet

»nakimenni» a polgármestert: akkor azért megújítja meg, hogy miért nincsen »témája». Pedig hát, ha a polgármesterek állandóan volna »témája», szeretném tudni: hol az örökben vénnék a témát a riporter-kollegák.

A vérbeli riporternek valószínűleg memo-

randumot kellene terjeszteni a polgármester elé: kegyeskedjék a dolgokat úgy intézni, hogy az ő részéről állandóan fenforogjon a a téma-hiány; hogy mindig legyen valami tartalék-téma, amiről ő, a riporter, irhasson.

De hát abból — ha én itt tanácsokat osztogatok a riporter-kollegáknak — nekem nincsen semmi hasznom. Azért én mégis csak téma nélkül állok.

Pedig irnom kell valami tárcakarcolatot, aminek legyen valami kis helyi vonatkozása is; mert a szerkesztő-kollegám, akinek az a dolga, hogy mindennapra összeszedje a lapba való szellemi táplálékot, — egyre sürget, egyre bajtja, hogy valami »nagykanizsai» tárgyról írjak.

Igen, de most éppen a buborka-savanyítás évszakában vagyunk.

Nagykanizsán pedig — ahol Tissot francia író szerint olyan csendesek az emberek, mint Franciaországban az istenek, — a közéletben is olyan csendes minden, mint Varascsin-balkáni csataképen. Talán a kánikulai eseménytelenség idején már a Pátria- és Frank-pótkávé is megkötötték a világkéket. Treuga! Déli szállott a szivekbe. Nincs semmi mozgalom, nincs esemény, ami fölött kissé elmélked-

hetnék az ember; s aminek egy kis helyi vonatkozása is lenne.

De mégis!

Talán a szélhámosságokról, a szélhámosságok bámulatos hipnózisáról írhatok valamit.

Hisz alig van olyan vidéki város, ahol annyi szélhámosság fordulna, mint Nagykanizsán.

Kaldeus papok, üldözött orosz zsidók, menekülő szocialista-írók, francia vagy angol nyelvtanulók, bujdosó opera-énekesek, világhírű színművészek, orosz katonaszökevények, utiköltésből kifogyt horvát és szerb újságírók nagyon érdekes változatokban és egymásutánban állítanak be hozzánk és mi valamennyit megbámuljuk, megkönyezünk és a Jehova áldásán felül rendesen még öreg- és aprópénzzel is tisztességesen ellátva bocsátjuk el őket.

A »bazafias» ügynökökről, akik Kossuth Ferenc részére bizalmi aláírásokat szednek s e mellett beszédjeit árulják, meg a kiűzött francia-apácákról, akik a vallásüldözés »szel-nalmasc» alakjai, — nem is szölok.

Valamennyi kitűnő szélhámosság, akik nagy-szerűen értik a módját: hogyan kell becsapni, bolonddá tenni a hatóságot is, meg a körön-

előtt ijedten sok sok hasztalan sóvárgással hull térdre az ember.

Nem is nagyitunk, csak reális tárgyias-sággal rajzoljuk meg a képét a közeledő télnek, mikor ezt a sok szomorúságot írjuk. A feketét nehéz még jobban megfeketíteni, amugy is bajos volna még vizsgálatanabbnak festeni a holnapot, mikor az amugy is nagyon vizsgálatlan.

Lajti és seprő.

Irta: Egy városi képviselő.

1906. január 1-eje óta a tűzoltók járandóságáa 2000 korona helyett 4400 korona. Indokolják ennek a többletnek megzavaszását azzal, hogy hivatásos tűzoltókat kellett alkalmazni és azzal, hogy a hivatásos tűzoltók az utcák tisztántar-tásában is részt vesznek. Ebből mind eddig nem érthető semmi. Most is csak négyen járnak a város őrségi területén és sepernek *nappal* mint anno 1890-ben.

Hogy a hivatásos tűzoltóknak egész nap mi dolguk van? — nem tudjuk, hisz a hatóság jelentést nem ad ki az egyes hivatalok működéséről, tehát nem is tudhatjuk, hogy a hivatásos tűzoltó uraknak mi a hivatásuk.

Ugyancsak a tűzoltók kapnak lajtos kocsi-k javításra 644 korona jelentékeny összeget, ha tekintetben vesszük, hogy egészben két öntöző kocsit jár a városban. Sőt lajtos kocsi beszerzésére is elő van irányszav 700 korona, de ezt a lajtos kocsit talán még valamely műhelyben kell kerecsünk.

A mint mindenki meggyőződhetik, még a megieő öntözési kellékeket sem használja fel tűzoltóságunk, hát minek akkor neki a lajt? Ott van a sétatér bejárójánál a hydraus, melynek megépítése pénzbe került és most azért nem használják, mert nincs hozzávaló öntöző cső. — Egyszer nincsen bor, mászor nincs pohár. E hiányok mellett még az illetékeségi kifogások is dühöngnek. A mérnöki hivatal a rendőrségre bizza az elrendelés jogát, a rendőrség a tanácsra ruhazza az illetékeséget, a tanács meg a tűzoltó-

seget is. Okos, tanult, tapasztalt egyéneket is behálóznak itt nálunk.

Később azután, mikor a rászédés világosan áll minden rászédett előtt, — akkor mindenki azt kérdezi: hogyan történhetett meg.

Hát, kérem alásan, a dolog úgy van, hogy a szélhámosság voltaképpen hipnozison alapzik.

Minden eredményesen működő szélhámos-ban hipnotizáló erő van. Minden szélhámos ugynevezett *sors egyéniség*. — Határozott, biztos föllépésekkel, akaratur erejével formá-lisan megdelejezik, megbabonázzák, meghip-notizálják a náluknál gyöngébb lelki-erejű közönséget. Formálisan beléje szuggerralják, hogy elbigyje azt, amit ők mondanak, állit-tanak.

Csakis így érthető meg, hogy miképpen vesznek le célre szélhámosok a lábukról még olyan egyéneket is, akik foglalkozásuknál fogva nagyon jól ismerhetik a szélhámosság-sak minden nemét, faját.

És a szélhámosok — ugy látszik — na-gyon jó médiumnak ismerik a nagykanizsai közönséget, mert sűrűen látogatják.

Általában olyanforma közhit élhet az ő világukban, hogy Nagykanizsán minden ügyes szélhámos boldogulhat.

ságra hárítja a felelősséget, a tűzoltóság viszont egy nem létező szerszódásra hivatkozik és ebben círelusban jól érzik magukat a városatyák és marad az utcai rend *mandsuri* állapotban, — Volt már, akit egy hordó kicsodáért meg-hurcolták három forumon, de ez a közönségszere gyilkos határu nemtörődőséget szóltanul tűri a lakosság.

A költségtetés vita alkalmával történnek el-vétve leiszólások, de ezek a felszólalók csak predikátorok a sivatagban. Ambícióval várost szolgálni, divatját multa Nagykanizsán; a fegyel-mit még vissza lehet csinálni pénzbírágra, tehát egy számár leiszólás nem zavar vizet, sőt még egy olyan erős kifakadás mint a *Romete Gézás* se gyakorolt mélyebb hatást. — Azt mondta az utcák aliralmas állapotára vonatkozólag: Ezek olyanok, hogy az ember szegyenli magát Nagy-kanizsán lakni.

Nagykanizsa tisztviselőinek kérése.

— Saját tudósítónktól. —

— augusztus 31.

Városunk tisztviselői, mint ezt előre je-leztük, ma beadták a képviselőtestülethez intézett kérvényüket az iktatóba. Tudvale-vőleg a nagy drágaságra való hivatkozással drágasági pótlékokat kérnek. A tisztviselők kérésével lesz még alkalmunk foglalkozni; a kérvény egy részét itt közöljük:

Azt hisszük, felesleges indokolnunk kéré-sünk jogosságát, tekintve az ez évben minden tekintetben vagyis elemekben, ruházat-ban, tüzelő anyagban és még a lakbérben is elő állott drágaságot, mely különösen a kis-hivatalnoknál általában, de legazembetűnb-be nálunk, a városnál észlelhető, kiktől megkívánja a nagyközönség, hogy tisztessé-gesen ruházkodjunk a családunk tagjait tisz-tességes ruházattal ellássuk; továbbá szükse-ges, hogy gyermekeink iskoláztatása és ne-veltetéséről kellőképpen gondoskodjunk. Az állam, törvényhatósági, magán stb. tisztvis-elők minimális kezdő fizetése 1400 korona mely minden négy évben 200 koronával emelkedik és 420 korona lakbér, addig a mi fizetésünk 1200 korona és 240 korona lakbér, minden emelkedés nélkül, tehát az övök 300 koronával több, mint a miénk, kik hasou-rangu hivatalnokok vagyunk, habár nem ál-lamiak. De ezen felül a havi 8—10 korona, évi 100—120 korona nyugdíj levonás is, a mi amazoknál nincs, letör és elfogyaszt egy ész-revehető darabot kenyérünkéből.

Szóval az még vita tárgyát sem képezi, hogy fizetésünk még annyi sincs, mint az ál-lami díjnokoké.

Van lakbér is évi 400 korona, havonként 20 korona, Tekintetes Képviselő Testület, van Kanizsán oly lakás, havi 20 koronáért, melyben egy családos hivatalnok az állás-hoz mért tisztességes lakást kaphasson? Ha csak az utca seprő és napszámások közt nem kénytelen magát meghuzni, bár ezek is em-berek, de állásuknál fogva ily lakásokba nem tartózkodhatnak.

Mind ezekből azt hisszük, méltóztatik látni, hogy megélhetésünk kész nyomor, kérjük te-hát ismételtén a városi képviselőtestületet részünkre mindazon előadottak figyelembevételével drágasági pótlékok megállapítani és folyósítani kegyeskedjék.

Táviratok és telefonjelentések

A horvát helyzet.

Új pártalakulás.

Királyi biztos Horvárországbán.

Zágráb, augusztus 31. *Rakocsy* Sán-dor horvát bán ma egy hírlapíró előtt rendkívül fontos nyilatkozatokat tett, melyek politikai körökben igen nagy feltűnést kel-tenek. A bán elmondta, hogy a napokban Budapestre utazik és a kormányának elő-terjeszti programja második részét. Befe-jezett dolog, mondja a bán, hogy Horvát-orrszágbán *új pártalakulások* fognak bekövetkezni. Így elsősorban az ő programja alapján egy unionista párt alakul, mely szorosan az 1868 XXX t. c. alapján áll. Az újságíró megkérdezte, mi történik akkor, ha a rendet így sem sikerül helyreállítani.

— *Akkor a királyi biztos következik* — mondta a bán.

A táncosnö miatt.

Arad, augusztus 31. *Jakobffy* Gyula csanádmezei földbirtokos Gyula nevű jo-gász fia ma este egy itteni szállodában *agyonlőtte magát*. Az öngyilkos fiatalember szerelmes volt egy orfeumi táncosnöbe, kire több ezer koronát költött. Mikor aztán el-fogyott a pénz, életének is végét vetett.

A marokkói harc.

Páris, augusztus 31. Casablanca előtt tegnap gyilkos harc folyt. A franciák közül *három ember elesett*, tizenkettő megsze-besült.

Nagy vasuti szerencsétlenség.

13 halott.

London, augusztus 31. Charlestonból jelentik, hogy ott ma két személyvonat *összeütközött*. Az összeütközés következtében *13 utas meghalt* és igen sok megszebesült.

A hivatalvesztésre ítélt lelkész drámája.

Ujvidék, augusztus 31. A baranyai és bécsi evangélikus esperesség ma tartotta itt évi köz-gyűlését. A közgyűlés foglalkozott Szigeti Bálint fogyelemi ügyével is és a lelkészt több rendbeli visszadélelért hivatalvesztésre ítélte. A lelkész ezt annyira szívére vette, hogy az ítélet kihirde-tése után lement a Dunához és a folyóba dobtá magát. Szerencsére észrevették és kimentették, ekkor azonban dühöngeni kezdett úgy, hogy az őrtüket házába kellett szállítani.

A bécsi automobil gyilkosság.

Génu, augusztus 31. Az osztrák konszultus felszólítására itt letartóztaták *Prosch* Tivadart, a vakmerő bécsi automobil-gyilkosság másik tettesét. — *Hortika*, az egyik tettes már kére került.

Könyvnyomda
Könyvkiadás
Értekezések
Fischel Fülöp Fia
Nagykanizsán.

Tejzsora.

Hat fillérrel drágult.

Szövelkezzenek a fogyasztók.

— Saját tudósítónktól. —

Az általános drágaságnak a növekedése még mindig tart. Azt hittük már, hogy egy időre szünete lesz, mert minden elképzelhető cikk ára olyan nagy, a minél többet kiszárolni a lakosságtól nem lehet. Most azután egy újabb merényletről értesülünk, a mely még bündösebb az eddigieknél is, mert annak az élelmi szernek az árát akarja felverni, a mely minden néposztálynak a legszegényebbtől a legjobb moduig, egyformán szükséges tápláló szere. A tej árát emelik fel szeptember elsejétől **hat fillérrel** a környékbeli tejgazdák tulajdonosai és bérlői. Hat fillér magábanvéve csekély pénz, de ha egy kissé utána gondolunk, hogy mit jelent az ár-emelkedés egy kisebb háztartásban, a mely aránylag több tejet fogyaszt, mint egy gazdagabb, s a hol ugyiszióván a tej az egyetlen élelmi szer, a melynek mint tápláló szernek teljes érdeke van. Ha ellenség akarná nyomorba dönteni népünket, akkor sem választanánk alkalmasabb eszközt ennél a lelketlen üz-oránál.

Azoknál a termékeknél, a melyeknél valami körülmény indokoltá teszi az árak emelkedését, ha nehezen is viseljük el a különbözést, legalább megtudjuk érteni. A tejnél azonban, a hol az édekeltek spekulációján kívül semmivel sem lehet magyarázni ezt a zsebünk ellen intézett támadást, nem tehetünk egyebet, csak csodálkozunk a merészségen.

Azt hiszik bérlőink, hogy a közönség teljesen rájuk van utalva s azt tehetnek, a mit akarnak. Sajnos, ez részben így is van, mert a piaci pancsiolt tej nem igen használható s tejet venni még is csak kell. Egyről azonban meg feledkeztek. — A fogyasztók is szövetkezhetnek s nagyobb kárt okozhatnak nekik, mint s mennyit azokkal a bűnös hatfillérekkel szereznek.

Itt közöljük egy háziasszonynak a levelét, a melyet ezen dologra nézve írt hozzánk:

Tekintetes szerkesztőség! A fényesítő tejzsora ellen való védekezésre nézve van egy eszmém, a mit közlök a tek. szerkesztőséggel, kérve annak közvételét. Talán háziasszonyaink megfogadják tanácsomat s így sikerül valamit elérnünk. — Legjobbunk tartanám, ha például *két hétig a tejzsókségletet a legcsekélyebbre szállítanák a háziasszonyok s reggelre egyáltalában nem használnák* ezen ideig tejet, hanem mással pótolnák. Ezt meg lehet tenni, s azt hiszem, hogy ez a két hét, nagyobb emberségre tanítaná bérlőinket. Ha két hétig kárba vessz a tejük, majd másképen beszélnék. S ezt meg lehet tenni valahányszor az áremelést megkísérik. — Tudom lesznek, a kik megakarják mutatni, hogy ezt a hat fillért nem érzik meg. Elég rosszul teszik, de hát ahhoz érzék kell, hogy valaki ne a többiek rovására tüntessen a maga jobb módjával. — Nincsen is szükség, hogy valamennyien így járjanak el, ha csak a fogyasztók ötöd része jár el így, biztosan vége lesz a tejzsorának. — A tek. szerkesztőség szívesességét előre is megköszönve vagyok kiváló tisztelettel —

Egy olvasó nőjük.

Vigyázzunk szemünkre, mert könnyen elveszi látóképességét, ha szemüveget nem szakképzett látszerésznél szerzi be.

Szakképzett látszerész Nagykanizsán

Strasser Márton
(előbb Szarvas-szálloda)
most gyárilag berendezve a városházzal szemben.

Szülők figyelmébe!

ki kőz iskolai öltönyt
ki kőz férfi öltönyt
ki kőz férfi és gyermek cipőt
ki kőz kalapot és sapkát

Árkar vásárolni,

ne mulassza el vásárlás előtt

Frank Vilmos

legnagyobb ruhaáruházat megtekinteni.

Frank Vilmos

a bel- és külföldi legmegbízhatóbb szövetgyárosokkal áll összeköttetésbe s így mérték után is a legjobb és legizlésebb öltönyöket készíti a legolcsóbb árt.

Frank Vilmos

Nagykanizsa, Bazár-épület.

Hirek.

— Meghívó a polgármesterek kongresszusára. A magyarországi rendezett tanácsú városok polgármesterei szeptember hó 15-én tartják országos értekezésüket Esztergomban. A kongresszusi meghívó ma érkezett városunkhoz. — Reméljük, hogy a kongresszuson Nagykanizsa is képviselve lesz.

— A nagykanizsai dohánytörszédnek sárelme. A pénzügyminiszter azon újabb rendelkezése, hogy a dohánytörszédet vasárnap délután 3 órákor le kell zárni, serelemesen érinti a nagykanizsai tőrszedtulajdonosokat mert ezzel kétségtelenül veszteség éri őket. Tudja ezt a pénzügyi kormány is, aminék jelét adta azzal, hogy a budapesti tőrszedek tőrszedberét, fél szazálékkal az általános nagy drágaság címén leszállította. A nagykanizsai tőrszedek úgy vélik, hogy erre az engedményre ép oly joggal reflektálnak ők is, mert a drágaság nálunk sem kisebb, mint Budapesten, ellenben a tőrszed forgalma jelentékenyen kisebb. A kanizsai tőrszedek tehát azzal a kéréssel fognak fordulni a miniszterhez, hogy az ő tőrszedberüket is szállítsa le. Reméljük, hogy a jogos kérést teljesíteni fogják.

— Szerkesztőváltás. Gábor Ernő, — a Nagykanizsa c. mellékletujásáig eddig volt szerkesztője ezen állásától ma megvált. — Gábor Nagykanizsáról Grácba távozik. Ismerősei sajnálják a jó kedélyű, ügyes tolu ujságíró távozását.

— Névmagyarosítás. Goldmann Kálmán becskehelyi illetőségű letenyei lakos nevét Kövesi-re magyarosította.

— Öngyilkos urileány. Sopronból jelentik; Faludi Lőrinc nyugalmazott kismartoni főszolgabíró 27 esztendő Margit nevű leánya ma reggel főbelötte magát. Mikor a lövés zajára berontottak hozzá, már halott volt. A szép leány tettének okát határozottan nem tudják, de arra következtetnek, hogy szerelmi csalódás üste a halálba.

— Beírás a helybeli ipariskolába. Az 1907—1908. tanévre a tanoncok beírása az egész év tanfolyamban szeptember 1—12-ig, az öt hónapos téli tanfolyamban pedig október 15—18-ig eszközöltetnek a központi áll. elemi népiszkola III-ik főosztályában, kőznapon este 6—8-ig, vasárnap és ünnepnapokon d. a. 9—11-ig, d. u. 2—4-ig.

Ezen kitűzött időben köteles minden iparosmester a tanoncot még azon esetben is beírni, ha az illető még csak próbásolgálatban van, vagy vidéken dolgozik.

Azon iparosmesterek, kiknek több tanoncuk van, saját érdeküknek tesznek sieget, ha az összes tanoncaikat egyszerre iradják be s ezáltal lehetővé teszik azoknak oly módou leendő beosztását, hogy lehetőleg ne egy napon vonassanak el a műhelyből.

Aki tanoncot a beírásra kitűzött időn tul iratja be, az 1864. évi XVII. t. c. §-ában tűzött iparkihágást követ el s vele szemben az 1864. évi XVII. t. c. 157. §-ában megállapított 40 koronától 400 koronáig terjedhető pénzbírság fog alkalmaztatni. A később felfogadott tanoncok a

MIT IGYUNK?

hogy egészségednek megőrizzük, mert csak a természetesen előzőleg tisztított és szűrt víz az egészséges és legbiztosabb öltözék.

Minden külföldi főiskolai tanoncnak természetesen előzőleg tisztított és szűrt víz királya:

AGNES -TARTÁS.

Mindenkinek nagy örömet okozhat.

Különösen ajánljuk azoknak, akik gyermekeiket szeretnék tisztítani.

Égést rögtön megszünteti, páratlan ötvágygerjesztő, használata valódi lélektisztító és gyomorbetegségeknek.

Kövolt herviz! Olcsóbb a szóдавизnél! Mindenütt kapható!

fellegadása napján azonnal beírandók, mert különben ezek mesterével szemben is a fenti szabás fog alkalmaztatni; kivételt képeznek az április hó 15-én túl felvett tanoncok, kik a követhető tanév első napjaiban írandók be.

Az iparostanulók kötelesek a beírásnál azüldelmi bizonyítványukat és tanoncszerződésüket bemutatni; a 4. kor. 30 fillér tandíjat és az ipari adóért 20 fillért fizetni, vagy a városi tanácsban intézett tandíj-elengedés iránti kérvényeket az igazgatónak átadni.

Az előadások a 10 hónapos, illetve az egész évi tanfolyamban szeptember 12-én, az öt hónapos téli tanfolyamban pedig október 18-án kezdődnek.

— **A szerelmes legény merénylete.** Tompa János őrsi lakos halálosan beleszeretett Molnár Mária odaváló szép leányba, aki azonban a legény érzelmeit nem viszonozta. A szerelme legény ráesett a leányra és háromszor rálőtt. A golyók a boldogtalan teremést veszedelmesen megsebesítették. Mikor Tompa János a leányt vértől borítva összeserkadni látta, maga ellen fordította fegyverét és agyon lölte magát.

— **Öngyilkosság.** Cséh Pál szentmiklósi iparossegéd tegnap mellbelötte magát a meghalt. A szerencsétlen fiatalembert gyógyíthatatlan betegség kergette a halálba.

— **Rálőtt a feleségére.** Szabó János iszka-szentgyörgyi lakos e hó 26-án este részegen tért haza lakására és feleségével szóváltásba keveredett. Szabó a vita hevében lekapta a falról a fegyvert. Szabóné futásnak eredt, — férje azonban utána lőtt. A golyó az asszonyt a hátán találta és súlyosan megsebesítette. Szabónét bezállították a kórházba, Szabót pedig a csendőrök letartóztatták.

— **Apprehenzió.** A kir. törvényazék a minap két heti fogházbüntetésre ítélte egy 16 éves cigánygyereket, aki néhány hónappal ezelőtt megtámadott és megütött egy községi bírót, amidőn az a karavánt kiutasította a község határából.

— **Megnyugszik az ítéletben?** — kérdezték a hurokra került Fáraó-ivadékok.

— **Már dehogy is nyugsom bele.** Híjjaj! Sok ázs nágyon. Csókolum á nágyóságos nágy tervinybíró ur kabátján á gombot, á zítélet miatt — *apprehendálok* . . .

— **A nemset léte függ attól, hogy polgárai csak oly italokat élvezzenek, mely nem árt egészségünknek.** Ilyen ital az Első Alföldi Cognacgyár által gyártott kecskeméti Cognac, mely a szervezetre ártalmatlan.

Tizennégyéves opagyilkos.

— Saját tudósítástól. —

Hollóháza némes gyilkosság történt. Kertész István tizennégyéves gyermek fejjével agyonverte alov apját, Kertész Imrét. A némes eset így történt: A gyilkosság délutánján az apa pálinkát hozott a gyerekekkel, aki szintén ivott belőle. Az apa ezután lefeküdt és elaludt.

Kertész iszákos, veszekedő ember volt, aki igen rosszul bánt a feleségével és többször meg is verte a gyermekeket, és miatt igen haragudott az apjára és többször hangzottatta: nőjőn csak meg, majd visszaadja ő a kölcsonnt apjának. Mikor az apa a pálinkától elaludt, a gyerekeknek szöbe jutott a fogadalmja és az alkalmat kedvezőnek tartotta, hogy bosszú álljon apja bántalmazásáért.

— **Elvették az álszót.** Iszt. Jászai és azaz alov apjának bal fülét megvágott. Az apa fölészemlőtt és megvágta a jobb fülét is.

— **No, fiam, te adtál nekem, amiről felnevel-**

Erre a gyerek még egyet vágott a fülé alá, amíg az-apa elvágott.

Kertész Imre jajgatásának hallatára a szomszédaszobából kinyitott a gyilkos gyerek édesanyja és tizenhétéves József bátyja, akik észrevevén a szörnyű történetet, megfogták a szökni akaró gyermeket. Es azonban kiszakította magát kezük közül, megugrott és a háshor közel levő pines oduba ment. Itt töltötte az éjszakát is és mintha semmi sem történt volna, nyugodtan mélyen aludt. Reggel azután a hollóházi csendőrök elfogta a kis gonosztevőt, aki a vallásánál egész nyugodtan mondta el a történetet és még csak nem is sirt.

Tankönyvek

iskolai író-, rajz- és festőszerek,
▲ füzetek, könyvtartók, táskák ▲

minden iskola részére.

◆◆◆◆◆ Legnagyobb raktár: ◆◆◆◆◆

Fischel Fülöp Fia

könyvkereskedésben Nagykanizsán.

Tankönyv behatások azonnal megkészlnek.

Színház és Művészetek.

(—) **Jászai Mari és Bardi Gabi Nagykanizsán.** A József kir. herceg szanatoriumegylet vezetősége levelet intézett a nagykanizsai fiók elnökségéhez, melyben közli, hogy **Jászai Mari** és **Z. Bardi Gabi** művésznöket sikerült megnyernie, hogy az egylet érdekében vidéken közreműködjenek. A vezetőség azt kérdezi, hogy a művésznök rendelkezhetnének-e **Nagykanizsán** még szeptember hónap előadását. A nagykanizsai elnökség tekintettel arra, hogy szeptember hónap a szintársulat működik itt, a fővárosi művésznök előadását októberre szándékosan elhalasztani. **Jászai Mari** és **Bardi Gabi** tehát csak októberben jönnek hozzánk, feltéve, hogy ebben a hónapban is rendelkeznek szabadidővel.

(—) **Kormos Ilonka** bússzufflépte **Kormos Ilonka**, ki két hetig vendégzerepelt nálunk, ma este a **Nobilitásvirág** előadásán bucsuzik a közönségtől. **Kormos** már tegnap este nagy ovációkban, virágcsóban részesítették, ami élénk jele a kiváló szubrett nálunk való nagy népszerűségének.

(—) **Haller Irma** érkezése. **Haller Irma**, a szintársulat szerződötett szubrettprimadonnája holnap megérkezik **Nagykanizsára**, és este a **Hajduk Hadnagyában** állél.

Törvényték.

§ **Mérnök ur, a lóköte.** **Bartók István** foglalkozás nélküli műszaki rajzoló, kit a legkövőbbébb lopások és csalások miatt már számtalanszor megbüntettek, műkövőse helyét Csáktornyára tette át. — **Junius** hó 17-én a szentilonai kocsmában tündökött a néhez megélhetési viszonyokon, mikor mentő ölete támadt. Beküldte Csáktornyára a kocsmáros, hogy neki, a mérnöknek, küldjön ki egy fiakkert, mert szüksége van a kocsi. **Göricsanecz István** bérkocsis volt, kit végzete a gyanútlan kocsmárossal összehozott. A mérnök ur, megérkezvén a bérkocsi, a **Szent-Ilona** melletti rétre hajtattot, hol egy alkalmasnak látszó helyen a kocsit megállította, és a kocsi tulajdonosát egy tavolós bokorhoz küldte a mérnöki eszközökért. Ezeket persze nem találta a készséges fiakkeros, de — lovait, meg kocsiját sem, mire visszaérkezett ahhoz a helyhez, hol a mérnök ura elhagyta. Egy heti keresés után sikerült a megrémült bérkocsisnak tönkretett lovait és kocsiját megtalálnia, a mérnök ur azonban kijelentette, hogy nem akarta megkárosítani a fiakkeros, csupán néhány napig olcsón akart utazni és akkor mindent visszaküldött volna. Sokkal ridegebb álláspontra helyezkedett, azonban a nagykanizsai kir. törvényték, mely a mérnök urat az olcsó utazásért egy évi börtönrre ítélte. Az ítélet jogerős.

Gabona-üzlet.

(Távirat.)

Budapest, augusztus 31

Készaru üzlet:

Gyenge vételkedv folytón árak 5 fillérrök gyengültek.

Malár-dó-üzlet:

buza októberre	11.49
rozsa októberre	9.79
tengeri 1908. májusra	6.90
zab októberre	8.25

Szerkesztő: **Nagy Samu.**

Laptulajdonos és kiadó:

FISCHEL FÜLÖP FIA.

Kisasszony részére lakás és el-látás kerestetik csakis

uri családnál.

Czím a kiadóhivatalban.

Kerestetik falura

egy gyermek kertészre egy 2 éves kis leány mellé, **lehetőleg német.** — Bővebbet **Kinicsi-utca 4.**

Ház eladás.

Sarokház, régen lenálló szatcs-üzlettel, tőzsdé, pálinka és sör má-réssel, betegség miatt, szabadkésből eladó. — Bővebb felvilágosítást ad **ösv. Steinitz Karolyné Nagykanizsán Kossuth Lajos tér.**

LEOPOLD GYULA

RÓMAI VÉRTELJESÍTŐ-SZÖR

néhány ezer minden borbajnál, bujában. Vérszegénységben szenvedőknek nélkülözhetetlen, vérjavító és vértisztító.

NAGY ÜVEG 3 KOR. 3 ÜVEG 6 KOR. 10 ÜVEG 12 KOR.

REQUINY ATTILA gyógyszerész, Budapest, VII. Kőrösi utca 24.

A híres RÁKÓCI GYÖMÖRKESERŐ üzemeltetése.

Küldetés prospektus ingyen!

KÉSBÁRKI LENVÁSZON

DAMAST.

árúk csak akkor valódiak,

VANDI SZEPESÉG

VEÖD

1873

EGY ZIPSER

háason védjeggyel vannak ellátva.

VERSZERŐSÉG, ETVÁGITALANSÁG, IDEGENBŐR

gyógyítására a leghatásosabb készítmény a **KRIEMER-dólo**

TOKAJI CHINA-VASBOR.

Rendkívül kellemes ízű, erősít, tisztítja a vért.

Kis üveg ára 250 kor. Nagy üveg 6 kor. Kapható gyógyszerárban.

Postán küldi: **KORONA-GYÓGYSZERTÁR** Budapest, Mátyás-ter.

TUDÓBAJOSOKNAK

Halápi-lele hársfamezszőrv

Mintaféreg 2 koronát volt

APOSTOL-GYÓGYSZERTÁR

BUDAPEST, MÁTYÁS-TER 21.

PLATSCHER VILMOS

ellamert legelőszőbb, legszolidabb

FÉRFI- és GYERMEK-ruha áruháza

Budapest, IV., Központi Városház. (Károly-körút).

A világot bámulatba ejti

Hammond

írógép.

Kiszárazgatás után:

FARAGÓ TESTVÉREK

Budapest, V., Arany Haza 5.

Kérjen mindenki prospektust!

BALASSA FÉLE UGORKATE

Egy üveg ára 2 koronás.

Hézagat agorhazunkban 1. sz. podar 2-00 sz.

BALASSA KORNÉL

BUDAPEST, MÁTYÁS-TER 21.

Helyik vendéglőben étkezik Budapesteni

SCHULLER FERENCZ

ujjonnan berendezett alsórangú éttermében

Budapest, VI., Andrássy-ut 30.

mert ott jó magyar konyha, valódi tiszta borok és pontos kiszolgálás van

KISS SZERENCSEJE NAGY

VASARLION

KISS FÉLE

GENESE-SORSJEGYE

NYOLC TÁRSAS

BABYMIRA-CRÉM

legjobb szar kitérő, ótvár, ráncok, felfröszölt és kipállott bőr gyógyítására.

Egyedüli készítő:

BRODJOVIN H. gyógyszer. ZÁGRÁB

5 doboz ára bírn. 8 K 20 f., 10 doboz 8 K 80 f.

Pacific

TOJÁS KÉSZÍTMÉNY

tojásvörpajz készült

használatát a párt és Vízmosás

NAGY REGTAKARITÁS.

Lehetőségek tisztítására és fertőtlenítésére

STROBENTZ TESTVÉREK, R. T.

vezetékgyár, BUDAPEST.

„Zsarna”-féle

NEVELEJTS

nyakkendő,

magyar Ipari

PARIS

Budapest, VI., Váci-utca 28. sz.

ADREDAI MOTORGYÁR

szarvanytársaság

benzin-, gáz-, szarvany-motorok és hajtó- és kiegészítő-alkatrészek előállítására és javítására.

vezető: **BELLERT IGNÁC és Tea**

Budapest, VI., Terep-tér 41.

Mütrágyákat u. m.: szuperphosphat, thomassalak, stassfurti kálics és kainit és

Összes erőtakarmányokat

u. m. szárított répaszeletet szörplé (folyékony melasse)

Kinosem-Melassit Selypi cukorgyár gyártmánya (beltartalom és összetétel orvoslása mellett)

Olajpogácsa, Malatacsira

Szárított tengeri keményítő moslek, Szárított szeszmoslek, továbbá

kéveköteleket, zsákok, ponyvák, zsiradékokat

egjutanysabb feltételek mellett szállit:

Melis és Pintér

mütrágya, erőtakarmányok, gazdasági cikkek nagykereskedése

Szombathely.

MC CORMICK chicagói aratógépgyár vezérképviselője és állandó raktára.

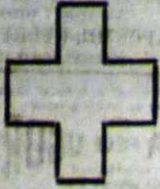
Képviselőség: Heimler József uraál Nagykanizsán.

Bárki ha kórdi,

hogy nyilatkoznak az emberek és hogy milyen értékes háziszser az eredeti illatos az Alföldi Cognacgyár részvényláráság saját szeszlinomitolárójában leparóit legmagasabb fokú középpárlat szeszéből készített valódi

Alföldi fehér kereszt

sós borszeszről.

mely páratlan határu egy hangu a válassz, hogy az, aki egyszer megpróbálta használni, soha változtatja ez életben, mert az Alföldi fehér kereszt

SÓS BORSZESZ a hű házibarát

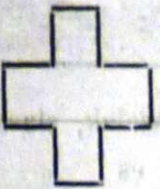
IGAZI HÁZISZER,

mely nem hiányozhat egy uri családnál sem; az illatos Alföldi fehér kereszt

SÓS BORSZESZ

kellemes és sokoldalú használhatósága által általános alkalmazásra talál. — Hűsítő a melegben, amely gyakori főfájást szokott okozni, viszont üdítőleg hat néhány csöppet cukorra bevéve a szervezetre.

Az Alföldi fehér kereszt

SÓS BORSZESZ

erősítő tulajdonsága

különösen a masszírozás alkalmával tapasztalható. Nyári fürdőzések, kirándulások alkalmával igen ajánlatos, ha kérsz van. Legendák szónak eme

Házibarát-ról.

Ne mulassza el egyetlen sós borszesz-vevő sem a most megjelent

Barack-Hiradó

meghozni, hol bőven nyilatkozik a

Házibarát.

Az Alföldi fehér kereszt sós borszesz egyedüli gyártója az

Első Alföldi Cognacgyár

részvényláráság

Kecskeméten.

Érdemes és kir. lemege József főherceg hamaral szállítja. Postán utánvétell vagy a pénz előzetes beküldése után.

ÁRAK:

Örökös próbálvegy 40 liter. Nagy üveg 1 kor. Egész nagy üveg 2 korona.

Csengeri-utcában 56. sz. háiban egy szobából álló

udvari lakás

hozzávalóval folyó évi május elsejére kiadó Bővöböt Hlatkó János férfinzabó ázetésében.

Kereset bárki részére!

Hásimunkások kerestetnek gyors kötőgépeinken való kötésre. Távolsg nem határoz, mi eladjuk a kötött munkát.

Thos. H. Whittick és Társa

— Prága, Franzens-ka. No. 6—771. —

KELETI Specialista

Sérvben szenvedők!

KELETI-féle

legújabb találmányu cs. és kir. szab. sérvkötő pneumatikus gupmi-pelottával, a legelőkeletesebb a maga nemében!

A legrégibb és legnagyobb sérveket fájdalom nélkül visszatartja!

Számtalan elismerő-levélbel- és külföldi leghíresebb orvosoktól és szaklanároktól!

Árak: egyoldali 12 kor. kétoldali 24 kor.

25 év óta fennálló testgyógyászati műintézetemben egy fővárosi gyakorló szakorvos állandó felügyelete mellett a legelőkeletesebb technikai kivitelben, a legelőkeletesebb árak mellett készülnek:

műlábak és műkezek amputáltak részére.

Mellfűzők és egyenesítők ferdén nőttek részére.

Járó- és támgepek csont- és izületi, tuberkulotikus-, angiolikóros betegeknek.

Halkötők, gummi-, gőrcsér-hariganyak, horretartók stb. eredeti gyári árakon.

Bérszám inges és bérmentve — 3000-nél több ábrával ellátott — nagy hépa árjegyeket.

KELETI J. orvos műszergyáros, Budapest, IV. ker., Rónasbereg-utca 17. (a szervita-rend zárda-palotájában).

Byr: Budapest, N. Károlybereg-utca 14. Hírlapítatói 1878. Székfűzős dískréció mellett. — A megrendelőlevelek megsemmisíttetnek vagy visszaküldetnek.

Czimbalom

legkitűnőbb gyártmány, részletfűzőtáru is olcsón kapható. — Nagy képes árjegyeket bérmentve küldök.

Öntanulásra egyedül nálam kapható oly cimbalom iskola, melyből mindeki meg tud tanulni tanító nélkül művésziessé czimbalmozni.

I. rész 4.— kor. II. rész 1.60 kor. III. rész 4.— kor., a pénz előleges beküldése mellett bérmentve küldöm.

Varga Pál

cimbalomgyártó

MAKÓ (saját ház).

Minden utánzást és utánnyomást üldözünk!

Thierry balzsam

csak akkor valódi, ha az apácát ábrázoló sötét védjeggyel van ellátva. Törvényesen védve. Régi hírt felülmulhatatlan szer emésztési zavar, gyomorgörcs, köhögés, katarrhus, mellbetegség, influenza, köhögésen pedig kezdődő tüdőgyulladás stb. esetében. — Ár: literenként kis üveg, vagy 6 dupla üveg, egy nagy különleges üveg szabadalmaztatott árral 3 korona.

Thierry Centifolia kenőse

közismert mint „Non plus ultra” szesz mindenféle bármily régi sebek, gyulladások, sérülések, kelések és dagasztatok ellen, megátalja a vérméregesést, és az operációt a legtöbb esetben feleslegessé teszi! Ár: 3 litary 3 kor. 60 fill. bérmentve. Beküldés utánvétel vagy a pénz előleges beküldése mellett. Apotheker A. THIERRY in Pragada bei Kálova-Károlyváros. Raktárak Budapestben Török József és dr. Egger Leo és J. gyógrészterében, Lugoson: Vártes L. Eggyesterláriban.

Övás. Övrunk mindenkit egyedül valódi törvényesen, védett balzsamunk utánzatlainak vásárlásától, megrendelésétől és különösen ismétlésétől. A büntető-törvény 23. és 26. §-ának értelmében kiemeltetlen büntető-ügyi üldözésnek valamint 400 koronáig terjedhető pénzbírságnak vagy egy évig terjedhető fogházbüntetésnek teszi ki magát mindenki, aki más gyógyszerárhól eredő, tehát más, mint az én egyedül valódi, sötét apácával gyűjtyvel ellátott törvényesen védett, Thierry balzsam-ot rendel, vásárol vagy ismét elárul. Ugyanezt a büntetést vonja maga után a tolatkodó vásári módon felkínált más nevekkel ellátott surrogatumoknak megrendelése és eladása, melyek csak a község kizsákmányolása céljából hozhatók forgalomba.

KLYTHIA a bőr ápolására

az arczbőr szépítésére és fehéritésére PUDER

Legelőkeletesebb, teljesen baktérium- és salin-puder.

Faber, Rosenheim vagy München.

Tegyük kényelműre és ajánlja Dr. J. J. Pohl en. kir. tank. által Bécsben. Elismert levelek a legelőkeletesebb minde debzhez mellékelve vannak.

GOTTLIEB TAUSSIG

en. és kir. udv. tollottó-csappan és illatszergyáros

Vérakár: BECS, I. Wellseite 2.

Székfűzős utávéll vagy az előleges beküldése mellett.

Kapható a legelőkeletesebb Hiltensberger, Rosenheim-korunkedobozban és szeszgyárakban. Nyelvénylárás: All en Böhm, Keleti K. M., Kremer Gyula, Gellib és Grel-csappan.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

NAGYKANIZSA,

Fischer Fülöp Fia könyv- és papirkereskedésében, Városház-palota.

Teljes: Kiadóhivatal: 103.
Szerkesztőség: 78.

Előfizetések és hirdetések:

Fischer Fülöp Fia könyv- és papirkereskedésbe intézendők.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik naponta este 6 órakor
tizenhárom kivételévelFelelős szerkesztő: SZALAY SANDOR.
Szerkesztő: RÉVÉSZ LAJOS.

Egyes szám ára 6 fillér.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben házhoz fordva:

Egy óra . . . . . 1.— K.
Negyedévre . . . . . 3.— „
Félévre . . . . . 7.6.— „
Égész évre . . . . . 12.— „

Postai szétküldésével:

Egy óra . . . . . 1.50 K.
Negyedévre . . . . . 4.50 „
Félévre . . . . . 9.— „
Égész évre . . . . . 18.— „

A munkásbiztosítási törvény és a kereskedelmi alkalmazottak.

Nagykanizsa, szeptember 2.

Az 1907. évi 19. törvények, mely az ipari és kereskedelmi alkalmazottaknak betegség és baleset esetére való biztosításáról intézkedik, kitűnően kívül nagy lépéssel vitte elő a kereskedelmi alkalmazottak szociális helyzetét. — A törvény megalkotói Magyarországon kulturális életében örök emléket állítottak fel maguknak a hatalmas munkával, mely ha nem is valósította meg a törvény alkotásakor minden oldalról felszínre került óhajokat, de letette talpkövét a közgazdasági életre nagy kihatású jeles munkának, mely az emberiség haladását van hivatva előbbre vinni.

A törvény kiváló megalkotói, első sorban Sztéryni József keresk. Államtitkár — jeles szakirók véleménye szerint — mint a törvényből is kitűnik, igazán a leghumánusabb felfogás vezette a törvény megalkotásában és valószínűleg csak a véletlen eredménye, hogy a törvény életbe léptetése után egy olyan momentum vetődött fel, mely szerény véleményem szerint a legkevésbé sem illeszkedik bele a modern alkotású munkásbiztosítási törvénybe.

A közelmúlt hetekben ugyanis, mint a Zala megyirt, a zalaegerszegi kerületi munkásbiztosítási pénztár kérdést intézett a m. kir. Állami munkásbiztosító hivatalhoz, hogy vajjon az a kereskedelmi alkalmazott, a kinek a munkaadó az 1875. évi XXXVII. t. e értelmében betegség esetén fizetését 6 héten át kiadni tartozik, igényt tarthat-e az 1907. évi 19. tc. 50 §. 3. pontjában említett táppénzre?

A munkásbiztosító hivatal e kérdésben elvi határozatot hozott a következőkben: Valamely pénztári tag az idézett törvényszakasz 3. pontja értelmében betegség esetén csak akkor igényelhet táppénzt „ha a betegség keresetképtelenségig jár és 3 napnál tovább tart”. Következésképpen az a kereskedelmi alkalmazott, aki a törvény szerint rendszeres fizetését 6 héten át betegség esetén is élvezi, ez idő alatt táppénzre igényt nem bír. Önként értendő — mondja a határozat — hogy az esetben, ha betegség folytán a 6 hét letelte után is keresetképtelen lenne, a fizetés megszüntése után igénye nyílik a törvény szerinti táppénzre.

Ez az elvi jelentőségű határozat érdekelt körökben élénk meglepetést keltett. Magánál a törvény tárgyalásánál pedig, hogy a kereskedelmi alkalmazott fizetését betegség esetén is élvezi, azt a következtetést vonja le, hogy ők táppénzre igényt nem tarthatnak, mert szerinte a kereske-

delmi alkalmazott es esetben nem keresetképtelen.

Ez az elvi jelentőségű határozat alapján is téves felfogás. Mert a kereskedelmi alkalmazott betegsége esetén ép olyan keresetképtelen, mint akárminő más ipari munkás. Éppoly nem tud dolgozni, mint pl. a gyári munkás és tőle csak annyiban különbözik, hogy ő keresetét élvezetében van, de azért keresetre képtelen.

Az idézett törvényszakasz keresetképtelen szava, mint a viszonyok mutatják, egyáltalán nem felel meg annak az intenciónak, mellyel a szakaszt megalkották. E szakaszban ugyanis a keresetképtelen szó helyett tulajdonképpen munkaképtelen szót kellett volna alkalmazni és akkor a munkásbiztosító hivatal már nem hozhatta volna ezt a határozatot.

De más szempontból is bírálat tárgyává tehető e határozat. A tervezet szerint ugyanis a kereskedelmi alkalmazottak ép oly nagy %-u betegégyezési járulékot fognak fizetni, mint a törvény többi biztosított tagjai, nem lenne tehát igazságos, hogy a kereskedelmi alkalmazottak kevesebb ellenszolgáltatásért ugyanakkora díjat fizessenek, mint a többi kedvezményezett, kik már betegségük 4-ik napján táppénzt élveznek; azt táppénzt élveznek a törvény szerint még olyan tanoncok is, kik egyáltalán nem részesülnek fizetésben, tehát egy minimális díjat fizetnek, ellenben táppénzben előnyben részesülnek a kereskedelmi alkalmazottakkal, kik közül nem egy, hanem száz és száz fog 2400 korona után 3% (72 K.) vagy esetleg 4% (96 K.) díjat fizetni.

A humanizmus szempontjából is szó fér a határozathoz. Köztudomású, hogy közegészségi szempontból betegség esetén nagyon fontos a beteg helyes és cészerű táplálkozása. A kereskedelmi alkalmazott, kinek szerény fizetése rendszeres viszonyok között önmaga, vagy családja fenntartására is alig elegendő, csakoly fizetéséből koránt sem tudja a mindennapi életmód keretét felülbírálni — orvosok által előírt — amaz ételrendet beszerezni, melyek a gyengélkedő beteget erősbítő juttatják és már ezért is méltányos a táppénz azonnali megadása.

Az igazság mérlegét javukra billenti az a körülmény is, hogy nagyobb összeg után fizetnek díjat, mint a többi biztosítottak.

Igen sovány vigasz az elvi határozatnak az a része, hogy „az esetben, ha betegség folytán a 6 hét letelte után is keresetképtelen lenne, a fizetés megszüntetése után igénye nyílik a törvény szerinti táppénzre”, mert a betegség csak súlyos esetben tart tovább 6 hétnél és esetleg táppénz hiányában a 6 heti betegség már anyagi romlását idézte elő, amit bizonyára nem akar a törvény, melyről Sztéryni Államtitkár mondotta, hogy ezzel meg fogjuk előzni a művelt kultúr-államokat. Megjegyzendő, hogy az elvi határozat alapján a fizetésüket 3 hónapig élvező kereskedelmi alkalmazottak betegség esetén valószínűleg 3 hónapig nem kaphak táppénzt.

Ezen az intézkedésen, mely az idézett 50 §. keresetképtelen szavának félremagyarázásából

eredhetett, változtatni kell. Be kell látni az illetékes köröknek, hogy a kereskedelmi alkalmazottak szerény viszonyok között élő osztálya nem fizethet oly ellenszolgáltatásért járulékot, mely a törvényben meg van ugyan, mely azonban csak írott malaszt lenne, ha ezen határozat épségben maradna. A táppénz kiutalását a kereskedelmi alkalmazottakra is oly mértékkel kell mérni, mint a munkások többi egyetemére, tehát vagy ki kell utalványozni a táppénzt a betegség 3-ik napja után, vagy pedig egy kedvezményes kulcsot kell biztosítani a kereskedelmi alkalmazottaknak a járulék befizetésekor. Mert hogy egy 2400 koronás fizetés után a kereskedelmi alkalmazott 72 korona díjat fizessen és ne kárpótolást, ha hat hónál illetve három hónapnál kevesebb ideig beteg, mint gyógyszer és gyógykezelést, ez csak arra engedne következtetni, hogy munkásbiztosítópénztár a kereskedelmi alkalmazottak járulékból akarja fedezni az önszükségletének fennálló kötelezettségeit, mely azonban nagy igazságtalanság lenne a magyarországi kereskedelmi alkalmazottak nagy tömegével szemben.

Gáspár Béla.

Vármegyei közgyűlés.

— Saját tudósítónktól. —

Zalavármegye törvényhatósági bizottsága 4. hó 9-ikén délelőtt 10 órakor közgyűlést tart. A tárgysorozat 220 pontja közül megemlítjük a következőket:

Jelentés a törvényhatóság állapotáról. Ennek kapcsán a számonkérésék jegyzőkönyve, A törvényhatóság 1908. évi költségvetésének megállapítása.

Az 1906. évi gyámpénztári számadás megvizsgálása.

A vármegyei katonabeszállásolási pótdó szualakának 1908. évre leendő megállapítása.

Jász-Kun-Szolnok vármegye a gazdasági érdekvépviseletnek országos szervezése tárgyában a m. kir. földmivelségi miniszter urhoz intézett feliratát támogatás céljából megküldi.

Zemplénavármegye a büntetőtörvény hatályának a tényleges szolgálatban álló katonákra leendő kiterjesztése tárgyában — az országgyűléshez és a magyar kormányhoz intézett feliratát támogatás céljából megküldi.

Arad szab. kir. város tvh. bizottsága a magyar ipari áruk egységes, törvényileg megállapított védjegye és ennek törvénybe iktatása iránt a képviselőházhoz intézett feliratát támogatás céljából megküldi.

Somogyvármegye az egygyermekrendszer megszüntetése tárgyában az országgyűléshez intézett feliratát hozzájárulás céljából megküldi.

Győr vármegye a kivándorlással szemben 1903. 4. teikk módosítása iránt a képviselőházhoz intézett feliratát támogatás céljából megküldi, ezzel kapcsolatban:

Csanád- és Temevármegyék, — valamint Beattár-Németi város tvh. bizottságának hasonló átirata.

Torontálmegye a földadó kivételéről egy újabb kataszteri becslés elrendelése iránt a képviselőházhoz intézett feliratát támogatás céljából megküldi.

Nagyvárad város tvh. bizottsága a virilizmus módosítása érdekében a képviselőházhoz intézett feliratát támogatás céljából megküldi.

Nagyvárad város tvh. bizottsága a lövésny-fogadások eltiltása, az osztályorszájtek eltiltása és a lövészi játékok korlátozása tárgyában a képviselőházhoz intézett feliratát támogatás céljából megküldi.

Zemplénvármegye a halálbüntetés eltörlése tárgyában az országgyűléshez és a magyar kormányhoz intézett feliratát támogatás céljából megküldi.

Biharvármegye a korcsmák és italmérési helyiségek vasár- és ünnepnapokon való nyitvatartásának korlátozása érdekében a m. kir. belügyminiszterhez intézett feliratát megküldi.

Kolozsvármegye törvényhatósági bizottságának a husrágás megszüntetése tárgyában a m. kir. kormányhoz intézett felirata.

Nagykanizsa város tanácsának kérelme az anyakönyvi kivonati díjak bevételezése, kezelése és elszámolása tárgyában alkotott vármegyei szabályrendelet módosítása iránt.

Küldöttségi jelentés a szegényalap létesítése tárgyában.

Küldöttségi javaslat a szarvasmarha és sertésenyésztésről alkotott szabályrendelet módosítása tárgyában.

Saxinger Ottó gyógyszerész kérvénye — Csasztregeny gyógyszerész felállíthatása iránt. A községi kör- és segédjegyzők illetményeinek állami kiegészítése az 1908. évre.

A Mura folyó Kotor körüli szakaszának szabályozásához szükséges költségek mikénti viselése.

Nagykanizsa város tanácsa a Deák Péter rendőrfőkapitány nyugdíjügyében hozott várost képviselőtestületi II-od fokú véghatározat ellen Deák Péter főkapitány, Polai Gyurizt László és érdektársai nagykanizsai lakosok részéről beadott felebbeséseket bemutatja.

Városi vízművek.

A villamellátás megőllása.

Városi uszoda.

— Saját tudósítónktól. —

Tudvalevőleg a város főmonda a Franz Lajos Fiai céggel kötött villamvilágítási szerződést. A városnak már most kötelessége intézkedni arra az esetre, ha a dolgok rendje azt hozná magával, hogy a város a villamvilágítást saját kezelésébe vegye.

Ezzel az esetleggel számolva, egy közgyűlési határozattal kifolyólag a város engedélyt kért az alispától, hogy a Kanálison vízműveket állíthasson föl. Innen vezetnék a vizet a város villamostelepére.

Igen helyes a terv, hogy ezt az alkalmat egy nyári szabadfürdő létesítésére föl fogják használni.

A vízműveket a Blau-féle telken a vashid mellett akarják létesíteni. Innen vezetik a vizet bejebb, hol az szabadfürdővé szélesbülne, kabinokkal körülvéve.

Az ügy iratai a városházán most vannak közzéadva, tehát azokat minden érdekeltekintheti. Mint értesülünk, október hó 8-án a helyszínen szemlét tartanak, hova a

telektulajdososokat és egyéb érdekelteket meghívják.

Egy ízben már megemlékestünk a fürdő tervéről. Most is szívesen üdvözöljük az eszmét, mert a szabadfürdő valóban egyik leg-szükségesebb intézménye lenne városunknak. Ezt jó lenne a villamos telepektől függetlenül is megvalósítani.

Táviratok

és telefonjelentések

Általános sztrájk Magyarországon.

A szocialisták hadüzenets.

Ujvidék, szeptember 2. Tegnap a szocialdemokrata párt nagy népgyűlést tartott. Felvonultak az összes ujvidéki szervezett munkások sztrájk szerint csoportosítva vörös zászló és szakjelvényeik alatt. A vidék vegyes ajku népéből is többen bejöttek a gyűlésre, a melyet több ezer főnyi ember jelenlétében tartottak meg. A népgyűlésen a központ nevében Bokányi Dezső szocialista vezér beszélt. Beszédében, a mely a jelen politikai helyzetet és az általános választói joggal foglalkozott, kijelentette, hogy ha az ősi ülésszakon a kormány az általános választói jogról szóló törvényjavaslatot be nem terjeszti, vagy az nem lesz az ő kivánságuknak megfelelő, Magyarországon munkás forradalom lesz, a melyet nem fegyverrel és vérel vívnak meg, hanem a szerszámok letételével. Általános sztrájk lesz Magyarországon, a melyhez fogható még sohasem volt. Rendzavarás a közgyűlésen nem történt.

Nagy vasuti szerencsétlenség.

5 halott, 21 sebesült.

London, szeptember 2. London közelében ma hajnalban óriási vasuti szerencsétlenség történt. Két személyvonat ütközött össze a nyílt pályán, teljes gyorsasággal haladva. A mozdonyok teljesen összetörték a minden koozi megrázták. Öten meghaltak a huszonegyen életveszélyesen megsebesültek. A katasztrófa okát eddig nem tudták megállapítani.

Díjnokok a szocialisták ellen.

Szeged, szeptember 2. Az állami díjnokok országos szövetségének gyűlésén viharos jelenetek közt több tag kijelentette hogy amennyiben a vezetőségben szocialdemokraták helyet foglalnak, ők a szövetségből kilépnek és semmiféle tanácskozáson részt venni nem hajlandók.

A perzsa nagyvezírt meggyilkolták.

Teheran, szeptember 1. A perzsa nagyvezír tegnap, midőn az országgyűlést elhagyta, egy ember megtámadta, majd agyonlőtte. A nagyvezír alig pár percnél szenvedés után meghalt. A tettes ezután állítólag öngyilkosságot kísérelt meg.

Borzalmas automobilkatasztrófa.

Róma, szeptember. Ma reggel rettenetes automobilszerencsétlenség történt a magentai pályaudvar közelében. — Hajnali 4 órakor az állomáshoz egy automobil közeledett, melyben a chauffeur és egy gépészen kívül egy Pallavicini grófnő és Malvano ügyvéd ültek. A motorkocsi ép akkor akart átrohanni a vágányokon, midőn egy tervonat közeledett. Az automobil nekiütközött a vonatnak, teljesen összetörtött és a benzintartály explodált. A motorkocsi utasai közül Malvano ügyvéd aszornyt halt, a grófnőt halálos sérüléssel kórházba szállították, hol szintén meghalt. A gépész és a chauffeur jelentéktelenül sérültek meg.

Somsey László — gróf.

Budapest, szeptember 2. A mai hivatalos lap közli, hogy a király Somsey László orsz. képviselő, kamarásnak a grófi méltóságot adományozta és Brókös főrendiházi taggá kinevezte.

Megszökölt hadnagy.

A keszthelyi párbeszéd.

— Saját tudósítónktól. —

A rendőrség értesítést kapott, hogy Sturer Rudolf honvédhadnagy megszökött az állomáshelyéről.

A fiatal magyar tiszt egy szerelmi affér áldozata.

A hadnagy, a ki a 4. számú honvédszolgálat közred kötelekibe tartozott, halálisan beleszeretett egy vidéki színésznőbe. A sárgahajú művész nemi jóakarattal csinosnak is mondható, de hosszú, érdemes multjában sok férfiszívet gázolt el. A színésznő annyira elcsavarta a nyulának, jóképű tiszt fejét, hogy minden pénzét rája költötte és jelentékeny adósságba is keveredett.

Lovagias ügye is keletkezett a sárga hajú nő miatt Keszthelyen, ahova utána utazott a garnizonjából. A színésznő három-négy nap alatt elfelejtette a vidáman vacsorázott egy kereskedővel, amikor a katonatiszt beállított a nagyvendéglőbe. Tömören szólva, másfél óra múlva elcsattant egy pofon a vetélytárs balarcán s másnap déli előtt egy kardvágás — ugyanott.

A színésznő ártatlanságát hangostatta és meg is győzte róla a hadnagyot — mire az új nap felvirradt. Azzal váltak el, hogy a hét végén ismét látogatást tesz nála a katonatiszt.

Minderről keveset tudtak az ezredben s amikor a 24 esztendő hadnagy végleg eltűnt, egészen más afférra gondoltak.

Telt-múlt az idő, lejárt a hadnagy szabad-sága s a parancsnokság várta a szimpatikus ifju tisztet. Állítólag a színésznőhöz utazott, akit rá akart venni, hogy hajjanak meg együtt, miután nem lehetnek törvényes frigygyel egymáé.

Az esetet titokzatossá teszi az a körülmény, hogy a színésznő nem akar tudni a hadnagyról s azt állítja, hogy a párba után látta utoljára.

Tény az, hogy a fiatal hadnagy nyomtalanul eltűnt és mind a mai napig ismeretlen a tartózkodó helye. A hadtestparancsnokság, mivel egy ideig hasztalanul kerestette, a megszökött tiszt nevét beigtatta a közönséges dezertorok lajstromába.

Hirek.

— Személyi hir. Vócsay Zsigmond polgármester nyári szabadságáról hazatérve, ma elfoglalta hivatalát.

— Egészségi viszonyok Nagykanizsán. Kedvezőtlen jelekkel közeledik az ősz. Nap-nap után halljuk, hogy a közeli városokban járványos betegségek uralkodnak, és annak is híre terjed, hogy a járványos bajok nálunk is fölleptek. Ma hivatalos helyen érdeklődtünk ez iránt és azt a megnyugtató választ kaptuk, hogy városunk egészségére ez idő szerinti teljesen kielégítő. A múlt hóban mindössze tizenöt fertőző betegség fordult elő, melyek közül alig egy-kettő volt ragályos gyermekba.

— Nagykanizsai vadászonok. Durrog ismét a puszta, pusztul a vad a letarolt réteken. — Igazában csak augusztus 15 én kezdődött meg a sport, mióta nyulra is szabad vadászni. A nagykanizsai passzionatus vadászok száma egyre szaporodik. Mint értesülünk, eddig 83 vadász váltott engedélyt a nagykanizsai polgármesteri hivatalban.

— **Országos tisztviselő takarékpénztár**
Az országos tisztviselő szövetség, amely erkölcsi testület mindig a tisztviselők érdekében küzdött mint értesülünk 4 millió alapítókéval egy tisztviselő takarékpénztárt óhajt alapítani. Az intézet célja, hogy a magyar tisztviselők anyagi helyzetét javítsa, illetőleg hitelviszonyaikat rendezze és megszabadítsa a tisztviselőket az uszorás szövetségektől karmal közül. Mint értesülünk a fenti szövetség egyik agilis titkára Róvész Ödön úr városunkba érkezett e szép és üdvös cél propagálása céljából. A tisztviselő takarékpénztárnak később főkiel lesznek az egész országban. Egy részvény névértéke 20 korona, csupán azért, hogy még a legkisebb javadalmazású irnok is legyenek benne. A részvényjegyek országsszerűen folynak. A szövetség titkára már megkezdte városunkban a hivatalok látogatását és mindenütt a legnagyobb rokonszenvvel fogadják. Mi a magunk részéről is szívesen ajánljuk városunk tisztviselőinek szives figyelmébe ezen részük névre praktikus és üdvös eszmét.

— **Eljegyzés.** Spann Dávid eljegyezte Fridmann Mariska kisaszonny Nagykanizsán. (Mindenkülön értesítés helyett).

— **Cselédek bevándorlása.** A napokban tettük szová azt a nehéz állapotot, hogy Nagykanizsán nem lehet házi cselédet kapni, minél fogva a meglévőket hallatlanul főlészált az ágója. Ma már változott viszonyokkal állunk szemben. A napokban ugyanis főlkerekedett a közeli falu legény, leánya és bejött a városba, hogy szolgálat után lásson. Mint halljuk, csupán Pusztamagyaródról érkezett husz leány. Ezek a nyáron át a mezei munkával keresték kenyerüket és ennek végeztével a nyomor beűzi őket a városba. Egy időre tehát megszűntek nálunk a cselédmizeriák.

— **Körözött kereskedő.** A pottai kerületi kapitányság egy Simonits Antal nevű vásári árusit köröz, aki legutoljára Drávavásárhelyen árusította kékfét és portörölt. Junius óta Simonits eltűnt Magyarországból s nem tért baza.

— **Drágább lesz a dohány és a szivar.** A dohányjövédéki igazgatóságok képviselői már régebben tárgyainak a pénzügyminiszterium megbízottaival és ezeknek a tárgyalásoknak az lesz az eredménye, hogy a dohány, szivar és cigaretta árát felemelik. A mezőgazdasági munkások béremelésével ugyanis a dohánytermékek előállítására is megdrágult s ennek a drágulásnak természetesen a dohány drágulása lesz a következménye. — A dohányzó publikumot persze nem érinti valami kellemesen ez a híradás, annál is inkább nem, mert hisz jóformán általános volt már eddig is az a vélemény, hogy szivarjaink rossz minőségűkhöz képest elég drágák. Méltányosság szempontjából legfeljebb arról lehet szó, hogy a finomabb szivarok és cigaretták árát emeljék, ellenben a szegényebb nép élvezetlikéül szolgáló dohánytermékeket hagyják meg mostani árukban.

— **Tengeri hal a városi piacon.** A huzdrágaság ellensúlyozására alkalmasnak tartják a tengeri halak piacra hozását. Megemlékestünk már is arról, hogy a tengeri hal behozatala céljából részvénytársaság alakult, amely több városban kísérletezett: nem lehetne-e a közönséggel megkedveltetni a tengeri halat. Ugy értesülünk, hogy a társaság Nagykanizsán is kísérletet fog tenni. A tengeri hal behozatala jellemző tünete a mi egész közgazdasági életünknek. Huzdrágaság uralkodik, mert a hizott márhát kivisszik az országból. Annak a husát mi nem tudjuk megfizetni. Tengeri halat hozunk be, pedig a Balatonból rengeteget fognak ki. Csak hogy az olyan méregdrága, hogy a szegény magyar nem tudja megfizetni. Elvisszik a külföldi gazdag em-

berek asztalára, elfogyasztják az osztrák gyárosok, akiknek először odadjuk a tejet, mézet, amely állítólag Magyarországon pataokban folyik; azután iparellékekért visszaadjuk a pénzt is. — Szóval a tejjel mézzel folyó Kánaánban a lakók szegények s a tejet, mézet, mindenki élvezheti, csak az a nép nem, amely e földön él. Hozzátok hát a sós tengeri halat, aduuk érte fogast, hizott ökröt, fehér kalácsot. Mert mi már csak ilyen kereskedést folytatunk.

— **Diákok kirándulása.** A zalaegerszegi főgimnázium ifjúságának több tagja ma délután kirándulásra indult a Tátrába. A kirándulókat Haerter Ádám főgimnáziumi tanár vezeti. Az utazás hat napig tart s ezen idő alatt a tanulók meglátogatják a magas Tatra legszebb helyeit.

— **Gombamérgezés áldozatai.** Kaposvárról tudósítanak: Miháldon id. Gál György ifj. Gál György nevű fiával gombás étel fogyasztása után megbetegedtek és rövid szenvedés után meghaltak. Az orvosi boncolás mérgezett állapotot meg, mely a gomba élvezetétől származott.

— **Állategészségügy.** Kilimán községben a szörványos sertésorbánc felleptét megállapították. Zalaegerszegben a sertésvész megszűnt.

— **Szerencsétlenség.** Panikfor István, a muraikereszturi apátságnál szolgáló béres egy sarju kazalról leesett, minek következtében a szenvedett sérülésekben tegnapi elhalt.

— **Rendőri hírek.** Micsók István, Viola pék szolgálója ellopta egy társa 20 koronáját, majd a sütemények beszédett 12 korona árát elsikkasztotta és megszökött. Nyomozzák. — Filák Ferenc és József, továbbá Légrádi József tegnapi este a Magyar Király korcsmában verekedés közben inzultáltak: egy rendőrt, ki beavatkozott. Hatóság elleni erőszak miatt a vizsgálatot ellenük megindították.

— **Pályázat a casinói vendéglőre.** A nagykanizsai Casino választmánya közli velünk, hogy f. évi október hó 1-ső napjára egyetemi helyiségek számára új vendéglőt szerződött. Pályázók intézzék ajánlatukat legkésőbb f. é. szeptember hó 15 napjáig a Dasino választmányához.

Titokzatos automobilszerencsétlenség.

Népileg sebesültek.

— Saját tudósítónktól. —

A napokban röviden megemlékestünk a titokzatos zalalövői automobilszerencsétlenségről. A rejtélyes ügyről újabb Szombathelyről a következőket írják:

Csütörtökön egy súlyosan megsebesült elegáns hölgyet, egy előkelő megjelenésű urat és egy összevagdott autómobil vitt keresztül a vasut Szombathelyen. — Bécs felé. Egy zalamegyei orvos kísérte őket, ez segítette a megsebesült hölgyet, a ki és beszállásban, gondosan ápolgatta őket, de kiltüket illetőleg megtagadott minden közlebbi felvilágosítást. A velük utazó soffírt se lehetett szóvalra bírni; szóval az egész társaság gondosan ügyelt arra, hogy a két sebesült neve meg tudható ne legyen.

Annál azonban mégis kiderült, hogy az elegáns pár autómobil-szerencsétlenségnek esett áldozatul.

A kiszivárgott adatokból anyni megállapítható volt, hogy a férfi egy igen nagy osztrák részvénytársaság igazgatója, a hölgy pedig az osztrák arisztokrácia köreiből tartozik és jelenleg válik az uratól.

A pár szórakozás céljából Görögországba akart utazni, a honnán át akarták menni Afrikába. Ugy akarták, hogy a szárazföldi utat autómobilon tessék meg. Nem is vittek magukkal más, mint a soffírt, aki a hatalmas gépet vezette.

Roppant erős tempóban ment az autómobil, amikor Zalalövő és Lendva között egy homokos helyre ért, a hol a feneketlen homokban kifutott a szilárd talaj az autómobil kerekei alól és a hatalmas gép formálisan bukfencet vete. A bukás olyan erővel történt, hogy a soffír vagy husz lépésnyire elrepült a gépről, de oly szerencsésen, hogy semmi komolyabb baja nem lett. A bennülőket azonban a gép maga alá temette.

A roppant ütés a hölgy arcát egészen eltorzította, szemei kidagadtak, homlokáról lehorzsolódott a bőr. — Ezenfelül a derekát is annyira megütötte, hogy nem bírt a lábain megállni. A férfinak az arcát és a fejborét hasította föl az esés.

A közelben dolgozó uradalmi cselédség a szerencsétlenséget látva, rögtön a helyszínre sietett és kimentette az autómobil alá szorult utasokat és bevitte a gazdatiszti lakba, ahova azután sietve orvost hívatattak a sebesültek mellé. Itt is sikerült elérniük azt, hogy nevük egészen titokban maradt.

A sebesülteket azután az orvos kíséretében a vasutra szállították és visszavitték Bécsbe.

Színház és Művészetek.

Á szintársulat ujjaszervezése.

— Saját tudósítónktól. —

A kezdődő szeptember minden téren mozgalmaságot ígér városunk életében. A nyaralók visszatértek, az iskolák megnyílnak s visszakaptuk a hadgyakorlatokról megjött katonákat. Az utcákon, az embereken, de még a levegőn is meg lehet érezni, hogy itt a szezon.

A szintársulat is hozzá akar járulni a szezon élénkebbé tételéhez s a mint e heti műsorából és az újonnan szerződött tagok neveiből láthatjuk, ez fényesen fog is sikerülni. Bibari a teljes kecaceméti társulattal fog bemutatkozni s az új darabok, — a legnagyobb sikerű pesti ujdonságok — egészen új színt adnak a nyár kiszed egyhangu repertoárja után.

Mindenekelőtt visszatér a kanissai kőműves kedves primadonnája Haller Irma s ehéten már négyezer feljép, köztük a diadalmas Nap és Holdban s a cabaret-n. Megérkezik szabadadagáról Konrád Ilona s a Tribiben lép fel először. A hét darabjal köztül különösen figyelmet érdem-

Tankönyvek

iskolai író-, rajz- és festőszerek,
▲ füzetek, könyvtartók, táskák ▲
minden iskola részére.

◆◆◆◆ Legnagyobb raktár: ◆◆◆◆

Fischel Fülöp Fia

könyvkereskedésben Nagykanizsán.

Tankönyv bekötések azonnal megkaphatók.

mai az *Egyenlőség*, a mit már láttunk egyszer a Vigaszínházban jubilált *Moszföldképek*, a melyet először adnak. Fényes, javarésben új műsorral tartják a második cabaret-t, a melyet dícsérünk fölöleges.

Uj tagokul szerződötté Bihari még *Hubai Annát* naiva, *Komáromi Margitot* hűnő szerep-körrel, *Paxai Margitot* pedig koloratur énekes-nőnek. Az ujonnan szerződött tagok elsőrendű erőik, a kiknek eddigi vidéki szereplése nagy sikert ígér a színháznak. Kiegészítette Bihari azonkívül a korust is három férfi és három nő énekes szerződésével.

Törvényszék.

§ Sikkaasztó segédjegyző. *Ángyán* Titusz, Székely Ernő pacsai körjegyzőnél volt mint jegyzősegéd alkalmazva. 1907. április hó 4-ik napján Székely Ángyánt beküldötte Nagykanizsára, hogy Pacsa közönség részére marhaleveleket vásároljon a kir. adóhivatalban és egyuttal az adókönyveket láttamoztassa. Ángyán azonban a reábizott pénzt a Szarvas szállodában elmulatta s mulatság után nyomtalanul eltűnt. Székely a községbiróval együtt bejött Nagykanizsára a magáról életjelt nem adó jegyzősegéd hollétét kinyomozni, mint-hogy azonban ez nem sikerült, Ángyán ellen büntető feljelentést tettek. Mikor az Ángyán által kezelt pénzeket megvizsgálta Székely, tapasztalta, hogy Ángyán már február eleje óta minden kezűgyébe eső közpénzt elcsikasztott.

A kir. ügyészség hiába nyomozta Ángyánt nem tudtak nyomára akadni, míg azután július 21-én önmaga jelentkezett a nagykanizsai kir. törvényszék vizsgálóbírájánál. Kéhezve, lerongyolódva állított be a vizsgálóbíróhoz,

mert — ugymond — nem bírja tovább a buidosást. Azóta letartóztatásban volt a mai főtárgyalásig.

A mai főtárgyaláson a vádat dr. *Jureczky* kir. ügyész képviselte, ki a vádlottat négy rendbeli ív. sikkasztás büntetével és egy rendbeli sikkasztás vétségével vádolta meg.

A vádlottat dr. *Bartha* József védelmezte. A kir. törvényszék a vád és védelem meghallgatása után a vádlottat 4. havi fogházra ítélte. Három rendbeli sikkasztás vétségeért, mely szabadságvesztésbüntetésből az előzetes letartóztatással negyven napot kitöltöttnek vett. Az ítélet jogerős.

Segédszerkesztő: Nagy Samu.

Lapigazdónos és kiadó:

FISCHEL FÜLÖP FIA.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazon ismerőseinknek és jóbarátainknak, kik bold. nóm. illetve édesanyánk elhalálása és temetése alkalmával részvételeiknek adtak kifejezést, ez uton mondunk hálás köszönetet.

Nagykanizsa, 1907. szept. 2.

Keintz Gyula és családja

Mi az

A legjobban bevált, a bel- és külföld legelső tekintélytelő és sok ezer orvosától ajánlott tászer egészséges és belsőben szerveső gyermekek és felnőttek részére; nagy lépértékű, elősegíti az izom- és csontképződést, szabályozza az emésztést és a használatban olcsó. „A eszesemő” című tanulságos füzet ingyen kapható az eláruló helyeken, vagy **R. Kufeké-nél**, Wien. I.

Kereskedelmi iskolát végzett **gyakornok** azonnali belépésre kerestetik. Ajánlatok fizetési igények megnevezésével **Gutmann D. J.** cég bor- és pálinka-nagykereskedésébe küldendők — **Szombathelyre.**

Egy gyakornok Schwarz és Tauber irodájában felvételt. Irásbeli ajánlatok a céghez intézendők.

Kerestetik falura

egy gyermekkertészre egy 4 éves kis leány mellé, **lehetőleg német.** — Bővebbet Kini-si-utca 7.

5307/uk. 907.

Póthirdetmény.

A nagykanizsai kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság hízhírré teszi, miszerint a Sattler Lajos ugy Grünbaum Tivadár csallakozott végrehajtató nagykanizsai lakosoknak Rathmann Menyhértre szül. Lirheim Mária nagykanizsai lakón végrehajtást szenvedett elleni 202 kor. 54 fillér a jár. iránti végrehajtási ügyében 4370/907 sz. a kibocsátott árverési hirdetményben a nagykanizsai 632 szajkvbén A + 698 hrsz. alatt felvett 361 népsorszámu ház udvarral 3639 kor. kikiáltási árban

1907. évi szept. hó 27-ik napjának d. e. 10 órájára

kitűzött árverés az 1881: LX. t. cz. 187 §-a alapján Jónás Gyula és Társa budapesti bej. cég végrehajtató érdekében 125 kor. tőke követelése a járuléka) sie-égitése végett megtartatni fog.

A kir. törv. szék mint telekkönyvi hatóság.

Nagykanizsán, 1907. augusztus 27-én.

GYENES.

kir. törvényszéki albiró

Nagykanizsa legelső és legnagyobb divataruháza speciális ujdonságokban

Singer József és Társa Nagykanizsa, Kazinczy utca 1. szám.
.... (Vasuti-utca.) ....

Az őszi idény közeledtével felhívjuk b. figyelmét áruházunkra, melyben a legújabb divatu bel- és külföldi ujdonságok már megérkeztek u. m.: Angol és francia, costüm-, pongyola- és blouse-kelmék.

Sikerült 3500 méter selyemmaradékot beszerezni, mely bámulatos olcsó áron kerül eladásra.

Allandó raktár: a legelegánsabb selyem és posztó alsószoknyák, „Lady Plaidek” és kész női fehéreneműekben. Gyapju és mosóflanelok, szőnyeg, függöny és ágysterítők. Vászonraktárunk, melyben a legjobb gyártmányok vannak képviselve.

Szigoruan szabott árak!! **Udékre** mintákat szivesen küldünk. **Szigoruan szabott árak!!**

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

NAGYKANIZSA,

Fischer Fülöp Fia könyv- és papirkereskedésében, Városház-palota.

Teljes: Kiadóhivatal: 103.
Szerkesztőség: 78.

Előfizetések és hirdetések:

Fischer Fülöp Fia könyv- és papirkereskedésébe intézendők.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben házhöz hordva:

Egy hó	1.— K.
Negyedévre	3.—
Félévre	6.—
Égész évre	12.—

Postai azétküldéssel:

Egy hó	1.50 K.
Negyedévre	4.50
Félévre	9.—
Égész évre	18.—

Megjelenik naponként este 6 óraker
Uttapnapok kivételévelFelelős szerkesztő: SZALAY SÁNDOR.
Szerkesztő: RÉVÉSZ LAJOS.

Egyes szám ára 6 fillér.

Megint a protekció!

Nagykanizsa, szeptember 3.

A protekció kérdése olyan, miut a tengeri kigyó. Bizonyos időközökben újra meg újra meg-megjelen. Nem birunk tőle meg-szabadulni.

A kulisszák titkaiba nem látó közönségnek lassankint meggyőződésévé érett, — hogy a protekció legerősebben olyankor grasszál, mikor minden vonalon kézzel-lábal tiltakoznak ellene. Amikor csendesek a protekció vízei, akkor rendszeren csak olyan mértékben nyilvánul, hogy nem is érdemes felőle beszélni.

Lehet, hogy így is van.

S mivel most megint felmerült a protekció ellen való tiltakozás magasabb kormányzati helyen is: a be nem avatott közönség lelkén urrá lett megint az a hit, hogy valahol, valamelyik vonalon megérezék a protekciónak ama bizonyos doniai szagát. Tehát megint itt van a protekció kérdése. A tengeri kigyó!

Nos hát erre a protekció ellen való tiltakozásra, melynek az akar a célja lenni, hogy a közélet teréről teljesen eltávolítsuk a pártfogás utján való boldogulást; hogy mindenki a maga értéke szerint boldoguljon: az a szerény megjegyzésünk, hogy ám legyen így; de akkor előbb jöjjön el az a teljesen csallhatatlan és egyuttal föltétlenül megbízható lélekbuvár, aki az emberek belső világának mélységeibe hatolva, mindenkinek a valódi értékéről adhasson igazolványt.

Féjdalom: ilyen csallhatatlan és föltétlenül megbízható lélekbuvár nincsen.

Az emberek értékelését voltaképpen iskolai és működési bizonyítványok alapján végezzük; tehát olyan alapon, amely — amint a tapasztalatok igazolják — legnagyobb mértékben megbízhatatlan. A közéletben, a közpályákon való egyéni működés nagyon sok esetben megcáfolja az iskolai bizonyítványt. És az a körülmény, hogy a munkaműködés terén is nagyon is

elítők a vélemények egyeseknek értékéről: — azt bizonyítja, hogy a működési bizonyítványok sem megbízható eszközei az emberek értékelésének.

Ilyen körülmények között tehát voltaképpen nem arra kellene törekedni, hogy a jóakaratu információt, a pártfogást, a protekciót eltörljük a föld színéről, hanem arra, hogy minő módon lehetne teljesen megbízható igazolást szerezeni a közpályákon működő egyének belső értékéről.

Ha valaki ezt a módot meg tudná jelölni: akkor a protekció magától is megszűnnék. Mert hisz az világos dolog, hogy a protekció legnagyobb részben nem is terjeszkedik ki másra, mint a protegált egyénre vonatkozó információra. A különböző bizonyítványok ugyanis nagyon sok esetben nem hű tükröi az egyén értékének; azokról a körülményekről pedig — amelyek talán az illető egyén mellett minden hivatalos bizonyítványnál lényesebben és hatásosabban tanuskodhatnak — egyáltalában nem tartalmaznak (mert nem is tartalmazhatnak) adatokat. És a protektor nem tesz mást, mint ilyen irányban informál, vagyis arra törekszik, hogy a pártfogolt egyénről olyan hű képet adjon — amelynek igaz voltáért a maga egyéniségének egész erkölcsi súlyával szavatolhat bárhol és bármikor. Mennél nagyobb tehát a protektor erkölcsi sulya, — annál megbízhatóbb értékelési alapul kell elfogadni annak információját.

Ez így volt eddig; így van most is; és így lesz mindaddig, amíg valami nagy lélekbuvár az ember belső értékének fölismerési módját meg nem találja.

Az egyénről való informálásnak eddig gyakorolt módját, mint a pártfogásnak nagyon is elfogadható, sőt az igazság és méltányosság szempontjából sokszor nélkülözhetetlen érvényesítését, — a közélet teréről eltávolítani nem lehet; talán nem is lenne jó.

Az olyan protekció pedig — amely nem ilyen szellemben és értelemben, tehát minden erkölcsi alap nélkül akarna érvénye-

sülni — úgy sem talál utat a magyar közélet egyetlen vonalán sem.

Ezidőt semmi ok sincs rá, hogy a protekció tultengése miatt följajduljunk.

A közös pénzügyminiszter Budapesten
Bárá Burján közös pénzügyminiszter Budapestre érkezett.

Darányi miniszter Pécsen. Darányi Ignác földmívelésügyi miniszter ma délután 3 órakor Pécsre utazott, — hol a holnap összehívott gazdakongresszust fogja megnyitni. A földmívelésügyi miniszter meg fogja tekinteni a szeptember 1-én megnyitott tenyészállatállítást is, amely szeptember 9-ig lesz nyitva.

A kiegyezés.

— Saját tudósítónktól. —

Egy hét mulva Budapesten együtt lesznek az osztrák és magyar szakminiszterek és referensek s folytatni fogják a kiegyezés tárgyalását, mely ezuttal a kiegyezés egész anyagának perfektuálásával fog végződni. Még egy heti idő van a tárgyalások megkezdésére s a lapok már most idegeskednek s különböző vészhireket bocsátanak világá. Abból a körülményből, hogy a tárgyalások öt napig is elhúzódhatnak, azt következtetik teljesen a maguk felelősségére, — hogy a kiegyezési komplexumban még nagy akadályok vannak s nem lehet perfektuálásról beszélni. Különösen attól tartanak, — még maga a Pester Lloyd is, hogy a kvóta- és bankkérdés fog nehézségeket okozni a tárgyalásokon. Kétségtelen, hogy megegyezésre váró anyag még van a kiegyezési komplexumban. Ha ilyen nem volna, akkor fölölecs volna a budapesti tárgyalás. Az is megállapítható azonban, hogy ezek a differenciák csupán a részletkérdésekre vonatkoznak, nem pedig elvi jelentőségű pontokra. Akik pedig a bankkérdéstől és a kvótától félnek, azok egy kis jóakarattal visszaemlékezhetnek az utolsó bécsi tárgyalás eredményére, amidőn fölhivatalosan jelentették ki, hogy a bank és kvóta kérdésért ki kellett kapcsolni a kiegyezési komplexumból. Nem szükséges tehát idegeskedni, hanem nyugodtan, az úgy fontosságának mérlegelésével megvárni a budapesti tárgyalások eredményét. Addig, — ha valaki hozzászól a kérdésekhez, — önkényesen kombinál és nem mond semmit, csak üres frázisokat.

Sirolin

Egyetlen orvos által készített és igazolt gyógyszer a köhögés, skrofulozis, influenza ellen.

Tüdőbetegségek, nátha, szárazköhögés, skrofulozis, influenza

elleni szantalan tanár és orvos által naponta ajánlat.

Mihelyt értéketlen szantatokkal is kínálnak, kérjen mindenki „Roche” eredeti csomagolását.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svjc).

„Roche”

Egyetlen orvos által készített és igazolt gyógyszer a köhögés, skrofulozis, influenza ellen. — Az eredeti csomagolást.

A házalás ellen.

— Saját tudósítástól. —

A sümegi Magyar Védőegyesület a következő kérvényt intézte vármegyénk törvényhatóságához a házaló kereskedés ellen:

Tekintetes törvényhatóság!

Az osztrák ipar szertelen térfoglalásának egyik nevezetese utja a házaló kereskedés is. Az ugynevezett Olesó Jánosok háti batyujukban kizárólag az osztrák ipar cikkeit hordják. Főlkerekek csekek a legkisebb falvakat, a falvak legszerényebb viskóit is. Ekként az osztrák gyárak munkája befurakodik a legutolsó faluba is, olyanokba is, melyek földrajzi helyzetüknek fogva a közlekedés nagybő forgalmától szinte teljesen el vannak zárva.

Ekként a házaló kereskedés súlyos csapás a hazai iparra. Ócska osztrák cikkeivel családi körben keresi föl a magyar embert és selejtes áruit legtöbbször drága áron szózza a magyar nyakára.

Emellett súlyos csapás egyes községek helybeli kereskedőire is. Ezek a kereskedők nagy községi és egyéb közterheket viselnek, igazságtalan dolog tehát, hogy a házaló kereskedők nagy versenytér rájuk bocsájtják, — holott ezek az illetők község terheiből egyetlen fillért sem viselnek.

Ezek elhárítása végett mély tisztelettel kérjük a tekintetes törvényhatóságot, legyen kegyes:

1. Főlírni a kereskedelmi ügyek miniszteréhez, hogy a házalásról törvényjavaslatot terjeszsen a képviselőház elé s ezzel szüntesse meg egyszerre mind azt az abszurd állapotot, hogy a fontos ügyet az 1852. évi patens alapján intézték hazánkban.

2. Mivel a törvény meghozatala hosszabb esetleg több évi időbe kerülhet, legyen szives mielőbb Sümeg, Tapolca, Keszthely, Perlak, Csáktornya, Alsóöndv, Lenti, Nova és Pacsa községekre nézve a házalást eltiltó szabályrendeletet alkotni.

Nagyon fontos nemzeti és közgazdasági érdekeket védelmez a tekintetes törvényhatóság lenti kérvényteljesítésével. Mivel pedig a magyar ipar védelme és támogatása iránt a tek. törvényhatóságnak az ügybőz méltó nagy jóakarattal már több ízben tapasztaltuk, bizonny reméljük, hogy a nemzeti ipar és a helyi kereskedelem védelmére irányuló kérelmünket is teljes készséggel megvalósítani kedves és hazafias kötelességének ismeri.

Sümegen, 1907. augusztus 22-én.

A sümegi Magyar Védőegyesület nevében:

Eitner Zsigmond
elnök.

Karácsony Kálmán
jegyző.

Éles Károly
igazgató.

Táviratok és telefonjelentések

A susáki anarkia.

Fiume, szeptember 3. A fiumei horvátok vakmerősége egyre nagyobb mérvet ölt. Susákon valószággal anarkia uralkodik, úgy, hogy a rendet alig tudja a hatóság fenntartani. Az állapotokról a horvát országos kormánynak jelentést küldtek. Valószínűnek tartják, hogy amennyiben az állapotok nem javulnak, rövidesen az ostrom-állapotot fogják kihirdetni.

Fiume, asept 3. A városban egész nap rendőrjáratok cirkálnak, melyeknek sok dolgot ad a lépten-nyomon található csoportosulások szétesztalása. A horvátok csoportokba verődve éljen a horvát Fiume kiáltással járják be a várost. Susákról újabb értesítés érkezett arról, hogy a hatóság nem képes a rendet fenntartani.

Kolera Máramarosban.

Megcáfolt rómhírek.

Máramarosziget, szeptember 3. Megdöbentő híreket közöltek a mai fővárosi lapok arról, hogy Máramarosmegyében több koleramegtelegés és haláleset fordult elő. Az újságok híradása szerint a kolerajárvány már egy hete tart a megyében, eddig azonban titkolták. Állítólag a Galiciába és orosz földre járó munkások hurcolták be a rettenetes betegséget. Az itteni orvosi körök a meghatározottabban tagadják, hogy kolerajárvány volna, szerintük eddig csupán vérhasi esetek fordultak elő.

Budapest, szeptember 3. Szabó Sándor máramarosmegyei alispántól terjedelmes jelentés érkezett a máramarosi járványról. Az alispán közli, hogy az orvosok sem kolera-, sem koleranosztrazs-járványt nem állapítottak meg. Az orvosi jelentések szerint csupán vérhasjárvány állapítható meg. A vérhas Körösmező vidékén lépett föl. Eddig hat megbetegedés fordult elő; mind a hat beteget Máramaroszigetre szállították, hol a betegek közül öt meghalt. A megye többi része mentes a járványtól.

A néppárt állásfoglalása.

Pozsony, szeptember 3. A felsőmagyarországi tót néppárt Zsolnán, Pozsonyban és még több felsőmagyarországi városban népgyűléseket fog tartani, melyeken Hodzsa Milán orsz. képviselő is megjelen. A népgyűléseken a pártnak az általános választójogi reformra vonatkozó álláspontját fogják kifejezni és e tárgyban való elveik gyors megvalósításának módjait fogják megállapítani.

Főmentett szocialista.

Budapest, szeptember 3. Roth Ottó temesvári ügyvédjelölt és szocialista író aunk idején egy röpiratot adott ki, melynek tartalmáért az esküdtbírótság alkotmány elleni lázítás címén egy évi fogságra ítélte. Ezzel az ügygyel mai tanácsán foglalkozott a kir. kuria. A kuria az elsőfoku bíróság ítéletét megsemmisítette és Rothot fölmentette.

Az igazgató káplán büntetése.

Esztergom, szeptember 3. Novák János tapolcai káplánt a herceggímás Tapolcáról áthelyezte, mert a káplán folytonos igaztásával a felekezetek békéjét földulta. Ugy látszik, az áthelyezés mit sem változtatott a káplánon, ki új állomáshelyén is folytatta előbbi tevékenységét. Réért a herceggímás

ma működésének végétől egy óra fel-függesztette.

A rendőrtiszt drámája.

Ezek, szeptember 3. Nagy megdöbentést kelt városzerte egyik rendőrségi tisztviselő megdöbentő családi drámája. Madaros Péter rendőrtiszt ma rövid szováltás után forgópisztolyt ragadott és azzal feleségére lőtt. Szerencsére nem talált és az asszony elmenekült. Midőn Mészáros látta, hogy feleségével nem végezhet, önmagát lötte föbe. Ez a lövés hatálos volt és a szerencsétlen ember pár perc múlva kiszüvedett.

Ismét vasuti összeütközés.

Lyón, szeptember 3. A lyoni vasútállomás közelében ma egy személyvonat egy tehervonattal összeütközött. A katasztrófa tíz embert megölt és számosat súlyosan megsebesített. A szerencsétlenséget hibás váltóállitás okozta.

Gütting a vizsgálobírónál.

Budapest, szeptember 3. A budapesti büntető törvényszék vizsgálobírja ma hallgatta ki Gütting Károlyt, ki tudvalevőleg Amerikából hazatérve, hálen feleségét a budai várban agyonlőtte. Gütting ellen a vizsgálati fogság fenntartását rendelték el.

Romboló szocialisták.

San-Francisco, szeptember 3. Háborus képe van ma a városnak. A szocialista munkások ma reggel óriási tömeggé verődve a városháza elé vonáltak és a hatalmas épületet ostromolni kezdték. Ablakait bezúrták, ajtajait összetörték, miközben több hivatalnokot megsebesítettek. Egy más részük egyéb középületeket ostromoltak meg. Midőn a rendőrség közbelépése már nem használt, nagy fegyveres erőt rendeltek ki, mely a tömeggel megütközött. Az utcai harc gyászos eredménnyel járt, amennyiben öt munkási megöltek és számtalan munkás súlyosan megsebesült. A hangulat rendkívül izgatott.

Ünnepi imakönyvek

— az izraelita ünnepekre —
héber, magyar és német szöveggel
mindenféle kiadásban közbizalmas és tömörebb
kiállításban.

Imaköpenyek (Thalesek)

közbizalmas, gyapot és selyemből haphatók
legnagyobb választékban és legolcsóbban
Fischel Földp. Fia könyvkereskedésében
Budaörsön.

Hirek.

— **A postaigazgatóság jubileuma.** Husz éve volt tegnap annak, hogy Pécsre postaigazgatóságot helyeztek és ugyanennyi ideje, hogy **Opris Péter** áll ezen igazgatóság élén, melynek kerületébe Nagykanizsa is tartozik. Ennyi idő alatti szinte hihetetlen mértékben fejlődött nálunk a posta, távirás és távbeszélő intézménye. A pécsi igazgatóság személyzete csaknem megháromszorosodott, ami eléggé jellemzi a forgalom emelkedését is. Főrdem itt az első, de még mindig teljes buzgósággal működő igazgató, **Opris Péter**, akinek tevékenysége nemcsak lokális jelentőségű, hanem lendületet adott az ezen fontos forgalmi ágának az egész országban. A jubileum alkalmával az igazgatóság személyzete szűkebb ünnepélyt rendezett, felkeresték az igazgatót, hogy ezen alkalommal őt üdvözöljék.

— **Kinevezés.** A megyés püspök **Németh János** sümegi plebánost szentszéki ülnökké nevelte ki.

— **Megszűnt difteritiaz-járvány.** Tapolcáról jelentik, hogy az ott uralkodott difteritiaz-járvány megszűnt. Ujabb megbetegedés nem történt.

— **A szakegylet pénze.** A kőműves munkások nagykanizsai szakegyletét tudvalevőleg felszalták. Ennek dacára — mint megirtuk — az egylet vezetői a takarékpénztárban elhelyezett 800 korona készpénz vagyonból 300 koronát kivették. Emiatt a rendőri eljárás megindult. A beldészetek ma azt adták elő, hogy a kivett 300 koronát a szaktanácsba fizették be. E szaktanács létezéséről azonban a rendőrségnek nincs hivatalos tudomása, ezért a vizsgálatot tovább folytatják.

— **Zsomborék kudarc.** Sopronból jelentik: A radikális párt vasárnapon tartott négyülése, a melyen **Áchim L. András** volt országgyűlési képviselő és **Zsombor Géza**, kamarai elnök mondott beszédet, fiaskóval végződött. A gyűlésen alig volt részt hatvan-hetven választópolgár; csekély számú keresztény-socialista és szocializmusokra jelent meg érdeklődésből. A helybeli nyolcszáz iparosból, kik a radikális pártnak háttal fordítottak, alig jelent meg öt-hat. **Áchim** az ismeretes módon végiggyalázta a kormány tagjait. Az elhangzott beszédek hatást nem tettek.

— **Polgármesterek gyűlése.** A rendezett tanácsú városok polgármesterei ez évi szeptember hónap 15-én és 16-án tartják III. országos nagygyűléstük Esztergomban. — A két napos kongresszusa napirendje a következő: Megérkezés 14-én este, a polgármesterek Esztergom város vendégei. 15-én délelőtt a végrehajtó bizottság tart ülést. Délután lesz a városbáza nagytermében **Botlyán János** kurucvezér arcképeinek a leleplezése. 16-án délelőtt lesz a nagygyűlés ugyan-csak a városbázán, amelynek tárgyai a következők: Elnöki megnyitó, tartja **Szentpáli István dr.** miskolci polgármester. A belügyminiszter leirata a rendezett tanácsú városok polgármestereinek országos egyesületének alapszabálymódosítására iránt. Törvényhatósági jogú városok polgármestereinek kongresszusával való egyesülés. A II. nagygyűlésből a belügyminiszterhez intézett memorandum kívánalmainak szorgalmazására újabb állirat intézése. A városok hitelügyének állami közvetítéssel való rendezése és országos városi bank kiállítására. Városi tisztviselők fizetésrendezése. — A városi tisztviselőknek kedvezményes vasúti jegy kiadására állirat a kormányhoz. Egyéb indítványok. A gyűlést a város önkormányzata követi.

— **Hírlételezés.** A rendőrség jelenti, hogy az utolsó hírlételezés a hó 18-án, vasárnap délután 3 órakor lesz a városbázán.

— **Balatonfüredet nem adják el.** Minden évben felmerül Balatonfürednek előkelő részvénytársaságok javára való eladásának híre. Az idén is valóváros csodákat meséltek a lapok az eladás feltételeiről. Mint most illetékes forrásból értesülünk, a fürdőt egyáltalában nem szándékoznak eladni és az erről szóló hírek alaptalanok.

— **Ejegyzés.** **Spann Dávid** eljegyzte **Friedmann Aranka** kisasszonyt Nagykanizsán. (Minden külön értesítés helyett.)

— **Balatonparti vasut.** A kereskedelmi miniszter jóváhagyta **Veszprém-vármegye** köszönésének azt a határozatát, melyvel kimondja, hogy az állam által építendő balatonvidéki vasut segélyezésére már megszavazott 90000 koronás törzsrészevények nélkül az államnak is megadja és egyidejűleg beküldve a hozzájárulási kimutatót arra kéri fel az alispánt, hogy a munkálatok megkezdődvén, a hozzájárulások esedékessé vált első részletét a máv. főpénztárába haladéktalanul fizessék be.

— **Állatok a Balatonban.** A Balatoni Szövetség kérelmére **Zalavármegye** alispánja állatoknak a Balatonban való usztatását megtiltotta. — Igazán már ideje volt ezt a rendeletet kiadni, mely a Balatont egy lépéssel közelebb viszi Európához.

— **A pesti magyar kereskedelmi bank nagykanizsai fiókja** szeptember 1-től kezdődőleg további intézkedésig üzleti óráit délelőtt fél 9-től 12-ig, délután fél 3-tól 5 óráig állapította meg.

— **Elkobozzák a purdékát.** Végre megtörtént az első lépés a cigányügy rendezésére. Igaz, hogy kissé későn, igaz, hogy oly borzalmas vérfürdő kellett ennek a rendeletnek kikalkulálásához, mint a danoi, de hát úgy vagyunk vele, hogy jobb későn mint soha. Megjelent a belügyminiszter rendelete, mely valamennyi törvényhatósághoz van intézve s mely a szülések indult gyermekeknek az állami gyermekmenhelyekben való neveltetéséről szól; a rendelet nem azóli világoosan a cigányok ellen, mert a belügyminiszter nem akar a társadalom egy bizonyos rétege ellen rendeletet alkotni. De hogy ezek ellen szól, mutatja a rendeletnek azon része, mely azt írja, hogy nem csak az elhagyott, hanem mindazon gyermek a lencházba veendő fel, aki eddigi környezetében romlásnak van kitéve. A rendelet szerint tehát elkobozandó a rendőrhatalóságok által a 15 éven aluli gyermek mindazon szülőktől, akik nem képesek nevelést nyújtani, vagyis akiknek gyermekeikből előreláthatólag csakis rablójelöltségek válhatnak. Az üdvös miniszteri rendelet — amint ebből látszik, — nem a cigányok ellen szól, de azért azt a rendeletet nem is lehetne más polgárral szemben végrehajtani, mint csakis kőborcigányokkal.

— **Megkezdődik a tanítás.** A tegnapi nap folyamán a vonatok késéssel érkeztek Nagykanizsára. Így szokott ez lenni minden évben ilyen időtáiban. A zafolásig megtelt vasuti kocsik a kíváncsi diák-fejekből tarkázottan érnek be, nagy késéssel a vasuti állomásra. A város képe is sokkal mozgalmasabb lett a tegnapi nappal. Száz, meg száz diák és diák-kisasszony sétálgatott az utcákon és méregettek a kereskedések újonnan földszített kirakatait. Tegnap már megkezdődtek az iskolai beiratások. És ez a nap mindig néhány száz fiatal lakót hoz Nagykanizsa városának.

— **Halálos fölfordulás.** Ismert alak volt **Zalaesenlázli** községben **Benkő Antal** tejhordó. Múlt hó 27-én délután **Zalaeszentgrótról** **Czotter László**, kustányi asztalosnak hozott deszkát jó »Büszke« lován. Utköben **Benkő** sokat ivott s így történt, hogy a postaponton egy prizmára járt, kocsija felborult s **Benkő** a kötéllel átkötött deszka agyoncsapta. A járókelők akadtak rá holttestre.

— **Állatdíjazás.** A Tapolcavidéki Gazdakör fölyó hó 23-án Tapolcán a vásártéren állatdíjazást rendez, amelyre nem gazdaköri tag is hajthat föl szarvasmarhát. A díjazásra edemes állatok gazdái 10—50 koronáig terjedő

Tankönyvek

iskolai író-, rajz- és festőszerek,
▲ füzetek, könyvtartók, táskák ▲

minden iskola részére.

◆◆◆◆◆ Legnagyobb raktár: ◆◆◆◆◆

Fischel Fülöp Fia

könyvkereskedésében Nagykanizsán.

Tankönyv bekötések azonnal megkészennek.

Szülők figyelmébe!

N ki kéz iskolai öltönyt
 N ki kéz férfi öltönyt
 N ki férfi és gyermek cipőt
 N ki kalapot és sapkát

N ki akar vásárolni, ne mulassza el vásárlás előtt

Frank Vilmos
legnagyobb ruhaáruházát megtekinteni.

Frank Vilmos
a bel- és külföldi legmegbízhatóbb szövetgyárosokkal áll összeköttetésbe s így mérték után is a legjobb és legizlésebb öltönyöket készíti a legolcsóbb árért.

Frank Vilmos

Nagykanizsa, Bazár-épület.

pénzjutalomban részesülnek, a nagyobb gazdák elismerő oklevelet nyerhetnek. Az Állatdíjazás célja a gazdákat az okszerű szarvasmarha-tenyésztésre és nevelésre ösztönözni.

Borsalmas érzés . . . A nagykanizsai állomáson két atyafi várakozott tegnap délután a vegyes vonatra, amikor nagy zajjal egyszerre csak berobogott a gyorsvonat. Az egyik atyafi, a ki még sohasem látott ilyen gyorsan, nagy rugással száguldó vonatot, elbámult nagyon, majd mikor az étező-kocsi osztályánál meglátta a söröző, kávézó utasokat, ezzel a csodálkozó kérdéssel fordult társához:

— Hogy a fene enné meg a kigondolóját, hát a' mi?

— Nem látí kee, hát kocsmá.

— Ejnye, de rossz dóga lehet annak, akit onnan kidobnak. — szolt erre az atyafi és szinte összerázkódott a borsalmas érzés alatt.

Gyermekbeteg és gyengélkedő, étvágytalan gyermekek, nagymérvű tápártékot nyújtó és mégis könnyen emésztető tápálkozásra vannak utalva. Ez esetben a jól ismert és rég bevált Nestlé-féle gyermektáplizst tessz kítűnő szolgálatot tessz. E táplizst vízzel megfőzve, egy minden tekintetben megfelelő eszedel. Ép így tejjel is felhasználható, a így különösen beválík, mert míg a tiszta tej könnyen okozhat hasmenést, addig a Nestlé-féle gyermektáplizsttel felfőzve, a hasmenést elhárítja és megszünteti.

Színház és Művészetek.

(—) **Gitta Ottilia**, a szintársulat egyik táncosnője megvált Binári társulatától és Aradra szerződött. Gitta tegnap távozott Nagykanizsáról.

(—) **Heltai Jenő** — színműíró Szintársulatunk kítűnő tagja. **Heltai Jenő** új oldalról fog nálunk bemutatkozni. Heltai színművet írt, **Urosz véres napok** címmel, mely legközelebb színr kerül színpadunkon. Heltai, a színműíró nem ismerjük, de ismerjük az ő merész fantáziáját, előrendű írói készségét és jóízű, egészséges humorát. Ezek a kvalitások biztosítanak bennünket arról hogy a Heltai tisztelői, kik a darab előadásait végignézik meg lesznek elégedve az író Heltaival. A darab próbái már nagyban folynak.

(—) **A heti műsor.** Tegnap elismeréssel emlékeztünk meg **Bihari** igazgató repertoárjáról, melyet módunkban volt végigtekinteni. Mint látjuk, az igazgató sok értékes újdságot mulasztott az ősi színpadra, mely minden tekintetben igen gazdagnak ígérkezik. Az e heti műsor a következő:

Ma este Haller Irma főléptével **Leányka**, Verő operettje.

Szardán: Mozgófényképek, a már ismert nagyszerű vigjáték.

Csütörtök: Cabaret, Hallerrel. Ezt a cabaretet szaloncabaretnek is minősíthetjük, mert műsorán csupa decens szám szerepel. Fellép maga **Bihari** igazgató is.

Péntek: Trylbi reprise.

Szombat: Haller Irma főléptével a **Nap és Hold** című kítűnő operett.

Irodalom.

„Dalmácia”. Ezzel a címmel írt munkáa a következő előfizetési felhívást kaptuk: Pusztán hazánk érzés vezetőit arra, hogy a magyar közhatalmú megismerősem a „magyar est. korona” gyöngyét, Dalmáciát egy remek kiállítású díszkötéses munkában, melyben 165 drb. szebbnél szebb képen mutatom be a kies ország gyönyörű tájait, viszáseit, népviseleteit, monumentális épületeit, régiségeit, múkinéseit stb. Munkámban nem csak a főbb városok, mint Zára, Sebenicó, Trau, Spalató, Ragusa és Cattaro, de Dalmácia egész szélesvidékének és szigetjének leírására kiterjedtem és pedig oly mértékben, miként azt nem csak a magyar, de a német nyelvűen kiadott egyetlen munka sem áll fel.

Több, mint 50 ívre terjedő könyvem remek díszkötésű és 24/31 cm. nagyságú. A mellékelt fény- és színnyomatok 16/22 cm. nagyok. Egy példány ára készpénzfizetés mellett 10 frt, havi 1 frtos részletekben 12 frt. Igen kérem a tisztelt előfizetőket, hogy az előfizetési ívre neveiket, lakhelyüket a az utolsó postát olvashatóan szíveskedjenek bejegyezni, hogy a szétküldésben fennakadás ne legyen. Azok az igen tisztelt előfizetők, kik megrendeltek szívesek gyűjteni, minden egyes megrendelt példány után munkámat 1-1 frttal olcsóbban kapják. Ezen összeget készpénzben is hajlandó vagyok kifizetni. Erdések, tanári és tanítói könyvtárak részére 20% kedvezményt nyújtok. Az aláírások, illetőleg megrendelések kötelezők. Csik-Szoreda, 1907. augusztus hóban Kúdy, Árpád „Dalmácia” szerzője.

Szerkesztői üzenetek.

D. É. Helyben. 1. Vele egyértékes magyar kifejezés nincs. Leginkább e szók fedik az értelmét: homályos, kétes, dicsekvő, hírhedt. 2. Süle Antal.

Nem közölhetők: Sport; Az ősz.

Discipulus. Az ügyei tovább n:m érdemes foglalkozni, mert nem lenne eredménye. Ugy látszik, az első felbuzdulás után végleg megakadt a dolog, Talán jövőre.

Kaposvárott, Fűredi-utca 53. sz. alatt egy 35 év óta fennálló **korcsma-üzlet** más vállalat miatt eladó vagy bérbéadó. — Bővebbet **BÉRICS GYULA** Kaposvár, Fűredi-utca 33. szám alatt.

Tanuló

teljes ellátásra mongora használatlalt, német esetleg francia nyelv tanítással elfogadtatik.

— Cím a kiadóban —

Helybeli, jó nevelt, szolid keresztény tii vaskereskedésben mint tanöncz felvétetik.

Cím a kiadóhivatalban.

Egy gyakornok Schwarz és Tauber íródjában felvétetik. Írásbeli ajánlatok a céghez intézendők.

Ház eladás.

Sarokház, régen fennálló szatócsüzlettel, tőzsdé, pálinka és sör méréssel, betegség miatt szabadkézből eladó. — Bővebb felvilágosítást ad özv. **Steinitz Károlyné Nagykanizsán Kossuth Lajos tér.**

Keresek

egy csaplárost

kinek az összes korcsmai felszerelések azonnal átadhatók lennének.

Bővebb felvilágosítás kapható Lőgrádon, a 13. ház korcsmai helyiségben.

Dr. MÁLNAI MIHÁLYNÉ

leisőbb leány tan- és nevelőintézet

Budapest, Ul., Teréz-körút 39. sz., 1. emelet.

12 év óta fennálló leány- és internátus bejáró felleg és egészen bennlakó növendékek számára. 4 elemi, 4 polgári, 3 továbbképző tanfolyam. Államérvényes bizonyítványok. Korlátolt számú növendékek. Gondos családi nevelés. Egészséges, tágas helyiségek, elsőrangú ellátás. Kiváló tanusok. Benutakó francia és angol nevelés. Bővebb felvilágosítást ad

1096—10

Az igazgatóság.

241 sz. 1907. vhtvó.

Arverési hirdetmény.

Alultrott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102 §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a letenyei kir. járásbíróságnak 1906. évi 758/3 és Sp. II. 11/12 és 13. számú végzései következtében dr. Caempez Kálmán letenyei lakos ügyvéd által képviselt Kobra Rózi molnari lakos végrehajtató javára Kalecz Remus elleni végrehajtási ügyében összesen 224 korona s. jár. orájék 1906 évi december hó 19 én foganatosított kielégítés végrehajtás utján lefoglalt és 617 kor. 20 fillérre becsült következő ingóságok, u. m.: szoba és gazdasági berendezés, csutás kukorica és egyéb ingóságok nyilvános árverésen eladotnak.

Mely árverésnek a Letenyei kir. járásbíróság 1906. évi Sp. II. 332/2 számú végzése folytán 224 korona tőkekövetelés, és eddig összesen 62 korona 65 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig, Molnariban néhai Kalecz Remus volt lakásán leendő megtartására

1907. évi szeptember hó 13-ik napjának délutáni 3 órája határidőül kítűzötek és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjelgyzéssel hivatakn meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legutóbbt ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az előverezendő ingóságokat mások is le és felfoglalatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. cz. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Letenyén 1907. évi aug. hó 29. napján.

Schmidt János
kir. bír végrehajtó.

2478. tk. 907.

Arverési hirdetmény.

A nagykanizsai kir. törvényszék közhírré teszi, hogy a nagykanizsai segélyegylet azövetkező végrehajtatónak Horváth József és neje ugy Tóth Lajos és Beke János végrehajtást szenvedtek elleni 400 korona tőke és jár. íránti végrehajtási ügyében a nagykanizsai kir. törvényszék területéhez tartozó s a bakónaki 1427 sztkjvben Tóth Lajos tulajdonánul felvett 829/2. hras. szántó és sűrű a farkas oldal dűlőben 61 korona, 863/b hras. rét a kandta dűlőben 39 korona, 173.b hras. belsőség házsal 341 korona, 1084/c hras. erdő a nyugoti erdő dűlőben 92 korona továbbá a bakónaki 1084 sztkjvben 679 hras. somló hagy! szőlő és kaszálónak Bőke Jánost illető 1/4 része 194 korona becsértékben

1907. évi szeptember hó 19-ik napjának

délutáni 11 órákor Bakónak községébenál Ra poch Gyula felperei ügyvéd vagy helyettese közbenszítéssel megtartandó nyilvános bírói árverésen eladotni fog.

Kiküldöttél ár a fentebb kitélt becsár.

Árverésni kívánók tartoznak a becsár 10% -át készpénzben vagy óvadékképes papírban a kiküldött keszhez letenni.

A kir. törvényszék mint tkvi hatóság, Nagykanizsa, 1907. évi ápril. hó 25. napján.

GÖZONY,
kir. törvényszék bíró.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

NAGYKANIZSA

Fiszes Pál és Fia könyv- és papirkereskedésében, Városháza-palota.

Telefon: Kiadóhivatal: 103. Szerkesztőség: 78.

Előfizetési és hirdetések:

Fiszes Pál és Fia könyv- és papirkereskedésében intézendők.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben házhoz hordva:

Egy hóra	1.- K.
Negyedévre	3.-
Félévre	6.-
Égész évre	12.-

Postai szétküldéssel:

Egy hóra	1.50 K.
Negyedévre	4.50
Félévre	9.-
Égész évre	18.-

Megjelenik naponként este 6 órakor
Ünnepnapok kivételévelFelelős szerkesztő: SZALAY SÁNDOR.
Szerkesztő: RÉVÉSZ LAJOS.

Egyes szám ára 6 fillér.

A nép nevében.

Nagykanizsa, szeptember 4.

Megint egy új frázis. A régi, megkapott frazeologia bővül, egyre dagad; az újabbban való politikai alakulások egyre nagyobb számmal váltják ki a riktóan színes szólásokat. Mostanában a tulajdomban vitt radikális mámoroktól kótyagos próféciák egy új frázist bocsájtottak a szélnek és a mikor a népgyűlések pódiumáról a mellöket verve izgatnak, terjengősen, valami lomha szárnyalással száll ajkukról a szó; — a nép nevében.

A nép — iskolázatlan, politikailag még eléggé nem érett tömeg, melyet első sorban a szenvedélyei urainak késéggel kivül alkalmas objektuma minden botor lázításnak. Elföldelt emlékek szunnyadnak a lelkében, a történelemnek egy-egy megtépett, megcsontított és a példalok szárnyán, ragyogóra átfestett fejezetek; könnyű tehát az izgatások eredményeket elérni akkor, a midőn a néppel operál. Tudják is ezt nagyon jól a mindenféle rangú és a mindenféle fajta hivatalos izgatók. A radikálisok mikor rekedtre ordítják magukat, a nép nevében ordítanak. A nemzetiségiek furkós bottal megkapával szintén a nép háta mögül támadnak minden törvényes rend és állami

épségünk ellen; nemzetközies szintén a népet tették meg cégerül. Minden lázítás, minden nekivadult izgatás a nép számlájára írja a rend bontásait; folytonosan a nép nevében csinálják üzleteiket azok, akiknek az elégedetlenség, a peturkodás csak üzlet. Önkéntelenül is fölmerül hát a kérdés, hogy az állami rend, a törvényes jogállapot nem tör-e a nép érdekei ellen. Ha minden izgató és ha minden hivatásos petrolór csak azon jajgat, hogy a nép tönkre megy nálunk, a bórét nyuzsa le az állam és a társadalom, akkor az objektivitásnak keresnie kell egy olyan pontot, a honnan elfogulatlan tekintettel veheti szemügyre ezt a sajátságos tünetet.

A törtérikben ennek az országnak az emléke úgy él, mint valami tejjel-mézsel folyó Kanaannak. Ma azonban a végtelen nyomor és szenvedés az ur a magyar tájakon. Külpolitikai alakulásokba való sajátságos beilleszkedés, idegen piacokról jövő közigazdasági áramlások a végsőkig nehezítik meg a megélhetést. Ez olyan önkéntelenül jött betegség, valami elkerülhetetlen generálság, mely reafekszik a magyarságra és ott csirázta a lelkekben az elégedetlenséget. Az állami rend ennek legkevésbé sem oka. Más tényezők játszanak itt közre. egyéb kényserhelyzetek vannak adva, amik

elől balkáni nivóra való lesüllyedés nélkül ki nem térhetünk. Nincsen erőnk, nagy vereszségek győzörnek állandóan, ilyen körülmények között nem csarharhatunk ki erőszakkal semmit. Be kell érünk azzal, mi idegen hagyományok jóvoltából jut nekünk. Egyszerű szóval ezt történelmi átoknak mondják a szociológusok, annak a valólamának, mi évszázadokon keresztül előbb a törököt, azután az osztrákot küldte ellenünk.

Ezt a lázsal inficiált állapotot használják föl az izgatások; a békétlenségre érhetően hajló tömeget egy kettőre lángba lehet borítani holmi puffogó színes frázisokkal. A mai viszonyoknál jobbak már aligha következhetnek, ha erőszakosan, oktalan nagyotakarással miettetjük az előrehaladást. És ezt nagyon jól tudják a lázító apostolok, kik a nép háta mögül, de nem a nép nevében végik agyafurt játékaikat. Az elégetlenséget, a nyomortagságot üzleti tökéül kisajátítani nem lehet, legalább is huzamosabb időn keresztül nem, mert a nép fölédred és egyet üt a véresszájú legényeken, akik azt arrogálják, hogy a nép nevében rugnak egyet-egyet a törvényes jogrenden. Dehogyan a nép nevében! A nép jóvolta, békés nyugalma ellenére a saját önző érdekükben. És ez egészen más valami.

Szeptember elején.

Rél elírlt.

A könyves boltban folvik a vásár. Az előkelő biyaltások, méltóságos ur, dunszardog ember, dédelgetett fiának a legdrágább dolgokat veszi össze. Egy gyönyörű kőrső-képzlet különösen megtetszik a kis fiúnak. Harminc korona. De a vörös piüssel bélelt tokban van is minden: két acélkőrső, szögmérő, kohinoor hegyek, külön tushuzó, asztirosók.

Az apa szó nélkül teljesíti fiának kívánságát. A távozásnál a fiú boldogan viszi kezében a zsemke készletet. Mikor az ajtóban észetelálkodik iskolatársával, a szegény hivatalosnolga fiával; büszkén mutatja neki.

A szegény gyerek szomorúan mondja:
— Én is vettem egy elírlt. Harminc fillért.

— Az anyim harminc koronába került.

— És a szolga gyerekének búské tőz gyul ki az arcbn.

— Minek nekéd olyan drága? A rajzaidat ugys mind velem fogod csináltatni.

— Én mire főnöknek, már a szolgának a fia fog harminc koronás kőrső-garnitúrát venni a gyerekének.

Diskurzus.

A nőten: Hova rohan, hova rohan kedves Zsevrő ur? Biztosan beiratni a gyereket mi?

A családapa: Téved édesem, nagyon téved. Annak már rég vége. Az csak a régi időkben volt úgy. Ma már nem szeptemberben iratjuk a gyereket, oh nem! Minden tisztességes gyerek már június végén beiratkozik. Amikor máskor szabaduit. Hja, minden változik. Minden összekeverődik. Az ember manap nem a hó végén, vagy elején költözködik, hanem ötödikén, meg nyolcadikán, a kalendáriumok nem Szilveszterre jelennek meg, augusztusban már megkapom a jövő évi naptárat. Bolond világ. Télen van ősz, ősszel nyár, nyáron meg tél. Az esti újság megjelenik már kora délután, a reggeli az éjféli multával, hajnalban. Minden előbb, mint kellene. Sietünk, rohannunk. Ha szeptemberig várok, be nem tudom iratni egy gyereket sem, mert minden hely be van töltve. Mert szeptember eleje, másodika, harmadika ma már június végén van. Márciusban kapok már szőlő borsót, spárgát, májusban ősi barackkal tontom el a gyomromat, júniusban van már szőlő, augusztusban újborn mérnek már, véssont ásonban novemberben rámondják a szeptemberi termétre,

hogy óbor. No, de tovább nem beszélek, mert sok lesz és kell a hely a lapban.

A nőten: Eszerint boldog ember. Nem nyomja a lejét a bu, a tandij miatt. Gond nélkül köszönheti a szeptembert.

A családapa: Na tudja, felvetni rossz, de előre fizetni: az maga a gyehenna. De itt is minden összezavarodott. Mit gondol, miből élék én ebben a hónapban? Szeptemberben az októberi előre felveti fizetésemből törlesztem az augusztusi adósságaimat. Most számítsa ki, milyen pénzből fizetem júniusban a szeptemberi tandiját. De vigyázzon, bele ne zavarodjék, mert bevissik a kórházba. Erre pedig még kicsit korán van. Majd eljön annak is az ideje, hogy ha még egy darabig összekeveredek a dátumok.

Fi huncut.

A komoly, nagyképu atya polgári iskolát légeztet huncut kis leányával. Mikor kijönnek az intézet kapuján, így szól a mosolygó szemű bakfihos:

— Tanulj, hogy ne kelljen férjhez menned.

— És a kis huncut zsembe megvillan és ezt gondolja magában:

— Férjhez fogok menni, hogy ne kelljen tanulnom.

A horvát bán a minisztertanácsban Budapestről jelentik: Rakocsczy Sándor horvát bán legközelebb Budapestre érkezik. A bánnak az a szándéka, hogy minisztertanács elé terjeszti kormányzati terveit, a melyek főként a Horvátországban követendő gazdasági politikára vonatkoznak. A politikai kérdésekkel a legutóbbi minisztertanács alkalmával foglalkoztak s e részben teljes megállapodás jött létre már akkor. A gazdasági, különösen pedig a vasúti beruházások kérdése s a csatlakozások ügye azok a dolgok, a melyek még beható megbeszélést igényelnek. A nyári szünet után, szeptember 9-én lesz az első minisztertanács, a melynek főtárgya azonban — tekintettel a követlenül utána következő kiegyezési tárgyalásokra, — a kiegyezés lesz a csak ha ezzel a tárggyal végzett a kabinet, következik sorra a horvát kérdés. Rakocsczy tehát valószínűleg először Wekerle miniszterelnökkel fog tanácskozni, de feltétlenül megjelenik a minisztertanács előtt is, hol különösen Kosuth Ferenc kereskedelmi miniszterrel kell a követendő gazdasági politika részleteire nézve megállapodásra jutnia.

Táviratok és telefonjelentések

A susáki horvátok.

Fiume, szeptember 4. Az itt székelő olasz főkonzil árt a susáki polgármesterhez és átíratásban kifejtette, hogy a susáki olasz alattvalók sietőre a polgármestert személyesen felelőssé teszi. — Susákon a szigorú hatósági intézkedések következtében a teljes rend és nyugalom helyreállt.

A szerelmes családirtó.

Székelővárhely, szeptember 4. Megrendítő családi dráma játszódott le a közeli Párdót községben. Huszár János földbirtokos ma éjjel forgópiactollal agyonlőtte anyját és 18 éves nővérét, mert ezek ellenérték, hogy azt a lányt, kit szeretett, nőül vegye. A gyilkos rémes tette után elment hazuról és a gyorsvonat elé vetette magát, mely izekre szaggatta.

Ismét vasúti szerencsétlenség.

Berlin, szeptember 4. A Reichsberg felé robbogó személyvonat ma délelőtt egy másik vonattal összeütközött. Több vasúti alkalmazott súlyosan megsérült, 8 utas súlyosan halt. Berlinből külön vonat indult mentőkkel és orvosokkal a szerencsétlenség színhelyére.

Nagy tűz József főherceg birtokán.

Kisjenő, szeptember 4. József főherceg gazdaságában az 1902-ben épült hatalmas malom melléképületeivel együtt leégett. A tűz tegnap délután ütött ki és még most sem aludt el. A kár felmíllió korona.

Ki nyert?

Budapest, szeptember 4. Az osztálysorsjárték mai húzása a 20 ezer koronás nyereményt a 124064, a 15 ezer koronásat a 105312 számú sorsjegyek nyerték meg.

Egy kiváló zeneszerző halála.

Bergon, szeptember 4. Grieg Eduárd hírneves zeneszerző ma meghalt.

Grieg Eduárd Hagarup norvég zeneköltő 1843-ban született. A-moll versenyműve, tánczeneje, balladái, vándoréneke, vonós zenekari művei (Holberg korából; elegiák), szimfóniák (Ibsen; Peer Gynt) iri és egyéb zenekari művei, főleg pedig nagyszámú dalalet tettek korunk egyik legkedveltebb zeneköltőjévé.

Harc a sztrájkolókkal.

Wilkes, szept. 4. Több sztrájkoló bányamunkás ma megtámadta Koch főmérnököt és megakarták ölni. A főmérnök védelmére revolvert vetett elő és két munkást agyonlőtt. Ezután elmenekült.

Földrengés Franciaországban.

Paris, szeptember 4. Több közeli községben ma erős földrengés éretek. Pótenben számtalan lahbórá és 2 templom összeomlott. A lakók kört óriási a rettegés és zavar.

— Budapest, szeptember 4. A budapesti obszervatórium Wichert-féle ingája jelzi a franciaországi földrengést, amennyiben 21 milliméteres kilengést mutat.

Hirek.

Harc a kenyérről.

Szeptember elején, nyárutó havában fájdalmas dübörgés hallatszik a magyar föld alól. Jönnek az aggasztó hírek, a szomorú jelentések: nincs kenyér. Nem termett. És följajdul ennek az országnak a lelke, a falu. Most még csak cs nedves panaszokodik. Valami véstjósó panasz sir fel a kivándorlástól, betegségtől megtizedelt falvaktól. Nincs kenyér, éhség fenyeget.

És napok jönnek és napok tűnnek. Félelmetes gyorsasággal közeledik a tél. A hideg. Es nincs fa és nincs szén. Már drága pénzen sincs. Vagy csak nagyon kevés van. A hideg és az éhség nyomorúsága tehát egyszerre fenyeget.

Még egy fejezete van annak a rémregénynek, melyet az élet olyan borzalmasan megírni készül. Pénz sincs. Még a jómóduaknak sincs.

Éhesen, fázva és pénztelenül várjuk a telet. Talán túlszédít ez a kép, de a falvak panasza fájdalmasnak festi a jövőt. Erre mifelénk még csak termett kenyér, de a termés már a magtárakban van. És a paraszt, a gabnárért kapott pénzből januárban kétszer annyit ért veszi meg a lisztet. Hát nálunk sincs rendben a világ. De nemcsak a falu jajgat. Itt benn a városban, ahol több az igény máris drágább a liszt, gyümölcs, konyhavetemény, tojás, baromfi.

Baj lesz. És talán jó volna tenni valamit hogy ne legyen nagy a veszedelem. Még nem késő. Még csak panasz a panasz, nem kívánság és nem követelés. De az is lehet. És yeszedelmes és rettenetes és kérélhetetlen a gyomor logikája. Nem tűr ellenmondást, hanem cselekszik.

Azokhoz szólunk, akik a nép sorsát intézik. Mikor látjuk már meg Magyarországon, hogy a közigazgatásnak igazán a népet kell lennie? A népet!

Mosduljon meg tehát a közigazgatás. És cselekedjék erejének tudatában, a nép iránt való szeretetének érzetében. Éhség fenyeget. A hideg réme fenyeget. És nincs pénz. A közigazgatásra vár a feladat, hogy minden módon és minden eszközzel enyhítse a bajt. El nem hárihatja. De egyet megtehet és ez az egy kötelessége. Megvédelmezni a népet az uszora ellen. Mindenféle uszora ellen. Mert nem csak éhség fenyeget. A baj sohasem jár egyedül.

— Biszottsági üldések. Városunk építési és regale biszottsági ma délután 5 órakor ülést tartottak, melyek lapunk sártakor még folynak.

— A tejüzem. A mértéketlen tejdrágulás ellen való védekezés dolgában az alább iri levelet kaptuk, a melyben egy másik háziaszony tovább írja a lapunkban felvetett eszmét és értesít, hogy már nagyon sokan megkedvelték a lapunkban ajánlott védekezési módot: a tejvárszárlásnak minimumra való csökkentését. A levél így szól:

Tekintetes Szerkesztőség!

Az erőszakos tejdrágítás megbusztatása céljából kérjük a háziaszonyokat értesíteni, hogy már nagyon sokan „sztrájkolunk” s nem csak a tejüzemnek mondunk fel, hanem a piacon is, — a hol az árak, még a régiak — csak a nélkülözhetetlenebb mennyiséget, legfeljebb az eddiginak felét szerezzük be. Annál inkább is meg kell ezt tennünk, mert a mint hallom, a tejtermelők terve szerint karácsonyig már 28 fillért kell egy liter tejért fizetnünk. A reggeli kérdését pedig oldjuk meg úgy — ha már a tápláló rántott leveshez nem akarunk visszatérni — hogy a tejszó szánt teljes összeget azánjuk tojásra, gyümölcsre, cacaóra (teletokávéval), stb. Ugyanigy tehetünk az uszonánál is. Külön megtakarítást ugyan ezzel nem érünk el, de meg mutatjuk a tejtermelőnek, hogy még sem függünk egészen a kenyéunktől. A fődolog, hogy minden „sztrájkoló” igyekezzék minél több követőt szerezni. — Kiváló tisztelttel. — Egy háziaszony.

— Megőrült határszéli rendőrfelügyelő.

Sopronból írják nekünk: Háczy Kálmán a határszéli rendőrkapitányság felügyelőjén már régebben az elmezavar tünetei mutatkoztak. A napokban dühöngésé fokozódott a baja, úgy, hogy elmeegógyintézetbe való elhelyezése vált szűkegessé. A derék tisztviselő iránt általános a tésvét. Háczyi rendőrfelügyelő nős ember és több gyermek atyja.

— A szakegylet pénze. Ismételen megemlékeztünk a közművesmunkások felosztott szakegyletének ügyéről. Az eltűnt 300 korona dolgában a rendőrség ismételen kihalgatta Wagrince Károly és Tuboly István vezetőket és mivel ezek elfogadható felelősséget nem nyújthattak, ellenük a bünvádi eljárást megindították.

— Athelyesett tanárok. A vallás- és közoktatásügyi miniszter dr. Károlyi József zalaegerszegi állami főgimnáziumi reudes tanárt Beregszászra; Bucsy István zalaegerszegi áll. főgimnáziumi reudes tanárt Kecskemétre helyezte át.

— Névmagyarosítás. Alastáder Zsigmond volt uradalmi főbérő nagykanizsai lakos saját, valamint kiskoru fia Róbert (Andor) nevét »Ardó«-ra magyarosította.

— Dzsiu-dzsicu a nagykanizsai rendőrségül. Előre jeleztük, hogy Wladimir, a dzsiu-dzsicu japán birkózósport világbajnoka hozzánk is ellátogat és amennyiben szolgálataira reflektálnak, — a nagykanizsai rendőrök is meg fogja tanítani a dzsiu-dzsicura. Wladimir tegnap este meg is érkezett Nagykanizsára és ma délelőtt fölkereste a rendőrfőkapitányt és a polgármestert. Miután sikerrel előadta annak fontosságát, hogy a dzsiu-dzsicu tudása mily fontos a rendőrségül és némely bámulatosan ügyes fogását is bemutatta, mindenütt kedvezően fogadták. Wladimir aránylag nem kér sokat a rendőrök tanításáért. A tanács az ügyet a pénzügyi bizottsághoz terjeszti. Mi is tanui voltunk Wladimir művészetének és erről holnap részletesebben írunk. Még annyit említünk, hogy magánórát is ad.

— Utolsó himnusz. Tegnap ily című hírnök egy sajtóhírből helyrehozott nekünk hálalával, hogy az órák a hó 8-án délután 2 órakor lesz a városban.

Irodalom.

Hajnal a Balatonban. Fonyódi írják a punknak: Tegnapelőtt a Zichy-uradalom nádány bérusa Fonyód mellett itatás végett a Balatonba hajtották ökrét a m-rt a bérócskák nagy melegük volt, meguk is fölödül kezdtek. Az egyik bérus, Hajnalos János, ki usni semmit sem tudott, behatolt a mély vizig. Amikor Hajnalos nem érezt már talajt a lábai alatt, segítségért kezdett kiabálni, de a bérócskák közül senki sem mert segítségére menni, mert khatók egy sem tudott uszni. Hajnalos társainak szeme látására oimerült a vízben és többé nem vetették föl a hullámok. A megrámdült bérócskák a közeli halászsokat hívták segítségre. A halászsok ki is fogták a víz alá merült Hajnalost, de akkor már halott volt.

Öngyilkos legény. A szomszédos Szentmiklósi községben Csah Pál iparos legény tegnap mellőlte magát a meghalt. A szerencsétlen fiatalembert gyógyíthatatlan betegségé kergette a halálba.

Meg akarta ölni a feleségét. Szabó János szászantegyörgyi lakos szombaton este részegen tért haza lakására és feleségével szóváltásba keveredett. Szabó a vita hevében lekapta a falról a fegyverét, mire az aszony futásnak eredt. Szabó az aszony után lőtt. A golyó a hátán találta el feleségét és súlyosan megsebesítette. Szabónt bezáráították a nagykanizsai kórházba, Szabót pedig a csendőrk letartóztatták.

Adomány a templomnak. Örv. Blau Pálné, az izr. nőegylet elhunyt alelnökönője rendkívül díszes kárpítot és szenteltakarót hagyományozott az izr. templom részére. Ezeket szombaton avatta föl Neumann Ede dr. főrabbi meghaló beszéddel.

Várbogyai Kanizsán keresik. Beck fővárosi rendőrségi detektív tegnap Nagykanizsán járt és itt Várbogyai sikkeszlő bankszolgá nyomait kereste. Várbogyai tudvalevőleg 13 ezer koronával tűnt el a fővárosból. Nagykanizsán ronal vannak, kiket a detektív fölkeresett.

Kimutatás az elemi károkról. A nyárnak már innen onnan vége, a cséplést befejezték és a terméni eredményt megközelítőleg meg lehet állapítani. A földmivlésügyi miniszter fölhívta a középponti statisztikai hivatalt, hogy kézzel kimutatást az elemi csapások által okozott károkról. A statisztikai hivatal tehát megkaroste a várost, hogy állítsa össze, mekkora volt az a terület, amelyen az övzi vagy tavasz vetés kálónféle elemi csapások folytán kiveszett. Külön kell kimutatást készíteni a kiveszést és külön az újra bevetett területéről. Föl kell tlnetni katasztrálás holdakban, vagy mekkora területen micoda vetés milyen elemi csapás következtében ment tönkre. A másodiknál pedig föltnendő, hogy mekkora újból fölászántott területet mivel vetettek be. E két eredménynek az összehasonlításából lehet aztán megállapítani, hogy tulajdonképpen mennyi volt a kár. Az elkészített kimutatásokat legkésőbb szeptember 25 ig kell visszajuttatni a statisztikai hivatalhoz.

Színház és Művészetek.

(-) A holnapi cabaret. Holnap új műsorral ismét cabaret lesz a színházban. A kik szeretik a kedélyes estéket, melyeknek még értéke és tartalma van, azok bizonyára érdeklődve várják a holnapi előadást. Ennek a cabaretnek két vonzóerősége Haller Irma és Bihari igazgató szereplése. Bihari gádzag reports-árjának legértékesebb darabját fogja előadni. Az aggdókok megnyugtására szolgáljon annak a közlése, hogy a holnapi műsorok igen kedvelt operett szövegével is decensebb lesz.

(-) A Nap és Hold című nagy sikerű operett előadása egész héten át folytak a próbák. Szombatra valószínűleg már az egész ujjászervezett színtársulat együtt lesz és így a Nap és Hold előadása mátkóan fog letolyni.

(-) Az első budapesti cabaret Budapest-ről írják nekünk: A fővárosba ránduló vidéki hőzönségnek szeptember eleje óta alkalma van egy új művészeti színterületben gyönyörködni: modern és elegáns díszrel átalakítva megnyitott a »Budapesti Cabaret-Színház, a főváros legelőkelőbb és legforgalmasabb utvonalsáinak egyikén, a Teréz-köruton. Irók, komponisták, színművészek és művészsok fogtak össze és a kiváló író: Nagy Endre vezetése alatt álló vállalatot gárdának sikerült egy valóban elsőrendű cabaret-műsor keretében igazán művészi nyújtani. A megnyitást izzó sikerét egyértelműen konstataálta az egész fővárosi sajtó. Az első budapesti cabaret különös tekintettel van a vidéki irodalomra és művészetre és sűrű egymásutánban fogja aznapadán vendégseregreltetni a legjobb nevé vidéki írókat és művészeket.

Ünnepi imakönyvek

— az izraelita ünnepekre —
héber, magyar és német szöveggel
mindenféle kiadásban hőzönséges és finomabb
kiállításban.

Imakönyvek (Thalesek)

hőzönséges, gyapot és selyemből kaphatók
legnagyobb válogatásban és legolcsóbban

Fischel Fülöp Fia könyvkereskedésében
Nagykanizsán.

Tankönyvek

iskolai író-, rajz- és festőszerek,

▲ füzetek, könyvtartók, táskák ▲

minden iskola részére.

◆◆◆◆◆ Legnagyobb raktár: ◆◆◆◆◆

Fischel Fülöp Fia

— könyvkereskedésben Nagykanizsán. —

Tankönyv bekötések azonnal megkaphatók.

Közgazdaság.

A helyi szeszvásár.

Fiz Előb Ríbbéli Cognacgyár Részesnyílásosság
és Szeszfőmőltőgyár Eszékben, a
budapesti központi irodájának jelentése.

Mai zárótárak Budapestben:

Finomított szesz adózva	168 167
Finomított szesz adózatlan	64 68
Élesztőszesz adózva	— —
Élesztőszesz adózatlan	— —
Nyers szesz adózva	161 164
Denaturált szesz	50 52

A szeszárak újabban megszárdultak és tartós árakra van kilátás.

Gabona-üzlet.

(Távirat)

Budapest, szeptember 4.

Készáru-üzlet:

Mérsékelt árak mellett árák változatlanok.

Halápródó-üzlet:

buza októberre	11.46
rossz októberre	9.80
tengeri 1908. májusra	6.86
szab októberre	8.10

Helyi piac.

Nagykanizsa, szeptember 4.

A nagy esőzés miatt csak kevés árú került a piacra. Hangulát lanyha.

Áránk:

buza urasági 78/79. K.	10.50	10.80
placni 77 K.	10.80	10.40
rossz 72 K.	8.80	8.90
árpa hőzönséges	7.40	7.80
— jobb	8.—	8.50
szab	7.80	8.—
fehér bab	9.—	—

Széplőcsentés: Nagy Szász.

Leptőlőcsentés és kiállítás:

FISCHEL FÜLÖP FIA.

Tanuló

teljes előtérre zongora használatával, német esetleg francia nyelv tanítással elfogadjatik.

— Cim a kiadóban. —

Helybeli, jó nevelt, szolid keresztény fiú vaskereskedésben mint tanonc felvétetik.

Cím a kiadóhivatalban.

Ház eladás.

Kisfaludy Sándor utca 6. számú házat az araboktól eladom. Közvetítési díjat nem fizetek.

Béja. Ferenc Kisfaludy Sándor-utca 6.

Zongorahangolás helyben = 5 korona. =

Előrangú külföldi, ugymint Bösendorfer, Ehrbar, valamint 25 évi bécsi zongora-gyárakban szerzett tanulmányaim képeitene, hogy a nagyérdemű mértő közönség igényeinek e téren mindenben megfelelek. Zongora javításokat, ugymint teljes átdegozását gyárilag eszközölöm, új zongorákat állandóan raktáron tartok, régieket becsérellek.

A n. é. közönség pártfogását kérve.

Wogrincsicz Ferencz

zongora-készítő, hangoló és raktáros.

Erzsébet-királyné-ter 10. sz.

(Löwi Adolf-féle ház)

Egy gyakornok

Schwartz és Tanber írodájában felvétetik a céghoz intézendők.

Kaposvárott, Püredi-utca 53. sz. alatt egy 35 év óta leendő álló jórészt **korcsma-üzlet** más vállalat miatt eladó vagy bérbeadó. — Bővebbet BÉRICZ GYULA Kaposvár, Püredi-utca 33. szám alatt

1387. tk. 907.

Arverési hirdetmény.

A nagykanizsai kir. törvényszék közhírré teszi, hogy Morgonstern Artur végrehajtónak, Pataki Imre végrehajtást azonosodott athen 68 kor. 64 illár 10ke, ennek 1904. évi február hó 18.ától járó 5%, kamatai 16 korona 80 fillér per 14 korona 10 fillér Arverés kérelmi és a még felmerülő költések iránti végrehajtási ügyében a nagykanizsai királyi törvényszék terjedéhez tartozó a bakónaki 999 astjékben + 622 hrax. alatt felvett szőlő és kaszáló a somlyóhgyi dő lőben 1492 korona becsértékben

1907. évi szeptember hó 16-ik napjának

délután 11 órakor Bakónak közgyűlésénél dr. Hochstädter Sándor felszerelés ügyvéd vagy helyettes közbenjöttével megtartandó nyilvános bírál Arverésen adandó fog.

Kikiáltási ár a fentebb kitelt becsár.

Arverezni kívánók tartoznak a becsár 10%-át kénspénzben vagy óvadékképes papírban a ki küldött keszéhez letenni.

A kir. törvényszék mint tki hatóság. Nagykanizsa, 1907. évi febr. hó 23. napján.

GÓZONY,
kir. törvénzéki bír.

19337-907.

Hirdetmény.

Nagykanizsa váton tanácsa részéről azonnal közhírré ídetik, hogy az 1892 évi 15 t. cs. 25 és 26 §-al érteimében azok a szőlőgazdák és bér-
lők, kik azazas líalok kímérésével, vagy kímár-
tókben való előrusításával nem foglaloznak és a kedvezményes borfogyasztást igénybe vesni szándékoznak, minasint abbeli igényüket, illető-
leg a folyó évben romlóbor bortermeletéből a hási szükségletre azért mennyiséget a városi adóhivatalnál folyó évi szeptember hó 15 ig bejelenteni el ne mulasszák mert ezen város határidőn túl a bejelentések figyelembe nem vételnek.

Nagykanizsa, 1907. évi aug. hó 21.-n.

Vécsey,
polgármester.

Keresek egy csaplárost

kinek az összes korcsmai felszerelések azonnal átadhatók lennének.

Bővebb felvilágosítás kapható Lógrádon, a 13. ház korcsmai helyiségben.

Nagykanizsa legelső és legnagyobb divataruháza speciális ujdonságokban

Singer József és Társa

Nagykanizsa,
Kazinczy utca 1. szám.

.... (Vasuti-utca.) ....

Az őszi idény közeledtével felhívjuk b. figyelmét aruházunkra, melyben a legújabb divatu bel- és külföldi ujdonságok már megérkeztek u. m.: Angol és francia, costüm-, pongyola- és blouse-kelmék.

Sikerült 3500 méter selyemmaradékot beszerezni, mely bámulatos olcsó áron kerül eladásra

Állandó raktár: a legelegánsabb selyem és posztó alsószoknyák, „Lady Plaidek” és kész női fehérneműkben. Gyapjú és mosóflanelok, szőnyeg- függöny és ággyortók. Vászonraktárunk, melyben a legjobb gyártmányok vannak képviselve. Szigoruan szabott árak!! Uldékre mintákkal szivezen küldünk. Szigoruan szabott árak!!

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

NAGYKANIZSA,

Fischer Pál és Fia könyv- és papírkereskedésben, Városház-palota.

Teljes: Kiadóhivatal: 103.
Szerkesztőség: 78.

Előfizetők és hirdetések:

Fischer Pál és Fia könyv- és papírkereskedésbe intézendők.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik naponta este 6 órakor
Hétfőnapok kivételével.Felelős szerkesztő: SZALAY SÁNDOR.
Szerkesztő: RÉVÉSZ LAJOS.

Egyes szám ára 6 fillér.

ELŐFIZETÉS: ÉVI:

Helyben házhoz hozva:

Egy hó	1.-
Negyedévre	3.-
Félévre	6.-
Egész évre	12.-

Postai számküldéssel:

Egy hó	1.50 K.
Negyedévre	4.50
Félévre	9.-
Egész évre	18.-

Városok szervezkedése.

Nagykanizsa, szeptember 5.

Már a Zalában is megemlítettük, hogy a rendezett tanácsú városok polgármesterei Esztergomban országos értekezletet fognak tartani szeptember hó 15. és 16-án.

Első pillanatra ez úgy tűnik föl, mintha a polgármesterek talán a maguk érdekében tervezték volna az országos értekezletet; pedig voltaképpen ez a rendezett tanácsú városok föllendítése érdekében történt. Amikor tehát a polgármestereknek ezt az eléggé nem dicsérhető szervezkedését említjük, voltaképpen a városok szervezkedéséről lehet és kell szólnunk.

Nem dicsérhető eléggé ez a mozgalom, mert kétségtelen, hogy vidéki városaink, a rendezett tanácsú városok már régtől óta olyan helyzetben vannak, hogy vagy nem adódnak el nyakig és nem fejlődnek; vagy forszíroznak minden áron a haladást, a fejlődést s akkor meg majdnem elmerülnek az adósságban.

Mert nem méltóztassék ám azt hinni, hogy az a fejlődés, az a gyors emelkedés — amit egyik-másik vidéki városunknál tapasztalunk — csak úgy áldásul, ingyen hull az egekbe!

Nagyon drágán meg kellett és meg kell azt fizetni.

Nagyon közeli példát hozhatnánk föl, hogy a forszírozott fejlesztés milyen anyagi zavarokba képes sodorni egy vidéki várost. És nagyon könnyen ki lehetne mutatni másoknál (szintén a közelben) hogy milyen tuiterhelten nyögnek egyes rendezett tanácsú városok a fejlesztéssel járó előnyök miatt.

Nem valami csúbitó és utánzásra buzdító példák azok!

Éppenséggel nem csodálható, ha a vidéki városok vezetőségét azok az elszomorító példák legtöbb esetben tartózkodó álláspontja utalják.

Mert felelősség nélkül, semmiféle felelőséggel nem járó helyről nagyon könnyű kényelmes, sőt nagyon sok esetben népszerű dolog is valamely város polgármesteri, vezetőségi, képviselőtestületi dorongolni, hogy miért nem mennek bele afféle városfejlesztő akcióba. A tanácsadó sugalmazó szótlanok szerepét játsszani nagyon magas és előkelő szerep. Ha ez a tanács, a sugalmazás loganatosításával jár

anyagi kellemtelenségek, bajok az embert semmiképpen sem érintik: még csak a legkisebb fejtrésbe sem kerül. De hogy a nagy erkölcsi és anyagi felelősséggel járó helyeken álló vagy ülő egyének is olyan könnyedén, teljesen könnyű lelkiismerettel menjenek bele az ajánlott akcióba: azt senki sem követelheti; mert be kell látnia mindenkinek, hogy a nagy felelőséggel terhelt pozíciókon nem olyan könnyű a cselekvés, mint felelőtlen helyről a tanácsosztogatás és bírálgatás.

A vidéki városok vezetői, a polgármesterek — úgy látszik — nagyon is fölismerik a helyzet nehézségét és tarthatatlanságát. Előttük állhat legvilágosabban, hogy a rendezett tanácsú városok fejlesztéséről, elvárható föllendüléséről a fenforgó viszonyok között szó sem lehet. Azért is indítottak mozgalmat a szervezkedésre. Mert hisz az ő szervezkedésük — amint mi már jeleztük — voltaképpen a városok szervezkedése.

A szervezkedésnek — amely az önálló törvényhatósági városokat is keretébe akarja vonni — a célja az, hogy a vidéki városok elvárható állami támogatásban részesüljenek; de ne korteszolgálatok jutalmát — miként a multban történt; — hanem kizárólag geográfiai fekvésük fontosságának mérlegelésével.

A szervezkedésnek célja az is, hogy tisztességes megélhetést biztosító fizetéssel ellátott tisztviselői karral működhessenek a vidéki városok is.

Fejlesztésük egyik kiváló eszközeül városi bankok szervezését óhajtja.

Szóval: a rendezett tanácsú városok polgármestereinek szervezete az Esztergomban tartandó III. országos értekezlettel előreláthatólag helyes ösvényt fog jelölni arra, hogy miként lehet és kell megalapozni a vidéki városok fejlődését — tönkrejuttatás nélkül.

Ez elé a kongresszus elé nagyon sok várakozással néznek bizonnyára a vidéki városok, s különösen erős reménnyel nézhetünk mi nagykanizsaiak; mert idáig (akár kortes-politikából, akár egyéb okból) olyan mellőzéssel sujtották városunkat, amió rekordot ezen a téren aligha tudnának felmutatni még egy vidéki várossal szemben.

Mi úgy hiszünk, hogy a polgármesterek kongresszusa rá fog most mutatni az eléle

mellőztetés hátrányos, sőt egy-egy ilyen városnál, aminő Nagykanizsa is, — egyesesen végzetes következményeire. Így azután megdudják a legilletékesebb egyének, a polgármesterek, szervezeteitől magasabb helyen is, hogy mit kell tenni a vidéki városok megmentése érdekében.

A cigányügy rendezése.

Bertelendy Ferenc indítvány.

— Saját tudósítoktól. —

A pécsi gazdagylés tegnap loglakozott a cigányügy rendezésével. Némileg magától értetődik, hogy a tárgyat valamely birtokos vezető föl, mert a cigányok garázdálkodása meggyánkban a legfektelenebb. A határozati javaslatot Bertelendy Ferenc, a salamegyei gazdasági egyesület elnöke okolta meg, mire a kongresszus elfogadta a következő határozati javaslatot:

A Pécsen megtartott VIII. országos gazdasági kongresszus a helyi kormányhoz sürgető leterjesztés intézését határozta el, hogy az O. M. G. E. által a cigányügy rendezésére még az előző években tett javaslatok mielőbb megvalósításának, nevezetesen azútkésnek tarja, hogy: a) a kőboreigányok gyermekei hús éves korukban elhagyottaknak nyilváníttassanak és nevelésükről az Állam gondoskodjék; b) a cigányok kőboreigányoktól és szigorúan büntetessék és a kőboreigányok visszavonású cigánytól a létartás is megvonassék, házálára és vándoriparra igazolványokat egyáltalában ne kaphassanak; c) minden kőboreigány illetősége megállapíttassék a településre kényszeríttessék. A kiknek illetősége ki nem mutatható, a hatóság hivatalosan állapítsa azt meg oly módon, hogy illetőségi hely az a község legyen, a hol a cigány legtovább tartózkodott. Hogy e miatt a községeket kiadás ne terhelje, az ily kényszeríttéséből származó költségeket vállalja az Állam magára; d) a kül-öldi illetőségi kőboreigányok kirelhetetlenül kitoloncoltassanak és a jövőben az ország határain be ne bocsátassanak; e) a kőboreigányok ügyének adminisztrációja országosan központosítottassék, azaz ezen ügyek kezelésén és nyilvántartásában központi hatóságra bízassék.

Láncszemek.

(Az iskolák főcskái. — A talterhalás.)

— szeptember 6

Igy szeptember elején, — mikor már házi főcskánk erős szárnygyakorlatokkal kezdünk az elvándorlásra. — minden esztendőben bereglenek hozzánk az iskolák főcskái, a tanulók.

Hozzák a kedves, a jóleső falusi ödeget, a virágillatot, az élnékesget, a derűs mosolyt, kedvet, az erő, egészséget követően megnyilatkozásait; szóval: az élel legnagyobb színeit.

Nem bírok betelni velük. Gyönyörködöm bennük talterhalással. És a kőboreigányok kőboreigányok talterhalással emléket.

A vakáció!

A szabadság!

Amikor az én szabadságimádó lelkem volt az egész világ. Amikor a szabad madár gyönyörűségével, korlátlanlanságával jártam az erdő, rét, mező. Amikor a többi iskolai főszékével én is vissza-visszaálltam az elhangzott édes, drága fészekbe, hogy a fészek-élet áldott, jószágos mellege egy két hónapra üdvözítsen.

Azután a szabadság vége!

As iskolai év eleje.

Amikor megint visszaeroggettünk a fészek-élet boldogító, édvözítő klmájából, az arany szabadság edző, szülőző világából a munkaverejtéshető, az iskolai korlátok szárnyazgató, forró klmájába.

Eppen úgy mint ezek most.

Azért is tudok úgy gyönyörködni bennök. — Azért tapadok lelkemmel azokhoz a ragyogó élet-színkekhez, amiket magukkal hoztak az édes fészek-élet világából. Mintha még ott égne valamennyinek arcán az áldó, a bűvös édesanyai csók.

A jószágos édesanyád, aki szoret, véd, mint az őrangyal; akinek végtelen nagy szeretetében valóul meg, inkornálódik az őrsz angyalok mibőháza.

Az édesanyai csók varázslóit ragyognak ezek az édes, egészséges fiatal arco. A fészek-élet meiegének, boldogságának; a szabadság világának varázslóit.

Olyan vidámak, elevenek, gondatlanul csicseregők most valamennyen, mint a mi vándor főcsakemadaraink tavasszal, a megörkezés első napjaiban.

Csak röpködjétek, csak csicseregjétek ti is! Hadd gyönyörködjön bennetek az én emlékező lelkem.

Nemcsakára, már egy-két hónap mulva egyik elismorodva néztek majd benneteket.

Amikor lecsúngó fejle, szintelen, fakó arccal, félig-meddig szárnyazogó, majdnem hangtalanul bandukoltok az iskolai élet szokatlan, igazán soha meg nem szerethető klmájában!

Amikor majd az a mázsás kő, amit iskolai műnysíven „*talvarhely*” néven ismerünk, — a vállatokra nehezedik és ti cipelitek verejtékező, sápadóva, meggyörnyedve, nekিপuposodva, — a munkától, élettől való elkedvetlenséggel.

Hogy letérldnek majd, arcotokról azok a ragyogó élet-színek, amiket a fészek-élet, a bűvös édesanyai csók varázslóit oda! Hogy lezedi, letépdnei, letérli onnan az vakációl élet ragyogó varázslatát az iskolai élet klmája!

A pedagógus urak, kitűnő szakférfiak nagy erős argumentumokkal terhes cikkeket, röpködjétek bocsátanak világá, hogy miként lehetne megszűntetni a középiskolai túltelhelést. Sok fontos dolgot ajánlanak; amik azonban nem egyeznek, mint írott malasztok.

Azt, hogy az iskolai főcsék eleveneége, életvidámsága, ereje, egészsége olyan bűvös megmagasodjon, mint ahogyan a fészek-életből idehozhatók, — csak maguk a professzor urak biztosíthatják. Helyeskedjenek a paragrafusok fölé!

Fordítsanak hátat a betűkhöz való merev szemlélődésnek!

Az már egyik tulostul beigazolódott, hogy a szellem élt, a szellem élt.

Az iskolai életet, amelyet a föld-asztal mellett ültetett szabályok, rendelések lelkeket lenyűgöz, a szellemeket meg, soha meg nem szerethető klmájából váltottattak, — reformálják meg új szemmel.

Az iskolai életet, amelyet a föld-asztal mellett ültetett szabályok, rendelések lelkeket lenyűgöz, a szellemeket meg, soha meg nem szerethető klmájából váltottattak, — reformálják meg új szemmel.

Könyvnek meg a „*1907*” pályájával kirott terhelést az ő tapasztalás-gazdagság erejével!

Akkor majd ott marad iskolai főcsék arcán az élet ragyogása. Bejók pedig bűvös imádkoznak le az őrsz angyalok, az édesanyák.

Táviratok

és telefonjelentések

Miniszterek lemondása.

Budapest, szeptember 5. Egyik ma délelőtt megjelenő újság azt a szenzációs értesülést közölte, hogy *Jekkefalussy* Lajos honvédelmi és *Josipovich* Géza horvát miniszterek tárcáikról lemondanak. Jekkefalussy állítólag betegsége, Josipovichot pedig a horvát zavargások indítják a lemondásra. Egy újságíró megintervjuolta a szóban levő minisztereket, akik kijelentették, hogy tárcájukról lemondani nincs szándékuk és a hír csak féltreértésen alapulhat.

Öngyilkos szerelmesek.

Arad, szeptember 5. Városházában ma két szenzációs öngyilkosság történt. *Tauszig* József aradi kereskedő délelőtt forgópisztolyal szívenlőtte magát. Tettének oka reménytelen szerelm. — A másik öngyilkos *Szentiványi* Jenő, a 33-ik gyalogezre tisztje, a ki szolgálati fegyverével lőtte haláltékon magát és azonnal meghalt. Valószínűleg szerelmi bánat volt öngyilkosságának oka.

Titokzatos merénylet.

Velence, szeptember 5. *Komorovszky* orosz gróf néhány uappal ezelőtt ideérkezett. Ma reggel szállóbeli lakásán egy idegen orosz ember tudakozódott a gróf után a szobaleánynál. A gróf még aludt s így nem akarta az ideget hozzá bebocsátani. Ez azonban a szobaleányt félrelökte s behatolt a szobába s az alvót halálosan megsebesítette. A revolverlövés zajára összecsendült a személyzet, de a merénylőnek sikerült elmenekülnie. A grótot halálos sebével kórházba szállították. Egész Velencében óriási feltűnést keltett a merénylet, amelynek okát senki sem tudja. A hatóság széleskörű nyomozást indított.

Az antwerpeni sztrájk.

Antwerpen, szeptember 5. A zavargások még folyton tartanak. A rendőrség és katonaság a legnagyobb erőfeszítéssel sem tudja a rendet fentartani. A kikötőben a tűz még mindig tart. Az összes raktárak leégtek. Az oltási munka közben nagyon sokan megsebesültek. A tűz egyre nagyobb arányokat ölt s a North Corporation épületét is felgyújtották. A közmunkáügyi miniszter elnöklésével állandóan tanácskoznak a városvezetés a lázadás elfojtására teendő intézkedésekről.

Sikkasztó magánhivatalnok.

Budapest, szeptember 5. *Dobó* Nándor budapesti magánhivatalnok több ezer koronára rugó sikkasztást követett el és megszökött. A rendőrségnek sikerült azonban nyomára akadnia és ma elfogták s az ügyészség fogházába szállították.

Az eszaki sztrájk.

Eszék, szeptember 5. Az eszaki sztrájk-mozgalom ma megszűnt. Egy-két hely kivételével a munkások mindenütt munkába álltak. A városban a rend és a nyugalom teljes.

Ki nyert?

Budapest, szeptember 5. Az osztályosrajtók mai húzásán sorszezer koronát nyert az 58524. számú sorszejer és huszonötzezer koronát a 94203. számú.

Hirek.

— **A város regále-megváltása.** Városunk regáleügyi bizottsága tegnap késő délután ülést tartott a regalénak 1908. 909. és 910. évekre való megváltása dolgában. A megváltási összeg eddig 92 ezer korona volt. A bizottság beható tárgyalások után hozta meg határozatát, melynek alapján a polgármester ma tárgyalásokat folytatott a pénzügyigazgatóság kiküldöttjével a helybeli érdekeltekekkel.

— **Városunk építési bizottsága** tegnap délután ülést tartott, melyen apróbb magán-építkezésekre engedélyt adott.

— **Nagykanizsai tanítók esküje.** Eddig tudvalevőleg csak az állami iskolák tanítói voltak hivatalos esküt, mielőtt működésüket megkezdték. Az 1907. évi XXVII. t. c. elrendelte, hogy eszentul a felekezeti és községi iskolák tanítói is kötelesek esküt tenni. E törvény rendelkezéséből kifolyólag a helybeli izr. népiszkola nyolc tanítója tegnap délután dr. Neumann Ede főrabbi előtt, kit zalamegye tanfelügyelője bizott meg a ténykedéssel. Az iskolászokot Rothschild Jakab iskolászki elnök képviselte.

— **Más város, más erkölcsök.** A mérhetetlen nagy drágaság anyhítására Kecskemét város rendes kögyűlésén a tanács indítványára kimondta, hogy sürgősen felállítja a hatósági fa-és aszénraktárt, ahol a legkisebb mennyiségben is kapható lesz a felapított tüzifa és szén. Megvalósítják még a hatósági mézárzszerket, majd ki-sárlótképen a lóhúsmészárszerket is, hogy a városnak 30—40 ezer löny szegényebb soru lakossága olcsó és egészséges húshoz jusson. Míg minket, Nagykanizsán agyonnyom a hallatlan drágaság és kiuzorák mindenki, akit ettől éppen lelkilimerle nem tart vissza, eddig más városban helyesebb fogalmak uralkodnak arról, hogy a város tanácsának az aktagyártáson kívül is van kötelessége.

— **A busiaki festők.** *Kalivoda* Kata Búslakon két nagy képet fejezett be. A parasztelel, a parasztház, a parasztudvar *Gelse* környékén az a kis világ, melyet *Kalivoda* Kata eddig legszínesebben festett. — A képeknek tárgya a gelsei parasztemberek családi és választás életéből van véve. A szobában halott van felravalozva. Egyszerű faszéken két leragasztott gyertya ég. A ház gazdája, egy már öszes hajú paraszt, lócan ülve megkezdi a vacsorát. Körülötte három parasztasszony ül. Komor az arckifejezésük, aggodalmas tekintetök és künn a természetben őszi hangulat. A másik kép urnapi körmenetet ábrázol. A vásznon mintegy harminc alak látható jellegzetes arckifejezéssel. A képművészeti társulat őszi tárlatán ez a két kép lesz kiállítva. Még egy fiatal, tenetséges festőművész dolgozik *Gelsen*. *Sándor* Jenő. Figyelemre méltó talentum, aki az ecsetet, mint a francia landschaftterek úgy kezeli.

Bíróági jegyzők — remélnék. A bíróági jegyzők reménykednek. Egyik körlevélüket most küldötték azt Szegedről; ebből a körlevélben többek között az olvasható: „A legilletékesebb helyről most már egészen konkrét formában meggyőződést szerettünk, hogy helyhatóságunk gyökeres javítása érdekében lépések megtétettek. A munkálatok teljesen elkészültek és 1908. január 1-én a kar helyzete az ország erőállapotához mért legmesszebbreható javításokban fog fárasztó és fontos közszolgálatunk érdeméhez méltó elbánnásban részeseülni.” — Ósintén kívánjuk, hogy a bíróági jegyzők reménye teljesedjék.

— **A katonaság köréből.** E hó derekán ismét megelémlünk a város, a gyakorlatozó katonaság visszatér. A honvédek 13 ikáú, a közösök 8-ikán érkeznek haza és ekkor a kiszolgálat legénységét haza ezertik. Az ujonck behívója ma érkezett meg a városhoz. Ezek szerint az önkéntesek október 1-én, a nem önkéntesek október 7-én, a póttartalékosok pedig 6-ikán vonulnak be.

— **Új szongoratanár Nagykanizsán.** Goll Camillo nevével találkoztunk már a hírlapok szerkesztésében, midőn Goll a Rubinstein nagydíjat megnyerte. A művész Sauer Emil bécsi mesteriskolájának kitüntetéses növendéke. Ez idő szerint Dóri bombázári földbirtokos vendégszerető házában pihen. Innen van összeköttetése több nagykanizsai zenekarattal, kinek meghívására elhatározta, hogy a napokban eljön Nagykanizsára és érdeklődni fog, hogy ha itt, mint szongoratanár letalalpedne, neki való, biztos talszra találna-e. Mi reméljük, hogy igen, mert azt hisszük, hogy ilyen kaliberről művészemberre a mi zenekarvelő városunkban még van szükség.

— **A balatonmenti szőlők.** Keszthelyről írják: A balatonmenti szőlők nagyon érzik a tartós szárazságot és a hetek óta tartó hőséget. Az utóbbi napokban a szőlők levelei fonnynadni kezdtek és erősen sárgulnak. Ha rövidesen nem lesz eső, a levél csakhamar lehull és a törke nem tudja a fürtöket megélelni.

— **Ismét egy könyvelő ur.** Csak a napokban történt, hogy egy család egy gráci cég könyvelőjeként végig házalta a cég nagykanizsai ügyeleit és ezektől a cég nevében nagyobb összegeket csal ki; ma egy ugyanilyen ügy foglalkoztatja a rendőrséget. Ide vetődött hozzánk egy Gergely Béla nevű ember, ki a budapesti Hygienea nevű cukorgyár könyvelőjeként szerepelt és Dióssy Béla helybéli kereskedőtől behajtotta a budapesti cég 170 korona követelését — Ezzel a pénzzel aztán eltűnt a városból. Ma kiderül, hogy Dióssynak csalóval volt dolga, mert Gergely ugyan valamikor alkalmazottja volt a lővárosi cégnek, már régebbi idő óta azonban nem áll a cég szolgálatában. A károsult kereskedő följelentése folytán a család körözik.

— **Elkobzott piaci mérlegek.** Minap felhívtuk a rendőrség figyelmét azokra a mérlegekre, melyekkel a piacon szőlőt mérnek. Ezek a mérlegek magukban helyezek, azonban szőlőmérésre nem alkalmasak. Ezen a kofák egy segitenek, hogy a mérleg aljárja egy 30—40 dekagramm súlyu serpenyőt akasztanak, mi által a mérleget meghamisítják. Aki tehát 1 kg. szőlő árát fizette ki, az legjobb esetben csak 60—70 dekát kapott. Felhívásunknak az lett az eredménye, hogy a rendőrség ma érdeklődött a piacon és több ilyen mérleget elkobozott.

— **A földvári kikötő átvétele.** A kereskedelmiügyi miniszter kedveskedéssel engedélyezte, hogy a balatonföldvári kikötőhöz vezető utat a

beruházási hitel megvalósítására építsék. ki. Az ut elkészült és annak főfelügyelése, valamint átvétele tegnap történt meg a helyszínen. Szohts Gyula műszaki tanácsos, kerületi közuti főfelügyelő vezetésével.

— **Minap Bécs** — csak Wien. Postulátnak indul a régi példabeszéd: magyarság Pécs, németek Bécs. Szemben a magyar hivatalok azon korrekt eljárásával, hogy a magyar városok régi német nevei alatt küldött hivatalos akákat főbontatlanul vissza küldenek, a bécsi tanács kimondotta, hogy Magyarországól érkező bármely küldemény, mely nem Wienbe, hanem Bécsbe címeztek, el nem fogadható, mivel Pressburg, Oedenburg, Fűnkirchen, Kronstadt, Schossburg stb. városokba címzett hivatalos iratok az illető városok el nem fogadnak, Bécs tehát el a retorzió jogával és ezentúl kibontatlanul visszaküld minden akát, mely Bécsbe van címezve. Nehogy abból a közönségnek legyen kára és a bécsieknek a maguk szempontjából igazuk is van, kívánatos, hogy a magyar közönség szokja meg a »Wien« címzést, már csak az ügy érdekében is, mely miatt Bécsbe írnia kell.

— **Kettős halál földomlás által.** Borjádson ifj. Schneider Henrik augusztus 29-én pincét ásott. Ásás közben rászakadt a föld Rauch János 23 éves, Lach János 18 éves és ifj. Jordán János 20 éves munkásokra, kik közül az első kettő szörnyen halt, az utóbbi pedig labain szenvedett zúzódás által súlyos sérülést. — A járásbíróóság a borjádi eljárástól utján a szerencsétlenségről értesülvén, annak vizsgálóbírája aug. 30-án kiszállott a helyszínre. ahol fölbontatták a szerencsétlenül járt két fiatal embert holttestét. A pincésására vállalkozott Czett Antal németbolyi kőműves részéről vétke gondatlanság látszik főforogni.

— **A becsapott vasút.** A Déli Vasut Markt Tüffer állomásának vezetőisége egy furfangos eszlő áldozatát esalt: Kifizettek negyven ezer koronát egy csalónak, aki ügyesen el tudta hitetni, hogy illetékes a pénz főveltele. A Zebawnak-féle zágrábi cégnek egy szállításáért 41.230 korona követelése volt a Déli Vasutól. Markt Tüffer állomás pénztárnál egy ur jelentkezett, aki a legkorrektebb iratokkal igazolta, hogy ő dr. Friedmann Károly Zágrábból, akit a zágrábi cég megbízott a pénz főveltelével. A pénzt ki is fizették és csak azután jöttek rá, hogy csalásnak estek áldozatul. A csalót már sikerült kinyomozni és le is tartóztatni Engelbrecht Károly volt déli vasuti hivatalnok személyében. Két bűntársát is megnevezte vallomásaiban, ezeket le is tartóztatják, de ezek tagadják, hogy részük volna a csalásban. Engelbrechtet és letartóztatott társait: Pohle hivatalnokság és Schönthoner hivatalnokot Cillibe szállítják.

— **Halálos kaszavágás.** A halál és egy földi lény kaszája legyintette meg tegnap délután a felvidék egyik bocszkoros szőlőtőjét Újvörösvágás községben. A szerencsétlen messze földről gyalogolt ide, hogy a betört ablakokat bevégezze és így néhány fillért szerzhessen sanyargó családjának. A kérielhetetlen sors azonban másképp intéte el a sorsát. Egy Kőszegről érkezett szűkszavu távirat arról értesíti lapunkat, hogy Bóhm Ferenc újvörösvágási gazda kaszával elmetezte egy üveges tót jobb karját. Amire az orvos megérkezett, arra a szerencsétlen üveges tót elvették és meghalt. Bóhm Ferencet letartóztatják.

— **Résnyog gyilkos.** Az ital tulbajtott étvágya ismét gyásos következményeket eredményezett Tompa Lajos, Óai községi csanak főbírógától törvényesen elvált és szerelmének bűntudatától Molnár Mária odaváló leánytól koronán. Augustus hó 26-án együtt mulatozt a botnyval, ki az el helyszínén panaszolt. Hozzá tartó Tompa ittan állapotban berontott a leányhoz és minden

Tankönyvek

iskolai író-, rajz- és festőszerek, füzetek, könyvtartók, táskák

minden iskola részére.

Legnagyobb raktár:

Fischel Fülöp Fia

könyvkereskedésben Nagykanizsán.

Tankönyv bekötések azonnal megkészkülnek.

Szülők figyelmébe!

- ki kősz iskolai öltönyt
- ki kősz férfi öltönyt
- ki férfi és gyermek cipőt
- ki kalapot és sapkát

Rakar vásárolni.

ne mulassa el vásárlás előtt

Frank Vilmos
legnagyobb ruhaáruházát megtekinteni.

Frank Vilmos
a bel- és külföldi legmegbízhatóbb szövetgyárosokkal áll összeköttetésbe s így mérték után is a legjobb és legizlésebb öltönyöket készíti a legolcsóbb árért.

Frank Vilmos

Nagykanizsa, Bazár-épület.

szó nélkül háromszor rácsúrt a revolverét, aztán magára létt. A lövések mind találtak, úgy hogy a leány a halállal vívódik, a férj azonban az orvosi állása szerint felgyógyul. Tormát a csendőrség vette őrizet alá.

— Az állatkiállításra az egész országból összerogyott mesélgazdák és a lótartó birtokokosok különös érdeklődéssel csoportosultak a közlekedési pavillonban és dicsérelt szavakkal adták kifejezésüket az ott kiállított kocsiokról. Különösen feltűnt és díjért eszmécserezték idesték elő Dronda József pécsi kocsi gyáros. (Felsőmalom utca 3.) gyártmányai, melyek kivétel dolgában még egy párisi gyárnak is dicséretlérére váltak volna. Bámulat tárgya volt a fenti cég egy fekete Mylord Phaethonja, gyönyörű kivitelben. Egy természetes sárga színre fényezett phaethon kocsi, egy igen keléses doc-cari kocsi és egy igen olázerű gazdasági kocsi, mely különösen vadászatra kiválóan alkalmas. Ez okból melegen ajánljuk Dronda József kocsi gyáros céget, Pécs, Felsőmalom-utca 3., hol mindennemű kocsi igen jó kiállításban, méltányos áron megrendelhető.

Egy urlasszony lúzhála.

— Saját tudósítónktól. —

Egy Nagykanizsán is ismert urlasszonyak megdöbbentően tragikus haláláról értesít bennünket daruvári levelezőnk.

Fischer Simon dr. daruvári fűrdőorvos neje a napokban lakásán a tűzhely körül forgolódott, amikor egyszerre csak egy szikra kipattant a tűzhelyből. Fischer né könnyű ruhája nyomban lobbot vetett és ettől annyira megijedt, hogy ájultan összeesett. Ez lett a szerencsétlen asszonynak, mert teljesen összeégett. Fischer né szobalánya látta ugyan a szerencsétlenséget, de mikor asszonya eszméletlenül összeerogyott, a helyett, hogy segítségére sietett volna, rémületében kiszaladt az utcára és ott kezdett el segítségért kiabálni. Amire az első segítség megérkezett, Fischer né oly súlyos égési sebeket szenvedett, hogy még aznap meghalt.

Temetése tegnapi délután ment végbe óriási részvét mellett. Az elhunyt urlasszony mindössze 34 éves volt. — Fischer Simon drné leánya volt Kálmán József barcsi kereskedőnek és Nagykanizsán is számos rokona és jóbarátja él. Egyik fia az itteni főgimnázium növendéke. A szerencsétlen urla éppen azon volt, hogy fiát behozza Nagykanizsára beiratni, midőn gyászos végzete érte.

Törvénytörések.

§ Az elgáncolt gyermek Eisenstädter Gyula murracsányi pék 1. év május hó 31-én a murracsányi vasúti állomáson egy a boltvágányon álló teherrakósból két rakatot ki. Arra az időre azonban, míg fuvarozni távol voltak, 9 éves Miklós és 10 éves László nevű fiai ott hagyták a vasúti kocsihoz, hogy a férj vigyázzanak. Alig távozott azonban az apa gyermekei mellől, a kisebbik fu kiszállt a kocsiból és a kocsi mellett a kintre lépett az állomáson. Ekkor az állomáson találta magát és a tolató vonat a boltvágányon álló kocsi felé közeledett, mi a gyermek nem volt észre, és a gyermeket nem a tolató vasúti szerelvény, így történt meg a szerencsétlenség. A vonat elment a kis fiú, kinek javaszkodására az állomás egész személyzetét ott tartották, de már későn, a gyermek ekkor már meghalt. Gondatlanságából okozott emberölés vádjával terhelt állott a szerencsétlen ember me a bír. törvényszék előtt, amely a gyermek halála miatt 10 évi fogságra ítélte a vad és védtelenkedő szülőket és a tolató vonatot. Az állás jogorvoslatára az ügyben a bíróság...

Gabona-üzlet.

(Távirat)

Budapest, szeptember 6.

Készaru üzlet:

Kínlat és vételkezd gyenge. Arak változatlanok.

Malár-dő-üzlet:

buza októberre	11.42
rozsa októberre	9.78
tengeri 1908 májusra	6.80
zab októberre	8.09

Ünnepi imakönyvek

— az izraelita ünnepekre —
héber, magyar és német szöveggel
mindentféle kiadásban közönséges és finomabb kiállításban.

Imakönyvek (Thalesok)

közönséges, gyapot és selyemből kaphatók
legnagyobb választékban és legolcsóbban
Fischel Fülöp Fia könyvkereskedésében
Nagykanizsán.

NESTLÉ

az egészséges gyermeklisztje
és a beteg gyermek a gyermekorvosok naponta bevett tápláléka
Még a hányástól, hasmenéstől, belhurutól és elhárítja ezeket
A gyermekápolásról ismereti füzet ingyen kelt.
Wien I, Biberstrasse 11.

Törvényi öröklési jog különös tekintettel az égi öröklésre

a magyar általános polgari törvénykönyv bevezetésében.
Irta dr. Csutorás László
Ára 5 korona.
Kapható: FISCHEL FÜLÖP FIA
Könyvkereskedésében Nagykanizsán.

Hirdetések felvételnek

FISCHEL FÜLÖP FIA
Könyvkereskedésében
Nagykanizsán.

Ügyes fiatal confekció-, divat- és róla ármban jártas segédet keresünk.

WEISZFELD és FISCHER.

Egy gyakornok Schwarz és Tauber irodájában felvétetik. Írásbeli ajánlatok a céghez intézendők.

Kaposvár, Fűredi-utca 53. sz. alatt egy 35 év óta feun-állók jórölgalmu más vállalat miatt eladó vagy bérbeadó. — Bővebbet BÉRICS GYULA Kaposvár, Fűredi-utca 33. szám alatt

Ház eladás.

Kisfaludy Sándor utca 6. számú házamat szabad kézből eladom. Közvetítési díjat nem fizetek. Baján Ferenc Kisfaludy Sándor-utca 6.

Helybeli, jó nevelt, szolid keresztény fiu vaskereskedésben mint tanonc felvétetik. Cím a kiadóhivatalban.

Tanuló

teljes ellátásra zongora használattal, német esetleg francia nyelv tanítással elfogadjatik. — Cím a kiadóban.

Csemegeszőlő,

csak az elsőrendű nemes fajok, postakosaránként 2.80 kor., 100 kg. vételnél 40 kor. Csemegé alma és körte postakosaránként 2.40 kor., 100 kg. 24 koronától feljebb. Görög és sárga dinnye 100 kg. 10 kor., turkesztán és ananász 32 kor., postakosaránként 2.40 kor. Paradicsom, töltött zöld paprika és fejes káposzta postakosár 2 kor. Vasúti rendelést csak az előleg beküldéssel szállít.

Szabó 235. gyümölcskivitelő Csongrád.

Nagykanizsa város mérnöki hivatala.

696/1907. szám.

1202-1

Árlejtési hirdetmény.

Nagykanizsa város mérnöki hivatala a város részére a „Vajda” hegyháton létesítendő járókút munkálataira német írásbeli versenykiírású hirdet.

Az építési munkák költsége 1024 korona és 70 fillér. Az ajánlatok helyé hó 16 óra é. a 10 órakor a mérnöki hivatalban nyújtandók be, hol azok ugyanakkor nyilvánosan felbontatnak. A költségvetés a mérnöki hivatalban megtekinthető.

Nagykanizsán, 1907. évi szeptember hó 4-én.

Király Sándor,
városi mérnök.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

NAGYKANIZSA,

Fischer Fülöp Fia könyv- és papirkereskedésében, Városház-palota.

Tulajdon: Kiadóhivatal: 103.
Szerkesztőség: 78.

Előfizetések és hirdetések:

Fischer Fülöp Fia könyv- és papirkereskedésébe intézendők.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben házhoz hordva:

Egy óra	1.- K.
Negyedévre	3.- "
Félévre	6.- "
Egész évre	12.- "

Postai szétküldéssel:

Egy óra	1.50 K.
Negyedévre	4.50 "
Félévre	9.- "
Egész évre	18.- "

Megjelenik naponta este 6 órakor
Ünneppozok kivételévelFelelős szerkesztő: SZALAY SÁNDOR.
Szerkesztő: RÉVÉSZ LAJOS.

Egyes szám ára 6 fillér.

A sáp jegyében.

Nagykanizsa, szeptember 6.

Horvátországban csaknem csendes minden. Leplezve, mindenféle célzatos alakulással takargatott makinációk mélyebben szántottak a tudatlan tömeg lelkében, sem mint az az első hírre, a legelső impresszió után nyilvánvalókká lettek. A magyar államcsizma elleni egy olyan hajszáról van itt szó, melynél perfidebbet aligha mutathat föl az újabbkori történelem és a melynél céljaiban botrányosabb és eszközeiben kezdetlegesebb manővert nagyon keveset produkált a politika. Esetlen agyrémek csak addig játszhatnak a közélet szinpadán szerepet, míg jelentéktelen megvilágítászamba mennek. Némely politikai irányoknak szüksége van arra, hogy a maga erőbeli fölnyit kimutassa; az ilyesmihez kell a mesterséges forrongás, valami lehetetlen álommal szított békétlenkedés. Az ilyen jól jövedelmező és tisztán üzleti alapokra fektetett máitirkodás a mellett, hogy nem egészen korrekt dolog, többé kevésbé hálátlan valami is. A politikai etika göröngyösre szagatja ezt az utat és természetesen, hogy akkor drága, balzsamos pénzek ellenében hajlandó csak megjárni a vértannak fölcsapott parlamenti csepürágó. Supilo Franje tábornokara szívvel-lélekkel, örömmel járja meg ezt a kálváriát. A kormány azonban nem kér belőle.

Mert miről van szó? A magyar nyelv jogának törvénybe fektetett precizitása fordult meg a horvát obstrukció. Ez a pont indította meg látszólagosan, a szinfalak előtti megvilágításban azt az egész csatározást, mely azzal, hogy obstrukciós mederbe lendült, teljes fényt derített a legtitkosabb rugókra. Arra a gondosan palástolt, félve leplezett lóliábra, mely kilógott a horvát hőködés mögül.

A koalíciós kormány a horvátokkal szembeni engedékenység terén elment a végsőig, addig a határig, melyet a magyarság állami érdeke vont meg. Megcsiklandozta egy kissé a horvátok nacionalista idegeit, keres-

kedelmi előnyöket és ipari kedvezményeket adott, csak azért, hogy megteremtse és megszilárdíthassa azt a jó viszonyt, melyet idővel okos politika busásan kamatoztathat. — Adott annyit, a mennyit adhatott, de a minél többet már nem adhat. És most fölkapnak a horvát vezérek Rozinantejukra és mint valami ujkori Don Quijottok szélmalom harcot kezdenek. Nem hisszük, hogy a horvát delegáltaknak voltak oly beteges pillanataik, mikor erősebbnek hitték magukat a kornánynál, a magyar államnál és hitték, hogy győzelmesen s mi a harcok értékét adja, eredményesen vivhatják meg csatározásukat. Mit akartak hát? Egyszerű a felelet, szörnyen szimpla: kellemetlenkedni. A koalíciós kormány rendkívüli viszonyok között vette át az ország sorsának intézését. Kötelezettségei vannak, nagyok, erőteljesek, akik igénybe veszik az átmeneti időtartam minden percét. És ebben a lázas, vajdásokkal teljes időben jönnek az addig csendes, szótlán horvátok és háborút kezdenek akkor, a midőn tudják, hogy ők a gyöngébbek és a mikor a kormánynak sem ideje, sem kedve háborusdítani játszani. Mit akartak hát? Paraszti szavú ember azt mondja, hogy sápot. A politika mialatt jelentősen, gunyosan hunyorít egyet, meg azt: engedményeket. Arat azért, hogy ne lábatlankodjanak tovább, hogy mi lehet az az ár, arra majd legközelebb kerítünk sort.

Egyesülés a drágaság ellen.

— szeptember 6.

A küzdelmes életviszonyokat, a megélhetés nehézségeit széles Magyarországon mindenütt érezték, de alig van hazánkban egy két városa, hol a fogyasztó közönség egyes szükségletek beszerzése közül jobban ki volna zsarolva, mint városunkban.

Ma-holnap ott leszünk, hogy piacunkon sem a szellemi, sem a fizikai munkás nem vásárolhat a kénytelen lesz az emberi megelégedés legelemibb szükségleteiről lemondani.

Igazán sir az ember lelke, hogy egyes termelőeknek és elárúsítóknak usorás spekuláció és zsarolásnak minősíthető tulkapasai miféle szociális állapotokat idézhetnek elő,

egész nemzedékeket nyomorítván meg testben és lélekben.

Tudatosabb és gondolkosabb fogyasztó nép mindenütt megtalálja módját a gazdasági védekezésnek, ha embertelen és nyúzó szándékkal áll szemben. Szervezkednek.

Szervezkednünk kell nekünk is!

Sokan, sok esren vagyunk mi itt dolgozó és fogyasztó munkások; nagy hatalmunk, nagy erőnk lesz, ha tömörülünk.

Hogy e szervezkedésnek mi legyen a célja?

Közösen, vállvetett erőnk odaadni, hogy a leiketlen kufarok visszasszorítottassanak a tisztas üzleti irány felé.

Nem kell kishitűen azt gondolni, hogy ilyen mozgalom, szervezkedés neveteljes, céltalan és eredménytelen. Erős az én abbeli hitem, hogy szilárd akarattal és kellő ellenállás kifejtésével nagy eredményeket érhetünk el.

Igaz, vannak egyes szükségesszerű, természetes áremelkedések, melyek ellen alig tehetünk valamit, de köztudomású, hogy igen sokszor mesterséges, indokolatlan egyes fogyasztói cikkek, élelmiszerek megdrágítása és pusztán csak a kizsábelésre irányul. Ilyen ellen teljes erőnkkel kell küzdeni!

Fájdalmas panasszal emlegetik háziaszonyaink, hogy kis gyermekeink éltető elemé, a tej drágult meg ismét nem jelentéktelenül. Csak néhány hónapja az utóbbi áremelésnek már ismét itt van, holott alig van rá elfogadható ok.

Ha fatalista módon belenyugaszunk megérdemljük, hogy minden szükségletünk hamarosan még drágább legyen a lesz is, mert az egyes elárúsítók kapzsisága, a gazdagodni vágyása nem ismer határt, ha látja, hogy olyan éhietetlen, léha közönséggel van dolga, melylyel tetszése szerint bábkhatik.

Am ha sokan leszünk ellenállók, kikben lesz annyi akarat, hogy mint a Zala egyik lelkes olvasónője is ajánlja, teán vagy koményes levesen tudunk néhány hétig élni, biztos sikerre van kilátásunk. Gyermekeink miatt se reszkessen szívünk! Csak egy-két heti kitartásról van szó s ők kis hősként fognak kitartani a velünk küzdeni.

Egy-két család dacolása azonban nem segít ügyünkön.

A minden téren lábrakapot kufarokadás és fogyasztónyuzás ellen többünknek kell egy lelkes, elhatározott szövetséget alkotnunk. A tejesasszonyok is hamarosan befogják adni derekukat, ha csak egy hétig is a nyakukon saványodik 2—3 hektoliter tej, is.

Tüdőbetegségek, hurutok, számar-
köhögés, skrofulozis, influenza

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mihelyt értéktelen utazásokat is kínálnak, kérjen mindenképp
„Roche” eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Sv.)

Sirolin

Ennek az élelmiszernek a használatát, meg kell a kórházban, védelmet, által használni.

„Roche”

Egyszerű és eredeti csomagolást kell a kórházban, védelmet, által használni.

De némesek a tej, hanem egyszer-mászor egyéb fogyasztási cikkeket ellen is lehet eredménnyel küdeni, ha sokan vagyunk egy védekező egyesületben.

Hatóságunk — látjuk — nem sokat tehet védelmünkre; magunknak kell cselekednünk. Esemélyünk fel, ébredjünk a nyomoruságos, tarthatatlan helyzet tudatára.

Nem vehetem e b. lap hasábjait annyira igénybe, hogy a védekezés módjait e helyen fejtegethessem, de tudom, hogy védekeznünk lehet.

Önmagunk és családunk iránt való elődázhatatlan kötelességünk mindenekelőtt, mindenekelőtt, hogy *szövetkezzünk*. Akkor majd időről-ídrő, esetről-esetre tanácskozhatunk megfelelő teennivalóinkról. Hogy e tervbevett *szövetkezés* mi módon történjék, arra nézve legközelebb ajánlatot teszünk.

Hivatalnok.

Kiállítás Keszthelyen.

— Saját tudósítónktól. —

Keszthelyről jelentik: Regenspurg Ferencs keszthelyi kékfestőgyáros a kereskedelemügyi miniszterhez felterjesztést intézett, hogy két év múlva Keszthelyen kiállítás segítsen rendezni.

A miniszter a felterjesztést a soproni kereskedelmi és iparkamarának adta ki véleményezésre végezt. Speigl, Szigfried, a kamara alelnöke és Taisz Károly dr. másodtitkár tegnap Keszthelyre érkeztek és a város vezető férfait értekezletre hívták, hogy megtudják, vajjon Keszthely társadalma helyesli-e a kiállítás tervét.

A megjelentek egyhangulag örömmel nyilatkoztak a terv mellett. A kiállításnak mindenki szék sikert íjőel, mert Keszthelyre a kiállítás mellett a Balaton és a közeli Hévíz fürdő nagyon sok embert vonzana.

A kiállítás megnyitását a balatonvidéki vasút és a Balatoni Múzeum állandó palotája megnyitásának idejére akarják kiűzni. A kiállítást valamelyikbe hozzák a Balatonnal és itt mintegy ötven nagybirtokos áldozatkészségére is számíthatnak.

Legközelebb széleskörű értekezlet lesz, a mikor is a kiállítás érdekében széleskörű mozgalmat indítanak.

Táviratok

és telefonjelentések

A hadsereg követelése.

Budapest, szeptember 6. Különböző ellentétes hírekkel szemben illetékes helyről jelentik, hogy a delegációk őszi ülésein a hadvezetőség mérsékelt óhajtásokkal lép föl. Budgetjében csupán azt az emelést fogja javasolni, melyet az árak emelkedésének évenként való folytatódása és a tisztek tervezett fizetésrendezése tesz szükségessé. A haditengerészet rendszeres költségvetésének emelését nem tervezik; csupán a tavaly megazavazott három hadihajó építésének költségeire kéri a második részletet.

A házelnök Budapeston.

Budapest, szeptember 6. Justh Gyula a képviselőház elnöke ma állandó tartózkodására Budapestre érkezett. Az elnök ma délelőtt megjelent a Házban és referáltatott magának a szünet alatt felgyűlemelt ügyekről a tagoknak sürgős elintézéséről gondoskodni.

Karlócai patriarchavátság.

Karlóca, szeptember 6. A szerb egyházi kongresszus tanácsa ma határozatot hozott, mellyel elrendelte, hogy a patriarchatus összes postán érkező küldeményei zár alá vételessenek.

Tól az öszben.

Turócszentmárton, szeptember 6. Itt és a környéken 24 óra óta szakadatlanul havazik. A közeli hegyeket vastag hóréteg fedi.

Vegzetes kimenetelű kardpárbaj.

Pozsony, szeptember 6. Fekér Antal katonatiszt ma kardpárbajt vívott Ullmann Ernő magánhivatalnokkal. A második öszszecsapásnál a tiszt irtózatos vágást mért Ullmann jobb karjára, úgy, hogy azt rögtön *amputálni* kellett. Ullmann kórházba szállították. Életbenmaradásához kevés reményt fűznek. A párbajra kávéházi öszszeszlóalkozás adott okot.

Ki nyert?

Budapest, szeptember 6. Az osztálysorsjáték mai húzásán 40 ezer koronát nyert a 95853, 10 ezer koronát nyertek a 7728 és 43636 számú sorsjegyek.

A Lengyel-féle aktalopás ügye.

Budapest, szeptember 6. A budapesti kir. törvényszék vádтанácsa ma foglalkozott a Lengyel-féle aktalopás ügyével. Annak idején Hajdu Gyula, az állami számvevőszék irodatisztje néhány aktát ellopott és azokat Lengyel Zoltán orsz. képviselő rendelkezésére bocsájtotta. A vizsgálat Lengyel és Hajdu ellen hivatalos titok megsértése címén folyik. A vádirat ellen beadott kifogásokat tárgyalta ma a vádтанács. Hajdu hivatalos titok megsértésével vádolták. Lengyel pedig mint bűntársa szerepel. A mai tárgyaláson mindketten személyesen megjelentek, hogy védelmüket előadják. Ennek meghallgatása és félórai tanácskozás után a *vádтанács úgy Lengyel Zoltánt, mint Hajdút vád alá helyezte.*

Petició a belényesi választás ellen.

Belényes, szeptember 6. Kardos Árpád kisebbségben maradt jelölt hívei a megválasztott Lukácsin László nemzetiségi képviselő mandátuma ellen ma a kuriánál *peticiót nyújtottak be.*

Éhínség Irországban.

London, szeptember 6. Megdöbentő jelentések érkeznek az angol lapokhoz arról, hogy Irországban *rettenetes éhínség pusztul*, mely különösen az ország nyugati részében lépett föl elemi erővel. A nyomor leirhatatlan. Egész falvak pusztulnak el. Az angol kormány sürgős és messzemenő intézkedéseket fogantatott az éhínség csillapítására.

A bírák mozgalma.

Balassagyarmat, szeptember 6. Az itteni törvényszék. járásbíróság és a törvényszék trillétéhez tartozó járásbíróságok bírái *Jakovics József* kir. ítélőtáblai bíró eluöklésével ma értekezletet tartottak a bírák moz-

galmának dolgában. Az értekezlet kimondta, hogy a bírák legközelebbi szegedi nagygyűlésén felvetik és támogatják azt az indítványt, hogy követeli, hogy a bírák szegedi állami idejét 30 esztendőben állapítsák meg, az öszevgy nyugdíjat felemeljék és az öszszes törvényszékek elnökei kuriai bírói rangot nyerjenek.

Tankönyvek

iskolai író-, rajz- és festőszerek, füzetek, könyvtartók, táskák minden iskola részére.

Legnagyobb raktár.

Fischel Fülöp Fia

könyvkereskedésben Nagykanizsán.

Tankönyv bekötések azonnal megkészőlnek.

Hírek.

— Egy zalai község pusztulása. A keszthelyi járásban levő Gyülevsz községben tűz ütött ki és elhamvasztott 24 házat és sok melléképületet. A tűz valószínűleg gyújtogatásból eredt és ezzel kőbor cigányokat gyanúsítanak. Nemrég ugyanis a község határában cigányokat fogtak el, kik büntetellel voltak vádolva és midőn szabadonbocsátásukat követelték, azzal fenyegetőztek, hogyha el nem eresztik őket, felgyújtják a falut. A gyújtogatók elfogatására széleskörű nyomozást indítottak.

— Tanárok áthelyezése. A zalaegerszegi főgimnáziumtól Bucsy Istvánt Kecskemétre, Dr. Károlyi Józsefet Beregszászra helyezte át a miniszter. Egyiknek a helyébe áthelyezte Zsolnáról Kulcsár Gyulát, a másik üres helyre Csikkar Ferenc helyettes tanárt nevezik ki.

— Névmagyarosítás. Kiskoru Berger Sándor szepetneki lakos családnevét „Czine”-re magyarosította.

— Tanügyi kinevezés. A vallás és közoktatásügyi miniszter Szarvasz József esküdtornyal polgári iskolai tanítót, — okleveles kőszplakolai tanárt az aradi királyi kath. főgimnáziumban rendez tanárrá nevezte ki.

— Adomány. Dr. Villányi Henrik tanár egy általa tartott felolvasás jövedelméből két koronát adományozott a nagykanizsai asztalos egyesületnek, melyért a választmány köszönetet mond.

— **Más városok, más erkölcsök.** Tegnap küldtünk egy rövid kecskeméti hírt, mely elmondja, hogy az ottani városi vezetőség mily lelkiismeretesen törődik a városi polgárok olyan érdekeivel is, melyek az aktagváltás körén kívül esnek. — Ime ma egy újabb példa: Mint nekünk írják, Győr város Szentes tanácsos kérdésére elhatározta, hogy *harminczar mérföldeszenet vásárol* s azt az a város közönségének árusítani fogja. — Minket ugyancsak megvetette az Isten hidege, ha mi is addig várnánk, míg a várostól olcsóbb szentet kaphatunk.

— **Az állatorvosok, mint néptanítók.** Minthol a ragadó száj- és körömfájás az országban ismét terjeszkedni kezd, a földművelésügyi kormány a nyavalya továbbterjedésének megállítására a legszigorubb rendszabályokat alkalmazta. Terjedelmes rendeletet a földművelésügyi miniszter ma megküldötte Zalayármege törvényhatóságának is. A miniszter rendeletében különösen hangsúlyozza, hogy úgy a hatóságok, mint a m. kir. állatorvosok vizsgálataik föl a közönséget a betegség nagy jelentősége föl, tanítsák ki, miként védekezzenek a betegség ellen.

— **Szerencsétlenség a malomban.** Tapolcáról írják: megdöbbentő szerencsétlenség történt Cságyolyi Pál tördemici malmában. Fodor Imre 9 éves fia a gépek körül játszadozott, mikor a száj elkapta és magával sodorta. A súlyosan sebesült fiut szülei lakására szállították, hol pár órai szenvedés után meghalt.

— **Tűzvész.** Tapolcai tudósítók közli, hogy Gyulakeszi községben eddig ismeretlen okból tűz támadt, mely négy lakóházat és több gazdasági épületet elhamvasztott. A kár 4000 korona. A zalamegyei *Káptalanbóli* faluban tegnapelőtt egy lakóház és egy melléképület leégett. A tűzet gyufával játszó gyermekek okozták.

— **Osztrák szemtelenség.** A „Grossösterreich“ c. lap térképet terjeszt újabbban Magyarországon, amelyen Magyarország és Horvátország osztrák tartományokként vannak feltüntetve. Mint értesülünk, már történt intézkedés, hogy az osztrák nagyzási hóbot szüleményének terjesztését megakasszák.

— **A szabadságharc kitörésekor** volt csak olyan nagy forrongás, mint most mikor a Kecskeméti Cognacgyár r. t. a világ legjobb sósborszeszt, az alföldi fehérkeresztes sósborszeszt hozza forgalomba.

— **Elpipáta a Nap.** Husz év óta nem volt olyan dohánytermés, mint az idel. A szomszéd Somogyból a pécsi gazdakongresszusra érkezett gazdák beszélik, hogy a Nap elpipáta dohánytermésüket. A rendkívüli hőség és szörnyű szárazság leégette a dohányleveleket. Egy-egy földes táblán száz élő dohányzár sincs a legtöbb helyen. Szinte kérdéses, hogy a kincstár honnan veszi a jövő évben nagymennyiségű dohányszükségletét. S nemcsak Somogyban pusztult el az idei dohánytermés, hanem Tolnávármegyében, Torontálban s az összes magyar dohánytermelő vidékeken. A dohánytermeléssel foglalkozó gazdák az idei hőségnek és szárazságnak nagy kárát vallják.

— **Öngyilkosság a vonat alatt.** Kaposvárról jelentik: — Idebent járt tegnap Kaposvárról Cséplő Antal batái lakos, aki mostanában vasúti munkás volt és a disznóval jó vásárt csinált. A sikerült adósvételi ügylet megkötése után betért egy vendéglőbe és ott sűrűen nézett a pohár fenekére. Mikor aztán kiessé beállítva hazatért, a felesége nem a legjobb arccal fogadta, hanem veszekedni kezdett vele, hogy a pénzét minek itta el Cséplő megantán halálánál a felesége dorgálását és mivel nem bírta szóval, elrohant

hazulról. Elkéseredésében Baté és Taszár állomások közt a Kaposvár felé robbogó vonat elé vetette magát. A megdondolatlan embert a vonat elütötte, és izekre szaggatta. Az öngyilkos halálát három árva gyászolja.

juttatott volna észbe semmit trüfölkés korából, amikor még egy pajzán kupid nem irigységet kellett benne, hanem kellemes vágyakozást.

Szóval: nagyon szolidan mulattunk. Azaz, hogy egyszer ígérkesett valami érdekesebb szám, — egy nyugalmazott miniszteri tanácsos kapacitát a színen egy bájos, de ártatlan masamódléányt. Hosszu kintlódás után a lány már kezdett hajolni a jó szóra s letette a kalapját, azután a boáját — de képzéjük el csalódásunkat — ekkor már legördült a függöny s a mi ért volna valamit a nagy nyilvánosság mellőzésével játszódtott le.

Ugy látszik a conférencier komolyan vette a szinécudulán tett ígérését, hogy a mai előadás »unalmasab« lez a multkorinálé. Ilyen romboló hatása van kérem az erkölcs bevonulásának. Röstellem bevallani, de bizony szívesebben nélkülöztem volna a morált. Eddig legalább mindig megbántam, ha cagedmények tettem az erkölcsnek s azt hiszem, más is csak így van vele. Nagyon unalmas dolog ez kérem szépen. Különösen azóta vagyok ellensége, mióta rájöttem, hogy a mi jól esik az embernek, az mind erkölctelen s a mi másnak jó, de nekem kellemetlen, azt hívják erkölcsnek. Belátom én is, hogy szép dolog a tartózkodás, de csak idejében. A fencsért Ednár király példaul hatvanhat esztendő mulva fedezte fel ezt az igazságot a körübeül ezt tartom én is a legmegfelelőbb időnek.

Feltűnő volt még az is, hogy nagyon kevés volt az asszony. Férfiakkal volt tele a színház. Pedig igazán eljöhettek volna. Hanem hát nagyon erkölcsös ez a mi városunk. Itt történt meg kérem, hogy egy idevetődőt piktor nem tudta eladni egy festményét, a mely két hiányos öltözötű halászegényt ábrázolt, egészen addig, míg csak be nem hódott az idevaló moráinak s fel nem öltöztette legényeit tisztésesen. Pedig valóban nem célszerű ennyire erőltetni a dolgot. Elvégre meg kell gondolnunk, hogy nem olyan abszolút dolog az a morál. Térben és időben változik értéke. Én már hallottam keleti népekről, a hol azt parancsolja az erkölcs, hogy a férj vendégének a kézmosó vizet együtt feleségét is felajánlja. Nálunk meg akárhányan rossz néven vennék az ilyen vendégbarátságot. — De én mégis szeretném tudni, vajjon az a sok szende nőcske, a ki otthon maradt tegnap este, csupán az uráról álmodott-e?

Volt sok ügyes dolog is mindazonáltal. Beleznay kisasszony pazarul énekelte a trafikos lny kupléját s pazarul szórta szét közönségégek a cigarettáit. Meg is ujrattatták a — cigarettá osztást. Haller az állatvilág érzésvilágát szemléltette egy-két finom dallal, egyik színészünk pedig népdalokat énekelte ellánderrel és sok humorral.

Most még csak önt szeretném megkérdezni kedves conférencier ur, mint volt megelégedve a hangulattal. Ugy-e nem hostuk zavarba szellemességünkkel? Igaz, néha hibázott ön is. Például mikor egykori kollégáját, Csillag urat aposztrofolta. Jó helyre fordult ugyan, mert szörnyen ötletes ember ez a Csillag ur, de mióta Nagykanizsán sertésnagykereskedővé lépett elő, sok bánata van. Most is zárlatot rendelt el az alispán néhány községben s ő szegény érdekelt fél.

De majd máskor igyekszünk intimebbé tenni a levegőt a szőlőbá hangulattal. Tegnap alighanem a szállongó őszi köd ült ránk azért nem tudtuk kellőképen fölmelegedni.

Zselma.

Ünnepi imakönyvek

— az Izraelita ünnepekre —
héber, magyar és német szöveggel
mindenféle kiadásban közönséges és finomabb
kiállításban.

Imakönyvek (Thalesok)

közönséges, gyapori és selyemből kaphatók
legnagyobb előfizetőkben és legolcsóbban
Fischel Fulöp Fia könyvkereskedésében
Nagykanizsán.

Szülők figyelmébe!

- ki kez iskolai öltönyt
  - ki kez férfi öltönyt
  - ki férfi és gyermek cipőt
  - ki kalapot és sapkát
- ne mulassza el vásárlás előtt

Rkar
vásá-
rolni,

Frank Vilmos
legnagyobb ruhaárúházát megtekiüteni.

Frank Vilmos
a bel- és külföldi legmegbizhatóbb szövetgyárosokkal áll összeköttetésbe s így mérték után is a legjobb és legizlésebb öltönyöket készíti a legolcsóbb árért.

Frank Vilmos

Nagykanizsa, Bazár-épület.

Cabaret-világ.

O Jérum, jérum . . .
Quae mutatio rerum . . . Romlik a világ. Egy cabaret-este táncal, muzsikával s olyan műsorral, a mely csekély változtatással évszázad ünnep is lehetne felsőbb leányiskolában, — nem gondolják kérem, hogy ez már lejutottan sok a morálból. Nem is tudom, miért Marienbadba ment el Eduárd ő felsége cabaret-nézőbe, miért nem jött el mihozánk Nagykanizsára. Ez az előadás igazán nem botránkozattatta volna meg az angolok királyát a nem

Színház és Művészetek.

(—) Harkányi Gisellát, a Bihari társulat volt szubretprimadonnáját, mint értesülünk, a budapesti Kiszínház szerződtette.

(—) A holnapi előadás. Leocoue nagyhírű operettjére, — mint már említettük, — rendkívül nagy ambícióval készült a színházulat. Es alkalommal a teljes újjászervezett operettensembelle fog mutatkozni. A kar háza tagból áll, mely a Nap és Hold fülbemászó melódiáit már a mai próbában is gyönyörű precizitással énekelte. Magát az operettet nem kell méltatnunk, annak híre eljutott már minden színházjáró emberhez. A régi szép, nagy operettek közül való melyek örökké hatni fognak. Manóliát *Haller Irma* játéza, a többi szerepek pedig *Belesnay Margit*, *Cakó Helai Vajda* és *Szaco* kipróbált kezeiben vannak. Jogyek előre válthatók.

Közgazdaság.

A heti tőzsdéforgalom és pénzpiac.

A „Hermes” Magyar Általános váltóüzlet részvénytársaság jelentése)

Budapest, 1907. szeptember 5-én.

A budapesti értéktőzsdén az elmúlt héten jelzett barátságosabb hangulatot ismét alnyomta az ülettelenség és lanyhaság, melyek az árfolyamoknak szinte deroutezerrel csökkenését vonták maguk után. A mértékadó európai tőzsdéken általában a pénzviszonyok újabb megfeszüléséről érkeznek hírek, és az újabb feszültségtől való tartózkodás következtében az ületkedv mindenütt nagymértékben alábbhagyott.

A vezető értékeknek árfolyamnövekedése természetesen átterjedt a helyi értékekre is, és örvendős jelenésnek említhető fel, hogy a befektetési értékek — de különösen a 4¹/₂-os magyar koronajáradék árfolyama mindazonáltal tartótt maradt.

A hét nevezetesebb árfolyamváltozásai a következők:

aug. 29. szept. 29.

4 ¹ / ₂ -os magyar koronajáradék	94.—	92.60
Magyar hitel részvény	749.—	742.25
Magyar jelzálog hitelbank részv.	457.—	443.25
Salgótarjáni kőszénbánya részv.	580.—	575.—
Rimamurányi vasúti részvény	538.—	537.78

Segédzerkesztő: Nagy Samu.

Lapkiadó és kiadó:

FISCHEL FÜLÖP FIA.

Ház eladás.

Kisfaludy Sándor utca 6. számú házamat szabad kézből eladom. Közvetítési díjat nem fizetek.

Baján Ferenc Kisfaludy Sándor-utca 6.

MÉZÉDES

Kitűnő minőségű fajcsemege-szőlő főmértősségi Balthányi Ödön herceg saigárdi bómoki mintá szőlőszőlőből
Muskotály kilója . . . . 60 fillér
Gyöngyszőlő 40

Legkisebb mennyiség 5 kiló.
Megrendelhető a Beregi Uradalmi erdőgazdálkodásnál Nagykanizsán, (Fő-ut).

Helybeli, jó nevelt, szolid keresztény fiú vaskereskedésben mint tanonc felvétetik.

Czím a kiadóhivatalban.

Czimbalom

legkifűnőbb gyártmány, részletfizetésre is olcsón kapható. — Nagy képes árjegyzéket bérmentve küldök.

Öntanulásra egyedül nálam kapható oly czimbalom iskola, melyből mindenki meg tud tanulni tanító nélkül művésziesszen czimbalmozni.
I. rész 4.— kor. II. rész 1.80 kor. III. rész 4.— kor., a pénz előleges beküldése mellett bérmentve küldöm.

Varga Pál

czimbalomgyártó
MAKÓ (szaját ház).

Keresek egy csaplárost

kinek az összes korezmai felszerelések azonnal átadhatók lennének.

Bővebb felvilágosítás kapható Lógrádon, a 13. ház korezmai helyiségben.

Hirdetések

felvételnek

a lap kiadóhivatalában.

SALVATOR gyógyszerárban
Pozsonyban.

Nincs ház és lakás ahol még nem lenne illatos valódi Alföldi fehér keresztés

sós borszesz. Mindenki tudja,

hogy legolesőbb háziszser az illatos Alföldi

fehérkeresztés + sós borszesz

Mi azt mondjuk,

hogy mesés hatása van e pompás készítménynek, azt mondjuk:

hoggy vegyen egyszer próbára

1 óriási próbaüveget

40 fillér

az ára.

Mindenütt kapható.

Riz Alföldi fehér keresztés sós borszesz egyedüli gyártója az

Első Alföldi Cognacgyár

részvényláraság

Keckeméten.

ő szék és kir. fennsége József főherceg kamarai szállója.

Pontán utánvétellel vagy a pénz előleges beküldése után.

Á R A M.

Óriási próbaüveg 40 fillér. Nagy üveg 1 kor. Egész nagy üveg 2 korona.

Mindenütt kapható.

Bélhurut

(idült, ideges, gümőkóros hasmenés legjobb gyógyszere a

Barta-féle FEKETE AFONYA

GYÓGYOS.

Kapható gyógyszerészeknél, 5 üveget 8 koronáért bérmentve szállít

előkelőbb főmértősségi készítményekkel is

Folkai konzervgyár Folkai Szepes m.

Kérjen árjegyzéket!

Csemegekonzervok

Barta-féle erdei gyümölcsbefőttek, izek, szörpök, lőzselék és huskonzervek, nemcsak borovicskál versenyezen felüli minőségben szállít

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

NAGYKANIZSA.

Fischel Fülöp Fia könyv- és papirkereskedésében, Városház-palota.

Teljesen: Kiadóhivatal: 103.
Szerkesztőség: 78.

Előfizetések és hirdetések:

Fischel Fülöp Fia könyv- és papirkereskedésébe intézendők.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben házhoz fordva:

Egy óra	1.- K.
Negyedévre	3.- "
Félévre	6.- "
Egész évre	12.- "

Postafizetéssel:

Egy óra	1.50 K.
Negyedévre	4.50 "
Félévre	9.- "
Egész évre	18.- "

Megjelenik naponként este 6 órakor
ünnepnapok kivételévelFelelős szerkesztő: SZALAY SÁNDOR.
Szerkesztő: RÉVÉSZ LAJOS.

Egyes szám ára 6 fillér.

A kiegyezés.

Nagykanizsa, szeptember 7.

A kiegyezési tárgyalások befejezése előtt állunk. Már e hó 11-én találkoznak Bécsben a két állam szakemberei a kiegyezési kérdésnek tető alá hozása érdekében. A tanácskozásokat 5 napi tartamra tervezik.

Nem is kell valami nagyon beavatottnak lenni, hogy tudjuk: miként áll a kiegyezés ügye, és több, mint valószínű, hogy a kérdés megoldást nyer. Hogy a kiegyezés már készen van, nem felel meg tehát a valóságnak, mert a két állam kormányai között nézeteltérések vannak, melyeknek kiegyenlítése a mostani tárgyalások feladata. De épp így valótlán az is, hogy a kiegyezés megkötésére éppen semmi, vagy csak nagyon kevés a valószínűség. Ez csak akkor állana így, ha a kiegyezés ügye a kvóta-emeléssel, vagy a már most rendezés alá kerülő bankkérdéssel szerves vonatkozásban állana, mint ezt az osztrák lapok és a magyar lapokban megnyilatkozó osztrák »államférfiak« állítják. Az osztrák kormány természetesen, hogy amellet volt, és a mellett van még most is, hogy ez a két kérdés bevonassék a kiegyezés komplexumába. de az osztrák kormánynak vágya száz bizonyossággal nem fog teljesülni. Mind a bank, mind a kvóta-kérdés kívül esik a kiegyezés ügyeinek keretein és az előbbieknél az utóbbiba való erőszakos bekapcsolása nem a kiegyezés ügyére lehet valóságos, hanem magára az osztrák kormányra.

Ez a tényállás és ezen az alapon kell megítélni a »mértékadó« beavatotté lázas agyszüleményeket, melyektől a lapok csak úgy duzzadnak. Így például az osztrák politikának egy »vezető személyisége« kijelentette egy magyar lapban, hogy a kiegyezés nem köthető meg, ha csak Magyarország a kvótát közvetlenül fel nem emeli, vagy az által közvetve nem járul az arány kedvezőbbé tételéhez, hogy a vámbevételek elkü-

lönítésébe beleegyeznek. Ha valaki annyira merész, hogy ilyen állít, a saját tájékozatlanságának adja eklatáns bizonyítékát. Természetes, — hogy Magyarország ebbe is beleegyeznek, de majd csak akkor, ha Magyarország és Ausztria között a vámsorompók tényleg felállítatnak. De már most állítani a fentihez hasonlót, mikor az nagy kiterjedésű osztrák határ mellett a magyar fogyasztás után való vámbevételek a osztrák állampénztárt gyarapítják, hogy tehát most kötelességünk elkülöníteni a vámbevételeket és ezzel a közös kiadásokhoz való hozzájárulásunkat tetemesen felemelni, ezt csak azok állíthatják, akik a közvéleményt félrevezetni és igazolni akarják.

A magyar kormány nagyon jól tudja, mily messze mehet el a kiegyezési tárgyalásokban a magyar közvélemény ellenőrzése és nyomása mellett, jól tudván, hogy javaslatának a magyar parlamentben igazságos és szigorú bíráit fogja találni. A kormánynak, a parlamentnek és az országnak az a viszonya, mely a szabadelvű kormány idejében fennállott, megszűnt. Hogy abban az időben a kiegyezési és az ezzel összefüggő kérdésekben a kormány szava és akarata volt a döntő, ezt annak a körülménynek kell terhére írunk, hogy erre a célra kifűzőn működő, szervezett többség kínálkozott eszközül és ez a kormányjavaslatokat vaktában szavazta meg. Most azoban a rossz kiegyezés megtörik a nemzet akaratán.

Azok a veszedelmek, melyekkel a nemzetet kiegyezés- és szerződésnélküli állapot esetére ijesztgették, a közösség megteremtése pillanatában is ható tényezők voltak, anélkül, hogy az ország ezek következtében elpusztult volna. És amint a parlamentnek nincs oka a »rossz« kiegyezést irgalmatlanul vissza nem utasítani, épp úgy nincs sem akarata, sem oka a kormánynak arra, hogy rossz kiegyezéssel lépjen a magyar parlament elé. Inkább nem köt semmiféle kiegyezést, mint olyant, melyet nincs módjában a parlamentben megvédeni.

A drága tej.

Nyilatkozatok a Zala cikkeire.

E héten két beküldött cikket közöltünk, melyek mindegyike erős támadást tartalmaz a kartellált gazdák ellen, kik a tej árát literenként 4 fillérrel fölemelték. Kétségtelen, hogy ez az új áremelés érzékenyen sújtja a fogyasztóközönséget, mely a lakás és az élelmiszer-cikkek hallatlan megdrágulásával súlyos helyzetbe jutott, sőt tulzásk nélkül mondhatni, válság-el került. Tegnap cikkünk, melyet egy »Hivatalnok« tollából közöltünk, megdöbbentő képet nyújt a középosztály fix dotált tagjainak szomorú helyzetéről. A fixfizetéses emberek javadalmazása nem tart lépést a megélhetési viszonyok súlyosbodásával és így a mai átmeneti időnek ez a rétege okvetlenül áldozatul esik, ha megmentésére, ami elsődrendű közgazdasági és nemzeti érdek, hatóság beavatkozás nem történik.

A tegnapi cikk a fogyasztók egyesülését indítványozza. Ennek eredményei lehetnek a közös konyhák, fogyasztási szövetek stb. felállítása stb. és a hatósági támogatás megnyilatkozhat az élelmiszer-cikkek árának limitálásában, hatósági mérsárlások leállításában stb. A termelők és elárúsítók ma már szilárd szövetkezésével szemben, kétségtelen létjoga van a fogyasztók szövetkezésének. Sőt ez közgazdasági szükségesség is, mert az áremeléssel csupán spekuláló lelketlen charlatánság visszaéléseit gátolná meg.

A tejdrágulás okait ma két hozzánk érkezett levél világítja meg. Mindkettőt termelő gazda írja. Az egyik levél hitelességét emeli az a körülmény, hogy a levélíró nem tagja az ismert kartellnak. A két levél közül egyiket, melyet egy közeli vidéki bérő küldött, kiméletlen hangja miatt nem közöljük, a másik levelet azonban egész terjedelmében itt adjuk:

»A tej erőszakos áremeléséhez bátorkodom hozzájárulni.

Egy tehén napi elesége gyenge takarmányozással a következő:

6 kg. széna	à 20 fillér	= 1.20 fillér.
2 kg. polyva	à 2 "	= 0.04 "
20 kg. répa	à 1.20 "	= 2.40 "
2 ¹ / ₂ kg. korpa	à 12 "	= 0.30 "
1 tehén gondozása	a minimálisan	0.10 "

Összesen 1 K 28 fillér.

VITA

forrás természetes alkálius carbon-natron hazai gyógyászat-
viz. leghírnevebb orvos-professoraink szenzációs gyógyeredményeket
érnek el vele mindennemű hurutos betegségekre, vesé-
hólyag- és májbetegségeknél és a legakutabb gyom-
orbetegségeknél is biztos hatása van.

Főlegesen és különleges gyógyszer gyomorégés ellen.

Kapható minden jobb fűszer- és ásványvízkereskedésben.

Ezen kívül az ámszítandó istállóépület fentartása, alom, szalma, világítás, tejfedvény, jég-hordás, a tej szűrése, hűtése, beszállítása, ehhez fogat, kocsi, a tehének eldréktelenedése és az esetleges pusztulásával járó veszteség; az edények romlása.

Egy jó tehen napi átlaga 6 és fél liter tej.

Ezen igen szerényen felszámított takarmányfélék árösszegét összeadva, tessék kiszámítani, mennyire erőszakos a tej árának emelése. Tízszázzal egy falusi gazdasszony, a ki nem szállít tejet Nagykanizsára.

Iskolai hírek.

A beírások eredményei.

— Saját tudósítónktól. —

A nagykanizsai iskolákban nagyrészt már befejezték a tanulók beírását. Végleges eredményeket kaphattunk a következő intézetektől:

A polgári leányiskolába beírtak összesen 166 növendéket. Osztályonként:

I. osztály	64
II. »	40
III. »	36
IV. »	26

A polgári leányiskolába összesen 222; osztályonként:

I. osztály	70
II. »	64
III. »	52
IV. »	36

Az isz. elemi fiúiskolába összesen 162; osztályonként:

I. osztály	42
II. »	31
III. »	47
IV. »	42

Az isz. elemi leányiskolába összesen 120; osztályonként:

I. osztály	24
II. »	31
III. »	39
IV. »	26

A felsőkereskedelmi iskolába összesen 96; osztályonként:

Alsó	osztály	39
Középső	»	39
Felső	»	18

A főgimnáziumban a növendékek még egyre jelentkeznek beíratásra. Eddig beírtak 439 tanuló, ami megfelel a tavaly ez idő tájt elért eredménynek. Szaporodás a felső kereskedelmi iskolában mutatkozott.

A kereskedő tanonciskolában a beírások még folyó hó 8-án délután 3 órakor, 10. és 11-én folytatódnak.

Az igazgatóság figyelmezteti azon t. főnök urakat, kik tanoncaikat eddig be nem írták, hogy azt a fenti, meghosszabbított határidőig annál inkább tegyék meg, mivel ellenkező esetben velük szemben az 1884. évi XXII-ik t.-c. 62-ik §-a fog alkalmaztatni, mely szerint ama főnök, ki tanoncát kellő időben be nem írtja, 40—400 korona bírsággal büntetendő. A beíratásnál 8 korona tandíj fizetendő.

A nagykanizsai állami elemi népiskolában a rendes előadások csak szeptember 16-án kezdődhetnek; mert a szept. 9-től 15-ig terjedő időben a tanítótestület tagjai a fővel teli naplók alapján utcák és házzámok szerint állítják össze újabb utasítás értelmében azt a kimutatást, melyet a városi hatósághoz kell

beterjeszteni a beírások után 8 nap alatt, — hogy ez ellenőrizhesse: vajjon minden iskola köteles beíratkozott-e.

Tankönyvek

iskolai író-, rajz- és festőszerek,

▲ fizeték, könyvtartók, táskák ▲

minden iskola részére.

◆◆◆◆◆ Legnagyobb raktár: ◆◆◆◆◆

Fischel Fülöp Fia

könyvkereskedésében Nagykanizsán.

Tankönyv bekötések azonnal megkiszólnak.

Szülők figyelmébe!

N ki köz iskolai öltönyt

N ki köz férfi öltönyt

N ki férfi és gyermek cipőt

N ki kalapot és sapkát

ne mulassa el vásárlás előtt

Rkar
vásá-
rolni,

Frank Vilmos

legnagyobb ruhaárúházát megtekinteni.

Frank Vilmos

a bel- és külföldi legmegbízhatóbb szövetgyárosokkal áll összeköttetésbe s így mérték után is a legjobb és legizlésebb öltönyöket készíti a legolcsóbb árért.

Frank Vilmos

Nagykanizsa, Bazár-épület.

Balálra vert kereskedő

A meglagadott hilel miati.

— Saját tudósítónktól. —

Egy elszállított parasztember rémítő foglalkoztatja most Mindszent község lakosságát. Néhány korny pálinka miatt kést ragadott kezébe és azzal tört emberfáras életére. A megszembetolt kereskedő aligha marad életben.

Valamikor jobb napokat látott Kolozár József mindszenti gazdálkodó. Még nemrégiben is szívesen látott vendége volt a korcsmának és a község egyetlen fűszerkereskedésének, — ahol rendszerint pálinkázni szokott. Ezt nem mulasztotta el sohasem. És ez a veszedelmes szenvedelme hamarosan tönkre is tette.

Egymásután idegen kézre kerültek a földjei, s a befolyt pénz pedig szinte észrevétlenül elfolyt bor és pálinka alakjában.

A folytonos költsékezés végre is egészen tönkre tette a szerencsétlen természetű embert. Nemrégiben elhittázták tőle még a legutolsó székét is. Ez az anyagi tönkrejutás sem volt már képes észretéríteni. Egyre jobban süllyedt a lejtőn. Azzal se igen törődött, hogy nem valami igen szívesen adnak neki hitelben már a korcsmában és a kereskedésben.

Ő csak egyre ivott. Azzal nem törődött, hogy nagyra nő fel a számlája. Tudta jól, hogy ő sohasem fogja azt megfizetni.

— Majd megfizeti a nagyharang.

Ezt szokta mondogatni a félig deliriumos ember, ha figyelmestették növekvő számlájára.

Végre aztán Spieler Móric kereskedő is megunta az örökös hitellezést. A mikor tegnapelőtt délelőtt bement hozzá Kolozár, felszállította, hogy fizesse ki számláját, mert addig nem ad neki pálinkát.

— Ha nem adsz, akkor meghalsz! — kiáltott Kolozár és a következő pillanatban felragadott egy hatalmas kenyérvágó konyhakést és azt a kereskedő mellébe mártotta.

Spicler szó nélkül összesenett. Kolozár meg, mint aki nagyon jól végezte dolgát: neki látott az ivásnak. Mikor már teljesen lerészegedett, a pálinkás üveget megragadta és azzal kezdte el fütyölni a földzóra fejét.

Ebben a rémséges munkájában az ületbe ment vásárlók zavarták meg. A vadállatias természetű embert a csandörök azonnal elfogták. Spicler állapota életveszélyes.

Hírek.

Temetés a nyílt tengeren.

Egy kivándorló levele.

— szeptember 7.

Kétezer emberrel teli indul minden két hétben utra az angol-magyar lobogóju Cunard hajó. Egyre szaporodik azok száma, akik itt hagyják szép hazánkat, hogy elérjék az új ígért földjét. De előfordul, hogy valamelyik utas nem éri el az új világ földjét a utközben meghal. Hogy miként temetnek a tengeren, azt mondja el a Cunard hajó egyik utasa az az alábbiakban, aki most érkezett meg Amerikába és a *Zaládoz* a következő levelet küldte:

Kétezer egynéhány száz utas közül meghalt egy kis gyermek. Egy kis leány, első és egyetlen gyermeke egy fiatal házaspárnak. A kis leány nem bírta az utat. Meghült és néhány nap múlva — még az európai vizeken meghalt.

Az ide-oda himbálózó hajó kórház-aszájában az egyik ágy előtt térdel egy matróz és komor későbbdséggel, mintha vitorlát

— A munkásbiztosítási törvény és a kereskedelmi alkalmazottak. Szeptember 3-iki számunkban Gáspár Béla banktisztviselő tollából e címmel cikket kösültünk, melyben a cikkirő alapos érvekkel bizonyította, hogy mennyire tarthatatlan a munkásbiztosító hivatal amas elvi határozata, melyet a munkásbiztosító hivatal a zalaegerszegi kerületi munkásbiztosító pénztár kérdésére hozott. A határozat, mint már a *Zala* megírta, kimondotta, hogy a kereskedelmi alkalmazottak, kik rendszeres fizetésüket 6 héten át betegség esetén is élvezik, ez idő alatt táppénzre igényt nem tarthatnak. A *Zala* cikke érdekelte körökben helyesléssel találkozott és örömlünkre szolgál, hogy lapunk volt az első, mely eme vizsásgógot szóvá tette. A kérdéses ügy, mint a jellekből tapasztaljuk, az egész ország kereskedelmi alkalmazottainál megdöbbenést keltett. Ugyanis a *Magántisztviselők Lapja* ma érkezett száma — mely lap a Magántisztviselők Országos Szövetségének hivatalos lapja — a határozattal szintén bőven foglalkozik. Hasonló érvekkel, mint lapunk cikke, kimutatja a határozat tarthatatlanságát, mely határozatot *inhumanusnak* mond. A cikk írja, *Csinószár József* a következő szavakkal fejezi be cikkét: Nem híhető, hogy létezzék oly magyar törvény, mely valakire terheket rójjon anélkül, hogy ennek ellenében az illetőnek valamely jogot ne biztosítson, illetve egyenlő teherviselés esetén az egyiknek kevesebb jogot biztosítson, mint a másiknak. Mindezekből nyilvánvaló, — írja a cikkirő — hogy az orsz. munkásbiztosító hivatal elvi határozatát nem szabad végrehajtani.

— Nem jöngedélyezett szakgyeget-alakulás. Mióta az építőmunkások nagykanizsai szakgyegetét felszámolták, az építőmunkások egyre arra törekednek, hogy a szakgyegetet újra megalakítsák. Erre nézve már komoly lépéseket is tettek, az alispán azonban az új szakgyeget megalakítását nem vette tudomásul. Az alispán hangulyosza, hogy az építőmunkások korábbi szakgyegete túllépte hatáskörét és az egyéni szabadságot többször megsértette, végül az egyleti tagok vagyoni érdekeit veszélyeztető.

— A Tökölly-szoborra. A Kézsmárkon felállítandó Tökölly-szobor költségeihez Kézsmárk város kérésére városunk 20 koronával járul hozzá, a tegnapi tanácsülés ezt az összeget szavazta meg.

— Halál a Balatonban. A Zichy-uradalom néhány bérese Fonyódt mellett itálásra a Balatonba hajította ökreit s mert a béreseknek nagy melegük volt, maguk is fürödni kezdtek. Az egyik bérese *Hajnalos* ki uszni sem tudott, behajított a mély vizig. Amikor Hajnalos már nem érzett talajt lábsi alatt, segítségért kezdett kiabálni, de a béresek körül egyik sem mert segítségére menni mert kösülők uszni egy sem tudott. — Hajnalos társainak eseme láttára elmerült a vízben és többé nem vetették föl a hullámok. A megrémült béresek a közeli halászsokat hívták segítségére. A halászsok ki is fogták a víz alá merült Hajnalost, de már halott volt.

— Felgyújtotta a saját háását. Időszaki tébolyodottságban szenvedhet Dranics József vég-hajji lakos, aki már három isben is volt tébolydában, de mindannyiszor gyógyultan bocsátották el. Legutóbb augusztus 27-énéljél tört ki rajta a betegség, amikor a saját lakóházát gyújtotta föl, miniszt a felesége és sógora az épületben nyugodtan aludtak. A csendőrség Dranics Józsefet letartóztatta.

— Nevezendősül járt gyermekek. A felgyegeti nátkól hagyott gyermekek már sokszor döngözték gyászba szülőiket. Így történt ez teg-

nap Mikosszéplak kézságben is. Délután négy óra tájban több gyermek a homokdödör partján játégszozott a napugaras időben. Hangos volt a környék vidám mókáiktól. A vidámágot azonban gyás, iralom váltotta föl. A pari váratlanul leomlott és a játégszozó gyermekeket maga alá temette. A segítségé ugyan csakhamar megérkezett, de Döbörhegyi István gardának hat éves kis leányának ajkára akkor már odafagyott a mosoly, amely olyan széppé tette életében. A szegény kis gyermek kizsenedett. A hatósági vizsgálat konstátálta a gyermek szomorú végét és a családi gyászt előidéző okot.

— Jónan gondolkozásu ember csak olyan italt iszik, mely nem árt az egészségnek. Ilyen a zamatos ízű hazai gyártmányú ital a Kecskeméti Barackpálinka, mely az Első Alföldi Cognagyár világhírű gyártmánya.

— Elfogott léghajó. Tegnap este felé — a Toponár községhez tartozó Fészerlakpusztán egy léghajót fogtak el a munkások. Fészerlakon nemrég leégett egy ocsédház és annak fölépítésén dolgozik sok munkás, akik a léghajót szorvosították. A horgadozó léggömb lassan szállt alá és mikor a lecsúsgó kötélt az ákások közt megakadt, a munkások odarohantak és lehúzták a léghajót. A kosárban nem állt senki, csak néhány matasz és okmányok voltak benne. Bizonyára csak valami kísérleti léghajó volt. Az írások közt különféle nyelveken az a kérelem volt, hogy a léghajót küldjék el egy bizonyos címre és írják meg: hol, mikor és milyen körülmények között szállt le. A munkások jelentést tettek a fészerlaki uradalmi intézőségnek a különbs leletéről. Az intézőség pedig értesítette a hatóságot, amely a továbbiak iránt intézkedni fog.

— Egy fontos határozat. Egy konkrét esetből kifolyólag a Kuria a két alábizirósági ítélet megváltoztatásával kimondta, hogy a nő férjét más világrézbe, ahová az önként tette át lakását, követni nem tartozik s így az Amerikába lakó férj a házassági törvény 77. szakasza alapján nem indíthat válókeresetet, mert az asszony a visszatérésre irányuló bírói meghagyásnak nem tartozik eleget tenni.

— Értesítés. A nagykanizsai segélygyeget szövetkezet (Csengeri-ut Pesti magy. keresk. bank palota) értesíti a részvényeseit, hogy a f. hó 9 és 10-ére, vagyis hétfő és keddre eső befizetéseit a roá következő hétfőn és kedden fogja megtartani.

— Megtövezésztés kikortilése vágott szivenkedjék a t. község a „Mattoni Giesshübler” ásványviz eredeti Giesshübler Sauerbrunn ívegét az asztalnál saját szemel előtt felnyitni és a dugasz jele ügyelni.

Táviratok

és telefonjelentések

Kossuth Ferenc hazatérése.

Karlsbad, szeptember 7. *Kossuth* Ferenc kereskedelemügyi miniszter befejezte itteni kuráját és ma este visszautazik Budapestre. A miniszter holnap átvesszi hivatalát.

A szerb miniszterelnök a belügyminiszternél.

Bécs, szeptember 7. Az itt tartózkodó *Pasich* szerb miniszterelnök ma délelőtt Semmeringen meglátogatta *Ashraimhal* báró külügyminisztert és vele másfél óra hosszát tanácskozott. A tanácskozást dejenuer előzte meg. Mint beavatott helyről jelentik, a két miniszter elsősorban a kereskedelmi szerződés kérdését tárgyalta, de egyéb politikai kérdéseket is szóvá tettek.

Ludwig Gyula nem mond le.

Budapest, szeptember 7. *Ludwig* Gyula államtitkár, az államvasutak üzletigazgatója ma Budapestre érkezett és hivatalának vezetését átvette. Ezzel szertefolytak azok a különböző kombinációk, melyeket távollétében lemondásához fűztek.

Ezzel kapcsolatban jelentik, hogy *Tolnai* Lajost, a jobbpárti üzletvezetőt miniszteri tanácsosi rangban szolgálattételre a kereskedelmi miniszteriumba rendelték.

Az esküdtek védelme.

Budapest, szeptember 7. A kir. kuria ma egy konkrét ügyből kifolyólag kimondta, — hogy esküdtszéki tárgyalások alkalmával az esküdtek megsértése fegyelmi vétséget képez.

Merénylet egy katonatiszt ellen.

Klagenfurt, szeptember 7. Megdöbentő merénylet történt ma a hadgyakorlatokon. A tiróli vadászrezed egy tisztjét a legénység közt valaki meglőtte. A tisztet haldokolva szállították a kórházba. A legszigorubb vizsgálatot indították a gyilkos személyének megállapítása végett.

Vasuti szerencsétlenség.

Chikago, szeptember 7. A chikagoi pályaudvar közelében ma egy személyvonat kiskilott. A kiskilás következtében 11 meghalt 9 pedig életveszélyesen megszebesült. A kiskilás okát még nem ismerik.

Lovarovics a szerb hadseregben.

Belgrad, szeptember 7. Neacrég igen nagy feltűnést keltett az, hogy *Lovarovics* Jenő kösös hadseregbeli főhadnagy, ki a királyi házzal rokonságban áll, óriási adósága miatt kénytelen volt a hadsereg kötelékéből kielepni. *Lovarovics* most belépett a szerb hadseregbe, miután összes adósságait kifizették.

Egy beteg ember réntette.

Budapest, szept. 7. *Friedrich* János államvasuti főciszet már hosszabb idő óta gyógyíthatatlan ideggyegetben szenved. Ma egy idegrohamában revolvert rántott és

<p>3 régi szó . . . 3 új szó . . .</p>	
<p>Altator Gessler Jägerndorf</p>	<p>Altator Gessler Budapest</p>

azzal kétszer feleségére lőte. Mindkét golyó talált és a szerencsétlen annyony *életveszélyes* sebekből vérezve összerogyott. A dühöngő embert az elmeegógyintézetbe szállították.

Rabló színez.

Budapest, szeptember 7. Ma délben elfogták és letartóztatták Herendi Lajos facér színészt, ki annak idején Hódmezővásárhelyen egy gazdag magánzónót kirabolt és elle erkölcsstelen merényletet követett el.

Zalai ember öngyilkossága.

Budapest, szept. 7. Szotocska Henrik zalamegyei gazdatiszt ma reggel a fővárosba érkezve, itt egy szállóban szobát bérelt és délután szobájában *agyonlőtte magát*. Anyagi zavarok készítették a halálba.

KALOGÉN
BRÁZAY SÓSBORSZESZ
FOGKRÉMA LEGJOBB*

Szőlő-kúra.

— Szent Isten! hát maga hogy néz ki? Hol van a pocakja, a puflók arca, az életpirossága, a 130 kilója? Hiszen magából mióta utóljára látam, csontváz lett, egy madárijesztő, egy halottkém.

— Az. Elmentek már mind az orvoskongresszus vendégei? Mert engem érdemes megnézni. Két hét alatt nyolcvan kilót fogytam.

— De hát mi történt magával?

— Mi? Szőlőkúrát használtam. Valaki telebeszélte fejemet, hogy el fogok hájasodni, aztán mehetek valami méregdrága cseh fürdőbe, hát inkább vessem magamat kura alá. A szőlőgyógymódot ajánlotta. Előhozakodott Pliniuszal, Hippokratesseal, Tissot-tal, Bonet-tel, akik mind szőlővel gyógyítottak. Naponta öt kiló friss szőlőt leringettél, ez tetézett eleinte. Van-e pompásabb eledel a piros chasselaanál, kell-e kétszer kínálni az édes paszatutit? Bebeszélte a fejembe, hogy a sok szőlőlévő apasztani fogja a zsirt, megsóványt csökkenteni fogja a vérnyomást. Én belekezdtem a kúrába. Három héten át nem ettem mást szőlőnél. Vagy kétszáz kilót ettem össze. Tudja mennyi ez? Ötven kosár. Mind megettem. És most itt vagyok.

— De hiszen a célt elérte. Lefogyott.

— Le. Sobase lesz többé ember belőlem. Összevissza negyvennyolc kiló egy házitúr! Örökre kompromitáltam magam. De ez nem a fő baj. A fogaim a sok savtól mind tönkre mentek, a rengeteg szőlőcukortól pedig cukorbeteg lettem.

— Eszerint a szőlőkúra semmi hasznot sem hajtott.

— Nem hajtott? Dahogy nem hajtott, de hogy nem hajtott! Annnyira hajtott, hogy vérhaszt kaptam. Vérhaszt kaptam és szilapn a reményem, hogy belepustulok.

— Rettenetes. Mivel gyógyítja?

— Hissz most jön az igazi tragikomédia. Tudja mi a gyógyszer? Megint a szőlő. Miután tönkretettem magam, elfogyasztottam ötven kosár szőlőt és örökre megundorodtam ettől a szerencsétlen gyümölcstől, vérhaszt kapok, amin nem segít semmi, de van egy régi elmélet, Schirmeré, aki azt mondja: "Ha már minden eszközzel csarban vagy, úgy a szőlők nedve arthat sikert." A

kolerát és a vérhaszt régóta gyógyították szőlővel, mert a szőlőnedv olyan anyagokat visz a bélbe, melyek a beleket deszinficiálják és a szőlőcukor maggátolja az aromatikuss bomlást. Bizony, itt nincs megállás. Kezdhetem előlről az egész szőlőkúrát.

(Bemeleg egy csamegefelezetbe és kér linom fajszelet. A kereskedő udvariasan kérli):

— Egy kilót parancsol? Vagy lehet egy egész kosárral.

— Adjon egyelőre ötven kosárral. A kereskedő bámulya kockáztatja meg a kérdést:

— Uraságod bornagykereskedő?

— Hát szőlőből csinálnám a bort, ha az volna? — *aida.*

Gabona-üzlet.

(Távirat.)

Budapest, szeptember 7.

Készaru üzlet:

Jobb vételkedv mellett árak 15 fillérrel magasabbak.

Matáridő-üzlet:

Buza októberre	11.52
Rozs	9.80
Tengeri 908 májusra	8.97
Zab októberre	8.18

Segédszerkesztő: Nagy Samu.

Laptulajdonos és kiadó:

FISCHEL FÜLÖP FIA.

Nők könyvtára.

A női szépség fentartásának, ápolásának és növelésének útjai. Irta egy nagyvilági hölgy. Második javított és bővített kiadás. Csisos vászonkötésben. Ára 3 K 60 f.

A jó társaság modora és illemszabályai. Irta egy nagyvilági hölgy. — Csisos vászonkötésben. Ára 4 K 80 f.

A szépségművészet. Irta és idegen források után összegyűjtötte „A”. Számtalan a szépség ápolására és fentartására szükséges tudnivalókkal. Díszes vászonkötésben. Ára 4 K.

Mamák könyve. A gyermekápolás dióhéjában. — Irta dr. Torday Ferenc. Ára kötvé 3 K.

Anyák tanácsadója. és utmutatója a gyermekek ápolásánál. Irta Braidwood Murray F. gyermekorvos. Ára kötvé 2 K.

A gyermek ápolása egészséges és beteg napokban. Irta Kneip Sebestény plebánus. Ára 2 K.

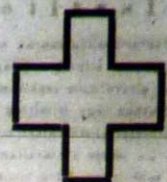
Gyermekeink érdekében. Utmutatás anyáknak, miként kell gyermekeiket helyesen ápolni. Irta dr. Ternói Valvich Gyula. Ára 2 K.

Kaphatók:

Fischel Fülöp Fia
könyvkereskedésében Nagykörúton.

Nincs ház és lakás

ahol még nem lenne illatos valódi **Alföldi fehér keresztos**

sósborszesz. Mindenki tudja,

hogy legolesőbb háziszser az illatos **Alföldi fehérkeresztos + sósborszesz**

Mi azt mondjuk, hogy mesés hatása van e pompás készítménynek, **azt mondjuk:**

hogy vegyen egyszer próbára

1 óriási próbaüveget 40 fillér az ára.

Mindenütt kapható. Fiz **Alföldi** fehér keresztos sósborszesz egyedül gyártója az

Első Alföldi Cognacgyár részvénytársaság

Kecskeméten. Ö csész. és hlr. tenesze Jászai Mihályhoz hamaral szállítja. Fontos utóvétellel vagy a pórsz előzetes behatárolás után.

Óriási próbaüveg 40 fillér. Nagy üveg 1 liter. Egész nagy üveg 2 liter. **Mindenütt kapható.**

Így alkalom utáni. — Névtelenül is megrendelhető
 leghíresebb kávékat is megrendel.

Kalodont

nehézkesetetlen

fogtisztító-szer.

A fogak tisztátartásához csupán szükséges nem elég.
 A fogakhoz mindig újlag keletkező ártalmos anyagok eltávolítása csakis mechanikus tisztítással kapcsolatban egy frissítő és antiszeptikus ható fogtisztító-szerrel sikerülhet; minőnek a „Kalodont” már az összes kulturált emberek a leginkább használtára bizonyított.

Helybeli, jó nevelt, szolid keresz-
 tény tő vaskereskedésben mint
 tanoncz felvétetik.

Cím a kiadóhivatalban.

MÉZÉDES

Kitűnő minőségű faj csemege-szőlő
 főmeltőségű Batthyány Stratmán Ödön herceg
 saigárdi homoki minta szőlészetéből

Muskotály kilója . . . . . 80 fillér
 Gyöngyszőlő 40

Legkisebb mennyiség 5 kilo.
 Megrendelhető a Ferecegi Uradalmi erődőnőnökségnél
 Nagykanizsán, (Fő-ut).

Csengeri-utcában 56. sz. házban egy
 2 szobából álló

udvari lakás

hozzávalóval folyó évi május elsejére kiadó.
 Bővebbet Hlatkó János fárliszabó írásában.

Kereset bárki részére!

Házimunkások kereset-
 nek gyors kötőgépeinken
 való kötésre. Távolág
 nem határoz, mi eladjuk
 a kötőt munkát.

Thos. H. Whittick és Társa

— Prága, Franzens-ka. No. 6—771. —

Méhészgazdák figyelmébe!

MÉZ

bármily mennyiségben legjobban értékesíthető

Rothschild Samu

köznyagkereskedőnél Nagykanizsán, Magyar-utca 10.

A budapesti zongora-azóvelkezést első
 hangolója
 rövid ideig Nagykanizsán működik, lakása
 Szarvas-útdéglőben 19. szám.

A SZÉPSÉG!

Minden hölgynek kötelességül legközebb vágya,
 hogy mestől szebb legyen a hogy esen előtét elér-
 hesse, megragad minden alkalmat, a legképtelenebb
 dolgokkal kengetve arcát. — A legelőbb esetben
 saját kárára teszi ezt mert nemcsak, hogy szép
 nem lesz hanem ellenkezőleg sok esetben tönkre
 teszi arcborát úgy, hogy igen hosszú idő, gondos
 ápolás kell ahhoz, hogy ismét helyrehozza.

Az a világos egyedülálló siker, melyet Földes
 Kelemen aradi gyógyszerész Margit-Crème-jével
 elért (különösen Francia- és Németországban) sok
 embert arra bír, hogy ezt a világhírű ártalmatlan
 és az arc minden tisztátlanosága (szepő, májfolt,
 kiütések stb.) ellen paratlanul és csodálatosan ható
 szert utánozzák. — Természetes, hogy ez senkinek
 sem sikerül, mert a Margit-Crème készítésének titkát
 senki más nem ismeri, mint a feltaláló és készítő
 s éppen ezért, mert a titkot senkire sem birta,
 hanem minden egy-é készítményt maga állít elő, a
 Margit-Crème mindig egyforma, annak kidolgozása
 a leggondosabb, tehát hatása is rögtön és biztos. —
 Óvakodjunk tehát arcunkat mindenfélevel kengetni
 és használnjuk oly szert, melyet angol, amerikai és
 francia hírneves orvosok is ajánlanak, mint egyedül
 biztos és ártalmatlan szert az arc szépségére és
 a szépség megőrzésére. — Ez a világhírű szepítőszert
 Földes-féle Margit Crème mely már 4—5 napi
 használat után teljesen átalakítja az arc bőrét, eltűn-
 teti a szepőket, májfoltokat, kiütéseket, bőrat-
 kát, mittenszer, arc és kézörösséget. Az arc
 ideális szép, üde és ifjú lesz s emellett a Margit-
 Crème teljesen ártalmatlan.

Egy tégely ára 1 korona, Margit-szappan
 70 fill. és Margit-powder (fehér, rózsás és crème
 színben) 1 K. 20 fill. — Ezen szerek mindegyike
 külön is használható. — A Földes-féle Margit-Crème
 kapható a világ minden nagyobb gyógyszerárában,
 ahol pedig raktáron nem volna, tessék egyenesen a
 készítő-ék így címzve írni: Földes Kelemen gyög-
 yszertész, Arad.

Főraktár Nagykanizsa: Beius Lajos, Frager
 Béla, Reich Gyula gyógyszerészeknél, Gellsch és
 Graf drogeriájában. A

Legjobb
 és legfinomabb

Szivarkahüvelyek!

Mines 1 doboz = 100 drb.	— 26 fillér.
10 " = 1000 "	2 — kor.
Mines parafa szepőkával	
1 doboz = 100 drb.	— 40 fillér.
10 " = 1000 "	3.60 kor.
Mix Apart Paris	
1 doboz = 100 drb.	— 40 fillér.
10 " = 1000 "	3.60 kor.
Jedina 1 doboz = 100 drb.	— 36 fillér.
10 " = 1000 "	3 — kor.
Mosetta minden dobozban 1 szepőkával	
1 doboz = 100 drb.	— 50 fillér.
10 " = 1000 "	4 — kor.

Eke arany szepőkával	
1 doboz = 100 drb.	— 50 fillér
10 " = 1000 "	4.50 kor.
Cabinet arany és parafaszepőkával	
1 doboz = 100 drb.	— 70 fillér
10 " = 1000 "	6 — kor.
Egyptomy	
1 doboz = 100 drb.	— 44 fillér
10 " = 1000 "	4 — kor.

== Cigarettafültők darabonként 20 fillér. ==

Kaphatók: **Fischel Fülöp Fia** könyv- és papirkereskedésben
 Nagykanizsán.

Vidékra 20 dobozt == 2000 darabot az összeg előzetes beküldése után minden bérmentve küldök.

LEOPOLD GYULA hirdetői iródnája által Budapest, Erzsébet-körút 41. 100 magyar hirdetésért 1000 Ft.

Regény-féle
romai vértisztító-szörp
 pártlan szer minden bőrbajnál, bujakórnál. Vérbőségben szenvedőknek nélkülözhetetlen, vérjavító és vértisztító.
 Nagy üveg 3 kor., 3 üveg 9 kor., utánéittel köld:
REQUINY ATTILA gyógyszerész, Budapest, VII. Kilt-3 Kerepesi ut 24.
 A híres **RÁKÓCZI GYONORKESERŐ** egyesítéssel.
 Érdekes prospektus legyen!

KÉSMÁRKI LENVÁSZON
DAMAST.
 árúk csak akkor valódiak.

 ha ezen védjeggyel vannak ellátva.

VERSEBŐNYESE, ETVÁGYTALANSÁG, IDŐSESRÉG
 gyógyítására a leghatásosabb készítmény a **ERISENÉS-FÉLE**
TOKAJI CHINA-VASBOR.
 Rendkívül kellemes ízű, erősít, tisztítja a vért.
 Kis üveg ára 250 kor. Nagy üveg 6 kor. Kapható gyógyszerárkban.
 Postán küldi: **KORONA-GYÓGYSZERTÁR** Budapest, Kálvária-tér.
 A legjobb órákat
 legelőször és legbiztosabban a nem-rakott, egy-kézműves, mint
RÉSZLETFIZETÉSRE
 adgarnak szabott órák szállítja Magyarország s minden
 ott és legelőször küldi
BRAWSWETTER JÁNOS órásmester
 8220 BUDAPEST.
 A kártyák 2000 kárpót ingyen és bérmenten.

TUDOBÁJOSOKNAK
 az elmondottak, ott látnak, vértől, sárgától szétválasztott test.

Kalápi-féle hársfamézszőrő
 Miskolcra 3 hónapig 1000 Ft.
APOSTOL-GYÓGYSZERTÁR
 BUDAPEST, JÓZSEF-KÖRÚT 64.

PLATSCHEK VILMOS
 alismert legelőször, legszolidabb
FÉRFI- és GYERMEK-ruha áruháza
 Budapest, IV., Központi Városház. (Károly-körút).

A világot bámulatba ejti a

Hammond
 írógép.
 Kizárólagon előruválták.
FARAGÓ TESTVÉREK
 Budapest, V., Arany János-u. 8.
 Kérjen mindenki prospektust!

BALASSA FÉLE UGORKATE
 csipő, majfolt, pattanás, mészor, ráncok eltűnnek azonnal a valódi angol
 Egy üveg ára 3 koronás.
 Miskolc ugrókategyárban 1 K. postán 5-60 Ft.
 Főosztály: **BALASSA KORNÉL** gyógyszerész
 1000 BUDAPEST, JÓZSEF-KÖRÚT 64.

Nyolck vendéglőben étkezik Budapesten f
SCHULLER FERENCZ
 ujjonnan berendezett előrangú éttermeiben
 Budapest, VI., Andrássy-ut 30.
 mert ott jó magyar konyha, valódi tiszta bork és pontos kiszolgálás van

KATZER
 részv. társaság megőv.-intérete azelőtt és legelőször 1/6 millió részvény-től.
 Budapest, Ó-utca 42, 44 (sz. járt ház), 45, 46, és Uj-utca 42.
 Katzer szőrmérei az egész világon el vannak terjedve és előrangúak.

KATZER
 részv. társaság megőv.-intérete azelőtt és legelőször 1/6 millió részvény-től.
 Budapest, Ó-utca 42, 44 (sz. járt ház), 45, 46, és Uj-utca 42.
 Katzer szőrmérei az egész világon el vannak terjedve és előrangúak.

KISS SZERENCSEJE
NAGY
 SAROLJON CS. 1855-
 FELE
 SZERENCSEJE
 NAGY

BABYMIRA-CRÉM
 legjobb szer kistések, ótvár, ráncok, földörzsölt és kipálott bőr gyógyítására.
 Egyedüli készítő:
BRODJOVIN H. gyógyszer. ZÁGRÁB
 5 doboz ára nérm. 6 K 20 Ft., 10 doboz 6 K 50 Ft.
A DREZDAI MOTORGYÁR
 részv. társaság
 benzinnel, gázzal, szilárdított-motorral és benzinnel (komobiljával) szakkörökben elismert legelőször az összes gyártmányok készítői.
 Vezető-lapviselő: **GELLÉRT IGNÁC és Tsa**
 Budapest, VI., Teréz-körút 41.
 Érdekes prospektus legyen!

Pacific
 TOJÁS KÉSZÍTMÉNY
 tejkeveréke helyett használható a sült és főzött.
NAGY MEGTAKARÍTÁS.
 Kapható minden élelmiszerboltban és élelmiszerboltban. Készítő:
STROBENTZ TESTVÉREK R. T.
 egyedi gyár, BUDAPEST.

„Zsoma”-féle
NEPELEJTS vegyes
 (szőlő) -
nyakkendő,
 készítő
magyar ipari
PARIS SALONNA
 Salondás: Simon Pál
 Budapest, VI., Váci-körút 28. sz.
 100 k. a 2-20 K.-tól feljebb. Készítő: az a műiparvilágunk egyik főnöke, népszerű kerekasztal, ott van a világon vezető helyen az összes pályaudvarok és
 1000 BUDAPEST.

Csemegeszőlő,
 csak a elsőrendű nemes fajok, postakosaraként 2.50 kor., 100 kg. vételnél 40 kor. Csemege alma és körte postakosaraként 2.40 kor., 100 kg. 24 koronától, feljebb. Görög és sárga diónye 100 kg. 10 kor., turkesztán és ananász 32 kor., postakosaraként 2.40 kor. Paradicsom, tölthető zöld paprika és fejes káposzta postakosár 2 kor. Vasuti rendelést csak az előleg beküldéssel szállít:
Szabó 235. gyümölcskivitelő Csongrád.

JAMI
 Valódi francia és amerikai óvó különlegességek.
Orvosilag ajánlva!
Sőtétlen biztos!
 Gummi- és hálhólyag eredeti csomagolásban!
 Ára tucatonként: 2, 4, 6, 8, 10, 12 korona.
Eddig felülmulhatatlan eredeti újdonság!
Silk Finish Nevertear
 eredeti amerikai szilikon gummi.
 (Ülőzetektől óvakodjunk!)
 Rendkívül finomsága és nyúlhatósága folytán teljes biztonságot nyújt. — Ára tucatonként K 8—12.
Bouris-amerikaiak (rövid), tucatonként 6, 8, 10, 12 óvász „Pessarium oclusivum” Mensinga tanár szerint, bevezető készítmények hozzá ára K 3—5. Valódi francia óvó biztonsági szilikonok ára tucatonként K 6—12.
 Auto vaginal spray! a legbiztosabb és legkényelmesebb higiénikus női védő különlegesség. Sok szer előismerő nyilatkozhat!
 Ára 15 korona.
 Gummi-göröcsérőnyomók, heretartók, hasbőrtök, lib. trigiterek, bidék és mindenféle a betegápoláshoz és betegkényelmhez szükséges higiénikus eszközök eredeti gyári áron
 Kérje legyen és bérmenten a legelőször kártyát! írógépeket.
Keleti J. orvos-sebészeti mű- és háztartási gépek készítője. Miskolcra 1876.
 Budapest, IV., Kornisbörzsök-utca 17.
 Székhelyük legelőször Miskolcra mellett.
 A megrendelői levelek megismerésüknek.
 E hirdetőre hivatalosán gummi-árú rendeléseknél 20% ártámogatásban részesülnek.

Steckenpferd
Liliom tejszappan
 Bergmann & Co. Dresden és Tetschen a/E.
 volt és marad a naponként beérkező elismerő-levelek szerint, a leghatásosabb az összes gyógyszappanok között szereplő ellen, úgy a sima, puha bőr és viruló arczsín elérésére és fenntartására. — Kapható darabonként 80 fillért minden gyógyszerárban, drogeriában, illatszert- és szappankereskedésben és fodrász-üzletekben.

Zongorahangolás helyben
= 5 korona. =
 Elsőrangú külföldi, úgy mint Bösendorfer, Ehrbar, valamint 25 évi bécsi zongoragyárakban szerzett tanulmányaim képeitene, hogy a nagyérdemű műértő közönség igényeinek e téren mindenben megfeleljek. Zongora-javításokat, úgymint teljes átdolgozását gyárilag eszközölöm, új zongorákat állandóan raktáron tartok, régiakat becserelek.
 A n. é. közönség pártfogását kérve.
Wogrincsics Ferencz
 zongora készítő, hangoló és raktáros.
Erzsébet-királynő-tér 10. sz.
 (Löwi Adolf-féle ház.)

Keresek egy csaplárost
 kinek az összes korcsmai felszerelések azonnal átadhatók lennének.
 Bővebb felvilágosítás kapható Légrádon, a 13. ház korcsmai helyiségben.

Párisi világtállás „Grand Prix” 1900.

KWIZDA FERENC JÁNOS

az. és kir. osztrák-magyar, román királyi és bolgár
fejedelmi udvari stallió, korlátolt gyógyszerész,
Kornenburg Bécs mellett.

KWIZDA-főle kornenburgi marhatáppor.

Élőtrézi szer lo-
vak, szarvasmarhák,
juhok számára. A leg-
jobb istállóban 10 év-
 óta használták fal-
loság hiányánál, a
rossz emésztésnél, a
tej jobbtárára és a
teljeskedőköségnek
fokozására.

Édoboznak ára:
K 1-40, fél dohoz 70 l.

Valódi csak azon védjegyvel ellátott.
Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Főraktár: **TÖRÖK JÓZSEF** gyógyszerháza

Budapest, VI., Király-utca 12., és Andrássy-ut 28.

Ház eladás.

Sarokház, régen fennálló szatócs-
házalattal, főzsdé, páninka és sör mé-
réssel, betegség miatt szabadkézről
eladó. — Bővebb felvilágosítást ad
őrv. Steinfeld Károlyné Nagykanizsán
Kossuth Lajos tér.

TIRGRAM-POR

az egyedüli szer, mely az összes rovarokat gyorsan
és alaposan kipisztítja: füveket — 30. — 60.
1. — és 2. — koronáért kapható

TIRGRAM TINKTURA

csakis Poloskák ellen füvegekben — 40. — 80.
1.20, 2.60 és 5. — koronáért kapható minden
jobb drogériában, fűszer- és levente kereskedé-
ben, ahol Tirgram-Plakátok ki vannak sű-
gesztve. — Ügyeljünk a **TIRGRAM**-
névre. Gyár: Budapest, IV. kerület, Mátyás-utca 1.

Kapható Nagykanizsán: Tessedhofer József, Ötvenor Gyula, Strem
és Klein, Schwarz és Lauber, Neu és Klein cégek üzletében.

Bélhurut

(idült, ideges, gümőkóros has-
menés legjobb gyógyszere a

Barta-főle FEKETE AFONYA

GYÓGYDOR.

Kapható gyógyszerészeknél,
5 füveget 8 koronáért bér-
mentve szállít

előkelőbb műszeresek közvetítésével is a

Felkai konzervgyár Felka, Szepes m.

Kérjen árjegyzéket!

Csomagkonzervek

Barta-főle
erdei gyümölcsbefőlték,
izek, szörpök, főzelék-
és huskonzervek, ne-
mes borovicskát verse-
nyen felüli minőségben
szállít

Muiracithin Férfiaknak
legjobb!

Erősítő szer időelött idegyűngesség, a gyomor központi
idegszervezet, szellemi megerőltetés, arkolési
gyomás stb. ellen.

Muiracithin a jelenkor egyedüli idegerősítője. — Kapható
minden gyógyszerháza. — Leírások ingyen
és bérmentve.

Noris Zahn Cie. keresked. társaság Berlin C. 45.

Főraktár Magyarország Ausztria részére:

Hirschen-Apothek Wien VIII. Westbahnstrasse 19.

Nagykanizsa legelső és legnagyobb divatruháza speciális ujdonságokban

Singer József és Társa

Nagykanizsa,
Kazinczy utca 1. szám.
.... (Vasuti-utca.) ....

Az őszi idény közeledtével felhívjuk b. figyelmét áruházunkra, mely-
ben a legújabb divatu bel- és külföldi ujdonságok már megérkeztek
u. m.: Angol és francia, costüm-, pongyola- és blouse-kelmék.

**Sikerült 3500 méter selyemmaradékot beszerezni,
mely bámulatos olcsó áron kerül eladásra.**

Allandó raktár: a legelegánsabb selyem és posztó alsószoknyák, „Lady
Plaidek“ és kész női fehérneműekben. Gyapju és mosóflanelok, szőnyeg, függöny és ággyortók.
Vaszonraktárunk, melyben a legjobb gyartmányok vannak képviselve.

Szigoruan szabott árak!! Uidékre mintákat szívesen küldünk, Szigoruan szabott árak!!

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

NAGYKANIZSA,

Fischer Fülöp Pfa könyv- és papirkereskedésben, Városház-palota.

Tel.: Kiadóhivatal: 103.
Szerkesztőség: 78.

Előfizetések és hirdetések:

Fischer Fülöp Pfa könyv- és papirkereskedésbe intézendők.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben házhoz hozva:

Egy óra	1.- K.
Negyedévre	3.- "
Félévre	6.- "
Égész évre	12.- "

Postai széküldéssel:

Egy óra	1.50 K.
Negyedévre	4.50 "
Félévre	9.- "
Égész évre	18.- "

Megjelenik naponként este 6 órakor

Ulnnapok kivételével

Felüls szerkesztő: SZALAY SANDOR.

Szerkesztő: RÉVÉSZ LAJOS.

Egyes szám ára 5 fillér.

A sajtó.

Nagykanizsa, szeptember 9.

Néhány hónappal ezelőtt ugy magában a sajtóban, mint még inkább a közönség minden rétegében erős mozgalom keletkezett nálunk arra a célra, hogy sajtóügyeinket rendezni kell. Nagyon sokan azzal fejezték ki ezt a célt, hogy a sajtót meg kell rendszabályozni.

Irtak beszéltek nagyon sokat s anketézték is a miniszteriumban arról, hogy a rendszabályozást miképpen lehetne keresztülvinni.

Azután . . . mikor már eleget irtak, jól kibeszélték s ki anketézték magukat, úgy tettek ezzel is, mint nálunk minden fontos ügygyel szoktak már ekkorra tenni: minden idevonatkozó anyagot irattárba tettek s agyonhallgatták az egész ügyet.

Lehet, hogy része volt a mozgalom abban hagyásában a sajtó egy része állásfoglalásának is. Meglehetően állapítani, hogy nagyon sok újság volt »ludas« abban, hogy a sajtóügy rendezésének a kérdése egyáltalában felszínre került. A »ludasok« irtóztak attól, hogy őket is — becsületesekké akarják tenni. Nemcsak önmagukra hanem az egész magyar sajtóra végzetes veszedelmet jósoltak a mozgalomból.

Hát abban is maradt. A sajtót nem rendszabályozzák meg.

Az anketézésből valóban az látszott, — hogy az illetékes tényezők — akik azonban az anketén illetékelteleneknek bizonyultak — nem idegenkedtek a »megrendszabályozás« ridegebb alakjától sem. Hajlandóknak mutatkoztak a tisztességtelen sajtó megrendszabályozásának az érve alatt a tisztességes sajtót is megnyomorítani.

Kár, hogy ilyen irányba tévedt a mozgalom, s kár, hogy abban maradt a sajtóügy helyes rendezése.

Annak idején is hangsúlyoztuk, ma is valljuk, hogy a sajtó-ügy rendezésére nagyon nagy szükségünk van. Szüksége van erre a nagy közönségnek, de még nagyobb szüksége van rá magának a tisztességes sajtónak.

A magyar sajtót annyira ellepték a tisztességtelen paraziták, hogy a tisztességes sajtó ezektől az élőlényektől nemcsakára állig tud szabadon mozogni. A sajtóharamiak és

sajtóbanditák olyan garázdálkodást visznek immár véghez a társadalomban, hogy a tisztesség és becsület sehol sem érezheti már magát biztonságban, mert ezek a bitangok tisztán önző érdekeikért s anyagi hasznuk érdekében semmi tisztességtelentől se riadnak vissza. Ha zsebeiket nem tömjük meg s ha önző érdekeik előtt nem hajlunk meg és nem fizetünk nekik, bizonyosra veheti közöttünk az ekként »megrevolverezett« hogy másnap már a sajtóharamia »tolla hegyére« tüzi s a leggaládabban igyekszik bemocskolni legszeplőtlenebb becsületét és tisztességét is.

Hát bizony nagyon is itt az ideje, hogy ezen a téren segítsünk. A becsületes társadalmat nem szabad kitéve hagyni annak, hogy a sajtó banditái uton utfélen garázdálkodjanak.

Nem kell erre a célra sok írka írka, nem kell se anketéztetés, sem másféle nagy-képi gyűlésezgetés. Mert a kérdés rendkívül egyszerű: a megfejtése nagyon is könnyű.

Törvényt kell hozni minél előbb. De ez a törvény ne álljon többől, csak egyetlen szakaszból. Bele fér ebbe az egy szakaszba az egész sajtóügy rendezése.

E részben teljesen elfogadjuk Deák Ferenc nézetét, aki azt mondta, hogy a »sajtótörvénynek egyetlen szakaszból kellene állnia: nem szabad hazudni.«

Természetesen e szakasz kiegészítője lenne az, hogy a melyik sajtó organum mégis hazudik, azt szigorúan börtönnel, sőt fegyházzal kell büntetni.

Mi is visszantassunk minden olyan törekvést, mely a sajtószabadságot csak érinteni is merné. De ez a törvény biztosítaná ezzel az egyetlen paragraffussal a sajtószabadsággal együtt a sajtó — tisztességét, de bizonyosan kipusztítaná a sajtó becsületterelő haramiáit s mindeukor közveszélyes banditáit.

Jegyzetek.

Keserves a sorunk a darabont íródiákoknak. Mindennap valami újat kell találniok, olyasfélért, mibe belevihetnek a koalíció elleni gyűlöletüket. Képrázatos fantáziával fujják föl a legszűkebb momentumokat irtozatok, országot rengető dolgokká. Lehetetlen kombinációkat bocsátanak színek, telve izzó ellen-szenvel és sok-sok cinizmussal, mindennap megásák a mai tend sűrűk.

Kormányt buktatni — náluk a semmi. Valamelyes uralni nemtörődomséggel holmi lelkicsinylő gusztusok kíséretében folytonosan csak arról rebe-gnek zsoltárokat, hogy a kormány lába alatt inog a talaj. Szenzáció kell és ök nap-nap után, szinte hihetetlen agyafurtság-gal csinálják a szenzációkat, pedig szenzációkat csak az élet teremthet; minden olyan szenzáció, amit mesterségesen csinálnak, — aligha egyéb, mint — hazugság.

Viharos hűhóval, miközben már gyujtogatták az örömtüzeket, azt a hirt kürtölték világgá legutóbb a haladópartit kürtösök, hogy a kormány egysége megbomlott és rövid időn belül néhány miniszternek kiválasztás várható. Hogy ebből a hírből egy szó sem igaz és hogy nem egyéb szemérmetlen fenekedésmél, az nyilvánvaló. Az átmeneti programnak legsúlyosabb és legértékesebb részletei várnak megoldásra, nem hihetjük tehát, hogy éppen most akarnak megbénítani a koalíciós vezérférjak a parlament munkabírását holmi személyes csapatokkal. Pofosokat emlegettek, — amiket állítólag Wekerle kapott a hazafias főbizodalással könyörtelen Szatmárvármegyétől. Ez is hamisítás, céltalos elfordítás azoknak a szürke, szörnyen szimpla cseményeknek, a melyek a nagykárolyi megyeházán játszódtak le csütörtökön. Valamelyes erőltetett és illogikus érzékenységből, felült egy függetlenségi képviselő egy csufos néppárti manővernek, mely boszuért kiadott zboraymiklósok károlyi kalózkodásának meddő volta miatt. Szeptember eleji kacsa volt ez is, egy gyönyörűséges példány abból a hosszú sorból, mellyel a darabont pennák — alapot keresve — nekirugaszkodtak a koalíciónak.

A városbeli színek egy újabb, piros-pozsgás árnyalattal gazdagabbak szeptember jöttével. Az iskolák megnyitják kapuikat és odabent néma siri csöndben megkezdődik a korszakalkotó munka. A nemzet jövőjét csinálják, azokat az eljövendő időket, a minek elébe ma csupa kétséggel és csupa bizonytalansággal nézünk. Ma még csak gyenge palánta, holnap törzse és, hogy kihajt-e majd és árnyat adó erős láva izmosodik-e, azt aggódva lessük. A Bismarck tanítómesterei Szedánál főléje gázoltak a hatalmas francia nemzetnek, a mi tanítóinknak — ahogy azt a jövő kőden át látjuk — aligha jut könnyebb szerep: a kultura fenekestül felszorgatott ezen a földteknén mindent. Az égyntorok meg a kard, alárendelt tényezőkké lettek. Abban a nagy harcban, melyet az étellel vívunk, az iskola kezében fut össze minden erő. Ezért olyan jelentős időpont a szeptember eleje és minden romantikája mellett sokkal prózább, semhogy minden megjegyzés nélkül mehetnénk el mellette.

Zalavármegye közigazgatása.

Zalavármegye alispánja a szeptemberi közgyűlés elé jelentést terjeszt a közigazgatás körébe tartozó intézkedésekről. A jelentés egy negyed év eseményeire vonatkozik, miután a törvényhatósági bizottság határozata alapján, az előbbi gyakorlati előírások minden közgyűlés alkalmával jelentést terjeszt az alispán a közgyűlés elé.

A jelentés több pontját az alábbiakban ismertetjük.

A jelentés az újabb, a közigazgatás különböző ágaira vonatkozólag kiadott rendeletek ismeretével kezdődik.

A községüzemügyi törvény és rendeletek pontos és szigorú végrehajtása tárgyában az alispán kimerítő rendeletet adott ki, amely azt előzza, hogy a községüzemügyi az egész vonalon lelkiismeretes pontosan kezeltsék, az észlelt hiányok pótoltsanak s a járványok terjedésének eleje vélassék.

A közigazgatási hatóságok hatáskörébe tartozó kihágási ügyekben a minősítés és a büntetés kiszabása körül lényeges eltérések mutatkoztak. Az egyöntetűség biztosítása céljából a kihágási ügyekben követendő eljárás rendeltetileg szabályoztatott s a 12—16 éves vádlottak ellen vezetett eljárás során a gyámok meghallgatása elrendeltetett. Egyszerűsített intézkedés történt az írást is, hogy vadászati kihágások esetében az engedély nélkül való fegyvertartás is megtiltassék.

A füzrendelési szabályok szigorú végrehajtása iránt a nyár folyamán beható rendelet adott ki. Ezzel kapcsolatban a hatóságok és eljárásságok utasítottak, hogy a biztosítás iránti hajlandóságot a nép körében fejlesszék.

A munkaszorgalmak a vármegye területén jelentékenyen alább hagytak.

A csendőrség létszám emeléséről ismét haladás történt, amennyiben Szepteteken többszöri feliratra új örs felállításra rendeltetett el. A felállítás azonban még késik, mert megfelelő helyiség nem volt eddig beszerezhető.

Kivándorlás csak szórányosan fordul elő a tavasz óta. Igaz, hogy ennek oka elsősorban abban keresendő, hogy a nyári munka és a kereset visszatartja az illetőket.

A vármegyei telefon-hálózat módosításának megállapítása iránt a tárgyalások folyamatban vannak.

A megyei ut- és pótdáknál még mindig az exlex következményei vannak káros hatással és a megyei pótdáok rendszeres kivételét és beszedését hátrányosan befolyásolja az a tény, hogy a kivétel azon évi állami adó alapján történik, amely évre a pótdáok megazavatatott.

A kereskedelemügyi miniszter a f. évre 20.000 K. államségi adót, a jövő évre pedig az esetre, ha a törvényhozás a megfelelő költségvetési hitelt rendelkezésre bocsátja, 30.000 K. államségi adót helyeztet kiállításba.

Községüzemügy. A gyermekek községüzemügyi állapota elég jónak mondható. Egyszerű gyomor és bélhurton kívül kevés számú fertőző bántalom fordult elő.

Van a vármegye területén: lelenc 23, dajkaságba adott 543, elmebeteg és hülye 778, siketnéma, vak és nyomorék 753, községiyre szorult 2109 és karanténképtelen árva 1789.

Állatgazdálkodás. Az állati betegségek közül az utaló tekintet a léptenigényel különös figyelmet, mint amely betegség nálunk is, miként az ország számos helyén, június és július havában szokatlan hevességgel jelentkezett.

Községüzem. A vármegye területén a f. évi április hó 1-én július hó végéig előfordult tüszetek száma 39 volt, melyeknél az összes elhanyagolt érték a hivatalos kárfelelősi jegyző-

könyvek szerint 108.436 koronát tett ki, melyből biztosítva volt 71.800 K. érték s így a biztosítatlanul szenvedett kár 36.836 koronára rug.

A személy- és vagyonbiztonság általában ki-elégíthetőnek mondható.

A m. kir. csendőrség által a lefolyt időszak alatt letartóztatva lett: hatósági közeg elleni erőszakért 4, ember élete elleni büntetést 7, testi sértésért 5, lopásért 88, sikasztásért 6, okirathamisításért 1, más vagyonnak megrongálásért 1, fegyveres erő elleni erőszakért 1, szemérem elleni büntetést 7, párvialásért 2, királysértésért 1, gyújtogatásért 2, zsarolásért 3, községüzem elleni büntetést 1, magánlak megsértésért 2, egyéb törvénybe ütköző büntetést 3 egyén: továbbá különböző természetű kihágásokért 157 tettes lett a közigazgatási hatóságok elé vezetve.

Táviratok

és telefonjelentések

A miniszterek itthon.

Horvát ügyek a minisztertanácson.

Budapest, szeptember 9. *Kossuth* Ferenc kereskedelemügyi minisztert Karlsbadból való visszaérkezése alkalmával a pályaudvaron nagy néptömeg várta és lelkes ovációban részesítették. — *Wekerle* Sándor ma reggel érkezett a fővárosba állandó tartózkodásra. Először a pénzügyminiszteriumban jelent meg, a hol a folyó ügyeket intézte el, majd a miniszterelnökségre hajtott, a hol több politikus látogatását fogadta. Délben meglátogatta *Rakodczay* horvát bán, a kivel hosszabb ideig tárgyalt a Horvátországban eddig tett intézkedésekről és a bán programjának eddig függőben levő részeit illetőleg.

Budapest, szeptember 9. Ma délután a hazaérkezett miniszterek tanácskozásra gyűltek össze. A miniszteri tanácskozáson *Jekelfalussy* honvédelmi miniszter kivételével az összes miniszterek résztvettek. A tanácskozás első tárgyát a kiegyezés kérdése képezte. A miniszterek még nem tudtak végleges megállapodásra jutni az elfoglalandó álláspont részleteire nézve, azonban semmi körülmények között sem hajlandók a junktim elfogadásába belemenni. Hír szerint a horvát kérdéssel is tüzetesen foglalkoztak a tanácskozáson.

A szerb radikálisok kiválása.

Zágráb, szeptember 9. A horvátországi Ruma községben a szerb radikálisok népgyűlést tartottak, melyen kimondták, hogy a horvát koalícióból kilépnek. A népgyűlés lefolyása zavartalan volt. *Gyurkovics* Miklós képviselő tartott beszédet, melyben Magyarországgal szemben köteles lojális politika szükséges voltát hangoztatta.

Vasuti szerencsétlenség.

Kassa, szeptember 9. A Rutkáról Kassára érkező tervonvont a rendező pályaudvaron összeütközött egy személyvonattal. Egy utas életveszélyesen, négy súlyosan

megsebesült és több kocsi megrongálódott. Az összeütközés oka hibás váltóállitás.

Komarovaky gróf meghalt.

Velence, szeptember 9. A velencei tiltakozatos merénylet áldozata, *Komarovaky* gróf ma hajnalban meghalt.

Andrássy a vizagatóbíró előtt.

Budapest, szeptember 9. A budapesti büntetőtörvényszék vizagatóbírája ma délutánra idézte meg *Andrássy* Gyula gróf belügyminisztert, hogy a *Polónyi-féle* Lengyel ellen indított sajtóperben kihallgassa a *Beke* Erzsébet ügyre vonatkozólag. A belügyminiszter kihallgatása husz percig tartott. Elmondta, hogy ő gróf *Nákó* Sándor fiúmei kormányzótól értesült az ügyről és a mit tőle tud, csak arra nézve adhat felvilágosítást. *Andrássy* kihallgatása az ügy érdemére vonatkozólag újat nem mondott.

Nagy szerencsétlenség Londonban.

London, szeptember 9. Itt vasárnap délután egy kinematográf előtt zayargás, majd verekezés támadt és 300 ember a tolongásban életveszélyesen megsebesült.

Vörös népgyűlések.

Prága, szeptember 9. A vidéken több helyen népgyűlés volt s a katonaságnak kellett közbelépnie a rend fenntartására. Több helyen használta a katonaság fegyverét. Közlebbi részletek hiányoznak.

Hirek.

Kártyázó asszonyok.

A gyilkos abszint által megölt szellemóriás: *Murger* egy szatirája jut eszembe a sífoki botrányt olvasva. A kórház egy számszázados ágyán az elpuasztult szeni maró gunnyal ostorosta kora asszonyait. És látokli szemekkel behatolt a jövőbe. Azt mondta, hogy a jövő asszonyai fakanál helyett tollat ragadnak, imádságos könyv helyett vértörbacsólos kalandokat tartalmazó, indexre veti könyveket szorongatnak majd a kassékban ártatlan lilomot dugva a középsébe, s a klubokban versenyt kártyásnak a férfiakkal. Bizonyára bolondnak tartották *Murger*t s keresztet vetettek magukra az akkori jó asszonyok, mikor elolvasták e szatirját. Hát pedig *Murger* jólása beteljesült tekintetes közvélemény. Korunk asszonyait — tisztelet adassék a keveseknek, akiket *Diogenes* lámpájával kuttatva, keresve: kivételosen találunk, — többet látjuk a nyilvános helyeken, mint a családi szentélyben.

A mai asszony nem védőangyala többé a társbelynek. A gondos háziasszony helyett a maga szebeire dolgozó szakácsnét, lusta szobalányt és álmos mosogatócséledei találunk. A mai nemesedék már nem ismeri az édes anyatejét. Csakim anynyed, vagy a dada jóvoltából enerválddik. Tagadom, hogy rossz gyermek volna. Csak anya van rossz.

A koros nemesedék koránérősséget, romlottságot nem a kor hibájával rójjuk fel: karcsú az az anyát! Nem találod. A vad korbát is lehet nemeseit. Hogy ne lehetne a természet legrosszabb alkotásait: az embert! A mai asszonyok azonban

billenek tartják az anyaságot, fogságnak a család tüszelyt. Férjünk módjára élnek. — Sőt tul-
 asárvaják őket Szép Magyarországra, ez a mi-
 éde: hasánk Róma korát éli ma. Dobozdik, dö-
 zsol, dobányfűtőse kártyaszobák idegölő igalmat
 közi élnek, a Dohó Katicák, a Zrínyi Iónák utó-
 dai. Most jászuk ki az utolsó ötkártyáinkat.
 Pusztulás fenyeget a magyart. A modern asel-
 lem less megölője, mert elvasztotta ősz anygá-
 lát: a nót.

Ezeresztendő nagyágunkról, hatalmunkról,
 dicsőségünkéről regélő krónikáinkak lezárhatják
 történelmünk lapjait. Elpuastul egy nemzet, mert
 asazonyal elhagyják a családi tüszelyet. Szivek
 melegét elrabolta a korecsma, a kávéház, a kár-
 tyabarláng. Aszonyok! Talán még nem késő.
 Menjetez vissza — a dölcsőhöz.

— Erzsébet királyné emléke. Holnap van
 kilencedik évfordulója a genfi trógediának, —
 a melynek áldozata dicső emlékesü királyné-
 nek volt. A szent ferencrendiek nagykanizsai templo-
 mában délelőt gyász misélez a megboldogult
 emlékeszteré, a melyen a városi tanács és a ka-
 tonaság hivatalosan részt vesz.

— Az utolsó közgyűlés. A nagykanizsai
 ipartestületi betegsegélyző pénztár, mely az
 új munkásbiztosító törvény rendelkezéséhez
 képest f. é. június 30-án megszűnt a biztosít-
 ás szerve folyó hó 8-án vasárnap tartotta
 utolsó közgyűlést. A gyűlésen, melyen Danta
 Kálmán ipartestületi elnök elnököt, az első-
 fokú iparhatóságot Halvax Frigyes tanácsos,
 iparhatósági biztos képviselte. Részt vett a
 gyűlésen Révész Lajos a kerületi munkásbiz-
 tosító pénztár igazgatója is. Murakózy Lajos
 jegyző előterjesztette a f. é. június 30-án le-
 zárt számadásokat, a vagyonmérleget és a
 felügyelő bizottság vonatkozó jelentését. A
 közgyűlés a számadásokat, valamint a jelen-
 tést tudomásul vette és az igazgatóságnak,
 valamint a felügyelő-bizottságnak a felment-
 vényt megadta és a pénztár feloszlását a
 törvény rendelkezéséhez képest határozatilag
 kimondta. A feloszlott pénztár vagyonmérle-
 get mintegy 1400 korona vagyonnegyelleggel
 zárta. Ezen egyenleg járulék hátralékokból
 áll, melyek végrehajtás utján sürgősen bevé-
 telezendők lesznek. A felszámoló bizottságba
 az ipartestületi pénztár a maga részéről Mara-
 kózy Lajos jegyzőt és Dóbróntay Károly igaz-
 gatósági tagot küldte ki. A felszámolás vég-
 eredményekép mutatózó vagyon felett a
 közgyűlés olyképp határozott, hogy az a nagy-
 kanizsai kerületi betegsegélyző pénztár alapjá-
 hoz, mely a felszámolás után ugyancsak helyi
 jóléti célokat fog szolgálni, csatoltassék.

— Halálos szerencsétlenség. A murake-
 reaszturi urodalom egyik családja, Panikfor Ist-
 ván szénát rakott a réson boglyákba. Ahogy egy-
 ilyen szénaboglyán foglalatokodott, valahogy meg-
 csuszott, a földre esett s olyan súlyos sérülése-
 ket szenvedett, hogy rövid kínos szenvedés után
 meghalt. Nagy részvét mellett temették el.

— 5668. ostantendő. Ma van az izraelita nap-
 tar szerint az 5668. év kezdete. A helybeli izr.
 templomban ma délelőt nagy istentisztelet volt,
 a melyen Neumann Ede dr. rabbi mondta az ün-
 napi beszédet.

— Eljegyzés. Eisehar Izó eljegyezte Tran-
 kovics Bernát leányát Szellinát.

— Kitéllők munkások. Nagykanizsa város
 rendőrfőkapitánya igazán vétésége miatt Kolla-
 csics Ferenc és Képe Lajos asztalos munkáso-
 kait a város területéről három évre kitéllotta.

— Munkásjel megalapítása. Tompa János első-
 fokú legény szemét vészté a falujából Molnár
 Már leányra, ahinek a neve asonban más

írásban vonsódott s nem hallgatott Tompa szel-
 relmes szavaira. E miatt ez annyira elkeseredett,
 hogy a leányra leest a rossz mordállyal több-
 ször rálönt a leányra és súlyosan megsebesítette.
 Ennek láttára Tompa öngyilkosságot követett el
 és nyomban meghalt. Molnár Márít szülői laká-
 sán ápolják és felgyógyulásához remény van.

Tankönyvek

iskolai író-, rajz- és festőszerek,
 füzetek, könyvtartók, táskák
 minden iskola részére.

Legnagyobb raktár:
Fischel Fülöp Fia
 könyvkereskedésben Nagykanizsán.

Tankönyv bekötések azonnal megkészlnek.

Szülők figyelmébe!

N ki kész Iskolai öltöny
 N ki kész férfi öltöny
 N ki kész férfi és gyermek cipőt
 N ki kész kalapot és sapkát

ne mulassa el vásárlás előtt

Frank Vilmos
 legnagyobb ruhaáruházát megtekiuteni.

Frank Vilmos
 a bel- és külföldi legmegbizhatóbb szö-
 vetgyárosokkal áll összeköttetésbe s így
 mérték után is a legjobb és legizlése-
 sebb öltönyöket készíti a legolcsóbb árért.

Frank Vilmos

Nagykanizsa, Bazár-épület.

— Zala megye népekedése. Vármegyénk-
 ben folyó év első felére a népekedési adatok a
 következők: A tapolcai járásban született 581,
 meghalt 368, a szaporodás 163. A szemesi járás-
 ban született 398, meghalt 239 szaporodott 54.
 A zalakeresztúri járásban született 266, meghalt
 220 szaporodott 66. A keszi helyi járásban szüle-
 tettt 324 meghalt 220 szaporodott 104. A nagyka-
 nizsai járásban született 379 meghalt 309 sza-
 porodott 70. A pacsi járásban született 349 meg-
 halt 282 szaporodott 67. A zalaegezesi járás-
 ban született 437 meghalt 281 szaporodott 206.
 A novai járásban született 268 meghalt 170 sza-
 porodott 98. Az alsóleányi járásban született
 538 meghalt 277 szaporodott 256. A letenyei já-
 rásban született 376 meghalt 244 szaporodott
 132. A perli járásban született 574 meghalt
 334 szaporodott 240. A csáktornyai járásban
 született 550 meghalt 278 szaporodott 272. Zala-
 laegerszeg városban született 95 meghalt 66
 szaporodott 1. Nagykanizsa városban született
 273 meghalt 227 szaporodott 46. A vármegye te-
 rületén tehát született 5266, meghalt 3494, az
 összes szaporodás 1775.

— Munkásügyek. Vagrinec Gyulát, a nagy-
 kanizsai építőmunkások feloszlott egységet-
 nek volt elnökét a rendőrség a mult heten tar-
 to titkos őssezejövetel tartása miatt tíz korona
 pénzbüntetésre ítélte. A nagykanizsai közművek
 szakegyletének újra való alakulását az alispán
 nem vette tudomásul. Az egylet ingóságait és
 könyvtárát csatlórtókön fogja a hatóság elárveres-
 tetni. A lamunkások nagykanizsai egysélete el-
 len a rendőrség több rendbeli szabálytalanság
 miatt vizsgálatot indított.

— Déli vasut. Folyó évi szeptember hó 1-
 én a budapest csáktornyai-határszéli vonalon
 felence állomás és Agárd megállóhely között felve-
 165 számú órháznál Gárdonyi elnevezéssel egy,
 a személy- valamint utipodgyás és kutyák szál-
 litására szolgáló megállóhely nyitnak meg, mely-
 nél a jelenleg érvényes menetrend tartama alatt
 a 206, 208, 210, 218, 205, 207, 209 és 225 sz.
 személyvonatok utasok fel- illetve kiszállása cél-
 jából feltétlesen meg fognak állani. Gárdonyi
 megállóhelyen csak I, 2 és 3 számú szedős for-
 galmu I. II. és III. osztály polgári menetjegyek
 adnak ki, míg a távolisági forgalomban utazók-
 tól a menetdíjak a pótlék felszámítása nélkül
 a vonatokban a kalauzok által szednek be. Ut-
 podgyás és kutyák esen megállóhelyről csak
 utánfizetés mellett továbbutaznak. A vonatok
 megállásra vonatkozó menetrendi adatok a f.
 évi május hó 1-től érvényes menetrend-hirdet-
 ményekben már bennfoglaltanak.

— A zalamegyei táviró munkások bére-
 melése. Szeptetnek, Sormás és Easteregnye
 környékén dolgozó táviró munkások béreme-
 lésért fordultak a kereskedelmi miniszterhez.
 Kérvényüket Dobrovics Milán országgyűlési
 képviselő személyesen adta át a miniszternek
 s közben járt a munkások érdekében. A mi-
 niszter ezen kérvény kapcsán új munkaszabá-
 lý rendeletet adott ki, a melyben teljesítette
 a munkások kérését és napi béruket egy-egy
 koronával felemelte.

— Szerencsétlenség. Fodor Imre badacsap-
 nyi lakos 9 éves Imre nevű fia testvéreivel együtt
 a tördemeli malomba ment örletni. Pajtkosagból
 rállt a hajtókerék sávjára, ahonnan a kerekak
 kőse esett, melyek keszét láthatóan szétörték. —
 Kérbemarádása nem remélhető.

— Gyomerebeteg és gyengélkedő, átvagy-
 talan gyermekek, nagymérvű tápékeket nyujt
 de mégis könnyen emésztető táplálkozásra van-
 nak utalva. Ez esetben a jól ismert és rég be-
 vált Nestlé-féle gyermekápláknak tessz kitűnő szol-
 gálatot tessz. E táplálék vízzel megkeve, egy
 minden tekintetben megfűtött étel. Ez így
 tejjel is fel főzhető, s így különösen beválk, mert
 míg a táplálék kétféle módon okoshat hasznosul ad-
 dig a Nestlé-féle gyermekápláknak feltűnő a
 hasznosul elhárítja de megcsúnteti.

Merénylő gazdálkodó.

Levegőbe akarta röpilleni szomszédját.

— Saját tudósítónktól. —

Régi ellenségeskedésben voltak Szerencsi és Vágner János rohonci gazdálkodók. Különösen az előbbi, ki minden alkalmat megragadott, hogy szomszédját bosszanthassa.

Napokig törte a fejét egy-egy jó ötleten, amelynek sikere érdekében talán a vagyonát is elköltötte volna. Ez év február havában végre felséges gondolata támadt. Elhatározta, hogy a szomszédját fiastól, feleségestől, anyósától, mindenestől a levegőbe röpillti. És Szerencsi ehhez a bolond eszméjéhez szinte görcsösen ragaszkodott.

Az első merényletet ez év február havában követte el. Szinte bámulatos gonosszággal észelte ki, hogy miként lehetne tervét a legbiztosabban kivívni.

Hasábfákba lyukakat furt és oda egy Manlicher-féle töltést tett. Ezeket a fahasábokat aztán átdobálta a szomszédja udvarára, a konyhaajtó elé, hogy szomszédjának mielőbb feltűnjenek. És ennek az nagyon megörült. A hatalmas fahasábokat összenyalábolta és bevitte a szobájába, ahol a tűzhelyre rakta.

A következő pillanatban aztán egy menydörgéshez hasonló döbbenéssel a levegőbe röpillt a tűzhely. Ez az eset azóta már több ízben is megismétlődött és valóban a véletlen csodájának köszönhető, hogy valami komolyabb szerencsétlenség nem történt.

Ezeknek a gyakorta előforduló robbanási eseteknek az eredetét tegnapig senki sem tudta megjelteni. Már valóságos rémületbe estek Vágnerék és azon gondolkodtak, hogy ott hagyják ősi fészüket, amikor végre kitudódott az egész dolog.

Tegnapelőtt Szerencsi ismét két hasáb fát akart átdobni a szomszédja udvarára. Most az egyszer azonban megjárta. A fahasábok célt tévesztve, a harmadik szomszédba repültek át. Itt aztán az egyik gyermeknek feltűnt a fákba furt lyukak és elkezdte azokat vizsgálni. Széthasította az egyiket, a mire a fahasábból kiesett egy Manlicher-féle töltény.

Vágner akinek szomszédja elmondta, hogy fia milyen felfedezést tett, jelentést tett a csendőrségen, amely a megindított vizsgálat során letartóztatta a gonoszjú szomszédot. A lakásán több töltényt és hasonló gyilkoló eszközöket találtak.

Színház és Művészetek.

(—) **Nap és Hold.** Szombaton adták a darabot a nagy sikeren felbuzdulva az előre jelzett Bús özvegy helyett ma este újra színre kerül. A szombati előadás egyik legsikerültebb estéje volt a társulatnak. Az operette finomsága, lendülete és bája teljesen érvényesült az előadásban. Pikrates herceg szerepében **Czakó Gyula** elsőrendű alakítást nyújtott. **Haller Manolája** és **Vajda Don Brazerója** még a tökéletes összjáték mellett is kiemelkedtek. A fülemüle nóta pedig — a darabnak leggyönyörűbb része — a hogyan Haller énekelte, valósággal lázba hozta a különben nehezen lelkesedő publikumot.

(—) **Náni.** Tegnap este Pollinusz népszínművét adták. Az előadás jó volt. **Haller Irma** mindvégig művészi játsza a nehéz szerepet. Méltó partnere volt **Vajda Józsi** szerepében. Legnagyobb hatást a temetői jelenettel érték el, a hol Vajda briliánsan énekelte a selyemkendő nótáját. A megszokott művészetel tűnt ki még **Heltai** egyik kisebb szerepben.

(—) **Vajda Deseő** jutalomjátéka Holnap kedden este Vajda Deseő jutalomjátékául adja a színtársulat a **Vig özvegyé**, melynek Danilója egyik legfényesebb szerepe a tehetséges színésznék. Az előadás iránt már most nagy az érdeklődés a jegyek jórészt már előre megvásárolták Vajda tisztelői, akik nagy számmal vannak városunkban, a hol ugy a színpadon, mint a társas érintkezésben nagy szeretettel vették körül Vajdát, a mit teljes mértékben meg is érdemelt. Fokozza még az előadás értékét **Haller Irma**, a ki bucsuzásul lép fel Glavari szerepében.

Szerkesztő: **Nagy Samu.**

Laptulajdonos és kiadó:

FISCHEL FÜLÖP FIA.

Helybeli, jó nevelt, szolid keresztény fiú vaskereskedésben mint tanoncz felvétetik.

Cím a kiadóhivatalban.

MÉZÉDES

Kitűnő minőségű **faj csemege-szőlő** főméltóságú **Baththyány-Strattman Ödön** herceg zsigárdi homoki mintá szőlészetéből

Muskotály kilója . . . 80 fillér

Gyöngyszőlő . . . 40 „

Legkisebb mennyiség 5 kiló

Megrendelhető a Hercegi Uradalmi erdőgazdálkodásnál **Nagykanizsán, (Fő-ut.)**

Nagykanizsa legelső és legnagyobb divatáruháza speciális ujdonságokban

Singer József és Társa Nagykanizsa, Kazinczy utca 1. szám.
 .... (Vasúti-utca.) ....

Az őszi idény közeledtével felhívjuk b. figyelmét áruházunkra, melyben a legújabb divatu bel- és külföldi ujdonságok már megérkeztek u. m.: **Angol és francia, costum-, pongyola- és blouse-kelmék.**

Sikerült 3500 méter selyemmaradékot beszerezni, mely bámulatos olcsó áron kerül eladásra.

Állandó raktár: a legelegánsabb selyem és posztó alsószoknyák, „Lady Plaidek“ és kész női fehérneműekben. Gyapjú és mosóflanelok, szőnyeg, függöny és ágytaritók. Vászónraktárunk, melyben a legjobb gyártmányok vannak képviselve. **Szigorúan szabott árak!!** Uldékre mintákat szívesen küldünk. **Szigorúan szabott árak!!**

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

NAGYKANIZSA,

Fischer Fülöp Fia könyv- és papirkereskedésében, Városház-palota.

Teljes: Kiadóhivatal: 103.
Szerkesztőség: 78.

Előfizetések és hirdetések:

Fischer Fülöp Fia könyv- és papirkereskedésében intézendők.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben (házhoz szállítva)

Egy hónap	1.-K.
Negyedévre	2.-K.
Félévre	3.-K.
Egész évre	12.-K.
Postai azóköldéssel:	
Egy hónap	1.50 K.
Negyedévre	4.50 K.
Félévre	8.-K.
Egész évre	18.-K.

Megjelenik naponta este 6 órakor
Ünnepnapok kivételével.Felolós szerkesztő: SZALAY SÁNDOR.
Szerkesztő: RÉVESZ LAJOS.

Egyes szám ára 6 fillér.

„Ugyis sok az ur!”

Nagykanizsa, szeptember 10.

Szöröl-szóra azt mondta egyik szülő most a beírások folyamán, mikor arról szóltak előtte, hogy nagyon gyöngye a fia bizonyítva.

„Ugyis sok az ur!”

Az egyszerű észjárású ember a maga világos gondolkodásával ugyanis olyképpen okoskodott, hogy abból a tanulóból, aki jó bizonyítványt bír felmutatni, föltétlenül *ur* lesz; aki pedig gyöngyebb bizonyítványt produkálhat csak, az szépen megresztál valahol a nagy embertársadalom foglalkozásai szerint alakuló rétegeinek ama szerényebbikén, amely még nem szolgáltat ugynevezett *urakat* a társadalom részére.

Ez az egyszerű észjárású ember a maga véleményével éppenséggel nem áll egyedül; sőt azt mondhatjuk, hogy abban a társadalomnak eléggé el nem ítélhető fölfogása fejeződik ki.

Az egész társadalom így gondolkozik. Ebből asztán a társadalom különböző foglalkozású rétegeinél bekövetkezik a nagyon is aránytalan eloszlódás. De nemcsak ez, hanem még az a sokkal nagyobb baj, hogy aki csak egy kis tehetséget érez magában, az mind olyan foglalkozási tétet ügyelnek érvényesíteni, amelynek munkásairól a társadalmi fölfogás azt tartja, hogy *urak*.

Mivel pedig ezidőt a társadalom helytelen fölfogása első vonalban a lateiner pályán működő egyéneket tartja *uraknak*: hát mindenki ügyvéd, orvos, bíró stb. akar lenni.

Eznek következtében torlódás tapasztalható azoknál a szakiskoláknál, amelyek a lateiner pályák valamelyikére képesítenek; azok a szakiskolák pedig, amelyek nem az ugynevezett *urak* rétegét táplálják, vagy konganak az ürességtől, vagy pedig olyan egyénekké telnek meg, akikről még a legenyhébben ítélő szülői körökben is az a vélemény, hogy nem *uraimak* valók; akiket csak azért visznek, adnak a szülők az ő megtevésért véleményük szerint valami *klónduság*, nem uri foglalkozásra, mert *ugyis sok az ur!*

Ez a fölfogás, ez a szellem asztán olyan erővel hatol be a társadalomnak lateiner

pályákon működő rétegeibe, hogy végre azoknak a tanult embereknek a lelkét is teljesen megejtí s azok is szinte beleélődnek abba a fonák fölfogásba, hogy ők sokkal különbek, mint a más pályákon érvényesülők; hogy voltaképpen csak ők *urak*.

Az ember úgy szeretné hinni, hogy a tanultság, a lélek művelődését, tisztább, emelkedettebb, tehát demokratikusabb gondolkodását eredményezi. A tapasztalat azonban arról győz meg bennünket, hogy a tanult emberek is még nagyon súlyedeznek a társadalmi osztálygögg üttevesztő zombékjában. A tanult fők is nélkülözik még mindig azt a világosságot, mely az *urak* világából a munka birodalmába vezetné őket. Abba a birodalomba, ahol a munka trónol, a munka oltára áll a ahova bocsorban, sőt meztelábasan, jó vagy rossz iskolai bizonyítvánnyal egyaránt belépheti mindenki, aki dolgozni tud és akar s aki nem *ur*, hanem *munkás*, a társadalomnak igazán hasznos tagja akar lenni.

Pedig ugyancsak világosan láthatná most már mindenki — miként az a bizonyos szülő is meglátta — hogy *ugyis sok az ur*. És egyuttal levonná a következtetést is, hogy tehát nem *urak*, hanem munkások kellene a magyar társadalomnak.

Szilágyi.

Nagykanizsa, szeptember 10.

Egy bácsbodrogmegyei kis telepés községben szobrot emelt Szilágyi Dezső emlékének a hálás magyarság. Ennek a gigászknak az emlékezte sohasem volt még annyira aktuális, mint ma ez keserves időknél, nagy hányattásoknak nézünk elébe, ha továbbra is az marad. Szilágyi Dezső neve jelenti a félelmetes, erejében meg nem renthető elvűsége, jelenti, hogy ezt az országot csak liberális előrehaladás és a magyarság hegeomoniájából sarjadt imádatok menthetik meg. A Szilágyi Dezső hatalmas, nagy politikai csatározásokban átitzott egyénisége egy memento. Ilyen emberekre akkor van szüksége egy nemzetnek, mikor meginog, és veszedelmek rágják alá lábát alatt a padozatot. Az ő pályafutásában kívának, valami görgeteges erővel bontakoznak ki azok az eszmények, a mik-tele vannak fájó keserűséggel és sok bizó görösös reménykedéssel.

Asztán, hogy elmondotta a kormány képviselője az ő szobra előtt hálás díszítőün-

ket, ha megazóaltak volna azok az éreznak, bizonyára ilyesmit mondtak volna:

Mikor eljöttök ide ünnepelni engem és eljöttetek megemlékezni azokról a csatákról, miket elárvult milliókért vívtatok, belehasítanak az én szívembe a ti nagy tájdalmaítok. És akjt sohasem láttak könnyezni, én, szeretnék egy két könnyüt ontani. Kétségbeesett sirámok szürödnek ide föl én hozzám a ti ünneplétek zaján, sóhajokat és nehéz kinlódásokat hallok. Az idő még sohasem vette elő annyira a magyart, mint most. Mikor Európaszerte áasák az alapzatot egy új világnak, a mikor fölimart testünkön a belső betegségek rágódnak ujból. S mi pártoskodunk tovább, gyilkos szándékkal agyarkodunk egymás ellen, ugy, hogy végig csináljuk megint a história egyik másik fejezetét. Voltak idők, mikor a helyett, hogy minden csöpp isom és minden atomnyi akaraterő egygyé fogott volna, széjjelszakítottunk minden egyseget, durván belemarkoltunk az érzéseinkbe és ástnk mi magunk az önmagunk sirjait. Az én sötét színekre hajló szemem ugy látja, hogy a régi nyavalyát csak nem hevertük ki. Mindenféle lehetetlen nagyratöréssel és vad, lelketlen önzéssel a saját testünköl rakjuk a halmat továbbfejlesztésünk kerekéi elé. Rajtunk akad el, a saját testünkön az az annyit álmódott nagyság, a miért csak sóvárogni tudunk, de cselekedni nem. Még mindig csak fogadkozok, a nagyszerű elérzékenyülések pillanatában ujból megígéritek, hogy félreértve minden kicsinyes momentumot, összefont erővel láttok hozzá a mi nagyságunk megépítéséhez. Csak ígértek, csak fogadkozok, és koldusgegyeny az akaratotok áhhoz, hogy urává legyetek a szavaitoknak. Pedig sötét felhőket látok jönni, öldöklő villámokkal és mennydörgésekkel telt fellegetek...

És a nagy ember, aki életében rideg volt, mint valami kőóriás, és a ki sohasem érzékenyült el, ha most szólna meg, minden szavában fájó lemondás, valami csüggeteg sötételetetés volna. Az ő emlékezte minálunk csak szinpadri requizitum, eszkös arra, hogy a szónoki retorika szép szavú mondatokban ragyoghasson, azok a bajok, melyekért Szilágyi Dezső harcolt végig, annyi kemény tudat, még mindig megvanak az következtéseiben semmivel sem igrének kevesebb veszedelmét, mint az ő idejében. Az ő emlékének az ünneplése tehát — ha csak nem üres szavakat erőtelnünk az ajkunkra — nagy harcokra való rákészülődést jelent. Azok a kemény mondatok, miket az ő szobrának ércjairól véltünk hallani, egy csatainduló szenvedelmességével bugnak, harcok előtti állunk és mert jól ismerjük önmagunkat, nagyon erősnek kell fokoznunk az önbizalmat, hogy ne csüggedten álljunk a porondot.

A nagykanizsai bírók mozgalma.

Csatlakozás az országos akcióhoz.

— Saját tudósítottól. —

A nagykanizsai törvényszék és járásbírószék bírái és az ügyészség tagjai tegnap értekezletet tartottak, a melyben határozatilag kimondták az országos mozgalomhoz való csatlakozásukat.

A gyűlésen jelen voltak az összes bírók és Jureczky István kir. ügyész. A gyűlésről a következő jegyzőkönyvet vették fel:

Veber Károly kir. ítélőtábla bírói címmel és jelleggel felruházott törvényszéki bíró ödvöndölve a megjelenteket, felkéri az értekezlet tagjait, hogy az értekezlet elnökét és jegyzőjét válassza meg.

Az értekezlet egyhangú lelkesedéssel választja elnökül Veber Károly kir. ítélőtábla bírói címmel és jelleggel felruházott törvényszéki bírót, jegyzőül pedig dr. Fischer József kir. törvényszéki bírót.

Elnök az értekezletet megnyitván, annak tárgyát a magyar bírói kar helyzetének javítására, erkölcsi és anyagi függetlenségének biztosítása érdekében megindult mozgalmát jelölte meg és ismerteti az ország több törvényszékének és tárgyban hozott határozatait.

A jelen voltak hozzászólása után az értekezlet egyhangúlag a következő határozatot hozta:

Az értekezlet a bírói kar erkölcsi és anyagi függetlenségének mielőbbi biztosítását elodáshatatlannak tartja, az e célból megindult országos mozgalomhoz csatlakozzik, az országos bírói kongresszusnak Szegedre való sürgős összehívását feltétlenül szükségesnek ismeri fel és e végből a szegedi előkészítő-bizottságot a kongresszus meghaladéktalan összehívása iránt megkeresi és tudatja, hogy a kongresszuson magát lehetőleg képviselteni fogja.

Ezen határozatát az ország összes törvényszékeinek, a nagykanizsai kir. törvényszék területén lévő járásbírószékeknek és a szegedi előkészítő-bizottságnak megküldi. Ezután elnök az értekezletet bezárta.

Táviratok

és telefonjelentések

Óriási botrány marosvásárhelyen.

Viharos megyegyűlés.

Marosvásárhely, szeptember 10. Maros-Torda vármegye ma tartotta őszi megyegyűlését, a melyen ifj. Ugron Gábor főispán elnökölt. Már előre tudták, hogy nagy összeütközésre kerül a sor a megyegyűlésen a régi és új rendszer hívei között a dolog Erődi darabont főjegyző elbocsátásának tárgyalásánál. A vihar be is következett. Néhány érdektelen pont letárgyalása után Erődi ügye került a napirendre. A főispán újólág kézbesítettini akarta a főjegyzőnek Andrásy miniszternek ez ügyben hozott határozatát, a melyet Erődi ismételen vonakodott átvenni. Óriási lármát keltett ki erre. A főispán hívei nagy éljénzésbe törtek ki, a mit Erődi nagy gárdája nagy szavajjal akart ellensúlyozni. A leggyalásabb kifejezésekkel illették a főispánt,

aki midőn látta Erődi vonakodását indítványozta, hogy Reich Aladár volt szolgabíró a megyegyűlés határozatából kifolyólag tegye le a főjegyzői esküt. Mikor ez megtörtént, akkor érte el a lármá tetőpontját, úgy hogy a főispán kénytelen volt a gyűlést előbb felfüggeszteni, majd holnapra hallasztani. Távozása közben Jenei jegyző bittal rohant a főispán felé, a kit hívei csak nehezen tudtak megvédelmezni. A városban óriási az izgatottság, az emberek revolverrel járnak az utcán. A gyűlésen előfordult botrányos jelenetekről távirati jelentést tettek a belügyminiszternek.

Revolveres merénység.

Székesfehérvár, szept. 10. Gara Géza székesfehérvári munkás revolverrel rátámadt Jámbor Jánosné nevű ismerősére és revolverrel életveszélyesen megsebesítette. A merénylet elfogták, kihallgatása alkalmával tettét beismerte, de okát eddig nem vallotta be.

Vasuti szerencsétlenség.

Róma, szept. 10. Az olaszországi Marino község mellett nagy vasuti szerencsétlenség történt. Egy személyvonat ütközött össze az induló tehervonattal. Tizenkét utas súlyosan megsebesült és az egyik vonat teljesen összerongálódott.

A marokkói bonyodalom.

Páris, szeptemb. 9. Clémenceau miniszterelnök egy intervjúban kijelentette, hogy a spanyol és francia kormány az idő szerint nem tárgyalják azt a kérdést, vajjon ne küldjenek-e csapatokat Matokkóba. A rendőrség szervezése végett. A két kormány a rendet helyre állítja, csak ennek megtörténte után fognak a rendőrség marokkói installálásáról gondoskodni.

Usutoshalál.

Elgázolta a lolalóvonat.

— Saját tudósítottól. —

Friss erőben, egészségesben távozott tegnapelőtt Erős József nagykanizsai tékező családja köréből és tegnap halva hozták haza csáktornyai vasutállomásról. Kenyékereső pályáján, hivatása teljesítésében lelta halálát.

A megdöbbentő szerencsétlenség az éjjel történt a csáktornyai állomáson. Tehervonatot tolattak és ennél a munkálatnál volt elfoglalva Erős József is.

Erős az egyik tehervoatról leugrott és mellette haladt, hogy azt a közeledő kocsiikkal egybekapcsolja. Ekkor következett be a szerencsétlenség. Erős a síneken akart átszaladni, azonban megbotlott, elesett és a vonat kerekei alá került. Mivel a szerencsétlenséget nem vették észre, a vonat keresztülment a szerencsétlen emberen és iródtalanon összerongolt. Mindazáltal nem halt meg rögtön.

A súlyosan sebesült embert még az éj folyamán vonatra tették, hogy beszállítsák a nagykanizsai kórházba, erre azonban már nem került sor, mert Erős útközben meghalt.

Halálát három apátian árva gyermekékre siratja. A kir. ügyészség, melynek a szomorú esetről ma reggel jelentést tettek, a holttest felboncolását rendelte el.

Hirek.

— Egyházmegyei hírek. Ruda István dr. prépost kanonokot a megyés püspök az egyházmegyei irodafelügyelő állásából — negyedszázadon át kifejtett kiváló munkaközeért főpáncsori meleg köszönetét kifejezván — felmentette. Helyébe oldalánokójává és az egyházmegyei hivatal igazgatójává Simon György dr. kanonokot nevezte ki. Ugyancsak kinevezettek: Radványi Viktor szentkeréki jegyző, püspöki titkárrá és Vagócs Lajos dr. theol. tanár, papnevelési prefektus, püspöki levéltárosa, iktatóvá és szentesítési jegyzővé. A megyés püspök Németh János szegedi plébános, püspöki biztost, valamint Kiss Pius theologiai tanár szentesítési ülnökké kinevezte. — Beöthy István murakeresztúri káplán az ő-és új szövetség szentírásstudományok h. tanárává és papnevelési tanulmányi felügyelővé ideiglenes minőségben kinevezett Cságyai Ignác, ujmasné Áldosár káplánnak rendelkezésére Murakeresztúrt.

— Képviselői beszámoló. Dr. Darányi Ferenc, a baksai kerület országos képviselője a múlt héten beszámolót tartott a kerületi szűkhatlyen, Baksában. A képviselő Sándor János cseiztrengi plébános vendége volt s innét ment át, házigazdájával együtt, Baksába, a hol a „Tulipán” vendéglő udvarán tartotta meg beszámoló beszédét. A választók közül nagyon kevesen jelentek meg. Baksából és a szomszédos községekből gyűlt össze 2—300 ember. Dr. Darányi Ferenc beszédében megemlékezett a felüln alkotmányellenes korszakról, az ellenzéki pártok egyesüléséről és kormányra jutásáról, felsorolta a nemzet kormány törvényalkotási, különösen külmeleve a gazdasági cselédek jogviszonyainak s a tanítók fizetésének rendezésére vonatkozó törvényeket, amelyek a kormányzat mélyreható szociális érzékéről tesznek bizonyosságot. Majd áttért az újabb politikai eseményekre s a kormány hasznos irányú működésére, amely a nemzet boldogulásának előmozdítására irányul. Magyarországnak — úgymond — még nem volt olyan kormány, amely a nép javát s a nagy nemzeti érdekeit annyira szívén viselte volna, mint az egyesült pártok közből alakult minisztérium a miután úgy van meggyőződve, hogy a koalícióra a nemzetnek a mai viszonyok közt feltétlenül szükség van, kijelenti, hogy abból kilépnél nem fog. — Beszámoló után Sándor János tartott rövid beszédet, a közönség elénekelte a Szózatot, a képviselő visszakoosított Cseiztrengre s a nép csendesen szétoszlott. A beszámoló hangulata nagyon csendes volt.

— Sztrájk a Weiser gyárban. A Weiser gyár vasöntő munkásai, számszerint tizenegyen, tegnap délután beszüntették a munkát. A sztrájk oka egyik társuknak elbocsátása, kinek visszavételét követelik és a rossz bánásmód. Munkatársunk a sztrájkba lépés körülményeire nézve megkérdezte a sztrájkolók munkásokat, a kiknek a gőzfürdő kertben van a sztrájktagyjuk.

— Egyik munkástársunk temetésén való részvételünk idezte elő Keller Sándor sztrájkunk elbocsátását — mondták a munkások. Ugyanis Macsek Lajos, szintén vasöntő munkás a gyárban, azzal valóta meg a gyáros előtt Kellert, hogy az ő bízatosára mentünk el a temetésre a ezért nem dolgoztunk

aznap délután. Pedig ez nem igaz. Mi szeret-
tük az elhalt Wolf Antalt és mint jó szakítá-
nak a temetésére kötelességünknek tartottuk
elmenni. Nem kellett ehhez buzdítás. Elbo-
csátásának okául ugyan azt mondták, hogy
kevés a munka a Keller nem elég használ-
ható. Mi azonban tudjuk, hogy ez csak ürügy
a nem is fogunk addig munkába állni, míg
Kellert vissza nem veszik és Mácskot el nem
bocsátják a gyárból. A többi munkástársaink
között is nagy az elkeseredettség és azt hisz-
zük, hogy ha kivánságunkat nem teljesítik
rövid időn belül, a gyár összes munkásai
astráfkba lépnek. — Együtt a rossz báná-
smód ellen is orvoslást kérünk ez alkalommal,
mert a mostani állapot tarthatatlan.

— Erzsébet emléke. Erzsébet boldogult nagy
királynének halálának évfordulója városunkat is
gyászba borította. A kőszépelekre gyászlobogó-
kat tűstek ki és a templomokban gyásztisztel-
éseket tartottak. Az iskolai előadások szün-
neteltek. A polgári és katonai hatóságok testüle-
tleg a szentferenciek templomában jelentek
meg, hol Görög Ince házfőnök szolgáltatta a
misét.

— A Balatonparti vasut. A kereskedelmi
miniszter jóváhagyta Veszprémmegye kö-
zségének azt a határozatát, — melylyel ki-
mوندta, hogy az állam által építendő bala-
tonvidéki vasut segélyezésére már megszava-
zott 90.000 koronát törzsrészvények nélkül az
államnak is megadja és egyidejűleg beküldve
a hozzájárulási kimutatást, arra kérte fel az
alispánt, hogy a munkálatok megkezdődvén,
a hozzájárulások esedékessé vált első részletét
a máv. főpénztárába haladéktalanul fizessék be.

— Ezüst lakodalom. *Sebestény* Lajos kir.
tanácsos nagykanisszal ügyvéd ma tartotta ezüst
lakodalmát nejével aznl. *Hanny* Máriával, a kivel
1882. szeptember 10-én esküdtök örök hűséget
Balatonmagyaródon. Az egyházi szertartást *Platz*
Bonifác dr. a nyug. szegedi tankertületi főigazgató,
a cisztercita rend tagja végeste, a ki ezen ün-
nepre Nagykanizsára jött. A gyűrűk megáldása
alkalmával nagyhatású beszédet intézett az ün-
nepelő párhoz. A templomban nagy közönség
hallgatta végig a szertartást és nagy számban
jelentek meg a család ismerősei és tisztelői.
Délelőtt ünnepi ebéd volt a melyen városunk
előkelősége vett részt. Vidékről is számosan üdvö-
zöleteteket küldtek táviratilag, közöttük *Zichy*
Aladár gróf miniszter a ki elmaradását assal
mentette ki, hogy nála e napon szintén családi
ünnep van.

— Insultált lapszerkesztő. *Borbély* György
szilveszteri lapszerkesztő és *Komlós* M. Miksa
kereskedő ügyében most nyert végleges elinté-
zést. Emlékeztet, hogy *Komlós* a *Borbély* lapjá-
nak egy közleményét téveslegére sértőnek találta
és ezért a szerkesztőt az egerzeségi káoszóban
tettleg insultálta. *Komlós*t a kir. törvényszék 1
nap fogházbüntetésre és 50 korona pénzbünté-
tésre ítélte. Ezt az ítéletet a felsőbb bíróság
megváltoztatta, amennyiben a fogházbüntetés alól
*Komlós*t fölmentette.

— Himlőoltás Nagykanizsán. A bécsi himlő
járvány olyan méreteket ölt, hogy már nálunk
Nagykanizsán is védőintézkedéseket kell tenni
ellen. A bécsi lapok szándékosan elhallgatják a
járvány terjedését, a mely olyan foku, hogy a
megbetegedettek száma nem százakra, hanem
ezrekre rag. A Nagykanizsáról Bécsbe utazó va-
súti és postás személyzetet tegnap és ma oltot-
ták be a himlő ellen. Valamint asokat is, a kik
az utas személyzetével érintkeznek. A Bécsben
való tarvóskodás ideje alatt teendő védő intézke-
désekre nézve pedig tanácsosul látta el őket az
oltást teljesítő városi hatósági orvos, ne hogy a
járványt behurcolják.

— Hírek a munkásság köréből. A rendőr-
ség a nagykanizsai élelmezési munkások el-
len vizsgálatot indít, mert munkásokat díjért
közvetítenek, amivel alapszabályellenes mükö-
dést fejtettek ki. A munkásság kérelmére kö-
zölik, hogy az a hírünk, — mely szerint a
famunkások szakszervelete ellen rendőri vizsgá-
lat folyik, nem felel meg a valóságnak.

— Baleset a Weiser-gyárban. Tegnap déli-
ben baleset történt a helybeli Weiser-gyárban.
Szautner György asztalos bal kezefejét levágta
a gyalogpé kése. A szerencsétlenség okát es-
ideig nem állapították meg.

— Bőrmálás. A megyéspüspök helyettes,
Kránicz Kálmán segédpüspök a tapolcai já-
rásban e hó folyamán a következő napokon
és időben osztja ki a bőrmálás szentségét:
Szeptember 22-én Petenden, a petendi, csicsói
és taliándörögdi. 23-án Monostorapátiában, a
monostorapáti és szentbékállai, 24-én Lesence-
tomajon a lesence-tomaji és nemésvitai, 25-én
Tördemecen, a tördemeci és badacsony-tomaji,
26-án Káptalanútiban a káptalanútói, gyú-
keszti és kisőrsi, végül 27-én Tihanyban, a
tihanyi, aszódi és vászolyi plébániának és
balatonfüredi fiókköztség és fürdőtelep hi-
veinek.

— A tanítók eskütétele. Az 1907. évi
XXVII. t.-c. értelmében minden állásban levő
tanítónak esküt kell tennie a kir. tanfelügyelő
vagy ennek megbízottja előtt. A keszthelyi járás
tanítóit f. hó 7-én vette ki az esküt *Botka*
Lajos tb. szolgabíró a városi tanácsstermben.
Az eskütételnél jelen volt: *Takách* Imre főbíró,
Fekete Gyergely esperes-plébános, *Magy* István
városbíró és még többen. Az ünnepélyes aktus
megkezdése előtt *Takách* Imre főbíró üdvözölte
a tanító kart, majd *Botka* Lajos tb. szolgabíró
felolvasta az eskümintát s a jelenvolt tanítók
együttesen felesküdtek. Az eskü elhangzása után
Takách Imre főbíró felhívta a tanítókat, hogy
esküjükhöz hiven a gondjaikra bízott gyermeke-
ket úgy mint eddig, ezután is Isten, király és a
haza szeretetére és tiszteletére neveljék. Az eskü-
tételeiről jegyzőkönyvet vettek fel, melyet minden
tanító aláírt.

— Vonat elgázolás. Csáktornyaí irják: Fo-
lyó hó 7-én a 250. számú teher vonat reggel fél
9 órakor Miksavár mellett az átjárónál egy *Klára*
nevű és dushelyi illetőségű süket koldus ass-
zonyt elütött, ki oly súlyos sérüléseket szenvedt,
hogy életben maradásához kevés a re-
mény.

— Megszökött ökrök. Szigetvárról jelenti
fűdőseítónk: Moivány községben egy elmebeteg
kőborolt, aki magát *Szalai* Ferencnek mondotta,
a férfi 32 év körülnek látszott és azt állította,
hogy ő Zágórába az iskolába burgonyát szállított
a bátyjával együtt Zalából. De hogy melyik köz-
ségből, azt nem tudta megmondani. A hatóság
az állítólagos *Szalai* Ferenc elmebetegot letar-
tózta és bezáraltotta Szigetvárra a kórházba.
Néhány nap otlét után az elmebeteg ember fur-
fangos módon megszökött a kórházból. Hiába ke-
resték és kutatják és miatta az egész környéket,
nem sikerült megtalálni. A csendőrség megke-
reste a szomszédos járasok nyomozó községet is
a keresés végett, de míg eddig semmi pozitív
eredmény nincs. A szigetvári járás főszolgabírája
elrendelte a megszökött elmebeteg körözését is,
akinek azonban a részletes személyleírása hi-
ányzik. Egyben annak megállapítását is kéri,
hogy mi igaz az elmebeteg által előadott me-
séből. A nyomozás folyik.

— Elvezett az israhelita templomban egy ár-
tékes nyakék gyömánkövekkel és egy fülbevaló.
Mindkét tárgy a rendőrségnek adandó át, hol a
nyakék megtalálója 100 korona, a fülbevaló azin-
tén illő jutalomban részesül.

— Restaurálják a pacsai templomot.
Hornig Károly báró megyés püspökünk 1800
koronát adott a pacsai róm. kath. templom res-
taurálására. — Már hetek óta dolgoznak rajta.
Egészem újja alakítva nagyon szép lesz.

Tankönyvek

iskolai író-, rajz- és festőszerek,
füzetek, könyvtartók, táskák
minden iskola részére.

Legnagyobb raktár:
Fischel Fülöp Fia
könyvkereskedésében Nagykanizsán.

Tankönyv bekötések azonnal megkészlnek.

Szülők figyelmébe!

ki köz iskolai öltönyt
ki köz férfi öltönyt
ki férfi és gyermek cipőt
ki kalapot és sapkát

ne mulassza el vásárlás előtt

Frank Vilmos
legnagyobb ruhaárúházát megtekiuteni.

Frank Vilmos
a bel- és külföldi legmegbízhatóbb szö-
vetgyárosokkal áll összeköttetésbe s így
mérték után is a legjobb és legizlése-
sebb öltönyöket készíti a legolcsóbb árért.

Frank Vilmos

Nagykanizsa, Bazár-épület.

Fi korzó.

Még nyílnak a völgyben a kertí virágok, még mindig nem tudom ennek a gyönyörű költeménynek a folytatását, a gesztenyeszűz spórhedeket még nem állították fel és a Léda is közeledik még, de már hat óra után kigyulnak az lámpák reklám lámpái, a városi világítók is felrángatják a sárga kis lángokat és megindul az emberáradat.

A korzó. Mintha az egész társadalmi élet, szórakozás-vágy és testmozgási törekvések itt koncentrálnának. Nőstőlén nagy ez a mi korzónk, pedig ez talán a világ legstúbebb korzója; váletlen, hogy esténként nem pároznak a kocsiak halálra egy pár sőtöl, a kocsirod nem szalad bele a kitérni nem tudó hátába. És a piszok! Ez ember nem tudja, miben jár, még jó, hogy a világítás is hiányos. Másutt a korzó átalakítólag hat a forgalomra, csinálja az utca kulturáját. Először a jó köveszt, aztán a nappali fényű világítást, és meg fogja idővel teremteni az időjárás elleni védekezést is: az Arkádus építkezést.

A korzótipusok nem érdekesek. Ott van mindenki. Feltűnő sok fiatal leány. És szépek. Innen van, hogy a nagy leányok között kevés a szép. Hamar változnak, csunyulnak, elbájtalanodnak, szétmennek a kanizsai leányok. És ezért is mennek férjhez. A legnagyobb teher a házasságban az aszony szépsége. A férfiak nagyon jól tudják ezt. Csak a buta vagy nagyon bátor ember vez el kimondott szépséget.

Elegancia? Az nincs a kanizsai korzón. Hála Isten. Tudunk magyar városokat, ahol minden nőn selemzőknya subog a minden héten van egy szomorú szeszűcöl. Nagyobb baj, hogy az izlés sem vet föl minket. Pompás toaletti és ferdesarku cipellő — ez típus.

A köszönés üdvözlés — a köszönés — a tisztelet jele. Kanizsán nem. Van egy speciális köszöntési módunk — a néma köszönés. Le emeljük a kalapot, mélyen meghajtjuk a fejünket, — de nem mondunk hozzá semmit. (Legfeljebb gondolkodunk magunkban: Egyen meg a fene.) Ez az undor-köszönés.

Még nem láttunk tanár embert, aki valaha tanítványa előtt kalapját emelte volna. Pedig a világ legaztebbben köszönő legénye: a diák. Viszont nincs hatalmasabb ur a tanárnál — az iskolaszűz alatt. Nagyvakációban a diák fordítja el a fejét, ha tanárt lát.

Az angol nők előre jelzik kecses főhajításukkal, mosolyukkal, hogy elfogadják a férfismerős üdvözlését. Így ki van zárva, hogy egy köszönés viszonzás nélkül maradjon. Nálunk, ha egy nő előre mosolyogna, ugyan másra értenék.

Azalt betyárok nincsenek ebben a szép városban. Nagykanizsán csak a szemükkel vétkeznek a férfiak. Nagyon nagy pletykázások vagyunk, nem igen lehet mozogni. Ha egy uri nő délelőtti selemzharisnyát húz és elmege harulról — már beszélnék róla. Ha egy uri ember arca mindennap rózsaszínű a trias borotválástól — már nem is beszélnék róla. Erkölcös város ez a Nagykanizsa. Aszfaltbetyárok nincsenek.

A mammaszarok. Több is van a korzón, de mind teje van. Ott állnak a legboldogabbak, a leglustábbak, a legképzeldőbbek. Aki nek azszont semmi dolgot. Aki menni is lusták már. És akik belekeveredni is restének a tömegbe. Mint ifju, mindnek több az ideje, mint a pénz, mind a sült galambot lesi. És is ott állok.

Színház és Művészetek.

(—) Hubay Anna első fellépése. Bihari Ákos kiegészített s immár teljes szintársultának egyik erőssége Hubay Anna, az ujonan szerződötteti naiva. A kisasszony még egész fiatal színész, de máris sikerekre tekint vissza. Annak idején első növendéke volt a Rákosi-féle színiiskolának, melynek vizsgáján igen nagy feltűnést keltett játékának üdeségével és érett felgóságával. Hubay Anna csütörtök este Csiky Gergely *Nagyamam* vígjátékában fog bemutatkozni nálunk. Ez az este bizonyára sikerült lesz, mert a pompás darab és Hubay Anna neve egyként vonzanak közönséget.

(—) Belesnay Margit jutalomjátéka. A szintársulat már csak rövid pár napig időzik nálunk, de távozásáig is lesz még legalább egy hangos napja. Ez lesz a Milliárdos kisasszony előadása, melyet a népszerű szubrett választott jutalomjátékaul. Mint értesülünk, ez alkalommal tisztelő nagy ovációkban részesítik a művészt, amit ő feltétlenül meg is érdemel.

(—) Hir Almásy Endréről. A péciek kedvence volt Almásy Endre. Szerette mindenki. Mindenki elismerte, hogy a vidéki színpadokon kevés, vagy tán egy sincs, aki Almásy Endrével fel vehetné a versenyt. Mi is fájó szívvel bucsuztunk el Almásy Endrétől, de megjósoltuk és ez nem is volt nehéz tenni, hogy miként nálunk, ugy Szegeden is, a mindenhol, ahol Makó Lajos társulata megfordul, szeretni fogják. Makó Lajos társulata most Makón működik. A *Makói Ujság* az Ördög előadása alkalmával így ír Almásy Endréről.

»Molnár Ferenc kitűnő szellemességtől szípközös vígjátékát. Az Ördög-öt láttuk ma este Makó Lajosék előadásában. A címszerep Almásy Endre kezében volt s ez a kitűnő színész, akinek a főszínlátzó képessége természetes, közvetlen beszédmodorában van, diadalra vitte azt a különös modora, szinte látukai képességű urat, akinek a kezében van letéve az egész darab sikere, sorsa. Méltán megérdemelt, nagy sikere volt ma Almásynak, amelyet még értéke-sebbé tesz az a diszkrét modor, amellyel szerepének sokszor nagyon sikamlós részét is előkelő nívón tartotta a mentessé tette a trágárságnak még az árnyalatától is.«

Almásy Endre művészete elismerést talál. Örülünk, hogy ily szépen ír a sajtó Makón is róla, de jobban örülnénk, ha mi irhatnánk ugy. Akkor legtebb Almásy Endre még mindig a mi szintársulatunk tagja lenne.

Lapzártakor.

Zalavármegye őszi közgyűlése.

Zalavármegye törvényhatósági bizottsága tegnap és ma tartotta meg őszi közgyűlést Bathány Pál gróf főispán elnökle alatt. A gyűlés nem volt nagyon népes bár több fontos tárgy volt napirenden. A gyűlésről a következő telefon jelentést kaptuk.

Az alispán betejesztette jelentését a törvényhatóság állapotáról, amit tudomásul vettek. Majd a jövő évi költségvetés megállapítása és a gyámpénztári számadás megvizsgálása után a katonabeszállásolási pótdadót 2% százalékban az egyéb állami hozzájárulási pótdadót 4% százalékban állapították meg.

Majd az egyes törvényhatóságok átiratainak tárgyalása került sorra.

A törvényhatóság támogatással terjeszti fel a büntető törvény hatályának a tényleges szolgáltatásban álló katonákra való kiterjesztését kéri okiratot, Somogy-megyének

az egy gyermekrendszer megszüntetése és Győr-megyének a kivándorlás korlátozásáról szóló átiratot.

A következő átiratok közül hozzájárult még a törvényhatóság a virilizmus módoztatása és a börtönláték eltörlését célzó kérvényekhez továbbá Kolozs-megyének a húsdrágaság megszüntetése és Zempléuvármegyének a halálbüntetés eltörlését kéri feliratához.

Hosszabb vita után elfogadták a kormák és italmérsi helyiségek vasár- és ünnepnapon való bezárása ügyében intézett feliratot.

Dedk Péter nagykanizsai rendőrőkapitány nyugdíjügyében hozott városi képviselő testületi határozat ellen beadott felebezés elintézésékepen a főkapitány nyugdíjazását rendelte el a törvényhatóság.

Nagykanizsa város tanácsának az anyakönyvi kivonati díjak bevételezése, kezelése és elszámolása tárgyában a vármegyei szabályrendelet módosítására nézve beadott indítványát elfogadták.

A Mura folyó Kotor körüliszakaszának szabályozásához szükséges költségek viselésére nézve pedig ugy határozta, hogy a költségeket az állam viseli.

Végül a községi jegyzők illetményeinek 1908. évre való állami kiegészítését és néhány jelentéktelenebb ügyet tárgyalta, s a főispán ma délután zárta be a 220 pontot letárgyalt gyűlést.

A gyűlés után a főispán a törvényhatósági bizottsági tagok tiszteletére ebédet adott.

Segédzerkesztő: Nagy Samu

Laptalajdonos és kiadó:

FISCHEL PÜLÖP FIA.

Diszvirág.

A nagyrécei bérgazdaságban több diszvirág (jucca, aloe, fious, stb.) eladó.

Helybeli, jó nevelt, szolid keresztény tiu vaskereskedésben mint tanonc felvétetik.

Czím a kiadóhivatalban.

Méhészgazdák figyelmébe!

MÉZ

bármily mennyiségben legjobban értékesíthető

Rothschild Samu

méznagykereskedőnél Nagykanizsa, Magyar-utca 11.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

NAGYKANIZSA,

Fischel Fülöp Fia könyv- és papírkereskedésében, Városház-palota.

Teljes: Kiadóhivatal: 103.
Szerkesztőség: 78.

Előfizetések és hirdetések:

Fischel Fülöp Fia könyv- és papírkereskedésébe intézendők.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben házhoz hordva:

Egy óra	1.— K.
Negyedévre	3.— "
Félévre	6.— "
Égész évre	12.— "

Postai szétküldéssel:

Egy óra	1.50 K.
Negyedévre	4.50 "
Félévre	9.— "
Égész évre	18.— "

Megjelenik naponként este 6 órakor
Ünnepnapok kivételével.Felelős szerkesztő: SZALAY SÁNDOR.
Szerkesztő: RÉVÉSZ LAJOS.

Egyes szám ára 6 fillér.

A mi nemzeti politikánk,

Nagykanizsa, szeptember 11.

No hát az tény, hogy gyámoltalanabb nemzeti politikát, mint a magyar, a világnak semmiféle népe nem folytathat. Amit mi megengedünk a nemzeti igazgatóknak, az egyenesen megdöbbenítő. Itt, ebben a szép kazában, minden szószátyár dákóromán vagy pánszláv úgy ordít s azt hazudja, ami neki tetszik.

Én nem tudom, hogy mindenkit annyira elragad-e a szenvedelem ilyenkor, mint engem, de feltételezem, hogy minden jó magyar embert époló érzések foglalnak el, mint sajátmagamat. Nekem pedig a vér az arcomba szökik, ütni szeretnék s az ilyen hitványság, az ilyen hazaárulás elkövetőjét

ha már nincsen deres, pedig de kár, mert ott érdemelnének meg mindenek előtt ötvenet — olyan szigorúsággal büntetném meg, hogy világléletemben elmenne a kedve az ilyen gyalázatos eljárástól. Belényesen megválasztanak egy hirhéd és már büntetett nemzeti igazgató országgyűlési képviselővé. Hát túrték ezt valahol a világon, hogy az állam ellen való igazítás miatt elítélt egyén törvényhozó lehessen? Hát nem szégyeljük magunkat? Micsoda hülye fattyuhajtása az a tévesen felfogott liberálisizmusnak mely megengedi, hogy törvényt hozzon az, aki törvényt sértett, még pedig az állam léte ellen irányuló ténykedésével?

Mi azonban drukkolunk rettenetesen, hogy vajjon mit szól majd a művelt Nyugat, hogy pl. a belényesi választás teljesen az ő szája szerint folyt-e le?

A nemzeti politikának egyetlenegy, de megdöntöhetetlen principiuma kell, hogy legyen; ez pedig nem más, mint az erő tudata és az erő alkalmazása. Itt kell alkalmazni Bismarck híres tételét: Macht geht vor Recht! A jog is jól tudjuk, labilis fogalom. Ami ma jogos, az holnap, ha új törvényt hozunk, már nem lesz az. Ami az egyik nép erkölcsi vagy társadalmi felfogása szerint helyes, a másiké szerint helytelen. Az adott hatalmi viszonyok által megteremtett s megvédeni is tudott igények jogosak.

A mit állami hatalmunkkal megvalósítani bírunk, az államilag jogos, feltéve, hogy az államnak ugyanis folyton szem előtt tartott alapelveibe, az erkölcsiségbe, bele

nem ütközik. Hogy tehát a nemzeti igazgató kérdést miként kezeljük, ez tisztán diszkrecionális ügye a kormányzó hatalomnak. A magánjogok alapelveit, az állam által mindig respektált tulajdon szentségét stb. érintenie nem szabad; de különben akként kezelendő az, amint jónak látja a végrehajtó hatalom birtokosa.

Mint hogy pedig az állami szuverenitás folyománya, hogy az állam s az ő nevében eljárók senkinek nem felelősek, kivéve az utóbbiakra néve éppen az államot kitevő nemzetet magát, mely természetesen felelőségre vonhatja azt, aki az ő nevében cselekszik: így nem lehet kétségünk az iránt, hogy az állam ellen dolgozó aknamunkások letérése az egyedül, hivatott bíró a nemzet részéről csak helyesléssel találkozik. Más szóval: a hazaáruló tendenciákat a legkiméletlenebbül kell üldözni. Nem szabad tűrni ennek az igazításnak semmi néven nevezendő fajtáját.

Hogy a múlt hónapban néhány napig Horvátországban és Belgrádban voltam, megismerkedtem egy különben igen rokonszenves szerb nagykereskedővel. Szereti a magyart, de a vasuti politikánkat iszonyúan szidta. Mert, hogy mi nem akarjuk megengedni, hogy Horvátországban a személyzet horvátul is tudjon. Egy félnapig beszéltem neki, hogy erről egy szó sincs a törvényben, sőt ellenkezőleg, még a magyar vasutas is ha ott teljesít szolgálatot, kénytelen és köteles horvátul is megtanulni. A horvátoknak csak az fáj, hogy magyarul is kell tudniok azoknak a horvátoknak, akik vasutassá akarnak lenni.

Mert hát az ő iskoláikból száműzve van a magyar nyelv s így nagyon meg van akadva az, akitől ezt követelik. Hiába. — Beszélhettem az én szerbemnek, falrahányt borsó volt az. Mert hát őt napról-napra így informálta a leibzurnálja, az Agrar Tagblatt. És ő hisz annak, mert az jó ujság. No hát higjél!

De tisztelettel kérдем: irányíthatja az egy nemzet nemzeti politikáját, hogy mint vélekedik róla az Agrar Tagblatt?

A választói reform.

— Saját indítványokról. —

— szeptember 11.

A Budapesti Hírlap munkatársának tegnap alkalma nyílt beszélgetést folytatni gróf Andrássy Gyula belügyminiszterrel, aki a választási reformot illető kérdésre a következő választ adta:

— A reform készül, egész nyáron kizárólag csak azzal foglalkoztam. Áttanulmányoztam a részben már fel is dolgoztam az anyagot s annyira haladtam, hogy nemsokára a minisztertanács elé terjesztem a javaslat alapelveit. Remélem, hogy a többivel azután gyorsan el fogok készülni. Részleteket most nem mondhatok, de hiszem, hogy a népjog minden barátja meg lehet elégedve a javaslatommal. Nagyon természetes azonban, hogy a legnagyobb gondot fordítom arra, hogy a hirtelen átmanettel snarchiát ne teremtsünk s hogy megóvjunk a magyar állam nemzeti jellegét.

A szociáldemokrata párt hivatalos közlönye, a »Népszava« ma kiáltványt intéz Magyarország népéhez. Azt hirdeti ez a proklamáció, hogy a koalícióval a nép ellenségei jutottakuralomra. Szabadon terpeszkedik a klerikálizmus — ugymond — hogy a kapitalizmus szolgálatába kényszerítse a most élő nemzedéket és megmetélyezze már az iskolában a gyermekeket, akikből rabszolgákat akarnak nevelni a népnyzuk részére. A föld urai, az agráriusok csak most érzetik igazán, hogy övék a haza. Akinek nincs legalább tízeszer hold földje, az ne kérjen részt a hazából. Az húzódjék meg sötét, barátságatlan odvánok mellé. Van-e olyan munkás az országban, aki becsületos munkával tisztességes megélhetést tud biztosítani saját magának és családjának? Ha fele keresete árán egy sötét lyukat bérelhet magának a munkás, csak néhány hónapig maradhat benne. Egy negyedév munkával 40–60, sőt 100 koronával emeli házbérlését a fosztogatók szervezett tábora, jól tudja azt, hogy áldozatuk menthetetlenül ki van szolgáltatva falánk birvágóknak. Hus csak ünnepnapokra kerülhet a munkás asztalára és fényűzési cikk lesz nemsokára a tej és a kenyér.

A proklamáció azzal fejezi be panaszát, hogy október tizedikére, amikor a magyar képviselőház a szünet után való első ülését tartja, általános munkaszünetet hirdet. Tartja pedig ezt azért, hogy ezen a napon a nép követelje az általános, titkos választójogot, mert szerinte a felsorolt szociális és gazdasági bajokon egy csapásra csak az általános választói jog segíthet.

A pártvezetőség előterjesztését viharos lelkesedéssel fogadták és egyhangulag emelték határozattá. Ellené egyetlen szavazat se volt. A párt u. o. t. már lázas tevékenységet fog kifejteni, hogy a tüntetés olyan nagy arányú

Könyvrend
Könyvtárolás
Könyvkereskedés

Fischel Fülöp Fia

Nagykanizsán.

legyen, amíg nek azt a párt tervezzi. Bevezetésül azonban egy millió példányban ad ki rőpiratot, a melyeket a rőpiratok egész sorozata fog követni a ezenkívül több mint ezer népgyűlést tartanak az ország minden részében. Meg fogják valósítani ezenkívül a népi agitációt is, amelylyel a két év előtti általános munkaszünet alkalmából oly nagy sikert értek el. A munkások között gyorsan elterjedt a határozat híre és valószággal lába horta a munkásságot. A gyárakban és műhelyekben ma csakis ez képezte a beszéd tárgyát és a szervezett munkások, akik a pártvezetőségétől már régebbi erősebb cselekvést követeltek, általában a legnagyobb helyesléssel fogadták a párt emez akcióját.

Hirek.

Bírák megszálma. A zalaegerszegi kir. Mérvénység és királyi járásbíróság bírái, valamint a királyi ügyesség tagjai az évi szeptember hónap 6-án tartott értekezletükön csatlakoztak a bírói kar anyagi és erkölcsi függetlenségének biztosítása érdekében megindult mozgalomhoz. Az értekezlet egész terjedelmében ma tárgya tette a nagyvári királyi ítélőtábla területén működő bírák és ügyészek értekezlete által kiküldött végrehajtó bizottságnak az évi június hónap 23-án hozott határozatát, a zezedi nagygyűlés megtartását elodázhatatlannak tartja s elhatározta, hogy azon képviseltekni fogja magát.

Egy szakegylet újraalakítása. Megiruk annak idején, hogy a balúgyminiszter a földmunkások nagykanizsai szakegyletét feloszlatta. A földmunkások szűkeésnek tartják, hogy szakegyletbe tömörüljenek és ma bejelentették a rendőrségnek, hogy e hó 15-én déltán fél 3 órakor a gősfürdő-kertben gyűlést tartanak, melyen a szakegylet újra meg fogják alakítani.

Sztrájk a Weiser-gyárban. Tegnap hírukra a cég a következőket közli: »Tekintetes Szerkesztőség! Tegnap »Sztrájk a Weiser-gyárban« című hírukra vonatkozólag sziveskedjék a következő helyreigazítást közlenni: Ugy-Keller Sándor, mint Macsek Lajos vasasztorgályosok, nem pedig vasöntők, tehát a vasöntők velők a gyárban nem is jönnek érintkezésbe. A sztrájkot, mely négy héten belül öntödében a második, néhány — a rendőrség előtt is kihágásaiért jól ismert — ifju ur rendezte, kiknek október elsején be kell vonulniok, tehát a sztrájkjal nincs sok veszteni valójuk. Kijelentem, hogy Keller Sándor munkára alkalmatlan volt, mit adatokkal be is bizonyíthatok és hogy albocsátásának egyes egyedül ez volt az oka. Munkakönyve is bizonyítja, hogy minden helyén csak rövid ideig volt maradása. Volt öntő temetése alkalmával én hívtam be Macsek Lajos esztorgályos előmunkást, hogy megkérdezzem, kik szándékoznak a temetésre menni. Ugyanigy jöttek be hozzám az összes műhelyelőjárók. Az öntőkkel való rossz bánásmódra vonatkozólag csak azt jegyzem meg, hogy az öntők darabszám dolgoznak, tehát csakis az öntőmesterrel van dolguk. Munkájukért, mely az utóbbi időben vajmi félévesen hetenkint 36-50 koronát kapnak munkájuk szerint heti 56 óra mellett! Velők jogtalanság sohasem történt, sőt még a nyári melegben kedvezményekben is részesültek. Ezekből nyilvánvaló állításunk rosszhiszeműsége. Soraim közléséért fogadja köszönetemet. Kiváló tisztelettel Weiser J. C. gazdasági géppár és vasöntőde.

— An alkotmányos Habsburg család Eszel a hangsúlyos címmel az Amerikai Magyar Népszava nyomdájában egy könyv jelen meg, mely a királyról és az uralkodó ház több más tagjáról tiszteletlen és gyalázó módon szólt. Ez a könyv Magyarországra is eljött, de a fiumei kir. törvényszék a található könyvek elkobozását és megsemmisítését rendelte el. Minthogy azonban föltehető, hogy ez a felszólított nyomtatvány főleg az Amerikából visszatérő emberek útján mégis elterjedt nálunk: a belügyminiszter tegnap felhívta Zala vármegye alispánját, utasítva alantatos hatóságait arra, hogy ezt az elkobozni rendelt s főleg az Amerikából visszatérők kezén található nyomtatvány terjesztésének megakadályozására mulhatlanul tegyék meg a szükséges intézkedéseket.

— A dunántúli pénzüntéti tisztviselők közgyűlése. A dunántúli pénzüntéti tisztviselők egyesülete, amely tavaly alakult meg Kaposvárott s azóta már szép tevékenységet fejtett ki, vasárnap tartotta meg közgyűlését a pécsi kiállítás területén levő ünnepélyek csarnokában. A közgyűlést Markovics Gyula elnök, a komárommegyei takarékpénztár igazgatója nyitotta meg, majd Koczián Emil egyesületi alelnök ismertette a *Köszönetnyilvánítás* megtartott tanfolyamot, amelyet több intézet anyagilag segélyezett s amely minden tekintetben eredményesnek mondható. — Ezután Berényi Pál dr., a soproni állami felső kereskedelmi iskola tanára tartott hosszabb előadást a »pénzüntéti politika Magyarországon« cím alatt. — A mindvégig tanulságos érdekes előadásért a közgyűlés Berényinek jegyzőkönyvi köszönetet szavazott. — Az indítványok során Kormos Alfréd, a Magyar Pénzügy szerkesztője a fővárosban és később a vidéki központokon internátusok felállítását sürgeti, a melyekben olyan városban működő pénzüntéti tisztviselők gyermekei nyerhetnek elhelyezést, ahol nincsenek közép- és felsőiskolák. Az egyesületnek ez alapra már van eddig 1600 koronája s mihelyt abban az anyagi helyzetben lesznek, felállítják az első internátust. — Koczián Emil, egyesületi alelnök, a somogy megyei takarékpénztár cégjegyzője felveti azt az eszmét, hogy minden évben kellene az egyesületnek vagy kurzust, vagy tanulmányutat rendezni. Ennek kivételével a közgyűlés Berényi Pál dr. indítványára Koczián Emilt bizza meg. — Elnök indítványára határozatba megy, hogy a legközelebbi közgyűlést 1908. május havában, pünkösd másodnapján Székesfehérvárott tartják meg.

— A mai hetivásár szokatlanul élénk, kezesletben és kínálatban rendkívül gazdag volt. Ez így szokott lenni ősz táján, a mikor az emberek a téle való cikkeket szerzik be. Csodálatos sok paradicsom került a piacra és sok gyümölcs, melynek ma meglehetősen lement az ára.

— A kenyeri titka. Az irodalomban valamikor általános előszeretettel örvendtek az ilyesfajta címek: a temető rejtelmei, a vaszekrény titka, — ma azonban megváltozott a világ, s megváltozott az irodalom is. Tudjuk, hogy a temetőnek nincsenek rejtelmei, s hogy a vaszekrény titka legfőképpen néhány be nem váltott, de könyörtelenül lejáró váltó. Azt azonban még mindig nem tudjuk, mi van a kenyérsben, melyet mindnapnap eszünk, azaz, hogy a polgári leányiskolák számára megirt háztartástan elmagyarázza, hogy van benne liszt, burgonya vir, só, — de es mind csak elmélet. A gyakorlat egészen más. Ma egyik olvasónk egy darab kenyéret hozott be a szerkesztőségbe, melyben egy tartalmatlan kőből volt, igen jó vastag, s meglehe-

sen erős kőből. Azt magyarázza meg a polgári leányiskola háztartástan, hogy minék kell a kenyérbe egy ilyen kőledarab s hogy adhat a pékmaster egy kiló tizennégy krajcáros kenyérben ebben a drága világban még egy nagy darab kőlelet is?

— Közös konyha Kaposvárott. A nagybecskereki példának követői adtak. A hallatlan drágaság eredménye az lett, hogy már eddig mintegy tizenöt város-társadalma, állította föl a közös konyhát, mely olcsóbb élelemmel szolgál, mint mennyibe kerül, ha a családok otthon főzhetnek. Legújabbban Kaposvárott alakult meg a közös konyha és már e hét folyamán megkezdte működését. Késégtelen, hogy a közös konyha intézménye sem szinig tejfel, van azzal is elég baj, de a mig jobbat nem tudunk, élünk kell vele, mert enyhít a nagy drágaságot. Mi nem szününk meg ajánlani, hogy Nagykanizsán is kíséreljék meg a közös konyha felállítását, mert bár ismerjük az ezzel járó kellemetlenségeket, azt hisszük, hogy az általa nyújtott előnyök mellett ezek elenyésznek. Teonünk kell valamit, ha csak azt nem akarjuk betánni, azt a nagy katasztrófát, mely a fokozódó drágasággal kikerülhetetlenül reánk szakad.

— Allategészségügy. A lépfenejárvány, — mely Murakeresztur — Kollátság községekben uralkodott, megszűnt.

— Gyujtogató öregasszony. Mult hó 26-án virradóra tűz támadt a közeli Nagyrecse községhez tartozó Gesztenyes-hegyen és elégett özeveg Hegedűs Györgyné lakóháza. Mire a községbeliek felébredtek, — Hegedűsné háza már teljesen elhamvadt, s pedig nagy búsan bejött Nagykanizsára és házat a biztosító intézetnél, melynél háza biztosítva volt, bejelentette. Am pár nap mulva beszélni kezdték a faluban, hogy a hegyi hajlékot az özeveg maga gyujtotta föl, hogy így a biztosított összeget felvehesse. Ez a hír végre annyira igazolódott, hogy özeveg Hegedűsné a nagykanizsai királyi ügyészségnek följelentették, a csendőrség megállapította, hogy Hegedűsné nem alaptalanul vádolják a gyujtogatással.

— Gyilkosság a pusztán. A Tárnok községhez tartozó Berki pusztán, mint nekünk írják, kegyetlen gyilkosság történt. Végh István és Csulics István odaváló fiatal legények tegnap szántással voltak elfoglalva. A munka folyt a beszélgetés közben Végh István sőtőleg nyilatkozott Csulics hajdon nővéréről, amiből aztán szóváltás, majd verekezés támadt. A két legény biroka kelt egymással. A közelben dolgozott Csulics felesága Csulics János is, aki amikor látta, hogy a fia veszedelemben fog, odarohant a verekedőkhoz s a kezűgyébe került fejszéval úgy löbe szujtotta Végh Istvánt, hogy agyveleje szétloccsant s vértől borítva roskadt a barázdás földre. A szerencsétlen legény pár peronyt vonaglás után meghalt. A fia védelmében gyilkossá lett gazdát a csendőrök letartották.

— Rákóczi fejedelem hamvait nagy diadal hozta haza az ország. Csak a hamvakat hozta haza, pedig első sorban hírre, szellemre lenne szükség. A magyar ipart kell pártolni, főleg az Alföldi Cognaagyár r. t. Kecskeméten gyártmányait, köstük a leghíresebbet a Radial Elixirt.

— Satnyulnak a legények. A honvédelmi miniszter ma egy utasítást küldött meg a törvényhatóságokhoz. Az utasítás június 1-én lépett életbe és a védőkötelesek orvosi megvizsgálására vonatkozik. Ez az utasítás szomorú fényt vet társadalmunkra. Ez t. l. előírja a katonaorvosoknak, hogy a sor alá állók megvizsgálását szigorubbán teljesítsék. A nem jól látó szem, a nem teljesen jól halló fül

ezt nem mentesíti a legényeket, ezek is bekerülnek az armádiába, mert bizony satnyul a legénység és ha tekintetbe vesszük azt, hogy nem is olyan nagyon régen szigorították a katonakötelesek besorozását, akkor ez az új utasítás még szomorubbá válik.

Riborok községi pénztár.

Belőruk a községházán.

Elvitték két pénzesládát.

— Saját tudósítónktól. —

Vakmerő betörés hírért adják nekünk a csurgói járásban levő Berzenec községből, ahol a napokban a községháza ajtaját ismeretlen tettesek föltörték és két pénzesládát elvitték.

E hó 4 én reggel a berzeneci községházának az utcára nyíló ajtaját fölkörve találták. Nyomban mentek a bíróságra és a jegyzőért, akik a megtartott vizsgálat alapján annyit állapítottak meg, hogy a községi pénztárt és közbirtokossági pénztárt elvitték. A két öreg faládát hamarosan meg is találták a temetőudrokban, de a pénz természetesen már nem volt benne.

A betörők, akik legalább hárman voltak és a helyzettel nagyon tisztában lehettek, a községháza ajtaját vésszel feszítették föl és az ajtón szép nyugodtan elcipelték a két pénzesládát. Éjjeli őrnek híre sem volt és az éjszaka csendjében savartalannál dolgoztak.

A betörésről jelentést tettek a csurgói járás főszolgabírájának, aki nyomban megindította a vizsgálatot. Megállapította, hogy a birtokossági pénztárban ugyan csak két korona négy fillér volt, de a községi pénztárból 795 korona 39 fillér volt el. Ebből 322 82 korona fogyasztási adó, 446.81 korona tandíj és lélekpénz és 28 korona a bírónak saját pénze.

A szolgabíró konstátálta, hogy a közpénzek elhelyezése körül szabálytalanságok merültek föl. Ugyanis a közpénzeket a község tűzmentes pénzeszekrényébe kellett volna elhelyezni és ha ott lettek volna, ugy a primitív eszközökkel dolgozó betörők nem jutottak volna hozzá. Így tehát a bíró és a jegyző felelőségre vonható.

A bíró és a jegyző, aki ellen a község híresztelési kártérítési pert indít, azzal védekeznek, hogy a tűzmentes szekrénybe az állami és községi adókat szokták elhelyezni, a többi pénzeket azonban a feltört ládában tartották.

A vakmerő betörés tettesei után a csendőrség erőlyesen nyomoz és az egyik bűntúra ellen már adatai is vannak a csendőrségnek, akik hamarosan a csendőrök kezébe kerülnek.

Színház és Művészetek.

(—) Vig óvagy utoljára. Tegnap *Vajda Dezső* jutalomjátékául visszavonhatatlanul utoljára a Vig óvagyot adták. A színház zsufolig megtelt, ami tekintve, hogy Glavari Hanna ágáit nálunk már üres ház előtt is, feltétlenül *Vajda Dezső* és nem a darab érdeme. *Vajdát* a közönség megjelenéskor rendkívül szívesen fogadta és az előadás végéig fáradhatatlanul tapsolta.

(—) *Beleznay Margit*. Ez a két szó név is, meg fogalom is. Neve egy szubrett énekesnőnek, kinél nagyobb népszerűsége egyetlen társnője sem verődött Nagykanizsán és mint fogalom jelenik nálunk az üde, ifjú temperamentumot és elragadó színpadi kecsességet. Niúts az a holt darab, és holtan született előadás, melybe életet az vinna *Beleznay Margit*

Mindennek életet ad az ő csapongó fiatalos kedve és színt. az ő — csupa székesége. Ma-napság dívat a szubrettművészetet detronizálni a művészetek körül. Pedig művészet az igaz, hogy egyoldalú speciális művészet. *Beleznay Margit* a legjobb uton van ennek a megértéséhez. — Irjuk pedig e sorokat annak ötletéből, hogy holnap lesz a jutalomjátéka. Legjobb szerepében, a »Milliárdos kisasszony« Évikéjében lép föl. Rbben a szerepben aratta nálunk legzajosabb sikereit, melyeket minden primadonna irigyelhet tőle. Ami bája és kedvessége egyéniségének van, játéknak meghecsülendő előnyei: az üdeség és közvetlenség ebben remekül érvényesül. Sokan vannak, kik tiszta is megnézték a *Beleznay Évikéjét*. Bizonyára meg fogják nézni tizenegyszer is és részt fognak venni a művésznőnek rendezendő ovációiban.

(—) *Keleti Juliánka* válik *Keleti Julikáról* az egykori népszerű kanizsai szubrettről assól az ének, ki óriási szerencsét csinált azzal, hogy nőül ment a duzsadag *Máhr Nándorhoz*. Most pedig olvassuk róla a következő hírt:

A másik, ugyancsak némi zajjal színpadra lépő új színész, mint egy üstiap írja. *Máhr Nándor*, aki mint gazdag ember, feleségül vette *Keleti Julikát*, a Magyar színház volt tagját. Ez két évvel ezelőt történt. Ez alatt az idő alatt *Máhrnak* elfogyott a pénze. A rossz nyelvűek ezt elsősorban abból állapították meg, hogy *Keleti Juliánka* vállpórt indított férje ellen és az M. betű nélkül újra a színpadra lépett. Így próbál szerencsét a férj is, aki a divathoz híven, cabaret-színész lesz, még pedig a Teréz körüli cabaret-színházban. Viszont *Keleti Julikát* szerződése október elejétől *Faludy Sándor* *Andrássy* uti Modern-színházhoz köti.

Szülők figyelmébe!

„ki kéz iskolai öltönyt

„ki kéz férfi öltönyt

„ki férfi és gyermek cipőt

„ki kalapot és sapkát

ne mulassa el vásárlás előtt

Ár-
vásá-
rolni,

Frank Vilmos

legnagyobb ruhaáruházát megtekinteni.

Frank Vilmos

a bel- és külföldi legmegbízhatóbb szövetgyárosokkal áll összeköttetésbe s így mérték után is a legjobb és legizlésebb öltönyöket készíti a legolcsóbb árárt.

Frank Vilmos

Nagykanizsa, Bazár-épület.

(—) *Bucsuelőadás*. Három hónapos, anyagi és erkölcsi eredményekben kielégítő színész-szón után *Bihari* színársulata e hó 14-én, szombaton Ajfel távozik Nagykanizsáról. A társulat fölünk Nagykovács megyébe, hol egy hónapot tölt. A társulat szombat este bucsuzik a kanizsai közönségtől. Ez a bucsuelőadás egyúttal érdekes bemutató is lesz, mert az alkalommal kerül nálunk először színpadra *Porzsoló Kálmán* nagyikerű színműve, az *asszony* főszerepeit *Bihari Ákos* igazgató és *Kondráth Ilonka* fogják játszani.

Törvénytörések.

§. *Idill a mezőn*. *Kronusz János* sávolyi lakos *Keszthely* határában, valahol a mezőn, találkozott régi ismerősével, *Ilia István* névű *Keszthelyi menyecskével*. Az asszony, mint jó ismerőshöz illik, örült a találkozásnak és szívesen fogadta a legény ajánlatát, hogy őt elkíséri. Nem tudni, sejtette-e a legény szándékát, melylyel ez védtelen helyzetét kihasználni akarta, tény az, hogy a tanuk, — a kik ha nincsenek, tán minden másképp történnék, — azt látták és azt vallották a törvénytörés előtt, hogy a legény nagyon hevesen ölegette a menyecskét, aki minden egyes támadást teljes sikerrel vert vissza. Mikor minden erőlködés sikertelen maradt, orrát és pénztárcáját vette elő a legény, ezekkel vélnél elérni a sikert, az ellenfél leszerelését. A menyecske hajthatatlan maradt és a megkísérelt újabb durva támadásra most már tejeskannájával felelt. Végre sikerült a menyecskének a hevesvérű szíelőn — orrát betörnie, mire az ütököt az ellenleke szétválásával véget ért. Egy hónap multán, végre tegnap ismét találkoztak a törvénytörés föltagyalási termében. Erőszakos büntetés kísérletének vétségében mondták ki *Kronusz Jánost* bűnösnek és lovagiatlan eljárásáért 6 havi börtönbüntetésre ítélték. A vádlott főlebezett.

Táviratok

és telefonjelentések

A kiegyezés tárgyalása.

Bécs, szeptember 11. *Zichy* Aladár gróf holnap Budapestre utazik, hogy a kiegyezési tárgyalások ügyében pártjával értekezzen.

Bécs, szeptember 11. *Apponyi* Albert gróf *Eberhard*ról ma reggel Bécsbe érkezett. Kora délelőtti látogatást tett a magyar miniszterium palotájában, honnan *Wekerle* Sándor miniszterelnökkel, *Kossuth* és *Dardányi* miniszterekkel együtt ment a külügyminiszterium palotájába. Itt *Aehrenthal* Lexa báró külügyminiszter elnöklésével megkezdődtek a közös miniszteri tanácskozások, melyeket délelőtti félbeszakítottak. Mint félhivatalosan jelentik, a kiegyezési tárgyalások több napig tartanak. Holnapra *Andrássy* Gyula grófot is idevárják.

Bécs, szeptember 11. A közös miniszteri tanácskozás ma azzal foglalkozik, hogy előterjeszti a közös költségvetést és megállapítja a delegációk tanácskozásának idejét.

Bécs, szeptember 11. A közös miniszteri tanácskozás a külügyminiszter elnöklésével fontos közjogi kérdés megoldásával is

foglalkozik. Arról van ugyanis szó, hogy milyen formában kössék ezután a külföldi államokkal a kereskedelmi és vámszerződéseket. Mivel ugyanis ezután Magyarország Ausztriával vámszerződéses viszonyban lesz az eddig követett eljárásnak módosulnia, kell.

A marostordai botrányok.

Tüntetések a főispán ellen és mellett.

Csodőrök a vármegyezházában.

Az alispán fölfüggesztése.

Marosvásárhely, szeptember 11. A marostordai botrányok ahelyett, hogy szűnnének, még nagyobb hullámokat vernek. A zavarok a vármegye gyűlésterméből kiadtoltak az utcára és itt még fokozódtak. Ma két ellenséges táborhoz hasonlít a város, hol az eddigi legjobb barátok állanak szemben egymással. A város polgársága és a megye közönsége ifju Ugron Gábor főispán tiszteletére fátylamenettel vonult a főispáni lakás elé, mielőtt azonban odaértek volna, az autonomisták és szocialisták rájuk rontottak és véres összütközést provokáltak. Már előzetesen a főispánt gyalázó plakátok jelentek meg a városban, melyek fenyegetéseket is tartalmaztak. Késő este ismét véres verekedések voltak, melyeket csak a katonaság közbelépése szüntetett meg.

Marosvásárhely, szeptember 11. A megye közigazgatási bizottsága ma délután ülést akart tartani, az ülés azonban nem volt megtartható, mert Nagy József darabot alispán csodőrökkel rakatta meg a megyeházat, úgy hogy a bizottsági tagok nem tartották tanácsosnak az ülésen való megjelenést. A főispán az esetről táviratilag jelentést tett a belügyminiszternek és az alispánt állásától felszűggesztette.

A tüntetések délután megismétlődtek.

Haldoklik egy főherceg.

Karlsbad, szeptember 11. Ágost főherceg baja egyre rosszabbra fordul. Környezete katasztrófától tart, mely minden pillanathban bekövetkezhet.

Férjgyilkosság vádjá alatt.

Szeged, szeptember 11. Az itteni esküdtbíróóság ma tárgyalta Kobán Györgyné duszandag özvegyasszony büntetett. Kobánét azzal vádolták, hogy urát félholta ki-nozta, aztán meggyilkolta. A tárgyaláson a súlyos vád nem igazolódott be és az esküdtek a vádlottat fölmentették.

A győri nagy temetés.

Győr, szeptember 11. Azokat a szerencsétlen munkásokat, kik a Back-féle malom égésekor elpusztultak, ma temették óriási részvétellel. A tűzvész áldozatait az egész város elkísérte utolsó utjokra. Minden házon gyászlobogó lengett és az üzleteket zárva tartották. A temetési menetben résztvettek a megye főispánja, alispánja és a város polgármestere.

Tífuszjárvány Aradon.

Arad, szeptember 11. Aradon két nap óta több tífuszmegbetegedés fordult elő. Ma ismét többen megbetegedtek és három deák meghalt. A ragályos bajt az ideérkezett tanulóok hurcolták be a városba.

Gabona-üzlet.

(Távirat.)

Budapest, szeptember 11.

Készáru üzlet:

Kindlat gyenge. Arak öt fillérral magasabbak.

Matáridő-üzlet:

Buza októberre	11 58
Ross	9 80
Tengeri 908 májusra	6 99
Zab októberre	8 20

Helyi piac.

Nagykanizsa, szeptember 11.

A mai heti vásárra rendkívül nagy volt a hozatal.

Araink:

buza urasági 78/79. K	10 40	10 70
" piaci 77 K.	10 40	10 50
ross 72 K.	8 60	8 80
árpa közönséges	7 50	8 —
" jobb	8 25	8 50
zab	8 —	—
fehér bab	9 —	—
tarka	6 —	—
bökköny	7 50	—

Bárki ha kéri,

hogyan nyilatkoznak a emberek és hogy milyen értékes háziszor az eredeti illatos az Alföldi Cognacgyár részvénylárosaság saját szeszlinomítóiban lepárolt legmagasabb fokú középpárat szeszből készített valódi

Alföldi fehér kereszt

SŐSBORSZESZről,

mely páratlan hatású úgy egyhangú a válnaz, hogy az, aki egyszer megpróbálta használni, soha ne változtatja ez életben, mert az

Alföldi fehér kereszt

SŐSBORSZESZ

a hű házibarát

IGAZHÁZISZER,

mely nem hiányozhat egy uri családól sem; az illatos Alföldi fehér kereszt

SŐSBORSZESZ

kellemes és sokoldalú használhatósága által általános alkalmazásra talál. — Hűsítő a melegben, amely gyakori főfájást szokott okozni, viszont üdítőleg hat néhány csöppet cukorra bevérve a szervezetre.

Az Alföldi fehér kereszt

SŐSBORSZESZ

erősítő tulajdonsága

különösen a masszírozás alkalmával tapasztalható. Nyári fürdözések, kirándulások alkalmával igen ajánlatos, ha kéznél van. Legendák szólnak eme

Házibarát-ról.

Ne mulassza el egyetlen sősborszesz-vásr sem a most megjelent

Barack-Hiradót

meghozatal, hol bőven nyilatkozik a

Házibarát.

Riz Alföldi fehér kereszt sősborszesz egyedüli gyártója az

Első Alföldi Cognacgyár

részvénylárosaság

Kecskeméten.

6 csész és hlr. 10 csész 10 csész 10 csész 10 csész

Postán utánvétellel vagy a pénz utánvetés

hazüldése után.

ÁRAK:

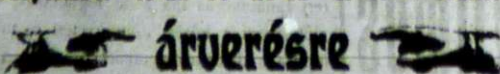
Óriási próbálvány 40 fillér. Nagy üveg 1 kor. Egész nagy üveg 2 korona.

Mindenütt kapható.

== Muraközi borok eladása. ==

A csáktornyai grófi várpincéből mintegy 100 hektoliter uradalmi termésű több évtolyamu fehér 6-bor fog folyó évi

szeptember 18-án és 25-én d. e. 9 órakor

bocsájtatni. A borvételre vállalkozók az árverésre ezennel meghivatnak.

Riz uradalmi tisztség.

szakácsnöl

Kalocsai tiszti házhöz keresnek szobalány mellé egy a ki teljesen önállóan főzni tud, tisztá és csinos és Kanizsáról Erdélybe való költözésük alkalmából velünk jönne. Fizetés meggyertés marhat. Bővebb felvilágosítást ad BRÜCK és Tóthra, szállító cég Nagykanizsán.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

NAGYKANIZSA,

Fischer Fülöp Fia könyv- és papirkereskedésében, Városház-palota.

Tábla: Kiadóhivatal: 103.
Szerkesztőség: 78.

Előfizetések és hirdetések:

Fischer Fülöp Fia könyv- és papirkereskedésébe intézendők.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben házhoz hordva:

Egy hóra	1.— K.
Negyedévre	3.— "
Félévre	6.— "
Egész évre	12.— "

Postai szétküldéssel:

Egy hóra	1.50 K.
Negyedévre	4.50 "
Félévre	9.— "
Egész évre	18.— "

Megjelenik naponként este 6 órakor

Önébnapok kivételével

Felolós szerkesztő: SZALAY SANDOR.

Szerkesztő:

REVÉSZ LAJOS.

Egyes szám ára 6 fillér.

Pótolhatatlan kár.

Nagykanizsa, szeptember 12.

Valahányszor a szocialisták egyes vagy összes szakszervezetei egyes helyeken bizonyos ideig beszüntették a munkát: mindannyiszor az a gondolat feküdt meg bizonyára a mélyebben gondolkodó lelkeket, hogy minden ilyen munkabeszüntetés milyen óriási és pótolhatatlan kárral jár.

Az a legnagyobb baj, hogy pótolhatatlan. Mert ha pótolható volna, akkor nem okozna olyan erős közgazdasági aggodalmakat. De mivel az elröppent időt visszahozni semmiképpen sem lehet: a haszon nélkül maradt munka-idő mindig megmarad pótolhatatlan veszteségül.

Ámde az eféle közgazdasági számítást egyszerűen háttérbe szorította az a megcáfolhatatlan állítás, hogy a munkások az ő jogos követeléseik eléréséhez ezidőt más eszközzel nem rendelkeznek.

Bele kellett nyngodnunk, végig kellett nézünk azt a hosszú időtartamu munkabeszüntetést is összes tulajdonságaival, amivel a nagykanizsai építőmunkások akarták bizonyos föltételek elfogadására kényszeríteni az építő-vállalkozókat, mint munka-adókat.

Bele kellett nyngodnunk, végig kellett nézünk; pedig nagyon is tisztában voltunk azzal az óriási és pótolhatatlan kárral, melyet ez a munkabeszüntetés okozott; nagyon is jól tudtuk, hogy milyen anyagi romlással járt az különösen azokra az építőmunkásokra nézve, akik kizárólag a nyári keresményből szokták fedezni maguk és családjuk téli szükségleteit is; akikre nézve tehát az elmúlt nyár teljesen eredménytelenül maradt, mint teljesen pótolhatatlan kár.

Minden ilyen munkabeszüntetési mozzanattal szemben legfőleg csak arra szorítottunk, (mert arra is kellett szorítottunk) hogy a feleket gyors, békés elintézésre bizdítottuk. A munkabeszüntetés tényét magát nem ítéltük el föltétlenül; mert be kellett látnunk, hogy amíg a munkások helyzetét törvényhozás útján teljesen nem rendezik — ezt az egyetlen jogvivő és jogvédő eszközt nem lehet kivenni kezükből.

A munkabeszüntetés ellen legfőleg olyanok emelték föl szavunkat, mikor mindenki világosan látta, hogy az vagy jogtalan, vagy fölösleges erőszak. Ilyen esetben

kötelességünknek tartottuk, hogy rámutassunk arra a pótolhatatlan kárra, melyet a munkások maguknak is, munkaadóknak is okoznak; és azokra a zavarokra is, melyek a közgazdasági élet minden vonalán támadnak egy-egy nagyobb munkabeszüntetés alkalmával.

Most megint ilyen, teljesen fölösleges munkabeszüntetési tervvel állunk szemben.

A szocialista munkások lapja: a »Népszava« arra szólította föl Magyarországnépét, hogy október 10-én, vagyis a magyar parlament munkája folytatásának első napján az egész országban szüneteljen minden munka, minden tevékenység, hogy ezen a napon a vidéki munkások is mindenütt gyűléseket tartsanak. Ez az egész tüntető országos mozgalom pedig történeljének annak demonstrálására, hogy az egész ország népe az általános, egyenlő választójogot akarja.

Hát mi ezzel a tervvel szemben megint csak arra az óriási, pótolhatatlan kárra gondolunk, mely egy ilyen fölösleges általános munkabeszüntetés nemzetgazdaságunk minden vonalát sújtja.

Ámde ha az általános, titkos választójog ügyét olyan reményben, helyzetben látjuk, hogy azt csak egy ilyen országos tüntetéssel lehetne a megvalósítás vonalára segíteni: akkor még azt mondanók, hogy legyen meg. De mikor ehhez a kormányt adott szava, ígérete köti; s a mikor a kormányférfiak minden, erre vonatkozó nyilatkozata a leghatározottabb megnyugtatóst nyújtja: akkor igazán fölösleges tüntetés volna ez az országos általános munkaszünet, mely végre is pótolhatatlan kár, egy erős érvágás a mi különben is vérszegény közgazdaságunkon.

Hisz mindenkit megnyugtathat *Andrássy Gyula* gróf, belügyminiszternek egy hirlapíró előt tett következő nyilatkozata:

— A reform készül, egész nyáron kizárólag csak azzal foglalkoztam. Áttanulmányoztam s részben már föl is dolgoztam az anyagot s annyira haladtam, hogy nem sokára a minisztertanács elé terjesztem a javaslat alapelveit. Remélem, hogy a többivel astán gyorsan el fogok készülni. — Részleteket most nem mondhatok, de hiszem, hogy a népjog minden barátja meg lehet elégedve a javaslatommal. Nagyon természetes azonban, hogy a legnagyobb

gondot fordítom arra, hogy a hirtelen átmenettel anarchiát ne teremtsünk s hogy megóvjuk a magyar állam nemzeti jellegét.

Általános munkaszünet Nagykanizsán.

— Saját tudósítónktól. —

Tegnap közöltük a magyarországi szocialista párt ama határozatát, mely szerint igyekezni fognak odahatni, hogy október 10-én, midőn a magyar képviselőház a nyári szünet után működését megkezdi, országosan általános sztrájkot rendeznek a munkások. A sztrájk csak egy nap tart és a demonstrációnál egyéb célja nincs.

Nagykanizsa mindig erősen ki volt téve a szocialista áramlatoknak, biztosan lehetett rá számítani, hogy az országos mozgalomhoz a kanizsai munkások is csatlakozni fognak. — Ugyanis minden város munkásai külön nyilatkozni fognak arra nézve, hogy politikai követeléseik ily módon való propagálását célszerűnek tartják-e és ebbe belemennek-e.

A nagykanizsai összmunkásság ma bejelentette a rendőrségnek, hogy holnap este 8 órakor a gőzfürdő korsmahelyiségében gyűlést tart. A nagykanizsai munkásság e gyűlésen alkotja meg véleményét és határoz kövendő eljárása fölött.

Mint értesülünk, a nagykanizsai munkások is beszüntetik október 10-én a munkát és képviselőt küldenek abba a hatalmas körmenetbe, mely e napon Budapest utcáit bejárja. De tartanak Nagykanizsán is körmenetet a munkások.

A közönség tehát jól teszi, ha készül arra az esetre, ha október 10-én egy napos szünete lesz a munkának.

A gyújtó is megdrágul.

Egy skatulya: négy fillér.

A gyújtógyárak kartellja.

— Saját tudósítónktól. —

Gyújtóhiány van a magyar piacon, aminek az lesz az eredménye, hogy ez a fontos cikk hamarosan és valószínűleg véglegesen megdrágul.

Pedig — kereskedői körökből kapjuk a hírt — a gyújtó-szükség itt van a nyakunkon. Nem elég, hogy nem lesz szünet a télen, nem elég, hogy a fát majd gyógyszerárakban fogják kimérni, olyan drága lesz. — nem lesz gyújtók, amivel tüzet csináljunk.

Az osztrák gyújtógyárak már évek hosszú sora óta azon fáradoznak, hogy kartellit létesíthessenek a magyar gyújtó-gyárakkal. Eleinte húzódoztak ettől a magyar gyárak, mert a versenyképes magyar gyújtó, ha nem is teljesen, de alaposan leszorította piacunkon az

osztrák gyártmányt. Az osztrák gyújtó-gyárosok négy-öt év előtt a lehető legpontosabb eszközöket igyekeztek ahhoz fölhasználni, hogy a magyar piacot ismét visszahódítsák, de ekkor minden kísérletük kudarcot vallott. Most a magyar gyújtó-gyárosok önként szolgáltatják ki a magyar piacot a osztrákok mohó kapzsiságának, amelynek zsiros kalóz-falatain természetesen ők is osztozkodnak a kartell révén.

A magyar gyújtógyárak belekerültek az osztrák kartellbe, úgy, hogy egy és ugyanazon utazó kínálja a magyar és az osztrák gyújtót a különbséggel, hogy hazai gyújtót csak beláthatatlan idő múlva tud szállítani, míg ellenben az osztrák gyárakból küldhet, amennyit akar, *de 20-25 százalékkal drágábban*. Azt hisszük, megérti mindenki, hogy mit jelent ez. Azt, hogy a magyar gyújtó által elfoglalt fogyasztási területet visszahódítja most majd a kartell és a magyar gyárak terméketlensége segítségével az osztrák gyújtó.

Ilyen belülről nézve a magyar ipar. Vagy erőtlenség és tehetetlenség, vagy pedig kapzsi és falánk, mint most a gyújtógyárak, amelyeknek legtöbbje természetesen állami szubvencióban részesül.

Szomorúan állapítjuk meg, hogy el lehetünk készülvé a gyújtóárok emelkedésére. S a mi pénzegységünk azt eredményezi, hogy a gyújtó-árak éppen 100 százalékkal emelődnek fel. Két fillér helyett négy fillér lesz az ára egy csomag gyújtónak. A magyar gyújtó-ipar nagy dicősségére és az osztrák gyújtógyárosok nagy örömére.

Az apagyilkos.

A pálinka áldozata.

Egy esküdtlázi tárgyalás anyaga.

— Saját tudósítóktól. —

— szeptember 12.

Folyó hó 16-án kezdődik meg a zalaegerszegi kir. törvényszék előtt az esküdtlázi tárgyalások ciklusa. Bevezetésül Eöry Kálmán gyulakési lakos bűnügye kerül napirendre. Ez a bűnügy a maga egész mivoltában az emberi szenvedélyek végtelen tengerét tárja elénk és bemutatja, hogy a családi perpatvar, az alkohol, az egyenletlenség és viszály hova képes vezetni az emberi lelket.

Eöry Kálmán egy jómódú gazdának fia, már gyermek korában látta a pálinkától büzlő családi élet nyomorúságát. Az apa pálinkának a rabja, elfecsérelte vagyonát s midőn emiatt neje és gyermekei szemrehányással illették, életükre tört. A hazatérő Eöry Kálmán több ízben mentette ki a részeges apa karjai közül az anyát, a kit végtelenül szeretett. Megkíséreltek mindent a családi élet helyreállítására és végre az öreg Eöry Ignác eltávozott hazáról és bátyjához ment, ott kezdte eladogatni még fennmaradó birtokát, hogy a pénzzel Amerikába költözzék. Napról-napra folytak a drámai jelenetek, sirások, könyörgések, fenyegetések és ezeknek pillanatnyi eredményét a pálinka, amelynek rabja volt, az öreg Eöryt teljesen lefokozta. Ezen elkeseredett családi életben ifjú Eöry Kálmánt megszállta a bűn ördöge és hogy anyját és családját megmentsse a további pusztulástól, a szőlő-hajlékban tartózkodó édes apját felkereste, ott szóváltás után késsel a nyakát elvágta és aztán megdörögve jelentkezett önként a csendőrségnek.

A drámai mozzanatokban gazdag és nagyon tanulmányos bűnügyben dr. Hajós Ignác zalaegerszegi ügyvéd teljesíti a védelmet.

Hirek.

— A csáktornyai és perlaki közjegyző kinevezése. Az igazságügyminiszter dr. Balla Emil ujvidéki gyakorló ügyvédet (csáktornyára és dr. Nosslopy Gáspár nagyatádi gyakorló ügyvédet Perlakra kir. közjegyzőnek kinevezte. A hivatalos lap mai számának e közlése megyszerte igen nagy feltűnést kelt, mert e kinevezésekkel az ezen állásokhoz fűzött kombinációk egyike sem teljesült. Ugyanis erős mozgalom volt avégett, hogy a két közjegyzői állást megyebeli érdemes emberekkel töltsék be; mint látni való, ez a mozgalom, megyei emberek melleszével, eredménytelen maradt.

— Mintaszüretrek Zalában. Darányi földmivvelésügyi miniszter az okserü szüretelés és borkezelés terjesztése céljából elhatározta évente más-más helyeken mintaszüretet tartását. Szükséges ez azért, mert tagadhatatlan, hogy a borkezelés, pinogazdaság terén még mindig igen sok a teendő. A bor minőségének javítására vonatkozó intézkedések a szüretnél kezdődnek. Ennélfogva a helyes szüretelési gyakorlati bemutatása végett a legjobb szüretelési eszközök, valamint azok helyes kezelésének megismertetése végett a miniszter vidékenkint az állami szakközvegek vezetése mellett mintaszüretet tartását határozta el. Ezek a mintaszüret a gazdasági egyesületekkel, hegyközségekkel s ahol vannak pinceszövetkezetekkel karöltve és mindenekfelett a közérdek szem előtt tartásával évenként más-más olyan helyeken rendeztetnek, ahol azokra legnagyobb szükség van s ahol legkönnyebben és minél több termelőnek és szőlőkezelőnek nyújtható alkalom arra, hogy a mintaszüretet részt vehessen és a helyes szüretelésre vonatkozó oktatást gyakorlatilag elsajátíthassa. Ez éven tizenegy helyen fog ilyen mintaszüret tartatni, még pedig az egri, bihari-dorszegi kecskeméti, ménési, nagyenyedi, pozsonyi és a tarczali vinczellérisikolánál, a pécsvári állami szőlőtelepen, továbbá Zala, Borsód és Bereg vármegyék területén, később meghatározandó helyen. Ezeknek a mintaszüreteknek a megtartása, valamint az ezekkel kapcsolatos gyakorlati oktatás megadása az állami szakközvegek feladatát képezi.

— A közjegyzői kamara ülése. A pécsi közjegyzői kamara vasárnap tartotta évi rendes közgyűlését. — A mult év eredményeiről Madarász István dr. pécsi kir. közjegyző számolt be, aki első sorban kegyeletos szavakkal emlékezett meg azon vesztéséről, — mely a közjegyzői kart Baranyai Béla dr. gondnok-ság alá helyezése és Cziger Kálmán csáktornyai közjegyző hálálával érte. A közjegyzői kart érintő bensőbb ügyek elintézése után megejtették a jövő évre szóló választásokat. Elnök lett Madarász István dr. pécsi, alelnök Plihal Viktor dr. nagykanizsai, választmányi tagok: Bárdi György dr. kaposvári, Ursiny Pál dr. dárdai, Nagy Ernő dr. szigetvári, póttagok Tolnay Géza dr. siklósi, Kasza Sándor dr. marcali kir. közjegyzők. A fegyelmi bíróságba kiküldte a kamara rendes tagoknak Plihal Viktor dr. és Bárdi György dr., póttagoknak Tolnay Géza dr. és Nagy Ernő dr. közjegyzőket.

— Automobil-körúton. Csendes városunk utcáin nagy feltűnést keltett tegnap este egy óriási nagyságu automobil, amely hangos töltőlével közben szélesebbéggel robogott végig a városon. Az automobil tulajdonosa gróf Norman Guidó dús-gazdag osztrák mánás és nyugalmazott lovassági tábornok. A gróf nagy körutat tesz most motorgépjén és közben ejtette utba Nagykanizsát, ahol meghált. Innen Szlavonia felé vette útját.

— A szakegylet vagyona. Mivel a belügyminiszter a földmunkások nagykanizsai szakegyletét feloszlatta, a szakegylet ingóságait ma a rendőrségnek elárveresték. Az árverés folytán a szakegylet vagyonáért összesen 99 korona és 66 fillér folyt be.

— Diákok kirándulása. A nagykanizsai főgymnázium növendékei a napokban tanáraik vezetésével kirándulnak Pécsre, hol az országos kiállításat tanulmányozni fogják.

— Megnyitá a női kereskedelmi. A nagykanizsai női kereskedelmi tanfolyam ma megnyitott. A tanfolyamnak eddig 32 növendéke van.

— A nagykanizsai szabók sztrájkja. A nagykanizsai szabómunkások, számszerint ötvenketten, ma sztrájkba léptek, amit a rendőrségnek bejelentettek. Sztrájknyájuk az Opernica-féle Vörösmarty-utcai helyiségben van. Követeléseik közt elsősorban a több munkabér áll.

— Megjötték a honvédek. A nyári hadgyakorlatok véget értek és a nagykanizsai 20-ik honvédegylet ma délelőn visszakerült Nagykanizsára. A honvédek vonattal jöttek egyenesen Hatvanból, melynek környékén a hadgyakorlatok folytak. Most kezdődik a kifáradt katonaság pihenése, 15-ikén pedig a leszerelés.

— Megyilkolt erdősz. Kaposvárról jelentik: Nyámez József vadász az erdőben len közben agyonlőtte Czeizler Vilmos erdőszet.

— Nagykanizsa hadüzenete a nyomornak. A hirtelen, minden átmenet nélkül beállt őszi idő már is aktuálissá teszi a tél nyomorával szemben való védekezés nehéz kérdését. Különösen aggasztó a most reánk köszönő tél. Az aránytalanul fokozódott piaci drágaság, a rossz termés, a kézműipari pangás, — a minden téren mutatókozó általános vegetálás folytán készületlenül, védekezés nélkül találja szegénysora népünket. Jólehet városunk társadalmi minden lehetőséget elkövet a nyomor enyhítésére, de ez mind kevés, mind nem elég. Itt Nagykanizsa szép leányainak és aranyifjúságának kell akcióba lépni, a farsangon minél többet táncoljanak a szegényekért. A mulatozás, a vigalom járjon karöltve a jótékonyssággal. Reméljük, hogy a Zala felbírása visszhangra talál és Nagykanizsa fiatalnaga már most akcióba lép és ötletes, művészi programmal kapcsolatos vigalmak egész sorozatát fogja megnyitani mindiárt a farsang kezdetén — a kunyhók és szegénylakások nyomora enyhítésére, igyekezzünk fölünk lehetőleg felszárítani a könnyeket, segíteni Nagykanizsa szegényein. — Minden erre irányuló nemes törekvés támogatására készen találja a közönség a Zsált.

— Megazúnt felsőleányiskola. Nemrég még a két osztályú felső leányiskola teljesítette a felsőbb nőképzést Magyarországon. Ma már a négy osztályú polgári leányiskolák teljesítik ezt a hivatást. — Lassankint az összes felső leányiskolákat átalakították polgári iskolává, így alakultak át idővel a nagykanizsai zalaegerszegi és keszthelyi iskolák. Most a megye utolsó felsőleányiskolája is megszűnt. Sümegi tudósítónk jelenti, hogy a sümegi felsőleányiskola működését megszüntették és helyébe az államilag segélyezett polgári leányiskolát meg-

nyitották. Ennek az iskolának máris sok növendéke van.

Fölgyújtott szatócsbolt. Kaposvárról táviratossák: Szukály-Högyészen Kupfer Béni szatócs házában ismeretlen totessek beszűzöltek fölgyújtották. A tűz oly hirtelen terjedt el, hogy a mentésre alig lehetett gondolni. A szatócs felesége és két gyermeke bent volt a házában. A nyomozás megindult.

A pálinkamérők vasárnapi esünete. A pénzügyminiszteriumban memorandumot dolgoztak ki a pálinkamérők vasárnap és ünnepponnapon való nyilvántartásának korlátozására. A kereskedelemügyi miniszterium, mint amelynek hatáskörébe tartozik a munkaszünetelés elrendelése, ezt a memorandumot már megkapta és valószínű, hogy a maga részéről is hozzájárult a tervezet megszerítéséhez. A pénzügyminiszter ugyanis hajlandó beleegyezni abba, hogy az égetett szesz kimerése vasárnap és nagyobb ünnepek első és második napján délelőtt 10 órától kezdve egész napra tiltassák, a közönséges pálinka kimerése pedig ezekben a napokon teljesen szüneteljen. A pénzügyminiszter abba is készséggel beleegyezik, hogy az italmérési engedély kiadásában ezentúl az eddiginél nagyobb szigorúsággal járjanak el és hogy azoktól, akik kihágást követtek el az italmérési törvény ellen, az engedelem megvonassék.

Titokzatos gyilkosság. Dombóvári levelezőnk írja: Hétfő reggel a bátaszéki szőlőhegyen nyakszirtre löve, holtan találták Teley József bátaszéki lakost. Az eset óriási feltűnést keltett, mert a vizsgálat megállapította, hogy Teleyt hátulról, oroszva lötték le. — Teley csak néhány hét előtt tért vissza Amerikából, ahol éveken át élt és így rejtély mindenki előtt, hogy kinek állhatott utjában. A csendőrség egy Poszovác József nevű embert letartóztatott ama gyanu alapján, hogy ő Teley gyilkosa.

Meghalt a messze idegenben. Gyászjelentés érkezett a napokban Kilitibe Dorchester amerikai bányából, melyből az egyedül álló özvegy édes anyának tudomására jut, hogy egyetlen fia, a 17 éves Hadnagy István, ki a múlt ősszel csábító szavaira hazájából kivándorolt és az említett helyen bányamunkás volt, meghalt. A bányára le és föl közlekedő villamos kocsiak ugyanis összeütköztek. Sok munkás súlyosan megsérült, míg Hadnagy István meghalt. A kesergő édesanya most a Wekerle Sándor miniszterelnökhöz benyújtott folyamódványában kéri, hogy a vállalkozó amerikai bányatársulatot külügyi képviselőtünk útján kárpótlásra bírja.

Elvesszett a hó 9-én éjjel egy fekete bőrtárcsa, melyben 140 korona készpénz, 2 aranygyűrűről és 1 láncról szóló zálogcédula volt. A megtaláló a rendőrségnél illő jutalmat kap.

Rabló cigányok a megyében.

Sikerült fogás.

— Saját tudósítónktól.

— szeptember 12.

Ismét a cigányokról szól az ének. Róluk számol be pacsai tudósítónk alábbi közleménye:

Még tavaly december hó 6-án éjjel Lenti községben betörték öv Vinkler Ferencnéhez és öle több édeskes ruhaneműt elloptak. Ugyanezen éjjel a lenti fogasztási szövetséget is feltörték, melynek nagy összegűket tartalmazó Wertheim szekrényét akarták elrabolni. Már sikerült is nekik a szekrényt kibozni az utcára, hol egy kocsi várta őket, melyet ugyanezen éjjel Bicsák József lenti lakos udvaráról loptak el. Eppen mikor a

kocsira akarták tenni a szekrényt, megjelent Bicsák néhány társával, kik a rablást észrevették. Bicsákék és a rablók között dulakodás támadt és végre is a rablók huzták a rövidébbet, mert belátva helyzetük veszedelmes voltát, elmenekültek, hátrahagyván a rablott tárgyakat.

Néhány nap mulva Csesztrogen vásár volt, hova egerszegi szabók is mentek. Éjjel a dígnok néhány szabó csomagját letesztették és nagyobb mennyiségű ruhát vittek el. Természetesen a szabóknak első dolguk volt, az esetről jelelőket tenni a csendőrségnél, mely mindaddig sikertelenül nyomozott.

Végre most Bas Lajos pacsai csendőrszervező dícséretreméltó ügyességgel és nagy körültekintéssel végrehajtott hosszúságú nyomozás után világosságot vetett a bonyolult ügyre. Van neki egy cigányasszony kéme, ki nyomra vezette őt. E kőm által szolgáltatott adatok nyomán Kolompár József és Kolompár Károly (Badó) nevű cigányokat fogta gyanuba, kik a zsidó illetőségű Kolompár János (Farkas Antal) nevű cigány karavánjához tartoznak. Nyomozás közben gyanusan viselkedett a többi is, ezért az egész karavánt bekísérte a pacsai csendőrségi lakományra, honnan egy 8 éves cigányleány megszökött. Ezen szökevényt a csendőrnök a Zsid határában levő Andrásbida majorban fogták el. Itt a leány bevallotta, hogy őt az öregek azért küldték ide, hogy itt az ellopott s elrejtett holmikat teljesen biztonságba helyezze, bevallotta továbbá azt is, hogy a majorban a csordással rejtették el a lopott holmik egy részét. A csordásnak házkutatást tartván, megtaláltak a szabóktól ellopott néhány ruhát és a lenti ruhaneműek egy részét. Ekkor tehát kétségtelen lett, hogy ők követték el a rablásokat. A totessek természetesen fogva vannak a várják büntetésüket.

Szülők figyelmébe!

N ki kész iskolai öltönyt
N ki kész férfi öltönyt
N ki kész férfi és gyermek cipőt
N ki kész kalapot és sapkát

Rkar vásárolni,

ne mulassa el vásárlás előtt

Frank Vilmos

legnagyobb ruhaáruházát megtekinteni.

Frank Vilmos

a bel- és külföldi legmegbízhatóbb szövetgyárosokkal áll összeköttetésbe s így mérték után is a legjobb és legizlésebb öltönyöket készíti a legolcsóbb árért.

Frank Vilmos

Magyarhíza, Bazár-épület.

Táviratok és telefonjelentések

A kiegyezés tárgyalása.

Bécs, szeptember 12. Wekerle Sándor miniszterelnök ma reggel 9 órakor gróf Eszterházy Pál külügyi tanácsost fogadta, ezzel egyidejűleg pedig Kossuth Ferenc Apponyi Albert gróf és Darányi Ferenc miniszterek tanácskoztak a kiegyezés kérdéseiről. Ennek végetével mindnyájan az osztrák miniszterelnöki palotába hajtottak, hol Aehrenthal külügyminiszter elnöklésével a kiegyezési tárgyalásokat folytatták. Ugyancsak a palotában tartózkodtak Popovics és Saterényi államtitkárok is, hogy szükség esetén őket is bevonhassák a tanácskozásba. A tanácskozások délután 1 óráig tartottak. Hír szerint a tegnapi tárgyalás közjogi kérdések ma nem kerültek szóba és tisztán a kiegyezés gazdasági kérdései képezték a tárgyalások anyagát.

Bécs, szeptember 12. A kiegyezési tárgyalásokat délután 1 órakor megszakították és ekkor Wekerle miniszterelnök királyi kinnalgitásra ment. A kihallgatás egy óra hosszat tartott. Értesülés szerint a miniszterelnök előbb a folyó politikai ügyekről referált az uralkodónak, aztán a kiegyezési tárgyalások eddigi eredményét közölte.

Bécs, szeptember 12. A királyi délután 2 órakor Kossuth Ferenc kereskedelmi minisztert kihallgatáson fogadta.

Bécs, szeptember 12. Mintán Magyarország és Ausztria az eddigi vámszövetségi viszonyt szerződéses viszonyra cseréli föl, meg kell állapodni abban is, hogy a külfölddel ezentúl mily módon köttetnek a szerződések. A kiegyezési tárgyalások e közjogi kérdés főbb irányelveit már tegnap megállapították és ma albizottságot küldtek ki, mely ezen irányelvek alapján konkrét javaslatokat fog tenni.

Haldokló főherceg.

Karlsbad, szeptember 12. Ágost Koburg herceg állapota reménytelen. Az orvosok szerint a herceg utolsó perceit éli.

Botrány a szabadgondolkodók kongresszusán

Prága, szeptember 12. A szabadgondolkodók nemzetközi kongresszusának mai gyűlését váratlanul igen nagy botrány zavarta meg. Már kora reggel óriási közönség gyűlt össze a gabonatársaság épületében, hogy a gyűlést végighallgassa. Már a gyűlés megnyitása közben több katolikus pap is bevonult a terembe. Csakhamar heves közbeszólások hallatszottak, ami botrányra, majd erőszakossá fajult. A városban igen izgatott a hangulat.

Halál helyett fegyház.

Budapest, szeptember 12. A királyi kúria ma foglalkozott Welka Ádám, a lu-

gosi családirtó bűnyével. Welka tudvalegleg meggyilkolta feleségét, anyósát és leányát úgy, hogy ruháikat leöntötte petrolummal, aztán meggyújtotta. Ezért őt a lugosi törvényszék az esküdtek igazmondása alapján halálra ítélte. Ezt az ítéletet a kuria ma megsemmisítette és Welkát 15 évi fegyházra ítélte.

Tolvaj urileány.

Budapest, szeptember 12. Mélyeség tragédiát rejt magában egy különben jelentéktelen bűny, mellyel ma foglalkozott a büntető bíróság. Pestyán Annát lopással vádolták és ezért a bíróság 4 hónapi fegyházra ítélte. Pestyán Anna egy nyugalmazott tábornok leánya. Elzúllásának története a tárgyaló terem közönségében mély részvételt keltett.

Szükség a fogházból.

Ráckeve, szeptember 12. Az itteni járásbírói fogházból ma négy fogoly megszökött. Az eddigi nyomozás nem járt eredménnyel.

Munkások és polgárok harca.

Trieszt, szeptember 12. Itt ma a szocialisták óriási tüntető körmeneteket tartottak, amiből utcai harcok keletkeztek. A szocialisták megütköztek a polgársággal, mígsem a rendőrség közbelépett és rendet teremtett. A zavargásnak több súlyosan sebesült áldozata van.

A tőzsde áldozata.

Budapest, szeptember 12. A Liszt Ferenc-téri ligetben ma Rosenfeld Kálmán, kit dúsgazdag gyárosnak ismertek, agyonlőtte magát. Hátra hagyott levelében azt írja, hogy az utóbbi időben jelentékeny tőzsdei veszteségei teljes anyagi tönkretűnését okozták és ez őt a halálba kergette.

Színház és Művészetek.

(—) **Bolesnay Margit** mai jutalomjátékára már nappal elfogyott a jegyek nagy része. Ez az előadás lesz egyuttal az operettszemélyzet bucsuja, mely telt ház előtt fog lefolyni.

(—) **Nagymama**. Csiky Gergely kissé idejét mult, de mindig kedves vigjátékát láttuk tegnap szezonzégi előadásban. Márta édes szerepében egy rokonszenves megjelenésű, kezdő színésznő, Hubay Anna, a társulat új naivája mutatkozott be. Fogadtatása három csokorral és igen sok tapssal esett meg, ami megbecsülhetetlen utavaló a színipálya kezdetén. Ószinte részvételt voltunk a szegény Márta iránt, de még inkább megesezt szívünk a személyesítőjén, ki minimum 42 fokos lázzal állt ki a lámpák elé, magával hozván az istoiá hasznavehetetlen és befejezetlen gesztusait. De ami megbecsülni való volt játékában, így is érvényesült. Van benne sok érzés, van szív és gyakran igaz hangja. Ha csillapul a láza, rá fog szolgálni a sok tapara, melyet tegnap jóindulattal előlegezett neki a közönség. — **Cakónáról, Bihariról, Rogozról, Holtairól és Sácsa Iréntről** nem kell leost, bucsuzól feledeznünk, hogy kitűnő színészek. A tegnapi előadás keretében még **Sárvári Anna** is debu-

tált, ha jól tudjuk, ez volt első nagy szerepe. Galambosné finom, tökéletes alak. Sárvári oly elfogadhatóan játszotta meg ezt a szerepet, mely arra a reményre jogosít bennünket, hogy belőle még nagyon megbecsülendő színésznő lesz. Gyönyörűen játszotta **Neményi** a pap szerepét.

NESTLÉ
az egészséges **gyermeklisztje**
és a beteg gyermek, a gyomorbetegségek rajgató bűvölt táplálékja.
Mégis a hányástól, hasmenéstől, belhurutól és elhárítja ezeket.
A gyermekápolásról ismereteket fizetetlenül küld: **NESTLÉ**
Wien I, Biberstrasse 11.

TRIUMPH-TAKAREKTUZHETEK
PERZSÜK VÉDELMEK
KÁVÉHA-ZSÁK
ZSÁKOK
DARUJÉTEK
STB.
RÉZÉRE.
TELJES
KONYHA-
BERENDE-
ZÉSÉK
FORRJEVI ZERBERMENTE.
GOLDSCHMIDT S. és FIA
WELS F. AUSTRI.

Figyelem! Csak a „Tempel-
orrás” és „Sty-
ria-forrás” van mint Rohitschi savanyu
viz törvényileg védve. Minden más
terméket, — mely „Tempel-forrás” és
„Styria-forrás” van jelezve és hamisítva
„Rohitschi” név alatt hozták for-
zalonba, vissza kell utasítani.
Forrás-kutatókönyv **ROHITSCH-SAUERBRUNN**

3 régi szó . . . 3 új szó . . .
Altwater Gessler Jägerndorf
Altwater Gessler Budapest

Törvényszék.

§ **Vasutgőz kivándorló.** Erdélyi József orosztanyai lakót az ideai orosztanyon besorozták póttartalékosnak. Október hó 1-én kellett volna a második havi szolgálatot megkezdenie, de őt is elfogta a vágy mely annyi fiatal pajtásait ritte már a messze tengeren túli hazába, Amerikába. Nem tudta megvárni azt a három hónapot, míg lerója köteleességét a régi baza iránt — hanem szökve akart a hajóra jutni, mely reményeinek Eldorádójába viszi. — Szerzett is valami lipsond ügynökkől hajójegyet a már éppen indulni akart, mikor egyszerre csak betoppantak hozzá a szegény kivándorlók kakastollas rémei. A pacsal főszolgabíró hírvil vette ugyanis, — hogy a legény szökni akar, s azért jelent meg nála a pacsal csendőrzárőr, hogy a jegyet és iratait elvegyék tőle. Oda kellett adnia a drága papirokat a csendőrnöknek, De az jámbor lelke azt hitte, hogy majd csak visszaszerezzi ő azokat. Öt forint nagy adó, Ennyit adott a csendőrnöknek az irásokért, akik a pénzt el is fogadták szépen, de nyomban jelentést tettek felettes hatóságuknak, hogy a legény őket megvesztegetni akarta s átadták a megvesztegetésükre szánt pénzt és az elvett iratokat a főszolgabírónak. Nagy lett Erdélyi József szomorúsága. Se pénz, se hajójegy, se Amerika, és ehelyett börtön és szigorú katonai szolgálat. Fegyveres erő elleni vétés és megvesztegetés vétségével terhelten állott Erdélyi József bírál előtt. A törvényszék bűnösnek mondta ki és 3 havi fogházbüntetést rótt ki rá. Beletördölt a legény orrába, nem fellebbezte meg az ítéletet.

Közgazdaság.

A heli szeszvásár.

Az Első Alföldi Cognacgyár Készvénylőrszövetség és Szeszflinomitgyár Reeskemélen, budapesti központi irodájának jelentése.

Mai zárulmány Budapeston:

Finomított szesz adózva	164 168
Finomított szesz adózatlan	65 69
Élesztőszesz adózva	— —
Élesztőszesz adózatlan	— —
Nyera szesz adózva	162 165
Denaturált szesz	52 54

A szeszárak ismét emelkedtek — és tartós árakra van kilátás.

Szegedszerkesztő: **Nagy Samu**

Laptulajdonos és kiadó:

FISCHEL FÜLÖP FIA.

Méhészgazdák figyelmébe!

MÉZ

bármily mennyiségben legjobban értékesíthető

Rothschild Samu

méznagykereskedőnél Nagykazsán, Magyar-utca 19.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYKANIZSA,
 Fischel Fülöp Fia könyv- és papir-
 kereskedésében, Városház-palota.

Teljes: Kiadóhivatal: 103.
 Szerkesztőség: 78.

Előfizetések és hirdetések:
 Fischel Fülöp Fia könyv- és papir-
 kereskedésében intézendők.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben házhoz hordva:	
Egy hónap	1.— K.
Negyedévre	3.— "
Félévre	6.— "
Egész évre	12.— "
Postai ártételekkel:	
Egy hónap	1.50 K.
Negyedévre	4.50 "
Félévre	9.— "
Egész évre	18.— "

Megjelenik naponként este 6 órakor
 Ünnepnapok kivételével

Felelős szerkesztő: SZALAY SÁNDOR.
 Szerkesztő: RÉVÉSZ LAJÓS.

Egyes szám ára 6 fillér.

A kizsákmányolás ellen.

Szervezhedjék a közönség is.

Nagykanizsa, szeptember 13.

A határtalan kopasztás korát éljük Nagykanizsán. Nem mulhat el egy hét sem, hogy valaminek az ára fel ne szökne. Az állam fokozott igényekkel lép a polgár elé, iparos, kereskedő, nyerstermelő a végsőig fokozza követeléseit, a munkás jogokra hivatkozik és emberségre s végül béremelést kér. A nyerstermék drágább lesz, az ipari munka drágább lesz, csak a középosztály jövedelme marad meg a régi fokon. Az ügyvéd, orvos, bíró, tanár, újságíró, hivatalnok, tekintet nélkül az árak emelkedésére, régi jövedelmeit huzza. A legszükségesebb napi cikkek ára a duplára szökik, lakás, ruha szinte megfizethetlenné drágul, csak a gázi marad a régi.

Mindennek a levét a középosztály issza meg. Kereskedőt, iparost, mezőgazdát nem érinti annyira a drágaság, mert a kereskedő, iparos és mezőgazda publikumon vasalja be az összes tulkiadásait. Ha a bőr ára megdrágul egy csekélységgel, a cipész felemeli a cipő árát annyival, hogy nemcsak az árkülönbözetet, hanem még egy kis polgári hasznot is kiprésel ebből a tranzakcióból. — Ha a pincér husz krajcárral több hetibért kér, a pikkoló drágább lesz két krajcárral és ezen a réven a kávé is profitál valamit a béremelésből. Mindent a közönség fizet s pedig egyfajta közönség, a középosztály.

A mai általános szervezkedésben éppen csak a közönség nincsen szervezkedve s ezért irányul minden támadás ellene. Nem tud védekezni, mert nincs kapocs, amely összetartja, az egyén föllépésének pedig nincs hatása. Ez a tökéletes szerencsétlenség megnövelte az ellenfél bátorságát s ma már egyszerűen utaznak a publikum kizsárolására.

Különösen hangzik, hogy a publikum szervezkedjék s a mi közönségünknel tényleg nehezen képzelhető. De ott vannak a németek, akik nagymértékben megselekedtek ezt a tömörülést s akik önmagukat fegyelmelve tudnak védekezni egyes a zsebük ellen irányuló támadások ellen. A német középosztályi asszonyai, például három gazdaszany egyesíthetbe tömörülnek, amelyekben csak néhány fillért fizetnek, éppen annyit

amennyi nyomtatványokra kell. De ez a keret súlyos tényezőkké avatja az asszonyokat. Ha az élelmiszer-kereskedőknek eszébe jutna, hogy a káposzta árát csak egy fillérral is indokolatlanul fölemeljék, a gazdaszanyegyesületek kiadják a jelszót, hogy további intézkedésig káposzta nem kerül az asztalra és az élelmiszer kereskedők újra besavanyíthatják a már besavanyított káposztájukat. Ehhez persze fegyelem kell és a német asszonyokba ez már belenevelődött. Vállalják szívesen, mert csak hasznát látják az összetartásnak.

Köznap példája ez amit itt fölhoztunk, de tanulságos. Az eszme maga pedig mindenképpen megszivleendő. Vessük végét közös akarattal ennek a licitálásnak, mert ha továbbra is így folyik a fosztogatás, a középosztály lesz a társadalomnak a legárva osztálya, amelynél mindenki jobban és könnyebben él. Ne várjuk meg tehát a teljes összeomlást, hanem szervezkedjünk és védekezzünk.

Der Kossuth-Kultus in Ungarn.

Osztrák gyalázkodás piros-leher-zöld borítékban.

— szeptember 13.

A Zala szerkesztősége Linzből egy magyar nemzeti színű borítékba tűzött, zöld papírosra nyomott röpiratot kapott. A címe *Der Kossuth-kultus in Ungarn, Zeitgemäße Erinnerung in die Jahre 1848. und 1849.* Szerzője Franz Ninold, kiadója Zentraldruckerei Linz Landstrasse 21. A kiadó cég a könyv mellé csatolt körlevélben arra kéri a szerkesztőséget, hogy foglalozzék a könyvekről: egyszerű megemlékezéssel azonban nem szolgálhatunk nekik, inkább küldjük vissza.

Hát mi nem tesszük meg neki azt a szíveséget, hogy írunk a könyvről. E helyett rámutatunk arra az arátlanságra, hogy magyar újság szerkesztőségének olyan recensiót merészel beküldeni, amelyet küldött. Olvasóink bizonyára tudják, hogy a könyvkiadók a szerkesztőségek munkájának megkönnyítésére több-kevesebb lelkiszeremmel megírt, késs ömerletéseket szottak az u. n. bírálati tiszteletpéldányokhoz mellékelni. Ezeket a lap tetézése szerinti használhatja, vagy ha érdemesnek tartja, önállóan foglalkozik a könyvvel.

A linzi kiadó a következő közlést merészelem magyar újságtól kívánni:

„Magyarország politikai tekintetben évek óta nem csak Ausztria, hanem más államok érdeklődésének központjában áll. A függetlenségi párt győzelme óta a 48-iki forradalom törekvései ismét teljes erővel föltámadnak. Följötte érdekes tehát mély pillantást vetni annak az időnek a

viszonyalba, megősmerni valódi jellemképét annak a térfunak, akit a *történelem meghamiltatva* a magyarok hősvé szedolegtek föl (hinaufgeschwindelt). Megememléstő as a kritika, melyet Frans Ninold, történeli tények alapján, Kossuth I.-ről ír. Nyugodtan állíthatjuk azonban: igaz van a szerzőnek és valóságos érdeme, hogy a hazug dicsőfnyit letépi annak az embernek a homlokáról, aki istent, embert bolondáá tett. Főleg a magyaroknak szeretők ajánlani a művecske figyelmes olvasását. Nem gyűlölet adta a tollat a szerző kezébe, hanem az igazság szeretete. Az érdekesítően megírt broszúra egészen sereg új anyagot tartalmaz, melyeket a számos, jelentékeny, 48-ban fontos szerepet betöltő férfival személyes ömerletésben levő szerző az olvasó elé tár. Különösen aktualis a munka a horvátok és a magyarországi nemmagyar nemetségek számára különösen. Ezek valóban időszertű tanulságokat meríthetnek belőle. Meglehet, hogy bizonyos magyar klikkből nemsokára dühös üvöltés fog kitörni — bizonyítékául annak, hogy az útes jól talált. Az igazsághoz, hű történetírás nem hagyhatja figyelmen kívül Ninold broszúráját. — Vajha megtalálná a művecske a megérdemelt elismerést.”

Ezt, ezeket kívánta az osztrák óg fölünk, hogy leközöljük. Megtettük.

Lásák, olvassák, akiket illet. És cselekedjenek!

Olvasó közönségünk pedig nyilván fölisment az alul, hogy a röpiratot ezek után mi ömerteressük.

Láncszemek.

(Munkások ünnepe. — Az embersziv diadala.)

— szeptember 13.

Vasárnap, szeptember 15-én ünnepli a Magyarországi Munkások Rokkant- és Nyugdíjegyletének nagykanizsai fiók-pénztára *tízéves fennállását.*

Nagy figyelemmel kísértem ezt a fiók-egyletet keletkezésének pillanatától egész maig. Az utóbbi esztendőben már egészen közvetlenül szemlélhettem belső életének minden legkisebb mozzanatát is.

Hát nyugodt lélekkel elmondhatom, hogy az önzetlen buzgóságnak, a legszigorubb lelkiismeretességnek olyan példás, sőt bálumatra méltó megnyilatkozásával még sehol sem találkoztam, mint ennek a fiók-pénztárnak vezetőségénél.

Ma már majdnem minden téren elszoktunk attól, hogy az emberek ingyen munkát végezzenek. Különösen elszoktunk pedig ettől az olyan intézményeknél, amelyek pénzkezeléssel foglalkoznak. — A különböző segély-egyletek, szövetkezetek kezelő és ellenőrző személyzete mind csak díjazás mellett végez bizonyos kötelességet. A pénzüntézetek igazgatósági tagjai egy-néhány órai ülésel és becses nevöknek néhányszor való aláírkantásával pipaszó

megkeresnek naponta 10—20 koronát. És az ördögnek sem jut eszébe, hogy rossz néven vedve tölök.

És a Magyarországi Munkások Rokkant- és Nyugdíjgyeletének fiók-pénztáránál a kezelők és vezetők teljesen ügyen dolgoznak. — Beszedik és elszámolják a tagsági díjakat minden hónap két vasárnap délutánján; havonként egyszer, — ha kell többször is — választmányi gyűlést tartanak; a központi kezeltetéssel leveleznek; tagokat gyűjtnek; naptárakat, gyűjtőt árúsnak; ünnepeket rendeznek, hogy az egyesület vagyona gyarapodjék. — Mindezt pedig nem kapnak egy árva fityinget sem.

Ha ennel az intézménnyel érvényesült volna az régi közmondás, hogy: „amilyen a malac, olyan a mise”: akkor már régen csödbe jutott volna. Csakhogy ezek a szegény szürke emberek, akiket munkástársaik bizalma az egyes fiókpenztárak élére állított, olyan odaadó, időt és ideget feláldozó buzgósággal vezetik az ügyeket; olyan szigorú lelki ismeretességgel és hozzáérhetetlenséggel kezelik a pénzt, mintha a legkitűnőbb fajta, bakonyi lispásfülű malacokkal kedveskednének nekik mindennap.

Mondhatom, hogy nagyon sok pénztézet vagy jótékonyági intézet vezetősége járhatna ezekhez a szegény, egyszerű, becsületes emberekhez iskolába nem csupán tiszta önzetlenséget, hanem lelkiismeretességet is tanulni.

Ez a tiszta önzetlenség, becsületesség és lelkiismeretesség vezette hozzájuk Nagykanizsa és vidéke közönségét is olyan mértékben, hogy ma már 700 tagja van a tiszvő öta fenálló fiókpenztárnak.

Nagyon, de nagyon megérdemli tehát ez a fiókpenztár, hogy tisztes fenállásának ünnepe legyen, mely érdekklóddal forduljanak feléje a társadalom ama szerencsésebb anyagi viszonyok között élő rétegei is, ahol sohasem kísért a rokkantság és nyugdíj súlyos gondja.

Van ám azért annak is magyarázata, hogy szegény verejtékező munkásemberek, — hat napi nehéz munka után még a munkaszünetes hetedik nap délutánját is miért szentelik olyan dolognak, amiért egy fityinget sem kapnak.

Valamiképpen megvan a lelkimagyarázata annak a nagy, példásan szigorú becsületességnek, lelkiismeretességnek is, mellyel ennek az egyesületnek minden fillérét kezelik.

Az a tudat vezeti azokat a derék, buzgó, szegény munkásembereket, hogy ezzel a munkájokkal, mellyel a munkaszünetes hetedik nap délutánját szentelik meg, — nemcsak magukat, hanem munkástestvéreikért, embertársaikért is verejtékeznek.

És azzal a meggyőződéssel verejtékeznek, hogy a kezükbe letett szent ügyet — ha mások drága pénzért szolgálnák is — sohasem vezetnék olyan nagy lelkiismeretességgel, mint ők; mert az ő munkájukba a testvéri szeretet lehel a minden munka termékenyítő lelkét, szellemét: a lelkiismeretességet.

Ezeknek a szegény, szürke-embereknek tiszta önzetlenségéből és bámulatos lelkiismeretességéből az *emberszív diadala* ragyog ki.

Vajjon eljutnak-e sugara: a nagy embertársadalom ama rétegeibe is, ahonnan az emberszívvel sokkal nagyobb arányú önzetlenséget várja a békés nivellálódás nagy munkája?

Vajjon lesznek-e azoknak az emberszívűeknek ilyen ragyogó diadalai?

Meg tudják-e mérni, megtudják-e érteni ott a díjtalan verejtékezés erkölcsi értékét?

Megértik-e, megérik-e ott is, hogy csak az ösvetl. n emberszívvel diadalai biztosíthatják a nagy embertársadalom élet-küzdelmében a békét?!

—y.

Hírek.

— **A város köztisztasága.** Csak kivételes helyzetben levő és nagyon gazdag embernek vehetik föl azt a blazirt kérdést, hogy mi öröm érheti még őket az életben. Mi, nagykanizsaiak elég szegények vagyunk ahhoz, hogy minden percben várhatjuk újabb apró örömeink beköszönését. Egy, amelyre nagyon régen várunk, utban van. Ha az Isten és a tekintetes képviselőtestület is úgy akarja, talán már a jövő esztendőben tisztábbak lesznek a város utcái, nem lesznek dusan fölszerelt múzeumai pornak, sárnak, házakból kihordott szemétnak, kiskanizsai reliquiáknak és a gazdaságban értékes, de köztisztasági szempontból teljesen felesleges állati termékeknek. A városházán ugyanis komolyan foglalkoznak a tervvel, hogy a város tisztogatását, seprését városi kezelésbe vegyék és ezzel kapcsolatosan a belső részekben a házi szemét kihordásáról is a város gondoskodik. Ez a kérdés most a mérnöki hivatal tanulmányának tárgya, melynek eredményéről a költségvetési tárgyalások alkalmával fogunk közelebbi részleteket hallani. Egyelőre figyelmen kívül hagyva a terv anyagi oldalát, azt hisszük, hogy magát az eszmét mindenki örömmel üdvözi. Ezzel a kérdéssel holnap részletesebben foglalkozunk.

— **Az egerszegi polgármester ügye.** Kedden vármegyei közigazgatási ülésre volt a többek közt tárgyaltak Várhidy Lajos polgármesternek a fegyelmi ügyét is. Tudvalevő dolog, hogy Várhidy a képviselőtestület megkérdése nélkül eredménytelen kútsakat furatott nagy költségre, de ilyen apróságokért senki sem szól semmit. Nagyobb hibája volt, hogy elment a Szulovszky-féle gyűlésekre, továbbá hogy a villanyvilágítás szerződéseinél nem vette tekintetbe a versenyző ajánlatokat, a hir nélkül megkezdette vot a szabadságát. A közigazgatási biz. teljesen felmentette minden vád alól.

— **A villamos bizottság ülése.** Városunk villamellenőrző bizottsága Unger Üllmann Elek elnöklésével ma késő délután ülést tartott. A Csengery-ut megépítése folytán a villamos vezetékek helyét változtatni kell és pedig úgy, hogy azokat a ház falára helyezik. Es a kérdés képezte a villamellenőrző bizottság mai ülésének tárgyát.

— **Elégett öregasszony.** Borzalmas halállal mult ki ma délelőtt özvegy Varga Makár Istvánné 73 éves kiskanizsai asszony. Az öregasszony ma a saját vigyázatlansága folytán elégett. Vargáné ma délelőtt egyedül maradt a házában 4 esztendő kis unokájával. Mindkettőjüknek kávé akart megiteitlen, ezért szalmával tüzet rakott a takaréktűzhelyen, maga pedig a tűzhely elé kuporodott. Egyszerre kinyitott a tűzhely ajtaja és nagy csomó égő szalma hullott ki, mely az öregasszony ruháját meggyújtotta. A szerencsétlen asszony nem vesztette el lélekjelenlétét, hanem az ott álló vízzel telt dézsába ült, azonban ez sem használt, mert ekkorra már derékon felül is lángokban állt. A kis unokája egy ideig csak nézte nagyanyja kínos vergődését, aztán átment a szomszédba játszani és itt elmondta, hogy öregmamája elégett. Eleinte nem hittek a gyermek szavának, később azonban mégis csak átmentek a szomszédok meguézni, mit csinál Vargáné. Itt megdöbbenő látvány tárult eléjük. Az öregasszony bennül a dézsában megzsevesedett, *holtan*. — Az esetet azonnal jelentették a rendőrségnek, mely minden kétséget kizáróan megállapította, hogy az öregasszony a saját vigyázatlanságának az áldozata.

— **A nagykanizsai astrájkok.** Városunkban, mely munkásastrájk néikül, — úgy látszik — hosszabb ideig nem lehet még, mint közöltük, ez idő szerint két astrájk van: a Weiser gyári munkásoké és a famunkásoké. A astrájkoknak előre láthatólag normális feloldása lesz. A astrájkolók nagyon békésen viselkednek, rendezettségben nem történt.

— **As új somogyi alispán.** Kaposvárról jelentik, hogy a bizottsági tagok csütörtökön Kaposfyt főispán elnöklete alatt nagy többséggel Kacsokovics Lajos csurgói főszolgabíróvá jelölték alispánnak.

— **Munkások ünnepe.** A Magyarországi Munkások Rokkant és Nyugdíjgyeletének nagykanizsai fiókpenztára szeptember 15-én (vasárnap) ünnepi tiz éves fennállását. Az ünnepséget misével kezdik, mely nem amin felragaszkodt jelezték — 10 órákor, hanem fél tiz órákor lesz a szentferenczi templomban.

— **Katonai utóállítások.** E hó 20-ikán a városházán katonai utóállítás lesz, melyen elmaradt védköteleseket és reklamáló apakat vizsgálják meg. A jelentkezők száma mar eddig meghaladja az ötvenet.

— **Elgazolta a vasuti kocsi.** Tapolcai tudósítónk jelenti: Végtelen szerencsétlenség történt e hó 11-én Tapolca szentgyörgyhegyi bázaltanya állomásán. Az állomásan vasuti kocsiak toltak és e munkálatnál volt elfoglalva Németh Ferenc bányamunkás is. A munkás valamiképpen egy kocsi kerekét alá került és ott *halálát* lelta. A szerencsétlenség okát a magindult vizsgálát fogja kideríteni.

— **Halál a buszon.** Tapolcáról írják lapunknak: Szomorú fényt vet népünk erkölcsére az e hó 8-án Gyulakeszin megtartott buszu két tragikus eseménye. Az egyik halállal végződött, a másik pedig életveszélyes sérüléssel. Komorócal András szóráltába elegyedett Angyán Gáborral és a vitát azzal végezte, hogy kést ragadott és azzal Angyánt hasba szarta. A szerencsétlen ember egy jajszó nélkül rogyott össze és pár óra szenvedés után meghalt. A gyilkost letartóztatták.

— **Ugyanakkor Sostai János tánc közben Sipos Vendét késelte meg.** Sipos sérülése életveszélyes. — **Megmérgezett gyermekek.** Pétőnd pusztán tagnapolót a családok gyermekei közül többet súlyosan megbetegedtek. — A kétégebeesett szülők Spát orvost hívták a betegkehez. — Dr.

Legújabb zeneművek.

Strausz Oszkár: A primáskisasszony (Ein Walzertraum) operette 2 fűzetben magyar szöveggel. K 6. — Keringő külön kiadásban 2.40

Kapható állandóan: FISCHEL FÜLÖP FIN könyv-

és papírkereskedésében Nagykanizsán.

Spát megállapította, hogy a gyermekek beléndek maggal megmérgezték magukat. A beteg gyermekek közül Pál József négy éves fiúcska meghalt. Három gyermek súlyos beteg, többben azonban már tul vannak a veszélyen.

Gyilkosság. Pálán az erkölcsök annyira elvadultak hogy életbiztonságról már szó sem lehet. A múlt héten Csobor József és Lázár István pálfal lakosok Porteleki Lászlót éjjel meglámadták, dorongokkal leütötték, minek következtében Porteleki meghalt. A vizsgálatot megindították.

Halálós csónakázás.

Öngyilkosság-e vagy szerencsétlenség?

Egy házaspár tragédiája.

— Saját tudósítónktól. —

Siófokon tegnapelőtt megrendítő baleset történt Wilhelm Adolf fővárosi biztosító tisztviselő és felesége csónakázni mentek és mindketten a Balaton hullámai között lelték halálukat.

A megrendítő esetről tudósítónk a következőket jelenti:

Wilheimék a múlt hónap elején mentek nyaraló-utrá. Egészséges házaspár voltak és semmi szükségük a gyógyfürdőre. Bécsbe utaztak előbb, azután a Semmeringen töltek rövid néhany napot. Még Grácza, Triestbe és Velenczébe mentek, a honnan hajón Abbaizába jöttek. Innen egy-két napi tartózkodás után a Balaton felé indultak, Siófokra, a hova csak néhány napja érkeztek meg.

Nagyon szerettek csónakázni. Naponta kétszer is kimentek a nyílt tóra és a csónakázás látszólag felfrissítette őket.

Tegnapelőtt délután is azzal távoztak el a Fogas szállóban levő lakásukról, hogy csónakázni mennek.

Cserveni, a Fogas-szálló tulajdonosa azonban hiába várta őket. Wilhelmék még az éjszaka folyamán sem tértek vissza a szállóba, mire tegnap reggel Cserveni jelentést tett a titokzatos eltűnési esetről a csendőrségnél. — Mindeufelé kutatták a házaspárt, de nem tudtak nyomukra akadni.

Délben aztán az asszony holtestét megtalálták a Balaton partján.

Zalay Sámuel dr. fürdőorvos megvizsgálta a holttestet a aztán kijelentette, hogy külső eröszak nyomai egyáltalán nem mutatkoznak rajta. Az asszony hálálát megfuladás okozta. Rablógyilkosság, fosztogatás már csak azért is kizártnak mondható, mivel az uriaszony gyűrűi, ékszerei, órája és fülbevalói megvoltak. Zsebében volt egy pénzestárca is, de ebben mindössze csak hetven fillért találtak.

Nyomban táviratoztak Wjlheim budapesti hozzátartozóinak, a kik még a tegnapi nap folyamán leutaztak Siófokra.

A férfinak holttestét még mindeddig nem találták meg.

Színház és Művészetek.

(—) A milliárdos kisasszony tegnapi előadásán bucsuzott a társulat operettszemélyzete és ez az előadás volt *Bolezny* Margit jutalomjátéka. Mint egy hét óta minden este, a színházat tegnap este is megtöltötte a közönség, mely virágessövel árasztotta el a jutalmazott színésznőt, e szezon üdvöskéjét és mintegy tízszer tapogalta a lámpák elé. Ha ki nem oltják a villanyt, az ünneplésnek talán ma sem lenne vége. Soha nem láttuk a közönséget ily kedvező és ünneplési vágyó hangulatban. *Bolezny* Margit bizonyára a legszebb emlékekkel távozik városunkból.

(—) A színházat bucsuja. Biharí színház társulatának operettszemélyzete már az éjjel elutazott Nagykőrösrre, hol holnap tartják az első előadást. A dráma ma bucsuzik Porzsolit Kálmán Asszony című színművében. Aztán háromnegyed estendeig pihen az aréna, a közönség és a szintén pihenni térő — rovatvezető.

Tankönyvek

iskolai író-, rajz- és festőszerek, füzetek, könyvtartók, táskák minden iskola részére.

Legnagyobb raktár:

Fischel Fülöp Fia

könyvkereskedésében Nagykanizsán.

Tankönyv bekötések azonnal megkésztülnek.

Szülők figyelmébe!

- n ki köz iskolai öltönyt
- n ki köz férfi öltönyt
- n ki férfi és gyermek cipőt
- n ki kalapot és sapkát

Arkar vásárolni,

ne mulassza el vásárlás előtt

Frank Vilmos

legnagyobb ruhaárúházát megtekiuteni.

Frank Vilmos

a bel- és külföldi legmegbízhatóbb szövetgyárosokkal áll összekötetésbe s így mérték után is a legjobb és legizlésebb öltönyöket készíti a legolcsóbb árért.

Frank Vilmos

Nagykanizsa, Bazár-épület.

Közgazdaság.

A heti földforgalom és pénzpiac

A „Hermes” Magyar általános váltóújság részvénytársaság jelentése

Budapest, 1907. szeptember 13-án.

A budapesti értéktőzsdén az elmúlt hét folyamán a lefolyt ünnepek következtében a forgalom nagyon megcsappant, és az egész újsz menet igen szűk mederben mozgott. — Az irányzat általában tartott volt, míg az újsz folyamán a kiegyezési tárgyalások kedvezőbb magítódására és a pénzpiac könnyebbülése az irányzat megszilárdult és ugy a nemzetközi, valam a helyi értékek magasabb árfolyamon kerültek forgalomba. — Az árfolyamok javulása azonkívül, részben spekulatív vásárlásokban, részben azonban contemine fedezésekben is fell magyarázatát.

Az érdeklődés előterében leginkább a két hiteli részvény, osztrákmagyar államvasut és rimamurányi vasuti részvény állottak, mely utóbbi társaság legközelebb közöszendő mérlege elé nagy érdeklődéssel tekint a pénzügyi világ. — Mint hírlik, a mérleg rendkívül kedvező és osztalék fejében az elmúlt év 26 koronával szemben esidén 28 koronát fognak a részvényeseknek juttatni.

A hét nevezetesebb árfolyamváltozásai a következők:

	szept. 5.	szept. 13.
4%-os magyar koronajáradék	92.60	92.60
Magyar hitel részvény	742.25	747.25
Osztrák hitel részvény	635.50	640.25
Magyar jelzálog hitelbank részv.	443.25	445.25
Rimamurányi vasuti részvény	537.75	542.50
Osztrák magyar államvasut részv.	656.75	664.75

Gabona-üzlet.

(Távirat.)

Budapest, szeptember 13.

Készáru-üzlet:

Forgalom mársékelt. Árak változatlanok.

Matáridó-üzlet:

Buza októberre	11.40
Rozs	9.72
Tengeri 908 májusra	6.99
Zab októberre	8.18

Táviratok

és telefonjelentések

A kiegyezés tárgyalása.

Bécs, szeptember 13. A kiegyezési tárgyalásokat ma délelőtt folytatták. A maj tanácskozások tárgya a vasuti tarifakérdés volt. A megállapodás részletei még nincsenek tisztázva.

Bécs, szeptember 13. *Aehrenthol* Lexa báró külügyminiszter ma délben meglátogatta *Wekerle* miniszterelnököt és *Kossuth* kereskedelmi minisztert a magyar miniszterium palotájában, kikkel hosszabb ideig tanácskozott. Mivel a tárgyalások előreláthatólag elhúzódna, biztosra vehető, hogy a magyar miniszterek holnap délután visszatuznak Budapestre és a tanácskozásokat itt fogják folytatni.

Bécs, szeptember 13. A magyar és az osztrák miniszterek ma délután 5 órakor

folymatni fogják a kiegyezési tárgyalásokat. A tanácsosok három csoportban fogják, természetesen mindvégig szakrefereusok vesznek részt. Az első csoportban *Weberle, Beck* báró miniszterelnökök továbbá *Chorivonsky* osztrák pénzügyminiszter és *Popovics* magyar pénzügyminiszteri államtitkár tanácsosnak a pénzügyi kérdésekről; a második csoport, melyben *Kossuth Ferenc* és az osztrák kereskedelmi miniszter vesznek részt, a kereskedelmi szerződés megvitatásáig végzi; a harmadik csoportban *Saterényi* és *Mezősi* államtitkárak tanácsosnak *Sieghard* osztrák sajtóügyi főnökkel a közjogi kérdésekről.

Zichy Aladár gróf a királynál.

Bécs, szeptember 13. *Zichy Aladár* gróf ötélsége személye körüli miniszter ma délután 2 órakor külön királyi kihallgatáson jelent meg. A miniszter kijelentette, hogy a királyi kihallgatás semmi összefüggésben sincs a most folyó kiegyezési tárgyalásokkal. Az audienciát megmagyarázza az, hogy *Zichy* gróf 3 hónapja nem jelent meg a király előtt és így a referálódó anyag eléggé felhalmozódott.

A marostordai botrányok.

Budapest, szeptember 13. Ifj. *Ugron Gábor*, Marostordamegye főispánja ma Budapestre érkezett és az ottani állapotokról *Andrássy* gróf belügyminiszternek részletes jelentést tett.

A postafelvallomása.

Budapest, szeptember 13. A mai fővárosi lapok részletesen közlik azt a vakmerő lopást, melyet *Jakab Miklós* postakocsi az éjjel elkövetett. *Jakab* egy őrizetlen pillanatban a 47 ezer korona készpénzt tartalmazó postakocsival megszökött, azonban a vasútfőállomáson ép abban a pillanatban letartóztatták, midőn el akart utazni. Ujabbban jelentik, hogy 44 ezer koronát nála találtak meg, 3 ezeret pedig *Kelenföldön* elásva. Kihallgatásakor beismerte a lopás elkövetését. A nyomozás megállapította, hogy *Puskás György* postaszolga, ki rendszeren *Jakab* kocsiával utazik, ártatlan a lopásban. A bűnös beismerte még, hogy a lopás részletes tervét már tegnap előkészítette — és tervbe vette, hogy *Kelenföldről* Bécsbe szökik. *Jakabot* fogva tartják. Az iratokat áttették az ügyészséghez.

Pusztító vihar.

Páris, szeptember 13. Páris környékén reggel óta óriási vihar dühöng. A villám több embert megölt.

Szerkesztő: Nagy Samu

Lapkiadó: Fischer Fülöp Fia

FISCHER FÜLÖP FIA

4000 tk. 907.

Árverési hirdetmény.

A nagykanizsai kir. törvényszék k ösbírré teszi, hogy *Braunwetter* János végrehajtónak Bécsre György végrehajtást szenvedett elleni 29 korona tőke, ennek 1902 június 19-151 járó 6%, kamatai, 12 korona per, 21 korona ingó végrehajtási, nem különben 26 korona tőke, ennek 1902 június 19-151 járó 6%, kamatai, 11 korona per, 23 kor. ingó végrehajtási, 14 korona 05 fillér árverés kérelmi, 10 korona újabb árverés kérelmi és a még felmarulandó költségek iránti végrehajtási ügyében a nagykanizsai királyi törvényszék kezeltetésben tartotta a nagykanizsai 1499 sztjvkben A + 7670 hraz. hsz. 144 sz. a advar és köztnek Bécsre Györgyöt illető 1/10 részére 51 k. 20 fillér, a nagykanizsai 4042 sztjvkben A + 6037/a hraz. császárréti szántóföldnek ugyanőt illető 1/10 része 5 korona 50 fillér — a nagykanizsai 4064 sztjvkben A + 7241/b. hraz. hi dogkú szántóföldnek ugyanőt illető 1/10 része 49 korona — továbbá 1/2 részben öz. Bécsre Györgyöt sz. Gudlin Kati 1/2 részben Bécsre György révén álló nagykanizsai 7085 A + 9122 hraz. szántóföld a cigányberekben 132 korona és a nagykanizsai 7080 sztjvkben A + 8945 hraz. szántóföld a javában 164 korona becsértékben felvett ingatlanok, még pedig a nagykanizsai 7085 sztjvkben felvett ingatlanok az 1881. évi LX. t. cz. 156 §-a értelmében egészen

1907. október 1. napjának d. e. 10 órakor

ezen telekkönyvi hatóságnál dr. Engel Mór felpesteri ügyvéd vagy helyettese közbenjöttével — megartandó nyilvános bírói árverésen eladatul fognak, még pedig a nagykanizsai 1499, 4042, 4064 sztjvkben felvett ingatlanok Gudlin Katalin f. Bécsre Györgyöt javára bekebelezett ösvégi haason ösvézési jog terhével akkor, ha a megelőző jelzálogos hitelzők kielégítésére szükségosnek mutatkozó 900 korona beigértetik; ellenkező esetben az ingatlanok a lenni halálraapon a szolgalmijogra való tekintet nélkül árveresteknek el.

A kir. törvényszék mint tkv. hatóság,

Nagykanizsa, 1907. évi júl. hó 27. napján.

(P H)

Aláírás

kir. törvénzéki bíró.

Csemegeszőlő,

csakis elsőrendű nemes fajok, postakosaraként 2.80 kor., 100 kg. vételül 40 kor. Csemégek alma és körte postakosaraként 2.40 kor., 100 kg. 24 koronától feljebb. Gödög és sárga dinnye 100 kg. 10 kor., turkesztán és ananász 32 kor., postakosaraként 2.40 kor. Paradicsom, tölthető zöld paprika és fejes káposzta posta kosár 2 kor. Vasúti rendelést csakis előleg beküldéssel szállít:

Szabó 235. gyümölcskivitelő Csongrád.

Állandó állást

kaphat ügyes férfi vegyi gyártmányok eladására gazdáknak és viszonteladóknak. Mellékeresetnek is igen alkalmas.

Dr. Hardung & Co,
vegyszeri gyár
Aussig-Schönpriesen.

Kerékpár

használt, de jó karban megvételre keresztek. — Ajánlatok e lap kiadóhivatalába kéretnek.

Ház eladás.

Sarokház, régen fennálló szatócsüzlettel, tőzsde, pálinka és sör mérséssel, betettség miatt szabadkészből eladó. — Bővebb felvilágosítást ad özv. Steinitz Károlyné Nagykanizsán Kossuth Lajos tér.

Bischitzki Miksáné

Nagykanizsa, Főut. 24.

33 és 34. fennálló legjobb hírnévnek örvendő hangszerraktárban

zongorák, pianók, ezimbalások és harmonikumok új és díjazottak nagy választékban részletekért és bére is kaphatók.

Régi zongorák mindenkor becsértetnek.

Méhészgazdák figyelmébe!

MÉZ

bármily mennyiségben legjobban értékesíthető

Rothschild Samu

méznagykereskedőnél Nagykanizsán, Magyar-utca 19.

Zongorahangolás helyben

= 5 korona. =

Elsőrangú külföldi, ugymint Bösendorfer. Ehrbar, valamint 25 évi bécsi zongora-gyárakban szerzett tanulmányaim képesítenek, hogy a nagyérdemű művész közösség igényeinek e téren mindenben megfeleljek. Zongora javításokat, ugymint teljes át dolgozását gyárilag eszközölöm, új zongorákat állandóan raktáron tartok, régieket becsérték.

A n. é. közönség pártfogását kérve.

Wogrincsecs Ferencz

zongora készítő, hangoló és raktáros.

Erzsébet királyné-tér ro. sz.

(Löwi Adolf-féle ház.)

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben hához hordva:	
Egy óra	1.- K.
Negyedévre	3.-
Félévre	6.-
Egész évre	12.-
Postai szétküldéssel:	
Egy óra	1.50 K.
Negyedévre	4.50
Félévre	9.-
Egész évre	18.-

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagykanizsa,
Fischel Pál és Fia könyv- és papír-
kereskedésében, Városház-palota.

Teljes: Kiadóhivatal: 108.
Szerkesztőség: 78.

Előfizetések és hirdetések:
Fischel Pál és Fia könyv- és papír-
kereskedésébe intézendők.

Megjelenik naponként este 6 órakor
(ünnepek kivételével)

Felolvasó szerkesztő: SZALAY SÁNDOR.
Szerkesztő: RÉVÉSZ LAJOS.

Egyes szám ára 6 fillér.

Közegészségügy.

Nagykanizsa, szeptember 14.

Veszedelemes hírekkel vannak telve az újságok. Itt is ott is megmarja az emberi erőt holmi alattomos epidemia és megte-
térve az ugy is nehezen elviselhető társadalmi és közgazdasági bajokat, aktuálissá — égetőn a körműnkre égett dolgok súlyával aktuálissá — teszi a közegészség-
ügyünkkel való beható vizsgálódást. Bécsben a himlő grasszál, Oroszországban kolera-
járvány dühöng, a veszedelmes, láthatatlan ellenségektől környezve meginog a mi ügy is gyenge agyagfalakra épített közegészség-
ügyünk is.

Erdőben, számban amugy is napról-napra fogyunk. A gazdasági viszonyok egyre siraalmasabb következményeket rejtve a méhükben napról-napra rosszabbodnak; az Ausztriával való közösség odafesti a falra újból a quótaemelés ördögét és ez vért megizzadságot jelent; politikai konstellációk, meg egyéb szociális bajok fokozatos progresszivitással kezdik ki öndállóságunkat. — És mind ennek teljébe megcsikorgatva fogait, előbukkan a holnap homályos kódéből egy déminira torzult arc: a vén kaszás arca.

Odafenn a hegyek között, a hol százszorta fojtóbb az inség és százszorta durvább a mindennapi kenyér, hihetetlenül rosszak a közegészségügyi viszonyok. Sajnos még csak ázsiai nivóról sem beszélhetünk. Lejebb a Nagy Alföldön meg beléje mártá fogait az izmos, erős magyar tüdőke egy szörnynyűs veszedelem: a tüdővész és évről-évre. — már-már közeljár a százezerhez — egyre nagyobb lesz a halálesetek száma; sok ezer tüdővész ember szaladgál és fertőzi meg a levegőt. A társadalom pedig egykedvűen behunyja a szemét és hagyja, hogy azoknak, akiket itthon hagynak a tenővert járó hajók, a szájjára lehelje a magagyilkos csókjait ez az irtózatosan gonosz kórság.

Sajnos, a mi népünk ebben az irányban még nincs a műveltség és kellő tisztán-

látás azon fokán, hogy teljes sikerrel és látható eredménnyel lehetne küzdeni ezen sok áldozatot követelő kísértet ellen.

Mint jeleztük, hazánk közegészségügyi viszonyai semmiféle tekintetben sem mondhatók fényeseknek, sőt, csak akkor látják meg azt a sok, rengeteg sok hibát és hanyag mulasztást, mikor járványok fenyegetnek, akkor megmozdul egy kicsit a sajtó is, reformokat követel, de ha elmúlt a veszély, akkor minden a régieben marad.

Sok-sok hiányát lehetne felhozni közegészségügyünknek. Sürgős reformokra van szükség, gyökeres változtatásokra. Első sorban az ivóvíz kérdése rendezendő, vízvezetékeket bevezetni mindenütt. Másodsorban a piacok, élelmiszerek szigorubbán vizsgálandók meg, az élelmiszerhamisítók sokkalta szigorubbán büntetessenek, harmadszor a körorvosok olyan dotációkban részesítendők, hogy ne legyenek az összes pályázatok meddőek. Ez a pár sürgős reform képezné azt az erős alapot, melyre építeni lehet, mert most sajuos, még ez az alapunk is hiányzik.

A horvát határzár feloldása.

Murekhői küldöttség eredménye.

— Saját tudósítónktól. —

A Magyarország és Horvátország között levő állatkereskedelemlre hosszú időn át bántólag hatottak azon földmivelségi és báni rendeletek, a melyek az állatforgalomi korlátozásokat szabályozták. Horvátországból a kérozdó állatokat csak vasuton lehetett beszállítani szigoru vizsgálat után a bannak 1896-ban kiadott rendelete szerint, a sertésforgalom pedig rövid időközöket leszámítva annyira meg volt nehezítve, hogy majdnem lehetetlenné vált a behozatal. Ugyanekak így intézkedett később földmivelségi miniszteriumunk is, hogy a kölcsonösséget megte-remtse. Ezen tulságosan szigoru korlátozások, a melyeket az állategészségügy állapota egyáltalán nem tett indokoltá, nagy teherrel nehezedett mindkét ország kereskedelmére, de különösen érezték súlyát a határszéli kereskedők és a földmivelő nép is, a melynek ezeken a vidékeken az állattenyésztés egyik fő jövedelmi forrását teszi.

Már régebben kísérletetek körényekkel és beadványokkal, hogy ezen közgazdasági szempontból káros állapotot megváltoztassák, de nem sikerült még csak a rendeletek enyhítését sem elérni egészen a legutóbbi időikig. Mikor már teljesen tarthatatlanná vált a helyzet, a légrádiak kezdetére elhatározták, hogy küldöttséggel próbálják meg céljukat elérni. Felkérték a letenei járás népe és a muraköz-iek, — a kik első sorban voltak érdekelve — Dobrovics Milán országgyűlési képviselőt, — hogy legyen segítségükre és támogassa kérelmüket. Dobrovics kezébe is vette az ügyet és a küldöttséget elvezette Darányi Ignác földmivelségi és Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszterekhez, és Mezősny Béla államtitkárhoz, — ahol szóval is előadva a kérelmet, rámutattak azon nagy gazdasági károokra, a melyeket ezen rendeletek fenntartása előidéz.

Mint annak idején megemlékeztünk róla, a miniszterek meg is ígérték az ügy jóindulatu tanulmányozását.

A küldöttség hozzáléván szokva az ilyen miniszteri kijelentésekhez, nem valami nagy lelkesedéssel vette tudomásul ezen sablonos választ s nem is bizakodott, hogy utjoknak hamarosan eredménye legyen. Dobrovics közbenjárására azonban csakhamar vizsgálat alá vették az ügyet s mint Mezősny Béla államtitkár leveléből örömmel értesülünk, módosították is a rendelkezeket a küldöttség kívánása szerint. A földmivelségi miniszter ugyanis a kereskedelemügyi miniszterrel egyetértőleg 76492. szám alatt rendeletet adott ki, a melylyel az eddigi rendelkezéseket hatályon kívül helyezi s megengedi, hogy a kérozdó állatok nemcsak vasuton, hanem lábön hajtva és egyéb módon is behozhatók. Azonkivül szabályozza a sertésállítást is, — a hol legjelentősebb azon intézkedés a mely szerint nyájban nemcsak lovágásra, hanem hialála céljából is bevihetők vasuton a sertések. Azonkivül a sertéseknek Magyarország határszéli járásainból és városainból a közvetlenli határos horvát helyekre való hajtásánál az elsőfoku hatóság által bejelentés alapján kiállított bizonyítvány elégséges igazolvánnyal szolgál. Hasonló rendeletet adtak ki a Horvátországból való állatbehajtás szabályozására néve is, amely nagyjában ugyanszon intézkedéseket tartalmazza azzal a bővítéssel, hogy névszerint felsorolja azon horvátországi helyeket, a honnan a sertésvesznek megtörtént elhurcolása miatt tilos a sertések behajtása. A kérozdó állatokra vonatkozó rendelkezések szó szerint megegyeznek a másik rendelettel.

VITA

A
natron és lythium
tartalmu

forrás természetes hazai diuretikus gyógyásványoz. Leghírnevesebb orvos-professoraink hiváló gyógyeredményeivel érnek el vele mindenemű kurutos gége, epe-, vese-, hólyag- és májbetegségeknel és a legakutabb gyomor betegségeknel is biztos hatása van.

Füldöges és különbözően gyogyozar gyomorégés ellen és vizeletti zavaroknál.

Kapható minden jobb fűszer- és ásványvízkereskedésben.

A rendeleteknek nyilvánosságra hozatala érthető örömet okozott az érdekelt gazdák körében s úgy a ministereknek, — mint Dobrovics Milánnak táviratban köszönték meg az ügy körül való fáradozásukat.

Nagykanizsai Községi Hivatal
Fischel Fülöp Fia
 Nagykanizsán

Nagykanizsa köztisztasága.

Uraisi kezelésbe veszik.

— Saját tudósítónktól. —

Tegnap egy nagyfontosságú hírt érintettünk, mely — est már ma megállapíthatjuk, — városzerte örömet keltett. Hogy isne! Hiszen ha az említett terv megvalósul és bevált, sok esztendő rongolot panaszra válik tárgyalánná.

Arról van szó, hogy a város tisztítását, seprődés és ezzel kapcsolatban a beltérületen a házi szemét kiszállítását városi kezelésbe veszik. Mint említettük, ezzel a tervvel komolyan foglalkoznak a városi hatóságok, tanulmányozzák azt, megfogják vizsgálni más városok hasonló ügyét, aztán már a költségvetés tárgyalásakor meg fogunk ismerkedni a konkrét javaslattal.

Nem akarunk túlzolni, de azt hisszük, hogy ha a város derekaabban elvégzi ezt a munkát, mint tessék a tisztítók, ezzel 50 százalékkal kevesebb jutunk a nagyvárosi jelleghez. Mert nemcsak a nagyvárosi, a civilizált kiviárosi jellegnek is első követelménye a tisztaság, melynek mi eddig a legnagyobb mértékben híjjával voltunk.

Gyalázatos porban, sárban, piszokban élünk ma, Ezt a borzalmas állapotot alig lehet menteni valamivel, mert utóaink tisztítási művelete nem áll arányban a ráfordított költséggel. Nem akarunk a piszokban kotorni, nem részletezzük azt; megtette ezt már vagy huszezer újságíró. Csak még azt konstatáljuk, hogy az állapotok javulás helyett egy idő óta szemmel láthatóan még rosszabbodtak is. Ezt lehetetlen nem látni. A por utóainkon soha nem volt ily átláthatatlan és gyilkos az egészségre, a sár ily tengerré dagadt és tartós, az utcák a gyümölcsbőjtől az állati termékektől minden piszokkal ily belepertek. Akiben él a higiénia legparányibb érzéke és némi vonzódás a város iránt, az nem járhatja e gyakran undorítóan szennyes utcákat anélkül, hogy napjában a düh gerjedelme és a szegény érzése ne fogja el.

Egy kérdés fölött lehetetlen vitakozni. És ez az, hogy ezek az állapotok tarthatatlanok. Egészségünk, szépérzésünk, civilizációjunk és lokalpatriotizmusunk egyaránt megkövetelik a köztisztaság ügyének rendezését. Hogy ez leghelyesebben mi módon történhet, arról lesz alkalom tanácskozni. Még egy azonban nem tűr vitát. Az, hogy a köztisztaság munkáit ki kell venni a tisztaság köréből.

Az utcák seprése nem vág azonosan a tisztaság körébe, nekünk pedig oly nagy érdekünk, hogy csak felelősségre vonható emberekre bízhatjuk. Ezért elvileg csupán helyeselehet, ha a munkákat a város végzeteti. Ezzel a közönség befolyása is biztosítva van.

Tudjuk, hogy a városi kezelés sem olcsóbb. De a költségfőbből nem riadhat vissza senki, Végre is nemcsak a gyárak — csoportja jelent a város fejlődését. Ennek első követelménye a köztisztaság. Inkább lakunk 76 százalékos rendszert, egészséges, tiszta városban, mint 76 százalékosat sálly a porban és sárban.

Orsz. mozgalom a betegsegelyezési ügyben.

Nagykanizsai magántisztviselők gyűlése.

— Saját tudósítónktól. —

— szeptember 14.

A Nagykanizsai Magántisztviselők Egyesülete tegnap este tartott ülésében tárgyalásra került a munkásbiztosító hivatal lapunkban már több ízben ismertetett elvi határozata. Ez ellen Gáspár Béla indítványára a következő határozatot hozták:

A Nagykanizsai Magántisztviselők Egyesülete kimondotta, hogy a munkásbiztosító azaz elvi határozatát, mely szerint a kereskedelmi alkalmazottak, amennyiben betegségi esetén fizetésüket is élvezik, nem tartatnak igényt az 1907. évi 19 t. cz. 50 § 3. pontjában említett táppénzre, a magyarországi kereskedelmi alkalmazottakra sérelmesnek és munkásbiztosítási törvény humánus szellemének nem megfelelőnek találja a következő okokból:

A kereskedelmi alkalmazottak ép oly nagy száralék betegsegelyezési járulékot fizetnek, mint a törvény többi biztosított tagjai, tehát joggal elvárják, hogy a törvény humanizmusát ép úgy élvezze, mint a többi tagok, mert a kereskedelmi alkalmazottak nem fizethetnek oly ellenszolgáltatást járulékot, — mely csak a törvény betüiben van.

Kérjük, hogy egyenlő teherviselés esetén ne csak kötelezettséget, hanem jogot is biztosítson a törvény.

A kereskedelmi alkalmazottak szerény fizetése még rendes viszonyok közt is alig elegendő önmaga, vagy családja fenntartására, betegség esetén nem tudja ama szükséges tápszerkeket beszerezni, melyet az orvosok közegészségügyi szempontból előírnak. Ezért is méltányos a táppénz megadása, annál is inkább, mert ellenesetben a hetekig tartó betegség már anyagi romlásunkat idézheti elő.

Mindezek alapján a Magántisztviselők Orsz. Szövetsége utján megkeressük az állami munkásbiztosító hivatalát, hogy a táppénz kiutalásában a kereskedelmi alkalmazottakat egyenlő elbánásban részesítse, mint a többi biztosítottakat, mert ugyanezt a humánus elvet vallotta az eredeti törvényjavaslat is, mely kimondotta: »Táppénz fizetendő abban az esetben is, ha a tag betegsége alatt rendes illetményeit megkapja, mely pont azonban érthetetlen okokból a törvényből kimaradt.

A sérelmes határozat visszavonása végett egyesületünk országos mozgalmat indít, melynek kerestülvitelére a Magántisztviselők Országos Szövetségét kérjük fel.

A határozatot már a napokban elküldik az Országos Szövetségnek.

A gyűlésen egyik tag felvetette a vitáesték eszméjét. A választmány foglalkozni fog ez ügygel, melynek létrehozása érdekében egy hat tagú bizottságot küldtek ki.

Az ülésen Miklós Dezso dr. ügyvéd, az egyesület ügyése beszámolt néhány magántisztviselő per-s bajáról. Az ügyészi bejelentéseket helyeslően fogadták.

Legújabb zeneművek

Strauss Oszkár: A primáskisasszony (Ein Walzertraum) operette 2 fűzetben magyar szöveggel . . . K 6.—
 keringő külön kiadásban . . . 2.40

Kapható állandóan: FISCHEL FÜLÖP FIA könyv- és papírkereskedésében Nagykanizsán.

Oktober tizedike Nagykanizsán.

A szocialisták gyűlése.

— Saját tudósítónktól. —

Mint előrelátni lehetett, a nagykanizsai szervezett munkások tegnap esti gyűlésükben elhatározták, hogy az országos párt főhivatalos, hot csatlakoznak október 10-én, a parlament megnyitása napján szüneteltetik a munkát a népgyűléssel, körmenettel tüntetnek a választójogi reform mellett.

A nagykanizsai szervezett munkások tegnap nagy számban jelentek meg a Gőzfürdő-vendéglő helyiségében megtartott gyűlésen, melyen a rendőrhatalóságot Fűredi János rendőrtiszt képviselte.

Sánta Károly üdvözlővén a megjelenteket, megválasztották a gyűlés elnökét és jegyzőjét, aztán három szónok, Schneck József, Wagner Gyula és Wagner Károly beszétek a választási törvény reformjának sürgős szükségére mellett és a kormány ellen, mely szerintük a törvényjavaslat benyújtásával szándékosan késik.

A gyűlés egyhangú határozattal elfogadta az előterjesztett határozati javaslatot, mely kimondja, hogy a szervezett munkásság nincs megelegedve a nemzeti kormány tevékenységével és mindenekelőtt megállapítja, hogy a kormány ígéreteit nem váltotta be. Az a gyűlés meggyőződése, hogy a kormány a választási törvény reformálását el akarja sikasztani. Hogy ezt megakadályozzák, a gyűlés kimondja, hogy október 10-én, a parlament megnyitása napján a nagykanizsai munkásság is munkaszünetet tart, továbbá e napon népgyűléssel és körmenetekkel tüntet elvei mellett.

A gyűlés rendben folyt le.

Hirek.

— Személyi hír. Vécsey Zsigmond, városunk polgármestere ma reggel Esztergomba utazott, hol a r. t. városok polgármestereinek országos értekezletén részt vesz.

— Tanácsülés. Városunk tanácsa a polgármester elnökésével tegnap délután ülést tartott, melyen kevésbé közérdekű folyó ügyeket tárgyaltak.

— Fejedelmi vendégek Dunántul. Pécsi levelezőnk írja: Néhány hét múlva fejedelmi vendégek lesznek Baranyának. Vilmos német császár és Alfonz spanyol király e hó végén több napig Frigyes főherceg belyeili birtokán fognak vadászni. Az utazás napja még nincs véglegesen megállapítva, de a főhercegi uradalom már minden előkészületet megtett az uralkodók fogadására.

— Zichy Aladár gróf díszoklevele. A Zichy Aladár gróf miniszter, orsz. képviselőnk városunk díszpolgárává való megválasztásáról szóló díszoklevél bekötési táblája elkészült és ma megérkezett a városhoz. A bekötési tábla Acél Henrik szabadkai tanár értékes és igeu izléses munkája. A szattyánbőr táblába városunk cimere és magyar motívum díszítéssel övezve ősi magyar lovas alakok vannak impregnálva. E táblába teszik az oklevelet, melyet Vidéc János városi irnok rajzol meg, kinek művészi képessége városzerte ismeretes.

— Diákok tanulmány utja. A nagykanizsai főgimnázium több növendéke tanárok vezetésével ma Pécsre utazott, hol holnap a kiállításot fogják megtekinteni.

— **Vízvezeték Nagykanizsán.** A tervezési városi vízvezeték egy-egy lépcsővel előbbre jutott. Ennek idején közölték, hogy a város asszál a kérelemmel fordult a földművelésügyi miniszteriumhoz, hogy a miniszterium vízmosztályával hivatalból közzétesse el a vízvezeték terveit és végessze az előmunkálatokat, ami a városra lényegesen megakadályozta jelentene. A város kérvényére most érkezett meg a miniszter válasza, melyben közli, hogy a kérelmet tudomásul vette és azt sorrend szerinti előjegyzettette.

— **A villamos bizottság ülése.** Városunk villámellenőrző bizottsága tegnap délután Unger Ullmann Elek elnöklésével ülést tartott, melyen a tegnap ismertetett ügygel foglalkozott. Ezenkívül két folyamódvány tárgyalása kapcsán javasolta a bizottság, hogy a Hajcsár- és a Honvéd utcákban a villamos lámpák számát szaporítsák.

— **Házasságok.** E hét folyamán Nagykanizsán házasságot kötöttek: Kiss Ignác ács Krausz Karollinnal, Puchinger Alajos munkás Gönc Erzsébettel, Tercsiz Alajos molnár Ferenc Klárával, Zsinka Jenő állomáskezelő Giber Matildával.

— **Elmentek a színészek.** A Kölcsey utca esti forgalma megcsökkent. — A színtársulat még itt maradt része az éjjel elutazott és ezzel egy estendei pihenőre tér az a nagy fahódé, melynek primitív és zord épülete sok kedélyes és nem egy emlékeztetés est színhelyre volt. Az ideai színiszegzőn mérlegelt meg fogjuk csinálni. Bizonyára megcsinálta ezt a direktor is és az ő mérlege alkalmasint több anyagi pluszt mutat, mint erkölcsit a miénk. Bihari igazgatót magát méltánylásra érdemes művész embernek ismertük meg, ezért őszintén óhajtuk, hogy máshol folyjanak oly jól a dolgai, hogy anyagi gondoktól mentesen intézhesse társulata művészi ügyeit.

— **Uj huszkoronás bankjegyek.** Régebben megirtuk, hogy az osztrák magyar bank új huszkoronás bankjegyek kibocsátását tervezi. Ezt a hírdőket most illetékes helyről is megerősítették. Az osztrák-magyar bank a jelenleg forgalomban lévő huszkoronás bankjegyeket bevonja és kibocsátja az új bankjegyeket, amelyeknek elkészítését már munkába is vették, úgy hogy az új bankjegyek némsokára forgalomba is kerülnek.

— **Halál a vendéglőben.** Schneider Dragutin előkelő novigrádi kereskedő tegnap este 9 órakor Budapestről Nagykanizsára érkezett és a Szarvas szállóban szobát vett. Alig hogy szobáját elfoglalta, hirtelen rosszul lett és mire orvos érkezett, meghalt. Azt hiszik, hogy szívinfarkus érte. Haláláról a rendőrség nyomban értesítette a novigrádi hatóságot. Holttestét holnap felboncolják, hogy a halál okát pontosan megállapíthassák.

— **A hét halottai.** A héten csökkent a halottak száma. A közegészségi viszonyok általában kielégítőek. A hét folyamán meghaltak Nagykanizsán: Kumánovics Erzsébet 1 hónapos, özv. Dolmányos Istvánné 59 éves, Erdős József 43 éves, özv. Ill Pálné 76 éves, Pollák Olga 1 hónapos, Herjavec János 84 éves, Baj Katalin 7 éves, Szálinger Gyula 11 hónapos, özv. Varga Istvánné 78 éves.

— **Harc az asszonyért.** Véres verekedés színhelye volt az éjjel a Király-utca, melyben eléle harcok gyakran szoktak lejátszódni. Ott az egyik kapuban udvarolt késő este Német György iparossegéd a szíve választottjának, midőn arra ment Milei László kocsislegény egy barátjával. Mivel ezek ketten voltak, elakarták venni a Német György szeretőjét, a miből verekedés keletkezett és ennek hevé-

ben Milei zsebkésével úgy megsúrta Németet, hogy ez súlyos sérüléseket szenvedett. Mileit följelentették.

— **Az alexin zsírművek által a péceli iparkiallításra felállított pavilonban a látogatóközönség „Alexin” zsírral sütött buszeműveket és „Kalács-Alexin” növényvajjal készített süteményeket isziszilhet meg.** A nagy közönség fokozott foglalkozással adja jelét annak, hogy az Alexin gyártmányokat a legjobban elismeri.

Vigyázzunk szemünkre, mert könnyen elveszti látóképességét, ha szemüveget nem szakképzett látszerésznél szerzi be.

Strokképzelt látszerész Nagykanizsán

Strasser Márton

(előbb Szarvas-szálloda)
most gyárilag berendezve
a városházzal szemben.

Szülők figyelmébe!

N ki kész iskolai öltönyt
N ki kész férfi öltönyt
N ki kész férfi és gyermek cipőt
N ki kész kalapot és sapkát

ne mulassza el vásárlás előtt

Frank Vilmos
legnagyobb ruhaárúházát megtekinteni.

Frank Vilmos
a bel- és külföldi legmegbízhatóbb szövetgyárosokkal áll összeköttetésbe s így mérték után is a legjobb és legizlésebb öltönyöket készíti a legolcsóbb árárt.

Frank Vilmos

Nagykanizsa, Bazár-épület.

— **Öngyilkos lett padgyűlésben.** Beszéltései érdekes öngyilkossági eset foglalkoztatja most Pellérd község lakosságát. Steiber Péter asszál-onál állt szolgálatban Farkas József segéd, aki nemrégiben távozott helyéről és Bácsvároson vállalt munkát. Itt azonban asszál gyanúsították meg, hogy órái és egyéb értéktárgyakat lopott, miért is a csendőrség nyomozást indított ellene. A nyomozás közben őt magát is megmozdították és ekkor a lopott holmik mellett egy levelet találtak Farkasnál, melyet volt gazdájának feleség, Steilerné írt neki. Azt írja ebben, hogy gyűlésben minél több pénzt, akkor asszál ezzel megcsók-nak, ő elhagyja az urát és együtt kezdenek új életet. Ez a felszólítás kábította el a legényt és a pénz szerzésére követte el a lopást. Hanem a levélnek híre ment és eljutott Steilerné fülébe is. Az asszonyt elütötte a sajtó, hogy a szerelmi kicsapongását felfedezték, de félt is, hogy a lopásból kellemtelensége lesz, mint felbujtónak, miért is hogy sajtóellenőrtől meneküljön, öngyilkosságot követett el. Négy csomag gyufát feloldott vízben és ezen oldatot megitta. A mérgezését csakhamar észrevették s hogy ellensúlyozák a foszfor hatását, tejet és olajat itattak vele. De ez okozta éppen a szerencsétlen asszony vesztét. A foszfor ugyanis éppen a szírokban oldódik, tehát ez elősegíti a mérgező romboló hatását. Mig anélkül valószínűleg nem lett volna nagyobb baj, a tej és olaj itatása folytán Steilerné meghalt.

— **Magyar ember kizárása amerikai bankon.** Tomcsányi József homesteadi magyar bankár honfitársunk engedélyt nyert a First National bank of Munhall megalakítására. A bank az államnak adott megfelelő garancia mellett kezete meg működését és államilag engedélyezve tőkéjéhez arányítva saját dollárokat bocsátott ki, a melyet Tomcsányi József jegyzett alá. Mint különlegességet közöljük ezt a dolgot, mert ez az első eset, hogy magyar ember Amerikában est elérhette. Az emigráció idejében forgalomba hozták a Kossuth dollárokat, a magyar bevándorlás pedig megteremtette a Tomcsányi-dollárokat.

— **Csak képzeletben hitték oly tisztának** azon nők az arcukat a kik most az Alföldi Fehérkeresztes Sósorszesszel ápolják azt. Készíti: az Első Alföldi Cognac-gyár r. t. Kecskeméten.

— **Öngyilkosság.** Csabai Sándor 18 éves Igar községhez tartozó vámi szőlőhegyi lakos, a napokban összeszólalkozott apjával Csabai Jánossal, mert ez nem akarta megegedni, hogy fia elhagyja a szülei házat, szolgálatba álljon. Csabai János eldugta fia ruháit. A meg-gondolatlan legényt ez annyira elkészerítette, hogy asszálatt míg apja a kertben foglalkozott, szívenlőtte magát. Nyomban meghalt.

— **Gyermekhalandóság Magyarországon** sajnos ijesztően nagy. Oka ennek, hogy a gyermekek táplálása még mindig a legészszertitlenben történik. A tehenéjete természetes állapotában, hamisítástól teljesen eltekintve, a kis gyomor nem bírja megemésztelni, tulnagja a sajttanyag tartalma miatt, hasmenést és hányást okoz, melyek előjelei azon betegségeknek, melyek a fiatal élet kora halálát okozzák. Ezt elkerülendő, ajánlatos a régebevált és kipróbált Nestlé-éjete, mely a legjobb alpesi tejből készül, s melynek túlkövérsége ki van egyenlítve. Legjobban pótolja az anyatejet szopós gyermekeknek, okvetlenül mint első tápszert adandó elválasztáskor és elválasztás után, elhárítja és megszünteti a hasmenést. Gyógytárakban és drogériákban kapható, ára K. 1,80

Nagykanizsa a kongresszuson.

— Saját tudósítónktól. —

Kezdetben külön tudósítónk telefonálta:

A rendezett tanácsú városok polgármestereinek kongresszusa ma megkezdődött. — A gyűlés legfontosabb tárgyjáról »A rendezett tanácsú városok fejlődésének föltételei« című előzettel kezdte az ülést és élénk tetevességgel mellett Nagykanizsa város polgármestere részt vett.

Az előzől színvonalon álló értekezés szerint a r. t. városok fejlődésének legfontosabb kellei a következők:

1. Önálló törvényhatóság.
2. Nagy iparvállalatok.
3. Szigorú felügyelés a köztisztaságra.
4. Alacsony potadó.
5. Városi üzemek (pl. villamvilágítás).
6. Jól fizetett tisztviselői kar.
7. A városi ingatlanok jövedelmező kihasználása.

8. A helyi sajtó érdeme szerint való megbecsülése.

9. Semmi klikk.
10. Agilis és szakzerű városi vezetés.

Mint említettem, a városfejlesztés e magas tiszparancsolatját a jelenlévő, bár tanulmányos, de kevésbé hozzáértő polgármesterek sajnos helyesléssel fogadták.

A gyűlés végeztével egy öreg polgármester megkérdezte nagykanizsai kollégáját, hogy ifjú kora dacára hogy bővelkedhet máris ilyen értékes tapasztalatokban.

— Az eset felette egyszerű — válaszolt polgármesterünk. Elgondoltam, mi minden hiányzik Nagykanizsán. A legszükségesebb tisz dolgot, ami ott nincs meg, feltétlenül legfőbb kelleje a városfejlesztésnek.

Mely aranyigazságot jegyzőkönyvbe írtattak.

Elzúllott gazdatiszt.

Ezer koronát sikkasztott.

Egy kizsálat bérlo kára.

— Saját tudósítónktól. —

Egy uras megjelent, — de alapszámban elvettém a falalembert már másodikban ad munkát a rendőrségnek. Erdélyi Gyula gazdaság, ki Dobrin Bihárd kanizsai bérlo kizsálat birtokos van alkalmasva tegnap gazdájától ezer koronát sikkasztott és megszökött.

Erdélyinek nem ez az első bűnös cselekedete. Tavaly a nagykanizsai vasúti portástól, kint egy éjszakára megszálta, ellopja az aranyóráját. Ekkor még a rendőrség is oly jó indulattal bánt el a tolvajjal, mint a megtévelyedet emberrel bánti célszerű és a lapok sem írták meg a különös esetet. Ugy látszik azonban, hogy Erdélyi Gyula nem megtévelyedet, hanem szilárd ember.

Tegnap reggel még az ellopott óra ügyében két csendőrt kereste Erdélyit Fakoson. — Midőn csak távoztak, a gazdaságot kocsit kért Dobrin-tól a gazdájától, hogy Nagykanizsára bejöhessen. — A kocsit meg is kapta és többé nem is tért vissza Fakosra. — Ezenfelől Dobrin észrevette, hogy Erdélyivel együtt egy ezer koronáról szóló utalvány is eltűnt, melynek értéke a nagykanizsai társaságnál volt fölveendő.

Dobrin ma reggel jelentést tett a rendőrségnek, mely nyomására során megállapította, hogy az utalványi csakugyan Erdélyi lopja el és annak értékét, az ezer koronát tegnap a társaságnál

fel is vette. Attól a perctől kezdve, hogy a pénzt szabadon érte, sorra látogatta a kanizsai mulatóhelyeket, mindenütt örülten költözött és ma reggel 9 órakor bérkocsin elhajtotta a városból.

A rendőrség a legutolsóbb körben intézkedett hogy a sikkasztó kézrekerítsék, ami sikerült is. Ugyanis Erdélyit még délelőt a csendőrok a Csurgó felé vezetve uton elfogták és börtönbe zárták Nagykanizsára.

KALOGÉN

BRÁZAY SÓBORSZESZ
FOGKRÉMA LEGJOBB

Törvénytörések.

§ Hétlen család. Domány Ármin tanárnak április hó 9 én éjjel a nadrágjából eltűnt egy 50 koronás bankjegy. A vizsgálat kiderítette, hogy a bankjegyet családja, Pap Anna dajka és Tóth Mari szakasznő tüntették el. Lopás, illetve orgadással vádolva álltak a bűnösök a törvénytörések előtt. A 14 éves Pap Annának gazdája megbocsátott, nem kérte megbüntetését. Tóth Marit azonban orgadásáért két havi fogház-büntetésre ítélte a törvénytörések. Felebezett.

§ A börtölvaj. Nagy riadalmat okozott augusztus hó 13-án éjjel, midőn a rendőrok puskelővésekkel üldöztek Schwarz Béla börtölkész segédét, ki Elek Lipót raktárába betört s onnét értékes börtököt lopott. A furlangos tolvajt, ki az egész lopást egy nem létező társára akarta ráfogni, akinek állítása szerint ő csak őrt állott, 8 havi börtönbüntetésre ítéltek, súlyosító körülményül véve büntetett előéletét. Schwarz az ítélet ellen fellebezett.

Táviratok

és telefonjelentések

A kiegyezés tárgyalása.

Bécs, szeptember 14. A kiegyezési tárgyalások mai eredményeinek beavott körökben nagy fontosságot tulajdonítanak, bár kétségtelen, hogy végleges döntésre ma sem lehet számítani. Ma délelőt Wekerle Sándor és Beck báró miniszterelnökök együtt tárgyaltak a bankkérdésről és a quótáról, a szakreferensek pedig külön folytatták tanácskozásukat. — Az e heti tanácskozásuk ma befejeződik azzal, hogy a jövő heti programot megállapítják. A magyar miniszterek délután visszatanznak Budapestre, állítólag azért, hogy a kiegyezési tárgyalások eddigi eredményeit a koalíció vezető főriaival megbeszéljék.

Budapest, szeptember 14. Félhivatalosan jelentük: Az e heti miniszteri tanácskozások ma délután 5 órakor véget érnek. A jövő heti tárgyalások programját még ma megállapítják.

Egy Koburg herceg halála.

Karlsbad, szeptember 14. Agost Koburg herceg ma délelőt fél 12 órakor itt meghalt. Haláláról, mely óriási részvétet keltett, a királyt táviratilag értesítették.

Apponyi és Björnson.

A miniszter nyilatkozata.

Bécs, szeptember 14. Egy bécsi újságíró fölkérte Apponyi Albert gróf kultúrminisztert és megkérdezte, mi megjegyzése van Björnsterne Björnson kiváló norvég költőnek ellene intézett erős támadására. A miniszter kijelentette, hogy bár Björnson támadását még nem olvasta és így részletesen nem ismeri, erre ennél fogva határozott nyilatkozatot nem is tehet, annyit azonban már most is mondhat, hogy a költő rosszakaratúan féltvezették és ily téves alapon írta meg levelét; mert nem tehető föl, hogy ha a magyarországi viszonyokat helyesebben ismerék, akkor is így nyilatkozott volna.

Vasúti összehúzó.

Budapest, szeptember 14. Egy személyvonat, mely a ferencvárosi pályaudvarról ma délelőt 11 órakor elindult, a pályaudvar közelében egy másik személyvonattal összehúzódt. Az összehúzódt folytán több vasúti alkalmazott megsebesült és 28 kocsi összehúzódt. A forgalom nagyon nehezen bonyolítható le.

Föltmentett feleséggyilkos.

Arad, szeptember 14. Feltűnést keltő verdiktet hozott ma az aradi esküdtbíróóság egy különben is szenzációs ügyben. Pár hónapja történt, hogy Donáth János föld-birtokos megölte feleségét, mert gyannja volt hogy az asszony megcsalja. Ebben az ügyben ma volt az esküdtzék tárgyalás és az esküdték Donáthra néve felmentő verdiktet hoztak.

Tífuszjárvány Szolnokon.

Szolnok, szeptember 14. A városban a tifus megbetegedés szórványosan föllépett és már is többen meghaltak tífuszban. A lakosság körében óriási az ijedség.

Elzúllott joghallgató.

Budapest, szeptember 14. A budapesti rendőrség ma letartóztatta Szűcs Lajos negyedéves joghallgatót. Szűcs huszárfőhadnagyi egyenruhát szerzett és ebben több csalást és okirathamisítást elkövetett.

Meggyilkoltak egy gyárost.

Lodz, szeptember 14. A lázadó munkások itt ma meggyilkolták Stelberstein dúsgazdag gyárost. Szigorú vizsgálat folyik a gyilkosok után.

Szerkesztői üzenetek.

K. J. Paosa. Tudósítását köszönjük. Feltételeire levélben válaszolunk.

M. F. Sajnálattunkra nem közzülhetik.

A pánsziasz. Szaklapbaváló.

Gabona-üzlet.

(Távirat.)

Budapest, szeptember 14.

Készáru-üzlet:

Arak változatlanok.

Haláridő-üzlet:

Buzsa októberre	11.46
Ross	9.72
Tengeri 908 májusra	6.95
Zab októberre	8.17

Nyilt-tér.

Évszázadok óta ismert

WATTONI FELE
GIESSHÜBLER
Szárazon ivható
SÁVANYÚVIZ

A legújabb
szőlő győzelem
Karinbad, Harisbad,
Fransobadi stb.
kuráknál; mindig
házasban bevált.

Isen alkalmas szénhidrát. — Hívd ki azokat a szénhidrátokat
egésznapig károsok által megpróba.

Kalodont

méltóulnabestien
fogtinktító-szer.

A fogak tisztántartásához csupán szükséges nem elég.
A foghíves mindig először keletkező ártal-
mas anyagok eltávolítása csak mechanikus tisztítá-
ssal kapcsolatban egy fr. szilón és antiseptikumon
házi fogtinktáló-szerrel sikerülhet; mindezek a „Kalo-
dant“ már az összes kulturálmunkában a legkise-
bb használatra bizonyult.

Házeladás.

Kinizsy-utca 19. számú ház szabadkézből
eladó. Érdeklődők forduljanak **Bonicz**
György urhoz **Háromfán.**

TRIUMPH-TAKAREKTUZELEK

NEHÉZ
DE TEGEDÉSI
KA VEJHA
ZAK
DOKUMENTUM
STB.

RÉSZERE.
TELJES
KONYHA-
BERENDE-
ZÉSEK

FRANJE WY ZEK BÉRMENIVE.

GOLDSCHMIDT S. & FIA
WELS, F. AUSTRI.

Steckenpterp
Liliom tejszappan

Bergmann & Co. Dresden és Tetschen s/E.

volt és marad a naponkint beérkező elismerő-
levelek szerint, a leghatásosabb az összes
gyógyszappanok között sepió ellen, egy a
sima, puha bőr és viruló arczsín elérésére
és fenntartására. — Kapható darabonként 80
fillért minden gyógyszerárban, drogeriában,
illatzer- és szappankereskedésben és fodrász-
üzletekben.

Lakáshirdetések
Háztulajdonosok,
Teljes ellátást adók
és keresők.

A kinek
kiadó
lakása, hónapos szobája,
raktára, üzlethelyisége
van, teljes ellátást ad, vagy a ki

lakást
butorzott szobát, teljes
ellátást, üzlethelyiséget,
műhelyt vagy raktárt

keres
tegye közé
hirdetését a

„Zala“
hirdető rovatában.

Egy lakáshirdetés közlésenkint

korona.

Czimbalom

legkisebbs gyártmány, részeltetésére is
olcsón kapható. — Nagy képes árjegyzéket
bérmentre küldök.

Öntanulásra egyedül ná'am kap-
ható oly czimbalom
iskola, melyből minde ki meg tud tanulni
tanító nélküli művésziessé czimbalomozni.
I. rész 4.— kor. II. rész 160 kor. III.
rész 4.— kor., a pénz előleges beküldés
melletti bérmentre küldöm.

Varga Pál

czimbalomgyártó
MAKÓ (saját ház).

Csengery-utca 20. számú házban
1908. május 1-re következő két
lakás kiadó:

Egy 6 szobából álló, **teljesen el-
különített**, csinos, modern **utcai**
lakás, következő mellékhelyiségekkel:
konyha, cselédszoba, fürdőszoba, mosó-
konyha és udvari kerttel.

Ugyanott egy 3 szobából álló
udvari lakás mellékhelyiségekkel
együtt.

Bővebb felvilágosítással készséggel
szolgál a háztulajdonos.

Bettlheim Samu

Magyar-utca 30. szám.

KELETI
Spezialista

Sérvben
szenvedők!

KELETI-féle
legújabb találmányo-
cs. és kir. szab. sérv-
előző pneumatikus
gummi-pelottával, a
legtökéletesebb
a maga nemében!

A legrégebb és legnagyobb
sérveket fájdalom nélkül
visszatartja!

Számtalan elismerő-levél
bel- és külföldi legbíre-
sebb orvosoktól és szak-
tanároktól;

Árak: egyoldalu 12 kor
kétoldalu 24 kor.

25 év óta fennálló testgyógyászati műintézetemben
egy főorvosi gyatorló szakorvos állandó felügyelete mel-
letti a legkisebbs technikai kivitelben, a legolcsóbb
árak mellett készülnek:

műlábak és műkezek
amputáltak részére.

Mellfűzők és egyenesítők terdén nőttek
részére.

Járó- és támgépek csont- és izületi,
tuberkulózis-,
angolkóros betegeknek.

Háskötők, gummi-, göröcsér-harigánok,
horvartók stb. eredeti gyári ársakon.

Réven ingam és bérmentes — 3000-10000
szérvvel ellátott — nagy képes árjegyzéket.

KELETI J. orvosi műintézetem,
Budapest, 10. ker.,
Borostyán-utca 17.
(a szervita-rend zárda-palotájában.)

Hely: Budapest, N. Borsoshegy-s. A. Hely: Budapest, 17.
Székhely: diszkreció mellett. — A megrendelőket
megszámláltatnak vagy visszaküldik.

A legjobb padlófénymáz!

FRITZELACK

A legkínosabb! A legártósebb!
Használatban a legolcsóbb!

Raktár Nagykánizsán: Non és Klein és Fiálovits Lajosnál.

Bélhurut

(idült, ideges, gümőkóros hasmenés legjobb gyógyszere a

Barta-féle FEKETE AFONYA

GYÓGYBOR.

Kapható gyógyszerészeknél, 5 üveget 8 koronáért bérmentve szállít

előkelőbb fűszeresek közvetítésével is a

Felkai konzervgyár Felka, Szepes m.

Kérjen arjegyzéket!

Csomagkonzervek

Barta-féle erdei gyümölcsbefőttek, izek, szörpök, lőzélék és huskonzervek, nemes borovicskát versenyen felüli minőségben szállít

Törvényi öröklési jog különös tekintettel az ági öröklésre

a magyar általános polgári törvénykönyv bevezetésében.

Írta dr. Csutorás László Ára 5 korona.

Kapható: FISCHEL FÜLÖP FIA könyvkereskedésében Nagykánizsán.

Hirdetések felvételnek

FISCHEL FÜLÖP FIA

könyvkereskedésében

Nagykánizsán.

Nagykánizsán.

500 koronát

fizetnek annak, ki a Bartilla fogvizének használatát mellett (üvege 70 fillér) valaha ismét fogfájást kap, vagy szája büzlök. (Franco küldéssel külön 95 fillér) Bartilla-Winkler Ede Wien, 19/1. Sommergasse 1. Kapható minden gyógyszerárban és drogueriában. Csakis „Bartilla fogviz” kerendő. Hamisítások bejelentése utalmazzatik. Oly helyekre, hol nem kapható, bérmentve küldök 7 üveget 5 kor. 20 fillérért.

Raktár Nagykánizsán: Drogeria a Vörös kereszthez.

Tankönyvek

iskolai író-, rajz- és festőszerek, füzetek, könyvtartók, táskák minden iskola részére.

Legnagyobb raktár:

Fischel Fülöp Fia

könyvkereskedésében Nagykánizsán.

Tankönyv bekötések azonnal megkiszáradnak.

Bischitzki Miksáné

Nagykánizsán, Főut. 24.

33 és óta fennálló legjobb hírnévnek örvendő hangszerraktárban

zongorák, pianók, ezimbalmok és harmonikumok új és díjazottak nagy választékban részletfizetésre és bérbe is kaphatók.

Régi zongorák mindenkor becsérthetnek.

Grand-Prix. Párisi világlágitás 1900.

Kvizza Ferencz János

cs. és kir. osztrák-magyar, román kir. és bolgár fejedelmi udvari szállító,

kerületi gyógyszerész Kornenburgban, Bécs mellett

Kvizza-féle Restitutionsfluid

cs. és kir. szabada-mozott mosóvíz lovak számára.

1 üveg ára korona 2.80.

Negyven év óta van használatban az udvari istállóban s a legnagyobb katonai és polgári istállókban is lovak izmai erősítésére, fárasztó menetek előtt és után, saccamodásoknál és az izmok merevedésénél stb. lovat a trainingben bámulatos eredmények felmutatására képesíti.

Főraktár Magyarország részére: Török József gyógyszeráránál Budapest, Király-utca 21. sz. és Andrássy-ut. 26. sz.

Bárki ha kórdi,

hogyan nyilatkoznak az emberek és hogy milyen értékes hárszer az eredeti ital az Alföldi Cognacgyár részvénytársaság saját szeszüzemében lepárolt legmagasabb fokú kőszepárlat aszamból készített valódi

Alföldi fehér kereszt

sősborszeszről,

mely páralan hatásu egyhangu a válasz, hogy az, aki egyszer megpróbálta használni, soh'se változtatja az életben, mert az Alföldi fehér kereszt

SŐSBORSZESZ

a hű házibarát

IGAZHÁZISZER,

mely nem hiányozhat egy uri családnál sem; az illatos Alföldi fehér kereszt

SŐSBORSZESZ

kellemes és sokoldalú használhatósága által általános alkalmazásra talál. — Hűsítő a melegben, amely gyakori főfájást szokott okozni, viszont

úditóleg hat néhány csöppet cukorra bevéve a szervezetre.

Az Alföldi fehér kereszt

SŐSBORSZESZ

erősítő tulajdonsága

különösen a masszírozás alkalmával tapasztalható. Nyári fürdőzések, kirándulások alkalmával igen ajánlatos, ha kéznél van. Legendák szólnak eme

Házibarát-ról.

Ne mulassa el egyetlen sősborszesz-vevő sem a most megjelent

Barack-Hiradó

meghozni, hol bőven nyilatkozik a

Házibarát.

Fiz Alföldi fehér kereszt sősborszesz egyedüli gyártója az

Első Alföldi Cognacgyár

részvénytársaság

Kecskeméten.

ő csász. és kir. fensége József főherceg kamarái szállítója,

Festán utánvétellel vagy a pénz előzetes behűlése után.

ÁRAK:

Óriási próbadoeg 40 fillér. Nagy üveg 1 kor.

Egész nagy üveg 2 korona.

Mindenütt kapható.

LEOPOLD GYULA hirdetését írddálo által Budapest, Erzsébet-körút 42. 200 szál

RÉSMÁRKI LENVÁSZON
DAMÁST.
Áruk csak akkor valódiak,
ha ezen védjeggyel vannak ellátva.

TOKAJI CHINA-VASBOR.
Rendkívül kellemes ízű, erőteljű, tisztítja a vért.
Kis üveg ára 3-20 kor. Nagy üveg 6 kor. Kapható gyógyszerárban.
Postán küldi: **KORDA-GYÓGYSZERTÁR** Budapest, Kálvária-út.

TUDÓBAJOSOKNAK
Azt mondják, aki több, nekem, kérték a szótól lesz.

RÉSZLETFIZETÉSRE
A legelőbb órákat
BRESWETTER JÁNOS
MAGYARORSZÁG ÉS SZÉKESFEHÉRVÁR
A legelőbb órákat
A legelőbb órákat
A legelőbb órákat

HAJÁPI-LEŐ HÁRSZEMÉSZÖR
Mint a legelőbb órákat
APOSTOL-GYÓGYSZERTÁR
BUDAPEST, JÓZSEF-KÖRÚT 42.

PLATSCHEK VILMOS
Elismert legelőbb, legszolidabb
FÉRFI- és GYERMEK-ruha áruháza
Budapest, IV., Központi Városház. (Károly-körút).

A világot
bámulatba ejti a
Hammond
írógép.
Kiszárolgató előírattal:
FARAGÓ TESTVÉREK
Budapest, V., Arany lánc-sz. 8.
Kérjes mindenki prospektust!

BALASSA FELE UGORKATE
Egy üveg ára 2 korona.
Buda-pest, Erzsébet-körút 42. podor 200 szál.
BALASSA KORNÉL

Melyik vendéglőben étkezik Budapesten?
SCHULLER FERENCZ
ujjonnan berendezett előrangú éttermiben
Budapest, VI., Andrássy-út 30.
mert ott jó magyar konyha, valódi iasza borok és
ponos kiszolgálás van

BABYMIRA-CRÉM
legelőbb szer kitérés, étvar, ráncok,
feldörmedt és kipállott bőr gyógyítására.
Egyedüli készítő:
BRODJOVIN H. gyógyszer. ZÁGRÁB
3 doboz ára bérn. 8 K 20 f., 10 doboz 5 K 80 f.

A DREZDAI MOTORGYÁR
részvény-társaság
Benzin-, gáz-, szivó-gáz-motorok és
benzin- és gáz-motorokkal összekötött
motor-egységek az összes gyártmányok készítői.
Vezető-igazgató: **GELLÉRT IGNÁC és Tsa**
Budapest, VI., Turóczy-körút 41.
Prospektus legyen.

KATZER
Egy üveg ára 2 korona.
Buda-pest, Ó-utca 42. 44 (sz. 41 ház), 45. 46. és Új-utca 43.
Katzér szőrmérei az egész világon elismert
terjedve és előrangúak.

KISS SZERENCSEJE NAGY
VÁSÁROLJON CSAK
KISS-FÉLE
SZERENCSE-SORSJECYET
KISS KAROLY és TÁRSA
BUDAPEST, KOSSUTH-UTCA 12.

Pacific
TOTÁS
KÉSZÍTMÉNY
tejfő-szárgája helyett
használandó a széklet tisztítására.
NAGY MERTAKARITÁS.
Egyszerű, minden (széklet tisztítás) és
széklet tisztítás (Készítő):
STROBENTZ TESTVÉREK R. T.
Vegyesüzemű gyár, BUDAPEST.

„Zsorna”-főb
HEFELEJTS védjeggyel
nyakrendő,
kittimo
magyar ipari
PARIS
Készítő: Simon Pál
Budapest, VI., Váci-körút 28. sz.
100 szál 200 K-ot feljebb, kiegészítéssel
és villanyvilágításos szőnyeg, feljebb
szőnyeg, kiegészítéssel, szőnyeg, villanyvilágításos
megállhely az összes pályaudvarok és
hálózatok.

ALEXIN
LEGFINOMABB
NÖVÉNYZSIR
FŐZÉSRE-SÜTÉSRE
KIRANTÁSHOZ.
25% SZAPORÁBB
MINDEN MÁS ZSIRNÁL
MÖNYÜ EMESZTHETŐSÉGEÉRT
ORVOSILAG AJÁNLVÁ
CSAK E VÉDJEJGYVEL

ELLÁTOTT CSOMAGOT
!FOGADJUNK EL!!

**KAPHATÓ: MINDEN FÜSZER
KÉRESKEDÉSBE**

Budapesten
Az egyetlen
Független
Ellenzéki
nagy naplap
AZ UJSÁG
Előfizetési ára:
Egész évre . . . . . 28 kor.
Fél évre 14
Negyedévre 7
Egy hónapra 2, 40

Megrendelési cím: **AZ UJSÁG** kiadóhivatala.
Budapest, VII. Rákóczi-út 54.

Minden utánzást és utánnomást üldözünk!
Thierry balzsam
csak akkor valódi, ha az apát ábrázoló zöld védjeggyel van ellátva.
Törvényesen védve. Régi hírl felülmúlhatatlan szer emésztés, zavar, gyomorgrócs, köhica, katarrhus, mellbetegség, influenza, különösen pedig kezdődő tüdővész stb. esetekben. — Ára: tizenkét kis üveg, vagy egy 6 dupla üveg, egy nagy különleges üveg szabadalmi-masozt zárral 5 koronás.

Thierry Centifolia kenőcs
közismert mint „Non plus ultra” szesz mindenféle bármily régi sebek, gyulladáások, sérülések, kelések és daganatok ellen, megátolja a vérmérgezet, és az operációt a legelőbb esetben feleslegessé teszi. Ára: 2 tégely 3 kor. 60 fill. bérmentve. Székülés utánvétel vagy a pénz előleges beklidése mellett.

Apotheker **A. THIERRY** in Pregrada bei **Leblach-Sauerbrun**. Raktárak Budapesten **Török József és dr. Egger Leo** és **J. gyógyszerárban, Lágason: Vértés L. gyógyszerárban.**

Övás. Övünk mindenkit egyedül valódi törvényesen védett balzsamunk utánzatának vásárlásától, megrendelésétől és különösen ismételésétől. A büntető-törvény 23. és 25. §-ának értelmében kimondott büntető-ágyi üldözésnek valamint 400 koronáig terjedhető pénzbírságnak vagy egy évig terjedhető fogszázbüntetésnek teszi ki magát mindenki, aki más gyógyszerárból eredő, tehát más, mint az én egyedül valódi, zöld apácavédjeggyel ellátott törvényesen védett „Thierry balzsam”-ot rendel, vásárol vagy ismét elárul. Ugyanezt a büntetést vonja maga után a toakodó vásárló módon felkínált más nevű, kel ellátott surrogatumoknak megrendelése és eladása, melyek csak a közönség kiskárnyolása céljából hoztának forgalomba.

MIT IGYUNK?
hoggy egészségünket megóvjuk, mert csak a törvényesen aszónavna ásványvíz erre a legbiztosabb óvószor.

Minden külföldit 1801-
mól hazánk termé-
szetes aszónavna-
vizek királya:
égést rögtön megszünteti. páratlan óvagygyerjesztő, használata valódi áldás gyomorhajosoknak.
Kodvált borviz! Olcsóbb a szódaviznél! **Mindenütt kapható!**

ÁGNES-forrás.
Milleniumi nagy öröm-
mel kitűtette.
Kitűnő asztali, bor- és
gyógyvíz, a gyomor-
gyógyítás.

Diszvirág.

A nagyvárosi bérgazdaságban több
diszvirág (juca, aloë, ficus, stb.)
eladó.

**Szőlő-sajtók,
Gyümölcs-sajtók**

• Berkeles • hirtelen nyomószerszámmal lézi hajtódóm

Hydraulikus sajtók

magas nyomás és nagy munkaképesség számára
Gyümölcs-zúzó, szőlő-malmok,
bogyózúzó-gépek

Teljesen főliszelt szűretelő készülékek állandóan és
kocsira szerelve. Lő-sajtók, bogyó őrlők.

Aszaló készülékek, gyümölcs és fűszerek számára, gyümölcs-
hámozó és vágó gépek. — Szabad, önműködő, hordozható
és szállítható „SYPHONIA”-permetező szőlők, gyümölcs,
fák, komló és szegács permetezésére. Szőlő-ekék gyár-
tatnak és szállítanak jóállás mellett különlegességként
legújabb szerkesztés szerint

Mayfarth Ph. és Társa

gazdasági gépgyár, vasútioldó és gézhámorai által
BEC, II/1. Taborsstrasse 11. — Üllőiúti 158 sz. utca észak felé
Részletes árajzokat ingyen és bérmentve. Képviselet és vizitációkat kereseltek.

TIRGRAM-POR

az egyedüli szer, mely az összes rovarokat gyorsan
és alaposan kipusztítja: ágybelső — 30, — 60,
1. — és 2. — koronáért kapható

TIRGRAM TINKTURA

csakis Polósiakk ellen üvegekben — 40, — 80,
1.20, 2.60 és 5. — koronáért kapható minden
jobb drogériában. Fűszer- és festék-kereskedés-
ben, ahol Tirgram-Plakátok ki vannak füg-
gesztve. — Üvegyünk a „TIRGRAM”
névre. Gyár: Budapest, IV. kerület, Ráday-utca 1.

Kapható Nagykanizsán: Fenselher József, Günsz Gyula, Ström
és Klein, Schwarz és Tauber, Neu és Klein cégek üzletében.

== Muraközi borok eladása. ==

A csáktornyai grófi várpincéből mint-
egy 100 hektoliter uradalmi termésű több éolo-
lyamu fehér ó-bor fog folyó évi

szeptember 18-án és 25-én d. e. 9 órakor

árverésre

bocsájtatni. A bcrvételre vállalkozók
az árverésre ezennel meghivatnak.

Riz uradalmi tisztseg.

1208 — *

Nagykanizsa legelső és legnagyobb divatáruháza speciális ujdonságokban

Singer József és Társa Nagykanizsa,
Kazinczy utca 1. szám.
.... (Vasuti-utca.) ....

Az őszi idény közeledtével felhívjuk b. figyelmét áruházunkra, mely-
ben a legújabb divatu bel- és külföldi ujdonságok már megérkeztek
u. m.: Angol és francia, costum-, pongyola- és blouse-kelmék.

**Sikerült 3500 méter selyemmaradékot beszerezni,
mely bámulatos olcsó áron kerül eladásra.**

Állandó raktár: a legelegánsabb selyem és posztó alsószoknyák, „Lady
Plaidek” és kész női fehérneműekben. Gyapju és mosóflanetek, szőnyeg, függöny és ágyceritők.
Vászonraktárunk, melyben a legjobb gyártmányok vannak képviselve.
Szigoruan szabott árak!! Uldekre mintákat szivesen küldünk. Szigoruan szabott árak!!

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

NAGYKANIZSA,

Fischel Fülöp Fia könyv- és papirkereskedésében, Városház-palota.

Teljes: Kiadóhivatal: 103.
Szerkesztőség: 78.

Előfizetések és hirdetések:

Fischel Fülöp Fia könyv- és papirkereskedésébe intézendők.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben házhoz hordva:

Egy óra	1.— K.
Negyedévre	3.— „
Félévre	6.— „
Egész évre	12.— „
Postai szétküldéssel:	
Egy óra	1.50 K.
Negyedévre	4.50 „
Félévre	9.— „
Egész évre	18.— „

Megjelenik naponként este 6 órakor
Ünnepnapok kivételévelFelölös szerkesztő: SZALAY SANDOR.
Szerkesztő: RÉVESZ LAJOS.

Egyes szám ára 6 fillér.

A pénzpiac.

Nagykanizsa, szeptember 16.

Amerikában még mindig tart a nagy harc, melyet az államhatalom és a kisemberek vívnak a tőke egyeduraival és a tőke szörnyszülőiteivel, a trösztökkel, még mindig nincsen vége ennek az áldatlan harcnak, melynek levét pedig az a sok-sok millió kis ember issza meg, a kiknek nincsen annyi tőkéjük, vagy jövődelmük, hogy ezt a kiéheztetési proceszust nyugodtan és minden lelki megerőltetés nélkül vívbassák meg. És ha nagy kinnal-bajjal keresztül gázolnak valahogy ezen a nagy bajon, nem hangozhatnak a győzelmi induló, mert a harcnak nagyon sok áldozata lesz, sokkalta több, mint a menyi milliót harácsolnak majd össze a lelketlen tőkések ezen öldöklő harcban.

A nyomott pénzpiacnak már most is megvannak az áldozatai, a szövetezetek, melyek nyakra-főre fizetéképtelenné válnak, nem tudnak köteleességeiknek eleget tenni, mert a visszszámítolást az eddig rendelkezésükre állt nagyobb bankok és pénzintézetek beszüntették. A szövetezetek részleges insolenciája azonban a kisemberek óriási tömegét rántották magukkal a bajba, mert minden kölcsönkérőnek nemfizetése esetén a két kezese is perbe lesz vonva, természetesen ez által a kezesek ismét a saját kötelezettségeiknek nem tudnak eleget tenni, és ez a lánc így folytatódik a végtelenségig, helyesebben önmagába tér vissza, utjában rombolva, pusztítva és a bevont körben existenciákat téve tönkre.

De szenved és pedig nagyon a kisipar, az eddig állandóan készpénzért dolgozó kis iparosok szintén a tönk szélén állanak, az ő megrendelő körük nagyrészt abból a körből eredt, mely a pénzpiac nyomasztó helyzete által leginkább szenved, s azokat az apróbb-nagyobb szükségleteiket, melyeket eddig készpénzen — de mindenesetre olcsóbban is a kisiparosnál szereztek be, kénytelenek drágábban, de hitelen nagyobb iparosoknál beszerezni. A kisiparos — sajnos nálunk — nem képes még csak a legcsekélyebb időre is hitelezni, mert saját magának az existenciáját veszélyezteti ez által, sőt a legtöbb a veendő vagy beszerzendő anyagra előleget is kénytelen kérni, mert az a kis tőkéje sincsen meg, melyet az elkészítendő áruba kellene befektetni.

A nagyiparosok helyzete sem jobb azonban, ők is nagyon érzik a rettenetes helyzet nyomasztó voltát, a nagyiparos is kénytelen áruinak nagy részét készpénzért eladni, vagy legalább is megrövidíteni a hitelezési időt. A gyárosokat, valamint a nagyiparosokat, továbbá az az állandó veszély is fenyegeti, hogy a szén folytonos drágulása és megszerzésének lehetetlensége mellett kénytelenek lesznek az üzemet beszüntetni.

Szóval a gazdasági helyzet nem épen a legrozsásabb és egyelőre a közel jövőnek gazdasági élete is elég sávrának mutatkozik.

A vidéki pénzpiacok támogatása.

A postatakarék beféle.

Helyezzék el a vidéki intézetekben.

— Saját tudósítáinktól. —

A pénzpiac válságos helyzetének közepén jutott nyilvánosságra, hogy az osztrák postatakarékpenztár a váltószámítolási üzletet kezdte meg. Szinte önként keltette föl ezt az óhaj, hogy a magyar postatakarékpenztár, amelynek tekintélyes fölös tőkéi vannak, kövesse. A postatakarékpenztár azonban csak olyan üzletet folytathat, amelyek alapszabályaiban vannak addig, amíg alapszabályait a törvényhozás beleegyezésével nem módosítja, a váltószámítolást nem is kezdheti meg.

Az „Egyetértés“ mai számának közgazdasági rovatában érdekes és életrevaló eszmét vet föl arra nézve, mint lehetne jobban és a piac javára szolgálóan elhelyezni ezeket a betéteket. Az említett újság közleménye így szól:

Az államtól tudvalevően a vidéki intézetek nem várhatnak betétet. A pénzügyi kormány elhelyezi ezt a pénzt a nagy intézeteknél, de annál kisebb kamatra. A postatakarékpenztár hasonlóképpen vagy a jegybanknál, vagy némely kiváltságos banknál. Pedig ez a pénz nemcsak a városokban gyűl össze, hanem a periferiákon is.

Nem lenne-e helyesebb a méltányosság szempontjából, vagy helyesebb a postatakarék gazdálkodása tekintetében, ha a vidéken a postahivataloknál egybegyűlt pénzt részben — melyre a postatakaréknak nincs pillanatnyilag szüksége, tehát fölösleg — ottani jóhitű, szolid intézeteknél helyezné el az eddigieknél jobb kamatozás fejében. És ha ehhez a biztonság szempontjából szó forna, egy más módot lehetne ajánlani. A vidéki intézetek valamennyije bir kisebb-nagyobb értékű papír-államánnyal. Ha e papírokat melyek túlnyomóan állampapírok vagy záloglevelek, például az adóhivatalnál, mint állami pénztárnál letételeznék s a fedezetre folyósítana a postatakarékpenztár, bizonyos felmondás kikötése mellett, — mondjuk 3—4 hónapos kölcso-

igaz, hogy ez is alapszabály módosítással járna, de itt nem forog fenn a hitelenesséssel járó kockázat, legalább igen csekély mértékben. Ezt az áldozatot noha éppenséggel nem az, mert a fölőlegeit előnyösen helyezné el a postatakarék — talán megérdemelnék a vidéki intézetek, — mert elvgre tetek annyi szolgálatot a magyar hitelügynek, hogy a komoly napokban méltányosságra tarthassanak igényt.

Óhajtható lenne, ha a vidéki pénzintézetek érdekeinek védelmére nemrégiben alakult testületet vetnék latba kösbefjárásukat az iránt, hogy a postatakarékpenztár a vidék pénzpiacának ily módon szolgálatára lehessen.

A gyárak tűzbiztonsága.

A keresk. kamara átirata.

— Saját tudósítáinktól. —

A soproni kereskedelmi és iparkamara a következő átiratot intézte megyénk alispánjához.

A legközelebbi napokban Győrött dühöngött tűzvész, mely az elpusztult nemzeti vagyon nagyságánál, s a menekülés és mentés folyamán észlelt hajmeresztő események borzalmaságánál fogva a nálunk, sajna, nagyon és gyakori tűzesetek közepette is hosszú időre kimagasló katasztrófa-ként fog szerepelni, vakító fényével mélyen bevilágított tűzoltóügyünk, külső csillogás fedte sötét homályába.

S ez az elpusztult nemzeti vagyon, ezek a szétzúzott megszenesedett, eltorzult emberi tetemek, ezek a meddő mentési kísérletek s a válság órájában be nem vált mentő eszközök, mind tűzoltóügyünk alapos, gyors és teljes biztosítékot nyújtó újjászervezését követelik.

S a midőn ezen követelménynek szószólóivá leszünk, távol áll tőlünk derék önkéntes tűzoltóságunk áldásos tevékenységének gáncsolása vagy kicsinyelése, sőt a legnagyobb elismeréssel hajlunk meg tűzoltóságunknak épen a győri tűzvész alkalmával is tanúsított halálmegvető önfeláldozó hősiesség magatartása előtt.

De szószólóivá leszünk ezen követelménynek azért, mivel a mai viszonyok között, a midőn a leeggett műmalmához hasonló számos munkást foglalkoztató, nagykiterjedésű és nagyérdemű gyári vállalatok száma évről-évre örvendően szaporodik: régi önkéntes tűzoltóságunk, gyakran primitív tűzoltóeszközökkel s hiányos gyakorlati előképzésével nem felelhet meg teljesen magasabb hivatásának.

Már pedig a gyári vállalatok létesítői, tűzbiztonsági szempontból a tűzoltóügy mai fejlődésének megfelelő intézkedéseket is keresnek és követelnek azon helyeken, ahol ilyen vállalatok létesíteni akarnak.

S ép azért egyrészt már meglévő gyári vállalatokat tűzbiztonságának emelése, másrészt keletkező új gyári vállalatok létesítésének ez irányban való megnyugtatósa céljából azon kérelemmel fordulunk a tekintetes Polgármesteri Hivatalhoz: méltóztatassék saját hatáskörében tűzoltó-

együnk minél gyorsabb és alaposabb újá szervezése illetve kiképzése ügyében a szűkebbnek minálunkos kezeskedés lépéseket megtenni.

Állatdíjazás Pécson.

— Saját tudósítónktól. —

— szeptember 16.

A Zalavármegyei Gazdasági Egyesület a pacsai járási gazdakör által tenyészállatdíjazást rendezett folyó hó 14-én. A felhajtás, tekintettel a nagy takarmányhiányra, nem mondható nagyknak, de a bemutatott állatok nagy előhaladásról tettek tanúságot a tenyészállatok minőségét illetőleg.

A járás gazdái majdnem kivétel nélkül megjelentek a az ünnepséget nagyban emelte gróf Batthyány Pál főispán, Árvay Lajos alispán s több előkelőség megjelenése — jelen volt Balhauer Ottó, állattenyésztési felügyelő is.

Miután a bíráló bizottság megalakult, Bosnyák Géza birtokos, a járási gazdakör elnöke, szép megnyitó beszéddel méltatta a nap jelentőségét.

A nagy gondossággal megejtett bírálat eredménye a következő:

100 K I. díjat borjas tehénért Kustán Ferenc pölöskei lakos nyerte. Szintén borjas tehénért 50 K II. díjat Kovács György felsőrajki; 20 K III. díjat Csorba János pölöskei; 10 K IV. díjat Csécs Ferenc misfai; 10 K V. díjat Vörös János felsőhahóti; 10 K VI. díjat Csorba Györgyné nagyhorváti lakosok kaptak.

Tehénként borjak nélkül 70 K I. díjat Tóth Lukács pölöskei; 30 K II. díjat Krampacher Sándor felsőhahóti; 20 K III. díjat Nagy Imre felsőhahóti; 10 K IV. díjat Nagy József pótrétei; 10 K V. díjat Tóth József pölöskei lakosok kaptak.

Vemhes üszökért 100 K első díjat Sipos Menyhercz felsőhahóti; 50 K II. díjat Csorba Györgyné pölöskei; 30 K III. díjat Kustán Ferenc pölöskei; 20 K IV. díjat Vizi Bóri szent-andrási; 10 K V. díjat Szabó Ferenc felsőhahóti; 10 K VI. díjat Bakas Mihály pogányvári lakosok.

Üszöbörjűkért 70 K I. díjat Herczeg Imre sándorházi; 20 K II. díjat Langstaller János sándorházi; 10 K III. díjat Kovács Gábor felsőrajki; 10 K IV. díjat Kun János egeraracsi; 10 K V. díjat Szalay István nagyhorváti lakosok nyerték.

Üszökért 70 K I. díjat Domján István felsőhahóti lakos remek szép szimeuthall üszökért; 20 K II. díjat Novák Imre tőskendi; 10 K III. díjat Bari György alsóhahóti; 10 K IV. díjat Csécs Ferenc misfai; 10 K V. díjat Mandics Bálint felsőhahóti lakosoknak ítéltetik oda.

Diszoklevelet kaptak: Parajer Imre szent mihályi, Hochreiter Dextó nagyradai, Csécs Ferenc misfai, Kustán Ferenc pölöskei és Kovács György felsőhahóti lakosok a bemutatott szép tenyészállataikért.

A díjak kiosztása után társasbéd volt, melyen az első felköszöntőt Bosnyák Géza mondta a magyar gazdákra. Koller István Bosnyák Gézát, Batthyány gróf főispán a pacsai járás vezetőférfiát éltette, Árvay Lajos alispán pedig a hazát. Koller István a főispánt és alispánt köszöntötte, végül Bosnyák Géza Pálffy László járási főszolgabíró éltette.

A csáktornyai horvát tüntetés.

Magdicskai ellentét.

— Saját tudósítónktól. —

A csáktornyai július 7-iki horvát tüntetés utolsó epizódja, az ítélet hozatal most történt meg. Még élénk emlékezetünkben van a lefolyt tüntetés, midőn I. évi július 7-én a csáktornyai vasuti állomás helyiségeiben és a nyílt pályaudvaron Dr. Verbanics Ferenc országgyűlési képviselőnek elutazása alkalmával kísérői a politikai tartalmú beszédre nemcsak a tetszésnyilvánítás és éneklés által, hanem a magyar kormány tagjait és a horvát bánt illető guny szavakkal, abcug Ko-suth, abcug Wekerle kiáltásokkal botránys lármát és csendháborítást és a pályaudvaron levő utazóközönséggel ennek folytán dulakodást idéztek elő.

Ezen ügy annak idejében, mivel a magyar államot képező országok közt fennálló államközösség elleni izgatás vétsége látszott fennforogni, áttétetett a nagykanizsai kir. ügyészséghez, honnan azonban azzal küldték vissza a csáktornyai járás főszolgabírájához, hogy az államközösség elleni izgatás esete megállapítható nem volt, hanem a tüntetés csakis a megyei szabályrendeletbe ütköző kihágásnak minősíthető.

Ezen alapon a csáktornyai járás főszolgabírája a megejtett s eskü alatt tett tanuki-hallgatások után a tüntetés alkalmával letartóztatott: Magdics Antal, Magdics Mária, Milcetics Iván, Milcetics István, Pongracsics Vladó, Andriská Ignác, Koh Dragutin, Koh Mária, Gogert Hubert, Halusán Ferenc, Halusán Milka, Halusán Mária, Halusán Róza, Ványek József, Kénfeli István, Piszács Ferenc, Prelog Ágnes és ifj. Ványek József varasdi lakosok mindegyikét az 17603. 150 jk. 1866. sz. megyei szabályrendeletbe ütköző kihágásban vétkesnek találta, s ezért Milcetics Iván és Koh Dragutin vádlottakat 100—100 K, a többieket pedig 70—70 K fejenkénti pénzbírságra ítélte, mely büntetésépének fele részét Csáktornya nagyközség szegény-alapjának a javára fordítják.

Hirek.

— **Balatonfüredi járás.** Végre valahára megvalósul Balatonfüred és vidékének régi óhajtása. A tapolcai főszolgabírói járást ketté osztják s Balatonfüred székhellyel új járást szerveznek. A törvényhatósági bizottság, a földmívelési miniszter leirata folytán, múlt héten tartott közgyűlésén az új járás szervezése által szükségessé vált járási állatorvosi állás rendszeresítése iránt is intézkedett.

— **Közös konyha Nagykanizsán.** Más városok példáián elsőnek lapunk vetette föl azt az eszmét, hogy a folyton emelkedő drágaság némi enyhítése végett Nagykanizsán is alakítsák meg a közös konyhát. Ez az intézkedés sok városban bevált, lehet, hogy nálunk is olt ér. Mindenesetre hogy a próba nem árt és viszonyaink ma már oly katasztrófa esték, hogy minden kínálkozó eszközt meg kell ragadni. Nagyon örülünk, hogy akikre számítottunk, azokban nem csalódnunk. — Ugyanis, mint velünk közlik, városunkban is megindult a mozgalom a közös konyha szervezése végett és bár még a dolog legelején vagyunk, a tervet olyan keretekben látjuk, a melyek eredményt garantálnak. A mozgalom további sorsát éber figyelemmel kísérjük.

— **Kijegyzés.** *Halász Ignác Nagykanizsán, eljegyzése Mayer Olga kisasszonyt Alsódombórról.* (Mindem külön értesítés helyett)

— **Szakgyűléstalakulás.** A nagykanizsai földmunkások szakgyűlést a belügyminiszter felvételével szívesítette. A földmunkások most új szakgyűlést alakítanak. Tegnap délután volt az alakulógyűlés a gőzfürdő vendéglőjében, melyen mintegy 200 munkás jelent meg. A gyűlést Jakabfi István elnök vezette. Az egyesítés szónok Jónák Kálmán központi kiküldött volt, kinek beszéde után a megalakulást kimondották. A gyűlés teljesen rendezett volt.

— **Nyugdíjazás.** Zalavármegye törvényhatósági bizottsága Kornfeld Nándor drávavásárhelyi körjegyzőt negyven évi szolgálat után nyugdíjazta, egyszerűsített bessen és buzgó szolgálatáért elismeréssel fejezte ki.

— **Új vásárok.** Zalavármegye több községe új vásárok engedélyezése iránt folyamodott. Néhány új vásárt a múlt év folyamán engedélyeztek is. Eszék szerinti Baksa és Szepetk községeknek a vásárok szaporítása iránti ügye van folyamatban. A törvényhatósági bizottság Baksa község kérelmét pártólólag terjesztette vissza, Szepetk községben azonban új vásárok engedélyezését nem véleményezte.

— **Munkásgyűlés.** A nagykanizsai vasuti alkalmazottak a rendőrségnél bejelentették, hogy a hó 19-én este 8 órakor a gőzfürdő vendéglőjében gyűlést tartanak.

— **Jubileum.** A magyarországi munkás rokkant és nyugdíjgyűlés 18-ik, nagykanizsai főközpontjára tegnap vasárnap tartotta 10 éves fennállásának jubileumát. A hálaadó istentisztelet után diszközgyűlést tartottak a város háza dísztermében nagy részvétel mellett. Társasvacora zárta be a szép ünnepélyt, mely bizonyára sok hivat szerzett a humánus egyesületnek.

— **Miért van drágaság?** A kereskedelmi miniszterium valami uton-módon véget akar vetni az általános drágaságnak. — Egyelőre még nincs meg az ez elleni biztos orvosság, de a miniszteriumban már gyűjtik az erre vonatkozó adatokat. A kereskedelmi miniszterium ugyanis a soproni kereskedelmi és iparkamara útján átiratot intézett Nagykanizsa város tanácsához, amelyben sürgős jelentéstételt kér affelől, hogy vajjon mesterséges uton emelik-e Nagykanizsán a piaci árakat, avagy természetes következmény-e a piaci drágaság.

— **Himlőoltás.** Okos dolog már akkor védekezni a baj ellen, mikor még nincs a nyakunkon. Nyugodtan vesszük tudomásul, hogy Bécsben a himlő még mindig erősen grasszál, nálunk nyoma sincs e járványnak. Ennek ellenre sem felesleges a védekezés. Mint értesülünk, pár nap óta Nagykanizsán is igen sokan beoltatták magukat, ami tökéletes védelmet uyujt a himlő ellen. A nagykanizsai gyógyszerárak friss oltóanyaggal látták el magukat. Ilyen óvintézkedések mellett nekünk nincs mitől tartanunk.

— **Vihar a Balaton mellett.** Táviratilag jelentik nekünk, hogy az éjjel a Balaton mentén nagy vihar dühöngött. A villám több helyen levágott és egyebek között Márteplepen is fölgujtotta egy vincellér házát.

— **Rendőri hírek.** *Lopás.* Willinger József kocsis jelentette a rendőrségnek, hogy valaki ellopta az óráját. A nyomozás megállapította, hogy a lopást Petrics Imre kocsislegény követte el, ki ellen a vizsgálatot megindították. — *A gyáról.* Horváth Boldizsár Weisergyári asztrájkoló munkást a rendőrségnél följelentették, mert a gyár irodájában fenyegető fölléptet tanusított és többszöri felszólításra sem távozott. Az eljárást ellene megindították.

Köszönetnyilvánítás
Köszönetnyilvánítás
Köszönetnyilvánítás

Fischel Fülöp Fia

Nagykanizsán

— Tüzes csóna a Weiser-gyáron. Megdöbbentő eset foglalkoztatta két napon át a nagykanizsai rendőrséget, míg nem az erélyes nyomozás végre járt a dolognak és kiderült, hogy sokkal árthatnabb esettel állunk szemben, mint ezt az első percben hinni lehetett. Tegnapelőtt a Weiser-féle gyárgár szertárnak tetején, mely kátránypapírból készült, egy tüzes csónát találtak, melyből már a tető is meggyuladt. A tüzet csakhamar eloltották és jelentést tettek a rendőrségül, mert az a gyáru merült föl, hogy valaki a gyárat felgyújtani akarta. A rendőrség nagy apparátussal és igen erélyesen nyomozott. A nyomozás ma eredményre is vezetett. Megállapították, hogy az esetről bűnös szándék nem forgott fel. A Sugar-ut 27. számú ház udvarán gyermekek sárkányt bocsájtottak föl, melyet föleresztés előtt meggyújtottak. Az égő sárkány a gyár tetejére esett és azt meggyújtotta. — Szerencsére a tüzet csakhamar észrevették és eloltották, különben a gyermeki meggondolatlanúság nagyobb bajt okozott volna.

— Kultúrkép. A „Sümegek és Vidéke” írja ezeket az épületes dolgokat az ottani realiskoláról. Mikor a sümegei realiskola közszéki volt, minduntalan változtak a tanárok. Volt év, hogy 3 tanár is elhagyta az iskolát. Többször megessett, hogy tanár nélkül volt az intézet a rövidebb hosszabb időre elemi iskolai tanítókat vontak be az óraszámba. Mizerábilis állapotok voltak ezek! Arról esztől magyoltunk győződve, hogy ezeken a bajokon az államosítás segít. Meglett az államosítás. Hosszu ideig nem is volt baj; a tanári kar elég állandó volt. Pár év óta azonban megint nagyon sürű a tanárok változása. Ugy látszik, nem izlik nekik Sümegek vagy a csonka intézet. Egyik a másik után menekül Sümegekről, nagyobb városba, teljes intézetbe. De azért évenként át mégsem volt baj. Őt tanár volt a pár heti helyettesítés után megjött a hatodik is. — Azonban a múlt iskolai év végén az igazgató súlyosan megbetegedett és négy havi szabadságot kapott. Zomborít elmenesztették, maradt négy tanár. Ezeknek ki kellett huzniok az év végéig. A negyedik tanár, Földi dr. a vakáció folyamán lemondott: maradt három tanár. Hárman kezdték meg az évet a négy osztályban. Hát ez végtelenül sanyaru helyzet. Három ember végzi hat ember dolgát. Mind egyik osztályra jut háromnegyed ember. Bolond állapot, lehetetlen helyzet ez! A közönség szinte megbotránykozva tárgyalja ezt az esetet. Ezen sürgősen segíteni kell. A mi szavunk nem hat föl a miniszteriumig. Sürgősenk hát azok, akiket illet. Mert az e fajta állapotnak súlyos kárát vallja az intézet is, a város is.

— Az izraelita templomban „Jomkipur”-kor az istentiszteletek a következő sorrendben lesznek megtartva: I. hó 17-én, kedden mincha ima d. u. 1/2, 4-kor, esti ima 1/2, 7-kor; — 18-án, szerdán reggel 7-kor sachris, d. s. 10 kor muszal, és d. u. 1/2-kor mincha és ezt követőleg nlla és márv ima.

— Báboöntőndíjak. A pécsi u. kir. bába-képző intézet téli tanfolyama 1907. évi október hó 1-én kezdődik a magyar és német nyelven öt hónapig azaz február hó végéig tart. Az egész tanulás költsége a lakást és ellátást is beleértve, mintegy 180 korona. 40 éven felül csak kivételesen vesznek fel olyanokat, kik már tanultak két hónapig és cédulát kaptak, most pedig rendes oklevelet óhajtanak szerzeni. Szegény tanulók teljes vagy féli összegű ösztöndíjat is kaphatnak, különösen ha olyan községbe mennek letelepüdni, hol okleveles bába még nincs. Kérvényüket az ilyenek a tanfolyam megkezdése előtt küldjék be az intézetnek, fölszerelve keresztlevéllel és erkölcsi bizonyítvánnyal. — A beiratás október hó 10-éig tart. Magáért a fölvetéltől külön folyamodni nem szükséges.

Kisasszony, ková oly sietve?

Mi olyan sürgős? — Ah, a nagyságos asszony az éjjel expresszrel visszajött és úgy meg van hülve, hogy szólni sem tud. Azért kell most éj közepén nekem Fay-féle Sodener Mineral-Pasztilláért a gyógyszerárba szaladni, amitől reggelre ismét egészséges leszek. A Fay-féle Sodener utközben elfogyott neki a 6 cselefelejtett ujat venni, különben nem bűthette volna meg magát. Kérek tehát gyorsan 3 dobozzal. — A Fay-féle Sodener ára dobozontként 1.25 K. és minden gyógyszerárban, — drogériában és ásványizkereskedésben kapható.

Főügynökség

Magyarország és Ausztriára:

W. Th. Guntzert, Wien XII, Belghoferstrasse 6.

Ünnepi imakönyvek

— az izraelita ünnepekre —

héber, magyar és német szöveggel
mindenféle kiadásban közönséges és finomabb
— híallításban. —

Imakönyvek (Thalesek)

közönséges, gyapot és selyemből kaphatók
legnagyobb városokban és legolcsóbban

Fischel Fülöp Fia könyvkereskedésében
— Nagykanizsán. —

Szülők figyelmébe!

ki kész iskolai öltönyt

ki kész férfi öltönyt

ki kész férfi és gyermek cipőt

ki kész kalapot és sapkát

Rkar
vásá-
rolni,

ne mulassa el vásárlás előtt

Frank Vilmos

legnagyobb ruhaárúházát megtekinteni.

Frank Vilmos

a bel- és külföldi legmegbízhatóbb szövetgyárosokkal áll összeköttetésbe s így mérték után is a legjobb és legizlésebb öltönyöket készíti a legolcsóbb árért.

Frank Vilmos

Nagykanizsa, Bazár-épület.

Táviratok és telefonjelentések

A kiegyezés tárgyalása

Bécs, szeptember 16. A magyar miniszterelnök visszatérve Bécsbe Beck báróval ma délelőtti folytatta a kiegyezés tárgyalásait az osztrák miniszterelnökségi palotában. Ugyanekkor a szakreferensek is külön tanácskoztak. A mai tárgyalásokat döntő fontosságúknak mondják.

Budapest, szeptember 16. Itteni politikai körökben nagy feltűnést keltett egy bécsi lap mai közleménye. Eszerint a lapban egy a kiegyezési tárgyaláson résztvevő előkelő osztrák államférfiu kijelenti, hogy a kiegyezési tárgyalások elvitatathatatlanok a bank és a kvóta kérdéséről és nem hiszi, hogy a kvóta fölemelése nélkül a kiegyezés létrejöhsen.

A Zeitet elkobozták.

Bécs, szeptember 16. A Zeit tegnapi, vasárnapi számát Magyarország és a trónörökös című híre miatt elkobozták. Ezt a hírt a Zeit magyar lapokból vette át. A hir Lányi püspök, Ferenc Ferdinánd trónörökös egykori tanítójának nyilatkozatát tartalmazza és elsőnek a nagyváradi Szabadság című lapban jelent meg és inuen az összes fővárosi lapba bekerültek. A püspök nyilatkozata a trónörökös magyarbarát érzelmeit hangsúlyozza. — Egy mondatában azonban azt állítja, hogy a trónörökös nagy magyarbarát volta miatt a király nem szereti, ha a trónörökös Magyarországra jön és Ferenc Ferdinánd ezért kerül az országot. A Zeitet emiatt a kitétel miatt kobozták el; a lap ma reggel az inkriminált passzus kihagyásával ismét megjelent.

A pusztaszeri Árpádünnep.

Szeged, szeptember 16. A pusztaszeri Árpád ünnep imponánsan folyt le Pusztaszeren mintegy 15 ezer ember jelent meg és hódolt Árpád fejedelem emlékének. A reggeli istentisztelet után Barabás Béla országos képviselő mondott beszédet, melyet a hallgatóság zajosan megéjlenzett. Aztán Günther Antal igazságügyminiszter a kormány nevében az udvóló beszédet mondta, melynek folyamán a mai viszonyokról is tett említést. Az ünnepélyen az összes vármegyék képviselve voltak, a főrendiház és képviselőház koszorukat küldték.

Képviselői beszámoló.

Nagyak, szeptember 16. Dr. Nagy Sándor, a nagylaki kerület orsz. képviselője tegnap több függetlenségi képviselő társaságában ideérkezett és beszámoló beszédet tartott. Az összes képviselők hangsúlyozták hogy Andrássy gróf belügyminiszter az általa előterjesztett javaslatot még az ősszel bevezessék a képviselőházhoz. E nyilatkozatok a hallgatók körében nagy lelkesedést keltettek.

Egy család tragédiája.

A ferj sikkasztott.

Felesége és gyermekei öngyilkosok lettek.

Kolozsvár, szeptember 16. Városszerte leirhatatlan megdöbbenést kelt egy ismert család hirtelen bekövetkezett borzalmas tragédiája. Ritvai János, a kolozsvári Karolina kórház gondnokáról kiderült, hogy a kórház vagyonát hűtlenül kezelte és hosszú időn át nagy összegeket sikkasztott. Ritvai egyideig tagadta bűnösségét, tegnap azonban megvizsgálták a kórház számadásait és midőn a tagadás mitsem használt, a sikkasztást beismerte. Még a délelőtti folyamán megtudták felesége és két leánya, hogy Ritvai bűnössége kiderült és ekkor mindhárman öngyilkosok lettek. Levelét hagyta hátra, melyben azt írják, hogy Ritvai bűnével nagy bánágyon érte őket, melyet nem bírnak elviselni.

Vasuti szerencsétlenségek.

Posen, szeptember 16. Az itteni vasútállomás közelében tegnap két expresszvonat összeütközött. Két utas meghalt és 40 súlyosan megsebesült. Mindkét vonat kocsijai teljesen összerongcsolódtak.

Rutka, szeptember 16. A Kassa—oderbergi vasúttársaság két személyvonata ma Jablonka állomás közelében összeütközött. Az összeütközés következtében több vasuti alkalmazott megsebesült.

Óriási bányakatasztrófa.

Vorbach, szeptember 16. Rettenetes szerencsétlenség történt az itteni kőszénbányák egyik tárnájában. A tárnában bányalégrobbanás következett be, mely a tárnát elpusztította és 12 bányász halálát okozta. A szerencsétlenség híre a bányász nép körében leirhatatlan rémületet keltett.

Az Eránosz anyyala.

Budapest, szeptember 16. Az Eránosz ügyben a vizsgálóbíró a felek kérelmére ma a Gennári vagyonára elrendelte a bűnügyi zárlatot.

Munkások harca.

Budapest, szeptember 16. Nagy botrányal végződött tegnap egy angyalföldi munkásgyűlés. Az Angyalföldön a keresztényszocialista munkások tartottak gyűlést, melyen a szociáldemokraták is megjelentek. Ebből előbb heves összecsapkozás is megjelentek. Ebből előbb heves összecsapkozás, majd véres verekedés keletkezett. Az inspekción rendőrszert előbb feloszlatta a gyűlést, majd midőn ez sem használt, embereivel szétkergette a verekedőket.

A cabaret.

— Budapesti levél. —

A mit a „Onat Noir”-ral elkezdtek Páriában, a mit aztán Aristide Bruant olyannyira kifejlesztett a Montmartre ocusain, a minek aztán a német Wolzogen báró, majd Wedekind adott — hogy egy mondjuk — kontinentalisabb ist, az csak tavaly érkezett el magyar földre: a cabaret.

Az első magyar cabaret, a budapesti „Bonbonnière” már tavaly, első esztendőjében bizonyította, — hogy a magyar közönségnek igenis szüksége van ilyenfajta művészi vállalkozásra és most hogy a kezdeményezés kétségtelen dicsőséggel presztizsével a kis „Bonbonnière”-ből kifejlődött a budapesti pompás „Cabare-Színház” cabaret-művészet minden tekintetben méltó tithona let a magyar fővárosban.

Nem csekély dolog ez a siker ma, a mikor Budapest színházi élete a legnagyobb forrongásban van: nagy átalakulások, nagy változás jegyében indult meg az ideai színházi szezon. Rezsimek mennek, rezsimek jönnek, tengernyi apró színház kezd meg működését és ebben a nagy áradatban, melyben még a tömérdek „mozi” is nevezetes konkurencziának számít, a Budapesti Cabaret-Színház új és állandóan érdeklődő közönséget tudott hódítani.

Persze, a cabaret közönségnek egy nagy kontingensét a vidék szolgáltatja. A Teréz-körúti intim színházacska modern díszlettel ékített, pazar fényben uszó nézőtérrel esténként egy sereg vidéki művészetkedvelő ad egymásnak találkozt. És kétségtelen, hogy különösen áttutató, mulatni-vágyó ember nagyobb szórakozást talál itt a kaleidoszkop-szerűen változó programmban, mint egy sablonos színházi előadásban. Az is igaz, hogy olyan művészi erők produkciói, kapja, mint a milyen például — hogy csak kettőt említsünk a sok közül — László Rézsi és Ferenczy Károly és olyan kiváló író a conferencjerje, rendezője és valósággal lelke a „Budapesti Cabaret-színház”-nak, min Nagy Endre. Regényeiből, no-

vallásból, humorcsokjaiból jól ismeri a magyar olvasóközönség, most mint előadóművészt is tapasztalhatja.

Az művésze nehéz munkájában már túl van az első magyar cabaret, most már művészi munkájának gyümölcsét éri el az idő.

Mert Budapest és a vidék közönsége egyaránt a legnagyobb szeretettel pártfogolja.

Gabona-üzlet.

(Távirat.)

Budapest, szeptember 16.

Készaru-üzlet:

Forgalom mérsékelt árak változatlanok.

Kafaridó-üzlet:

Buza októberre	11.40
Rozs	9.72
Tengeri 908 májusra	6.95
Zab októberre	8.17

Segédszerkesztő: Nagy Samu

Lapfajtájados és kiadó:

FISCHEL FÜLÖP FIA.

Diszvirág.

A nagyrecsei bérgazdaságban több diszvirág (jucca, aloe, ficus, stb.) eladó.

Zongorahangolás helyben

= 5 korona. =

Elsőrangú külföldi, ugymint Bösendorfer, Ehrbar, valamint 25 évi bécsi zongora-gyárakban szerzett tanulmányaim képesítenek, hogy a nagyérdemű műértő közönség igényeinek e téren mindenben megfeleljek. Zongora-javításokat, ugymint teljes átdolgozását gyárilag eszközölöm, új zongorákat állandóan raktáron tartok, régiakat becserelek.

A n. é. közönség pártfogását kérve.

Wogrincics Ferencz

zongora-készítő, hangoló és raktáros.

Erzsébet-királyné-tér 10. sz.

(Löwi Adolf-féle ház.)

Muraközi borok eladása.

A csáktornyai grófi várpincéből mintegy 100 hektoliter uradalmi termésű több évfolyamu fehér ó-bor fog folyó évi

szeptember 18-án és 25-én d. e. 9 órakor

árverésre

bocsátatni. A borvételre vállalkozók az árverésre ezennel meghivatnak.

Az uradalmi tiszttség.

1208—*

Bélhurut

(idült, ideges, gümökóros hasmenés legjobb gyógyszere a

Barta-féle FEKETE AFONYA

GYÓGYBOR.

Kapható gyógyszerészeknél. 5 üveget 8 koronáért bérmentve szállít

előkeiőbb fűszeresek kivételével is a

Felkai konzervgyár Felka, Szepes m.

Kérjen arjegyzéket!

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYKANIZSA,

Fischer Pál és Fia könyv- és papír-
kereskedésében, Városház-palota.

Kiadóhivatal: 103.
Tel.: Szerkesztőség: 78.

Előfizetések és hirdetések:
Fischer Pál és Fia könyv- és papír-
kereskedésébe intézendők.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben házhoz hordva:

Egy óra	1.- K.
Negyedévre	3.- "
Félévre	6.- "
Égész évre	12.- "

Postai szétküldéssel:

Egy óra	1.50 K.
Negyedévre	4.50 "
Félévre	9.- "
Égész évre	18.- "

Megjelenik naponként este 6 órakor
ünnepnapok kivételével.

Felelős szerkesztő: SZALAY SANDOR.
Szerkesztő: REVÉSZ LAJOS.

Egyes szám ára 6 fillér.

Értesítés!

Van szerencsénk a n. é. közön-
séget értesíteni, hogy bérharc követ-
kezéskor munkát kikötött határidőre
el nem fogadhatunk.

A n. é. közönség szíves támog-
atását kérve, maradtunk teljes
tiszteléssel

Nagykanizsa, 1907. szept. 16.

az összes férfiszabó- mesterek

Ittélő János kivételével, ki a mesterek
és segédekkel minden tárgyaldást megta-
dott és az eddiginél is még kisebb munka-
díjat akar fizetni.

A mi demokratizmusunk,

Nagykanizsa, szeptember 17.

Milye kitűnően megtanultunk hazudni!
Hogy hiucyuk nagy-fenhangon az egyenlő-
séget, a testvériséget! Milyen hatalmasan
verjük a mellünket! Az igaz, hogy nem
otthon, mikor egészen magunk vagyunk;

hanem csak a fórumon, a nyilvános helyen,
mikor százan meg ezren látják, hallják.

Annak az isteni reformatornak akinek
dicső alakja az évezredek leforgásával nő,
s akinek beláthatatlan idők világába sugárzó
halhatatlan szellemnagyságát még csak a
jövő évezredek nemzedékei fogják igazán
megérteni, — a nevé, az igéit hangoztat-
juk; hordozzuk aikainkon; de a szívünkkel,
a lelkünkkel, a tetteinkkel minden
lépten-nyomon megtagadjuk.

Csak ajkunkkal valjuk, hogy Krisztia-
nusok, Krisztus követői vagyunk. Csak pa-
razitái, élősdii vagyunk annak a nagy er-
kölcsei, szellemi örökségnek, amely a nagy
reformatör eszméiben, örök igazságu igéiben
maradt reánk, mindenkire, az egész emberi-
ségre. Élősködünk rajta és belőle a nélkül,
hogy lelkünkbe, lényünkbe tudnók fogadni
a belső átalakulás, az átlényegülés elmarad-
hatatlan eredményével.

Igy lesz azután minden tettünk, egész
életünk csupa külsőség, csupa alakosság a
belső lényeg igazi értéke nélkül. Így lesz
egész életünk sokat mutató, sokat hirdető
hazugsággá; olyan értékek, erkölcsi rincsek

kirakatává, amiknek megfelelő belső érték
lényünkben nincsen soha.

Ilyen hazugságu csillogtatjuk többek
között azt is, hogy mi a Krisztusi örök-
eszméknek, az egyenlőségnek és testvériség-
nek hívei vagyunk.

Dehogyan vagyunk!

Csak hirdetjük, csak mutatjuk, csak ha-
zudjuk. Nem is állandóan, nem is mindig,
csak mikor a körülmények, különösen ma-
gánérdekeink úgy kívánják. Mikor paro-
lázni, kocintani kell olyan társadalmi ala-
kokkal is, akikkel más alkalmakkor csak
félvállról, lóhátról szoktunk beszélni. Mikor
azok a bizonyos választási időszakok van-
nak! Ha megyei bizottsági tagok, városi
képviselők, vagy éppen országos képviselők
akarunk lenni. Ah! olyankor azután verjük
a mellünket, parolázunk, ölelkezünk, csóko-
lózunk olyan társadalmi alakokkal is, aki-
ket máskor az egyenlőség és testvériség
szent nevében még tekintetünkre sem mél-
tatunk.

Hát nem olyan csunya, alávaló képmu-
tatás, hazugság-e ez, mely a legenyhébb
minősítéssel is beillik istenkáromlásnak?

Etelka.

Az őszi verőfény a levegőben uszkáló
ezüstszállal minden estendőben eszembe jut-
tatják szegény Etelkát.

Mikor az orator játszottunk vele a kertjében
mezőn, a temető mellett, — éppen ilyen ve-
rőfényes szeptemberi nap volt.

A parányi kis pókok ezüst szállakkal fon-
ták be az egész mezőt, a szél megtépte, meg-
szaggatta a pókhálószállakat és vitte szerte-
széjjel. Tele volt a ruhánk, a fejünk ilyen
röpködő pókhálószállakkal.

Etelkét ez nagyon mulattatta. Nem elége-
dett meg azzal, ami futtában, jártában-kelté-
ben reázkodott; még meg is hengerződött az
utmelléki fűben, hogy a hervadó virágok-
ról magára szedje az ezüstszállakat.

Nyolc vagy tízéves lehetett akkor, mikor
falunkba hozták.

Egyik öreg szellér-asszonynál volt, aki
azt mondta, hogy egy távoli rokonának a
leánya. Egészen árván maradt. Se apját, se
anyját nem ismerte.

Az ilyen árvaságnál nincsen jobb ajánló-
levél a gyermek-világban. Mind megszerettük
egyszerre szegényt, és az volt az összes gon-
dunk, hogy elfeledje árvaságát.

Velünk járt iskolába. Minden jó falatun-
kat megosztottunk vele.

Nagyon szép, kedves teremts volt. Sze-
lid és fürgé, mint az őzil; és nagyon okos.

A tanító bácsi nem győzte dicsérni. De, má-
sok is. Szülőim, ha beszélgettek néha vele,
mindig azt mondták, hogy olyan, mintha
nem is közönséges földműves szülőktől szár-
mazott volna.

Az arca hosszukás volt és hófehér. A sze-
mei kékek, nagyok és feltűnően ragyogók. A
termete sudár, hajlékony és szinte acélos,
mint a...

A mozgás, a folytonos játék volt mindene.
Ha kiszabadulhatott öreg néúkéjétől, a szel-
lér-asszonnytól, valami módon jelt adott nekem,
hogy szabad a vásár; s akkor azután mienk
volt egy-két órára a határ. Keresztül-kasul
futtottuk a mezőt, erdőt, rétet.

Ugy megszerettem Etelkát, hogy szinte
beteg voltam, ha egy nap nem játszhattam vele.
Csak akkor voltam nyugodt, boldog, ha mel-
lettem éreztem; ha megfogta a kezemet és nagy kékszeméit rám vetve, lágy,
kérő hangon mondta: »Jöjjön Gyula, a kertek
alá virágot szedni.«

Elvihetett volna engem bárhova. Ugy
éreztem, hogy elmennék vele a világ vé-
gére is.

Egyik verőfényes szeptemberi délutánon jól
kifáradtan érkezünk haza a mezőről. Tel-
vottunk pókhálóval. Mindegyikünk egy-egy
csomó virágot hozott a kezében. Arcunkra,
ahogy végigfolyt a veríték és reápadt a por,
egész utvonalak rajzolódtak.

Mielőtt elváltunk egymástól, megcsináltuk
a tervet másnapra is; mert nem kellett elő-
adásra menni két héttel.

Másnap reggel, mihelyt felöltöztem, ki-
mentem a kertbe, s úgy kandikáltam át a
szomszédba, ahol Etelka lakott, hogy hol ké-
sik? miért nem jön?

Hiába vártam reá, nem jött.

Az öreg nénikét többször láttam tipegni
az udvaron; de nem mertem tőle megkér-
dezni Etelkét.

Majdnem délig várakoztam így. Akkor már
mégis csak megkérdeztem, hogy mi baja
Etelkének? miért nem jön ki?

A nénike föl sem nézett a földről, a hol
keresgéltem valamit, csak úgy mormogva
mondta:

— Etelkát elvitték.

Valami leirhatatlan szédülés fogott el. —
Eleinte nem bírtam szólani. Csak néhány perc
mulva kérdeztem reszkető ajkakkal:

— Örökre?

— Bizony örökre! — mondta a néni egész
közönyösen. — Nem tudta szegény, hogy ez-
zel a szóval: »örökre«, valósággal tört ütött
az én gyermek-szívembe.

Ettől fogva mint valami álomjáró, holdkő-
ros jártam a mezőt, erdőt, rétet. Kerestem
Etelkát. Ahol valamikor ültünk, heverésztünk,
leborultam a földre és csókoztam a fűveket,
virágokat, amik sudár, acélos testének terhétől
elhajoltak. Ott sirtam, zokogtam Etelkért

Ha érdekeink egy kívánják, teleköltjük a levegőt a Krisztusi eszmék hirdetésével, hangostatiszával; s mikor már csillagnál vagyunk; mikor már a közönség hátán fölléptünk arra a polcra, ahova kapaszkodtunk: akkor elruggjuk magunk, lábaink alól a lépcsőt és többé hallani sem akarunk arról a társadalmi rétegről, melyet mélyen, nagyon mélyen magunk alatt képzelünk.

Ilyen a mi demokratizmusunk.

Ha választási időszak tartama alatt a mozgalmak árjában vagyunk, egy pohárból iszunk a mi édes testvéreinkkel, kedves polgártársainkkal, akik egyenlők velünk, mert egy atyának vagyunk gyermekei mindnyájan.

Milyen boldogító, üdvözítő érzéssel töltethetné el Krisztusnak igazi megértőit, követőit az a tudat, hogy ennek a vallomásnak, ezeknek az ígéknek megvan az igazi, a hamisítatlan erkölcsi alapjuk a vallomástevők, a hirdetőik lelkében, belső világában is!

De éppen ellenkezőleg: az a tudat, hogy ez mind csak belső érték nélkül, igazi lényeg nélkül való hazugság, modorral tölti el azokat, akik igaz és erős hittel csüngenek azon, hogy a Krisztusi szellem diadalának, az emberiség ily szellemben való átéltségülésének be kell következnie.

És azért mégis kifogyhatatlanul beszélünk a demokratizmusról, egyenlőségről, testvériségről. Élhetetlen gyávaóság tőlünk, hogy olyan szakadatlanul hazudunk; mi-

vigaszthatatlanul. És kerestem, kerestem fáradatlanul.

Még akkor is, mikor egy év múlva városba vittek iskolába. A tanulásra is leginkább az buzdított, hogy mielőbb a magam ura lehessenek és szabadon kereshessen Etektát. Mert erős fölfevészem volt, hogy keresni fogom, míg csak meg nem találom.

Elvégteztem a gimnáziumot és Budapestre kerültem.

Még mindig sajtotta lelkemet Etektá emléke. Nem bírtam megszabadulni attól a gondolattól, hogy meg kell őt találnom bármi áron, bármi módon.

Meg is találtam.

Egyik estén egy 10 óra tájban egyedül mentem haza-felé a Baross-utcában.

Csak néha-néha jött szembe velem valaki. Nyugodtan átadhattam lelkemet a gondolatoknak.

Csendesen haladtam.

Egyszerre csak egy nőalak közeledett felém. A közeli lámpa fénye éppen arcára sugárzott.

Hosszúarcú hófehér arc, nagy, ragyogó kék szemek, sudár, hajlékony termet, acélruganyoságu lépések.

Ez nem lehet más csak Etektá.

Mikor közelemben ért, kacér mozdulattal állott meg előttem, s már szólni akart.

Ebben a pillanatban fölismerhetett. Fejéhez kapott és futott, menekült előlem.

Lesujtoltan néztem a futó, menekülő alak után.

Többé azután már nem kerestem szegény Etektát.

kor nagyon jól tudhatjuk, hogy akinek legtöbb joga volna ezért hatalmasan köszéni ütni, — még erre az ütére sem méltat bennünket.

Sőt odáig is megyünk a gyávaóságban, hogy még e mellett nagyszerűen adjuk az előkelőt is. Talán rosszul lennénk, ha arra nem rendelt időben, tehát igazi testvériség alapján valami ünnepség alkalmával el kellene kissé vegyülnünk azzal a társadalmi réteggel, amely a foglalkozási légkörénél fogva még a templomba sem vihet magával ylang-ylang-illatot.

Ilyen a mi demokratizmusunk.

És még azt meg vallani, — hirdetni, hogy ez a demokratizmus vezet bennünket minden megrázkódás nélkül majdan az új világrendbe is!

Ebből majd nagyon keserűen fogunk kiábrándulni.

Polgármesterek kongresszusa.

— Saját tudósítónktól. —

Esztorgomban tegnap tegnap százkilenc rendezett tanácsú város polgármestere gyűlt össze kongresszusra.

A polgármesterek vasárnap délelőtti résztvettek Esztorgom város díszközgyűlésén, amelyet Vak Bottyán János halálának évfordulója alkalmából tartottak. Délután a város nevezetességét tekintették meg. Déiben a Fördő-szállóban társasbéd volt. Kirándulásról visszatérően a kongresszust előkészítő bizottság Szentpály István dr. miskolci polgármester elnöklésével ülést tartott.

A tegnap kezdődött kongresszus első memorandumot terjesztettek, amely mása annak az emlékiratnak, amely az 1906. november 12-iki kongresszus határozatából kifolyólag Andrássy Gyula gróf belügyminiszter előtt van. A memorandum sürgeti az 1906. évi XXII. törvénycikk reformját s az iparfejlesztési törvénynek olyan módon való kiegészítését, hogy állami támogatást ne adjanak az olyan iparvállalatoknak, amelyek nem a városban létesülnek. A szegényügynek az 1898. évi XXI. törvénycikk mintájára való rendezését kéri s egy állami szegényalap létesítését, mert a városok szegényékeit tovább támogatni képtelenek. Követelik, hogy a városok keresztívonnul közzéadják a városi állam kezelés alá s a városokban ne vessenek ki törvényhatósági utadót. Vegyék el a községektől a vásártartási jogot. Sürgeti a memorandum a tisztviselői pragmatika létesítését. Követelik a községi törvény 138 szakaszának olyan megváltoztatását, hogy a községi pótdadó fizetése alól senki sem legyen mentes. Sürgeti végül az emlékirat a tűzrendszetnek országosan való rendezését és annak lehetőségetét, hogy minden város hivatásos tűzoltóságot kapjon. Az ezzel járó költségek egy részét az állam, a másik nagyobb részét pedig a biztosítótársaságok fedezzék, mert elsősorban az ő érdekeiket védik a tűzoltók.

Emlékiratot módosítás nélkül egyhangulag fogadta el a kongresszus s küldöttségileg juttatja azt a miniszterelnök, a belügyminiszter és a képviselőház elé.

Könyvnyomda
Könyvtárolás
Könyvtársaságok
Fischel Fülöp Fia
Nagykanizsán.

Nagykanizsai sztrájkok.

Egy északról országos statisztika szerkesztője fölkerítte Halvax Prigyes vároai tanácsost, hogy a műben a nagykanizsai sztrájkok lefolyását ismertesse. — Halvax tanácsos alapos munkájából ismertetjük a következő részt.

Az első jelentékeny sztrájk városunkban 1904. év április havában következett be. Ekkor 150 építőmunkás negyven napon át szüneteltette a munkát, mert bérvajavítást követelt. A sztrájk a munkásokra kedvező eredménnyel végződött, mert sikerült 15% béremelést ki vívniok.

Az 1905. év nagyon viharosan zajlott le. Sztrájk sztrájkot ért. Kezdték ezt ismét az építőmunkások és 30 napon át pihent a munka. A sztrájk canttal 25 százalékos béremelést hozott a munkásoknak. Junius hóban az asztalos munkások sztrájkolnak 14 napon át és sikerül 20 százalékos béremelést kivívniok. Az év további része egész december hóig apróbb villongásoktól elt-kintve, csendes lefolyású volt, mignem decemberben a pótkávégyár építésénél alkalmazott munkások letesszik a szerszámot azért, mert állítólag a munkaadó megsértette őket és csak akkor folytatták a munkát, mikor ez elégtételt adott nekik.

Az 1906. évi sztrájkoknak már tervszerűen rendezett jellegük van. Ez évben az-összes szakszervezetek megalakultak és a sztrájkmozgalmak vehemensen megindultak. Május hóban a szalmagyár 50 munkása sztrájkolt 14 napon át, ugyanekkor sztrájkolt a Franz-féle malom 140 munkása. Ez utóbbi miatt egy napos általános sztrájk is volt a városban. Ugyan e hóban sztrájkoltak még a sütők, szobafestők és mázoló is. Juniusban a cipőgyár 80 munkása szünetelt a munkát 14 napra és mint a többiek, ő is 15% béremelést érték el. Ezt a magyar szabók sztrájkja követte 8 napon át 40 munkással, ezzel egyidejűleg a Weiser vasgyár, valamint a Mercur tengelygyár összesen 130 munkása sztrájkolt. Rövid pihenés után szeptember hóban az egyik téglagyár 50 munkása áll bérharcba, majd az egyik kocsigyártó munkásai tessik le a szerszámot. Mindkét vállalat elbocsájtotta a sztrájkolókat és így e sztrájkok kedvezőtlenül végződtek a munkásokra.

1907. ben megalakult az építőiparosok szövetsége, melynek fölitételeit a munkások nem akceptálván, az összes építőmunkások sztrájkba léptek, amivel hosszas és áldástalan küzdelem indult meg. Hónapok teltek el meddő harcban, a munka minden vonalon pihent. 800 munkás sztrájkolt ez időben Nagykanizsán mintegy 270 napig, ami rájuk nézve mintegy 15 ezer korona bérvészteséget jelent.

Jelenleg az asztalosok sztrájkolnak.

Az utóbbi éveknél ez az eseményekben gazdag, de gazdasági életünkrendkívül káros története.

Táviratok

és telefonjelentések

A kiegyezés tárgyalása.

Bécs, szeptember 17. Andrássy Gyula gróf belügyminiszter ma ideérkezett Andrássy inkább mint az alkotmánypárt vezére vesz részt a tanácskozásokon.

Bécs, szeptember 17. A magyar miniszterek ma reggel összegyűltek Waberle Sándor miniszterelnöknél és hosszasan ta-

nácsokztak a kiegyezés kérdéseiről. A tanácskozásokat 11 órakor megszakították, mert ekkor Wekerle királyi kihallgatásra ment — Már tegnap elhatározott dolog volt, hogy a király ma Wekerlét fogadni fogja. Előtte azonban több osztrák miniszter volt audiencián az uralkodónál. A magyar miniszterelnök kihallgatása háromnegyed óra hosszat tartott, melyről visszatérve Wekerle ismét rövid megbeszélést folytatott a magyar miniszterekkel. A magyar miniszterek ma visszatérnek Budapestre. Ez a mai tárgyalások külső képe. Itteni körökben a hangulat rendkívül izgatott és feszült érdeklődéssel várják a tárgyalások eredményeit, bár nem hisszük, hogy a mai tárgyalások végleges döntést hoznának.

Budapest szeptember 17. Képviselői körökben azt hiszik, hogy végleges döntés a mai tárgyalásokon sem következett be és szükséges lesz még egy záró tanácskozás, melyet Budapesten fognak megtartani.

Szétvert nemzetiségi gyűlés.

Liptó — Rózsahegy, szeptember 17. Hlinka András plébános vasárnapra tót néppárti gyűlést hívott össze, melyet azonban a hatóság nem engedélyezett. A tótok nem respektálván a hatóság intézkedését, mégis összegyűltek, mire a kivézenyalt rendőrség a gyűlést karhatalommal szétverte.

Egy zeneszerző halála.

Bécs, szeptember 17. Brüll Ignác a világhírű zeneszerző ma meghalt.

Negyedmillió jótékonycélra.

Eperjes, szeptember 17. Latinovics Pál földbirtokos ma itt meghalt. A jótékonyaságáról ismert dúsgazdag földbirtokos végrendeletileg 300 ezer koronát hagyott jótékonycélokra.

Agyonlott szőkevény.

Komárom, szeptember 17. Borzalmasan végezte Prikler János 12-ik századbéli közhelyény a vitái életet. Prikler ma megszökött ezredétől, szökését azonban észrevették és üldözni kezdték a szőkevényt. Mídon ez többszöri felszólításra sem állt meg, utána lötték. A lóvérs talált és a szőkevény katona holttan rogyott össze.

A kolozsvári öngyilkos család.

Kolozsvár, szeptember 17. A tragikus véget ért Lívai család iránt városszerte óriási részvét nyilvánult. A városban egyébről sem beszélnek, mint e borzalmas dráma részleteiről. Az öngyilkos családot ma helyyezték ravatalra és holnap temetik. Erős gyanu merült föl, hogy a szerencsétlen Lívainak büntársai voltak a sikkasztásban. Ezek után erőlyes nyomozást indítottak.

Elfogott sikkasztó.

Budapest, szeptember 17. A rendőrség a nyugati pályaudvaron ma elfogta Perik Ede bécsi bankhivatalnokot, ki 15 ezer koronát elsikkasztott és azzal Budapestre szökött.

Öngyilkos tábornok.

Madrid, szeptember 17. Foresto tábornok, ki Don Carlos kisérétében ideérkezett, eddig ismeretlen okból ma délelőtt föblötte magát, és meghalt.

Örök veszedelem.

Bécs, szeptember 17. Ma ismét vasuti katasztrófia történt. A város közelében két személyvonat összeütközött. Két utas meghalt. Több vasuti kocsit összetört.

Hirek.

— Bisottsági ülés. Városunk építési bizottsága ma késő délután ülést tartott. Az ülés lapunk sáraitkor még folyik.

— Személyi hír. Dr. Mayer Ferencz járás orvos szabadságáról visszatérve megkezdte hivatalos működését.

— A város költségvetése. Városnak 1908. évi költségvetésén most dolgoznak a számvetőszéknél. A nem csekély munka e hó végére kézen lesz és a jövő hó folyamán kerül a pénzügyi bizottság röstájára. Mint értesülünk, nem fog lényegesebb eltérést tartalmazni a tavalyitól.

— Zala megyei orvosok és munkásbiztosítás. A zalavármegyei orvosszövetség az országos orvosszövetség kezdeményezéséből Zalaegerszegen szeptember hó 14-én közgyűlést tartott a munkásbiztosító pénztárak és orvosok közötti viszony rendezése tárgyában. A szövetség kimondta, — hogy annak tagjai a munkásbiztosító pénztár kötelekébe tartozó egyéneket csakis a szabad orvosválasztás elve alapján gyógykezeli, még pedig nem családostagok után évenként 6 korona, családostagok után évenként 9 korona díjazás mellett. Az az orvos, aki a szövetségnek tagja, orvosi állásokra vonatkozólag a munkásbiztosító pénztárakkal csakis a megyei orvosszövetség elnökségének közvetítésével léphet érintkezésbe. Amennyiben a pénztárak az orvosszövetség ezen határozatait el nem fogadják (ami valószínű; Szerk.) a szövetségben levő orvosok magánorvosok kezelik a pénztári tagokat. Az orvosszövetség ezen határozatát átiratban közölte úgy a nagykanizsai, mint a zalaegerszegi munkásbiztosító pénztárakkal.

— Közös konyha Nagykanizsán. Ma már tényleg közzöhetjük, hogy Nagykanizsán is megalakul az első közös konyha. A tervezett 60 adagra már együtt vannak a résztvevők és nemsokára megállapítják az egyesület szabályait is. Ez a közös konyha havi 70 koronánál ad egy adag ebédet és vacsorát, mely két személyre elegendő. Az ebéd menüje 4, a vacsora 2 fogásból áll. Az előkészítő munkák már folynak. Azt hisszük, hogy ha ez a közös konyha bevál, nyomom fogja követni a többi is.

— Értesítés. A nagykanizsai segélyegylet szövetkezet (Csengery-ut 2. Postai magyar kereskedelmi épületben) értesíti a részvényesait, hogy a folyó hó 18-ára, vagyis szerdára eső befizetések, az izraelita ünnep miatt, a következő szerdán, folyó hó 25-én fognak megtartatni.

— Olcsóbb tej Nagykanizsán. Körhbelül egy hete történt, hogy azok a tejgazdaságok, melyek Nagykanizsára tejet szállítanak, a tej árát literenként 16 fillérről 20 fillérré fölemelték. Nem akarják részletekbe menve ismételni, hogy a folytonos áremelkedésekkel agyonnyomított fogyasztóközönséget éppen a tej árának ezen rokamos emelése mily súlyosan érintette. Ma öröndetes hírt közlünk azokkal, kik szintén egészségtelemeknek tartják e mai állapotokat és keresik a módokat, melyek normalisabb viszonyokat teremthetnek.

A következőket közlik velünk: báró Jahey Pál, iharosberényi földesur elhatározta, hogy az általános drágaság csökkentése végett nem fog lépést tartani azokkal, kik a tej árát fölemelték. November hó 1-től kezdve naponta 500 liter szines tejet fog beszállítani Nagykanizsára és ennek a tejnek literenként az eddig volt 16 fillér lesz az ára. A tejet Reichenfeld Albert mézárós fogja árusítani, kinél, tekintve, hogy az olcsóbb tejnek nagy kelete lesz, a reflektánsok október 1-ig előjegyzet-hetik magukat. Kötelezettséget is vállaltak arra nézve, hogy a tej árát 3 éven belül nem fogják fölemelni.

— Magyar név. Pollák Hugó, a Schulhof Adolf nagykanizsai borkereskedő cég tisztviselője nevét Péter-re magyarosította.

— A Balaton mellől. Keszthelyről írják: Vége az eleven, szines fürdőéletnek. A vendégek minden fürdőből eltávoztak. Még csak hirmondójuk sem maradt. Elhalt a zene, bezártak az éttermek. A fürdőházakat most már csak 1—2 helybeli fürdőző látogatja, a kiket nem rettent vissza a csipőre fordult idő sem. A napok rövidülnek. Este 7 órakor már jóformán sötét van. Mit is keresne hát vendég a Balaton partján. A parkok sárguló faleveleinek hullása, a vidám csicseregő madarak távozása tudatja velünk az ősz rohamos közeledtét. Elpusztulnak az erdők, a fák süsög lombkoronái; a napsugár már csak bágyadt mosolylyal csókolgatja a földet s a kis madár csicseregő ajakán elnémul az ének. A kintlevő növényeket megéri száraz, csontos kezével az ősz hűvös lehellete: a dér. A természet ide s tova befejezi munkáját: tavasszal ünneplőbe öltöztet, üde zöld színt ad erdő-mezőnek, hogy ősszel annál nagyobb kedvteliséggel gyönyörködhessek a hervadásban, az enyészetben, a lombhullásban... Ez ez a szomorú, bágyadt haldoklás önkéntelenül a megsemmisülésről, a mulandóságról beszél a Balaton partján.

— Vaggonhiány — sóínség. A szénhiány kezdetével egyidejűleg országazerte érezhetővé vált a vasuti kocsik hiánya folytán a sóínség. Köztudomásu, hogy a sófoglalomnak ózokor van a fővadja, amikor is hétszerakkorára növekszik a sószállítás, mint az év többi időszakában s ez az évad szeptembertől január közepéig tart. Az idén pedig, csak úgy, mint tavaly, éppen szeptember elején kezdődött a vagonhiány s azóta folyton fokosodik. A mármarosai és erdélyi sóbányák már mint kimerítették az óriási pómennyiséget, — amely ilyenkor a fogyasztás részére szükséges; — a sókereskedők megtették a kellő időben a megrendeléseket és azokat a sójövődék bérletűsége a legfontosabbban elintézte, de a vagonhiány miatt a vasutak a sóit rendkívül késedelmesen szállítják. A márosújvári és mármarosai sóbányáknál csaknem 120 000—130 000 metrumássa só várja az elszállítást — s a fuvarvadás

leasu volta miatt más országuserte érezhető a sóhiány. A vasuti teherkocsikat most gabona- és szénforgalom foglalja el s így egyelőre kérdéses, mikor kerül a sor a sószállításra.

— **Cselédtörvény a vármegyén.** A nemzeti kormány földmívelési miniszterének első tennődje volt, — hogy a régi elavult cselédtörvényt megszüntesse s a gazdák s alkalmazottaik jogviszonyát a modern kor igényeinek megfelelően rendezze Darányi Ignác mestorien kidolgozott s valóban korszakalkotó elaboratumát a képviselőház bosszas és beható tanácskozás után elfogadta s a legfelsőbb szentesítés után törvényi becikkelyeztetta. A cselédtörvény a Codexben immár mint 1807. évi 45. t. cz. szerepel. A földmívelésügyi kormány a törvény becikkelyezett szövegét tegnap küldte meg Zalavármegye törvényhatóságának olyan záradékkal, hogy a folyó évi november hó elsejével lép életbe és a belső cselédségre nem vonatkozik.

— **Öngyilkos asszony.** Alapon szeptember 7-én özvegy Váyer Ferraczné 45 éves asszony lakásának padlásán egy ruhaszárító kötéllel felakasztotta magát és meghalt. Az özvegy asszony két kiskorú unokájával lakott, már régebb idő óta buskomor volt. Egyetlen fia ezelett hat évvel villába esett és meghalt. Leánya és veje ezelett egy évvel — kik támaszai voltak — egy napon elhaltak. Ő azóta 4 és 6 éves unokájával éldegél, — de már tovább nem tudta elviselni gondjait, azok elől a halálba keresett menekülést.

— **Emberölés gondatlanságból.** E napokban Majs községben, mint tudósítónk írja, Mihajlovics Tamás ottani lakos vizgázatlanságból agyonlőtte Boskovics Drága 37 éves cigányt. Mihajlovics úgy adta elő a dolgot, hogy ő a kérdéses napon, a délelőtti órákban elment Baics Gilsóhoz, akivel a meglőtt nő vadházasságban él. Itt találta már Tamásovics Antal Ványcsöki lakost is. Beszéd közben Tamásovics megvétele ajánlott egy forgópisztolyt „Hát hol van mufassa” — felelt ő, mire Tamásovics elővette a forgópisztolyt és kezébe adta, de elfelejtette figyelmeztetni, hogy töltve van. Mihajlovics forgatta, nézegette, miközben az elsül és a töle alig két lépésre álló Boskovics Drága hasába furódott. — aki szörnyethalt. A három férfit átadták a járásbírósnak.

— **Haza jött bosszútállani.** Kalincsák György Csernyi földmívelő neje, minthogy ura Amerikába ment, Nyemcesek Györgynél keresett vizsgálatást. Közös háztartásra léptek és az asszony anyjira behálózta Nyemceseket, hogy a házat eladta, a pénzt az asszonynak adta, két szőlőjét pedig rátratta. Közben az asszony ura megjött Amerikából, nonnan állandóan leveleztek. Az asszony most már elhagyta Nyemceseket, ki hiába kérte vissza vagyonát. A rutul becsapott Nyemcesek eikoseredésében újra elment hozzájuk, felszólította őket a vagyon visszaadására; heves szóváltásba keveredtek, majd Kalincsák és neje kapával nekiestek és megverték. Nyemcesek előrántotta pisztolyát és hátbalőtte Kalincsákot. Ezután házarobant és agyonlőtte magát. Temetése nagy részvét mellett ment végbe. Kalincsák életbenmaradásához is kevés a remény.

— **Agyonlőtte a feleségét.** Ujvári György kőröshegyi lakos tegnapelőtt feleségével együtt dolgozott külön a krumpliföldön. Munkaközben Ujvári önszeszóllalkozott a feleségével. Előbb csak hevesen vitatkoztak a háztartásnak, de később oly dühbe jött Ujvári, hogy feleségét a kezében tartott kapával teljes erővel fejbevágta. Ujváriné szó nélkül önszerogyott és szörnyethalt. A kapavágás teljesen szétroncsolta a szerencsétlen asszony fejét. A gyilkos férjet a csendőrség nyomban letartóztatta s ma beszállította a kapovári kir. ügyesség fogházába.

— **Hajasa egy lélekkufár után.** Zalában és a szomszédos megyékben az utóbbi időben erősen grasszál egy notórius leánykereskedő, kit a rendőrségek már hosszabb idő óta keresnek. Most úgy látszik majd sikerül kézrekeríteni a lélekkufárt. A balatonberényi csendőrségnek tudomására jutott, hogy a napokban Balatonszentgyörgyön akart üzleteket csinálni ez a jeles alak. Ez alkalommal azonban fölsült, mert az a cselédleány, kit mindenféle ígértekkel rávett, hogy utazzék vele a fővárosba, míg a pályaudvaron a leánykereskedő jegyet váltott, meggondolta a dolgot és ellillant. A balatonberényi csendőrség most nagyban nyomoz a lélekkufár után.

Gabona-üzlet.

(Távirat.)

Budapest, szeptember 17.

Készáru üzlet:

Sürgősebb kínálat folytán árak öt fillérrel olcsóbbak.

Katáridő-üzlet:

Buza októberre	11.45
Roza	9.68
Tengeri 908 májusra	6.83
Zab októberre	8.13

Segédszerkesztő: Nagy Samu

Laptulajdonos és kiadó:

FISCHEL FÜLÖP FIA.

Anyá!

A forróság, és ezzel a veszélyes gyermekbetegségek ideje itt van. Meggyőződtél e arról, hogy gyermekedet helyesen tápláld s így a gyermekkor halálangyalától — a „hasfolyástól, hasmenéstől, behurutól” megvéd? Csakis a Kufeka gyermeklisztel való táplálás nyújtja a legbiztosabb védelmet. Tanulmány ingyen kapható az árusító helyeken, vagy R. Kufeka-nél, Wien. I.

NESTLÉ

az egészséges **gyermeklisztje**

és a beteg gyermek a gyomorhajosok régióba bevált tápláléka.
Megvéd a hányástól, hasmenéstől, behurutól és elhárítja ezeket.
A gyermekápolásról ismeretlen füzettel ingyen küld: **NESTLÉ**
Wien I, Biberstrasse 11.

Olcsó uradalmi tej

báro Inkey Pál iharosberényi tejgazdaságából.

Tejszínes tej literenként házhoz szállítva 16 fillér.

Elárusítóhely Nagykanizsán:

REICHENFELD ALBERT

husáruadjában Erzsébet-tér.

Házeladás.

Király-utca

Weinberger-téle ház

szabad kézből jutányos áron előnyös feltételek mellett

ELADÓ.

Bővebbet DR. ROTHSCHILD SAMU

ügyvédi irodájában NAGYKANIZSÁN.

Méhészgazdák figyelmébe!

MÉZ

bármily mennyiségben legjobban értékesíthető

Rothschild Samu

méznagykereskedőnél Nagykanizsán, Magyar-utca 19

1685. sz. 1907.

1225—I

Hirdetmény.

Alulírott ezennel közhírré teszem, hogy Nemespátró község korcsmai helyisége a hozzátartozó kert és melléképületekkel 1908. évi január hó 1-től számítandó három egymásután következő évre f. é. szeptember hó 26-án d. e 10 órakor a községházánál nyilvános árverésen haszonbérbe adatni fog.

A kikiáltási ár 300 korona.

Bánatpénz 50

Egyéb feltételek Nemespátró község előjárásánál megtudhatók.

Nemespátró, 1907. szeptember 12.

(P. H.)

TARR LAJOS, körjegyző.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

NAGYKANIZSA,

Fischer Fülöp Fia könyv- és papírkereskedésben, Városház-palota.

Telefon: Kiadóhivatal: 103.
Szerkesztőség: 78.

Előfizetések és hirdetések:

Fischer Fülöp Fia könyv- és papírkereskedésbe intézendők.

ZALAI

POLITIKAI NAPILAI

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben házhoz hordva:

Egy óra . . . . . 1.- K.
Negyedévre 3.-
Félévre 6.-
Égész évre 12.-

Postai szátküldéssel:

Egy óra . . . . . 1.50 K.
Negyedévre 4.50
Félévre 9.-
Égész évre 18.-

Megjelenik naponként este 6 órakor
Ünnepnapok kivételével

Feloldó szerkesztő: SZALAY SANDOR.
Szerkesztő: RÉVÉSZ LAJOS.

Egyes szám ára 6 fillér.

Politikusok botrányai.

A dunaparti aranytól csillogó gópatalónak négyezer és egyhézszáz nagyságosai, tíz rólatok szől és én k. Nem mindnyájatokról, mert hiszen a nagyság cím és egy igazoló bizottságilag hitelesített mandátum még nem nivellálhatja a szélroza minden irányából jövő kiválasztottakat, de mégis rólatok a ti hivatalokról, vagy inkább szinekurátokról, a ti mindenhova elérő kezeletről és a ti mindgyakrabban elforduló botrányaitokról.

Mert ilyenek, tudniillik botrányok akadtak az utóbbi időkben bőven. Kisebb-nagyobb megvesztegetési, protezsztálási botrányok, amelyek a közszemlében foglalkoztatták a skandulumokra éhes közönségeket, nagyságos urak — már tisztelet a kivételnek — eltörpülnek, a megkülönböztetett mandátum bepiszkolódik, s a nimbusz, amellyel egy ország törvényhozójának körülövesztve kell-e lenni, elhomályosul, szétfoszlik.

De legyünk csak őszinték: erről a nimbuszról jobb ma már nem beszélni. Csak az óregek emlékeznék arra hogy valaha régen ki és mi volt egy képviselő a kerületében. De ma ezt a nimbuszt nem látjuk sehol, vagy ha néhol megvan, mindezek inkább köszönhetőek csak a képviselői működésnek nem. Sőt tudunk eseteket, amikor éppen ez a "működés" tette tönkre a tekintélyt.

Annyi bizonyos, hogy országgyűlési képviselőnek éppen annyi alkalma van a tisztelet és bódolat megnyerésére, mint annak elvezetésére.

Legfontosabb eszköz mindkettőre az, hogy a "nagyságos ur mindent keresztül vihet". — Már mostan valószínű dolog, hogy mikor egy kortésnek valaki "kijár", magára baragít egy csomó versenydíjat. Ügyességétől, emberismeretétől függ, hogy több — vagyis inkább többel személt — embert tud úgy magának megnyerni, — mint megharagítani. Ha jól kiismeri a kerületét és tud bánni az emberekkel s a miniszteri hivatalnokokkal: akkor biztosítva van a kerület. Ellenkeletben baj van.

Igy aztán folyton bizonytalan és kétségtelen a mandátum. Ez a bizonytalanság pedig igen sokszor rábírja a képviselőt arra, hogy ne csak másoknak, hanem magamagának is járjon ki valamit. Így születnek a közjegyzőségek, a szinekurák, az anyagilag jól megfizetési köszönjársái panamak és a változatos, de mindannyiszor panamazzerű adásvételi joggyűletek.

Mikor pedig egyes esetekben csordultig a pohár, akkor elővesznek a leplezési tragédiák, az utcai pofoszkodások, sőt néha — ilyenre is csak a közszemlében volt példának — az Amerikába való kivitorizások. Akkor nagy a felháborodás, hangos a felgerjedés, és mindenkori adja a megdöbbenést, a csodálkozást és jelszóadást az el a társadalmi romlásra, a közéleti erkölcsatlanság felett. Pedig sokszor a csodálkozók között részesei a panamának, sőt sokszor az anyagi haszonnal szobókban adják a közéleti purifikációt a társadalmi erkölcsbíró. De mikor olyan szépen hangzik az a "jelszó" meg-

Nincs eszünkbe védelmesni a bukott vagy bukni készülő nagyságosokat. Vétkesek ők. De vétkesek a társadalom is, mely hosszúkat fordul, vétkesek az állam is mely a törvényhozónak ilyen hatalmat ad, vétkesek mindenki, aki ragaszkodik azokhoz a beteg intézményekhez, melyek miatt csak protekcióval, megalázkodással hízélgással és nem komoly munkával lehet előre jutni. Ha megszűnnek ezek az intézmények, ha megjavul ez a társadalom, akkor majd más lesz a képviselőház is, mások lesznek a képviselők is. Mert minden népnek olyan intézményei vannak, amilyent megérdemel.

Részül a választójogi reform.

— Saját tudósítónktól. —

Nagykanizsa, szeptember 18.

Az általános választói jog reformjáról a Kel. Ért. a következőket jelenti: *Andrássy Gyula* gróf belügyminiszter letett ama szándékáról, hogy a javaslatot a képviselőháznak való beterjesztése előtt véleményezés végett a törvényhatóságnak megküldje, avagy, hogy országos szaktanácskozmány előtt bemutassa, mert utóbb megállapodás szerint a *belügyminiszter a javaslatot közzétételül a képviselőháznak, még pedig legkésőbb november hónap folyamán fogja előterjeszteni*. A törvényjavaslat maga már teljese — elkészült és azon az alapelven nyugszik, hogy választói joggal bír minden 24 éven felüli, irni-olvasni tudó férfi.

Külön fejezetben tárgyalja a javaslat a választók névlajstromára és a választás megajtására vonatkozó intézkedéseket, a legnagyobb gondot okozta azonban a javaslatnak azon rész, mely a választói jog megszorításának eseteire vonatkozik, mert itt érvényesül a kormánynak az a törekvése, hogy a választói jognak javasolt nagymértékű kiterjesztése a magyar nemzeti érdek figyelembe vételével történjék.

A törvénnyel egyidejűleg életbe fog lépni a választókerületek új beosztása, az erre vonatkozó törvényjavaslat azonban még csak most van az előkészítés stádiumában. Mivel a kormánynak ismernie kell, ha csak hozzávetőleg is, hogy milyen társadalmi elemekből és milyen értékű adóalanyokból fog állani a választók serege, a javaslat kiegészítéseképp külön csoportokba foglalta az értelmiséget, azaz a középiskolát végzett egyéneket (a kikhez azonban nem sorozta a tanítókat, sem a közéleti jegyzőket, ha közigazgatási tanfolyamot nem végeztek), továbbá szintén külön kategóriába

osztotta azokat az önálló iparosokat, kik segéddel dolgoznak és iparigazolvánnyal bírnak. Minden más társadalmi osztály elsőbbségben is adója szerint igazodik. Azonban az összehasonlítás kedvéért számba veszi a kimutatás azokat is, a kik semmi adót sem fizetnek s a kiket foglalkozásuk sem minősít felsőbb kategóriára. E kimutatás aztán tiszta képét fogja nyújtani annak, hogy az általános választói jog alapján mily társadalmi állású és vagyoni állapotú elemek fognak a magyar törvényhozás összehajlására befolyást érvényesíteni.

A kiegyezés válsága.

— Saját tudósítónktól. —

A kiegyezési tárgyalás tegnap várattalul megszakadt az osztrák kormánynak a kvótádozában támasztott követelése miatt *Beck* báró már Wekerlével folytatott tegnapielőtti tanácskozásán előállt követeléseivel, a melyekről a magyar miniszterek tegnap délelőlt a magyar háiban tartott tanácskozáson döntöttek véglegesen. A magyar miniszterek *Beck* követeléseit elfogadhatatlannak jelentették ki és elhatározták hogy nem tárgyalnak tovább. E tanácskozáson részt vett *Andrássy* gróf belügyminiszter is. Déltűtán 5 órakor a miniszterek vissza is utaztak Budapestre. *Andrássy* Gyula gróf még Bécsben maradt s ma kihallgatásra ment a királyhoz.

A kiegyezésben történt kedvezőtlen fordulat híre hamar elterjedt Bécsben is, Budapesten is, s természetesen nem maradt hatás nélkül a borszere sem. Az értékek estek; de javult a helyzet, a mikor köztudomású lett, hogy a mai fordulat még nem jelent végleges szakítást, mert az osztrák kormány tagjai *október elején Budapestre jönnek*, hogy a tárgyalást folytassák.

Bécsből ma az a híresztelés kapott szárnyra, hogy a magyar kormány a kiegyezés körül támadt nehézségek miatt beadta lemondását. Ezt a hírt, amelyet egy budapesti estilap is átvett, illetékes helyről teljesen alaptalan korbalmánnyak nyilvánítják. Kormányválságról szó sincs.

Táviratok

és telefonjelentések

A kiegyezés válsága.

(*Andrássy* gróf audienciái).

Bécs, szeptember 18. *Ferencz Ferdinánd* trónörökös a Belvedere palotában ma délelőtt másfélóráig tartó kihallgatáson fogadta *Andrássy* Gyula gróf belügyminisztert. Ennek a tárgyalásnak a miniszter a Burgba hajtott, hol őt a király fogadta. Ez az audienciája egy óra hosszig tartott.

Bécs szeptember 18. A politikai körök igen élénken foglalkoztatja Andrásy gróf két kihallgatása. — A kihallgatásokat kétféle aktualitással hozzák összefüggésbe. Azt hiszik, hogy ez alkalommal Andrásy a kiegyezés hirtelen megszakadt tárgyalásairól számolt be, más forrás szerint pedig a választói reform dolgában kérdezték meg. Ebből viszont azt következtetik, hogy e törvényjavaslat sokkal hamarabb kerül a képviselőház elé, mint remélni lehetett.

(A megszakadt tárgyalások.)

Budapest, szeptember 18. A politikai élet már élénken megindult. A klubok általában tele vannak és sűrűn folynak bizalmas értekezések. A kiegyezési tárgyalások váratlan megszakítását a politikusok nyugodtan itélik meg és annak jelét látják benne, hogy a kormány törhetetlenül kitart a magyar érdekek mellett. A nemzetiségiek kivételével az összes pártok helyeslik a kormány magatartását és hangsúlyozzák, hogy a koalíciónak kötelessége a miniszterek mellett feltétlenül kitartani. Azt hiszik, hogy a tárgyalásokat október első felében folytatni fogják, de már ekkor *Budapesti.*

(Miért akadtak meg a tárgyalások.)

Bécs, szeptember 18. Ma már kelősen ismertek az okok, melyek a kiegyezési tárgyalásokat ugyyszólván az utolsó perczen meghusították. Ugyanis az osztrák kormány arra az álláspontra helyezkedett, hogy a kiegyezés gazdasági részében előnyöket biztosított Magyarországra részére és ezek fejében kérte rekompenzációt a kvóta fölemelését. A magyar kormány nem ismerte el Ausztria jogát a rekompenzációhoz és csak újabb gazdasági előnyökért lett volna hajlandó a kvóta fölemelésébe belemenni. E pontnál a tárgyalások megszakadtak.

Kossuth Ferenc beteg.

Budapest, szeptember 18. *Kossuth* Ferencz betegesen érkezett vissza Bécsből, hol meghűlt és a mai napot ágyban tölti. Orvosi vélemény szerint régi baja kiújult.

Biharmegye és a kormány.

Nagyvárad, szeptember 18. Biharmegye mai közgyűlése, melyen *Tisza* István gróf is részt vett, tárgyalta azokat a hozzáérkezett átiratokat, melyek március 15. és október 6-nak törvényes nemzeti ünneppé való tételét sürgetik. *Tisza* István gróf főszóalálása után a közgyűlés elhatározta, hogy március 15-ének nemzeti ünneppé való tételét végett fölír a képviselőházhoz, az átiratoknak október 6-ikát illető része felett pedig napirendre tér.

Az iffas ember katasztrófája.

Szegvár, szeptember 18. *Miklós* Mihály földbirtokos ma résmeg revolverrel beütr a csendőrséghez, hol *Halász* Antal tisz

találta. Ennek fejébe szegeste a revolverbire Halász szuronyával védekezett és a részeg embert úgy hasba szurta, hogy az szárnnyal halt. A nyomozás megindult.

Himlőjárvány Fejérmegyében.

Székesfehérvár, szeptember 18. A városban leirhatatlan rémületet keltett az a hír, hogy a közeli Csákváron himlőmegbetegedések fordultak elő Csákváron, mint onnan jelenük, eddig három megbetegedett ember meghalt. A járványról jelentést küldtek a miniszteriumnak; innen egy hatósági orvost küldtek ki, aki megállapította, hogy a járvány nem hólyagos himlő. Ezt a véleményt közzhírré tették, ami a közönségre megnyugtatóan hatott.

A házi orvos panamája.

Negyven ezer koronás család.

Egy félholt ember életbiztosítása.

— Saját tudósítónktól. —

— szeptember 17.

Szenzációsan ravasz biztosítási csalást követett el egy jólismert orvos. A csalásról egy kaposvári lap nyomán értesülünk, a mely azt írja, hogy a család Zalamegyében történt. Nem volt módunkban meggyőződni eddig az eset közelebbi ainhelyéről, de a részleteket az alábbiakban ismertetjük. Bebiztosította egyik félholt páciensét, de az intézeti orvoshoz más embert küldött a vizsgálatra. A család azonban nem sikerült, mert a bebiztosított hamarosan meghalt, ami az óvatos intézetnek gyanús volt; — vizsgálatot indítottak és ekkor kiderült a család.

A berlini Viktoria című előkelő biztosító intézetnek különösen sok biztosítása van Zalában, Somogyban, Baranyában és a szomszédos vármegyékben. Nemrégiben innen egy 40.000 koronás életbiztosítási ajánlatot küldtek a budapesti igazgatóságnak. Az ajánlatot Balla Mihály tette és kedvezményezettként házi orvost nevezte meg.

Az igazgatóság, mielőtt a biztosítási kötvényt kiállította volna, természetesen orvosi bizonyítványt kért, még pedig egyet a házi orvostól, egyet pedig az intézet bizalmi orvosától. A bizalmi orvoshoz föl is ment egy jó megjelenésű, erős, egészséges ember és azt mondta, hogy ő az a Balla Mihály, aki 40.000 koronára biztosította magát és most meg akarja vizsgáltatni magát. Az intézet orvosa gyanu nélkül meg is vizsgálta és egészségesnek találta.

Balla Mihály a kötvény kiváltásától, vagyis a biztosítás életbelépésétől négy napra meghalt és pedig tuberkulózissal.

Erre megindult a nyomozás. A budapesti igazgatóság rögtön tisztában volt avval, hogy az ő orvosuk nem panamázott, mert hiszen régi, kipróbált becsületességű ember, akinek nem állott érdekében ez a biztosítás. Hanem a házi orvos annak nagyon is érdekében állott, mert az neki 40.000 koronát hozott volna, ha a páciensében egy kicsit tovább tudta volna tartani a lelket. Csakhogy Balla Mihály nem várt; minnek is várt volna, mikor nem is tudott az egészségről, de meg olyan szegény volt az istensáta, amíg élt, hogy negyven ezer koronás biztosítást sem csinálhatott volna.

Ugy történt a ravasz eset, hogy a házi orvos tudta, az ő páciense még akkor is hamar meghal, a kulcsot, ha nem ő gyógykezelné, mert tüdővész, hát még így, hogy ő a házi orvos, hagyja hagyni itt ez árnyékvilágot. Összebeszélte az ügynökkel, előállítottak egy derék szál, jó kinézésű magyart és azt a házi orvosi bizonyítványt elküldték az intézet orvosához, aki a legnagyobb lelki nyugalommal állíthatta ki az előtte álló emberről, hogy biztosításra alkalmas.

Már a kötvényt is kiváltották, minden rendben volt, amikor az a tuberkulotikus Balla, nem akit az orvos megvizsgált, hanem az igazi, egyszerre csak meghal így — idő előtt.

A negyven ezer korona kiutalásáról most már természetesen szó sem lehet, ellenben a házi orvos egyelőre beszünteti a praxiszát, mert a Balla Mihály által megrongált egészségének helyreállítását végett valószínűleg Vácra megy üdülni hatósági főügyelettel.

A böggölei tanító.

Szereplése Zalamegyében.

Megzavart politikai gyűlés.

— Saját tudósítónktól. —

Bathány Ervin gróf néhány évvel ezelőt az uradalmahoz tartozó Böggöten, nagy áldozatokkal szociálista elemi iskolát állított föl. Vezetésével Tarcsai Lajos okleveles tanítót bírtta meg, aki magát felekezett nélküli fordalmi szociálistának vallotta.

A legutóbbi általános országgyűlési képviselőválasztás idején a szociálista tanító, hogy a függetlenségi pártiaknak borsót törjön az orruk alá, április 29-én több elvtársával átrándult a zalamegyei *Tarcsai*, a hol *Eitner* Zsigmond függetlenségi programbeszédére gyűlekeztek a választók. Mivel Tarcsay folyton zavarta közbeszóalásával a képviselőjelöltet, *Lőrinczy* Lajos főszolgabíró a csendőrökkel ovezette. A tanító erre híveivel *Bakonyi* Erzsébet elvtárs hajlékában ültette föl hadjárással, a hol szociálista felolvasást tartott. A csendőrök ott is rajtaütöttek és a zalaszentgróti járásbíróhoz börtönébe vitték.

Kiszabadulása után a Szombathelyen megjelenő *Testvériség* című szociálista hetilapban elpanaszolta, hogy mennyi kínzásban volt része. Szék, piaskos oduba volt lecsukva, ahol megkötöztették és a mikor enni kért, a csendőrök szurony szögtek a melléne. A cikk végén így kiáltott fel:

— Utálom és megvetem a hatalmon levőket! Halált mondunk az uri és papi hatalmaskodóknak. A mai társadalmi rendnek meg kell halnia. Gyálasatos az a rend vagy törvény, mely felhatalmazza a szolgabíró, hogy közkajával a szent törvényt lábbal tiprassa. Aki nem hiszi, hogy ez a társadalmi rend, melyre mi halált kiáltunk, meg fog halni, tekintsen Oroszországra, hogy mit tesznek ott a törvény nevében, a mik ennek a következményei. Garasdalkodjatok csak tovább a törvény nevében.

Az ügyesség rágalmazás és osztály ellen való izgatás miatt fogta pörbe Tarcsay Lajost. — A győri esküdtbíró *Sármány* és a vádlottat a rágalmazás alól, ellenben izgatás miatt, nyolc hónapra államfogházára és községi korona pénzbüntetésre ítélte. A Kuria első büntetőtanácsa ma *Bernát* Géza elnökletével a benyújtott személyi panaszt elutasította.

Hirek.

— Személyi hír. Vácay Zsigmond polgármester a r. t. városok polgármestereinek kongresszusáról ma visszaérkezett.

— A Kasinczy-utca kövezése. Városunk építésügyi bizottsága Somner Nátán posta-felügyelő elnöklésével tartott tegnapi ülésén foglalkozott a Kazinczy utcának a Szemere-utca sarkától a vasúti sorompóig való kikövezése ügyével. A bizottság ellenzi az aszfaltozást, mert ez az ut lejtős volta miatt nem célszerű és a kis kockákkal való kövezést ajánlotta.

— Jom kipur. Kol nidré — e két kaldeai eredetű héber szóval, mely annyit jelent: »minden fogalom« — kezdődött tegnap este a zsidó engesztelő ünnep. Ezt énekelte, az ajtatos közönséget meghatva Kartschmaroff Leo főkántor. Ma az istentiszteletet, mely egész napon át tartott, a templomban és az izr. iskolák helyiségében tartották. E napra nagyon sokan jöttek be a vidékről és itt ünnepelték a zsidók legnagyobb ünnepét.

— A kamarai elnök megerősítése. A kereskedelmi miniszter ma érkezett leiratával megerősítette Ullain Józsefnek a kereskedelmi és iparkamara elnökévé történt megválasztását.

— Az Urania nagykanizsai előadásai. Az Urania budapesti tudományos színház egyik igazgatója ma Nagykanizsán járt és megtette az előkészületeket ahhoz, hogy az Urania október hó 2-ik hetében városunkban előadásokat tarthasson.

— Automobil-szerencsétlenség Kaposváron. Súlyos szerencsétlenség érte tegnap délután Kala Zsigmond kaposvári földbirtokost. Automobilon ment ki a határba másodmagával és amikor visszafelé jöttek, az országuton egy vidéki gazda jött velük szemközt kocsin. A gazda lovai megijedtek a pöffögő gépkocsitól, elragadták a szekeret, amelyet oly erővel vágtek neki az automobilnak, hogy úgy a kocsin, mint az automobil fölfordultak. Kala Zsigmond az összeütközésnél oly szerencsétlenül bukkott ki az automobilból, hogy súlyos sérüléseket szenvedett. Esméletlenül vitték kocsin Kaposvárra, ahol ápolják. Kala utitársa, valamint a szekéren ülő parasztember csak könnyű sérüléseket szenvedtek.

— Öngyilkos napazámos. Baltaváron tegnap felakasztotta magát Kovács János napazámos. A szolgabíró és a járásorvos a délután folyamán mentek ki Baltavárra, hogy megtudják, hogy mi vitte a végzetes lépésre az öngyilkos napazámot.

— Vízbe fullt gyermek. Grah Józsefné az. Hári Anna rétállási lakosnak egy itató tókjája volt az udvara közepén. A múlt héten szarvasmarháit itatta meg a víznél, s a tóka elszórt ajtáját elfeledte betenni. Mialatt a teheneket bekötötte az itatóba, 15 hónapos Ferenc nevű unokája a tókahoz ment, beleesett, mire észrevették belefullt a vízbe.

— Életunt aggastyán. Nagyon nehezen várta a könyörületes halál megérkezését Abraham Ferenc őrhódosi földműves. Nem csoda: a munka igen nehezére esett már, azonfölül 83 év teher nyomta meggörnyedt vállát. A halál azonban csak nem akart nála látogatást tenni, hiába könyörgött érte a szegény Abraham. Végre megunta a hiábavaló sok várakozást és tegnap maga kereste föl a makacs-kodó halált: felakasztotta magát. Mire ráakadtak a délutáni órákban, a szél busulva len-

gette megmerevült holttestét. Már akkorára kiszivendedett az öreg.

— Görvélykóros gyermekek szedjék a Sirolin Roche-t. És a legjobb eredményt a gyermekek a legszivesebben szednek. Kitűnő hatással van az általános jóérzésre. Az orrszeletők elmúlnak és a daganatok visszamennek. Jobban használ mint a caukamáj-olaj és melyekkel párhuzamosan és jó id-ig használható. Kapható a gyógyszerárakban.

Törvénytörések.

§ Váltóhamisító-parasztasszony. Varaszegez Istvánné szül. Dodlek Viktória ujmtöricesi eljuni 30-án egy 5 aláírású elátoit kiöltetlen váltót adott át dr. Böhm Sándor perláki orvosnak, hogy ez az igazgatása alatt álló Alsómuraközi takarékpénztárnál a váltótörvények 300 koronát folyósíttasson. Már az igazgatónak feltűnt, hogy a váltótörvények 300 aláírások nagyon hasonlítanak egymáshoz midőn azonban a váltóbirálóbizottság elé került a váltó, minden kétséget kizárólag megállapították, hogy mind az öt aláírás egy kéznek az írása. A 300 koronát természetesen nem kapta meg az asszony, de e helyett kapott 2 havi fogszámbüntetést. Ennyit szabott rá ugyanis a nagykanizsai törvénytörés, hol az ügyetlen hamisító azzal a naiv védekezéssel állt elő, hogy ő nem tudta, hogy a váltó szabad más nevet a váltóra írni.

§ Sikkasztó tejmester. Tejtli Zsigmond a Budapesti tejgazdasági vállalat részvénytársaság letenvei telepén volt tejmesterként alkalmazva. A sikkasztó alkalmazott a legnagyobb cinizmussal jelentette ki, hogy a vállalat pénzéből 515 koronát saját céljaira fordított. A törvénytörés 1 évi börtönrre ítélte. Felebbezett.

Fiz apagyilkos.

Esküdtszéki tárgyalás.

— Saját tudósítottól.

Szenzáció esküdtszéki tárgyalás volt Zalaegerszegegen tegnapelőtt. Erőry Kálmán gyulafehérvári lakos bűnügye került tárgyalásra, aki — mint annak idején részletesen megírtuk — folyó évi július hó 18-án édesatyját Erőry Ignácot megöltte a szőlőhegyen.

Az esküdtszéki tárgyalást Degred Miklós törvénytörési elnök vezette, a vádlottat Hajós Ignác dr. védte meg. A bizonyítási eljárás során a tényállást a vádlott vallomásaival egyformán állapították meg. A vádlott kiment a szőlőbe, a hol atya a kunyhóban a szalmán feküdt. Szóvalta támadt az atya és fia között az eladott rétmű miatt, mire az atya kapával támadt a fiúra. Ekkor a fiú felekezett atyát a nyakába szurta a kést. A vádlott azzal védekezett, hogy atya izarkos-pazarló ember volt a őt folytonos lántalmazása és vagyonuk romlásáért keserített el.

Az ügyész szerint az öreg nem volt pazarló és izarkos ember és erős felindulást a vádlott javára fölforgogni nem lát, kéri őt szándékos emberölés büntetésében bűnösnek kimondani.

Hajós Ignác dr. védő mondta el azután határozás és az ügy minden fázisát lélektani motívumokkal megvilágító beszédét. Különösen arra vetette a főszó beszédében, hogy az öreg alkoholista volt, a kinek pazarlása és családjával való vissza bántalmazása teljesen felelős a vádlott lelkiállapotát a tehát jótormán beszámíthatatlan állapotban követte el.

Az esküdtek verdiktje a következő volt: — Erőry Kálmánt szándékos emberölés büntetésében bűnösnek mondták ki, de elfogadták a védő által felállított azon kérdést, hogy ez a szándék erős felindulásból keletkezett és ennek folytán nyak; a királyi törvénytörés a vádlottat a vizsgálati fogság beszámításával 6 évi fegyházra ítélte. Az ítéletben a kir. ügyész és a vádlott védője is belenyugodott.

Közgazdaság.

Heti szeszvásár.

Fiz Első Állami Cognacgyár Részvénytársaság és Szeszfinomítógyár Kecskemélen, budapesti központi irodájának jelentése.

Mai zárlatárak Budapeston:

Finomított szesz adózva	162 168
Finomított szesz adózatlan	65 69
Éleztőszesz adózva	— —
Éleztőszesz adózatlan	— —
Nyers szesz adózva	162 165
Denaturált szesz	52 54

Segédszerkeztő: Nagy Samu.

Laptalajdosos és kiadó:

FISCHEL FÜLÖP FIA.

Legújabb zeneművek:

Strausz Osakár: A primaskisaszonny (Ein Walzertraum) operette a füzetben magyar szöveggel K 6.—
keringő külön kiadásban 2.40

Kapható állomány: FISCHEL FÜLÖP FIA. Könyv- és papírkereskedésben Nagykanizsán.

Szülők figyelmébe!

N ki köz iskolai öltönyt
N ki köz férfi öltönyt
N ki férfi és gyermek cipőt
N ki kalapot és sapkát

Rakar vásárolni,

ne mulassa el vásárlás előtt

Frank Vilmos

legnagyobb ruhaárúházát megtekinteni.

Frank Vilmos

a bel- és külföldi legmegbízhatóbb szövetgyárosokkal áll összeköttetésbe s így mérték után is a legjobb és legizlésebb öltönyöket készíti a legolcsóbb árt.

Frank Vilmos

Nagykanizsa, Bazár-épület.

Diszvirág.

A nagyrécsesi bér gazdaságban 1888
diszvirág (juca, aloé, ficus, stb.)
eladó.

Csemegeszlő.

Sándormajorban Kisrécsa mellett, eladó
csemegeszlő franco major átvéve 40
fillérenként, must 44 fillérréval lite-
renként eladó. Palackozni való 6-8-ór is
kapható 28 32 krajcárért. Érkezhetnek reg-
geli órákban 8 óráig.

Olcsó uradalmi tej

bárá Inkey Pál iharosi
tejgazdaságából.

Tejszínes tej literenként házhoz
szállítva 16 fillér.

Elárulási hely Nagykanizsán:

REICHENFELD ALBERT

husárudájában Erzsébet-tér.

Mázeladás.

Király-utca

Weinberger-féle ház

szabad kézből jutányos áron előnyös
feltételek mellett

ELADÓ.**Bővebbet DR. ROTNSCHILD SÁMU**

ügyvéd irodájában NAGYKANIZSÁN.

Állandó állást

kaphat ügyes férfi vegyi gyártmányok
eladására gazdáknak és viszonteladók-
nak. Mellékkeresetnek is igen alkalmas.

Dr. Hardung & Co,

vegyszeri gyár

Aussig-Schönpriesen.**Zongorahangolás helyben****= 5 korona. =**

Elsőrangú külföldi, ugymint Bösen-
dorfer Ehrbar, valamint 25 évi bécsi zong-
ora-gyárakban szerzett tanulmányaim
képesítenek, hogy a nagyérdemű műértő
közönség igényeinek e téren mindenben
megfeleljek. Zongora javításokat, ugymint
teljes átdolgozást gyárilag eszközölöm,
új zongorákat állandóan raktáron tartok,
régieket becserelek.

A n. é. közönség pártfogását kérve.

Wogrincsecs Ferencz

zongora készítő, hangoló és raktáros.

Erzsébet-királyné-tér 10 sz.

(Lőwi Adolf-féle ház.)

Bischitzki Miksané

Nagykanizsa, Főut 24.

33 és 60a feendőllés legjobb hirnéknek örvendő
hangteraktárában

zongorák, pianóknak,
cimbalomok és harmoniumok
új és átjavítottak nagy választékban részletek-
térre és bérbe is kaphatók.

Régi zongorák mindenkor becserelesek.

Haszonbérbe

adatik 1907. novembertől 12 évre a gróf Erdődy-féle körül-
belül 634 magyar hold szántó, 100 hold rét és legelőből álló
hitbizományi

peczöli rózsamajori gazdaság

Vas megye sárvári járásában Porpacz vasuti állomás közelében.

A haszonbérleti feltételek a peczöli gazdatisztnél és az alul-
irt hivatalban bármikor megtekinthetők.

Az erre vonatkozó irásbeli zárt ajánlatok f. évi szeptem-
ber 22-ig adandók be dr. Giay Károly urad. jogtanácsos-
hoz Vépére.

Vép (Vas megye), 1907. szept. 6.

Urad. jogtanácsosi hivatal.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

NAGYKANIZSA,

Fischer Fülöp Fia könyv- és papírkereskedésében, Városház-palota.

Teljes: Kiadóhivatal: 103.
Szerkesztőség: 78.

Előfizetések és hirdetések:

Fischer Fülöp Fia könyv- és papírkereskedésében intézendők.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben házhoz hordva:

Egy hóra	1.- K.
Negyedévre	3.- "
Félévre	6.- "
Egész évre	12.- "

Postai szétküldéssel:

Egy hóra	1.50 K.
Negyedévre	4.50 "
Félévre	9.- "
Egész évre	18.- "

Megjelenik naponként este 6 órákor
hét napok kivételével.Felelős szerkesztő: SZALAY SANDOR.
Szerkesztő: RÉVÉSZ LAJOS.

Egyes szám ára 6 fillér.

Értesítés!

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomásra hozni, hogy munkásaimmal én is már megegyeztem, s így mindennemű megrendelésnek pontosan megfelelhetek.

N.-kanizsa, 1907. szept. 16

Hlatkó János
férfi-szabó.

Kíméletesség az újságírósnál.

Nagykanizsa, szeptember 19.

Az újságíróknak az a része, amely még a régi gárdából való, tehát tudja, hogy milyenek voltak 30 év előtt az állapotok. — bizonyára nem egyszer szomorú merengésel néz vissza a multba.

Az akkori és a mostani állapotok nem is említhetők egynapon.

Akkor még egészen más szemmel nézték az újságírókat a társadalomban. Sokat megengedtek neki, sokat megbocsátottak; és mindenben segítettek, támogatták. Ugy mondhatjuk, hogy mindenütt portált, kedvelt, ünnepezt alakja volt a társadalomnak.

A magyar közélet legkiválóbb egyénei is elismeréssel, kellő méltánnyal tekintettek a nagy tapintatosságát és bizonyos mértékű kiváltságot kívánó foglalkozására. És nem volt olyan magas állású egyén nemcsak a fővárosban, hanem a vidéki központokon sem, aki szívesen, készséggel néz frintkezett volna bármelyik újságíróval. Szóval: akkor az újságíró egyéniségének a társadalom maga olyan színvonalat, olyan helyet biztosított, hogy ez az erkölcsi mérlegelés, ez a nagy elismeréssel és méltánnyal való értékelés is akárhány igazi hivatott tehetséget, szellemileg kiváló egyént vonzott az újságírói pályára.

Az újságíróknak és a közéleti pályán működő vezető egyéneknek ez a kölcsönös megbecsülésből sarjadzott nemes szövetség egyuttal nagy erkölcsi súlyt is adott az újságírói munkának. Megvolt annak minden

vonalon a föltétlenül ható, irányító ereje; mert az olvasóközönség nagyon jól tudta, hogy a nyilvánosságához intézett szóban, véleményben a közélet vezetésére hivatott társadalmi elemek jól megfontolt szava, véleménye fejeződik ki. Mert nem volt titok, sőt mindenki nagyon jól tudta, hogy az egyes lapok képviselőit, felelős szerkesztőit, vagy ezeknek megbízottjait a közélet vezető egyénei bármilyen bizalmas jellegű tanácskozásukhoz meghívják; s ennél fogva az újságok nem a levegőből kapkodják össze az olvasóközönség helyes tájékoztatására és irányítására szolgáló közleményeket. Ezeket tehát nem is pusztán újságírói véleményekül tekintették, hanem olyan megnyilatkozásokul, amelyekben egy-egy nagyon tekintélyes közéleti táborkar közös megállapodása, közös véleménye fejeződött ki.

Ez a körülmény, ez az állapot magas erkölcsi színvonalat, tekintélyes helyet biztosított az újságíróknak, az igaz; de egyuttal magas színvonalat, kiváló közéleti érzéket, vagy diszkréciót kívánt az újságíróktól. Mind olyan egyéni tulajdonságokat, olyan erkölcsi vonásokat, amiket ugyszólván predesztináció útján kellett kinek-kinek az újságírói pályára magával hozni; amiket semmiféle újságírói iskolában el nem sajátíthattak senki.

Különösen a szigorú kíméletesség, a diszkréció kívánt olyan kiváló belső érzéket, belső tapintatot, ugynevezett hatodik érzéket az újságírótól, amit semmiféle egyetemi, főiskolai diplomával, semmiféle doktori oklevéllel bele nem lehet oltani az ember lelkébe, ha csak magával nem hozta legyen azt a világra.

Amíg — hogy úgy mondjam — aféle rátermett, részletett, predesztinált egyének kezében volt a közéleti vezető elemek részéről is teljes bizalommal támogatott újságírás: addig nem is jelent meg a magyar újságok hasábjain soha egyetlen olyan közlemény, amely kíméletlenségével, indiszkréciójával — csupán szenzáció-hajhászatból — bárkit kinos helyzetbe sodort volna a társadalmi közélet terén. Az újságírókban megvolt az a nagyon erős lelki tapintat, az ugynevezett hatodik érzék, mely csalhatatlanul kimérte, hogy mit és mily terjedelemben írhatnak meg újságok számára; hogy mi és mily mértékben tartozik a nyilvánosság elé.

Ez a kíméletesség, ez a megtanulatlan diszkréció biztosított a 30 év előtti időben az újságoknak is, meg az újságíróknak is olyan erkölcsi színvonalat és súlyt, hogy mindenki, a legkiválóbb közéleti szereplő is büszkén vallotta magát újságíróknak.

Az utóbbi esztendőekben olyan nagyot fordult a magyar társadalom véleménye az újságírókkal szemben, hogy már maguk az újságírók főstek különböző terveket: hogyan lehetne újra visszahozni a régi állapotokat; hogyan lehetne fölviinni az újságírókat arra a társadalmi pozícióra, ahonnan a hivatatlankok lerángatták őket. Valami újságírói kvalifikációt akartak megállapítani.

Hát, kérem alássan, a kíméletességet, a diszkréciót — amint már hangsúlyoztuk — nem tanulhatja meg semmiféle kvalifikáló iskolában sem senki emberfia. Azt jóformán az édes anyatejével szívja magába mindenki. Ha tehát az újságírást újra föl akarjuk juttatni arra a színvonalra, ahonnan a hivatatlankok lerángálták, — arra törekedjünk első sorban is, hogy a közbeszűlést, erkölcsi súlyt és tekintélyt biztosító kíméletesség — mint szigorú elv — érvényesüljön az újságírósnál, vagyis: olyan egyének kezében legyen az újságírás, akiknek egyéniségében ehhez meg van a csálhatatlan lelki tapintat, a diszkréció, a hatodik érzék.

Nemzetgyilkosság.

— szeptember 19.

A mai politikai viszonyok olyatén módon alakultak ki, hogy minden zavarosságára dacára, reménykedve nézhetünk a közel jövő eseményei elé. Ámbár a darabontok és hűségesen fizetett zsoldosaik most is, mint minden alkalommal csak a kedélyek és egyébként teljesen nyugodt hangulat telorkorbácsolására törekzenek, ezen törekvésük megtörik a józan és gondolkodó magyar nép lelkületén.

A politikai láthatár egyre jobban tisztul. Hiába zengi a fizetett és kitarított sajtó a magyar kormány bukását és azt, hogy a kiegyezés mérlege megint úgy záródik le, hogy a mi hátunkra ismét tetemesebben több terhet raknak. Az őszre beigézt reformok mind tul vannak már az alapvető munkálatok stádiumain és egybevetve az állam érdekeivel a megoldásra váró feladatokat, az erkölcök egy olyan tőkéje kezd kialakulni, mely jöendő biztosítja alkotmányos állami mivoltunknak egészen modern mederbe terelt továbbfejlesztését.

Rendesen csak azokat támadják folytonosan és állandóan, akiket egyébként előrel nem tudnak, a kormány és a parlament, mely aránylag rövid idő alatt a gyökeres és hasznos reformoknak oly tömegét valósította meg, annyi ígéretet váltott be, mint a mostani, teljes nyugalommal és biztonsággal számíthat továbbra is a nemzet józan eleméinek teljes és odaadó bizalmára.

Nem revolúciószerű, valamelyes erőszakos forrongáson keresztülment — újjáalakulásról van szó, de, önként jött, logikusan bekövetkezett renesszanszról; a régóta kísértő szociális bajok, alkotmányosságunknak maradt természetű hiányai tölték előtérbe a reformoknak azt a hosszú sorát, melyet a kormány az ország diadalmas köszöntése mellett vállalt és amit — a darabontok minden handabandázása dacára, — becsületesen áll is.

Ha a kormány nem lett volna az európai nivó azon magaslatán, ha a parlamentnek nem lett volna meg a politikai érettségnek azon foka, mely kell, hogy minden modern törvényhozási testületben egyaránt helyet foglaljon, akkor nem látták volna meg a hibákat, nem értették volna meg az előrehaladás sugallta reformok szükségességét a meddő alaki harcokban, apró-cseprő szóvitákban töltötték volna el azt az időt, melyet így hasznos és eredményes munkálkodásban töltöttek el.

A nagy orosz Gorkijnak egyik novellájában szó esik egy ujkori messiásról, aki a vadonban, az örökös sötétben tanyázó embert kivezeti onnan a napsugárba, a verőfényes földekre és mikor a vad világozásra jön, — mámoros unjonásában neki megy a modern messiásnak és darabokra tépi. A példa találó, mikor a nemzet a darabont had pusztítása után vak-sötétségben, alkotmányában megtépezve, jogaitól megfosztva, csak egy jobb jövő reménye által lelkesítve elvakultan nézett a kétséges jövő elé, jöttek az ujkori messiások és saját jóvoltuknak feláldozásával, kemény ígéretek által megkötve kivezették a nemzetet az alkotmány nélküli élet sötétségéből, szerencsére a kivezetettek között nagyon kevés azon vadak száma, kik ezért megtámadják, és a támadók azok, kiknek a sötétségben való élet kellemesebb és jobbnak tűnt föl a mostaninál.

Minden darabont áskálódást kellő értékére szállít le az objektív mérlegelés, egy nehéz betegségből kigyógyultat, ezt a gyöngye, lábadózó országot nem erőltethetjük be holmi veszedelmes lendületekbe. — A darabontok ezt akarják, már pedig ez minálunk egyenesen nemzetgyilkosság volna.

Táviratok és telefonjelentések

A katonai létszámemelés.

Jekelfalussy Bécabon.

Béca, szeptember 19. *Jekelfalussy* Lajos honvédelmi miniszter, ki tegnap ideérkezett, ma reggel a közös hadügyminiszterrel és a katonai szakszabókkal tanácskozásokat folytatott. Hír szerint e tanácskozások igen nagy fontossággal bírnak és a *létszámemelés* mellett vannak *összeállításban*, mert a létszámemelés határozottan tervbe van véve. Ugyanezen forrás szerint a hadügyminiszteriumban már hetek óta folynak a tanács-

kozások és most ennek eredményeit közlik a honvédelmi miniszterrel, aki erre vonatkozó intézkedését most fogja megtenni.

A kiegyezés

A koalíciós pártok közös értekezlete.

Budapest, szeptember 19. Jól értesült forrás szerint politikai körökben mozgalom indult meg az iránt, hogy a koalíció pártjai közös értekezletet tartsanak és a kormány tagjai ezen adjanak felvilágosítást a kiegyezés ügyére vonatkozólag. Ez az értekezlet aztán a továbbiakra nézve is megállapodna. — Ugyanezen az értekezleten a néppárt fölhívja a többi pártokat, hogy azon kerületekre nézve, melyekben több pártnak lesz jelöltje, lépjenek előzetes megállapodásra.

Kilépések a függetlenségi pártból.

Budapest, szeptember 19. Ma megerősítik azt a hírt, hogy *Hentaller Lajos* és *Madarász József* kilépnek a 48-as pártból. A kilépés okai abban az ismert levélben keresendők, melyet *Hentaller Lajos* Thaly Kálmánhoz intézett.

Kossuth Ferenc állapota.

Budapest, szept. 19. *Kossuth* Ferenc egészségi állapota az éjjel *rosszabbra fordult*. *Müller* tanár injekcióval enyhítette fájdalmát. A miniszter állapota aggodalomra nem ad okot és az orvosok remélik, hogy néhány nap múlva átveheti hivatala vezetését.

A szász király balesete.

Berlin, szeptember 19. Súlyos baleset érte ma reggel *Frigyes Agost* szász királyt. A király a 24-ik gyalogezred gyakorlatai közben egy roham alkalmával *lesett lováról és jelentékenyen megsérült*. Környezete a baleset láttára nagyon megrémült, mert azt hitték, hogy a király, ki eszméletét veszítette, agyrázkódást szenvedett. Ez a föltevés azonban alaptalannak bizonyult és a király már jobban van. Állapota nem életveszélyes.

Vermérgőzés himlőoltás közben.

Budapest, szeptember 19. *Vampetius* Ferenc közismert vendéglős tegnap himlő ellen beoltatta magát. Oltás után rosszul lett és az orvosok *vermérgezést konstataáltak rajta*. Azonnal szanatoriumba szállították, hol a balkezeit amputálni kellett. Most élet és halál között lebeg.

Egy tudós halála.

Berlin, szeptember 19. *Powe* János világhírű jogtanár, ki a napokban Göttingenbe érkezett, ma ott *hirtelen meghalt*.

Felcséggylőse földbirtokos.

Bélcake, szeptember 19. *Keresztos* János földbirtokos családi viszály miatt ma éjjel *lelkeséget meggyilkolta*. Hajnalban öngyilkosságot kísérelt meg, ennek elkövetésében azonban megakadályozták.

A kolera Országhatárain.

Pétervár, szeptember 19. A vidékről számos jelentések érkeznek a kolera terjedéséről, mely egyre nagyobb mérvet ölt. — Tegnap 176 megbetegedést jelentettek be és ezek közül 36 beteg meghalt.

Vizáradás.

Zágráb, szeptember 19. Az államvasutak horvát vonalainak *Gumaya* állomása körüli részét a vízár teljesen elmosta. A mentési munkálatok folynak. A forgalom szünetel.

Büntetés elől a halálba.

— Saját tudósítónktól. —

Borzalmas öngyilkosság történt tegnapelőtt Juth községben. Egy szegény béreasszony a büntetésről való félelmében a halálban keresett menedéket. Hogy szándékát biztosan keresztülvihesse, először maróitgot ivott, aztán fölakasztotta magát. Tetét, mint a meglepett vizsgálat során kintűnt, a büntetésről való félelmében követte el.

Kovács Jánosné és *Zádorica* Pálné jutbi lakosok közös konyhát bírnak, ami az utóbbi időben sok kellemetlenségre adott alkalmat. A két asszony nemrég haragosa lett egymásnak és azóta állandó volt köztük a perpatvar. Vasárnap délelőtt ugyancsak hevesen összeeszelázkodott a két asszony és a közben *Zádorics* né fejbeütötte *Kovács* Jánosné. aki igazoltatlanságban lekapott a tűzhelyről egy fazekat és annak forró vizével löntötte bántalmazóját. *Zádorics* né keserves jajgatással esett össze.

Kovács né egy darabig megkövülten állott a leferrázott asszony mellett, aki eszméletlen állapotban feküdt a konyha padlóján. Azt hitte róla, hogy meghalt. *Kovács* né meggondolatlan tettének következményétől annyira megijedt hogy öngyilkossá lett. A konyhában levő maróitgos üveget magával vitte a padlára, ahol először megitta a tartalmát, aztán fölakasztotta magát. Amire tákadnak, már *halott volt*.

A szerencsétlen asszonyt, akit öt kiskorú gyermeke sirat, tegnap helyezték örök nyugalomra a környék nagy részvéte mellett. *Zádorics* né sérdülése az orvosi vélemény szerint nem veszedelem.

Hirek.

— *Kossuth* szobor leleplezése. A Dunántul második *Kossuth*-szobrát október hó 6-án leleplezik le Körmenyden. A leleplezési ünnepélyre a rendezőség a szomszédos vármegyéket kéri Zala megyét is meghívta.

— *Kinevezés*. *Hardy* Ernő mecskeszaboljai földvár, földinket a m. kir. vallás és közoktatásügyi miniszter a bonyhádi főgimnáziumhoz hiteltárnak nevezte ki.

— *Eljegyzés*. *Hajós* Jenő lapolcai kereskedő eljegyezte *Pollák* Szélin kisasszonyt Nagykanizsáról. (Mindem külső értesítés helyett.)

— *Merénylet a gyorsvonat ellen*. Rejtélyes merényletet követtek el tegnap délután a nagykanizsai állomásról induló 304 számú gyorsvonat ellen. Mídon a vonat Lásznak táján haladt, lövés dörögött el és a golyó egyik másodosztályú kocsi ablakán behatoltva a kocsi falába furdótt. Szerencsére embert nem talált. A vizsgálat megindult.

— A Weiser gyűlést utrájka. A Weiser-féle vasgyárban kiűtött utrájka azomoru eredménnyel járt a munkásokra. A cég a munkásokat szolgálataiból elbocsátotta és munkakönyveiket a hatóságnál letette. Ez azt jelenti, hogy a cég nem tárgyal a munkásokkal és a utrájka megasúnt.

— Katonatisztek fizetésemelése. Régi panasza a katonatiszteknek, hogy csekély fizetésükért föltette elegáns külsejű életet követelnek a hadsereg szellemébe. Nem annyira a hadnagyok, mint inkább a nős főhadnagyok, kapitányok között nagy a panasz. Most, egy bécsi híradás szerint, ezen az állapoton végre javítani fognak, mert a hadügyminiszteriumban már elkészültek teljesen a fizetésjavítás kérdésével. A fizetésemelés tervezete szerint a hadnagyok kezdőfizetése annyi lenne, mint most. Az emelkedés három évenként történik. A főhadnagyok kezdőfizetése nagyobb lesz, mint eddig volt. A századosok kezdőfizetése pedig megfelel a mostani elsőosztályú százados fizetésének. A századosok két osztályba sorozása elmarad és az őrnagy kezdőfizetése szintén emelkedik. A magasabb rangfokozatokban két fizetési osztály van. A fizetésjavítások 84 százalékát a századosi és alantabb rangban levő tisztek fizetésének emelésére, 8 százalékát az őrnagyok fizetésének emelésére és a többi az alezredestől fölfelé rangban levő tisztek fizetésemelésére fordítják.

— Az október tizediki munkaszünet. A magyarországi szociáldemokrata párt ma brosurát adott ki az október tizediki munkaszünet dolgában. A brosurá hosszabb bevezetés után rátér az általános választójogra, a melyről azt mondja, hogy ennek jegyében kell megnyitnia a parlamentnek. Azután az ország egész népéhez szól, a melyet harcra hív föl a mostani kormány ellen, a mely szerinte az általános választójogot nem akarja megadni. Kiméretlen, elszánt forradalmi harccal fenyegetőzik a párt abban az esetben, ha nem a választójog jegyében indulnak meg a parlamenti tárgyalások. A brosurá végül az október tizediki általános munkaszünet megtartására hívja föl az ország egész munkásságát.

— Éjjeli betörés. Weber Jánosné kiskanisai, Rác-utcai lakos, ki urától elváltan él, jelentést tett a rendőrségnél, hogy az éjjel betörők jártak nála. Bor Ferenc kiskanisai legény és három társa betörték hozzá és üldölgéni kezdtek. Az asszony jelentékeny sérülésekkel emelkedett. Mire ismét hazatért, a betörők már eltávoztak, de velük együtt eltűnt az asszony 90 korona készpénze is. A tettesek ellen a büntető eljárás megindult.

— Eléggett kis fiu. Egyházasharaszti községben egy három éves kis fiu iszonyú kínok közt tüstelenül pusztult el. Reiner Mór vendéglős a feleségével szombaton Oldra ment és két gyermekük nagyapjuk felügyelete alatt maradt odabaza. Amig a nagypapa az ivóban volt elfoglalva, a két fiu egy kis parasztleánnyal délután 4 órakor az udvar hátsó részén az akolban tüstelenül játszott. A kisebbik fiu, a három éves Reiner Sándor gyulladt hosszú ki és a természetét hűség kedvéért az akolot felgyújtották. A deszkakötvény csakhamar lángokban állt, mire a két gyermek megijedve a kis Sándort az akolban hagyta és emelkedett, aztán elhagyta. Miker a kis fiu nem találta, akkor jutott az összevont embereknek eszébe, hogy bizonyára az akolban van. Erre egy földmivel behatolt az égő akolba és kibosta a szőnné égött gyermeket, aki már halva volt.

— Istentisztelet. Az Irszeita templomban a péntek és ünnep esti istentiszteletek f. hó 20-ától kezdve továbbá szombatonként 6 órakor fognak kezdődni.

— A szabók utrájka. A szabók utrájka a tegnapi nappal megasúnt. A mesterek a benyújtott pontokat némi módosítással elfogadják. A segédek közül még a utrájka alatt löbber elhagyták a városat, a megmaradtak pedig munkába álltak.

— Automobil társas kocsi ipar engedélyezése. Szombathely r. t. város tanácsa, mint elsőfokú iparhatóság Komáts R. Gyula szombathelyi lakostak egy automobil használatával gyakorlandó társas kocsi iparra I. Szombathely—Körmend—Sz. Gotthárd—Mnraszombathely, II. Szombathely—Felsőőr—Pinkaó—Tarcsa—Borostyánkő, III. Szombathely—Kőszeg—Sopron—Borostyánkő, IV. Szombathely—Vép—Sárvár—Győr—Budapest, V. Szombathely—Rum—Zalabér—Sümege—Keszthely, VI. Szombathely—Pomó—Körmend—Németújvár, VII. Szombathely—Vasvár—Zalaegerszeg—Nagykanizsa, VIII. Szombathely—Ják utvonaira az iparengedélyt kiadta.

— Az igazság ereje. Az emberi gyarlóságnak sokféle bizonyítéka van, de egy sincs akkora, mint az igazságmeggyőződés ellenállhatatlan ereje. Ilyen igazság és megdönthetetlen tény az, hogy a „Radiálexit” a gyomorerősítők királya. Készíti az Elő Alldódi Cognagyár r. t. kecskeméti gyára.

— Szürettek a megyében. Kiskomárom községhez tartozó Behák hegyen szeptember hó 25-én. Kartersgnye községhez tartozó Öreghegyen szeptember 23-án. Rigyácz községhez tartozó Öreghegy, Eis és Nagybódi és Ferenc hegyen, a régi szőlőben szeptember 23-án, az új szőlőben szeptember 19-én. Rigyácz községhez tartozó Imre hegyen régi szőlőben szeptember 30-án, az új olványokban szeptember 19-én. Szepetnek községhez tartozó Vöröshegyen szeptember 20-án, Sárszeg községhez tartozó Anna hegyen szeptember 18-án van a szüret.

Legújabb zeneművek:

Strausz Oszkár: A primáskisasszony (Kin Walzertraum) operette 2 fűzetben magyar szöveggel . . . K 6.—
keringő külön kiadásban . . . 2.40

Kapható állandóan: FISCHEL FÜLÖP FIA könyv- és papirkereskedésben Nagykanizsa.

Gyógyszer helyett mérég.

— Saját tudósítónktól. —

Kaposvárról írják:

A kaposvári kir. törvényszék legközelebb érdekes bűnpórt fog tárgyalni. Egy kis fiu haláláról van szó, Bachrach Adolf táb kereskedő gyermekéről, akit a Mótie névre kereszteltek. Csak éppen megkeresztelték. Nyolc nappal később a gyermek irtózatoss kinok között meghalt, mérég okozta a halálát, — carbol meg creolin, a mivel a házikézelésben gyógyszer helyett doktoráltak.

A kis fiu junius 7-én született és nyolcnapos korában a tabi zsidó imaházban körülmetélték, ahogy ez illik. A szertartást Kohn Adolf nagyszokélyi sakter végezte, akinek ez hivatása. Az operáció megtörténte után carbolidátot adott át a gyermek hozzátartozóinak, hogy a sebet azzal kezeljék. Ez mérég és különösen kártékony, amikor csecsemőről van szó. Kohu Adolf azt állítja, hogy neki a carbol bór-víz helyett adták a patikában, ami azonban bebizonyítva nincs még.

A carboltól a gyermek sebe persze nem hegedt s erre Bachrachék egyik szomszédasszonya egy üvegcseben lysolt vitt át a beteg gyermekhez, hogy azzal borogassák. A lysol fertőtlenítő-szer, mérges anyagokból készült és fejletlen szervezetre ez is romboló hat. A szomszédasszony most utólag azzal védekeznek, hogy ő a lysolt nem a gyermeknek szánta, hanem az anyjának. Azonban az összes hozzátartozók ellene vallanak.

Nyolc nappal az operáció megtörténte után a mérgezés fekete halálával halt meg a csecsemő. A boncolásnál megállapították, hogy a carbol-meg a lysolban foglalt creolin ölte meg a gyermeket. Vizsgálat indult, amelynek során a vád beigazolódtott s a kaposvári ügyész hat embert vádol a gyermek haláláért: Kohn Adolf saktert, övegy Dobosi Lajosné községi bábát, Bachrach Adolfot, a gyermek apját, Bartók Gergelyné szomszédasszonyt, Weiss Móznét, a gyermek nagyanyját és Bachrach Sámuelné, a gyermek nagynénjét. Valamennyien a büntetőtörvénykönyv 290. szakaszába ütköző gondatlanság vétségéért fognak felelni a törvénynek. A bábát és a saktert az emberölésen felül foglalkozásukban való járatlanságért és hanyagságért is vád alá helyezték.

Irodalom.

Csibbalom újdonság. Erdélyi Dezső ismert nevű szerelőjár és csibbalomművész Átiradában 101 új dal jelent meg csibbalomra. A 101 magyar népdalban van 30 könnyű, 30 közepes, 40 nehezebb lejtű dal és záradékal a hirtel „Lávotta szerelme” című magyar Áhránd. Ezek remek jelölés és igen hálás Átiradban összedílt 101 dal ára: 4 korona. Kapható Fischel Fülöp Fia könyvkereskedésben Nagykanizsa. E dal gyűjteményét a csibbalomkedvelő község figyelmébe ajánljuk.

Szülők figyelmébe!

- ki kőz iskolai öltönyt
- ki kőz férfi öltönyt
- ki férfi és gyermek cipőt
- ki kalapot és sapkát

■ kar vásárolni,

ne mulassza el vásárlás előtt

Frank Vilmos

legnagyobb ruhaárúházát megtekinteni.

Frank Vilmos

a bel- és külföldi legmegbízhatóbb szövetgyárosokkal áll összeköttetésbe s így mérték után is a legjobb és legizlésebb öltönyöket készíti a legolcsóbb árt.

Frank Vilmos

Nagykanizsa, Bazár-épület.

Gabona-üzlet.

(Távirat.)

Budapest, szeptember 19.

Készaru-üzlet:

Sürgősebb kínálat és tartózkodó vételkedv
mellett árak 10 fillérrel olcsóbbak.

Kafaridó-üzlet:

Buza októberre	11.33
Ros	9.59
Tengeri 908 májusra	6.78
Zab októberre	8.08

Segédvezetők: Nagy Samu.

Laptulajdonos és kiadó:

FISCHEL FÜLÖP FIA

Házeladás.

Király-utca

Weinberger-féle házszabad kézből jutányos áron előnyös
feltételek mellett**ELADÓ.**

Bővebbet DR. ROTHSCHILD SAMU

ügyvédi irodájában NAGYKANIZSÁN.

Olcsó uradalmi tejbáró Inkey Pál iharosi
tejgazdaságából.Tejszínes tej literenként házhoz
szállítva 16 fillér.

Elárulásihely Nagykanizsán:

REICHENFELD ALBERT

husáruháiban Erzsébet-tér.

Muraközi borok eladása.A csáktornyai grófi várpincéből mint-
egy 100 hektoliter uradalmi termésű löbb évö-
lyamu fehér ó-bor fog folyó évi

szeptember 18-án és 25-én d. e. 9 órakor

árverésrebocsájtani. A borvételre vállalkozók
az árverésre ezennel meghivatnak.

Az uradalmi lisztseg.

1208—*

KALOGÉN
BRÁZAY SÓSBORSZESZ
FOGKRÉMA LEGJOBB*

4278 tk. 907.

Árverési hirdetmény.

A nagykanizsai királyi törvényszék közhírré teszi, hogy a Délzalai takarékpénztár részvénytársaság végrehajtatójának Tóth László Ferenc és Tóth György Katalin öz. Tóth György Ferencné galamboki lakos végrehajtást szenvedett elleni 75 korona tőke, ennek 1905 november 29-től járó 7%, kamatai a félévenként lejárt kamatok 7%, késedelmi kamatai az 1944 kor. 79 fillér tőke, ennek 1906 évi május 29-től járó 7%, kamatai a félévenként lejárt kamatok 7%, késedelmi kamatai 3 %, kártalanítási díj, 26 korona hátralékos végrehajtás kérelmi, 46 korona 30 fillér árverés kérelmi és a még felmerülendő költségek iránti végrehajtási ügyében a nagykanizsai kir. törvényszék területéhez tartozó s a csapi 563 sztkjvben A + (1 sor) 710/a. hrsz. alatt felvett szőlő és kaszáló pinczéval a Győrhegyen 654 korona, a galamboki 903 sztkjvben A I. 2435/a 2 és 409/a 2 hrsz alatt felvett szántóföld a látpincei és szántóföld a vöröskuti dűlőben 631 korona, a galamboki 996 sztkjvben A I. 510.C. hrsz. rét a belső rétbén, 1590/a. szántóföld a I. aszói dűlőben, 2067/a. szántóföld a kutykert dűlőben 1179 h. a galamboki 1152 sztkjvben A I. 326/c. hrsz. alatt felvett 301/a. népszám ház a betelekben 852 korona, a galamboki 472 sztkjvben A + 1729 hrsz. alatt felvett szőlő és kaszáló pinczéval az Öreghegyen Tóth László Ferencz nevében álló 11/15-öd része 563 korona 20 fillér becserltékben és pedig a Csapi ingatlanok Csapi községhezánál

1907. évi október hó 8-ik napjának

dél előtt 9 órakor a galamboki ingatlanok pedig

1907. évi október hó 8-ik napjának

dél előtt 11 órakor Galambok községhezánál Simon Gábor felperesi ügyvéd vagy helyettese közbenjöttével megtartandó nyilvános bírói árverésen eladatul fog, még pedig a galamboki 472 sztkjvben A + 1729 hrsz. alatt felvett ingatlanból Tóth László Ferenczet B. 8 sorszám szerinti illető 1/15-öd rész az özvegy Tóth László Jánosné sz. Kis Tóth Julia javára bebiztosított özvegyi haszonélvezési szolgalmi jog fenntartásával.

Kikiáltási ár a fentebb kitett becser.

Árverezni kívánók tartoznak a becser 10%,-át készpénzben vagy óvadékképes papírban a kikiáltott kezéhez letenni.

A kir. törvényszék mint tkvi hatóság. Nagykanizsa, 1907. évi július hó 4. napján.

GÖZONY,

kir. törvénzéki bíró

Nincs ház
és lakás
ahol még nem lenne illatos valódi,
Alföldi fehér kereszttes

sósorszesz.**Mindenki tudja,**

hogy legolesobb háziszere az

illatos Alföldi

fehérkereszttes — sósorszesz

Mi azt mondjuk,

hogy mesés hatása van e pompás készítménynek

azt mondjuk:

hogy vegyen

egyszer

próbára

1 óriási próbáüveget**40 fillér****az ára.****Mindenütt kapható.**Az Alföldi fehér kereszt sósorszesz egyedüli
gyártója az**Első Alföldi Cognacgyár**

részvénytársaság

Kecskeméten.

6 csész. és kir. lenyegje József tőherceg kamarai szállítója.

Fentem utánvétellel vagy a pénz előzetesen
beküldése után.

ÁRANK:

Óriási próbáüveg 40 fillér. Nagy üveg 1 kor.

Egész nagy üveg 2 korona.

Mindenütt kapható.

Csemegezőlő.

Sándornágyiban Kiserőce mellett eladó
csemegezőlő franco major átvéve 40
fillérenként, must 44 fillérréval lite-
renként eladó. Palackozni való ó-bor is
kapható 28 32 krajcárért. Írtekezhetni reg-
geli órákban 8 óráig.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

NAGYKANIZSA,

Fischer Fülöp Fia könyv- és papirkereskedésében, Városház-palotában.

Teljes: Kiadóhivatal: 103.
Szerkesztőség: 78.

Előfizetések és hirdetések:

Fischer Fülöp Fia könyv- és papirkereskedésében intézendők.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben házhoz hordva:

Egy óra	1.— K.
Negyedévre	3.— „
Félévre	6.— „
Egész évre	12.— „

Postal szétküldéssel:

Egy óra	1.50 K.
Negyedévre	4.50 „
Félévre	9.— „
Egész évre	18.— „

Megjelenik naponként este 6 órakor
ünneppapok kivételévelFelelős szerkesztő: SZALAY SANDOR.
Szerkesztő: REVEZS LAJOS.

Egyes szám ára 6 fillér.

Értesítés.

A n. é. közönség szives tudomására hozom, hogy városunkban a szabómunkások bérharca elintéztetvén, műhelyemet jóval megnagyobbítottam és kitűnő munkakeről gondoskodtam.

Ünnelemben mindenkor a legfinomabb divatos angol és hazai gyapju kelmékből dusan felszerelt raktárt tartok s így legkényesebb igényeknek ismét mindenben eleget tehetek.

Mindamellett, hogy ugy a munkabér, valamint a szövet és egyéb kellék általánosan megdrágult, mégis azon leszek, hogy tisztelt vendómet a lehető legzolibban és jutányosan kiszolgálhassam.

Vidéki meghívásokra ezentúl is szívesen elmegyek.

Teljes tisztelettel

KAUFMANN MÓR Értéktároló
Nagykanizsa Erzsébetiér Eke-ház.

Az idegenforgalom.

Nagykanizsa, szeptember 20.

Sehol sem cikkeznek annyit az idegenforgalomról, mint Magyarországon és seholsem tesznek olyan keveset érdekében, mint nálunk.

A valóság ma azt mutatja, hogy nem az idegenek jönnek hazánkba a természeti és történeti emlékek megtekintésére, hanem a magyarság árad óriási tömegekben a külföld felé. Ott keres munkája után pihenést, betegségében ádülést és ott hagyja pénzét. Ez a kivándorló vagyion évente sok millióra rug és semmiféle jelszó, hazafias mozgalom, feddés vagy lelkesítés megakadályozni nem tudja.

Eunek a sajnálatos helyzetnek nem egy komoly oka van.

Történelmünk utolsó századaiban nem volt nemzeti uralkodóházunk, mely Magyarország területén emelt volna műemlékeket a nemzetnek adóban fizetett vagyionából. Ezek a századok szinte nyomtalanul mentek el felettünk, életüket, izlésüket maradó emlék nem hirdeti. Nem volt királyi udvar, nem követhették példáját a vagyionos előkelők. Hiányzott a nagy vagyion művészet-pártolásra és ezért a művészetnek az az egyetlen ága virulhatott csak, amely nélkülözések között, fűtetlen szobában, nyomorban is megteremthet: a költészet.

A régi mult emlékei elporladtak s új emlék helyette nem keletkezett. Történeti emlékekben nagyon szegények vagyunk a nyugati nemzetekhez képest.

És ami történelmi emlékünknél van, az a külföldi embernek idegen és érthetetlen. Általánosan ismert dolog, hogy mi többet tudunk a nyugati nemzetek történetéből, mint azok a mienkbel. Ha Svájcba megyünk, tudjuk a Tell-mondát, Franciaországban még egy Villon és Türenne-emlékhez sem kell magyarázatot. Nem is szólva XVI. Lajosról, vagy Napoleouról. A hozánk jövő idegen, ha a Balatont járja és Tihanyba kerül, bizony épen semmit sem tud első Endrérről. Nem beszélnek róla otthon sem, tehát nem turista-kötelesség a sir megtekintése.

Idegenforgalmunk megteremtéséhez ez az első lépés: föl kell a külföldet világoztani történelmi és földrajzi sajátosságainkról. Miniszteri megbízásból irt füzetcskék semmitsem érnek. Ezek nem jutnak oda, ahova számták: mindenki kezébe. Különben is reklám-izük van és a külföld bizalmatlansággal fogadja őket.

A nagy külföldi újságok tárcarovata az a hely, ahol a munkát meg kell kezdeni. A külfölddel összeköttetésben álló hírlapírók vehetnék kezökbe az ügyet. Sablonosan ezt elintézni nem lehet. Egyéni leleményesség, sokszor pénz is kell hozzá. De ezzel kapcsolatosan hatalmas politikai célt is érne el a magyar zsurnalisztika. A külfölddel közvetlen érintkezésbe lépve megmentené Magyarországot attól, hogy minden dolgunkról a jóakaró bécsi zsurnalisztika informálja a külföldet. Hogy mitőlünk Bécs kikikerülésével is lehet a külföldet informálni, megmutatták régen a nemzetiségek és információiknek széles körben való elterjedésére a legjobb bizonyíték a nagy norvég oktan kirohanása.

Azonban ha idehívjuk az idegent, a vendéglátásra nekünk is be kell rendezkedni. Kezdve az államvasutakon, ahol a gyorsvonatra a III. osztályt és a menettérítijegyet okvetlenül be kell hozni. Folytatva drága, rosszul berendezett fogadóinkon, — amelyekben vidéken a legtöbb helyen se tisztaság, se kiszolgálás, se jóra való konyha nincs, csak borra való. Végsőve az egyes vidékek helyi bizottságain, akikhez utbaigazításért folyamodhatik az idegen.

Az idegenforgalom megteremtése és rendezése az egész országra szóló feladat, de teljes megoldása csak a helyi bizottságok sikeres működése után lehetséges.

Láncszemek.

„Kevély ember, miben kevélykedel?” — *Írói nagyság.*

— szeptember 20.

Valószínű, hogy minden ember életében van egy időszak, amikor tulontul erősen ágaszkodik belsejében az erkölcsi érték automatikusan működő mérlege, az önérték.

Ugy van, t. i., hogy nem igen akad a világon olyan nagyon-gyönyörű ember, aki életének bizonyos szakában valamilyen minőségű erőt ne érezne magában, ami egyik vagy másik irányban bizakodásra feszíti; ami azt sugalja neki: *»ward, mert bírod.*

Ez az erő-bizalom, ha megfelelő teljesen az egyéniségünkben rejlő erkölcsi értéknek, akkor alapos erő-tudat, erő-érzet, vagy — amint rossz magyar szóval mondjuk — önérték. Ha ellenben nem mutatja igazán a belső, erkölcsi értéket, ha hamisan működő automatikus mérleg: akkor már a magyar ember szótárában *kevélység* a neve.

Fájdalom: napjainkban roppant nagy, erős és gyakori az ember belső erő-érzetének tulengése; nagyon sok az erkölcsi értéket hamisan mutató mérleg; nagyon sok a kevély ember.

Ők maguk azonban nem tudják, hogy kevélykednek. Szentül meggyőződöttek, hogy bennök a jogos erő-érzet duzzadozik; mert az a nem mindennapi erő, amit magukban érznek, főjogosítja őket arra, hogy másokkal szemben érvényesítsék kiválóságuk tudatát.

Igazán bölcs intézkedése az emberi lélek tökéletesedését irányító titkoserejű hatalomnak, hogy az erőérzetnek ez a tulengése csak egyszer — rendszeren a nagyon fiatal korban — jelentkezik az erő-érzetre valóban jogosított egyének életén át. Azután pedig csakhamar elköv. tkezik a tökéletesedésnek az a foka, amelyen lehajtott fővel, szerény megvonnulással állunk meg és letörpülten kérdezzük meg magunktól is, másoktól is, — miként jó Petőfi megkérdezte: *»Kevély ember, miben kevélykedel?*

És ahogy e kérdés fölött tépelődve, fölötünk elshannak az évek: egyszer csak érezzük, hogy eljutottunk az ember földi tökéletesedésének legmagasabb fokára, amelyen belső erő-érzetünk azt mutatja, hogy csak parányi porzemek, de — mint ilyenek öntudatos eszközei vagyunk a megfoghatatlan *Érő* kezében.

Egyik neves írónk irását olvastam valamilyen újságban. Nagy érdeklődéssel, mert az

írói nagyságról elmélkedett benne. Hátha va-
lamelyik bölcs vagy tudós elme írásban
mégis csak megtalálom, hogy vannak, lehet-
nek az emberiségnek olyan kiválói, akik nem
porsemek; akik igazán kevélykedhetnek!

Ez a neves írók is a halhatatlanság ber-
keibe bolyongott be, és azzal vizsgáltta, biz-
tatgatta íróárait, meg talán magát is, hogy
»a nagy író sugárzás hat legmesszebbre; nem
törhet össze a mulandóság.«

Ahogy végigolvastam írását, és szép gon-
dolatai között kerestem az igazság gyöngyét,
megállított ez a gondolat: »Ha Iliász meg-
marad, megmaradt az egész klasszikus Görög-
ország. Ebből a kis kötetből fölépíthetjük
Hellászt, életre kelthetjük az egész kipusztult
hellén világot.«

Ebben a gondolathoz mutatta be az írói
nagyságot. Ebben mutatott rá az írói halha-
tatatlanságra.

Milyen messze elmaradt a tökéletességben
Petőfitől, aki már az írói nagyságot, halha-
tatatlanságot sokkal magasabb színvonalról
ítélte meg, mikor rámutatott arra az eshetősé-
gre, hogy a népet, nemzetet is elsodorhat-
ják a viharok s a nyelvnek, melyen az író
gondolatait kifejezte, még csak emléke sem
marad.

Ma még a római és görög klasszikus világ
irodalmi emlékeiből szívjuk a műalkotáshoz
az ihletet.

Ma még ez a szellemi táplálékunk a teg-
nap kulturájának hallhatatlanságából.

Még egy két pillanatot; s holnap (ezer év
mulva) talán már a történet könyve is csak
a nevet említi meg annak a két hatalmas
népnek, melyről ma még azt hisszük, hogy
az ő hatalmas kultur-emlékeik szelleme nél-
kül valahol a virzózni kultura sötétségében
botorkálnának.

Hol lesz akkor a római és görög írók hal-
hatatlansága, nagysága; s ki tudja akkor
Iliászból életrekelteni a nemcsak kipusztult,
hanem teljesen el is feledett hellén világot?!

Amikor talán már az írói nagyságot és
halhatatlanságot leghűségesebben őriző »Brit-
tish Múzeum« is már csak a mondák, regék
világában él, mint valami mesésen nagy kul-
tur-emléktár, melyet az északi sarkokról meg-
indult jégjárás áradata teljesen megsemmisít-
ett. —y.

Táviratok és telefonjelentések

A király Budapesten.

Budapest, szeptember 20. A ma reggel
megjelent fővárosi lapok egy része Bécsből
azt a telefonértesítést kapta, hogy a király
hirtelen elhárította, hogy hosszabb tartó-
zkodásra Budapestre htazik. A ma délelben
megjelent *Bud. Tud.* félhivatalosan jelenti,
hogy a budai királyi várban eddig *semmit*
sem tudnak a király állítólagos budapesti
utjáról és ez irányban még semmi előkészü-
let sem történt.

Tanácskozás az alkotmánybiztosítókról.

Budapest, szept. 20. *Andrássy* Gyula
gróf belügyminiszter lakásán ma délelőtt
bizalmas értekezlet volt, melyen a koalíció
vezérfejei is résztvettek. A tanácskozást az
alkotmánybiztosítók tárgyalásán tartották.

Kiszivárgó hírek szerint a tanácskozáson
Andrássy gróf a tárgyalás való állásfoglalá-
sát körvonalazta, mellyel a kormány többi
tagja és a koalíció vezérfejei is szolidarisak.

Szakadás a nemzetiségi pártban.

Budapest, szeptember 20. A mai nap
politikai szenzációjaként szerepel az a meg-
bizható forrásból származó hír, hogy a *nem-
zetiségi pártban legközelebbi szakadás áll be.*
Ez a fordulat a párt legközelebbi értekez-
letén várható. Ezen az értekezleten ugyanis
a párt részletes programot akar kidolgozni
s e körül fognak fölmerülni azok az el-
lentétek, melyek minden valószínűség szer-
int szakadásra vezetnek. A pártban két
áramlat küzd egymással; az egyik a szoci-
aldemokratákkal rokonszenvez, a másik
pedig a néppárttal.

Áchim András ujra lapot alapít.

Békéscsaba, szeptember 20. *Achim*
András a parasztpárt vezére újból megin-
ditja korábban megszünt parasztságját. Az
erre vonatkozó plakátokat már az összes
községeiben kifüggesztette. de a rendőrség
az ügyészség rendelkezésére azokat *leszaggatta*
és elkobozta, mert a felhívások ígértát
tartalmaznak.

A difteritisz pusztítása.

Abauzsántó, szeptember 20. A város-
ban difteritiszjárvány lépett föl és pedig
megdöbbentő mértékben. Ma az összes is-
kolákat a járvány miatt bezárták. A járvány
már hetek óta szedi áldozatait; a betegek
közül eddig *huszenötlen meghaltak*. A vá-
rosban óriási a rémület.

Hirtelen halál.

Budapest, szeptember 20. *Parlagi* Fe-
rencz, a magyar kiviteli és csomagszállító,
vállalat vezérigazgatója síófoki nyaralásából
megérkezve, amint ma lakására akart menni,
hirtelen összeesett és *egyszékhűdés* követ-
keztében *meghalt*.

Pusztulás a sineken

30 halott, 80 sebesült.

Paris, szeptember 20. Mexikóból jelen-
tik, hogy a város közelében egy gyorsvo-
nat a szembejövő személyvonattal összeü-
tközött. Az összeütközés folytán *30 utas*
szörnyethalt és 80 súlyosan megsebesült. Kö-
zelebbi részletek még hiányoznak.

Öngyilkos kapitány.

Szászváros, szeptember 20. *Tuple* János
nyugalmozott százados ma délelőtt lakásán
agyonlőtte magát öngyilkosságának okát
nem ismerik.

A nagykereskedő hűné.

Budapest, szeptember 20. *Schlesinger*
Miklós tekintélyes budapesti nagykereske-

dő a rendőrség ma *letartóztatja*. *Schlesinger*
ellen sikkesztés és több rendbeli okiratha-
mítás vádja merült föl.

Nyolcszáz vizsgálati fogoly.

Pétervár, szeptember 20. Az erélyes
vizsgálat, melyet *Sielberstein* gyáros meg-
gyilkolása ügyében indítottak, gyamu alá
fogta a gyár összes munkásait, kiket bü-
részség vádja terhel. A munkásokat,
számszerint *nyolcszázán*, ma vizsgálati fog-
ságra helyezték.

Óriási tűzkatasztrófa.

Berlin, szeptember 20. A város egyik
legforgalmasabb körútján ma tűz támadt,
mely csakhamar óriási mérvet öltött. A tűz
több épületre áterjedt. Oltás közben hat
ember súlyosan megsebesült, három pedig
az átláthatatlan füstben *meghalt*.

Hírek.

— A király köszönete Zalavármegyének.
Zalavármegye törvényhatósága a királyt negyven
éves jubileuma alkalmából üdvözölte. Ma érke-
zett le a miniszterelnök leirata, amelyben érte-
síti, hogy a király a hódoló leiratért köszönetét
tejeszi ki vármegyénknek.

— A szentiváni hid veszedelme. Tegnap-
előtt észrevették a Zalaeorszeg és Szentiván
közötti vasúti hídnál, hogy a hid füstölög. A vo-
natot megállították és csak gondos lassúsággal
engedték át. Megállapították hogy a tüzeltől
lelehulló szikra esett a hid alá s egy gyúlékony
helyen éledni kezdett a kis tűz. Idejkorán el-
fojtották.

— A mai sorozás eredménye. A várqshá-
zán ma délelőtt utóállítás volt, melyen bevált
7 sorköteles és 9 reklamáló apát keresetkép-
telennek találtak.

— Munkágyűlés. A nagykanizsai vasúti
munkások bejelentették a rendőrségnek, hogy
é hó 21-én este 8 órakor meggyűlést tartanak,
melynek tárgya a gazdasági és politikai hely-
zet megvitatása lesz.

— A nagykanizsai kéményseprők kíván-
sága. Annak idején a vármegye szabályrende-
letet adott ki, mely szerint mindenki tartozik
a takaréktűzhelyét is kéményseprővel tisztó-
gattatni. Ez a rendelkezés Nagykanizsa város
területére nem vonatkozhatott, mert városnak
nak e tárgyban külön szabályrendelete van,
mégis a kéményseprők azt a hitet terjesztették
a városban, hogy eszentül a takaréktűzhelye-
ket is ők fogják söpörni. Persze, a kémény-
seprők e kívánása csak jámbor óhajta ma-
radt, ezért legutóbb a belügyminiszternél jár.

lak deputációban és azt kérték, hogy a vármegyei szabályrendelet hatályát városunkra is terjesszék ki. A miniszter a kéremre prók kérését ma érkezett leiratával elutasítja.

— **Utiköltés a katonáknak.** A cs. és kir. 48-ik hadkiegészítő parancsnoknál értesíti azokat a tartalékosokat és póttartalékosokat, kik az idei őszi fegyvergyakorlatról a 48. gyalogezred által szabadságot kaptak, anélkül hogy bevonulásuk alkalmával járó utipénzüket a századoknál megkapták volna, utólag a cs. és kir. 48. hadkiegészítő parancsnoknál felvehetik. Mint hogy a bevonulásnál utipénz csak azoknak jár, kik teljesen vagyontalanok és tartózkodási helyük a bevonulási helytől 15 kilométernél messzebb esik, a járó összeg csak hivatalos szegénységi bizonyítvány ellenében utalható ki, ha ebből igényeket az illetők folyó hó 24-ig bejelentik.

— **A himnusz az iskolákban.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter elrendelte, hogy valamennyi iskolában a magyar himnusz kottával együtt két táblára legyen fölbonva. A miniszterium ezen hazafias dalt kinyomatta és egyelőre az állami iskoláknak megküldte. Jövőre a többi népiskola is megkapja a két táblát és ezeket az iskoláknak meg kell őrizniök.

— **A tolvaj kolléga.** Veres Lajos, lipiki szállóbeli pincértől távirat érkezett a nagykanizsai rendőrséghez, melyben közli, hogy tegnapi este 130 koronát érő arany óraláncát ellopták. A lopással Ludas István pincért gyanúsítja, ki vele együtt szolgált a szállóban, tegnap azonban kilépett a szolgálatból és Nagy-nizza felé elutazott. Kéri a letartóztatását. — Ludas tegnap meg is érkezett Nagykanizsára, hol az állomáson már a rendőrség várta. Megmotozásakor a láncot meg is találták nála. A tolvaj pincért átkísítették a kir. ügyészséghez.

— **Érczkövi Károly Londonban.** A nagykanizsai színház volt-érdemes baritonistája, Érczkövi Károly virágvasárnap-külföldre indul. Elhódította tőlünk a legnagyobb világváros — London. Itt ugyanis a jövő évben magyar kiállítását rendeznek s ezen alkalommal egy élelmes impresszári cigányzenét visz ki, melynek kísérte mellett két baritonista fog magyar nótákat énekelni. Ezeknek egyike lesz Érczkövi Károly, kinél jobb hangú énekest alig is szerződthettek volna.

— **Tiszta bort a — hordókba!** Mint minden évben, úgy az idén is a földmivélsügyi miniszter a közeli szűret alkalmából rendeletet intézett az összes törvényhatóságokhoz figyelmeztetéssel a bortermelőket, hogy a szűretnél minden tiltott manipulációtól tartózkodjanak. Ugyanakkor a miniszter a borhamisításra vonatkozó törvény szigorú végrehajtását követeli. E törvény értelmében a mustba vagy borba, ugyancsak a már kész klerjeszetű törkölyborba vizet keverni bármily csekély mennyiségben is tiltott. Továbbá tilos a természetes bornak törkölyborral vagy gyümölcsborral való keverése (összekeverése) is. A vizkeverés csak a törkölybor készítésénél van megengedve. Aki a tiltott módon készített vagy kezelt bort forgalomba hozza vagy eladja, az az 1893. évi XXIII. tc. értelmében 600 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő, aki pedig a bort maga vizezi vagy más tiltott anyaggal keveri, vagy a természetes bort törkölyborral vagy gyümölcsborral keveri, mint mesterséges bor készítője két hónapig terjedhető elzárással és emellett 600 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő és ezenkívül az illetőtől a tiltott módon készített vagy kevert bort még el is kobozzák.

— **Megölte a legymadag.** Perencz János görbői gazda 1 éves András nevű fiacskája valahogy hozzájutott a legyek megölésére az ablakba kitett méreghez, az édeskés oldatot megitta és belehalt.

— **Új mustárgyár.** Gessler Sigfried, aki az Altvater-likőr révén oly híressé vált, budapesti gyárában nemcsak a legfinomabb likőröket, hanem mustár különlegességeket is gyárt, melyeket a budapesti Calvintéri kut szoborcsoporthoz fonalakjáról »Danubius«-nak nevezett el és ugyanezen védjeggyel hozza forgalomba. A francia módon készült »Danubius« márkákon kívül egy új magyar »Papprika-mustár«-i is gyárt, mely enyhén édes ízével és szép piros színével bizonyára meghódítja a közönséget. Az előkelő cég új gyártmányai jó minőségűknél fogva nemcsakára éppen olyan népszerűek lesznek, mint a kedvelt »Altvater«-likőr.

— **Olcsóbb lesz a posta.** Csodálatosképpen valami olcsóbbaságról is hallani. Nem nagy dolog ugyan, de mégis csak érdemes a megemlítésre. A posta olcsóbbodik meg a nemzetközi forgalomban. Ugyanis a római nemzetközi postakongresszus határozata szerint ez évi október hó 1-én a nemzetközi postaforgalomban több tarifaféle is fog fognak szállítani. A levelek díját meghatározó súlyegységet 15 grammról 20-ra emelik fel, a díj pedig, amely eddig 25 centime volt 15 grammonként, ezentúl csak az első 20 grammért csak 15 fillér. Új lesz ezenkívül a válaaziap, amely 28 fillérért lesz kapható. Lesz állítják továbbá a pénztalványozás díjtételeit is a nemzetközi forgalomban. Eddig 100 koronán alul minden 25 koronáért 25 fillér volt a díj, 100 koronán felül pedig minden 50 koronáért 25 fillér. Ezentúl 100 koronán alul is 50 koronánként kell 25 fillért fizetni.

— **Baleset a vasúton.** Sallér Imre nagykanizsai munkás tegnap délután egy mozdony felszerelése körül foglalatzkodott. Közben egy nehéz vasdarab a kezére esett és négy ujját eltörte.

— **Öngyilkosság.** Hegyi Gyula zalaegerszegi caizmadia-szolgálatos tegnapelőtt szerelmi bánatában megölte magát és meghalt.

— **Gyermekeinket óvjuk meg betegségek-től, az álta!** hogy tisztán és egyszerű tiszta táplálékkal tartjuk. Ez utóbbi következmények legjobban az eddig legmegbízhatóbbnak bizonyult Nestlé-féle gyermekliszt felel meg, mely piskótából készült és tiszta alpesi tejet és tejcukrot tartalmaz. Különösen a hasmenést hártja el és szünteti meg a kis gyermekeknél.

Rémes tűzhalál.

Egy uriaszony és leánya szerencsétlensége.

— Saját tudósítónktól. —

Borzalmas szerencsétlenség történt tegnap az ördögösi pusztán. Egy intézőnek a felesége a tűzhelyből kicsapó lángok martaléka lett és súlyos sebeibe bele is halt.

Horváth Béla intézőt ezelőtt egy pár héttel helyezték át ördögösi pusztájára. Az intézőnek felesége és hat gyermeke volt, a kik Horváth után vasárnap költöztek le a pusztára. Horváthné a pusztán egész nyugodtan főzött és nem látta meg, hogy a tűzhelyről egy szikra pattant a ruhájára. Egyszerre rémülten vette észre, hogy lobogó lánggal ég a ruhája. Mosdulni nem mert, nehogy szaladás közben még jobban élesse a tüzet, hanem rémülten kezdett kiabálni.

— Segítség! Segítség!

A rémes segílykiáltások behallatszottak a szobába s a gyermekek ijedtükben alig bírtak megmozdulni, míg végre a legnagyobb leány, Ilonka erőlt veti magát és kirohant a konyhába. Ott rémületes látvány tárult elébe, az édesanyja ott áll lobogó lángok között s már nem csak a ruhája, hanem a haja is égni kezdett. Segítésgére sietett az anyjának s ketten tépték le az égő ruhát. Mire segítség érkezett, az összegett asszony már eszméletlenül fekszik a földön s leánya is súlyos égési sebeket szenvedett a két karján.

A szerencsétlen asszonyhoz azonnal orvosok hívtak, de az égési sebeik oly súlyosak voltak, hogy Horváthné iszonyu kínolódások után este 9 órakor meghalt. Leánya pedig a két karján szenvedést égéseiben súlyos betegesen fekszik.

Közgazdaság.

A heti tőzsdeforgalom és pénzpiac.

A „Hermes“ Magyar általános váltóútlelet részvénytársaság jelentése.)

Budapest, 1907. szeptember 19-én.

A budapesti értéktőzsde az elmúlt hét elején a kiegyezési tárgyalások kedvező állásáról elterjedt hírek következtében igen szilárd volt, míg a tárgyalások nem várt megszakítás kedvezőtlen reakciót okozott, úgy hogy majdnem az összes értékek ismét árfolyamcsökkenést szenvedtek. Hozzájárult még, hogy az izraelita ünnep következtében tőzsde nem volt, a így a forgalom 24 óráig teljesen szünetelt. Emellett meg kell említeni, hogy a 4%-os magyar koronajáradék mintegy 1/4%-al esett.

A hét nevezetesebb árfolyamváltozásai a következők:

	szept. 12.	szept. 19.
4%-os magyar koronajáradék	93.80	93. —
Magyar hitel részvény	747.25	748.75
Oszték hitel részvény	640.25	638.25
Rimamurányi vasúti részvény	542.50	543.25

Szülők figyelmébe!

N ki kéz iskolai öltönyt
 N ki kéz férfi öltönyt
 N ki férfi és gyermek cipőt
 N ki kalapot és sapkát

Rkar
vásá-
rolni,

ne mulassza el vásárlás előtt

Frank Vilmos

legnagyobb ruhaárúházát megtekinteni.

Frank Vilmos

a bel- és külföldi legmegbízhatóbb szövetgyárosokkal áll összeköttetésbe s így mérték után is a legjobb és legizlésebb öltönyöket készíti a legolcsóbb árért.

Frank Vilmos

Nagykanizsa, Bazár-épület.

Gabona-üzlet.

(Távirat.)

Budapest, szeptember 20.

Készaru-üzlet:

Sürgősebb kínálat folytán árak 10 fillérrel olcsóbbak.

Készárú-üzlet:

Buza októberre	11.26
Rozs "	9.60
Tengeri 908 májusra	6.76
Zab októberre	8.10

Segédosztály: Nagy Samu.

Laptulajdonos és kiadó:

FISCHEL FÜLÖP FIA

Nyílt-tér.

Itélje meg a dolgot tetszése szerint:

annyi elvitathatatlan, hogy a Fay-féle valódi sodeni asványpanaszúak több mint 20 év óta a nyak és légcsőszak meghűlésénél fényesen beváltak a hogy az emberek milliói súlyos természetű hurutoknál is a bajt megelőzendő és legyőzendő egyforma fényes eredménnyel használták és még ma is használják. A Fay-féle valódi sodeni egyetlen hátráltatásban se hiányoztak, hogy szükség esetén azonnal készni legyen. Mindenütt kapható doboz 1 kor. 25 fillérért. Mithogy utazatok is léteznek, tessék azokat határozottan visszatartítani és mindig csak „valódi Fay-féle sodent” kérni.

Főraktárak Magyarországon: Egger Leó dr., és Egger J., Köchmeister utóda, Thalimayer és Sette, Török József mindannyi Budapesten.

Olcsó uradalmi tej

báró Inkey Pál iharosi tejgazdaságából.

Tejszínes tej literenként házhoz szállítva 16 fillér.

Elárulólóhely Nagykanizsán:

REICHENFELD ALBERT

husárudjában Erzsébet-tér.

Munkaadók figyelmébe!

Munkásbiztosítás és betegsegélyezés.

Az ipari és kereskedelmi alkalmzottaknak betegség és baleset eseteire való biztosításáról szóló 1907. XIX. törvények és rendeletek ismertetése.

Ára 1 korona 30 fillér.

Tájékoztató a munkásbiztosításról.

Instrukció a legfontosabb teendőkre nézve. Irta: SZONTÁGH JENŐ.

Ár 50 fillér.

Kapható: **Fischel Fülöp Fia** könyv- és papírkereskedésében Nagykanizsán.

Felsőháthón az eddig Eppinger néven szereplő **vegyeskereskedés** kiválóan előnyös üzlethelyisége, lakóház, melléképületek és kerttel október 1-től bérbeadatik. Közlebbit **Dr. Dunszt Ferencz** hahóti apátuái **Keszthelyen**.

Házeladás.

Király-utca

Weinberger-féle ház

szabad kézből jutányos áron előnyös feltételek mellett

ELADÓ.

Bővebbet **SCHULHOF ROLF**-nál,

4 Nagykanizsán... >

Nevelő

kerestetik a délutáni órákra egy gimnáziumi felső osztályu tanuló mellé — Cim e lap kiadóhivatalában.

Elcsereltetett

Az izraelita templom karzat baloldalán egy boa — Jelentkezés e lap kiadóhivatalába kéretik.

Diszvirág.

A nagyvárosi bérgazdaságban több diszvirág (jucsa, aloe, ficus, stb.) eladó.

Bischitzki Miksané

Nagykanizsa, Főut 24.

33 évi óta fennálló legjobb hírnévnek örvendő hangszerraktárban

zongorák, pianók, cimbalomok és harmonikumok új és átújítottak nagy választékban részletekre és bérbe is kaphatók.

Régi zongorák mindenkor becsértétnél.

Méhészgazdák figyelmébe!

MÉZ

bármily mennyiségben legjobban értékesíthető

Rothschild Samu

méznagykereskedőnél Nagykanizsán, Magyar-utca 19.

Árlejtési hirdetmény.

A nagykanizsai kincstári csendőrr laktanyán eszközözendő javítások és pótlások loganatosítása ugyanint: vakolás, betonozás, kőburkolat, ajtó és ablakok kiváltása, tetőzet csatorna javítása stb. a belügyminiszterium folyó évi 89002/v. b. számú rendeletével 798 korona 40 fillér erejéig engedélyezettívén ezen munkálatokra nyilvános verseny hirdetik. Ezen munkálatokra vonatkozó kimutatás a nagykanizsai szakasz parancsnokságnál a hivatalos órák alatt megtekinthető.

Az összes munkálatokra és beszerzésekre vonatkozó zárt ajánlatok és az ajánlati összeg 5%-nak megfelelő bántópenz letételésé igazoló nyugtával együtt folyó hó 29 én délelőtti 9 óráig bérmentve ajánlati levélben ezen kerületi parancsnoksághoz köldendő.

Békéscsábán, 1907. évi szeptember hó 14-én.

M. kir. VI. sz. csendőrr kerületi parancsnokság.

Bélhurut

(idült, ideges, gümőkóros hasmenés legjobb gyógyszere a

Barta-féle FEKETE AFONYA

GYÓGYBON.

Kapható gyógyszerészeknél, 5 füveget 8 koronáért bérmentve szállít

előkelőbb fűszeresek közvetítésével is a

Felkai konzervgyár Felka Szepes m.

33 Kerjen arjegyzéket! 33

Csömegekonzervok

Barta-féle erdei gyümölcsbetölttek, izek, szörpök, főzelék- és huskonzervek, nemes borovicskát verseyen felüli minőségben szállít

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

NAGYKANIZSA,

Fischer Fülöp Fia könyv- és papirkereskedésben, Városház-palota.

Teljes: Kiadóhivatal: 103. Szerkesztőség: 78.

Előfizetések és hirdetések:

Fischer Fülöp Fia könyv- és papirkereskedésbe intézendők.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben házhoz hordva:

Egy óra . . . . . 1.- K.
Negyedévre . . . . . 3.- "
Félévre . . . . . 6.- "
Egész évre . . . . . 12.- "

Postai szétküldéssel:

Egy óra . . . . . 1.50 K.
Negyedévre . . . . . 4.50 "
Félévre . . . . . 9.- "
Egész évre . . . . . 18.- "

Megjelenik naponként este 6 órakor ünnepnapok kivételével

Felolós szerkesztő: SZALAY SÁNDOR.
Szerkesztő: RÉVESZ LAJOS.

Egyes szám ára 6 fillér.

A szünet után.

Nagykanizsa, szeptember 21.

Még nem kezdte meg üléseit a képviselőház, de el lehet mondani, hogy a szünetnek már vége. Hiszen a mikor együtt van az országgyűlés, a mikor a képviselőknek, mindnyájuknak Budapesten kellene tartózkodniok, akkor nem kelhet nagyobb érdeklődést valamely ügy, mint most a a kiegyezés, hogy a kevésbé harcvesnalban álló kérdésekről, mint a minő az alkotmánygaranciák, vagy a választójogi reform ügye, ne is szóljunk.

Az érdeklődés most valóban nagy. Valóságos feszültségnek lehet mondani és nem kell csudálkozni azon, ha az izgatott, villamossággal teli levegőben sokan azt kívánják, hogy üljön már össze a parlament, hogy általában rövidítenessenek meg a parlament szünetei. A ki ismeri a parlamentaris életet, az tudja, hogy ezek a kívánságok minden esztendőben felszoktak merülni. De azt is tudja, hogy ezeknek megvan a természetes okuk és hogy amikor újra a nyárhoz érünk a parlament munkájában, akkor mindenki érzi, hogy a szünetre ép olyan szükség van, mint magára a munkára.

Mindenki tudja, hogy az idei nyári vakáció tulajdonképen — megfeszített munkával telt el. Tudnillik a kormány körében, a minisztériumokban még soha nem készítették elő, még soha nem dolgoztak fel akkora anyagot, mint épen most. A szünet betöltötte a maga igazi, természetes hivatását, lehetővé tette, hogy a most elkövetkező munka zavartalan legyen.

Elméletben azt lehetne mondani, hogy a parlamentnek, az államélet a legfőbb ellenőrző intézményének tulajdonképen folyton, permanensen működnie kellene, hogy egy hétre ne nélkülözze az ország az alkotmányos tényezőt a valóság azonban kegyetlenül rácafol a teóriára. Minél nagyobb volt a munkakifejtés, minél több tennivaló vár valamely szerre annál telje-

sebb pihenésre van szüksége. A hosszú szünet mit sem ártott a parlamenti munkának. De most nagyszabású tevékenységének kell jönnie, fokozott munkakifejtésnek, erőteljes, hasznos hazafias működésnek.

Zalamegye a nagypolitikában.

Nagykanizsa, szeptember 21.

A néppárt ismét osztozkodik az országon. Az a szándéka, hogy a koalált pártok közös értekezletén, melyen a kiegyezési társulások mai stádiumáról kérnek fölvilágosítást, azokra a kerületekre nézve, melyekben a képviselőjelöltek több politikai pártot képviselnek, a pártokkal előre megegyezzen. Egvet tehetünk száz ellen, hogy vitás választókerületek között lesz a *csáktornyai* és a *letenyei* is. Mert ezekre nézve kettő bizonyos: egy, hogy e kerületek tiszta függetlenségek és kettő, hogy a néppárt mindkét kerületben fog jelöltet állítani. Az elveszett javak mindig a legkedvesebbek szívünknek. A francia sóvárogva néz Elzász felé és a néppárt vágódva sandit Csáktornyára és Letenyére. Ha győztes fél ajánl paktumot: nagylelkű. Ha a legyőzött: nyereszkedő. A néppárt veresége e két kerületben világos és örökre szóló. Ha csak halvány reménye lenne itt a győzelemre, nem alkudozna. De neki nincs vesztetni valója. A függetlenségi párt pedig nem lesz annyira naiv, hogy nyert parti után kontrapartit ajánljon. E kerületekben nagy a hajlandóság a koalíció támogatására, de még nagyobb a függetlenségi elvekhez való ragaszkodás. Ez megmarad, ha az előbbi a koalíció könnyelműen kockáztatná is.

Zalavármegye felirt az országgyűléshez és javasolta, hogy Muraközt szakítsák el a zágrábi egyházmegye fenhatósága alól és csatolják a szombathelyi egyházmegyéhez. A képviselőház ezt a feliratot azzal adta ki a kultuszminiszternek, hogy a megye javaslatát maga is legmelegebben pártolja és megvalósítását sürgeti. Pont és halálos csönd. Azóta csaknem másfél esztendő telt el és Muraközben ma is a horvát papság izgat a Magyar állam egysége ellen. Mindent elhiszünk: hogy az államvasutak közös intézmény, hogy Szupiló magyar állampolgárként büntetlenül izgathat Magyarország ellen, de azt már kétségbe vonjuk, hogy Muraköznek egyházi szempontból

való hovatarozása közjogi komplikációk tárgya lehet. Valószínű, hogy a horvátok politikai nagykérdést csüálunának ebből is, de itt már sarkára állhat a magyar kormány és orra vághatja a toladódót:

— Csiba te! a magad dolgával törődj!

A horvát bonyodalmak nem lehet kerétkötdi Muraköz egyházi reudezésének. A halasztás pedig pótolhatatlanul káros.

Közelednek a közigazgatási választások. A dolgok helyes rendje hozza magával, hogy az új politikai uralom a közigazgatás minden szírtjére kiállítja a maga őrszemeit. Meg is indul az országos nagy tisztogatás, azt hisszük azonban, hogy Zalamegyében nem sok dolga akad az új seprőnek. Nincsenek kirívó hibák, a kis hibákért pedig felesleges feláldozni az uralkodás esztetikájának legfőbb kelékét: a nagylelkűséget.

A tél küszöbén.

Más városok, más erkölcsök.

Insztancia a lek. városi lanáshoz.

Mindenesetre mélyre vágó kérdések azok, hogy meglesz e Ausztriával a kiegyezés, szekularizálják-e a papi vagyonokat, meddig tisztítanak a franciák Casablankában és ki kapja meg jövőre a kanizsai színjátszási engedélyt, benünkét, nagykanizsaiakat azonban mindennél jobban érdekel most a megélhetés súlyos és fogas kérdése. Megélhetésünk hajója zátonyra jutott, melyről sehogysem tud elszabadulni. Kevésbé képletesen szólva, ránk köszöntött a nyomor és fenyeget az éhség.

Hét éven belül nálunk mindennek megköt-szereződött az ára és a mal 200 korona havi jövedelem alig jelent többet, mint a hét év előtti 100 korona, ami egynttal nem jelenti azt is, hogy a fogyasztási cikkek drágulásával minden 100 korona jövedelemből is 200 korona lett. A hét év előtti 48 krajcáros hus 85-90 krajcárta, a 6 krajcáros tej 10 krajcárta, a 4 forintos cseléd 7 forintra, a 12 forintos lakás 16 forintra, a 25 forintos ruha 38 forintra, az 5 forintos pár cipő 10 forintra avanszált, drágább lett a posta, a színház, és 15 krajcárta stréberkedett a legpikolóbb kapuciner. Ha a parasztasszony ma garast enleget, tiz fillért ért alatta. Két krajcár borra,

VITA

A natron és lythium tartalmu

forrás természetesen hazai diuretikus gyógyósványviz. Leghírnevesebb orvos-professoraink hiváló gyógyeredményeket érnek el vele mindenféle hurutos gége, epe-, vese-, hólyag- és májbetegségeknél és a legakutabb gyomorbetegségeknél is biztos hatása van.

Főszéges és különleges gyógyózer gyomorégés ellen és vizelet zavarnál.

Kapható minden jobb fűszer- és ásványvízkereskedésben.

valót uriember által adni a pincérnek és a tízeser forintos sorsjegy nyereségy már nem is megy jókívánság számba. Hét év előtt a havi 100 forinttal dotált ember kinn volt a vízből. 100 forintból ma alig lehet megélni. Mindennek változott, »fölment,« rohanat az ára oly esztelen gyorsasággal, mely még a villamoság századában is csodaszámba megy. — Csak egy maradt el a többtől: a fix dotált munka ára. Addig, amíg ez is nem alkalmazkodik az áremelkedés, bár céltalan, de létező divatjához, addig válságát fogja élni és talán katasztrófába kerül nem egy egzisztencia. De a gazdasági élet finom mérlege idővel nivelálni fogja az igaztalan eltéréseket. és talán tíz év múlva ismét rendbe jövünk.

Ez lesz tíz év múlva. De mi lesz holnap. Az árak luftballonja egyre száll, száll. Igérik legujabban a kenyér és a szén drágulását és ha e fenyegetésszerű ígéretek bevalnak, akkor bűntényekben ugyancsak gazdag téli évadra van kilátásunk.

Mindenestre nem szabad tétlen kézzel várni a telet. Készülni kell rá, mint a fenyegető ellenség elé.

Felhívjuk a város vezetőségét, hogy érdeklődjék ő is a polgárok megélhetése iránt, ez ép oly kötelességbe vágó teendő, akár a pótdó kivétel. A városi polgárság szemé annyit érdeklődéssel és feszült várakozással soha nem tekintett a vezetőség felé, mint most, mert e kínos helyzetben ez még tehet valamit.

Ha a vezetőség tenni akar valamit a polgárokért, abban a kellemes helyzetben van, hogy csupán más városok vezetőinek nyomában kell lépdelnie. Győr város szemet vásárolt be a télre, *Kecskeméti* is vett szemet, ezenkívül hatósági mérszárszékét állított és a piacon limitálta a hus árát. Budapest kenyérgyárát állít *Kaposvár* rendezzi a hus árát, Zalaegerszeget az alispán szabja meg ezt, Szeged most gondoskodik a szénről stb.

Nálunk miért késlekednek? Sehol a nyomor és a drágaság nem nagyobb. Egy betű írást nem láttunk, egy szót nem hallottunk, mely arra vallana, hogy a városházán is tudnának a megélhetés kínos nehézségeiről. Pedig tudniuk kell róla, mert hisz ezt a nagy házat a 30—50 forintos tisztviselők raja lepi el, mely soha nem volt hangosabb a panasztól, mint most.

Polgármester ur! gondoljon azokra, kik nagy családdal várják a tél dermesztő hidegét és kiknek szája előtt a megdrágult tej úgy folyik el, mint Tantalusé előtt a görög bor. E felszólalással mi a szemekben ülő vágyaknak, nyomasztó gondoknak adtunk szót. Senki nem hiszi, hogy a hivatalos város idevarázsolhatja az elveszett paradicsomot, de inség idején a kenyér is nagy áldás és ez a város nagyobb inség előtt áll, mint bármely más.

Fiz. r. t. városi tisztviselők fizetése.

A zalaegerszegi polgármester javaslata.

— Saját tudósítónktól. —

A rendezett tanácsú városok polgármestereinek esztendői kongresszusán *Várhidy* Lajos zalaegerszegi polgármester javaslatot terjesztett elő az r. t. városi tisztviselők fizetésének rendezéséről. A javaslatból közöljük a következő részt:

A javaslat hangoztatja, hogy a rendezett tanácsú városok alkalmazottainak helyzete az élet viszonyok rendkívül megdrágulása folytán ártalmatlan és sürgős rendezésre szorul. Minthogy

azonban a rendezett tanácsú városok — nem gondoskodhatnak megfelelően alkalmazottairól és minután a rendezett tanácsú városi alkalmazottak épp olyan közvegi az állami költségvetésnek, mint a vármegyei alkalmazottak, — a kikerül pedig az állam gondoskodott, ennél fogva erkölcsi kötelessége a törvényhozásnak, hogy a rendezett tanácsú városi alkalmazottak anyagi helyzetének javítása iránt intézkedjék. A javaslat kívánja tehát, hogy a törvényben sürgősen mondassék ki, hogy a rendezett tanácsú városi tisztviselők, illetve alkalmazottak fizetés és lakáspénz tekintetében az állami és vármegyei tisztviselőkre, illetve alkalmazottakra nézve megállapított: VI—XI fizetési osztály VII—XI fizetési osztályaiba soroztassanak és 1907. évi január elsejétől kezdődő érvénytel ugyanazokban az illetményekben részesüljenek, amelyek az állami és megyei tisztviselők, illetve alkalmazottak megfelelő fizetési osztályaira nézve törvényben, vagy törvényes fölbatalmazás alapján kibocsátott rendeletben meg vannak állapítva. A rendezett tanácsú városi tisztviselők a következőképpen osztatnának be:

Polgármester: VII. 1. 6000 korona, 2. 5400 korona, 3. 4800 korona, Főjegyző, főügyész, főkapitány, főorvos, főmérnök, főszámvevő, tanácsos, Árvaszéki elnök (jogvégezti Árvaszéki ülnök) erdőtanácsos (erdőmester, főerdész), községbíró: VIII. 1. 4400, 2. 4000, 3. 3600 korona. I. o. jegyző. I. o. ügyész, I. o. alkapitány, I. o. orvos, I. o. mérnök, I. o. számvevő (nem jogvégezti Árvaszéki ülnök), I. o. erdőész, I. o. ellenőr, I. o. levéltáros: IX. 1. 3200, 2. 2900, 3. 2600 korona. II. o. jegyző, II. o. ügyész, II. o. alkapitány, II. o. orv. II. o. mérnök, II. o. számvevő, II. o. erdőész, II. o. állatorvos, II. o. pénztáros, II. o. ellenőr, II. o. levéltáros, fogalmazó, közgyám, iradatlisz, számtiszt, könyvelő, nyilvántartó, iktató, kiadó, irat-táros: X. 1. 2400, 2. 2200, 3. 2000. Közigazgatási gyakornok, irnok szállásmester, városgazda, utbistós, rendőrbiztos, végrehajtó, szülész: XI. 1. 1800, 2. 1600, 3. 1400 korona. Az osztályba való beosztásnál figyelembe veendő az egy állásba eltöltött szolgálati idő, a város nagysága (illetve, hogy a szóban forgó állásból hány van az illető városban rendszeresítve.) továbbá, hogy a magánműködés az illető állásnál meg van engedve, vagy sem. Az egyik fokozatból a másikba a VII és VIII osztálynál öt esztendővel, a IX., X. és XI. osztálynál négy esztendővel szolgálat után automatické történik az előléptetés.

A muraközi aranymosások.

szeptember 20.

A Mura és Dráva folyókban régi idők óta mosnak aranyat. A két folyó mentén lakó vend és horvát népnek állítólag Mária Teréziától eredő oklevele van, melyben a királynő privilégiumot ad nekik aranymosásra.

Jelenleg a két folyónak mintegy 275 km. hosszú részében mosnak aranyat. A mosás Vas megye területén kezdődik és Zala, Somogy megyében folytatódik. A Dráva folyambeli mosás központja Drnje és Virje községek.

A két folyamban mosott aranyat a nagykereskedő adóhivatal váltja be; az itt beváltott arany mennyisége 1884—1902.-ig összesen 20749 kilogramm volt, közel fél millió korona értékben. Az átlagos évi beváltás 12 kg.

1907. május havában egy kiváló amerikai szakember Mr. George Towner Sisson végzett szakzerű kutatásokat a két folyóban. Kutatásait Julius elején fejezte be; véleménye szerint az arany mennyiség oly csekély, hogy nagyobb üzemi mosásra teljesen alkalmatlan; sokkal több aranyat a legkisebb gépekkel sem lehetne kimosni, mint amennyit a lakosság jelenleg mos ki; de ezt is csak abban az esetben, ha a lakosság a további mosást abban hagyja.

Mister Sisson véleményének helyességét minden szakember belátja. Mégis, ha nagyüzemi

mosást valaki forcírozni akarja, véleményem szerint ennek az lenne az egyedüli teljes módja:

A két folyó ausztriai részének az esése megfelelően nagy eszel szemben a magyarországi medrek esése rendkívül csekély. Nagyobb esése után a felső meder a nagy tömegű vizet igen gyorsan szállítja a magyar határ felé, ahol a kis esésű meder a vizet nem bírja elég gyorsasággal levezetni.

Ez az oka annak, hogy a két folyó évről-évre kiönt és óriási pusztítást visz véghez a vidéken.

Az ismétlődő pusztítást csak a két folyó szabályozásával lehet elérni; a Mura szabályozását már is megkezdték; a munkálatokat Ribics főmérnök vezeti Radkersburgban.

A szabályozás főképen abból áll, hogy a folyónak szélesebb és sekélyebb részeit aszósítják, illetve mélyítik; továbbá abból, hogy egyes szigeteket és földszigeteket eltüntetnek.

Az ilyen helyekre elhordott anyaggal arány részint egyes mellékágakat tömnek el, részint az alacsonyabb partokat töltik fel.

A folyó mélyítése úgy történik, hogy a fenekén lévő kavicsot és iszapot kotró géppel kb. 3—4 méterrel a víz színe fölé hajtják; onnan a víz és homok egy kb. 3—4 méter hosszú csatornán át egy szónakba ömlik, mely az anyagot továbbállítja.

Csak ezt a levezető csatornát kellene hosszabbra és szélesebbre venni a az arany felfogására alkalmasá tenni. Ilyenformán a csatornában felfogott aranya jóformán egy fillér költség sem lenne.

A mosásnak ezt a módját ajánlom figyelembe, a nem valami nagy számban lévő, vállalkozóbb szellemű magyaroknak.

SCOTT-féle Emulsió

rendkívül erősítő hatással van egész szervezetre, gyógyítja és erősíti a tüdőt.

Köhögést és meghülést

bármily makacs és hosszadalmas is legyen az, a SCOTT-féle Emulsió gyorsan megszüntet. Még a sorvadásos betegeknek is könnyebbülést szerez a SCOTT-féle Emulsió, feltéve, hogy idejekorán használják, mely esetben állandó tartós gyógyulást eredményez.

Any eredeti üveg ára 2 K 50 fillér.
Kapható a gyógyszerárakban.
▲▲▲▲▲▲▲▲▲▲▲▲▲▲▲▲

Táviratok

és telefonjelentések

A választói reform tervezete.

Budapest, szeptember 21. Azokkal a különböző híresztelésekkel szemben, melyek a választójogi reformmal kapcsolatban fölmerültek, félhivatalosan jelentik, hogy a reform tervezete minden részletében készen van és azt a költségvetés tárgyalása során az országgyűlés elé terjesztik.

Kiválás a függetlenségi pártból.

Budapest, szeptember 21. A képviselői körökét élénken foglalkoztatja több képviselőnek a függetlenségi pártból való várható kilépése. Ma Luby Géza orsz. képviselő egy

vidéki lap tudósítója, előtt kijelentette, hogy szintén *ki lép a partból*. Kilépesének ugyanazok az indokai, mint a többi kilépőé.

Óriásel hányakatasztrófa!

Cchikagó szeptember 21. A közeli bányában borzalmas szerencsétlenség történt. A bányalift láncai elszakadtak és a kosár 60 lábnyi mélységbe alázuhan. A bentülők közül 17 meghalt és számosan súlyos sérüléseket szenvedtek.

Egy volt képviselő halála.

Szászharkány, szeptember 21. Gaál Kálmán volt orsz. képviselő ma itt szívizé-
hűdés következtében *hirtelen meghalt*.

Baleset párbaj közben.

Kecskemét, szeptember 21. Salamon Nándor és Török Endre tartalékos tisztek itt ma súlyos föltételi kardpárbajt vívtak. A párbaj eredménytelen maradt, mert a harmadik összecsapásnál Salamon megcsuszott, elesett és a lábát törte. A baleset miatt a párbajt be kellett szüntetni.

Tűz egy fővárosi állomáson.

Budapest, szeptember 21. Nagy riadalmat keltett ma az a városszerte elterjedt hír, hogy a Déli vasut pályaudvara lángokban áll. E hírre az összes tüzoltóság az állomáshoz kivonult, a hír azonban tulzottnak bizonyult, mert a pályaudvaron csak kisebb tűz volt, melyet csakhamar eloltottak.

Elfogott csalo

Budapest, szeptember 21. A budapesti rendőrség ma letartóztatta *Proiznes* Kálmán hódmezővásárhelyi mézáróst, ki több csalást követett el és már több ízben szenvedett fogságbüntetést. Legutóbb a vizsgálati fogságból megszökött. A rendőrség erős fedezettel Hódmező-Vásárhelyre szállította.

Magyar ipareikkek az iskolában.

Balithány gróf levele.

— Saját tudósítónktól. —

Gróf *Balithány* Lajos országgyűlési képviselő, a magyar védő-egyesület elnöke, a következő érdekes levelet írta a nagykanizsai tanintézetek vezetőihez:

Nemzetünk rohamosan fogy. Ha a kivándorlás továbbra is így tart, elveszünk. Minden igaz lelkű magyar embernek a mentők köze kell sorakoznia. Kérjük a nemzet ifjúságát nevelő honfitársainkat: különbözzék ki az iskolából az idegen származású árukat iskolai szerkeért és papirosért évente 23 milliót adunk a külföldnek.

Mentsük meg az ezek előállítására fordított munkabért a hazai iparnak! Ezt követeli tőlünk a nemzet érdeke!

A mentőmunka második része a tanuló ifjúság hazafias érdekesnek gyakorlati irányba való terelése. Tisztelettel kérjük, sziveskedjék a hazafias ügy érdekében a mellékelt szöveget a vezetése alatt álló intézet folyosóján kifüggeszteni és annak a jelentőségét az ifjúságnak megmagyarázni. Budapest, 1907. szeptember hó. A magyar védő-egyesület nevében:

gróf *Balithány* Lajos, elnök.

KALOGÉN
BRÁZAY SÓSBORSZESZ
FOGKRÉMA LEGJOBB ★

NESTLÉ
az egészséges gyermeklisztje
és a helyes gyermek a gyomorhajasok reggeli tápláléka
Minden hányástól, hasmenéstől, béluhától és elhárítja ezeket
A gyermekcipőlésről ismereth. füzetet ingyen küldi NESTLÉ
Wien I., Biberstrasse 11.

Daczára
a volt szabósztrójknak
elegánsan,
olcsón és
jól
öltözködhetik ha uri öltöny,
felöltő és télikabát szöveteit
nálam szerzi be

Weisz Miksa
Nagykanizsa. — Bazár.
Elsőrenau angolgyárt-
mányu szövetek
Olcsó árak!

Birtokot
keresek megvételre
1000-3000
magyar holdig
esetleg bárbe is ügyfelem részére
Zalamegyében.

Ajánlatokat kér:

Mesterházy Gedeon
pénzügyi és gazdasági írója
Szombathely, Széll Kálmán-ut. 3. szám.

Hirek.

— **Uj királyi tanácsos.** A király *Guttman* Miksának, a Magyar Tudakozó Egylet vezérigazgatójának, kereskedelmi téren szerzett érdemei elismerésül, a királyi tanácsosi címet díjmentesen adományozta.

— **Tanácsülés.** Városunk tanácsa *Föcsay* polgármester elnöklésével tegnap délután ülést tartott. A tanácsülésnek közérdeklő ügy nem volt a tárgya, csupa folyó ügyei intézett el.

— **Uj tanítónő.** A muraszentmártoni iskolához *Asz Erzi* okl. tanítónő, *Asz József* nagykanizsai városi közigazgatási előadótanácsos leányát választották meg.

— **Bizottsági ülés.** A város erdő- és legelőügyi bizottsága holnap, vasárnap délelőtt 11 órákor a városbázán ülést tart.

— **Októbernek első napján . . .** A város katonauji hivatalába megérkeztek a katonai behívók. A közlegények október 16-án tartoznak bevonulni, ellenben az egyéves önkéntesek már október 1-én, 3-án a 48-ik gyalogezredhez 150 póttartalékos katonával vonul be 8 heti fegyvergyakorlatra. Ezeket a régi főgimnáziumi épületbe szállásolják. Október 6-án 300 honvéd póttartalékos vonul be Nagykanizsán.

— **A déli vasut alkalmazottainak fizetése.** Bécsből jelentik: A déli vasut kommunikét adott ki, mely szerint a déli vasut igazgatótanácsa elvileg már júniusban elhatározta, hogy az ausztriai vonalak tisztviselőinek, altisztjeinek és szolgazemélyzetének javadalmait az osztrák államvasutak mintájára, a magyar vonalak tisztviselőinek, altisztjeinek és szolgazemélyzetének javadalmait pedig a magyar államvasutaknál életbeléptetett fizetési és lakabér minta szerint rendezi. E rendezés következtében a déli vasut személyzeti budgetje, a mely már az utóbbi három évben évi három millió koronával emelkedett, ismét több mint három millió koronával fog szaporodni évenként. A fedezetet az igazgatóság részben az 1907. október elsejével életbelépő tarifameelés útján reméli megtalálhatni. Ez új intézkedések természetesen csak akkor lesznek megvalósíthatók, ha a személyzet körében most mutatkozó mozgalom lecsillapul és az üzem zavartalan folytatása biztosítva lesz.

— **Áthelyezés.** A közoktatási miniszter *Vargha* Lajos sümegi áll. reáliskola r. tanár a dévai főreáliskolához helyezte át.

— **Munkásmozgalmak Nagykanizsán.** Közöltük, hogy a *Weiser*-cég összes sztrájkoló munkásait szolgálatából elbocsátotta és munkabéveiket a hatóságnál letette. Miután ezzel a sztrájk megszűnt, a rendőrség ma délelőtt a sztrájkantányát feloszlatta, ahol csak néhány embert talált, mert nagyrésztük már korábban eltávozott a városból.

— **Öltés himlő ellen.** A Nagykanizsai Kormányati Munkabiztosító Pénztár ezután értesíti tagjait, hogy akik magukat beoltatni akarják, a hivatal helyiségében jelentkezzenek. Az első beoltást f. hó 22-én vasárnap délután 2-3 órákor a pénztár helyiségében dr. *Hajós* Soma pénzrészorvos fogantatosítja.

— **Ünethelyiség.** Felhívjuk olvasóink szives figyelmét lapunk hirdetési rovatának ama közleményére, mely egy felsőháti ünethelyiség bérebevehetőségéről szól.

— **Weiss Mihály** divatruházásában Nagykanizsa, Bazár épület. Az őszi és téli confekció és ruhaszövet újdonságok megérkeztek! Megtekintés ajánlatos! Olcsó árak!

— **As első.** Annak idején megírtuk, hogy a József kir. herceg szanatórium egyesület nagykiszai bizottsága Szabó István kefégyári munkást küldte, — mint első tüdőveszes betegjét — a gyulai szanatóriumba. 63 napi ápolás után ma tünde, friss agésságban, pompás színben és kitűnő conditóban hazatért Szabó István, ki nem bír eléggé hálálkodni, hogy visszaadták az életnek, családjának és a munkátársadalomnak. Felkért bennünket, hoznánk köztudomásra köszönetét, mely kérelemnek szívesen teszünk e helyen eleget:

Folyó évi július 20-tól kezdve szeptember hó 20-ig illetve 63 napon át élveztem a József kir. herceg szanatórium egyesület jótékonyágát annak gyulai intézetében. Testben és lélekben megtörtén érkeztem oda; testi súlyom 50 kiló volt. Ma megismosodva, bizalommal a jövő iránt, 61 és fél kiló súlytal, teljesen gyógyultan tértem vissza családi tűzhelyemhez és ismét élhetek családomnak és munkámnak. Hála köszönetet mondok első sorban is a szanatórium egyesület nagykiszai bizottságának, illetve annak nagydírmű elnökségének, hogy engem a szegény munkásembert méltott első sorban is pártfogására, melynek folytán az intézésbe bejutottam, a hol páratlan ellátásban és bánásmódban részesültem. Soha sem fogom elfelejteni dr. Gesztli igazgató főorvos és dr. Ormos kezelő orvosokat, kiknek ezuton és bálattel szívből mondok köszönetet. Isten áldja meg őket, valamint a szanatórium fenntartóit és pártfogóit. — Nagykiszai, 1907. szeptember 21. Szabó István, kefégyári munkás.

— **Szabadszállás Béla** — Amerikában Ma hirt hallottunk Szabadszállás Béláról, a volt nagykiszai kereskedőről, ki nemrég bucsu nélkül távozott városunkból. Szabadszállás feleségével Amerikába vitorlázott és egyelőre New-Yorkban telepedett meg. Állandó lakhelye a Central park, hol naphosszat hozzá hasonló tizezer munkanélküli ember bámulja a dús fűben hanyatfekve az Unió kék egét. Szabadszállásnak még tart a magával vitt pénzből, és míg ebből lesz, nem is igen töli magát munka után, amit bizony csak nagyon nehezen kaphat. Angolul nem tud, így hát üzletben bajosan kaphat alkalmazást. Bármily könnyűvérű ember is, az hisszük, fájó szívvel emlegeti Nagykiszát.

— **As iskoláév kezdetén** bizonyára nagyon fontos ujjolag arra figyelmeztetni, hogy gyermekeknek, akik amugy is nem ritkán szellemileg tulterhelteknek, ne adjunk olyan italokat, melyek az idegeket izgatják s így az egész ségre kártékonyan hatnak. Ezek közé az alkoholon kívül első sorban a gyarmatkávé tartozik, amelyet egy híres orvos kijelentése szerint, iskolaköteles gyermekeknek egyáltalán nem volna szabad adni. Ez nem szükséges. A Kathreiner-féle Kneipp-maláta kávé kitűnően pótolja azt! Azt a csekély fáradságot, mely ennek külön elkészítésével jár, csakhamar gazdagon jutalmazza kedveseink viruló egészsége. A Kathreiner-féle Kneipp-maláta kávé könnyen emészthető, vérképző és erősítő, azonkívül sajátos előállítási módja révén igen kellemes kávézamatallal bír, melyre mindenki csakhamar rá szokik. Minden esetre elővigyázattal kell élni a bevásárlásnál a számos értéktelen utánzat miatt. Kérjünk mindig kifejezetten Kathreiner- és csak zárt eredeti csomagokat fogadjunk el ezzel a névvel és a Kneipp-páter arckép védjeggyel.

MIT IGYUNK?

hogy egészségünket megőrjük, mert ez az a természetes és bizonyos ásványvíz, mely a legbiztosabb óvószert.

A mohai Ágnes-forrás, mint termésvíz, szénásványos ásványvíz, földtlenül tiszta, kellemes és olcsó ásványvíz; dús szénásványtartalmánál fogva nemcsak biztos óvószert forrásunk ellen, hanem a legnehezebb gyógyászati fogya kitűnő szert a legkülönfélébb gyomor-, légző- és húgyászati betegségeknek. 26 év óta bebizonyosodott, hogy még ragályos betegségekkel is, mint typhus, cholera, megkíméltek azok, a kik közönséges ivóvíz helyett a bakteriummentes mohai Ágnes-vízzel éltek. Legelőször orvosai szaktekintélyük által ajánlva, számos elismert nyilatkozat a forrás ismertetésében olvasható. Házartások számára, másfelől természetesen valamivel nagyobb áron minden kétes értékű mesterségesen szénásványos itallal telttél vízzel, sőt a szódavízzel is olcsóbb; hogy az Ágnes-forrás vizét a legbiztosabb ember is nyugien megszerzhesse, nagyobb vidéki városokban lerakatakat szerveztettek, ugyanott a forrás teirásának ismertető füzetét ingyen kapható.

A forráskezelőség. — Kapható minden fűszerüzletben és elsőrangú vendéglőben.

Vigyázzunk
szemünkre,
mert könnyen elveszti látó-
képességét, ha szemüveget nem
szakképzett
látszerésznél szerzi be.

Szakképzett látszerész Nagykiszán

Strasser Márton
(előbb Szarvas-szálloda)
most gyárilag berendezve
a városházzal szemben.

Szülők figyelmébe!

N ki kezd iskolai öltönyt

N ki kezd férfi öltönyt

N ki férfi és gyermek cipőt

N ki kalapot és sapkát

Rkar
vásá-
rolni,

ne mulassa el vásárlás előtt

Frank Vilmos

legnagyobb ruhaáruházát megtekinteni.

Frank Vilmos

a bel- és külföldi legmegbízhatóbb szövetgyárosokkal áll összeköttetésbe s így mérték után is a legjobb és legizlésebb öltönyöket készíti a legolcsóbb ártért.

Frank Vilmos

Nagykiszai, Bazár-épület.

— **Játékból** — a halálba. Tragikus módon ért véget a napokban egy öt éves kis leánya Tamásné. A gyermek anyja Barta Anna, egy bároszaga felesége, betegesen fekdött a kenyérsütő helytén Patonyi bárosznak a neje végzeté el szíveségből. Patonyiné, mielőtt a dagaastott kenyereket a kemencébe rakta volna, kikötötte a hamut a szoba paplóján halmozta össze egy rakásba. Később Barta Anna öt éves kis leánya elkezdett játszani a hamuval a egy csomót a kötenykéjébe rejtve, az udvarra kérezkodott. A hamuban még izzó parizavolt s amint a lépáramlat megoapta az apróságot, ruhája kigyulladt s Tóth András azomszéd sulyos égési sebekkel vitte be karján az anyjához a szerencsétlen kis gyermeket, akit az orvosi tudomány már nem volt képes megmenteni. Patonyiné ellen gondatlanságból okozott emberölés miatt van feljelentés téve.

— **Öngyilkos aggastyán.** Istvándiból jelentti tudósítónk, hogy ott tegnap Mátyás Gábor 67 éves jómodu gazdálkodó, fölakasztotta magát. Az öreg ember már elbetegesedett és egyre azt hajtogatta, hogy neki már megváltás volna a halál. Tegnap reggel az öreg ember eltűnt. Hozzá tartozói keresték össze-vissza de nem találták meg. Dé tájban az egyik unokája fölment a padlásra szénáért és legnagyobb rémtüretére ott találta a nagyapját egy gerendán lüggve. Már akkor teljesen kihűt holtteste.

— **Nem jó ebéd után** feketét inni, hanem igen jó a »Radial-Elixir,« ez nem rontja az idegeket és ami a fő, elősegíti az emésztést.

— **Nelkülözhetlen szükegléte** ma már minden művelt embernek az újságolvasás. A hosszú téli esték beköszöntése előtt szolgálatot véltünk hát tenni a közönségünknek, ha figyelmét a legváltozatosabb és legbővebb tartalmu napilapra bírjuk fel. Ez ma kétségtelenül a Pesti Hirlap, mely minden tekintetben első helyen áll a napilapok között. Független és szókimondó új-ág oly speciálisokkal és előnyökkel, melyek a legnagyobb kedveltséget szereztek meg és biztosítják neki a magyar olvasóközönségnél. Speciálisai: az aktuális társadalmi kérdéseket élvezetesen tárgyaló Esti levelek, a szellemes Ké komédiák és egyéb humoros kis cikkek, a kedvenc olvasmányul szolgáló, közhazsnu szerkesztői úzenetek oly hőségben naponta, hogy az páratlan a sajtóban; az eredeti tárcákban felel minden nap egy külföldi írótól való rajz vagy elbeszélés, apró hirdetéseknek rengeteg tömge egyuttal azt igazolja, hogy legelőnyösebb a Pesti Hirlapban hirdetni, mert ennek van legnagyobb olvasóközönsége. Előnyei: egy nagy képes naptár, melyet minden előfizető karácsonyi ajándéknál kap a egy dívatlap, melyet az előfizető mérsékelt áron rendelhet meg. Aki a Pesti Hirlap nagy képes naptárát az 1908. évre ingyen és bérmentve megkapni óhajtja, az már most fizessen elő, mert ez ajándéokra igényt csak azok tarthatnak, akik legalább negyedév óta megszokták nélkül előfizetői a lapnak. A Pesti Hirlap ára egy hónap 2 kor. 40 fillér; negyed-évre 7 korona; a Dívat Szalon című nagy és díszes kiállítású dívatlappal együtt negyed-évre csak 9 korona. A Pesti Hirlap kiadóhivatata Budapest, V., Váci körút 78.

Legújabb zeneművek:

Strausz Oszkár: A primáskissasszony (Ein Walzertraum) operette 2 fűzetben magyar szöveggel . . . . . K 6.—
, keringő külön kiadásban 2.40

Kapható állandóan: FISCHEL FÜLÖP FÜR könyv- és papírkereskedésben Nagykiszán.

ÁGNES.

forrást, ha gyomor-, hűl és légzőszertől szabadulni akarunk
forrást, ha a vesét a gyógyítani akarjuk.
forrást, ha útrégyházi és nemzati zavartól szabadulni akarunk.
forrást, ha májbetegségeitől és sárgaságtól szabadulni akarunk.

Kedvelt borviz!

Gyermekirtás nagyban.

A nagyszentmiklósi erkölcsök.

— Saját tudósítónktól. —

Nagyszentmiklóson nemcsak a kivándorlás mániája, de az anyaságtól való irtózás is fogyasztja a népet. A gyermekirtás oly mérvben terjed el, hogy a sváb asszonyok nyíltan adnak egymásnak tanácsot az angyalosinálásban.

A csendőrség titokban kezdett nyomozni — Eleinte sok nehézséggel küzdött, de végre erős kézzel nyúlt a darasszészekbe és most már a bűnös szülésznőn kívül huszonegy leány és asszony ellen indult meg a bűnhelyi vizsgálata. De a szülésznőknek a temetőben is vannak álnozatai, ezeknek a sírját most exhumálják. És exhumálnak még számtalan kicsiny sírt is. — Kiderült, hogy olyan családokban, ahol hat-hét gyermek van, a többit a világra sem engedték születni.

A csendőrség meg van győződve, hogy még igen sok bűnnek jön a nyomára, mert tudomása van arról, hogy a nyomozástól való félelem miatt egész sereg család menekült el és akar elmenekülni Nagyszentmiklósról.

A letartóztatottak túlnyomóan türelmesen voltak. Csupa együgyű teremtesek, alacsony műveltségűn, akik még annak sincsenek tudatában, hogy bűnt követtek el. Váltig mondják, hogy a mit ők cselekesznek, azt szelében megcselekszik ezren és ezren anélkül, hogy csak egy hajuk szála is meggömbölné. Aztán így védekeznek:

— Mi sem tudunk megélni. Amerikába nem mehetünk mindnyájan. Minek neveljük nyomorogókat...?

A nagyszentmiklósi csendőrség széles körben folytatja a nyomozást.

Pogányvári szüret.

— szeptember 21.

Szegény *Tuboly* Viktor barátunk már a sírban nyugszik. De talán még ott is ébresztgetik így ősz táján a szüreti emlékek. Talán még ott is kísértének nála az elmaradhatatlan kadenciák, amik életében úgy keresztül-át-szózták agyát, mint verőlényes őszkor a mezőt a pókhálószálak. Azok a pompás, kacagtató kadenciák, amikkel valamikor többek között a pogányvári szüretet is megénekelte.

Mert hát országraszóló, vig, hangos szüretetek estek *Pogányvárott* (Dióskál és Egeraracska tőzsomszédságában) abban az időben mikor *Tuboly* Viktor barátunk pacsai szolgabíró volt, tehát nem messze a híres bortermő, gyönyörű lekvésű szőlőhegytől.

Azok a pogányvári szüretetek vetekedtek ekkor a badacsonyi szüretekkel.

Nemcsak Zala-, Somogy-, Vas-, Veszprém- és Győrmegeye előkelő családjai mulattak ott körülbelül egy hónapon át szakadatlanul, hanem megszállották Pogányvárt a belga uralgó-család tagjai is.

A belga királyi család 50 holdas szőlőbirtoka feküdt a hegy legmagasabb részén. A fenyőfákkal körülültetett emeletes, kastélyszerű hegyi hajlék faszindelyes teteje messze elhatárolta a hegytetőtől.

Ettől a szőlőterülettől kissé délre, a hegy-szintből néhány méternyi magasan kiemelkedve egy kis kupalaku domboska állott, melyet valószínűen arra a célra hánytak össze, hogy onnan jelzéseket adjanak a távoli vidékekre. Ez a terület mindig kopáran állott. A senki-földje volt azon a hegyoldalon, ahol drágán fizettek meg minden talpalattnyi földet, mert nektárt termelt. Arról a kopár dombról az volt a szóhagyomány, hogy ott a török-világban hatalmas szurkos fenyő állott. Mikor valami veszedelem volt, ezt meggyújtották jeladásul, hogy a vidéken szerte portyázó pogány törökök siessenek oda, mind az ő várukba.

Nem hiszem, hogy a veszedelemre figyelmeztetett törökök gyorsabban és nagyobb készséggel gyülekeztek volna akkor Pogányvárra, mint az ötvenes években a busuló magyarok 4-5 vármegye területéről... szüretre.

A *Barczák*, *Kisfaludyak* Vasmegyéből, — a *Bódayak* Veszprém megyéből, — a *Vésseyek* Somogy megyéből, a *Dervaricsok* Zalából, mikor kiszállottak az ő gyönyörű pogányvári szőlőbirtokaikra és eldördültek a szüret kezdetét jelező hatalmas mozsárlövések: attól fogva a négyes- és kettős fogatok egymásután robogtak be Pogányvárra... És aztán átvette a cigány az ő zajos, dinom-dánomos birodalmát. Egy-egy vidám társaság elkezdte a legszélse urihajléknál, aztán vonult tovább hajlékról hajlékra; s vitte magával a sirva-vigadó magyar elmaradhatatlan tartozékát, a fáradhatatlan cigánybandát.

Menedékvára volt az ötvenes években négy-öt vármegye kínosan, némán busuló előkelő magyar családjainak.

A szüret pompás, kitűnő alkalom volt összejönni, kesergő magyar szíveknek találkozni és folytatni a sokat szenvedett és soha senkitől nem vigasztalt magyar nemzetnek sirva-vigadását.

Ott nem lesekedtek kémlelő szemek és fülek. Nem kellett tartani áruló, nyelvektől.

Ott huzhatta a cigány szabadon, hogy: »Mégis huncut a német.« Ott szépen lehetett fujni a »Gott erhalte« dallamára, hogy: »Hentes, nyolcas, kilences, tizes, alsó, felső, király, disznó.«

Már a hatvanas évek elején, mikor a fájdalmas hangulat, a nemzeti sebek kissé enyhültek; amikor már *Tuboly* Viktor bátyánk is lehetett szolgabíró Pacsán magyar véreinek teljes megtagadása nélkül is, a pogányvári szüretetek is más hangulatuak lettek.

Akkor már a busuló jó magyarok hajlékai lassankint csendesebbekké váltak. Akkor aztán a belga királyi család hajlékánál *Glavina* Lajos jószágkormányzó, (később Zalamegye főispánja) meg *Zathureczky* Zsigmond urodalmi ügyész cselekedtek nótás szüreteteket. Akkor ott járt a tánc.

Ezekről a szüretetekről énekelvén *Tuboly* Viktor, vágta ki ezt a homéri kacagást gerjesztő kadenciát:

»Sok gyönyörű lábikra
Ódalátszott a líkra.«

Nem lehetetlen azonban, hogy ugyanakkor a Pogányvár tövében, Dióskálon született magyar-Horácus (Virág Benedek) megcsóválta fejét a másvilágon.

Most már csak szomorú kadenciát zenghetne Pogányvárról a költő.

Ezen a gyönyörű hegyterületen kétféle filoxéra pusztított azóta.

Az egyik az volt, amelyik elsöpörte onnan a hazaszerető, a mi szentföldünkért élő-haló régi magyar családok nagy részét.

A másik az, amelyik kipusztította a szőlőtöskéket.

A jó Isten tudja csak: melyik volt nagyobb csapás. —y.

Gabona-üzlet.

(Távirat.)

Budapest, szeptember 21.

Készáru-üzlet:

Gyenge kínálat folytán árak 8t fillérrel magasabbak.

Matáridő-üzlet:

Buza októberre	11.39
Rozs »	9.78
Tengeri 908 májusra	8.78
Zab októberre	8.07

Helyi piac.

Nagykanizsa, szeptember 11.

Áraink:

buza urasági 78/79. K.	10.50	10.80
„ piaci 77 K.	10.20	10.30
rozsa 72 K.	8.50	8.60
árpa közönséges	7.50	8.—
„ jobb	8.25	8.50
zab	8.—	—
bükköny	8.—	—
zabos bükköny	7.—	—
fehér bab	2.—	—
tarka	6.—	6.25

Segédszerkesztő: Nagy Samu.

Laptulajdonos és kiadó:

FISCHEL FÜLÖP FIA.

Czimbalom

legkitűnőbb gyártmány, részletfizetésre is olcsón kapható. — Nagy képes árjegyzéket bérmentve küldök.

Öntanulásra egyedül nálam kapható oly cimbalom iskola, melyből mindenki meg tud tanulni tanító nélkül művészi czimbalmozni.

I. rész 4.— kor. II. rész 1.60 kor. III. rész 4.— kor., a pénz előleges beküldés mellett bérmentve küldöm.

Varga Pál

czimbalomgyártó
MAKÓ (saját ház).

Sirolin

Sirolin az influenza és a tüdőbetegségek ellen a leghatékonyabb és legbiztonságosabb szer.

Tüdőbetegségek, hurutok, szárazköhögés, skrofulozis, influenza

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mindenki értékes utazásokat is kínálunk, kérjen mindent „Roche” eredeti csomagolásban.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc).

„Roche”

Kapható orvos rendelésre a gyógyszertárakban — és mindenütt, ahol kapható.

Nyilt-tér.

Nincs mindenkinek arany a torkában,

azért minden okosan gondolkodó ember épügy tudni fogja, mint a legjobb énekes, hogy a rekedtségtől megfűléstől a torkot védeni kell. Minden torkhűdést meggyógyíthatunk a valódi Fay-féle sodeni ásvány pasztillákkal, amelyekkel valóságos csodát művelnek. Világos tehát, hogy minden meghűlési esetenél a legközelebbi gyógyszerárban, drogeriában vagy ásványvizkereskedésben 1 kor 25 fillérért 1 doboz Fay-féle valódi sodeni pasztillát és előírás szerint használjuk.

Vezérképviselőség Ausztria-Magyarország részére:
W. Th. Güntzert Wien XII. Belghoferstr. 6.

Kitűnően megvéd a

MATTONI FÉLE
GISSHÜBLER
SÁVANYUVIZ

A napi leghygiénesebb italok közül a legjobb; a pusztán gránitüregből fakad.

Több epidémiánál bizonyosan bevált.

Ház eladás.

Sarokház, régen fennálló szatócsüzlettel, tőzsde, pálinka és sör méréssel, betegség miatt szabadkézből eladó. — Bővebb felvilágosítást ad özv. **Steinitz Károlyné Nagykanizsán Kossuth Lajos tér.**

Figyelem! A „Tempel-sör” és „Styria-sör” van mint Rohitschi savanyú víz törvényileg védve. Minden más termékkel, — mely „Tempel-sör” és „Styria-sör” van jelölve és hamisítva „Rohitschi” név alatt hozzák forgalomba, vissza kell utasítani.

Forrás-kutatószolgálat RÖNITSCH-SAUERBRUNN

Igen alkalmas utazásoknál. — Rövid használat után nélkülözhetetlen Egészségügyi hatóságok által megvizsgálva.

Kalodont

nékülözhetetlen fogtisztító-szer.

A fogak tisztántartásához csupán szájvizek nem elegendőek. A foghúson mindig újlag keletkező ártalmas anyagok eltávolítása csak mechanikus tisztítással kapcsolatban egy frissítő- és antiszeptikus ható fogtisztító-szerrel sikerülhet; minőnek a „Kalodont” már az összes kulturált emberekben a legkisebb használatra bizonyított.

Segéd fiatal erő

a női divat konfektio szakmában jártas főlvétetik **Weisz Miksa** divat-áruházában Nagykanizsán.

Csemege-szóló,

csakis elsőrendű nemes fajok, postakosaránként 2,80 kor., 100 kg. vételnél 40 kor. Csemege alma és körte postakosaránként 2,40 kor., 100 kg. 24 koronától feljebb. Gödög és sárga dinnye 100 kg. 10 kor. turkesztán és ananász 32 kor., postakosaránként 2,40 kor. Paradicsom, tölthető zöld paprika és fejes káposzta postakosár 2 kor. Vasúti rendelést csakis előleg beküldéssel szállít.

Szabó 235. gyümölcs-kivitele Csongrád.

Steckenpferp Liliom tejszappan

Bergmann & Co. Dresden és Tetschen s/E.

volt és marad a naponkint beérkező elismerőlevelek szerint, a leghatásosabb az összes gyógyszappanok között szeplő ellen, úgy a sima, puha bőr és viruló arczsín elérésére és fentartására. — Kapható darabonként 80 fillérért minden gyógyszerárban drogeriában, illatszert- és szappankereskedésben és fodrászüzletekben.

Legjobb és legfinomabb szivarkahüvelyek!

Kines	1 doboz = 100 drb.	— 26 fillér.
	10 „ = 1000 „	2 — kor.
Kines parafa szopókával	1 doboz = 100 drb.	— 40 fillér.
	10 „ = 1000 „	3.60 kor.
Rix Apart Paris	1 doboz = 100 drb.	— 40 fillér.
	10 „ = 1000 „	3.60 kor.
Jedina	1 doboz = 100 drb.	— 36 fillér.
	10 „ = 1000 „	3. — kor.
Kosetta minden dobozban 1 szopókával	1 doboz = 100 drb.	— 50 fillér.
	10 „ = 1000 „	4. — kor.

Eke arany szopókával	1 doboz = 100 drb.	— 50 fillér.
	10 „ = 1000 „	4.50 kor.
Cabinet arany és parafaszopókával	1 doboz = 100 drb.	— 70 fillér.
	10 „ = 1000 „	6. — kor.
Egyptomy	1 doboz = 100 drb.	— 44 fillér.
	10 „ = 1000 „	4. — kor.

== Cigaretta-töltők darabonként 20 fillér. ==

Kaphatók: Fischel Fülöp Fia könyv- és papirkereskedésben Nagykanizsán.

Vidókra 20 dobozot == 2000 darabot az ország előzetes beküldése után önösen kéremelve küldök.

Bischitzki Miksané

Nagykanizsa, Főut 24

33 és 60 évesedől legjobb hírnévnek örvendő hangszerraktárban

zongorák, pianók, ezimbalomok és harmonikumok
 w je de djátszottak nagy választékban részleltfize-
 lésre és bérlésre is kaphatók.

Régi zongorák mindenkor becsordítottok.

KALÁCS ALEXIN

LEGFINOMABB KOKUSZVAJ
 TELJESEN PÓTOLJA A TEA-VAJAT

FŐZÉS-NÉL, SÜTÉS-NÉL, KIRÁNTÁSNÁL ÉS 25% SZAPORÁBB NEM AVASODIK KÖNNYŰ EMÉSZTHETŐSÉGEÉRT ORVOSILAG AJÁNLVÁ CSAK E VÉDJEGYGYEL

ELLÁTOTT CSOMAGOT !! FOGADJUNK EL!!

KAPHATÓ-MINDEN FÜSZER KÉRESKEDÉS-BEN

Budapestben
 Az egyetlen
 Független
 Ellenséki

nagy naplap

AZ UJSÁG

Előfizetési ára:

Egész évre	28 kor.
Fél évre	14 "
Hegyedévre	7 "
Egy hónapra	3 " 40

Megrendelési cím: AZ UJSÁG kiadóhivatala. Budapest, VII. Rákóczi-ut 64.

Munkaadók figyelmébe!

Munkásbiztosítás és betegsegélyezés.
 Az ipari és kereskedelmi alkalmazottaknak betegség és baleset eseteire való biztosításáról szóló 1907. XIX. törvények és rendeletek ismertetése.
 Ára 1 korona 50 fillér.
 Tájékoztató a munkásbiztosításról.
 Instrukció a legfontosabb teendőkre nézve. Írta: SZONTÁGH JENŐ.
 Ár 50 fillér.

Kapható: **Fischel Fülöp Fia** könyv- és papírkereskedésében Nagykanizsán.

Felsőhátfőn az eddig Eppinger néven szereplő **vegyeskereskedés** kiválóan előnyös üzlethelyisége, lakóház, melléképületek és kerttel október 1-től bérbeadatik. Közelebbit **Dr. Dunszt Ferencz** háhóti apátnál **Keszthelyen**.

UJMI
 Valódi francia és amerikai óvó költségteljeség.
Orvosiilag ajánlva!
Föltétlen biztos!
 Gummi- és halbfolyag eredeti csomagolásban!
 Ára tucatonként: 2, 4, 6, 8, 10, 12 korona.
 Eddig felismerhetetlen eredeti újdonság! €
"Silk Finish Hevertan"
 eredeti amerikai sejtum gummi.
 (Utánzatoktól óvatosodjunk!)
 Rendkívüli finomsága és nyúlhatósága folytán teljes biztonságot nyújt. — Ára tucatonként K 8-12.
 Boston-amerikai (róvid), tucatonként 8, 8, 10, 10, 12 szasz, "Passarium oetolovur" Meningia tanár szerint, bevezető készleték hozzá Ám K 3-3. Valódi francia óvó biztonsági sziveshák ára tucatonként K 8-12.

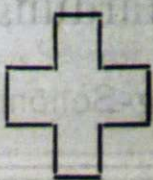
Uj Auto vaginál gnyim! a legbiztosabb és legényelmesebb hygienikus női védő különlegesség. Sok ezer utasomv nyilatkozat!
 Ára 15 korona.

Gummi-görcsérhányóák, hevertóók, koshóthóók, lrigatóók, bidek és mindennemű a betegpólokhoz és betegényelemhez szükséges hygienikus eszközök eredeti gyári árában
 Kérje ingyen és bérmentve a legjobb háhórtól árnyajzókat.
 orvos-sejtum női- és háhó- gyártóól. Hingyus 1876.
 Budapest, II. Károlyherceg-ut. 17.
 Szétküldés legnagyobb illetékes nélkül.
 A megrendelővelek megsemmisítettek.
 E hirdetésre hivatozóók gummi-árú rendeléseknél 25% árkedvezményben részesülnek.

Keleti J.
 Szétküldés legnagyobb illetékes nélkül.
 A megrendelővelek megsemmisítettek.
 E hirdetésre hivatozóók gummi-árú rendeléseknél 25% árkedvezményben részesülnek.

Bárki ha kórdi,
 hogyan nyilatkoznak az emberek és hogy milyen értékes háziszor az eredeti illatos az Alföldi Cognacgyár részvénylársaság saját aszesztinómítójában lepárolt legmagasabb fokú középpárlat aszesztinó készített valódi

Alföldi fehér kereszt

sós borszeszró!
 mely páratlan hatású egy egyhangu a világn, hogy az, aki egyszer megpróbálta használni sohasé változtatja ez életben, mert az Alföldi fehér kereszt

SÓSBORSZESZ a hű házibarát

IGAZI HÁZISZER,
 mely nem hiányozhat egy uri családnál sem; az illatos Alföldi fehér kereszt SÓSBORSZESZ kellemes és sokoldalú használhatósága által általános alkalmazásra alkalmas. — Hűsít a melegben, amely gyakori főfájást szokott okozni, viszont úditóle hat néhány csöppet cukorra bevéve a szervezetre.
 Az Alföldi fehér kereszt

SÓSBORSZESZ

erősítő tulajdonsága különösen a masszírozás alkalmával tapasztalható. Nyári fürdőzések, kirándulások alkalmával igen ajánlatos, ha kéznél van. Legendák szólnak erre **Házibarát-ról.**
 Ne mulassza el egyetlen sós borszesz-vevő sem a most megjelent

Barack-Hiradó

meghozatni, hoi bőven nyilatkozik a **Házibarát.**
 Az Alföldi fehér kereszt sós borszesz egyedüli gyártója az

Első Alföldi Cognacgyár

részvénylársaság
Kecskeméten.
 Ó csász. és kir. lezsége József 16herceg kamorai szállóháza, Fontán utánvéttel vagy a pénz előzetes beküldésén után.
 ÁRAK:
 Órlási próbálveg 40 fillér. Nagy Vegy 1 kor. Egész nagy Vegy 2 korona.

Állandó állást

kaphat ügyes férfi vegyi gyártmányok eladására gazdáknak és viszonteladóknak. Mellékkeresetnek is igen alkalmas.

Dr. Hardung & Co,
vegyészeti gyár
Aussig-Schönpriesen.

Párisi világiállítás „Grand Prix” 1900.

KWIZDA FERENC JÁNOS

cs. és kir. osztrák-magyar, román királyi és bolgár fejedelmi udvari szállító, **kerületi gyógyszerész, Korneuburg Bécs mellett.**

KWIZDA-féle korneubugi marhatájpör.

Élettrendi szer lovak, szarvasmarhák, juhok számára. A legtöbb istállóban 50 év óta használtatik falánk és hiánytalan, rossz emésztésnél, a tej jobbítására és a tehénlejtőbőségének fokozására.

1 doboznak ára: K 1.40, fél doboz 70 f.

Valódi csak ezen védjegygel állított. Köpes díjgyökék ingyen és bérmentve. **Főraktár: TÓRÓK JÓZSEF** gyógyszerész. Budapest, VI., Király-utca 12., és Andrássy-ut 26.

HÖLGYEK részére nélkülözhetetlen! Legjobb szépítőszert a Földes-féle **MARGIT** CRÉME

Pár nap alatt biztosan eltávolít szeplőt, málfoltot, pattanást, bőrhátot (Milleser) és minden más bőrbajt. Kisimítja a ráncokat és az arcol fehérré, simává varázsolja, üdít és fiatalít.

Ára: kis tégely 1 korona, nagy 2 korona.

KIVÁLÓ TOILETT-CIKKEK: Margit-hőgöppör (3 színben) 1.20 kor. Margit-szappan 70 fill., Margit-lögpép 1 kor., Margit-arcvíz 1 kor.

Kapható minden gyógyszerárban, drogeriában és illatszerkereskedésben. Postán utánvétellel vagy a pénz előzetes beklódása után küldi a készítő.

FÖLDES KELEMEN gyógyszerész, ARAD.

Főraktár Nagykánizsán: Belus Lajos, Prazer
Gyula, Reich Gyula gyógyszerészeknél
Gétsch és Graef

Párisban és
csodás hatású

Ovakodjunk
utánzatoktól!

Olcsó uradalmi tej

báró Inkey Pál iharosi
tejgazdaságából.

Tejszínes tej literenként házhoz
szállítva 16 fillér.

Elárúsítóhely Nagykánizsán:

REICHENFELD ALBERT

husárudjában Erzsébet-tér.

Zongorahangolás helyben = 5 korona. =

Elsőrangú külföldi, úgy mint Bösendorfer, Ehlbar, valamint 25 évi bécsei zongora-gyárakban szerzett tanulmányaim képesítenek, hogy a nagyszerű művészi közönség igényeinek e téren mindenben megfeleljek. Zongora javításokat, úgy mint teljes átdolgozását gyárilag eszközölöm, új zongorákat állandóan raktáron tartok, régiéket becsérek.

A n. é. közönség pártfogását kérve.

Wogrincsicz Ferencz

zongora készítő, hangoló és raktáros.

Erzsébet-királyné-tér 10. sz.

(Lóvi Adolf-féle ház.)

Muiracithin Férfiaknak a legjobb!

Erősítőszert

Muiracithin

és bérmentve.

Neur Zahn Cie. keresked. társaság Berlin C. 45.

Főraktár Magyarország - Ausztria részére:

Hirschen-Apotheke Wien VIII. Westbahustrasse 19.

időelőtti idegyöngöség, a gyomor központi idegszervezet, szellemi megerőltetés, érkelesi nyomás stb. ellen.

a jelenkor egyedüli idegerősítője. — Kapható minden gyógyszerárban. — Leírások ingyen és bérmentve.

== Muraközi borok eladása. ==

A csáktornyai grófi várpincéből mintegy 100 hektoliter uradalmi termésű több évszámú fehér ó-bor fog folyó évi

szeptember 18-án és 25-én d. e. 9 órakor

árverésre

bocsájtani. A borvételre vállalkozók az árverésre ezennel meghivatnak.

Fiz uradalmi tisztség.

TIRGRAM-POR

az egyedüli szer, mely az összes rouvrokat gyorsan és alaposan kipusztítja; üvegben — 30 — 60 f. — és 2. — koronáért kapható

TIRGRAM TINKTURA

csakis Poloshák ellen üvegekben — 40, — 80, 1.20, 2.60 és 5. — koronáért kapható minden jobb drogeriában fűszer- és festék kereskedésben, ahol Tirgram-Plakátok ki vannak függesztve. — Ügyeljünk a **TIRGRAM** névre. Gyár: Budapest, IV. kerület, Károly-utca 1.

Kapható Nagykánizsán: Fesselhofer József, Günser Gyula, Sirem és Klein, Schwarz és Tauber, Neu és Klein cégek üzletében.

Bélhurut

(idült, ideges, gümőkóros hasmenés) legjobb gyógyszere a

Barta-féle FEKETE AFONYA

GYÓGYBOR.

Kapható gyógyszerészeknél, 5 üveget 8 koronáért bérmentve szállít

előkelőbb fűszerezésű kivételével is a

Felkai konzervgyár Felka, Szepes m.

Kerjen arjegyzéket!

Csemegekonzervek

Barta-féle erdei gyümölcsbefőlttek, izek, szörpök, főzelék- és huskonzervek, nemes borovicskát versenyen felüli minőségben szállít

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYKANIZSA,
 Fischer Fülöp Fia könyv- és papirkereskedésében, Városház-palota.
 Telefon: Kiadóhivatal: 103.
 Szerkesztőség: 78.
 Előfizetések és hirdetések:
 Fischer Fülöp Fia könyv- és papirkereskedésében intézendők.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
 Helyben házhoz hordva:
 Egy hónap . . . . . 1.- K.
 Negyedévre 3.-
 Félévre 6.-
 Egész évre 12.-
 Postai szétküldéssel:
 Egy hónap . . . . . 1.50 K.
 Negyedévre 4.50
 Félévre 9.-
 Egész évre 18.-

Megjelenik haponként este 6 órakor
 (Innacsapok kivételével)

Felolós szerkesztő: SZALAY SÁNDOR.
 Szerkesztő: RÉVÉSZ LAJOS.

Egyes szám ára 6 fillér.

Aktualitások.

I.
 Nagykanizsa, szeptember 23.

Az alkotmánybiztosíték meglesz. Ez a tény. Most a haladópartí kurtósok hamiszerkeket durba hangolják és fájó szívvel jermiádokat zokogva alkotmányos épségünk biányiról, nekicsapnak a koalíciós rendnek. Ez a másik tény, mit az utóbbi napok politikai krónikája szűrt le tanulságul. Az idegek erőtlenségének tudatában, kíván visszahúzni a radikális mezbe bujt, hitehagyott a publikum hiszékenységgel és a maga politikailag inkorrekt üzelmeit a kormány leköltötségének folytonos feszegetésével kívánja fedezni. És a nagy hajrá fölcsapott és mint valami szenvedélyes, tüzes csatainduló, hadrendbe szólítja a koalíció ellen a darabont konyhán jóllakott legényeket. A magyarság osztatlan és egészséges bizalmát lehetetlen mesékkel akarják megfertőzni. elejtett és félremagyarázott szálakból piszkos legendákat gyurnak, a mikkel szemben a kormány hivatalosan, hiteles formában szögezi le a tényt: az alkotmánybiztosíték meglesz.

II.

A kiegyezés műve betetőzetlen, sőt az épületet tartó gerendák is megincogtak. Ez

is tény. És ezzel szemben a holnap erőltetett radikalizmusának előfutárai érdekeink elalkuvásáról, a gazdasági jövő lehetetlenné tételéről beszélnek. Képtelen találgatásokkal, rosszindulatú célzatosságot hamisítanak bele a kiegyezési tárgyalások menetébe és jöhetnek pozitíven biztosat nem tudnak, csak úgy tajtékzik a szájuk, mikor a nemzet veszeit vádolják meg. Elvégre ez is üzlet, csak hogy posztós üzlet, olgyavallás, mihez kesztyűs kézzel és akkor is csak félve nyul hozzá az ember. Elkerülhetetlen gazdasági alakulások egyéb téren aktuálissá vált rekompensációk azért, mert szóba hozták a közös költsékekhez való hozzájárulási hányad emelését, még nem szabad árulásról beszélünk s nem szabad megbarátkoznunk azzal a politikai törtéttel, mely a béks. munkás sorból néhány frondórt beléfovalt valami komikusán lehetetlen hadviselésbe.

Kossuth Ferenc megnyugtatta a meszerü találgatásokon fölízgult kedélyeket és semmi okunk sincs rá és jogunk sincsen hozzá, hogy ne higgyünk Kossuth Ferencnek. Van olyan jó magyar ember is, mint akármelyik elégedetlenkedő és nem kevesebb féltő gondossággal néz a jövődönk elé, mint bármelyike a zoltánoknak. Alternatívák elé van állítva a nemzet s egyenesen esztelenység lenne beleugrani az ör-

vénybe, csak azért, mert a felette élvezendő hid keskeny és nagyon egyszerűre gyalult.

III.

Nyíltan minden kerteles nélkül beszélnek már Ausztriában a népparlame. csődjéről. Heterogén elemek házasságáról van szó, egy lehetetlen egygyéforrásról, mely a hazai viszonyoktól teljesen elütő körülmények között jött napvilágra: és ugyanekkor a belügyminisiter hivatalos formában nyilvánosságra hozza, hogy a választójogi törvény reformjára vonatkozó előmunkálatok már annyira előrehaladtak, hogy már csak a formulázásról szövegbeöntésről lehet szó. S ez a tény is sok szót forraszt a darabont íródeákoknak torkára. Nemzeti irányban, moderu szempontok által kijelölt tartalommal szüretik ujja a választói jog és mikor a kirekesztett százezreket bevisszi az alkotmányosság várába, hatalmasan megnöveli a magyarság erőit. Égető szükség van erre, különösen ma, mikor a minden felől reánk agyarkodó ellenségeink összefogtak és megcsinálták a nemzeti koalíció ellenében, a nemzetellenesek koalícióját.

A tótok mongolodása. Róssahgyről írják: A tót nemzetiségi képviselők sorozatos népgyűlést tartanak a felvidéken. A gyűléseket Hodan Milán és Blabó Pál hívják össze a következő helyeken: Liptó Teplitz, Alnö-Magyaros, Pozsony, Liptószentmiklós, Vágújhely, Turócszentmárton, Ó-Tura, Pozsedim, Császtóc és Kulpin.

Az asszony.

Írta: Herczeg Dezső.

Hat óra volt este. A gyári harang kongása messze elhangzott és a munkások abban hagyták a munkát. Ki az éteihordót fogta, ki a szerszámokat rakta el, mások meg levelették a piszkos műhelyi ruhát és a jobbikat vették magukra.

Sietve iparkodtak a csavargár munkásai hazafelé a gyárból, és seregestül tödultak ki felé a kapun, hol barátságos kérszorítással bucsuzkodtak egymástól a holnapi viszontlátásig. Kardos János is sietve mosakodott meg és öltözködött át, midőn az óra a munkabefejeztét jelezte. Sietve gyújtott rá kis pipájára, fogta kérésitáskáját, melyben ebédjét szokta a műhelybe hozni és gyorsan kifordult a gyári kapun.

Jóraláló, derék, szorgalmas embernek ismerték Kardos Jánost a pályatársai és szeretették is őt még a seljebbvalói is. Örömmel tejt el most, hogy amával is fogott a földi kine és gyors léptekkel iparkodott hazafelé. Szeretettel gondolt kis fiacskájára és feleségére, ki ilyenkor már jó vacsorával várta haza éhes emberét. Gondolataiba elmélyedve haladt, mi-

dőn egyik társa szegődött hozzája. Keserűen panaszkodtak egymásnak, hogy milyen nehezek a megélhetési viszonyok a magukfajta szegény embernek és hogy a gyár igazgatósága milyen részvétlen. Nem akarja méltányolni a munkásság panaszeit és kívánalmait. Nem mulasztották el megemlíteni, hogy Morvai művezető előmunkás ma hirtelen otthagya állását és milyen mogorva ember az utóda, a cseh.

Kardos lakása elé értek. Barátságosan keztek fogtak és jóéjszakát kívántak egymásnak. Sietve lépett be János a kapun és gyorsan, két lépcsőt egyszerre ugorva át igyekezett a lakása felé. Nagyot lélekezett és nem tudta miért, de sejtette, hogy még ma valami nagy, őriási nagy dolog fog vele történni.

Amint a folyosón végighaladt, a szomszédok mind résztvevően nézték őt és amint elhaladt mellettük, titkolódzva dügták össze fejüket és sugdolódtak. Kardos észrevette ezt és már nagy léptekkel, izgatottan rohant a bérkastánya hosszú folyosóján végig. Szeretné volna megkérdezni az embereket, hogy mi történt, miért nézik őt ilyen gyanúsán végig? Hiszen nem követett ő el semmi rosszat. Egész nap dolgozott, fárado-

zott a műhelyben a családjáért. Nem követett ő el ezzel bünt. Nem volt bátorsága hozzá, hogy felvilágosítást kérjen. Rosszat sejtve lépett be az ajtón.

Sejtelmé nem csalt! A lakást nyitva, elhagyva találta. Ajtók, ablakok nyitva. Se az asszony, se a gyermek nem jöttek elébe, hogy becsületes arcát megcsókolják. A konyhában a reggeli edények hevertek még most is piszkosan. A szobában egy lélek sem; az asztalon egy kis fehér papíros, rajta néhány sor. Az asszony bucsuzik tőle. Elég volt neki a szegénységből — írja — jobb sors után vágyik.

A szomszédból egy asszony a gyermeket hozta be. Egyedül hagyta szegényt és nagyon sirt, hát megsajnálta és gondozásába verte. Az asszony nagy hőbeszédességgel elmondta, hogy a felesége egy kicsi, kopóba, vörös bajuszu emberrel távozott délelőtt és azóta sem tért még vissza.

Kardos elvette az asszonytól a gyermeket — öntudatlanul, mintegy gépiesen — az agya fektette és magára zárta az ajtót, meg sem kockozva a szomszéd asszony sziveségét. — Fiaccskája mellé ült az ágy szélére és mélyet sóhajtott. Keserűen gondolt vissza a feleségére, ki a jó mód kedvéért itt hagyja becsü-

Papírhorszak.

K. 8575. nyomtatványokra

szeptember 23.

Mennyire indokolt ez az elnevezés, arról az állami gépezet épügy mint a költségvetési szer-
vezet tudnak tanúságot. Ha elfogadjuk vala-
mely előirányzatot és kuttatjuk a nyomtatvá-
nyokra és irészekre előírányolt kiadásokat,
ast találjuk, hogy az évi költségvetésnek nem
jelentéktelen részét képezik. Tagadhatatlan, hogy
az irodai rend fenntartására nyomtatványokra és
papírra szükségünk van, de végeredményében
a bürokrácia mégis terméketlen és átok az
országra és vároara néve. A XIII. század Eu-
rópa legfényesebb székesegyházait építette és
annyi nyomtatványt használt el, mint ma egy
rendezett tanácsú város. Elég volt ez örök időkre
fennálló építmények megalkotására az áldozat-
készség és tettvágy.

A papír türelmes és a türelmes rózsát terem,
mondja a közmondás igen ám, csak hogy ezek-
nek a rózsáknak nagy töviseik vannak. Ennek a
türelmes papírnak köszönhetjük, hogy Nagyka-
nizsa városában is minden csak papíron van
meg, hogy mire végrehajtásra kerül a dolog, az
aktát már rég ellepte a dohos szag. Sivár világ
az, melyben tultog az írott szó és satnya az
élő beszéd és nyomorult a tett, már csirájában.
Az apostolok szózata elhangzott a sivatagban, de
azok közt, kik a hit erejével bírtak, hódított.
A közügyeknek apoteozis hiába kereszük
közünk. Senkinek szózata el nem hat szívünk
bőz és az a pár ujság, amely folyton üti a do-
bot csak don Oulxott módjára szélmalomharcot
viv. Mint régen a szerzetesek a sivatagba, úgy
menekül el intelligenciánk a város ügyeitől és
átengedi a teret egy pár hatalomra vágyó em-
bernek. A misera plebs pedig néma szemlélő-
désbe és haszontalan reflexiókba merül a átmen-
gedi az ügyeket azoknak, kik róják a betűt a
néma papírra. Ma, a szóbeliség korában ők
még mindig aktát gyártanak, ami mellett a leg-
képtelenebb kulturálanságba süllyedünk. Persze
ennek a rendszernek megfelelően a költség-
vetésnek az a létele, mely így szól: Nyomat-
ványokra és papírokra 8575 korona.

Tüdőbaj minden

eseteiben a SCOTT-féle Emulsió azonnal hasz-
nálandó. A SCOTT-féle Emulsió nemcsak a be-
tag testrészt gyógyítja, — hanem egészséget és
erőt kölcsönöz az egész szervezetnek.

A SCOTT-féle Emulsió specifikus megbísható
szer

mindennemű tüdőbaj

Az Emulsió vá-
sárlásánál a
SCOTT-féle
módszer véd-
élyét — a halászt
— kérjük figye-
lembe venni.

ellen és nemcsak biztos szer, hanem
a legolcsóbb is. Nagyotku gyógyító és
táperoje annak tulajdonítható, hogy
előállításához a legfinomabb, legtis-
tább és leghatásosabb anyagokat, me-
lyek egyáltalán beszerezhetők, vessik
továbbá azon tulajdonságának, hogy
az eredeti leldímulhatatlan SCOTT-
féle előállítási mód folytán nemcsak
ízletes, hanem rendkívül könnyen
emészthető is.

Egy eredeti üveg ára 2. kor. 50 Mfr.

Kapható a gyógyszerárterekben

Táviratok

és telefonjelentések

Falk Miksa a kiegyezésről.

Ha a király lemondana

Budapest, szeptember 23. *Falk Miksa* ma
egy ujságíró előtt nyilatkozott a kiegye-
zés ügyéről és feltűnést keltő kijelentéseket
tett. Meggyőződése szerint a kvóta megál-
lapítása és a kiegyezés közt junktim semmi
zavart nem idézhet elő, mert a kvóta meg-
állapításánál megvan a törvényes útja,
melyről semmiféle osztrák kormány nem
térítheti le a magyar vezérferfiakat. Ő kül-
lönben úgy látja, hogy a tárgyalások egész
folyamán az osztrák kormány támasztott
nehézségeket. Legutóbbi ischli tartózkodása
alatt az udvarhoz közel álló körökből azt
az értesülést nyerte, hogy a mai egyre
bonyolódó zavarokból csak egyetlen mód

vezethet ki és ez az, ha a király lemon-
dana. Ez az eshetőség azonban a király
felleghisánál és egészséges voltánál fogva
ki van zárva.

A tisztviselők kongresszusa.

Szeged, szeptember 23. A tisztviselők
országos kongresszusa rendkívül népes.
A kongresszuson Hatthyány Tivadar gróf
mondott beszédet, melyben a tisztviselők
kivánságainak jogos voltát hangoztatta. Es-
után a Kossuth szoborhoz vonultak és azt
megkoszorúzták.

A Kazinczy emlék leleplezése.

Nagyvárad, szeptember 23. A bihar-
megyei Érsemjénben nagy ünnepek ke-
retében ma leleplezték le a Kazinczy Ferenc
emlékművét, melyet Fráter Loránd, a kitűnő
népdalköltő állíttatott neki. A leleplezési
ünnepe az összes fővárosi és sok vidéki
irodalmi társaság képviselve volt.

A fontó tragédiája.

Budapest, szeptember 23. *Wilser Antal*
ismert arcképfestő váratlanul mindkét sze-
mére megvakult. A szerencsétlen ember bal-
sorsa művészi körökben nagy megdöbbenést
keltett. A művész öt tagu családjával nagy
nyomornak néz elébe.

Zsaroló köztisztviselő

Szabadka, szeptember 23. *Pukecs La-
jos* városi tisztviselő egy nagyobb pénzü-
intézetet akart zsarolni. A pénzüintézet azon-
ban följelentette és Pukecet ma letartóztat-
ták.

Anyagi zavarok mia't

Zsombolya, szeptember 23. — Márta
László vasuti tisztviselő ma agyomlított ma-
gát Anyagi zavarok kergették a halálba.

letes férjét, ki érte, a családjáért élt, — azért
dolgozott napestig. És milyen szívesen tette
ezt! Igaz, mondta neki a felesége, hogy a
keresményből nem tudnak kijönni, de mit te-
hetett volna? Mit tegyen? Többet, mint ő.
dolgozni nem lehet és... és látta, hogy ele-
get epeztí magát e miatt. Nem, nem lehet,
hogy az ő szeretett Márcsája elhagyta őt és
egyetlen gyermekét. Majd elgondolkorott; egy
kicsi köpcös, vörös bajszu emberrel lát-
lították távozni? Hiszen ez a leírás telje-en ré-
állik Morvaira, a művezetőre és — tényleg —
ma már nem is jött munkába. Istenem, képes
volna ez az ember őt ily szerencsétlenné tenni?
Hiszen mindig iparkodott a kedvében járni,
apró szíveségeket gyakran tett neki. Egyszer,
hogy az eső esett, az asszony elébe jött ernyő-
vel és ő felajánlotta azt neki, ők meg bõríg-
ztaak... Mégis képes volna arra, hogy vele
ily csúfságot tegyen?...

Kardos az ágy támlájára támaszkodott.
Kézébe temette fejét és látszott, amint becsü-
letes, barázdás arcán két könnyesepp gurul
végig...

Másnap a gyermeket egy a házban lakó
ismerősének gondosására bista és ő nyugodt-
ságot erőltetve indult a műhelybe. Társai már
mind értenültek az őt ért szerencsétlenségről.

Résztevéven kérdezősködtek, mire ő egye-
sen, kitérés nélkül válaszolt:

— Uj életet kezdek! Kitérülöm az emléke-
zetemből is feleségemet. Minden szeretetemet
a fiacskámra pazarolom ezután.

Ez időtől fogva úgy tett, mintha változás
nem is történt volna életében. Reggel ponton-
san indult a munkába és este ép oly örömmel,
mint eddig — iparkodott hazajutni a — fiacs-
kájához. Egyedül Gyurkának, a fiacskájának
élt. Elhalmozta őt minden jóval, szeretetének
minden erejével. Magától vonta meg gyakran
a fillért, hogy csak Gyurka ne szenvedjen
hiányt semmiben.

Multak az évek és Kardos nagy gondot
fordított Gyurka nevelésére. Az iskolában,
ügyes, értelmes gyermek lévén, könnyen
boldogult. Szerették is őt. Amint tanulmá-
nyait bevégezte, abban a gyárban alkalmaz-
ták, ahol atya volt.

Most már ketten mentek a munkába. A
rsjongságig szeretett egymást aya és fia. Kar-
dos emlékezetében még élénken élt a felesége.
Szerette őt nagyon és dacára, hogy a szökés
óta már vagy tizenöt év elmúlt, nem tudta
őit teljesen elfelejteni. Álmában gyakran talál-
kozott vele és akkor olyan bánaatosan, olyan

szomoruan, bünbánóan nézett rá, hogy láj-
dalmában majd a szíve hasadt meg. Ilyenkor
egész nap lehangolt volt és Gyuri aggódva
kérdte:

— Rosszat álmodtál megint apám?

Szombat este volt, hogy a munkából siet-
tek hazafelé, a napi fáradaimokat kiphenni.
Egy kapu előtt szemébe ötlött az apának
egy lerongyolódott tőpördött asszony, amint
integet egy hasonlóképpen rongyos, piszkos
embernek. Látta, amint leültek a kapualjban
és számolgatták az összekoldult filléreket.

Kardos szíve hevesen dobogott. Az ass-
zonyt nyomban felismerte. A felesége volt!
A férfi idegen előtte. Szeretett volna odaro-
hanni hozzá és megbocsájtani neki mindent,
mindent, de nem, nem teheti a fia miatt.
Nem akarja, hogy szégyenkeznie kelljen
fiának az anyja miatt. Már jó darabon elhalad-
tak előttük, mikor az apa halkán megszólalt:

— Eredj fiam, adj annak a szegény ass-
zonynak egy pár fillért.

A fiu engedelmesegett apjának és szótlá-
nul haladtak egy ideig egymás mellett, midőn
halkan megszólalt a fiu:

— Szegény asszony!...

A földmunkások és október 10-ike.

Makó, szeptember 23. A makói szervezett földmunkások tegnap gyűlést tartottak és ezen kimondták, hogy bár elvben helyeslik az október 10 ére proklamált munkaszünetet, de tekintettel az ő sajátos viszonyaira. Ők nem fogják beszüntetni a munkát, mert ebből reájuk és a gazdákra mérhetőlen kár háramlana.

Gondatlan apa

Trencsén, szeptember 23. Megrendítő szerencsétlenség történt ma *Holzmann* Nándor dr. ügyvéd családjában. Az ügyvéd vadászaton volt és midőn onnan visszatért fegyveréből elfeledte a golyókat kiszedni. Később a puskát kézbe kerítette az ügyvéd 9 éves fia és 6 esztendő kis leánya. Játék közben a fiu nővérére célzott, a fegyver elsült és a kis leány *holtan* rogyott össze.

Hirek.

— **Bizottsági ülések.** Városunk pénzügyi bizottsága ma délután ülést tartott, mely lapunk zártkörű megbeszélésére került meg. Az ülésnek sok és köztük több fontos tárgya volt. — **Lefolyásáról** holnap tudósítunk. Az erdő és legelőügyi bizottság tegnapra összehívott ülése elmaradt.

— **Személyi hírek.** *Véber* Károly kir. ítélőtábi és *Kenedi* Imre dr. törvényszéki bíró ma 3-3 heti szabadságra távoztak.

— **Október 10-ike a kanizsai állomáson.** A nagykanizsai vasúti munkások szombat este a gőzfürdőkert helyiségében gyűlést tartottak melyen mintegy 40 munkás jelent meg. A politikai és gazdasági helyzetről *Schuber* Antal budapesti kiküldött beszélt hosszasan. A gyűlés kimondta, hogy csatlakozik a szociáldemokraták ama határozatához, hogy október 10 ikén tüntetni fognak az általános választói jog mellett. Mivel a vasúti munka egy napon sem szünetelhet, az október 10-ikét úgy oldják meg, hogy a vasúton csak részleges munkaszünet lesz, tehát forgalmiakadályt nem idéznek elő.

— **A megyei távbesszélő hálózat ügyében** — írja a *Keszthelyi Hírlap* — a költségvetést régebben megkésztették. Az időközben rendszerezett tizenkét új jegyzőségeknek a hálózatba való bekapcsolását azonban nem irányozták elő, ezért pótköltségvetés készítése vált szükségessé. Mivel a költségvetési és az ezzel kapcsolatos előmunkások befejezését nyerne, azonnal megkezdik a tárgyalásokat a községekkel.

— **A Tulipánkert szövetség Magyar Védőegyesület** főnöke *Nován* megalakult. A tisztikar tagjaiul megválasztották: elnök: *Mayer* István *Nova*, tiszelnökök: *Persay* Gyula és dr. *Székely József* *Nova*, *Tóth* Sándor *Lenti*; jegyző: *Fazekas Vilmos* *Nova*; pénztárnok; *Kovács* Ferenc *Nova*. — Az alakuló közgyűlést, melyen nagyszámú közönség vett részt, tárnas ebéd követte.

— **Megszűnt tanfolyam** Zalaegerszegről írják: A múlt évi siker azt a reményt keltette városunk közönségében, hogy az idén is megnyílik a női kereskedelmi tanfolyam és a szülőknek módjuk nyílik gyermekeik továbbképzéséről gondoskodni. Ez a remény azonban megbiztult. A felső kereskedelmi iskola tanári karának ezen irányban kifejtett tevékenysége sikertelen maradt. Nem jelentkezett annyi résztvevő, hogy a nagy költséggel járó tanfolyamot meg lehetne nyitni.

— **Kirendelés.** Dr. *Berczely* Kálmán zalaegerszegi kir. törvényszéki albíró a megyei kir. járásbíróvához kirendelték.

— **Mert szerzetes volt.** *Schima* János volt nagykanizsai főgimnáziumi tanárról olvasunk a következő hírt. Szabadkán a városi gimnáziumban helyettes-tanárul alkalmazták *Schima* János volt szerzetes tanárt, a ki új állását szeptember elsején foglalta el. *Apponyi* Albert gróf közoktatási ügyi miniszter leirt a városhoz, *Schima* Jánostól megvonta működési engedélyét a eltöltött a további tanítástól. Ennek oka — a mint írják — pusztán az, hogy *Schima* kilépett az egyházi rendből.

— **A petróleumlámpa áldozata.** Borsalmas szerencsétlenség történt tegnapelőtti este *Szeptenken* *Malek* Istvánné 35 éves asszony lámpát gyújtott, közben azonban a lámpa explodált és *Malek* ruhája tüzet fogott. A szerencsétlen asszony rémülten kiáltozott segítség után, mire azonnal kiérkeztek a szomszédok borbantak, már oly súlyos égési sebeket szenvedett, hogy ezekben rövid szenvedés után meghalt.

— **Merénylők a vasúton.** Szokatlan eset történt a napokban a Csáktornya melletti Kis Szabadka vasútállomáson két ember szállt be a vonatba, hogy Nagykanizsára utazzanak, jegye azonban csak az egyiknek volt. Emiatt az egyik utast a kalauz leszállította a vonatból, mire a másik is leszállt. Mielőtt a vonat megindult volna a leszállított utasok boszúból rálőttek a kalauzra, szerencsére azonban nem találták és a golyó a vonatvezető kocsijának falába furdott. A merénylet után a tettesek elmenekültek. Most nyomozzák őket.

— **Lódíjazás** Muraközben. Tegnap tartották meg Csáktornyan az első lódíjazást, amelyen gazdáink köréből nagyon sokan részt vettek. — Megjelentek gróf *Batthyány* Pál és *Aray* Lajos alispán is.

— **Határrendőrségi hírek.** A belügyminiszter *Madarász* Ákos határrendőrségi fogalmazót, a csáktornyai kirendeltség vezetőjét a pozsonyi határrendőrséghez helyezte át és a csáktornyai kirendeltség ideiglenes vezetőjéül *Barkóczy* László határrendőrségi fogalmazót bízta meg.

— **Névmagyarosítás.** *Berger* Sándor a nagykanizsai főgimnázium VIII. osztályának tanulója nevét *Bokor* ra magyarosította.

— **A vagyonos vármegye.** A vármegye most állítja össze virilistáik névsorát. De a virilista névsorok között kevés olyan érdekes van, mint amelyek most *Békés* vármegye vagyonos embereiről jelent meg. *Békés* különböző a latifundiosus vármegyék egyiké, amelyei csak a „nébob vármegyéje.” Torontál és a De a mellett az érdekes és különböző személyek olyan vagyos társaságát foglalja össze a névsor, hogy szinte gyönyörűség belámerülni. A névsor élén gróf *Wenckheim* *Frigyes* főszabadosmeister áll aki ceupán *Békés* megyei birtokai után 162,220 korona adót fizet. *Wenckheim* *Frigyes*essel együtt összesen hét *Wenckheim* gróf szerepel a névsorban; közvetlenül *Frigyes* után *Wenckheim* *Géza*, *Dénes*, azután valamivel lejjebb gróf *Wenckheim* *Ferenc*, *Henrik*, *István* és végül *Wenckheim* *Hoyos* *Fülöp* gróf. A lista ötödik nevéé ma már egy halott viseli: *Károlyi* *István* gróf, a nemrég elhunyt főúr, akinek *Békés* megyei vagyona után, — amely már az örökösöké — 18,035 korona adót fizetnek. A magnások mellett a kormány és a politika is képviselve van a virilisták között; *Apponyi* *Albert* vallás- és közoktatásiügyi miniszterrel, aki gerendási, épp eladás és parcellázás előtt álló birtoka után 14,396 korona adót fizet. A képviselőház elnöke, *Justh* *Gyula*, aki *Csanád* megyének virilise és *Békés* megyében 2475 korona adót visel. A legérdekesebb azonban ezután következik. Egy névsorban a főúrrakkal, a latifundiosusokkal, a miniszterrel, a házelnökkel, az istállótulajdonossal szerepel egy híres valaki: *Achim* *L. András*. Nem mindenki tudja a ezért nem árt feljegyezni, hogy *Achim* *L. András*, a parasztpárt elnöke, aki elveivel mind nagyobb közelségbe jut a szociáldemokratákkal — szintén virilista a *Békés* megyei névsorban. A parasztpárt elnöke 1017 korona adót fizet a ebből következően elég csinos jövedelme van. Ez természetesen nem akadályozza annak, hogy kollektivistá elveit legyenek — hiszen *Bebel* maga milliomos, — de így mindenesetre könnyebb szociálistának lenni. Ime, így fest a gazdag *Békés* vármegye. Itt még a szociálisták is virilisták...

— **Halálos végű verekedés.** A csáktornyai járásbeli *Vízimentgyörgyön* *Logossár* *Tamás* kocsmájában f. hó 15-én este több környékből fiatal ember mulatott, aminek a vége természetesen összeszólalkodás, majd pedig verekedés lett. Verekedés közben *Skvorcz* *Pál* 19 éves ferencbeyi suhanc egy sörös üveggel úgy dobta fejbe *Flincsicz* *István* 26 éves lapáthelyi lakost, hogy az rögtön összeesett és elöntötte a vér. A megdöbbent ember koponyatörést és agyráskódást szenvedett, a melybe folyó hó 19-én reggel 4 órakor belehalt. A gyilkos ellen megindították a bűnvádi eljárást.

— **Értesítés.** A Nagykanizsai Kereskedelmi Betegségélyző Pénztár f. hó 20-én délelőtt 11 órakor, a keresk. ifjak önképző egylete helyiségében, felszámoló közgyűlést tart.

— **Halott az ut mellett.** A múlt héten a zalamegyei rátkai hegyről a *Szemenye* falé vezető uton halva találták *Merse* *Bálint* begyi lakos tiz éves iskolás fiát. A kis fiu nyakában lógott az iskolás társasága, benne a könyvek mellett egy darab kenyér, amelyet ebédre vitt magával. A kis halott fején hatalmas daganat és seb, a mely késztetlenné tette, hogy erőszakos

Szülők figyelmébe!

A ki kez iskolai öltönyt
A ki kez férfi öltönyt
A ki kez férfi és gyermek cipőt
A ki kalapot és sapkát

Rkar
vásá-
rolni,

ne mulassa el vásárlás előtt

Frank Vilmos

legnagyobb ruhaárúházát megtekinteni.

Frank Vilmos

a bel- és külföldi legmegbízhatóbb szövetgyárosokkal áll összeköttetésbe s így mérték után is a legjobb és legizlésebb öltönyöket készíti a legolcsóbb árért.

Frank Vilmos

Nagykanizsa, Bazár-épület.

halálal mult ki. Megindították a vizsgálatot és kiderült, hogy a Merse fiu fel akart kapzkodni Ribarics József szardahalyi lakos bossjára, miköben egy lö löbe rugta. Ribarics az árokpartira tette az ájult gyermeket s elhajtattott. A fiu rövid idő alatt meghalt.

Gyilkos leány.

Megölte a nagynénjét.

— Saját tördőitököről.

Csáktornayról jelentik: Berdi Katalin 20 éves felsőlakosi leány valami csekélység miatt haragban állott nagynénjével, Both Rozáliával s ennek fiával, Both Józseffel. Ez a harag annyira elfajult az utóbbi időben, hogy az anya és fiu elhatározták, hogy megverik a leányt. A leány, Berdiu Katalin hétfőn, e hó 9-én délután a mezőre ment valamiért, a mit az anya és fiu megtudva, utána sompolyogtak.

Déltűn öt óra lehetett, mikor a mezőn összetalálkoztak Berdiu Katalinnal. A leány vallomása szerint a 20 éves legény anyja biztatására nekitámadt, ütötte-verte, azután pedig földhöz vágta. Anyja azalatt folyton tüzelte a fiut s mikor a leánynak sikerült megmenekülnie a kezei közül, a meggyalázó kifejezéseknek egész halmazát szidította utána. A megvert leány ekkor hazamenve elhatározta, hogy boszut áll Both Rozin, aki oka volt mindennek.

Este felé magához vett egy 17 cm. hosszú, élesre fent konyhakést s azzal elment az asszony házához. Both Rozin éppen a kut mellett foglalatzkodott, mikor a leány berohant az udvarra s a vele vitt konyhakést markolatig beledöfte a szerencsétlen asszony testébe. Az éles kés a felső karba hatolt, azt kereszt-

tűlvágvá, a derékba furódott, hol a tüdőt érintette. A súlyosan megsérült asszony összeesett s pár percnyi kiülődés után **Elcsönvedett.** A leány akkor futásnak eredt, miguem a csendőrség letartóztatta és bevitte Alsdőndvára.

Segédírtető: Nagy Samu.

Lapfőadónos és kiadó:

FISCHEL FÜLÖP FIA.

Nyilt-tér.

Itölje meg a dolgot tetszőse szarint:

annyi elvitathatatlan, hogy a Fay-féle valódi sodeni asványasatillák több mint 20 év óta a nyak és légszűtök meghűléseinek fényesen beváltak s hogy az emberek milliói súlyos természetü hurutoknál is a bajt megelőzendő és legyőzendő egyforma fényes eredménnyel használták és még ma is használják. A Fay-féle valódi sodeni egyetlen háztartásban se hiányozhat, hogy szükség esetén azonnal késznél legyen. Szűdennél kapható doboza 1 kor. 25 filléért. Minthogy utánzatok is léteznek, tessék azokat határozottan visszatartani és mindig csak „valódi Fay-féle sodenit” kérni.

Főraktárak Magyarországon: Egger Leo dr., és Egger J., Kochmeister utóda, Thalhammer és Neils, Török József mindannyi Budapeston.

Csemegezőlő,

csakis elsőrendű nemes fajok, postakosaránként 2.80 kor., 100 kg. vételnél 40 kor. Csemege alma és körte postakosaránként 2.40 kor., 100 kg. 24 koronától feljebb. Görög és sárga dinnye 100 kg. 10 kor., turkesztán és ananász 32 kor., postakosaránként 2.40 kor. Paradicsom, tölthető zöld paprika és fejes káposzta postakosár 2 kor. Vasuti rendelést csakis előleg beküldéssel szállít:

Szabó 235. gyümölcskivitele Csongrád.

Czimbalom

legkülönböz gyártmány. részletfizetésre is olcsón kapható. — Nagy képes árjegyzéket bérmentve küldök.

Öntanulásra egyedül ná am kapható oly cimbalom is, a melyből minden ki meg tud tanulni tanító nélkül művésziessé czimbalomoni.

I. rész 4 — kor. II. rész 1.60 kor. III. rész 4 — kor., a pénz előleges beküldése mellett bérmentve küldöm.

Varga Pál

czimbalomgyártó
MAKÓ (saját ház).

Olcsó uradalmi tej

báró Inkey Pál iharosi
tejgazdaságából.

Tejszínes tej literenkint házhoz
szállitva 16 fillér.

Elárulólóhely Nagykanizsán:

REICHENFELD ALBERT

husáruadjában Erzsébet-tér.

Legjobb
és legfinomabb

Szivarkahüvelyek!

Kincs 1 doboz = 100 drb. . . . . — 36 fillér.

10 „ = 1000 „ . . . . . 2 — kor.

Kincs parafa szopókával

1 doboz = 100 drb. . . . . — 40 fillér.

10 „ = 1000 „ . . . . . 3.60 kor.

Rix Apart Paris

1 doboz = 100 drb. . . . . — 40 fillér

10 „ = 1000 „ . . . . . 3.60 kor.

Judina 1 doboz = 100 drb. . . . . — 36 fillér.

10 „ = 1000 „ . . . . . 3 — kor.

Mosetta minden dobozban 1 szopókával

1 doboz = 100 drb. . . . . — 50 fillér

10 „ = 1000 „ . . . . . 4 — kor.

Eke arany szopókával

1 doboz = 100 drb. . . . . — 50 fillér,

10 „ = 1000 „ . . . . . 4.50 kor.

Cabinet arany és parafaszopókával

1 doboz = 100 drb. . . . . — 70 fillér

10 „ = 1000 „ . . . . . 6 — kor.

Egyptomy

1 doboz = 100 drb. . . . . — 44 fillér.

10 „ = 1000 „ . . . . . 4 — kor.

== Cigarettaöltök darabonkint 20 fillér. ==

Kaphatók: **Fischel Fülöp Fia**

Vidakra 20 doboz = 2000 darabot az összeg előzetes beküldése

könyv- és papirkereskedésben

== Nagykanizsán. ==

ellenében bérmentve küldök.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

NAGYKANIZSA,

Fischel Fülöp Fia könyv- és papirkereskedésében, Városház-palota.

Teljes: Kiadóhivatal: 103.
Szerkesztőség: 78.

Előfizetések és hirdetések:

Fischel Fülöp Fia könyv- és papirkereskedésébe intézendők.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben házhoz hordva:

Egy hónap	1.— K.
Negyedévre	3.— „
Félévre	6.— „
Egész évre	12.— „

Postai széküldéssel:

Egy hónap	1.50 K.
Negyedévre	4.50 „
Félévre	9.— „
Egész évre	18.— „

Megjelenik naponként este 6 órakor
Ünnepnapok kivételével.Felelős szerkesztő: SZALAY SANDOR.
Szerkesztő: RÉVÉSZ LAJOS.

Egyes szám ára 6 fillér.

Köszönet ellenségeinknek.

Nagykanizsa, szeptember 24.

Ázsiai nép vagyunk. Bármennyire átalakult is a gondolat- és érzés világunk; bármennyire megváltoztatta is erkölcsünket, szokásunkat a nyugati népek szelleme: azért még mindig vannak bennünk olyan erős faji vonások, amik eltagadhatatlanul bizonyítják keleti származásunkat.

Ilyen erősen jellemző faji vonásunk, hogy határtalanul szeretjük a kényelmet és az édes semmittevést, amire eredeti magyar őshumorról azt szoktuk mondani, hogy: »az kell nekünk, nem a munka.«

Ez a keleties kényelemszeretetünk, ez a fatalisztikus mindenvárásra való hajlamoság valóságos átok volt rajtunk bizonyos történelmi korszakokban.

Haj, mert aki kiismerte ezt az erős faji vonásunkat, — bizony-bizony egy kis diplomáciai furfanggal nagyon kiaknázhatta ellenünk. Csak módot kellett adnia nekünk egy kis könnyű jóélethez. Csak szépen, simán, kegyes kézzel kellett velünk bárnia. Olyanformán, mintha minden a mi kedvünkért és nem »Lucullus« kedvéért történne. Akkor olyan szépen beadtuk a derekunkat, mintha egyébre se termett volna, csak odaadó, bányászfelid simulékonyaságra.

Ne menjünk nagyon messze vissza a múltba! Csak gondoljunk vissza III. Károly és Mária-Terezia korára!

Ha az a diplomáciai furfang, az a nemzetlelket megvesztegető simogatás, cirógatás, az a kényeztető kedveskedés még sokáig tartott volna: nagyon kétséges, hogy ma már a mi drága magyar nyelvünkön írónk-e le gondolatainkat és fejeznék-e ki érzelmeinket. Talán már régen fölszívott, elnyelt volna bennünket a germán áradat. Ugy beleomlottunk, belesimultunk volna, mint a patyolat.

Mert hát nem igaz ám az az osztrák diplomáciai állítás, hogy a magyar nemzetet előbb katolikussá kell tenni, aztán szegényé. végre osztrákká. Ilyen állítás csak igazán aféle bolondos osztrák koponyából vagy elfajzott koponyából kerülhet ki.

Ellenkezőleg: akkor lettünk csaknem teljesen osztrákká, akkor fordítottunk már hátat ősi erkölcségeinknek, nemzeti nyelvünknek is, mikor kényelemben tartottak ben-

nünket, mikor hízéssel, kedveskedéssel már-már a nemzettagadás, a hazaárulás önkívületébe, örületébe szédítettek bennünket.

Ha II. József a különben nagytehetségű és szokatlannul erős egyéniségű Habsburg-sarj, a kalapos király, a maga erős akaratával, kemény föllépésével a keleties kényelem tespedéséből föl nem rázza, öntudatra nem ébreszti a nemzetet: akkor ma már talán német nyelven írának memoárokat arról az időről, mikor még őseink egy része csak az Ázsiából hozott pásztornyelvet beszélte s a kultúrnyelvet nem ismerte.

Mert akármilyen különösen hangozzék is, — bizony egész határozottan ki lehet mondani; mert erős tanúságot tesz róla nemzeti történetünk könyve is: hogy ezeréves fenmaradásunkat nem a jó barátainak, hanem ellenségeinknek köszönhetjük.

Ha simogattak, öleltek volna bennünket szakadatlanul, — már régen jobblétre szenderedtünk volna.

Mindig kellett nekünk török, tatár, osztrák, román, szerb, tót, német vagy horvát, aki végigvágjon rajtunk, hogy munkára, cselekedésre, összetartásra, poklokki is megküzdő nemzeti öntudatra ébredjünk.

Ellenségeink akciója mindig olyan, reakcióra sarkal bennünket, amely fölrázza tettekre feszíti bennünk a nemzeti önértet, minden legkisebb erő-parányát.

Bizony-bizony mondom: nagy szerencse, hogy a mi kérlelhetetlen ellenségeink nem ismerik keleties faji vonásunkat. Ha ismernék, — már agyencirógattak volna bennünket.

Azért hogy ütnek: határozottan nemzeti köszönetet szavazhatunk valamennyiüknek; mert ezzel csak új életre keltenek, föllejeznek.

A hazai városok fejlesztése.

A magyar városok céltudatos fejlesztése kétségkívül legfontosabb kérdése a közigazgatás küszöbén levő rendezésének.

Rettenetes az a kapkodás, az az öletszerűség, amelyvel városaink eljárnak. Van város, amely kidobta a gázvilágítást, hogy villamossal világítson, de se csatornája, se vízvezetéke nincsen s a több mint harminczezer lakossal bíró városnak körülbelül tíz olyan kutja van, amely kifogástalan vizet ad. A városi műszaki közigazgatásnak egyik legalaposabb ismerője, Lovas Zsigmond, Győr város mérnöke, ma kis füzetben tesz javaslatot a hazai városok fej-

lesztésére. Lovas már több könyvet adott ki. Valamennyi azt a célt szolgálja, hogy a magyar városokat tervszerűen fejlessék.

Ma megjelent munkájában rámutat Lovas, hogy a városoknak századok mulasztását kell pótolniok. — Szerinte a városfejlesztés föltételének helyes gyakorlati eszközeit megválogatni, — megteremteni és gondosan ápolni a kormány elsőrendű feladata. Elmondja, hogy a belügyminiszter ama jogának, hogy a kögyűlés határozatát jóváhagyja, vagy megsemmisíti, a gyakorlati közigazgatás szempontjából minsem jelentősége, mert a minisztériumban a helyi viszonyokat egyáltalán nem ismerik. Lovas javaslata az, hogy a belügyminisztérium városi osztályát olyan műszaki osztályival egészítsék ki, amelynek tagjai kizárólag a hazai városok mérnökeiből sorozzák. S a belügyminiszternek meg kell adni a jogot, hogy a városok egységes fejlesztése érdekében, a helyi viszonyok mérlegelésével, de a városönkormányzati jogának épében tartásával, az intézmények megvalósításának a sorrendjét megállapítsa. Lovas Zsigmond másik javaslata, hogy a műszaki osztályival kapcsolatban a hazai városok összes intézményeit és közműveit magába foglaló gyűjteményt rendezzen. A városok ugyanis évenként 100 milliónál többet költenek intézményekre. El is kűdik az embereket tanulmányutra, de es nem alkalmas arra, hogy a városok a legjobb intézményt legolcsóbban csinálhassák meg. Ez a muzeum módot és alkalmat adna arra, hogy a városi intézmények minden ágát kényelmesen, olcsón és es alaposan tanulmányozhassák.

A jövő nemzedék szabad nevelése.

Gyermekek és ifjak egyesülése.

A falanksz-egyesület fölhívása.

— Saját tudósítónktól. —

Fölte érdekes és siker esetén kétségkívül országos fontosságú mozgalom megindítását jelent a vármegyénkben az a fölhívás, amelyet a nemzeti falanksz-egyesület tegnap intézett Zala vármegye közönségéhez, az alispáni hivatal útján.

A fölhívás ismerteti az egyesület célját, amely röviden ez:

A nép szellemi és testi művelésének előmozdítása, népies ismeretterjesztő előadások tartása, dal-, torna- és céllövő versenyek rendezése, jutalomdíjak és kitüntetések alapítása, a versenyek állandósítására céllövő házak és bordosházak népjárátszin emelése.

Tény az, hogy a középiskolába nem járó gyermekkel, amint az elemi iskolából kikerül, ugyszólván senki sem törődik, sem szellemi, sem testi fejlődésével. Ezt akarja kesébe venni a falanksz-egyesület, amelynek már is sok híve van.

Egyelőre csak az lenne a teendő, hogy a falalanksz egyesület vasárnap délutánonként 1—2 órát fog-

lakozónak minden községben a tűzoltó, vagy a jegyző, vagy aki erre vállalkozik. A gyermekekkel szabad-gyakorlatot, versenyfutást, ugrást stb. végeztetnének, amelyből időközönként nyilvános verseny is válnék, sőt 1-2 év után kerületi és országos gyermekversenyt is lehetne rendezni.

A főnökökből előlévőre tanítanak, azután dalárdákat alakítanak, verseket szavaltatnának velük és alkalmas szindarabot is előadnának.

Ez a népre művelő hatással lenne és apránként a svájcihoz hasonló erős, képzett, öntudatos középosztályt teremtene.

De még egy nagyjelentőségű célt is közelebb hozna hozzánk ezek megvalósítása. Ugyanis a gyermekeknek és ifjaknak ilyenforma egyesülete a versenyekben résztvevőket bizonyos katonai rendbe szoktatja és a katonaságnál szükséges sok dologra kioktatja úgy, hogy az így nevelt generáció katonai dologban is 21 éves korára annyira járatos lesz, hogy a főlső katonai körök a két éves szolgálat előtt ki nem térhetnek.

Nagyobb körvonalakban ez a talansz-egyesület célja és hisszük, hogy amint az ország sok vármegyében sikerült, — Zolavármegyében is bódítani fognak ezek az eszmék annál is inkább, mert megvalósításukhoz nem kell egyéb, csak egy kis jóakarát és a gyermekek iránti szeretet.

3 UJ SZÓ...
ALTVATER
GESSLER
BUDAPEST

GESSLER SIEGFRIED
JÄGERNDORF-BUDAPEST

GESSLER-FÉLE VALÓDI
DANUBIUS
MUSTÁR

Földt az osztrák kereskedőkre.

A belügyminiszter rendelete Zalamegyéhez.

szeptember 24.

Élrevaló rendelet érkezett a belügyminiszteriumból Zalamegye törvényhatóságához, amelyet az ország összes törvényhatóságainak megküldettek. Ebben a rendeletben utasítja a belügyminiszter a törvényhatóságokat, hogy azokról az osztrák kereskedőkről, akik magyarországi városokra járnak, jegyzéket készítsenek. E jegyzékek alapján aztán a pénzügyigazgatóságok megadhatják a Lajthán tülről ide látogató városokat.

Ez az intézkedés a megtorlásjegyében fogant. Válaszul szolgál arra az osztrák rendeletre, amely az ausztriai vásárokat látogató magyar kereskedőket iparengedély váltására s e révén jövedelmi adó fizetésére kötelezi.

Nem a retorzióban rejlik azonban e rendelet fontossága, bár kétségtelen, hogy e révén Ausztriával szemben Magyarország csak nyerhet. A fejlettebb osztrák ipar és kereskedelem helyzetéből önként következik, hogy sokkal több osztrák kereskedő hozza portékáját vásárainkra, mint viszont. Kétségtelen az is, hogy az osztrák verseny jobban súlyosodik a magyar kereskedelemre, mint megfordítva. Az intézkedés üdvösségét abban látjuk, hogy a magyar ipar védelmére a vámvonalon kívül eső területen keresi a célravezető módokat.

A magyar ipar és kereskedelem fejlesztése és felvirágoztatása a hathatós erkölcsi és anyagi támogatáson felül a káros befolyások megszüntetését, vagy legalább meggyöngítését követeli meg. Ameddig vámvonalal nem biztosítjuk ipari termékeink versenyképességét, más módokon — és erre jögen minden ut — kell védekezni az invázió ellen.

Hirek.

— **Bizottsági ülések.** Városunk regale bizottsága a fogyasztási adók megváltása tárgyában a polgármester elnöklésével ma délután ülést tartott. A bizottság nem határozott véglegesen. — A pénzügyi bizottság tegnapi összehívott ülése a bizottsági elnök megbetegése miatt elmaradt.

— **Cimerek a városházán.** Az a városi közgyűlés, mely annak idején a közgyűlési terem díszítését elhatározta, elfogadta azt a tervet, hogy a polgármesteri szék fölé az ország és a város gipszből készült cimereit is elhelyeztetik. Ezzel a munkával Rákos fővárosi szobrászt bízták meg, kinek egy alkalmazottja városunkba érkezett és ma már dolgozott a domborműveken. Ez a munka pár nap alatt kész lesz és már a legközelebbi közgyűlésre ezzel be lesz fejezve a nagyterem díszítése.

— **A vármegyék költségvetése.** Andrássy Gyula gróf belügyminiszter rendeletben arra szólította föl a vármegyéket, hogy a költségvetéseket pontosabban állítsák össze s az egyes rovatokban mutatkozó eltéréseket tüzetesen okolják meg. Végül elrendeli a belügyminiszter, — hogy a vármegyék költségvetését minden évben legkésőbb november végéig terjesszék a belügyminiszteriumhoz.

— **Sikkasztó csendőrőrmester.** Egy megtévedt embert keresett tegnap városzerte a nagykanizsai csendőrség, amivel élénk figyelm terelődött erre az ügyre. Eortalan Ferenc címzetes csendőrőrmestert keresték, ki a reábizott hivatalos pénzből 20 koronát elikkasztott, aztán megszökött. Bertalan csak pár hónapja helyezték át Nagykanizsára, mert előbbeni állomáshelyén, hol már kerülete is volt, felesége halála óta hanyagságot tanusított, kártyás ember lett és megbízhatatlan volt. A züllés utján áthelyezése után sem állott meg. Vasárnap a hivatalos pénzből 20 koronát magához vett és elment kártyázni. Ugy tervezte, hogy ha nyer, a sikkasztott pénzt vissza teszi a helyére. De mint mindig, ezúttal sem volt szerencséje, a pénzt elvesztette és erről másnap nem tudott számot adni. Midőn látta, hogy bűne kitudódott, megszökött. Erélyes nyomozás után a szepetneki határban fogták el és visszahozták a laktanyába, hol fogva tartják. A hadbíró holnap ideérkezik és ebben az ügyben vizsgálatot tart.

— **Eljegyzés.** Róssai Lajos az Ujlaky, Hirschler és fia cég tisztviselője Alsódomboruban eljegyzte Sauer Adel kisasszonyt Nagykanizsáról, (Minden külön értesítés helyett.)

— **Na játssz a tűszel.** Ismét áldozata van a vigyázatlanságnak. Zalazentgróti tudósítónk írja, hogy tegnap Husz Rozi 15 éves cselédleányt súlyos égési sebekekkel szállították be az ottani kórházba, hol most élet és halál közt lebeg. A leány új diót evett és ennek a foltját akarta kezéről úgy elhárítani, hogy azt előbb spirittussal bekenete, aztán kénese gyufa lángja fölé tartotta. Kezén a a spirittusz meggyült és csakhamar a leány lángokban állott. Életbeumaradásához kevés reményt fűznek.

— **Visszaélősek a 48-ik gyalogezrednél.** A kasztrayák titkait hét pecsétetes lakat és vasfogyciem őrizi, ritka eset, hogy onnan valamely kiszivárogon. Most a nagykanizsai 48-ik gyalogezred titkait szellőzteti egy elbocsátott őrmester, aki a rajta esett sérelemért így akar elégtételt venni. Szagár Adolf hosszú időn át kezelőőrmester volt a nagykanizsai 48-ik gyalogezrednél. Nemrég rájötték, hogy az őrmester szabálytalanságokat, mások szerint visszaéléseket követ el. Büntetésből az őrmestert nyugdíjigényeznek megszüntetésével *albocsátották* a hadseregtől. Az így kenyér nélkül maradt ember most nyíltan nyilatkozatosorozatot közöl az egyik helyi lapban. Első nyilatkozatában több szenzációs leleplezést ígér azokról a visszaélésekről, melyek szerinte az ezredben előfordultak és ma is grasszálnak még. Eddig megjelent közleményeiben egy altisztel foglalkozik, ki leírása szerint vérlázító brutalitással bánik a legénységgel. Mai nyilatkozata e jelentőséges két szóval végződik: »Folytatása következik.«

— **Egy uriasasszony balesete.** Könnyen végzetessé válhatott volna az a baleset, — mint nekünk Zalazentgrótról jelentik, — mely Hoffmann Miksa kereskedő nejét érte. A cseléd nem volt otthon, ezért az urinő maga próbálta meg, hogy a csigás nyitott kútból vizet merjen. Közben megszédült és fejével előre a kutba zuhant. Szerencsére csakhamar kimentették és így az ijedségen és apróbb zúzódásokon kívül enyéb baja nem esett.

— **Járványbizottság.** Sümegről írják: Említettük hogy az alispán rendeletre megalakult az egészségügyi bizottság, a mely értekezletén tekintve, hogy a járásorvos jelentősére a distertisz járványosan fellépett — járványbizottsággá alakult. A bizottság tagjai úgy járvány idejében mint máskor a köztiasszágat ellenőrzik, illetőleg javaslatot tesznek a községi előjáráságnak — az egészségügy tekintetében teendőkre végrehajtására.

— **A selyemtenyésztés hanyatlásáról** adhatunk szomorú hitt és pedig úgy Zalavármegyére, mint az egész ország területén. Számokban kifejezve ez a hanyatlás a termelt selyemgubók 20 százalékos fogyására tehető és ennek következtében a selyemfonók is csak korlátozott munkaerővel dolgoznak. Ez a sajnos eredmény okozati összefüggésben van a nagyarányú kivándorlással, a sok százezer magyar kivándorló között sok az oly szegény, aki eddig az aránylag jól jövedelmező selyemtenyésztéssel foglalkozott és a selyemgyárakban talált munkát, mit azonban a jobb kereset reményében elhagyott. További oka a selyemtermelés hanyatlásának, hogy igen sok községben vagy nincs elég szederfa, vagy ha van is, magántulajdon képeznek és nem engedik meg a letarolását, minék következtében a selyemtenyésztők 15-30 kilométer távolságból kénytelenek az eperfaeveget gyűjteni, ami igen sok idővesztésébe és költségbe kerül és a szegény nép inkább felhagy a gubótermeléssel. — Ezen a bajon csak úgy lehetne gyökeresen segíteni, ha az eperfaenyésztés országzerte és különösen vármegyénkben nagyobb méreteket venne, illetőleg a kiültetett eperfákra az eddiginél sokkal nagyobb gond fordítatnék. Mert eperfa, a selyemtenyésztési felügyelőség határtalan gondosságából és áldozatkészégéből igen sok ültetett ki, de ezeknek több, mint fele tönkrement a rossz kezelés miatt és az ápolás hiánya következtében. Még sivarabb a helyzet Tolnavármegyében, ahol 7000 kiültetett eperfából több, mint 5000 ment tönkre. Csak úgy mellékesen je-

gyezsük meg, hogy ugyanezen időben Japánban, 20 százalékkal emelkedett a selyemtermelés. Ez a különbség Japán — és közöttünk.

— **Új zongoratanár.** Goll Kamill, zongoratanár, — Sauer Enil tanítványa, — a bécsi Mesterakadémia ez évi Rubinstein-díj nyertesek e napokban városunkba érkezik és itt letelepedik. A tanítást október hó 1-én kezdi meg.

— **Nem türik a galambokat.** Nagykanizsának apróbb nevezetességei közé tartozik az a sok száz galamb is, melynek tanyája a zsidó templom tanyája volt. Megszokták és nem bántották a szelid fehérgalambokat, melyek sok évtized óta oly otthonosan érezték magukat a templom tetején, mintha a legnagyobb hitközségi adót ők fizetnék. Am a pozsiának ezáltal is halála lett a reálja számítás, mely azt a határozatot eredményezte, hogy a galambokat nem türik meg többé a templom tetején és táján, mert azok piszkot csinálnak. Így hát a fehér madarak kénytelenek lesznek szállást változtatni. Ime, ők nem mentek a lakáskeresés kellemetlen gondjaitól.

— **Ahol csak lányok születnek.** Az egyke rendszerénél még nagyobb veszedelem fenyegeti Nagyhasznai községet. Nem születnek fű gyermekek. Tavaly, 1906. évben egyetlen egy fű gyermek született. Ebben az évben meg éppenséggel nem született egy sem. Így hát megállapíthatjuk, hogy két egymás után következő évben ez a község nem ad katonát. De ennél sokkal nagyobb veszedelem, hogy kiveszőben van a községben a magyar faj. Szomorú dolog ez nagyon és kellene, hogy tette serkentse azokat, akik hivatva vannak arra, hogy mentől előbb véget vessenek ennek a veszedelemnek.

— **Jegyzők országos nagygyűlése.** Az országos jegyzői egyesület e hónap 29-én, Budapesten tartja meg országos nagygyűlését.

— **Visbefutott gyermek.** Csurgói leveleslőnk írja: *Kotnyek*. János szentmiklósi földműves 5 éves Boldizsár fia tegnap délelőtt néhány kis társával a község határában levő kenderászatok körül játszadozott. *Kotnyek* Boldizsár egy vigyázatlan pillanatban belezuhant az egyik vízzel tele ástató gödörbe. Megrémült társai erre beza-
ladtak a faluba, de mire a segítség megérkezett, a kis fű már meghalt. Holttestét ma boncolták föl.

— **Ősz a korosmákban.** Nyenkor szezon kezdetén egyre-másra alakulnak városunkban is az úgynevezett kedélyes asztalok, vagy asztaltársaságok, amelyeknek tulajdonképeni hivatása az volna, hogy mint a nagy társaságnak kiegészítő őrsei, vagy szakassal bizonyos szociális ténykedést is fejtsenek ki, a melyek azonban a tapasztalás szerint nem tekinthetők egyebeknek, mint az őszi és téli esték unalmát elűző kompániáknak, amiket a tavaszi nap ugy azét cserget, mintha sohasem is léteztek volna. — **Egyik másik ugyan kezdetben programmal alkot, jelszavakat vesz fel, rendszeren azonban programból nem lesz semmi, s a jelszavak is csak jelszavak maradnak.** A jó időt feleseli a politika meg a kvaterkázás. A program meg a jelszó pedig fedezet odahaza — az aszonnal szemben.

— **Weisz Miksa divatruházában.** Nagykanizsa. Bazár épület. Az őszi és téli confekció és ruhaszövet újdonságok megérkeztek! Megtekintés ajánlatos! Olcsó árak!

— **Még nem késő!** — Siessen rendeljen meg küldemény *Radial-Elizirta*, mely rövid idő alatt oly nagy népszerűsége tett azért, hogy az italok királya címmel tüntették ki.

Legújabb zeneművek:

Strausz Oszkár: A primáskisasszony (Ein Walzertraum) operette 2 fűzetben magyar szöveggel . . . K 6.—
keringő külön kiadásban . . . 2.40

Kapható állandóan: FISCHEL FÜLÖP FÜNY-
és papírkereskedésében Nagykanizsán.

Daczára

a volt szabósztrójknak

elegánsan,

olcsón és

jól

öltözködhetik ha uri öltöny,
felöltő és télikabát szöveget
nálam szerzi be

Weisz Miksa

Nagykanizsa. — Bazár.

Elsőrenau angolgyárt-
mánu szöveget

Olcsó árak!

Szülők figyelmébe!

n ki köz iskolai öltönyt

n ki köz férfi öltönyt

n ki férfi és gyermek cipőt

n ki kalapot és sapkát

ne mulassza el vásárlás előtt

Rkar
vásá-
rolni,

Frank Vilmos

legnagyobb ruhaárúházat megtekinteni.

Frank Vilmos

a bel- és külföldi legmegbízhatóbb szövetgyárosokkal áll összeköttetésbe s így mérték után is a legjobb és legizlésebb öltönyöket készíti a legolcsóbb árért.

Frank Vilmos

Nagykanizsa, Bazár-épület.

Táviratok és telefonjelentések

A kiegyezési tárgyalásokat ismét elhalasztják.

Bécs, szeptember 24. A magyar lapok ma pozitív értesülésképpen közlik, hogy a kiegyezési tárgyalásokat október elején Budapesten folytatni fogják és erre az alkalomra az osztrák miniszterek jönnek el hozzánk. Ezzel szemben osztrák politikai körökből szerzett információk azt közlik, hogy nem valószínű, hogy a kiegyezési tárgyalásokat a magyar parlament megnyitása előtt folytatni fogják. Az osztrák politikusok szerint a két állam kormánya közt oly nagy a konfliktus, hogy ennek eloszlátása előtt további tárgyalásokba nem bocsájtkozhatnak.

A román miniszterek Magyarországon.

Kolozsvár, szeptember 24. Itt óriási feltűnést keltett az a hír, hogy *Sturdza* Demeter és *Juon Bratianu* román miniszterek a beszercei román kultúregyesület közgyűlését megelőző napon Besztercén tartózkodtak és a román nemzetiségi vezetőférfiakkal értekeztek. Ezenkívül néhány román községet is meglátogattak. Kolozs megye aispánja ma reggel telefonon a határrendőrséghez fordult és felvilágosítást kért az iránt, hogy a román miniszterek tényleg bejötték-e a magyar határon. A válasz szerint a határrendőrségnek erről *nincs tudomása*.

Arad szeptember 24. A *Lupta* című román lap szerkesztősége ma egy nyilatkozatot adott ki, mely szerint a román miniszterek magyarországi tartózkodásáról szóló hír alaptalan koholmány, mert a beszercei gyűlésen Rát és Mihályi nemzetiségi képviselők kivételével az egyesület keretén kívül álló személy nem vett részt.

Luby Géza kilépése a függetlenségi pártból.

Budapest, *Luby Géza* orsz. képviselő kijelenti, hogy azon esetben, ha a függetlenségi pártból kilépne, ezt csakis azon esetben tenné, ha a kiegyezés a mostani tárgyalásokon kialakult föltételek mellett valószínű meg. Kilépési szándékát sokan a választói reformmal hozták kapcsolatba. Kijelenti, hogy őt a választói reform kérdése nem érdekli, mert az általános titkos és községenkinti választói jog behozatalát *nem tartja időszerűnek*.

A szultán sógorát meggyilkolták.

Konstantinápoly, szeptember 24. *Ali* béget, a szultán sógorát, ki tegnap ideérkezett, az éjjel szállóbeli lakásán meggyilkolták. A gyilkosok kiküldetését nem is sejtik, *elmenekültek*.

A gazdák érdeke.

Debrecen. szeptember 24. A debreceni gazdasági egyesület ma sürgős kérvényt intézett *Darangi Ignác* földművelésügyi miniszterhez, melyben kéri, hogy a szerb élő állatok behozatalát *sürgősen gátolja meg.*

Haldokló nagyherceg.

Berlin, szeptember 24. A *badeni nagyherceg* ma reggel fölvette az utolsó kenetet. A nagyherceg utolsó perceit éli, megmentésének reményéről letettek az orvosok.

Megakadályozott öngyilkosság.

Budapest, szept. 24. *Horváth Eszter* debreceni nevelőnő ma reggel a fővárosba érkezett. Első utja a budai rakodópartra vezetett, honnan a *Dunába vetette magát.* Az öngyilkossági kísérletet a partonállók észrevették és csakhamar két rendőr a leány után ugrott, kit hosszas és kínos küzdelem után sikerült kimenteniök. A félholt leányt kórházba szállították. Egy levelet találtak nála, melyben azt írja, hogy családi viszály kergeti a halálba.

Az örökség miatt

Szegvár, szeptember 24. Borzalmas gyilkosság történt Szegvárdon. *Szabó György* földműves, ki anyjával lakott, régóta kérte anyját, hogy örökségét még életében adja ki neki. Erre az öregasszony nem volt hajlandó és a fiú borzalmas módját választotta annak, hogy örökségéhez jusson. Tegnap bement a védtelen öregasszonyhoz és azt egy *konyhakéssel meggyilkolta.* Több sebet ejtett rajta, melyek mindegyike halálos lehetett. Irtozatos munkája után a holttestet az udvaron elásta, e munkájának azonban tanúi voltak, kik az állatias fiut följelentették a csendőrségnél. A csendőrség rá is akadt a hullára. A gyilkost letartóztatták és átadták az ügyészségnek.

Segédszerkesztő: **Nagy Samu.**

Laptulajdonos és kiadó:

FISCHEL FÜLÖP FIA**Olcsó uradalmi tej**

báró Inkey Pál iharosi tejgazdaságából.

Teljeszines tej literenként házhoz szállítva 16 fillér.

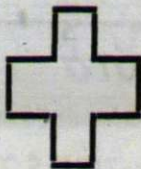
Elárulólhely Nagykánizsán.

REICHENFELD ALBERT

husárudjában Erzsébet-tér.

Nincs ház és lakás

ahol még nem lenne illatos valódi **Alföldi fehér kereszt**

sósorszesz. Mindenki tudja,

hogy legolesobb háziszser az illatos **Alföldi fehérkereszt** + **sósorszesz**

Mi azt mondjuk,

hogy mesés hatása van e pompás készítménynek

azt mondjuk:

hogy vegyen egyszer próbára

1 óriási próbátveget

40 fillér az ára.

Mindenütt kapható.

Fiz Alföldi fehér kereszt sósorszesz egyedüli gyártója az

Első Alföldi Cognacgyár

részvénylársaság

Kecskeméten.

Ó csász. és kir. leánya József főherceg hamarai szállítója.

Postán utánvétellel vagy a pénz előzetes beküldése után.

Á R A K:

Óriási próbátvev 40 fillér. Nagy üveg 1 kor. Egész nagy üveg 2 korona.

Mindenütt kapható.

Felsőhábon az eddig Eppinger néven szerplé **vegyeskereskedés** kiválóan előnvös üzlethelyisége, lakóház mellékhelyiségek és kerttel **október 1-től** bérbeadatik. Kövelehhit **Dr. Dunszt Ferencz** háhoi apatnál **Keszthelyen.**

Pénzkölcsönt

minden összegben kaphatnak állami, vérsól és egyéb haszniselek, katonatisztek, kereskedők 6-7%, mellett egy rövid időre, — mint 10, 12, 15 és 30 éves **lőrésztesre.** Katonatiszti övadászok szerek 10 nap alatt kölcsönt továbbá birtokokra a házakra I. és II. betáblázásra 30 nap alatt **legolcsobb napl kamattal** mellett.

Bővebb felvilágosítással szolgál.

Kaufmann Kálmán hat. enged. bankbizományi bizt. —

Budapest, VII., Izabella-utca 35. sz.

ELADÓ

egy jóforgalmu **fűszer** üzlet

Cim a kiadóhivatalbar.

Méhészgazdák figyelmebe!

MÉZ

bármily mennyiségben legjobban értékesíthető

Rothschild Samu

mézőgyarokkedőnél Nagykánizsán, Magyar-utca 19.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

NAGYKANIZSA.

Fischer Páló P. könyv- és papírkereskedésében, Városház-palota.

Teljesen: Kiadóhivatal: 103.
Szerkesztőség: 78.

Előfizetések és hirdetések:

Fischer Páló P. könyv- és papírkereskedésébe intézendők.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben házhoz hordva:

Egy óra	1—K.
Negyedévre	3—
Félévre	6—
Égész évre	12—

Postai széküldéssel:

Egy óra	1.50 K.
Negyedévre	4.50
Félévre	9—
Égész évre	18—

Megjelenik naponként este 6 órakor
Lunapapok kivételévelFelolós szerkesztő: SZALAY SANDOR.
Szerkesztő: RÉVESZ LAJOS.

Egyes szám ára 6 fillér.

Az erő jogán.

Nagykanizsa, szeptember 26.

A legutóbbi napok politikai vonatkozásaikban újból ráakad az olvasó arra a már évek óta kísértő nemzetiségi perfidiára, mely alkalmas arra, hogy a nyugoteurópai közvéleményt megtéveszse és a mi vékonyan folyó sovénységünket valami olyan hatalmassá dagadt zuhatagnak tüntesse föl, mely végigtipor a nemzetiségeken, azok érzelmein és legelemibb ember jogain. Egyik másik mámoros fejű agitátor — erről az esetről különben is eleget olvastunk — hazugul, csunyan megtévesztette a norvégiek egyik nagy íróját — aki ezeknek a hitvány információknak alapján az európai közvélemény színe előtt kétségbevonta azt, mintha alkotmányosságunk igazán liberális alapokra volna fektetve és azzal vádolt meg minket, hogy az igazságot pártállás szerint kezeljük. És a mikor mindezt elmondotta, durván, brutálisan nekitámadott a közoktatásügyi miniszternek is.

Ez az eset is teljes tanúságát adja, hogy a nemzetiségi apostolok immáron nem férnek a bőrükbe. Állami fensőbbségünknek rugaszkodva neki, olyan jogokat követelnek, melyek minden kitérés nélkül egyenesen az állami élet egységének megbántására vezetnének. Nem számolnak azzal a jogforrással, mely ezer esztendő történelmünkéből vezeti le államiságunk alapzatait, számításon kívül hagy minden érzelmi momentumot és hogy a lehetőségig széles körre vihesse át a nemzetiségi propaganda a maga célzatait, nem szent és nem sérthetetlen előtte alkotmányosságunk és teljesen indifferensnek mondja ennek az országnak a jövődjét. Olyan állapot ez, mi mellett hallgatólagosan nem lehet: gyáva és éretlen az, aki szólanul tűri, hogy éretlen subancok sárral dobják meg. Mikor joga és ereje van ahhoz, hogy szétüssön köztük.

Kulturánk, multunk, és számarányunk egyenként predestinál arra, hogy ebben az országban az állami fensőbbséget kizárólagosan mi gyakoroljuk. Hazudik minden olyan magyarázat, mely a nemzeti veletlenségekkel kapcsolatban jogosultságról beszél és hazudik az eseményeknek minden ilyen kommentálása, mely önkényes hajlandóságokkal, a nemzetiségekkel szemben kifejtett prepotenciával vádolja meg a ma-

gyarságot. Elvégre mi élni akarunk és föltétlen jogunk van hozzá, hogy a jövődönket biztos bázisra fektessük. Megnyomorít az idő, tönkre gázol az események sora, hanem biztosítjuk a magyar faj hegemóniáját itt ezen az ezer éven át magyar vérrrel öntözött földön.

Megrázkódtatások nélkül, egyszerűen, simán — az assimiláció törvénye hozza magával ezt — olvadhatnak be a nemzeti-ségiek a magyarságba; ez idő elmosza az éles konturokat, megkopnak a ríktő színek, és ebben a testvéries egybeolvadásban lenne letéve a diadalmas, nagy Magyarország záloga. Mindenkinek meg kell magyarosodnia aki nem magyar. Évtizedeken keresztül tanúságát adtuk annak, hogy nem kívánjuk természetellenesen siettetni ezt a processust, az évek során át túrtuk — sokszor ökölbesorított kezekkel — a nemzetiségi tulkapásokat és vártuk, hogy tombolja ki magát ez az irreális fanatizmus. De már meghaladta azt a határt államiságunk ellen irányuló csapongásai-ban a nemzetiségi szervezkedés, mely határvonal teljesen híján van minden veszélyes vonatkozásoknak és a melyen inneni kalózkodások még csak komikus nagyotakarásról és nem komoly céltudatosságról tesznek bizonyosságot.

Ébredjenek öntudatra a nemzetiségiek, ne induljanak hadba a magyar államegység ellen, mert tovább nem tűrünk. Nem tűrünk az erő, kulturális fölény és az állami szupremátia jogán.

A néppárt szervezkedése Zalában.

— Saját tudósítónktól. —

Egy érdekes írás került ma véletlenül a kezünkbe. A néppárt központi szervező-bizottságának az összes zalavármegyei plebánosokhoz írott „szigorúan bizalmas” körlevele volt ez az írás, amely alatt Molnár János pártelnök manuipriája olvasható. Ez a körlevél tudatja a plebánosokkal, hogy a néppárt a vármegyékben szervezkedni, tért hódítani és befolyást szeretni kíván, miért is kéri a plebánosokat; tudassák bizalmasan és sürgősen a központi irodával, hogy a plebánusjukhoz tartozó községek a megyebizottsági tagok választásánál hol szavaznak és hogy a néppárt mivel köztül kit lehetne ott a győzelem reményével fölléptetni? Szóval a néppárt a vármegyeházaan erőitenni akarja a pozícióját. Tekintettel arra, hogy ezt a mozgalmat a központi iroda, tehát maga az országgyűlési párt, organizálja és vezeti, (még pedig a legnagyobb esőndben) érdekes volna megtudni, hogy megengedik-e az az akció a koalíció pártja között létrejött pártközi megállapodásokkal?

A déli vasuti tisztviselők mozgalma.

Fenyegét a passzív rezisztencia.

— Saját tudósítónktól. —

A déli vasuti tisztviselők vasárnap Marburgban, tegnap pedig Budapesten tartottak gyűlést; a nagykanizsai állomás tisztikara mindkét gyűlésen képviselve volt.

Budapesten a következő határozati javaslatot fogadták el:

1. A gyűlés sajnálatát fejezi ki azon a tényen, hogy míg a déli vasut bécsi vezérigazgatóság az osztrák vonalak alkalmazottaival ezek bizalmi férfai útján már szeptember közepén hivatalosan közölte a tervbe vett fizetérendezés módzatait, addig a magyar vonalak üzemigazgatósága szövetségünk elnökének közbenjárása mellett is, mai napig sem tartotta szükségesnek az igazgató-tanács elé terjesztendő fizetésrendezési tervezetnek akár szövetségünk útján, akár közvetlenül a személyzettel való közlését. 2. Megállapítja, hogy éppen az üzletigazgatóságnak e megokolatlan eljárása következtében oly ellenőrizhetetlen hírek kaptak szárnyra, a melyek a személyzet körében évek óta tapasztalható s utóbbi hónapokban egyre erősödő nyugtalanságot és izgalmat a vasuti szolgálat kárára csak növelték és a személyzetet végképp elkeserítették, látván, hogy jogos várakozásaiban és reményében minduntalan csalódott. 3. Kijelenti, hogy meggyőződése szerint a Déli vasuti alkalmazottak közt a nyugalom és megelégedettség csak akkor fog beállni, ha ugyanazokat az illetményeket kapják meg, a melyeket 1907. L. törvénycikk a magyar királyi államvasutak alkalmazottai részére biztosít, és ha mindenkit azonnal ugyanabba a rangba és fizetési fokozatba soroznak, amely őket megilleti. — 4. Annak a reményének ad kifejezést, hogy a déli vasut igazgató-tanácsa, fölismerve az egyedül célra vezető helyes módot, a magyar vonalak személyzete részére teljes mértékben megadja a M. A. V. alkalmazottjai által már július óta élvezett nagyobb illetményeket és nem fog oly helyzetet teremteni, a mely a személyzet jogai kivívása végett fönnálló törvények keretén belül oly eszközök igénybe vételére kényszeríteni, hogy ezek alkalmazása ugy a déli vaspálya-társaság, mint a közérdek kárára szolgálhatnak.

A marburgi gyűlésen kimondták:

A személyi bizottság addig nem tárgyal a Déli vasut igazgatóságával, míg el nem fogadja, hogy női hivatalnokot és munkást is delegáljanak. Ha ezt a kikötést elfogadják, akkor a tárgyalást e héten megkezdeni és a hét végéig befejezni tartoznak. Ha pedig a tárgyalások a hét végéig kedvező eredménnyel befejezést nem nyernének, akkor a Déli vasutak személyzete október 1-től a passzív rezisztencia terére lép.

Harmincezer példányban küldték szét a gyűlés óta a harci kiáltványt ugy az osztrák, mint a magyar déli vasutasokhoz.

Főszólítjuk Ausztria összes vasutasait és a velünk barátságos magyar déli vasutasokat, — vegyi a kiáltvány, — hogy a közbe követelesek támogatása végett 1907. október 1-től minden tulmunkát, különösen azonban minden szabályzatellenes fiunkát, határozottan tagad-

Janak meg. Semmi sztrájkot, semmi ellenállást, semmi ellenmozgást, hanem szigorú ragaszkodást a törvényhez és szabályzathoz!

Ez a szigorú ragaszkodás a törvényhez és szabályzathoz pedig nem más, mint a veszedelmes passzív rezisztencia.

Táviratok

és telefonjelentések

A miniszterelnök Budapesten.

Budapest, szeptember 24. *Wekerle* Sándor miniszterelnök klopodiai birtokáról ma reggel Budapestre érkezett. A miniszterelnök a délelőtti fojyomán a miniszterelnökségen és a pénzügyminiszteriumban a sürgősebb aktákat intézte el, délután pedig részt vett a minisztertanácson.

Minisztertanács.

Budapest, szeptember 24. Ma délután miniszteri tanácskozás volt, melyen a kabinet minden tagja részt vett. A tanácskozás a kiegyezés kérdéseivel az október 10-iki általános sztrájkjal, a parlament megújításával és Rakoczy horvát bán intézkedéseivel foglalkozott.

Az orosz külügyminiszter Bécsben.

Bécs, szeptember 25. *Izvolskij* orosz külügyminiszter ma reggel ideérkezett. A miniszter Aehrenthal báró külügyminiszternél reggelizett, délután pedig az ide érkező *Károly* román királynál jelent meg audiencián.

Az október 10-iki munkaszünet.

Budapest, szeptember 25. Az országos szociáldemokrata párt központja az október 10-iki általános munkabeszüntetés ügyében ma értekezletet tartott. Az értekezleten bejelentették, hogy eddig 64 város munkásai csatlakoztak a tervhez — és több helyen a *magániszviselők* is részt vesznek a tüntetésben. Horvátországból is tömegesen csatlakoztak a munkások. Budapesten eddig 150 ezer munkás jelentette ki, hogy október 10-én nem dolgozik és a tüntetéseken részt vesz.

Feloszlott beszámoló gyűlés.

Bazin, szeptember 25. *Ioánka* Milánót nemzetiségi orsz. képviselő tegnap itt beszámoló beszédet akart tartani, az összehívott népgyűlést azonban a hatóságnál nem jelentették be. A nép össze is gyűlt a főtéren, midőn azonban a gyűlést meg akarták kezdeni, a fősolgabíró utasítására kivezényelt csendőrök a gyűlést feloszlatták és a beszámoló megtartását megakadályozták.

Öngyilkos lett, mert sikkasztott.

Kaposvár, szeptember 25. *Ragási* Lajos pénzügyi tisztviselő ma föbelőtte magát és meghalt. A hivatalában megtartott rovatcsökés megállapította, hogy Ragási nagyobb összeget sikkasztott és ezért lett öngyilkos, mert félt, hogy bünjére rájönnek.

Ki nyert?

Budapest, szeptember 25. Az osztálysorsjáték mai húzásán nyertek: 200 ezer koronát a 2261, 40 ezer koronát a 121886, 15 ezer koronát a 105964 számú jorsjegyek.

Letartóztatott sikkasztó

Budapest, szeptember 25. A rendőrség ma délben letartóztatta *Fasakas* Árpád tisztviselőt, ki főnökei kárára nagyobb összeget sikkasztott.

A gyilkos orvosnövendék ügye.

Budapest, szeptember 25. Nagy feltűnést keltett pár hónap előtt *Rohrbach* Jakab orvosnövendék esete ki koldvesét mérgeinjekcióval megölt. A leány a mérgezés következtében ma a kórházban meghalt. — Rohrbach eddig a rabkórházban fekvött. Ma a vizsgálóbíró kihallgatta és előtte azzal védekezett, hogy közös elhatározással akartak meghalni. — Rohrbachot átkísítették az ügyészség fogházába.

Vérszegénységet

rendkívül gyorsan gyógyít a SCOTT-féle Emulsió és az eszen betegségből származó kedélytelenséget, csüggedést és gyengeséget is elhárítja. Az a jó hírnév, melyet a SCOTT-féle Emulsió kivívott magának, különösen

vérszegénység

Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módosított vérdíjgyűjtő-kártyát közzé kell figyelembe venni.

esetsében, axon alapcsik, hogy annak elkészítéséhez azokat a legfinomabb szereket használják, melyek pénzért egyáltalában beszerezhetők, melyeket sok évi tapasztalat alapján tudtak felismerni, továbbá, hogy eszen alkatermek a sajátos SCOTT-féle eljárás által isleten, — könnyen emészthető Emulsióvá dolgoztatnak fel. — Ennek eredménye eszen kézzintény, melynek tápereje fölülmulhatatlan.

Egy eredeti üveg ára 2. kor. 50 fillér. Kapható a gyógyszerárakban.

Hirek.

— A Dunántúli Dalosszövetség kösgyűlése Székesfehérvárról jelentik: Az 1908. évben városunkban tartandó dalosverseny előkészületei a legnagyobb csendben már közel egy éve folynak s úgy látszik a helybeli választmány dolgát úgy intézi, hogy a közönség elé a legnagyobb gondnal és előrelátással előkészített és befejezett tényeket állítja.

Most a Szövetségnek XIV. évi közgyűléséről számolunk be, mely vasárnap d. e. 10 órakor volt a belvárosi kath. kör társalgójában. Jelen volt a budapesti Egyetértés-, Lyra- és Cukrász-dalkör 1-1 képviselője, több vidéki taggyeület helybeli megbizottja, a helybeliek közül a D. V. daleylet, Polgári dalkör, Ev. ref. daleylet, Beiv. kath. kör dalárdája, a Székesfehérvári Zenezedvelők számos tagja és sok érdeklődő vendég.

Rauscher Béla D. V. főfelügyelő, az özetési elnök közvetlenségével ható lelkes bezzéddel nyitotta meg az ülést, melynek következő és legérdekesebb pontja Medgyesy Jósszef titkári jelentése volt.

A dalosünnep pünkösdkor, június hó 6., 7., és 8-án fog lezajlani az ulánus laktaanya lo-

vagló csarnokában, részben a Szent István teremben és a Vörösmarty szobornál. Szombaton délután érkeznek a vidéki dalosok; fogadásuk az állomáson; bevonulás, elmulásolás, este ismrekedés. Pünkösöd vasárnapján d. e. XV. évi díszkögyűlés, verseny zsűri megalkatása, délben díszbéd, délután a kötött versenyek előadása. Este szerenád a védőknek és koszorúslányoknak, a vidéki dalosok megvendégelése. Hétfőn d. e. a Dunántúli Dalosszövetség zászlajának fölszentelése, az új zászló alatt kivonulás Vörösmarty szobrához, koszorúzás, ének. Utána a szabályverseny lefojyása. Délután díszhangverseny és Szent István-bál, a városunkban emciendő Szent István-szobor költségeire.

Következő tárgy volt Schmelczér Jákó pénztári jelentése, a számvizsgálók jelentése és részükre a fölmentvény megadása, majd a szövetségi zászlóra és a Szent István szoborra vonatkozó indítványok tárgyalása s a szövetség egyéb fontos ügyeinek megbeszélése után a kögyűlés véget ért.

Mint illetékes helyről értesülünk, a pünkösdi dalosünnep rendezése városunk uriközönségéből 100 tagu bizottság fog alakulni, továbbá az elnöki és védői tisztségekre városunk és megyénk legkiválóbbjait, az ünnepség élere pedig a kormány egyik tagját fogja a rendezőség felkérni.

Versenydíjak beszerzésére máris széles körben megindult mozgalom jélezhethünk, általában pedig olyan lelkes készülődést, mely remélni engedi, hogy városunk e tekintetben nem fog a Dunántul más kisebb és jelezték-telenebb városai mögött maradni, lévén szó a régi hírnevről s a magyar becsületről: a vendégszeretetről.

— *Eljegyzés.* — *Opris* Péter pécsi p. és t. igazgató család körében ma este eljegyzés volt. Leány, *Opris* Valéria, a kiváló talentum begyődművésznő, akiről nemrég monodta mestere, leay brűszeli tanár, hogy a begyődművészet terén a tökéletet elérte és művészetének gyümölcsötetése csakis rajta áll, és kinek nagykanizsai szereplésére mindnyájan emléksünk, félredobos mosat babört, aranyat, muló díszeséget és szive vonalmát követve, jegyet váltott Medvey Frgyessel, a 69. gy. ezred főhadnagyával.

— Nem engedélyezett népgyűlések. A nagykanizsai famunkások bejelentették a rendőrségnek, hogy e hó 26-án este a gőzfürdő kertben népgyűlést akarnak tartani. A vas- és fém munkások szintén engedélyt kértek népgyűlés tartására. A rendőrség a bejelentést egyik esetben sem vette tudomásul.

— *Kallivoda* Kata kitüntetés. Mint Budapestről velünk közlik, a képzőművészeti társulat a 900 koronás gróf Nemess féle ösztöndíjat ez évre *Kallivoda* Katának, a zalai származásu kiválóan tehetséges festőművésznőnek ítélte oda. *Kallivoda* Kata rövidesen külföldi tanulmányutra indul. E tervének megvalósulását lényegesen előmozdítja a képzőművészeti társulat ösztöndíja.

— *Ismét sztrájk.* *Dukász* Károly nagykanizsai építész-mester hat munkása ma sztrájkba lépett. A sztrájk oka az, hogy a mester egyik munkását, ki bizalmi ember volt, elbocsájtotta. Kzen kívül a munkások egyéb követeléseket is támasztottak.

— *Október tizediki sztrájk.* Megintuk, hogy az október tizedikére tervezett általános sztrájkot Nagykanizsa sem kerül ki. A kereskedelmi miniszter most értesítette a tanácsot, hogy a sztrájkstatisztikai adatszűrésre vonatkozó rendelet erre a sztrájkra is kiterjeszt.

— **Nagykanizsa, vagy Nagy-Kanizsa?** A közoktatási minisztérium tudvalegőleg újból megreformálta a magyar helyesírás szabályait és ezúttal olyan ricsetet állított össze, hogy Simonyi Zsigmond legyen, aki elgazdodik rajta. Az új helyesírás szabályai szerint az összetett nevű szabad királyi városok neveit külön kell választani, míg a rendezett tanácsú városokéi egybeírandó. E közigazgatási alapon nyugvó ortográfia szerint a mi városunk neve, hasonlóképp Zalaegerszegé is egybeírandó, így: Nagykanizsa, Zalaegerszeg. Mivel pedig ez a helyesírás alá van vetve a közigazgatás változatainak, ha városunk kívánása szerint törvényhatóság lesz, akkor ismét Nagy-Kanizsa leszünk. Már csak ezért is érdemes a törvényhatósági állapot.

— **Szabadságon.** Ais József városi előadó tanácsos egy hónapra terjedő szabadságát tegnap megkezdte.

— **A város szárazmádása.** Nagykanizsa város ez évi szárazmádása elkészült és terjedelmes füzetek alakjában elhagyta a nyomdát. A füzeteket most kézbesítik a v. képviselőknek. Városi gazdálkodásunk ez évi mérlegével foglalkozni fogunk.

— **Háczky Kálmán meghalt.** Nemrég még Zalamegye előkelőbb földbirtokosai közé tartozott Háczky Kálmán. Később tönkre ment és ekkor a soproni határrendőrségnél kapott állást. Mint mi is megirtuk, pár hét előtt eméje megzavarodott és a lipótmézeli tébolydába kellett szállítani. — Háczky Kálmán a tébolydában szombaton meghalt. 94 esztendődt élte. Az elhunyt Széll Ignác volt belügyi államtitkár sógora volt. Holttestét Zalaegerszegre szállították, hol tegnap temették a családi sírboltba.

— **Új bérkocsitarifákat kérünk.** Alig van hét, hogy amiatti fölmerülő panaszt ne hallanánk, hogy a nagykanizsai bérkocsisok tarifája rendetlen, értelmetlen és a mai viszonyoknak nem felel meg. Az ember e tekintetben a bérkocsis jóindulatára és emberségére van utalva, mert a régi kiadási tarifán képtelenség elgazdolni. — Ezúttal nem részletezzük minden kirívó hibáját csak példának hozunk föl egyet. A tarifa a kocsisokat két osztályba sorozza: vannak megrendelt és meg nem rendelt kocsik, ám egy szó magyarázat sem világosít fel arról, hogy mi a megrendelt kocsik. Megrendelt kocsik az állomásokból a városba 2 korona, a városból az állomásra szintén két korona. A megrendelt kocsik ára alku szerint. Már most megrendelt kocsik az mely a vonatok érkezésekor az állomáson tartózkodik. A bérkocsisok felfogása szerint igen, mert, mint mondják, őket odarendelte — a rendőrség. Eszer ilyen komplikációt szül a mai beosztás, azért éppen ideje, hogy a bérkocsis tarifákat más modern városok mintájára újra csinálják.

— **Lövés az utcán.** Nagy riadalmat keltett tegnap este egy lövés, mely az Erzsébet téren dördült el. Ecs József borbélysegéd este 7 óra tájban a műhelyben 7 milliméteres revolverét tisztogatta, azonban oly meggondolatlan volt, hogy a golyókat a pisztolyból nem szedte ki. A fegyver elsült és a golyó a műhely kirakatának ablaküvegét áttörve, az utcára repült. Véletlen szerencse, hogy a külvárosban nagyon forgalmas utca ekkor éppen néptelen volt és így nagyobb baj nem történt. A gondatlan ember ellen a rendőrség az eljárását megindította.

— **Késelő legény.** Bakos József és Pál Lajos mányi legények együtt mulattak Fleischmann Miksa konyhájában. Mulatás közben a két legény összeszólaikozott. Bakos, aki híres verekedő hírében áll, kést rántott és Pált többször hátba szúrta. Pál sérülése nem súlyos.

Legújabb zeneművek

Strauss Oszkár: A primáskisasszony (Ein Walzertraum) operette 2 fűzetben magyar szöveggel . . . . . K 6.—
> keringő külön kiadásban 2.40

Kapható állandóan: FISCHEL FÜLÖP FIA könyv- és papírkereskedésében Nagykanizsán.

Birtokot

keresek bérbe

600—1200 magyar holdig

ügyfelem részére

Zalamegyében.

Rajánlatokat kér:

Mesterházy Bedeon

pénzügyi és gazdasági irodája

Szombathely, Széll Kálmán-utca 3. szám.

Szülők figyelmébe!

11 ki kéz iskolai öltönyt

11 ki kéz férfi öltönyt

11 ki férfi és gyermek cipőt

11 ki kalapot és sapkát

Rkar
vásá-
rolni,

ne mulassza el vásárlás előtt

Frank Vilmos

legnagyobb ruhaárúházát megtekinteni.

Frank Vilmos

a bel- és külföldi legmegbízhatóbb szövetgyárosokkal áll összeköttetésbe s így mérték után is a legjobb és legizlésebb öltönyöket készíti a legolcsóbb árt.

Frank Vilmos

Nagykanizsa, Bazár-épület.

— **Kiváltó kivándorlási ügynök.** A kivándorlási lesikopói, akik lelkiismeretlen módon nagyhangú ígéretekkel csábítják a Csanád renegó hajóira a naiv, tapasztalatlan fiatal népet és mind fokozottabb mértékben foglalkoztatják a büntető hatóságokat. A minap Oswald Ádám állt a szolgabíróóság előtt. — Oswald a felsőöri járás jámbor németajku lakosságát vakította el az ezeregy éjszaka reggeli kővel illő káprázatos tündérmesékkel. Különösen az állításköteles unjocok fantáziájára építette maga üzletét. A kutra járó korszak fátuma azonban rajta is beteljesedett. A fősolgabíró 300 korona pénzbírságra és 30 napi elzárásra ítélte az ujlvilág tulbuzgó ágensét.

Öngyilkos uriaszony.

Riz anyagi zavarok halottja.

— Saját tudósítástól. —

Egy szerencsétlen uriaszony ssomoru tragédiájáról számol be a napi krónika. Időemből jött Mezőfa községbe a szerencsétlen asszony meghalni, mert meghasonlott vörásával és már csak a halálban látott menekülést a kínzó nyomorúság elől. Anyagi zavarok kergették az öngyilkos asszonyt a halálba. Anyagi zavarok, amelyeket nem bírt elviselni és önkényével vetett véget életének, semminthogy tovább is nyomorogjon.

Az eset részleteiről tudósítónk a következőket jelenti:

Csemeteri Imréné 76 éves uriaszony tegnapelőtt érkezett rokonai látogatására.

Itt Stanczagi Miklósné lakásán szállt meg. Stanczaginé közel rokona volt és azt adta elő neki, hogy pár napig nála fog tartózkodni.

Csemeteri Imréné rokonainál az elmúlt napok alatt igen nyugodtan viselkedett. Tegnap délután 12 és 1 óra között magára hagyták, ekkor vette el az életunt asszony végzetes szándékát. A konyhában cukorpárgát kerített és arra felakasztotta magát.

Az öngyilkosságot a házbeliek későn vették észre, arra, hogy megmentették. A szerencsétlen asszony elérte célját: *meghalt*.

Az öngyilkos asszony egy levelet hagyott hátra, mely arról tanuskodik, hogy anyagi zavarok miatt keresett a halálban menekülést. A leveleiben arról panaszkodik, hogy lelketlen rokonok mindenből kifosztották. Hogy ez mennyiben felel meg a valóságnak, azt asidőszert nem lehet megállapítani. Az öngyilkos asszonynál két koronát találtak. Ez volt az utolsó pénz.

Roholt rablótámadás.

Rasszonyi ravaszság.

— Saját tudósítónktól. —

Az itt következő izgalmas rablótámadásból az asszonyi furfang titka érdekes epizódot hámozta ki a nyomozó csendőrség.

Néhány héttel ezelőtt történt a dolog Somogyvármegye egyik járási székhelyén.

Egyik szombat este a kiaváros egyik jó módú kereskedője, ahogy bakaért lakására, feleségét magköltözve a földön letrengve találta. Az asszony rémülten mesélte el, hogy kőborcigányok törték be hozsájuk, őt megkötözték s igen sok értéktárgyat és 500 korona készpénzt vittek el magukkal a betörők. A férj nyomban a csendőrségre szaladt s jelentést tett az esetről. A csendőrség lényeg-nyomozást indított a tettesek kérésre kerítésére.

Az ügyben azonban pár nap múlva szenzáció fordulat állott be. A járárdmester ugyanis hírdette, hogy a rablás egyáltalában meg sem történt, mivel az állítólag elrabolt értéktárgyak

nagyrészt a helyszíni szemle alkalmával a hában össze-vissza eldugdosva megtalálták. Vallatára lopták természetesen a kirabolt kerekedő feleségét, aki bevallotta, hogy őt sohasem rabolták ki. A rabló hitoriát csak azért költötte, hogy az ura megfélemledjen és esténként maradjon odahaza, abelylet, hogy barátjaival korcsmába, kávéházba menne.

Ástán előkerültek az elrablott cikkek is és az asszony bevallotta, hogy ő maga kötözte össze nagy furfanggal saját magát. Az érdekes fordulat után a csendőrség megszüntette az eljárást Csak azt nem tudja most tudósítónk, hogy az asszony recipéje beyált e és most már esténként hűsége esen a szoknyája mellett ül-e a férje.

Szerkesztői üzenetek

— a — r helyben. Amit ír az igaz és helyes, mi, sajnálatunkra, még sem közölhetjük, mert az ilyen humoros esetek töltött legfeljebb mosolyog az ember és vállat von, de komolyan nem foglalkozik vele. Az ördög is az hiszi, hogy valaki, ha komolyan számba vessik. Ha nem tévedünk, az eszmét ön egy karcolatból merítette mely szintén szerkesztésünkben került ki. — Tehát mosolyogjon ön is és — hagyjuk meg mindenkinek a maga hitét.

Író. Otthon-kör, Budapest, Dohány utca. Előtte Rákosi Jai.ö.

Gabona-üzlet.

(Távirat.)

Budapest, szeptember 25

Készáru üzlet:

Buza tíz fillérrel olcsóbb.

Matáridő-üzlet:

Buza októberre	11.17
Rozs	9.66
Tengeri 908 májusra	6.76
Zab októberre	8.94

Segédszerkesztő: Nagy Samu

Laptulajdonos és kiadó:

FISCHEL FÜLÖP FIA

Nyilt-tér.

A kis Elza így könyörög a mamájának:

Vegyél nekem Fay valódi Sodeni ásvány pasztillát! Az osztályunkban minden gyerek pasztillát szopogat a szünetek alatt és az uton és mind egészséges nem köhög egy se. És én mindig köhögök, éppen tegnap szólt a tanító — hogy tegyek már valamit a köhögéssel. — Kélek, kérek anyuskám, vegyél nekem is Fay valódi Sodent, Fay-féle valódi Mineral-pasztilla kapható minden gyógyszerárban, a drugueriában, skatulyáknént 2 K 50 fillér.

Főképviseelő Austria-Magyarország részére:
W. Th. Guntzerl, Wien, XII. Belhofner-strasse 6.

NESTLÉ

az egészséges gyermeklisztje

és a beteg gyermek, a gyomorhajosok régiója kivált táplálékja. Magán a hányástól, hasmenéstől, behurcolt és elhárítja ezeket. A gyermekápolásról ismeretlenül ismerkedjen meg a NESTLÉ
Wien I, Biberstrasse 11.

Lakáshirdetések Háztulajdonosok, Teljes ellátást adók és keresők.

A kinek

kiadó

lakása, hónapos szobája,
raktára, üzlethelyisége
van, teljes ellátást ad, vagy a ki

lakást

butorzott szobát, teljes
ellátást, üzlethelyiséget,
műhelyt vagy raktárt

keres

tegye közlé
hirdetését a

„Zala“

hirdető rovatában.

Egy lakáshirdetés közlésenkint

1
korona.

Csemegezőlő,

csakis elsőrendű nemes fajok, postakosaránként 2.80 kor. 100 kg. vételnél 40 kor. Csemege alma és körte postakosaránként 2.40 kor. 100 kg. 24 koronától feljebb. Gödör és sárga diánya 100 kg. 10 kor. turkesztán és ananász 32 kor., postakosaránként 2.40 kor. Paradicsom, tölthető zöld paprika és fejes káposzta postakosár 2 kor. Vastti rendelést csakis előleg beküldéssel szállit:

Szabó 235. gyümölcskivitele Csongrád.

Zongorahangolás helyben = 5 korona. =

Elsőrangú külföldi, ugymint Bösendorfer, Ehrbar, valamint 25 évi bécsi zongora-gyárakban szerzett tanulmányaim képesítenek, hogy a nagyérdemű műértő közönség igényeinek e téren mindenben megfeleljek. Zongora javításokat, ugymint teljes átdolgozását gyárilag eszközölöm, új zongorákat állandóan raktáron tartok, régieket becserelek.

A n. é. közönség pártfogását kérve.

Wogrincsics Ferencz

zongora készítő, hangoló és raktáros.

Erzsébet-királyné-tér 10. sz.

(Löwi Adolf-féle ház.)

Olcsó uradalmi tej

báró Inkey Pál iharosi
tejgazdaságából.

Tejszínes tej literenkint 16 fillér.

Elárulólhely Nagykanizsán:

REICHENFELD ALBERT

husárudájában Erzsébet-tér.

Bischitzki Miksáné

Nagykanizsa, Főut 24

33 év óta feendőllő legjobb hírnévnek örvendő hangszerraktárában

zongorák, pianók,
szintbalmok és harmonikumok
új és díjazottak nagy választékban részletei-
tisre és bérbe is kaphatók.

Régi zongorák mindenkor becsordítotnak.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

NAGYKANIZSA,

Fischer Fülöp Fia könyv- és papirkereskedésében, Városház-palota.

Tel.: Kiadóhivatal: 103.
Szerkesztőség: 78.

Előfizetések és hirdetések:

Fischer Fülöp Fia könyv- és papirkereskedésében intézendők.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben hához hordva:

Egy hónap	1.— K.
Negyedévre	3.— „
Félévre	6.— „
Egész évre	12.— „

Postai szétküldéssel:

Egy hónap	1.50 K.
Negyedévre	4.50 „
Félévre	9.— „
Egész évre	18.— „

Megjelenik naponta este 6 órakor

ünnepszok kivételével

Felelős szerkesztő: SZALAY SANDOR.

Szerkesztő:

RÉVÉSZ LAJOS.

Egyes szám ára 6 fillér.

Mik lopják el időnket?!

Nagykanizsa, szeptember 26.

Azok a szerencsésebb nemzetek, akiknek nem kell örökös küzdelmet folytatniuk a kebelökben élő nemzetiségekkel s akiknek nem kell kimeríteni teljes erejüket közjogi kérdések fölött folyó vitatkozásokkal és örökös aggodalmakkal: a drága időt és nemzeti erőt nem kell, hogy elfecséreljék sikertelen, mindig eredménytelen, meddő munkára; hanem egész munkaerejüket a nemzeti közjólét fejlesztésének, biztosításának szentelhetik.

Az ilyen szerencsésebb nemzetek kormányai, parlamentje olyan körülmények között, aminők a maiak is, minden gondját arra fordíthatja, hogy az általános nagy drágaság tulkapásait miként lehet megakadályozni s miként lehet és kell megmenteni a nemzetársadalom egyes, drágaságsújtotta rétegeit a bekövetkező anyagi romlástól, végkimerüléstől.

Nálunk hiába zörget, dörömböl a rém az ajtón; hiába üvöltöz fülünkbe már előre fenyegető igéket hogy mi fog történni még a télen: nekünk a nemzet, a nép közös jólétének, vagy egyáltalában csak létének biztosítása számára nincsen már hely a gondok között azok lelkében, akiket a közbizalom, mint a nemzet milliósai képviselőit, azért küldött a nemzet sorsát intező tényezők egyikének nagy gépezetébe, a képviselőházba, hogy lelkök minden gondja, aggodalma ezen a szegény nemzetben — csüngjön.

Elhisszük, hogy nagyon szívesen szentelnének lelkökben első helyet a nemzet egyes nagy rétegei megélhetését biztosítani akaró gondoknak; de nem tehetik a legjobb akarat mellett se. Hiába hallják minden irányból feléjük üvölni, zúgni a veszkialtást, hogy a nemzetársadalom egy hatalmas és minden tekintetben fontos rétege, a tisztviselői kar — ideszámítva mindenkit, aki megszabott fizetésből él — nem bírja sokáig a drágaságot; mert ennek a nemzetársadalmi rétegnek nincs módjában időről-időre az ár-viszonyok túlhatásához alkalmazkodni, csupán akkora levén jövedelme, amiből normális árviszonyok között szerényen megélhet. Hiába kiált segítségért, mentő kézzel maga a közvetlenül sújtott nemzetársadalmi réteg. Hiába int, figyel-

meztet, buzdít valamely irányban való megmozdulásra a sajtó Az arra hivatott tényezők egy ilyen fontos munkának, amely egy egész nemzetársadalmi réteg legemlékezőbb érdekét érinti, — nem szentelhetnek időt; mert az utolsó percök is az a kérdés foglalja el, hogy mit csináljanak a magas politika egyes mozzanataival.

Nálunk közjóléti, nemzetgazdasági kérdésekkel igazán csak úgy kell, hogy bánjanak az arra hivatott tényezők, mintha ezek nagyon is harmad-negyedrangu kérdések volnának.

Itt van a tét a küszöbön. Világosan áll minden komolyan és mélyebben gondolkodó egyén előtt, hogy a folytonosan fokozódó drágaság milyen helyzetbe, körülményekbe sodorja a nemzetársadalom nagy zömét. Most az országos képviselőknek, a nemzet képviselőinek azon kellene gondolkozniuk, hogy minő törvényes intézkedésekkel kellene a veszedelmet megelőzni. De hát erre — minden legkisebb gunyos vonatkozás nélkül mondva — nincs idejük; e gond számára nincs hely a lelkökben; mert mindent leköt náluk a politika.

Közjóléti, közgazdasági aggodalmak helyett az a kérdés dominál most, hogy mi lesz a nemzetiségekkel, a horvátokkal; az alkotmánybiztosítékokkal; a házszabályrevízióval; az általános választói joggal. Tehát a szegény magyar kormány és a szegény magyar képviselők minden idejét olyan kérdések foglalják le, még pedig első sorban; az amiknek egyike-másika talán ha szerencsésen megoldják, — a magyar nemzetnek javára is, dicsőségére is leszen; de hogy a legszerencsésebb megoldásuk mellett is szépen tönkre mehetnek, kétségbeesztő helyzethez jutathatnak a drágaságsújtotta nemzetársadalmi rétegek: az már szent igaz és kétségtelen.

Ámde ezen már nem segíthetünk, legalább egyelőre.

Bele kell törődnünk, hogy időnket olyan politikai kérdések foglalják le és lopják el, amelyek még az emberiségnek mai haladottsági (helyesebben is igazabban: elmaradottsági) fokán sokkal fontosabbak, mint az a nagyon egyszerű, közönséges kérdés, hogy megvan-e minden munkásnak a mindennapi kenyere. Mert — úgy mondják azoknak egyike-másika becsületbeli kérdés is,

Ha a nemzetársadalom egy-két rétegét anyagi romlás éri, — az meg nem becsületbe vágó dolog.

Az nem! De óriási éhletlenség! És ez sem nemzeti erény.

Ülésszak-berekesztés és költségtetés.

— Saját tudósítónktól. —

Hire jár, hogy a képviselőház első ülészkát, mely már egy évvel tovább tart, október huszadika táján be fogják rekeszteni a rögtön megnyitják a második ülészkákat.

A második ülészkák megnyitásával és a Ház újabb megalakulása után a pénzügyminiszter nyomban be fogja terjeszteni az 1908. évre szóló Állami költségtételt. Ugyanekkor mondja el, amint ezt szokásos expozéját is. Tavaly október tizenkettedikére esett a költségtetés előterjesztése.

Az 1908. évi Állami költségtetés főbb eredményei megegyeznek a tavalyi budget főbb tételeivel nagyjában. A rendes kezelés mérlege majdnem azonos a tavalyival és a végleges egyenleg, habár nem valami jelentékeny, mégis többletet mutat ezuttal is. Érdemes kijelentéseket tesz majd Wekerle Sándor az adókérdésről, amelyet a nyáron tanulmányozott nagy gondal. Szó esik föltétlenül a fogyasztási adókról is, különösen akkor, ha a kiegészítő tárgyalásokat sikerül a rendes mederbe visszaterelni. Tavaly is külön emelte ki a pénzügyminiszter ezt a tárgyat. Kifejtette, hogy a fogyasztási adók terén nem a fogyasztókat kívánja újra terhelni, hanem az állam bevételeit olyan forrásokból akarja fedezni, amelyek most a kartellek révén vannak lekötve.

Új tarifát kérünk.

(A Zala tegnapi cikkéhez.)

szeptember 26.

Ezen a címen jelent meg lapjuk tegnapi számában egy nagyon is helyén való felszólalás; de biztosíthatom a t. szerkesztőséget, hogy új tarifát a rendőrség nem fog életbe léptetni, mert az alkotások nem tartoznak az ő hatáskörébe.

Most pedig a dolog lényegéhez kívánok hozzászólni. Ha a rendőrség rendeli ki a kocsit, akkor fizesse ő a medrendelés díját Bécs városában, mely talán rend dolgában és policáj dolgában mégis csak figyelemreméltó város, ha egyébként gyűlöljük is, megrendelt bérkocsi az a jármű, melynél a megrendelés és a utazás megkezdése közt legalább is fél óra mult el. Ezért a várakozásért, persze a bérkocsist kárpótolni kell. Ha a megrendelés, vagyis az utas akaratnyilvánítása összeesik az utazás megkezdésével, akkor a bérkocsi meg uem rendelt kocsit. Bécsben a vasutól az első IX. kerület bármelyikébe való utért az alapdíj 1 korona 60 fillér, a várakozásdíj 60 fillér, egyfogatúnál; ellenben a városból a pályaudvarhoz nincs várakozási díj.

Köszöket az elvett alkalmassá a helyi viszonokra, a pályaudvarnál várakosó soros flakke-renek járva várakosai díj, a többinek nem. Ép úgy jár várakosai díj a kőre kirendelt flakke-reseknek, de a többinek nem.

Egy városi képviselő.

A sikkasztó jegyző bűnpöze.

A zalavári jegyző a kanizsai lövényaszék előtt.

— Saját tudósítónktól. —

Ma tartotta a nagykanizsai kir. törvényszék Fiala Imre zalavári körjegyző bűnügyének lóttárgyalását.

Zalavár zalamegyei községben ez év januárjában állították körjegyzőséget. Körjegyzőnek teljes egyhangúsággal Fiala Imrét, a mosonmegyei szentri család fiát választották meg, a ki hivatalát március hó 1-én el is foglalta.

Az új körjegyző hivatalos működését azzal kezdte meg, hogy a községi pénztáros távollétében 9 adófizető egyéntől beszédett összesen 663 koronát és az adókönyvekbe mindenüvé az adópénztárnok nevét hamisította. Majd midőn a pénztárnok hazaérkezett, annak 3 darab, összesen 450 koronáról szóló nyugtát adott át azzal a kijelentéssel, hogy ez összeget a főszolgabírónak kell megküldenie, tehát azt neki fizesse ki. A pénztárnok gyanútlanul kifizette a 450 koronát Fialának, a szabályszerűen kiállított nyugtáakra, melyekre pedig Takács Imre keszthelyi főszolgabíró aláírását és pecsétjét Fiala hamisította. A bűnös utra tévedt ember csak egy hónapig viselte hivatalát, mert már április hó elején rájöttek csalásaira és a nagykanizsai ügyészhez fogházba kísérték.

Kilenc rendbeli hivatali sikkasztás, a 3 rendbeli közokirathamisítás és csalással vádoltan állt ma Fiala a törvényszék előtt, melynek tagjai Csaszák Miklós elnöke alatt dr. Bóri Szabó Jenő és Gyönes Sándor bírók voltak. A vádlott teljesen beismerte bűnösségét, de védelmére azt hozta fel, hogy a sikkasztásokat és hamisításokat azért követte el, mert az államtól nem kapta meg a mintegy 600 koronát kitevő járandóságát és csak ennyit akart a bűnös uton szerzett pénzből magának megtartani.

A törvényszék Jureczky Iván kir. ügyész vádló- és dr. Bród Tivadar ügyvéd védőbeszédei után Fialát az enyhítő körülmények figyelembe vételével 2 és fél évi fogházbüntetésre ítélte, mely ítéletben az ügyész és a vádlott is megnyugodtak.

Hirek.

— Városunk pénzügyi bizottsága ma délután ülést tartott, mely lapunk zártakor még folyik.

— Jegyzők az ügyvédi kamara ellen. A zalaezerségi ügyvédi kamara nemrég egy jelentésében, melyet az igazságügyminiszterhez küldött, azt javasolta, hogy tiltsák el a körjegyzőket a jegyzői magánmunkálatoktól és ezek végzésére egyedül az ügyvédet mondják ki hivatottnak. A somogyeyei községi és körjegyzők egyesülete tegnapelőtt gyűlést tartott Kaposvárott és ezen megütközéssel értesült az ügyvédi kamara állásfoglalásáról. A jegyzők erre vonatkozólag a következő határozatot hozták:

„A vármegye jegyzői egyesülete megbotrányozással olvasta a zalaezerségi ügyvédi kamara cége alatt 1907 március 24-én 115-1

907. sz. a. kelt s Magyarország igazságügy-miniszteréhez intézett jelentésben a községi és körjegyzőkre vonatkozó alaptalan vádakodást, azt visszautasítja és sajnálatát fejezi ki a felett, hogy Magyarország tisztviselői ügyvédi testületében olyan egyének is helyt foglalnak, akik a kenyéritigységtől indítatva egy — Magyarország közlakosságának szellemi és anyagi jobblétén munkálkodó — hivatali testületet a közönség és a miniszter előtt alaptalanul megvádolnak.

— A kereskedelmi kamara tisztelőse Kossuthnál. A körmendi Kossuth-szobor leleplezését, mint értesülünk, a soproni kereskedelmi és iparkamara is képviselteti magát. A tegnap d. u. tartott értekezleten a kamarában elhatározták, hogy a körmendi ünnepély alkalmából a kamara koszorút helyez Kossuth Lajos szobrára és egyuttal küldöttéleg üdvözlő Kossuth Ferenc kereskedelmiügyi minisztert a kamara területén való első megjelenésekor. — A küldöttéget Ullein József elnök és Kirchnuopf Frigyes titkár vezetik.

— Ujra alakuló szakaszervezet. A nagykanizsai kőműves munkások bejelentették a rendőrségnél, — hogy vasárnap délután a gőzfürdő kertben népgyűlést tartanak, melyen a kőművesek helyi szakaszervezetet újból megalakítják.

— Eljegyzés. Unger Antal zalaezerségi nyomdatulajdonos eljegyezte Anders Róza kisasszonyt Sormáson.

— A pécsi kiállítás kitüntetései. A pécsi országos kiállítás bíráló bizottsága néhány nap előtt tartott ülésében a kitüntetések fokozatát a következőkben állapította meg: 1. Állami aranyérem. 2. Diszoklevél. 3. Kiállítási aranyérem. 4. Állami ezüstérem. 5. Országos ipar-egyesületi ezüstérem. 6. Kiállítási ezüstérem. 7. Állami bronzérem. 8. Országos ipar-egyesületi bronzérem. 9. Kiállítási bronzérem. 10. Elismerő oklevél. — A kiállítás bíráló bizottsága folyó hó 27-én tartja utolsó ülését és ekkor fog véglegesen határozni a kitüntetések odaítélésében. A kiállítók között már most nagy az elégedetlenség a zsűri késejelmeskedése miatt.

— Uj ügyvédjelölt Hegedűs György, Hegedűs városi tanácsos fia első jogtudományi szigorlatát a budapesti egyetemen jó sikerrel letette és a zalaezerségi ügyvédi kamara az ügyvédjelöltek sorába iktatta.

— Visszaélések a 48-ik gyalogezrednél. Ily című hírünkre vonatkozólag, mely lapunk tegnapelőtti számában jelent meg, Sugár Adolf volt számvevő őrmester kijelenti, hogy őt a hadseregtől saját kérelmére és végkielégítéssel bocsájtották el, továbbá nem maradt kenyér nélkül, mert polgári foglalkozása biztosítja megélhetését. — Itt említiük, hogy Sugár leleplezése ügyében az ezrednél vizsgálatot indítottak.

— Gyászrovat. Schwarz Ignác, a légrádi takarékpénztár pénztárosa tegnap Légrádon elhunyt.

— Nagykanizsai tanulók kirándulása. A nagykanizsai felső kereskedelmi iskola növendékei Domány Armin tanár vezetésével vasárnap Pécsre utaznak, hol a kiállítást látják megtekinteni.

— Pótértekezlet a felső kereskedelmi iskolában. A nagykanizsai felső kereskedelmi iskolában ma voltak a szabóipar pótértekezlet vizsgálatok. Az értekezletre kilenc növendék jelentkezett és a mai vizsgákat mindegyik sikerrel letette. A pótértekezlet a közoktatásügyi kormányt

dr. Zern Vilmos nyug. jogakadémiai tanár képviselte.

— Hol a tolvaj? Alapos munkát okozott tegnap a rendőrségnek egy hírlapíró túlbuzgó-sága. A hírlapíró este 9 óra tájban a Kíniasy-utcában járt és szeszácóra éhes füllel egy hallotta, hogy az Altstädter és Loevy cég gabonaraktárából olyan zaj hallatszik, mint ha benn gabonát lapátolnának. Figyelmeztetésére csakhamar népcsofódület támadt a raktár körül és mindenki hallotta a tolvajok munkájának zaját, a raktárba azonban senki sem mert bemenni. Végül a hírlapíró elszaladt rendőrkért és csakhamar kivonult vagy hét rendőr, élükön magával a revolverrel fölgyverzett főkapitánnyal. A hírlapíró pedig vígan dörszölte kezeit, úgy gondolkodván, hogy ha tolvaj van, van hír is és ha nincs tolvaj, akkor is van hír — a rendőrség fölösleges kivonulásáról. — A rendőrök — és ezt szívesen konstatáljuk, — értik a dolgukat. A legszelebb körülvintézkedéseket tették meg, hogy a vakmerő tolvajokat kézrekerítsék. Elállták a ház és az udvar minden kijárását, aztán a főkapitány harsány hangon fel-szólitotta a tolvajokat, hogy nyissák ki az ajtót. Semmi válasz. Most már a főkapitány nyitatta föl a raktár ajtaját, aztán előretartott revolverrel behatolt annak veszélyes mélyébe. Izgalmas percek voltak ezek. A hold pazarul süttött és sárga fényével előntötte a halálos veszélynek bátran induló főkapitányt. Lehetetlen volt e percben a cidi bátorság hatalmas szobrára nem gondolni. De, mi az ördög? — A lapátolás zaja még mindig nem szűnt meg — és a mi még rosszabb, tolvajnak sehol semmi nyoma. Ellenben megállapították, hogy a tető egy kicsiny része beszakadt és az ledöntött egy gabonagarmadát. A kicsiny nyíláson át pedig a gömbölyű hold mosolygott be arrogáns ábrázatával.

— Rohamosan apad a Balaton. Fonyódról írják: A nyár eleje óta mintegy 70-80 centiméterrel szállt a Balaton víztükrének magassága a partoktól mintegy 3-4 méterrel beljebb ment a víz. A rohamos apadás okát nem tudják kitalálni. Volt már sokkal forróbb nyarunk is az ideinél, amikor napoukint nagyobb páramennyiség apaszthatta volna a vizet és még sem volt oly föltűnő, oly rohamos az apadás, mint a mostani. Csapadékban sem volt hiány, sőt a nyár elején bőséges esőkben volt része vidékünknek. Ez hát nem lehet az ok, hanem valami más. Ez a jelen-ség nagyban felköltötte a Balaton kutatók és a természettudósok érdeklődését.

— Ahol nem hiteleznek a szabók. Szabadkán rossz tapasztalatokat gyűjtöttek a szabó iparosok. Hétfőn este a szabadkai ipartestület hivatalos jelentést adott ki, a szabadkai-ur szabók aóban állapodtak meg, hogy hiteiben — csak gazdag embernek dolgoznak, vagy annak a hivatalnoknak, akinek évi fizetése a 2400 koronát meghaladja. Ez mindenképen furcsa elhatá-rozás. Minek a gazdag embernek és a jól fizetett hivatalnoknak hitel? Azok fizessenek, mert mind-járt tudnak fizetni, de a szegény embertől el-vonni a hitelt, aki éppen szegényesége miatt csak-kis részletekben fizethet, ez helytelen közgazda-sági elv és arra mutat, — hogy a sza-badkai szabók is a vagyonos osztálygyal tartan-nak. Hitelt érdeml a becsületes ember, de elvül fölláztatni, hogy csak-kis gazdag ember maradhat adós, szegény nem — furcsa dolog Talán akad azért azoknak is, aki fölöltözteti őket.

Kiderült apogyilkosság.**Amerika helyett a sírba.****Riz áruló csaló.**

— Saját tudósítónktól. —

Egy másfél év óta tükör, sötét bűnről esett le tegnapielőtt a lepel Szeplakon. Egy jó módú földművesnek, akitől az egész község azt hitte, hogy Amerikába vándorolt, tegnapielőtt a saját udvarán másfél méternyi mélységben megtalálták a holttestét. A gyilkosság elkövetőjét ezidáig még nem sikerült kinyomozni, de ugyasólván semmi kétség nem fér hozzá, hogy a szerencsőt ten embert a saját családja pusztította el.

A föltűnést keltő eset részleteiről a következőket jelenti szemleki tudósítónk:

Sztrengár János szemleki jó módú földműves 1906 májusban elűnt a községből. Sztrengár János rokonainak és ismerőseinek feltűnt a dolog a többször megkérdézték Sztrengárnét és fiát, hogy hova lett az elűnt ember.

— Kiment Amerikába — magyarázta az asszony s ezt olyan határozottsággal állította, hogy eleinte el is hitték.

Később azonban kitűdődött, hogy Sztrengár egyáltalában nem tett lépéseket, hogy utlevelet szerezzen, sőt sohasem beszélt kivándorlási szándékáról. Mikor ezt is megmondták az asszonynak, legkevésbé sem jött zavarba s azzal torokolta le a tolkodóan érdeklődőket, hogy az ura utlevél nélkül szökött ki Amerikába.

A dolog azonban már ekkor gyanus volt s a községben szitogni kezdtek, hogy az öreg Sztrengár a saját felesége és fia teste el láb alól. Az asszony nem igen beditelt ezekre a mendemondákra, a fia azonban megijedt s néhány hónap előtt utlevél nélkül kiszökött Amerikába. Ez a szökés még több tápot nyújtott a gyanura, elannyira, hogy a minap konkrét formában följelentették Sztrengárnét és fiát gyilkosság címen a szemleki csendőrségnek. A nértelen följelentés megjelölte azt a helyet is, ahova a meggyilkolt ember holttestét elrejtették s így a csendőrségnek igen könnyű volt a munkája.

E följelentés alapján a szemleki csendőrség tegnapielőtt fölászta Sztrengár János földműves udvarát a hosszas keresés után megtalálták a másfél méterrel ezelőtt elűnt földműves holttestét. A hullát teljesen fölászott, mindazonáltal már a csendőrség megállapította hogy a tragikus véget ért ember gyilkosság áldozata. A koponya jobb oldalán balatól eredő hatalmas nyílás volt, míg a baloldalán valamely tompább tárgy okozta repedés látható.

A csendőrség gyanuja az, hogy a borzalmas gyilkosságot Sztrengár családja követte el.

Táviratok**és telefonjelentések****Az alkotmánybiztosítékok.**

Budapest, szeptember 26. Félhivatalosan jelentik, hogy *Andrássy Gyula* gróf belügyminiszter a képviselőház első ülésének egyidejű jelentést fog tenni az alkotmánybiztosítékok ügyének mai állásáról. E híradás szerint az ügy kedvező stádiumban van, mert e tekintetben a király és a miniszter felfogása között miúgyan eltérés.

A petrovai rablőgyilkosokat halálra ítélték.

Budapest, szeptember 26. A Curia második büntető tanácsa ma hirdette ki ítéletét a petrovai rablőgyilkosság ügyében. — A termet a közönség zsufolásig megtöltötte és feszült érdeklődéssel várta az ítélet kihirdetését. A Curia az összes *senmisségi pánoszokat elvetette és az esküdszék ítéletét helybenhagyta. Eszerint Husz Ábrahámot és Mihálka Jánost kötélt általi halállal jogjuktól büntetvi.*

A gyilkos orvosnövendéket szabadon bocsájtották.

Budapest, szeptember 26. *Rohrböck* Károly szigorú orvosnövendéket a vizsgálóbíró ma szabadlábra helyezte, mert a vallomások során beigazolást nyert az, hogy Rohrböck és kedvese közös eihatózással kísérelték meg az öngyilkosságot.

Leógett falu.

Győr, szeptember 26. Hali községben ma tűz támadt, mely csakhamar 23 házat elhamvasztott. Az oltásnál 3 ember súlyosan megsebesült. A tűz keletkezésének oka ismeretlen.

Ki nyert?

Budapest, szeptember 26. Az osztálysorsjáték mai húzásán 20 ezer koronát nyertek a 69792 és 63727 számú sorsjegyek.

Csalás katonaruhában.

Budapest, szeptember 26. A rendőrség ma letartóztatta Kreml Lipótnét és Sztojanovics József tisztviselőt, mert egy előkelő urinót akartak megszaratni. Ez alkalomra Sztojanovics katonatiszti ruhát öltött, de családja kiderült.

Irodalom.

A „Budapest” jubileumi díszalbuma Magyarország legelterjedtebb és legolcsóbb politikai napilapja a „Budapest”, amely a többségben levő függetlenségi és 48-as párt hivatalos lapja, nagy és ritka jubileum előtt áll. November 15-én lesz éppen harmincz esztendeje annak, hogy a „Budapest” nemzeti és kulturális nagy hivatásának útján megindult. 1877. november 15-én jelent meg a „Budapest” első száma és a napról fogva szakadatlanul egy cél, egy eszme, egy törekvés szorgalmazásában áll, amely cél eszme és törekvés: Magyarország önállósága és függetlensége. Mielőtt jubilál a „Budapest” melyet a halhatatlan nagy Kossuth Lajos annak idején elvei egyetlen híj életművészesének vallott, fia pedig, aki a nemzetnek ma vezére és büszkesége, hazatérte óta politikájában irányított. A „Budapest” jubileumi ünnepét olvasói előtt az által is emlékeztetéssel és kedvessé fogja tenni, hogy olyan karácsonyi ajándékot ad előfizetőinek, amely páratlanul áll a magyar sajtóban. Ez a „Budapest” jubileumi díszalbuma lesz, mely „harmincz év” címmel, művészi díszkötésben, 20 íven, képből és szövegből mondja el a lap harmincz éves történetét. Irni fognak abba politikai, társadalmi és irodalmi életünk legkiválóbb alakjai, a „Budapest” volt és jelenlegi munkatársai ugy, hogy az szellemi tartalmával és remek illusztrációival is minden eddig megjelent hasonló munkát messze felel fog mulni. A könyv minden háznak díszbe lesz és bolti ára husz korona. A jubileumi albumot ujjonnan belépő előfizetők is megkapják, ha most legalább egy negyedévre 6 koronával előfizetnek. A „Budapest” előfizetési árai: Egész évre 24 korona, fél évre 12 korona, negyed évre 6 korona, egy hóra 2 korona. Mutatványzámokat bárkinek szivesen küld a „Budapest” kiadóhivatala Budapesten, IV., Sarkantyus utca 3.

Gabona-üzlet.

(Távirat.)

Budapest, szeptember 26.

Készáru üzlet:

Méréselvt forgalom mellett árak változatlanok.

Katáridő-üzlet:

Buza októberre	11.15
Rozs	9.67
Tengeri 908 májusra	6.81
Zab októberre	7.90

Segédszerkesztő: Nagy Samu

Laptulajdonos és kiadó:

FISCHEL FÜLÖP FIA.

Legújabb zeneművek:

Strausz Oszkár: A primáskisasszony (Ein Walzertraum) operette 2 fűzetben magyar szöveggel . . . . K 6.—
Keringő külön kiadásban . . . 2.40

Kapható állandóan: FISCHEL FÜLÖP FIA könyv- és papírkereskedésében Nagykanizsán.

Szülők figyelmébe!

N ki kész iskolai öltönyt
N ki kész férfi öltönyt
N ki kész férfi és gyermek cipőt
N ki kész kalapot és sapkát

Árkar
vásárolni,

ne mulassza el vásárlás előtt

Frank Vilmos

legnagyobb ruhaárúházát megtekiuteni.

Frank Vilmos

a bel- és külföldi legmegbízhatóbb szövetgyárosokkal áll összeköttetésbe s így mérték után is a legjobb és legizlésebb öltönyöket készíti a legolcsóbb árért.

Frank Vilmos

Nagykanizsa, Bazár-épület.

Jó karban nagy boros hordók
 — levő — jutányos áron eladó.
 Névvét Ström és Klein nagykereskedésnél,
 Nagykanizsán.

Könyvnyomda
 Könyvkiadás
 Könyvkereskedés

Fischel Fülöp Fia
 Nagykanizsán

Kereset bárki részére!

Házimunkások keresetnek gyors kötőgépeinken való kötésre. Távoltság nem határoz, mi eladjuk a kötött munkát.

Thos. H. Whittick és Társa

— Prága, Franzens-hal. No. 6—771. —

ELADÓ
 egy jóforgalmu
fűszer
 üzlet
 Cím a kiadóhivatalban.

A Légrádi Takarékpénztár Részvénytársaság a legnagyobb fájdalommal jelenti intézeti érdeműs pénztárnokának

Schwarz Ignác

urnak

1. évi szeptember 23-án délután 2 óraker hosszas szenvedés után történt gyászos elhunytát.

Az elhunyt a légrádi takarékpénztárnál 4 éven keresztül mint pénztárnok elismerésre méltó buzgósággal működött.

Emlékét kegyelettel fogjuk megőrizni.

Légrád, 1907. szeptember 23.

A Légrádi Takarékpénztár Részvénytársaság
 Igazgatósága.

Bélhurut

(idült, ideges, gümőkóros hasmenés legjobb gyógyszere a

Barta-féle FEKETE AFONYA

GYÓGYBOR.

Kapható gyógyszerészeknél. 5 üveget 8 koronáért bérmentve szállít

előkelőbb fűszerek kivételével is a

Felkai konzervgyár Felka Szepes m.

Kérjen arjegyzéket!

Csomagkonzervok

Barta-féle erdei gyümölcsbefőttek, izek, szörpök, főzelék- és huskonzervok, némes borovicskát versenyen felüli minőségben szállít

Legjobb és legfinomabb Szivarkahüvelyek!

Kincs 1 doboz = 100 drb. . . . . -36 fillér.
 " 10 " = 1000 " . . . . . 2.- kor.

Kincs parafa szopókával
 1 doboz = 100 drb. . . . . -40 fillér.
 10 " = 1000 " . . . . . 3.60 kor.

Riz Apart Paris
 1 doboz = 100 drb. . . . . -40 fillér.
 10 " = 1000 " . . . . . 3.60 kor.

Jedina 1 doboz = 100 drb. . . . . -36 fillér.
 " 10 " = 1000 " . . . . . 3.- kor.

Rosetta minden dobozban 1 szopókával
 1 doboz = 100 drb. . . . . -50 fillér.
 10 " = 1000 " . . . . . 4.- kor.

Eke arany szopókával

1 doboz = 100 drb. . . . . -50 fillér.
 10 " = 1000 " . . . . . 4.50 kor.

Cabinet arany és parafaszopókával

1 doboz = 100 drb. . . . . -70 fillér.
 10 " = 1000 " . . . . . 6.- kor.

Egyptomy

1 doboz = 100 drb. . . . . -44 fillér.
 10 " = 1000 " . . . . . 4.- kor.

== Cigarettatöltők darabonként 20 fillér. ==

Kaphatók: Fischel Fülöp Fia könyv- és papirkereskedésben
 Nagykanizsán.

Vidékre 20 dobozt == 2000 darabot az összeg előzetes beküldése ellenében bérmentve küldök.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

NAGYKANIZSA,

Fischel Fülöp Fia könyv- és papirkereskedésében, Városház-palota.

Teljesen: Kiadóhivatal: 103.
Szerkesztőség: 78.

Előfizetések és hirdetések:

Fischel Fülöp Fia könyv- és papirkereskedésében intézendők.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben házhoz hordva:

Egy hóra	1.— K.
Negyedévre	3.— „
Félévre	6.— „
Égész évre	12.— „

Postai szétküldéssel:

Egy hóra	1.50 K.
Negyedévre	4.50 „
Félévre	9.— „
Égész évre	18.— „

Megjelenik naponként este 6 órakor

ünnepszok kivételével.

Felölös szerkesztő: SZALAY SÁNDOR.

Szerkesztő: RÉVÉSZ LAJOS.

Egyes szám ára 6 fillér.

Kulturális fölény és állami szupremácia.

Nagykanizsa, szeptember 27.

A legutóbbi napok politikai vonatkozásaiban újból ráakad az olvasó arra a már évek óta kísértő nemzetiségi perfidiára, mely alkalmat arra, hogy a nyugateurópai közvéleményt megtévessze és a mi vékonyan folyó sovénységünket valami olyan hatalmassá dagadt zuhatagnak tüntesse föl, mely végigtör a nemzetiségeken, azok érzelmein és legegységibb emberi jogain.

A Björnson eset is tanulságát adja, hogy a nemzetiségi apostolok immáron nem férnek a bőrtükbe. Állami fensőbbségünknek rugaszkodva neki, olyan jogokat követelnek, melyek minden kitérés nélkül egyenesen az állami élet egységének megbontására vezetnének. Nem számolnak azzal a jogforrással, mely ezer esztendő történelméből vezet le államiségünk alapzatait, számításon kívül hagynak minden érzelmi momentumot és hogy a lehetőségig széles körre vihesse át a nemzetiségi propaganda a maga célzatait, nem szent és nem sérthetetlen előttük alkotmányosságunk és teljesen indifferensnek mondják ennek az országnak a jövődjét. Olyan állapot ez, mi mellett hallgatagon elmennünk nem lehet; gyáva és éretlen az, ki szólanul tűri, hogy éretlen suhancok sárral dobálják meg. Mikor joga és ereje van hozzá, hogy szétűssön köztük.

Kulturánk, multunk és számarányunk egyenként predestinál arra, hogy ebben az országban az állami fensőbbséget kizárólagosan mi gyakoroljuk. Hazudik minden olyan magyarázat, mely a nemzeti velleitásokkal kapcsolatban jogosultságról beszél és hazudik az eseményeknek minden ilyen kommentálása, mely önkényes hajlandóságokkal, a nemzetiségekkel szemben kifejtett prepotenciával vádolja meg a magyarságot. Elvégre mi élni akarunk és föltétlen jogunk van hozzá, hogy a jövődjönket biztos bázisra fektessük. Megnyomorít az idő, tönkre gázol az események sora, ha nem biztosítjuk a magyar faj hegemoniáját itt, ezen az ezer éven át magyar vérrrel öntözött földön.

Megrázkódhatások nélkül, egyszerűen, simán — az asszimiláció törvénye hozza magával ezt — olvadhatnak be a nemzetiségek a magyarságba; ez idő elmosza az éles kontúrokat, megkopnak a riktó színek

és ebben a testvéries egybeolvadásban lenne letéve a diadalmas, nagy Magyarországnak záloga. Mindenkinek meg kell magyárosodnia, aki nem magyar. Évtizedeken keresztül tanúságát adtuk annak, hogy nem kívánjuk természetellenesen siettetni ezt a processust, az évek során át törtünk — sokszor ökölboszorított kezekkel — a nemzeti tulkapásokat és vártuk, hogy tombolja ki magát ez az irreális fanatizmus. De már meghaladta azt a határt államiségünk ellen irányuló csapongásaiban a nemzetiségi szervezkedés, mely határvonal teljesen híján van minden veszélyes vonatkozásoknak és a melyen itteni kalózkodások még csak komikus nagyotakarásról és nem komoly céltudatosságról tesznek bizonyosságot.

Ébredjenek öntudatra a nemzetiségek, ne induljanak hadba a magyar államiség ellen, mert tovább nem tűrünk. Nem tűrünk az erő, kulturális fölény és az állami szupremácia jogán.

A Dráva és a Száva szabályozása.

Horvát gyárosok memorandumja.

Zalamegyét is érdekli.

— Saját tudósítónktól. —

A horvát-aszalonországi gyáripárosok szövetsége nagyszabású memorandumot terjesztett Kossuth Ferencz kereskedelmi miniszterhez, a melyben arra kéri a minisztert, hason oda, hogy a magyar kormány mielőbb gondoskodjék a Dráva és Száva folyók szabályozásáról és hajózhatóvá tételéről, mert Horvátországban a közgazdasági életet tisztára megbénítja az a körülmény, hogy a Dráva és a Száva nem hajózható.

A nagy figyelmet érdemlő memorandumból, amelyet a maga előterjesztésével támogat a kormány előtt a magyar gyáripárosok országos szövetsége is, a következőkben ismertetjük a Drávára vonatkozó részt:

A Dráva szabályozása.

A Dráván való hajózásra csak nagy gőzhajózási társaságok mernek vállalkozni, mert egy részben a mederben levő akadályok úgy a járműre, mint az áruira nézve állandó veszedelemre rejtenek magukban, másrészt pedig a vízállásnak előre láthatatlan körülményei folytán az áruszállítás — jöllehet a fuvardíjak nagyon magasak — csak jelentéktelen nyereséggel kecsegtet, ha már nem is szenved veszteséget a társulat.

A Dráván a hajók rendszerint azonban 9—10 cm. mély járással húzhatnak, minek folytán a hajók hordképességét sem lehet teljes mérvben kiaknázni, ami viszont a fuvardíj emelkedését

okozza. Alacsony vízállás idején pedig a hajóvezető a idő, legnehezebb mert az összes uszályhajókat leoldani kénytelen, egy-egy hajó rakományát pedig két, néha három hajóra, ennek folytán pedig a kétszeres, néha háromszoros számú uszályhajókat előbb víz ellen fölfelé vagy lefelé vontatni.

Ezenfelül a mellékágak szélessége egynél több uszályhajónak nem engedi meg az átkelést s a vezető csak egyenként képes a hajóvonatot átvezetni, ami miatt azután a szállítás roppant hosszadalmas.

Mind ezek az akadályok azonban nem olyan természetűek, hogy azoknak ellátása műszaki szempontból keresztülvethető volna, ellenkezőleg az összes szakértők egybehangzóan kijelentik, hogy a partoknak megerősítésével, a tuskóknak a mederből való eltávolításával és megfelelő kotrással a Drávát víz ellen Drnjeig, sőt e helységen túl is hajózhatóvá lehetne tenni.

Nagykanizsai kőszínház.

Állami támogatást kérnek.

Nagykanizsa — Szombathely — Roposudr.

— Saját tudósítónktól. —

Félév előtt olyan lelkes nekibuzdulást észleltünk a színházépítő bizottság körében, mely igen szép eredmények csaírája lehet. Akkor határozta el a bizottság a gyűjtésnek széles körben való megkezdését. Ma ismét új és helyes terve van a bizottságnak.

A kőszínház alapnak a városi zároszámadások szerint az év végére körülbelül 115 ezer korona vagyona lesz. Ha a város tőkésitani hajlandó évi hozzájárulását, ezzel az alap 40 ezer koronával gyarapodik Gyűjtés utján minimális számítás szerint 30—40 koronát lehet összehozni. Ha ezek az eshetőségek beválnak, akkor a színházalap vagyona mintegy 195 ezer koronára rug. Ez már olyan tekintélyes összeg, mely a színház megépítését a közel jövő kiállításai közé helyezi.

A bizottság célja most az, hogy az ezen számítás szerint még hiányzó összeget a kormánytól az építéshez való hozzájárulásként kérje. A bizottság javaslata folytán a nemsokára utnakinduló küldöttség ezt a kérést is tolmácsolni fogja a közoktatási miniszter előtt. Reméljük, hogy e kérésünk teljesülni fog, mert a hasonló esetekben minden város részesült a kormány támogatásában. Legutóbb Veszprém város színházépítéséhez járult a kormány 100 ezer korona szubvennczióval. Ha mi is kapunk ennyit, akkor valóban nagyarányú, modern, dusan felszerelt színházat építhetünk.

A színügyi bizottságnak már arra az időre is megmaradnak a helyes tervvel, ha a kőszínház megépül. Arra ugyanis gondolni sem lehet, hogy egyedül városunk megfelelő téli társulatot eltarthasson, olyan társulatot pedig nem vesz be községünk kényes gomyrs, mely egyaránt jó

Büsznek, Csúrgónak és Keszthelynek. — A megoldás egyedül módja az, melyre a bizottság is gondol. Mőgaalmat fogunk indítani az iránt hogy Nagykanizsa, Szombathely és Kaposvár egy szinkretizált képzőművészeti nyári állomásként elsősorban Zalaegerszeg is tartozna. Az említett három elsőrendű nyári állomás bizonnyára felér majd egy községi táli állomással, mint milyen Keszthely, Szentkárolyváros, vagy Sopron. Bízunk a bizottság agilitásában és reméljük, hogy néhány éven belül színészetünk viszonyaink rendezve lesznek.

Láncszemek.

(A »jó név.« — »Utánnomlás tilos.«)

szeptember 27.

Nagy szó az, ha valakiről azt mondják, hogy jó-neve van.

A jó-név minden téren a legjobb ajánlólevél. Üzleti téren kincsetek ér. De általában mindenütt nagyon jól értékesíthető. Még a művészetek terén is. Az írás-művészetet sem véve ki.

Ha egy főstményre azt mondják, hogy az Rembrandt-, Tizian- vagy Munkácsy-kép: egészen más szemmel nézi mindenki, még a legszigorubb mű-értő is. A jó-névnek megvesztegető hatása van mindenkire.

Nagy írókról, akik haladottabb korukban már veszítenek írás-művészetük megbüvölő erejéből, szokták mondani, hogy már csak a nevéből élnek.

És bizony-bizony nagyon ritka író az, akinél nem így van.

Általában a művészet minden ágánál így van. Igazán csak különös isteni kegyelem az, ha valaki a hanyatlási korban, agg korában is úgy tud alkotni, dolgozni, mint fiatalabb korában. Akár szellemi, akár anyagi munkatérben vált legyen ki kartársai közül valaki: az öreg-korban bekövetkezik nála (legalább is legtöbbször) az elmaradhatatlan dekadencia.

Hát ebben a hanyatlási korban azután egy a szellemi, mint az anyagimunkás bizony már csak a megszerzett jó-névéről, multja dicsőségéből, babéraiból él. Mert rendszeresen úgy van, hogy akkor már csupán nevének is megvesztegető, megbüvölő hatása van. Bizonyos mértékű kegyeletes érzéssel fogadja és tekinti minden munkáját az elismerő, a hálás közönség.

Ez nagyon jól van így.

A jóra való ember még a cipészével, szabójával szemben is adózik a megszerzett jó-névnek. Még azokkal szemben sem olyan szigorú a »szabás« megítélésénél, mikor már tudja, hogy a reszkáló kéz nagyon könnyen lesiklik a jóakarát vonaláról.

De szel a kegyeletes érzéssel nem tartozik senki sem a szellemi- sem az anyagi-munkásnak — ha még olyan jó-nevet szerzett is magának — abban az életkorban, amikor még munka-ereje javában van; amikor még mindig haladást, tökéletesedést várhatunk tőle jogosan. Mert ha már ilyenkor hanyatlának, — az nem az öregség, hanem rendszeren az elbizakodottság dekadenciája.

Tegnapelőtt egyik, tekintélyes, fővárosi napilapunk került a kezembe.

A tárcáját egyik ismert jónevű tárcáiról írta. Címe alatt zárójelben ott volt: »Utánnomlás tilos.« Tehát eredeti tárcá. Elolvastam.

Olvasni kezdtem.

Az első bekezdés elolvasása után elképedve állottam meg.

Még egyszer elolvastam az író nevét.

Igen: ez egyik úgynevezett jó-névű tárcá-írók.

Tárcájának címét, mivel az »Utánnomlás tilos«, — nem nyomatom ide. De hát voltaképpen nem azért, mert »tilos«, hanem mert kiméles akarok lenni a lappal szemben, meg az íróval szemben is.

A tárcá így kezdődik:

»Vajon ki volt itt kivülem ebben a rengeteg londoni hotelben szeptember végén, amikor mindenki hazament már, elvonult, letűnt s elkallódott, mint a hulló falevél? Majdnem egyedül laktam az óriás, a vörhenyes téglik tetejében, elhagyva, szürkén fáradtan és tragikusan, mint egy magányos lovag a vártoronyban, ahol az óra kongott, mint egy dallamos ágyú és a muló idővel teleszengte a roszkatag eget.«

A második bekezdésben a hotel ebédlőtermét írja le így:

»Nagy kerek asztalok voltak itten, távol egymástól s ünnepélyesen, a földig érő sulyos abroszokkal, mint a fehér ravatalok és telerakva csillogó acéllal, széles pengéjű és hegyes kékcs tömegével, mint a jól ápoltt bonckészletek. S a távolból, a mélyből, a roppant terem szögletéből, háttéréből vagy örvényéből csöndes és aggódó pincérek közeledtek, feketén, mint az árnyak, kómekek vagy órák, kisé felriadva, megzavarva, készséggel, de ellenségesen is, a fehér ingvérték elborult színével, peyhadt koménységével, mert az idő mindig megvisel.«

Talán elég is volna már a szemelvényekből; de még egyet-kettőt idenyomatok mégis. Később egy érkező vendéget mutat be így:

»Nagy szál ember volt, izmos és hajlékony, deresedő fejjel s egészen világos, nagy tiszta, kék szemekkel, mint az érc, vagy a kristály, vagy egy becsületes asszony.«

»És nagy fehér keze volt, kissé túl nagy, de gyöngéd, lágy és simulékony. Amint fogta a kanalat, a villát, a tányért, jószágos, baráti kéz, meleg és jellegzetes, nyílt és ragaszkodó, egy ember keze, aki szeret.«

Később a verandát írja le, s annak elhagyottságát így festi:

»Valami kihűlt és elmult barátság hangulata terjedt az elhagyott batorzat és bus nővényt körül. És emberek, akik elszédültek és asszonyok, akik ellebegték.«

»E percben odakünn a szürke térben végigkongott a torony-

óra éjtéli zenéje. Egy egész nagy dallamos skála volt, az angol óraművek hosszas és mekacs csengése, ádo és ragányos tercskben. De nem jött senki és minden magányos volt. A vizasztalan éjszaka volt.«

Tovább nem folytatom. Ezekből a lenyomatott szemelvényekből is eléggé világos, hogy milyen nagy bizalmat előlegeznek az irodalmi színvonalukra nagyon kényes fővárosi napilapok is egy-egy jó-névűnek. Leközlik munkáját átolvasás nélkül. Mert csakis így kerülhetett ez a tárcá egyik tekintélyes lapunkba ezzel a megjegyzéssel: »Utánnomlás tilos.«

Majdnem azt kell hinnem, hogy az a jó-névű tárcá író fogadott valakivel, hogy — ha ő akármilyen silányságot küld be neve alatt — feltétlenül közlik.

Ha csakugyan így van: akkor fényesen megnyerte a fogadást.

—y.

Hirek.

— A főjegyző jubileuma. Az a munkatársunk, ki a városbást látogatja, ott tőlév óta minden nap megkapta ezt a kirt: »Készülünk a főjegyző jubileumára.« De azt is hozzátették, hogy a dolog még titok és különösen a főjegyzőnek nem szabad megtudnia. Mi semmi jónak sem vagyunk az elrontól, azért segítettünk mi is a titoktartásban, ma azonban egy másik helyi lap kipattanotta a készülő ünnepség nagy titkát. Hát igen, Lengyel Lajosnál, a mi derék főjegyzőnkkel, a legszerelemelőbb emberrel is megeseit az az emberi dolog, hogy hivatalbalépése óta 25 esztendő haladt el fölötte. A jubileum napja november hóba esik. Mi hajlandók lennünk a főjegyzőt, kit mindenki nagybecsül, minden nap ünnepelni, mert egy kiváló ember érdemes pályáján nem kell ehöz éppen apropos. De ünnepelni fogjuk a novemberi jubileumot is, midőn a város tisztikarának szeretete fog megnyilvánulni a főjegyző iránt. Az ünnepség készül, — mint látni való: a legnagyobb titokban. Mi nem hívjuk fel veszőrökben a képviselőtestületet, hogy tegye meg a kötelességét. Kérre nincs szükseég, mert vannak alkalomak, amikor lehetetlen nem ünnepelni.

— A főgimnázium építése. A város pénzügyi bizottsága Elek Lipót elnöklésével tegnap ülést tartott. Eszen az ülésen tárgyalták a gimnázium építéséhez nyert 200 ezer korona állami-ségély ügyét is. A kölcsönt tudvaleg a város veszi föl, de az állam törleszti. A bizottság a beérkezett pénzügyi ajánlatok közül az Elek Hazai takarékpénztárét ajánlja elfogadására.

— A novemberi katonai előléptetések. Katonai forrásból jelentik, hogy a novemberi előléptetések előmunkálatai folynak. Legutóbb a csapattestektől bekérték azoknak a hadapród-tiszthelyetteseknek, hadnagyoknak, főhadnagyoknak és 2. osztályu kapitányoknak a neveit, akikre rákerül az előléptetés sora. Ezek részint a yalogságnál, vadász- és utász-csapatoknál, a vasuti és táviróvezetékéig addig a határig következnek be az előléptetések, — ameddig ez 1907. májusában történt s így sokkal jobb lesz az aványszám, mint a mult év novemberében. — Az előléptetésben sorra kerülő hadapród-tiszthelyetteseknek 1905-ik szeptember elseji rangjuk van, tehát két évig várnak a hadnagy rangra, ami még mindig nem különösen kedvezőtlen helyzet. Máskép fest a hadnagyok és főhadnagyok dolga. Az előléptetésre kerülő hadnagyoknak rangja

1900. november 1-től kelt, — hét évig volt ugyanaz a rangjuk és fizetésük. Ez már kedvezőtlen avaszmű. De még sokkal rosszabb a főhadnagyok dolga; ezeknek 1897. május 1-től, tehát 10 és fél évig kellett a második osztályu kapitányi állásra várni. A második osztályu századosok, akik most első osztályuak lesznek, négy évig várnak az előléptetésre. A törzsisztek és tábornokok előléptetése a szokott keretekben történik meg.

— Mással ezt így csinálják. Kecskemétről jelentik, hogy a város legutóbbi közgyűlésén megalakított közéleti bizottság megkezdte működését. A város összes levégtűzfáját, még a távoli Bugacmonostor és Baracspusztákról is behordatták, hogy a lakosság idei faszükségletét fedezzék. — A város tárgyalásba kezdett már tengeri hal behozatal halastó létesítése, nagyarányu házinyul tenyésztés, hatósági mézszárzék és ha szükség lenne rá, egy nagy kenyérgyári fölállításának dögében. Csodálatos, hogy a kecskeméti városi emberek mindezt a széleskörű munkát — a hivatalos órákon belül gyözik.

— A városi tisztviselők kérése Nem mi fedesdük föl azt az igazságot, hogy az árak általános és rohamos emelkedése a fix fizetéses hivatalnok embereket sújtja legérzékenyebben. Ebből az osztályba tartoznak a város tisztviselői is, kiknek fizetése jobb időkben is a legsúlyosabb megélhetési biztosította, ma pedig ez a fizetés a megélhetésre is alig elegendő. Ezért a város tisztviselői igazán nem válhatnak telhetetlenséggel azért, hogy helyzetükön javítani igyekeznek. Mint megirtuk, drágasági pótlékokat kértek, és ezzel a kérvénnyel tegnap délutáni ülésén foglalkozott a pénzügyi bizottság. A város alkalmazottai részéről azonban nemcsak az az egy kérvény fekkint a bizottság előtt, mert voltak egyesek is, kik javítást és más egyébeket kértek. A nagy számú kérvény felett a bizottság nem határozott véglegesen. Határozata meghozását a költésnévelés tárgyalásáig felfüggesztette. Bár nyilvánvaló, hogy e sok kérés teljesítése nagy anyagi áldozatot kíván, mégis reméljük, hogy a bizottság jóindulattal fogja azokat tárgyalni.

— Gelse lángokban? Egy lapunk zárta-kor érkező fővárosi távirat jelenti, hogy Gelse községben gyermekek felgyújtottak egy szénaboglyát, amelytől a közeli házak tüzet fogtak és *hussomkilenc ház elégett*. Egy öreg koldus és két gyermek bennégett. Ezt a hírt fentartással közöljük, mert lapunk megjelenése előtt már nincs időnk arra, hogy annak valóságáról meggyőződ-jünk. Amennyiben a borzalmas hír igaz, valószínűnek tartjuk, hogy nem a zalamegyei Gelséről van szó.

— Véres parasztpárba. Sámsoni leveleink írja: Sámson község határában csaknem halálos kimeneteli parasztpárba folyt le a napokban. Varga Gábor és Szabó Mihály parasztleányok régen haraguznak egymásra egy leány miatt. Hétfőn történt, hogy a két leány az országuton hirtelen szembetalálkozott és a következő pillanatban már életre halálra ment a párba. Vargának sarló volt a kezében, Szabó firkóssal harcolt és néhány perc múlva Szabó vérrel borítva eszméletlenül esett össze. Varga sarlóval fejbévágta Szabót, akinek az éles szerszám koponyosontját is betörtte. A párba áldozatát a kórházban építják, Vargát pedig — aki a véres párba után elmenekült — keresi a csendőrség.

— Táncanfolyam Nagykanizsán. Bajlós Bertalan, az országosan jól ismert táncanár, ki a táncanárok együletének elnöke és szaklapjának szerkesztője, Carbone Jánossal, a budapesti operaház szolótáncosával Nagykanizsán táncanfolyamot nyit, mely e hó 29-én kezdődik a Polgári Egyet nagyertermében. A két tanár ritka ügyessége és kiváló metodusa nem szorul dicséretre. Bajlósról tudjuk, hogy a magyar arisztokracia ifjúságának is ő a táncanára, Carbone pedig, mint táncos, igen jó névnek örvend.

— Halálons. Özv. Mitsky Lipótné srői. Horschetsky Lujza urnó 84 éves korában Szegeden elhunyt. A boldogult tetemeit Nagykanizsára szállítják, hol 29-én d. e. 10 és fél órakor temetik az izr. temető halottas házából.

— Amerikában sok a munkás. A kivándorlók jól tessik, ha figyelmükre méltatják az Amerikából érkező híreket. Ezek a hírek újabb arról szólnak, hogy Amerikában a gyárak redukálni kénytelenek az üzemeltetést és sok ember munkát elbocsátanak. A drága pénzviszonyok és a trösztök ellen megindított harc alaposan elvettek a tőke kedvét újabb vállalkozásoktól, vagy a meglévőket fejlesztésőtől. Ezért érthető, ha a gyárak és a nagy ipartelepek fél aunyi munkaerővel dolgoznak az idén, mint a múlt esztendőben s a munkások jelentékeny részét elbocsátották. Így a new yorki Westinghouse Electric-társaság a minap ezer munkást bocsátott el.

Táviratok

és telefonjelentések

Magyar urak a király előtt.

Budapest, szeptember 27. A miniszterelnökség palotájában ma délelőtt miniszteri tanácskozás volt, melyen *Jekelfalussy* honvédelmi miniszter kivételével valamennyi miniszter részt vett. — Kiszivárgó hírek szerint a miniszterek a kiegyezés kérdésének újabb állásáról tanácskoztak. Ugyanis a király a kiegyezési tárgyalások ügyében több neves magyar politikust fog kihallgatásra meghívni és véleményüket meghallgatja. A meghívandó politikusok közt lesznek *Dessueffy Aurél* gróf, a főrendiház, *Justh Gyula*, a képviselőház elnöke, *Lukács László*, *Tisza István* gróf és *Holló Lajos*. Magyar politikai körökben a várható kihallgatásokról még nem tudnak.

Bitiltott nemzetiégi népgyűlés.

Trencsén, szeptember 27. A tót nemzetiségi párt e hó 29-én Vágújhelyen politikai népgyűlést akart tartani. Mint Vágújhelyről jelentik, ezt a népgyűlést az ottani főszolgabíró mai végzésével nem engedélyezte.

Egy ügyvéd harca.

Déva, szeptember 27. Veszedelmes helyzetbe került ma *Bresco Lőrincz* dévai ügyvéd. Az ügyvéd Daniló János parasztagzda házábanál végrehajtást akart foganatosítani. Midőn a végrehajtóval a házhoz ért Daniló és szomszédai rátámadtak és *felholtra verték*. Az ügyvéd védelmére revolvert rántott és támadói közül *ketőt halálosan megsebesített*.

A dányosi korcsmáros pénze.

Kecskemét, szeptember 27. A kecskeméti csendőrmester hosszas kutatás után ma ráakadt arra a helyre, hová a dányosi rablógyilkosok a rabolt pénzt elásták. A rejték helyen a csendőrök 600 korona értékű aprópénzt találtak. Felfedezésükről azonnal jelentést tettek.

Birtokot

keresek bérbe

600—1200 magyar holdig

ügyilem részére

Zalamegyében.

Ájánlatokat kér:

Mesterházy Gedeon

pénzügyi és gazdasági íródjaja

Szombathely, Széll Kálmán-utca 3. szám.

Szülők figyelmébe!

n ki kéz iskolai öltönyt

n ki kéz férfi öltönyt

n ki férfi és gyermek cipőt

n ki kalapot és sapkát

Ákar vásárolni,

ne mulassza el vásárlás előtt

Frank Vilmos

legnagyobb ruhaárúházát megtekinteni.

Frank Vilmos

a bel- és külföldi legmegbízhatóbb szövetgyárosokkal áll összeköttetésbe s így mérték után is a legjobb és legizlésebb öltönyöket készíti a legolcsóbb árért.

Frank Vilmos

Nagykanizsa, Bazár-épület.

Október, 10-ik.

Budapest, szeptember 27. A magyarországi szociáldemokrata párt központi vezetősége ma jelentést adott ki, melyben közli, hogy eddig 114 vidéki város szocialista munkássága kijelentette, hogy október 10-én munkaszünetet tart és tüntetni fog az általános szavazati jog mellett.

Letartóztatott bankárok.

Budapest, szeptember 27. A budapesti rendőrség ma letartóztatta Fischer Miksa és Fried Lajos bankárokat és bankjukra a bűnügyi zárlatot elrendelték. A bankárookra több rendbeli sikkasztás és csalás elkövetésének büne derült ki.

A badeni nagyherceg haldoklik.

Bécs, szeptember 27. A badeni nagyherceg eszméletlenül fekszik. Orvosai jelentése szerint percei meg vannak számlálva. A királyt a nagyherceg állapotáról értesítették.

Ki nyert?

Budapest, szeptember 27. Az osztálysorsjáték mai húzásán 10⁰ ezer koronát nyertek a 4095, 60812, 64887 és 84623 számú sorsjegyek.

A franciaországi nagy árvíz.

Páris, szeptember 27. Az a rettenetes felhőszakadás, mely Franciaországot tegnap elborította, óriási károkat okozott. Számos község teljesen víz alá került, két vasuti hid leszakadt. Az itéletidőnek 14 ember áldozatul esett és mintegy 1500 ember súlyos sérülést szenvedett.

Irodalom.

A Szent-István-Társulat pártoló tagilletményi. Ötödik éve immár, hogy a Szent-István Társulat megalkotta kebelében a népies pártolótársulatot, melynek révén a katolikus Magyarorságot törekszik bevonni a művelődés népművelő sáncái közé. Már négyszer jutott tagilletmény a mindannyiszor a legteljesebb elismeréssel.

A Társulat 13.000 pártolótagjának kétségkívül nagy örömet fognak szerezni ezek a kitűnő könyvek: sok hasznos és nemes dolgot fognak tanulhatni a közeledő hosszú fali esti ételek.

Az ideai tagilletmények rövid ismertetését a következőkben adjuk:

1. Három század a katedákban. Képek az első keresztények életéből. Németből fordította Jankovics István, átdolgozta Molnár Iván. 260 oldal. Bolti ára 1 kor. 60 fill. A jól megírt népszerű könyveknek ügyességével mutatják be a szerzők a római kereszténység kezdetét, az első három század keresztény életét, a katedákban s a cirkuszok hőseit. — a megható istentiszteleteket s a véres üldöztetéseket.

2. Szegény ember gazdasága, vagy: a Magyarországon vadon termő gyógynövények ismertetése és tanácsok ezek gyűjtésére, szárítására és értékesítésére. Irta Cserjesi Károly, 86 oldal. Bolti ára 1 korona. Az előbbi sziv-nemesítő, lélekemelő könyv, ez itt hasznos. A gyógynövények gyűjtéséhez nem kell beiktetés. A Mindenható ezeket igazán a szegény embereknek teremtette. A szerző, a ki ezzel a könyvcskével nagyon jó dolgot cselekedett, részletes utmutatást és tanácsokat is ad a gyűjtött növények kezelésére és szárítására, sőt megnevezi azokat a kereskedőket is, kiknél a gyűjtött anyagot értékesíteni lehet.

3. Új kis tükör a magyar nép számára. II. rész. Irta Öveges Kálmán, 88 oldal. Bolti

ára 60 fillér. Pompás kis könyvecske. Mindenki örömmel és gyönyörűséggel fogja olvasni ezt a kedélyes modorban megírt — és sokszor megüveztetett ötletekkel fűszerezett népies természetrajz, mely magyarul ábrákkal gazdagon el van látva. Mindenképpen okos könyv. méltó társa az előbbieknél.

4. A Szent-István-Társulat Naptára az 1908. szökeővre. 260 oldal. Bolti ára 80 fillér. Az idén a Szent-István-Társulat Naptára az első, a mely Szent István országában, a naptár-irodalomnak és naptárkultúrának — hogy úgy mondjuk — klasszikus földjén megjelenik. — Jól összeállított magyar népnaptár.

Ezekből áll az ideai pártolótág-illetmény. Két korona évi tagdíjért olyan négy kötet, a melyt a rendes magyar könyv árak mellett ezen összegnek csak keveseséért szoktak eddig adni.

Közgazdaság.

A heti tőzsdéforgalom és pénzpiac.

A „Hermes” Magyar általános váltózárt részvénytársaság jelentése.)

Budapest, 1907. szeptember 26. an.

Arra a hírre, hogy a kiegyezési tárgyalásokat a kormánnyal jövő hó elején újból felveszik, az alaphangulat tartott, sőt szilárdnak is mondható és habár a budapesti értéktőzsdén politikai mozzanatokon kívül még sok más tényező is befolyásolja, kilátás nyílik arra, hogy a kiegyezés kérdésének megoldása után az egész vonalon felindulás fog beállni.

A hét nevezetesebb árfolyamváltozásai a következők:

	szept. 19.	szept. 26.
4 ¹ / ₂ -os magyar koronajáradék	93.—	93.05
Magyar hitel részvény	747.25	748.75
Oszták hitel részvény	638.25	643.50
Rimamurányi vasuti részvény	543.25	543.75

Gabona-üzlet.

(Távirat.)

Budapest, szeptember 27.

Készaru üzlet:

Korlátozott forgalom mellett árák változatlanok.

Kartáridő-üzlet:

Buza októberre	11.10
Rozs	9.59
Tengeri 908 májusra	6.78
Zab októberre	7.82

Férjhez menni

óhajt 1600 kor. hozományal rendelkező 36 éves gyermektelen özvegy asszony. Levelek »Boldogság« jellegű alatt Nagykanizsa poste-restante.

Egy ügyes megbízható könyvelőt keresek

üzleti könyveim rendbehozatalára, munkájának azonnali kezdésére.

Ájánlatát fizetési igényeinek közlése mellett kéri

Laskay Ernő
Készthely.

Jó karban nagy boros hordók — levő — futányos áron eladó.

névvel Strém és Klein nagykereskedésnél, Nagykanizsán.

Téli menetrend

érvényes 1907. okt. 1-től

Megjelenít és kapható: FISCHEL FÜLÖP FIA

könyvkereskedésében, Nagykanizsán.

Mielőtt teát vásárolj fontolja meg "Tekerek fele tea" "alegfinomabb minőségű!"

Egyedárusítás

Beck Henrik

fűszer, gyarmatárú és liszinyagykereskedésében

Nagykanizsán.

Bajlós B. és Carbone J. táncintézete

Nagykanizsán, a „Polgári-Egylet” dísztermében.

Van szerencsénk a mélyen tisztelt n. érd. közönségnek b. tudomására hozni, hogy

1907. szeptember 29-én

a „Polgári-Egylet” emeleti dísztermében

Táncintézetünk

megnyílik.

Gyermek-Kurzus 6 éves koruktól vehetnek részt a délutáni órákban.	Gyer- merek	Felnőttek osztálya este 8 órától 10 óráig.
Deák-Colone iskolás növendékek számára zárkórú, d. e. 4 — 6-ig.	Iskolás növendékek	Boston-Kurzus kedvet táncot 3 óra alatt elsajátíthatja.

Magánórák hozni és házon kívül úgy egyezkednek, mint csoportoknak. Boston tanítás minden osztályban.

Beiratkozni lehet a táncoromban d. e. 10-12-ig, d. 3-tól kezdve.

Felkérjük a nagyrabesült szülőket, kik személyes megjelenésünkre igényt tartanak, ebből óhajukat velünk tudatni kegyeskedjenek.

Kiváló tisztelettel

Bajlós Bertalan Carbone János

táncitanár Budapestről. m. kir. operaházi hy. első soltáncos

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYKANIZSA,
Fischer Fülöp Fia könyv- és papir-
kereskedésében, Városház-palota.

Teléfono: Kiadóhivatal: 103.
Szerkesztőség: 78.

Előfizetések és hirdetések:
Fischer Fülöp Fia könyv- és papir-
kereskedésébe intézendők.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben hához hordva:

Egy hónap	1.- K.
Negyedévre	3.- "
Félévre	6.- "
Egész évre	12.- "

Póstai szétküldéssel:

Egy hónap	1.50 K.
Negyedévre	4.50 "
Félévre	9.- "
Egész évre	18.- "

Megjelenik naponként este 6 órakor
Ünnepnapok kivételével

Felolós szerkesztő: SZALAY SANDOR.
Szerkesztő: RÉVÉSZ LAJOS.

Egyes szám ára 6 fillér.

Szabó P.

Elsőrendű angol és francia női-
divattermében

Zrínyi Miklós-utca 42. sz.

készülnek a legegészségesebb hoztűmön, hõ-
penyeh, õszi- és téli-habólok (szõrmével),
teljes menyasszonyi kelengyék legmodernebb
ízléses kivitelben.

Folytonos ajándékok angol és francia
divatlapokban.

Üldéhi megbízások is pontosan elintéztetnek.

Lengyel Lajos.

25 évig városi főjegyző.

Nagykanizsa, szeptember 28.

Nagy tiszteletérzettel irtuk cikkünk hom-
lokára Lengyel Lajosnak, Nagykanizsa ren-
dezett tanácsu város főjegyzőjének, nevét.

Ha már kipattant a titok, hogy őt nem-
sokára (1907. nov. 4-én) ünnepelni akarják
tiszviselőtársai és ünnepelni akarja a város
egész közönsége abból az alkalomból, hogy
betölti főjegyzői működésének huszonötödik
évet: kedves kötelességünknek tartjuk hogy
szeretettel és kiválóan tiszteleltre méltó egyénisé-
gével ebből az alkalomból már a jubilálási
készülődés kezdetén foglalkozzunk.

Nem azért, mintha talán az ő egyéni-
ségére rá kellene mutatnunk; hanem azért,
hogy a maga tiszta, nemes és jellemző vo-
násaival domborodjék ki azok előtt is, akik
nem voltak, nem lehettek tanúi az ő hu-
szonötévi pályája gazdag, nemes tartalma-
nak. Foglalkozunk az ő szerény egyénisé-
gével még azért is, hogy mint a nyilvános-
ság organuma, hacsak néhány halvány
sugárral is jelezzük a tiszteletnak és szere-
tetnek azt a gazdag forrását, mely Lengyel
Lajos városi főjegyzőnk huszonötévi csendes,

zajtalan működésének nyomán fakadt, s mely
most, a jogos ünnepi lélekemelő alkalmá-
ból feltartóztathatatlanul árad majd reá, a
hivatalos közelet érdemes alakjára.

Nagyon jól tudjuk, hogy az ő nagy
szerénysége, minden ünnepeltetés elől me-
nekülő, elzárkozó egyénisége most is szíve-
sen gátat emelne a huszonötévi működése
nyomán fakadt tisztelet- és szeretetforrás
feléje irányult áradatának; de ez egyszer
most a szívünkkel állunk eléje, hogy ki ne
térhessen előlünk. Megnyitjuk előtte tisztelő,
szerető szívünket és helezárjuk már előre,
hogy el ne zárkozhassék máshova: nagyon,
de nagyon megérdemelt tiszteletünk és sze-
reteletünk ünnepies megnyilatkozása elől.

Voitaképpen hát nem is az ő tiszteletr-
méltó egyéniségével és működésével fog-
lalkozunk e szerény cikk keretében, ha-
nem a tiszteletnak és szeretetnek arra a
gazdag forrására kívánunk rámutatni, mel-
lyet az ő szerény, csendes, zajtalan, becsü-
letes, laukadatlan munkássága, nemes és jó
szíve, példás mérsékletessége, higgadsága s
nagy emberszeretete fakasztott.

Ezzel a magafakasztotta, nemes tűz-
forrással közeledik most Nagy-Kanizsa vá-
rosának egész közönsége Lengyel Lajos
nemes alakja felé, hogy legalább egy napra
kiszakítsa majd a hivatalos közeleti pálya
szűrkeségéből és a tisztán, becsületesen, ne-
mesen verő, arany munkás-szívét áthevitse
néhány pillanatra a hálás tisztelet és szere-
tet tiszta, szent tűzénél.

Hogy mi történnék, hogyan történjék a
város közönségének igazán közvetlen köz-
érvéséből fakadó ünnepelés: erről talán le-
hetne beszélni. De mi még ezt is teljesen
fölsőlegesnek tartjuk. A szeretet mindenki-
nek és a nagyközönségnek is megadja a
megnyilatkozásban a közvetlenség báját,
varázsát. Ezt nem kell, de nem is lehet
sem irányítani, sem aféle különös alkalmi
keretek közé szorítani.

Mikor az ünnepelés pillanata elérke-
zik: közeletünk minden tényezőjének
lelkéből az igazán érezt tisztelet és szere-

tet közvetlen hatása ragadja ki a meg-
nyilatkozás legőszintébb, tehát legmegha-
tobb, legmegragadóbb módját.

Majd mi is, mint szerény sajtó-orga-
num, e város ezereinek lelkes szívdobba-
nása, közös ünnepése lélekemelő pillana-
taiban méltatjuk Lengyel Lajos városi fő-
jegyzőnek nemes közeleti alakját azzal a
közvetlenséggel és igazságérzettel, amelyre
bennünket huszonötévi közeleti együttmün-
kálás fölemelő ténye jogosít föl, de egytal-
tal kötelez is.

A vidéki városok bajai.

Az egyik fővárosi lap a vidéki
városok polgármestereinek legutóbb
tartott kongresszusával foglalkozván,
az alábbi érdekes sorokat közli:

Legutóbb a polgármesterek nagygyűlésre
jöttek össze és beszéltek a városokról. A vá-
rosokról, amik csak faluk és a falukról, amik-
ből nem tudunk városokat csinálni. Mert a mi
városaink csak az elnevezésük szerint váro-
sok; a berendezkedésük, életük, közönségük i-
falu.

Ami közérő ebben az országban városfej-
lesztésre fordítatik, az mind a fővárosnak jut.
A kormány csak azzal törődik. A társadalom
előkelősége oda szorul. Az arisztokrácia, a
magyoté ottan épített. A tudomány oda ösz-
ponosul. És ott van minden egyetem, intézet,
akadémia, muzeum, amely mind ragyogó, szép
palotát kap és sok jó állást ad. Ott van a
kereskedelem és ipar ereje. Az, amely mutat
és juttat is sokat és sokaknak. Oda van sző-
gezve a büszkeségünk, a hiuságunk Szerelme-
sek vagyunk fővárosunkba és a nemzeti be-
csület kérdésének tartjuk, hogy ragyogjon,
viruljon és tessék mindenkinek.

Agyolprotezzáljuk a fővárost és magára
hagyjuk a vidéket. Ez pedig magára hagyat-
ván, úgy jár, mint az egyszeri asszony, aki a
szomszéd grófné cifra ruháit megirigylőlvén,
magára öltött minden lüm-lomot, drága pén-
zen összevásárolt néhány cifraságot, csak hogy
olyannak lássék, mint a grófné. De magán
felejtette a rongyos cipőjét és az emberek
kacagtak rajta.

A mi jó vidékünk irigy szemmel ellesi
ennek a nagyvárosnak sok cifra díszét és
egészen megfelelkezik a maga rongyos cipő-
jéről. Rosszul öltözködik. Pompázó, virágos
kalapot rak a fejére, de a hídge ellen nincs

MIT IGYUNK?

hogy egészségünket megóvjuk, mert
csak a természetes szénásvány-
sávyvíz erre a legbiztosabb óvószér.

Minden közhírdít fõid-
mõ hazánk termé-
szetes szénásvány-
vizek királya:

a mohai **ÁGNES**-forrás.

Milenniumi nagy érem-
mel kitüntetve.
Kitűnő asztali, bor- és
gyógyvíz, a gyomor-
betegségeknek.

éget rögtön megszünteti. páratlan étvágygerjesztő, használata valódi áldás gyomorbetegségeknek.

Kedvelt forviz! Olcsóbb a szódaviznél! Mindenütt kapható!

Jórávaló meleg köpönyege. Előbb épül fel a színház, csak azután a kórház. Előbb gondoskodnak valami szoborról és csak azután a csatornázásról.

Minden város akar büszkélkedni valamivel. Az egyik a szép színházával, a másik a kulturpalotájával, a harmadik a villamos világításával, második a szobrukkal, a kiállításokkal és így tovább. De egyik sem írja fel a középületeire, a színházára, a kulturpalotájára, hogy miatta mennyivel emelte fel a pótdadót.

Hogy a vidéki város erre nem jön rá magától, hagyján. De nem jön rá senkisé, még azok sem, akiket felügyelet, ellenőrzés és más egyéb jog is megillet. Nem gondol vele a belügyminiszterium, nem gondol vele a parlament. Valami egységes terv és rendszer szerint kellene fejleszteni ezeket a városokat és gondoskodni kellene talán arról is, hogy ne nőjjen az egekig a pótdadó.

Érzik, tudják, látják ám ezt a vidéken sokan. Sirnak is miatta. Felebbeznek is. Cikkeket is írnak Deputációnak. Ez a miniszter, az a miniszter is ígér valamit. Egyik-másik tesz is valamit, némelyik városnak jut is valami, de ezzel a valamivel nincs segítve a város, se e városokon. Könyöradományval nem lehet megszüntetni a tömegnyomort. A vidék pedig, ha kap, csak könyöradományokat kap. Kikunyorált segélyeket, amelyekben ritkán van köszönet. És ennek kellene megszűnnie. Valamit minden évben kellene adni a vidékfejlesztés érdekében. Ennek épen olyan programpontra kellene lenni, mint teszzen az iparfejlesztés, vagy aminő a főváros fejlesztése. És rendszerről, egységről, vezetésről kellene gondoskodni.

A zalaegerszegi polgármester fölmentése.

Ujháros városi közgyűlés.

— Saját tudósítónktól. —

Zalaegerszegi tudósítónk jelenti:

A vármegye közigazgatási bizottsága tudvalevőleg fölmentő ítéletet hozott Várhidy Lajos Zalaegerszeg városi polgármester azon fegyelmi ügyében, mely amiatt merült föl, hogy a polgármester annak idején Sulyovszky dr. királybíró installálásán megjelent. A polgármester ez ügyben a maga védelmére két momentumot hozott fel: az egyik, hogy az ő megjelenése az installáló gyűlésen minden politikai tendenciát nélkülözött és azt csupán a város érdekében tette, mert a királybíró azzal fenyegetőzött, hogy Zalaegerszegről a megye székhelyét elhelyezi. A másik mentése az, hogy ő oly lelkiismeretes polgármester a városnak, hogy ez neki egyizben köszönetet szavazott.

A megyei bizottság fölmentő határozata Zalaegerszeg város tegnapi közgyűlése elé került és itt igen éles vitákat és kifakadásokat provokált. A városi képviselők ugyanis kijelentették, hogy Várhidy részéről ravaszág volt mentesgélő a város köszönetét felhozni, mert e köszönetszavazásához sok szó fér. Megesett, hogy a polgármester hatáskörét túllépve, az előirányzottnál nagyobb összeget utaltványozott a város fölmentésének céljaira. Emiatt sok kellemetlenség támadt, azonban a zárszámadási bizottságban ajánlotta az egyik bizottsági tag, hogy a polgármesternek elismerésüket nyilvánítsák, amit a jelenlevő néhány képviselő elfogadott. — A képviselőtestület lezögezni kívánja azt a tényt, — hogy az egy bizottság kebelében történt, tehát erre az elismerés nyilvánítására a polgármester fegyelmi ügyében nem hivatkozható.

A képviselőtestület végül azt határozta, hogy a megyei közigazgatási bizottság fölmentő ítéletében nem nyugszik meg és azt megfőlebbezi.

Egy zalai község pusztulása.

Nagykapornak keletti.

— Saját tudósítónktól. —

Zalaegerszegi tudósítónk telefonálja: Nagykapornak, Zala megyének nemrég virágzó községe ma romokban hever. A szalmaházakból álló falvak nyári réme, tűzvész pusztította el tegnap. A jómódu kapornaki gazdák mindenképpen elpusztította a láng.

A tűz itt is abból keletkezett, hogy gyermekek gyufával játszottak és vigyázatlanul felgyújtottak egy szalmakazalt. A tűz hihetetlen gyorsasággal terjedt. A lángnyelvek telhetetlen mohósággal kaptak át kazlakról házakra, gazdasági épületekre és csakhamar átláthatatlan füstfelleg jelezte, hogy egész Nagykapornak lángokban áll.

A lakosság rémülete a tüzláttára leírhatatlan. A legnagyobb zavarban igyekeztek menteni, amit még lehetett, de nem sokra mehettek a mentéssel. Estig 26 ház és még több gazdasági épület pusztult el. Benvezett a gazdák minden ingósága, gazdasági eszköze is.

Az elégett tárgyak csak részben voltak biztosítva. A tönkrement emberek a legnagyobb kétségbeesésben vannak és nagy nyomornak néznek elébe.

A vadorzók büne.

Halálra sebesített leány.

Részlik a letlést.

— Saját tudósítónktól. —

Titokzatos bűnyűben nyomoz két nap óta a szentpéteri csendőrség. A bűntény áldozata egy fiatal szentpéteri leány, kit egyik erdőtesten puska-golyótól súlyosan megsebesítve találtak. A tett elkövetésével Mezei Péter erdőőr gyanúsították, aki vigyázatlanságból — egy kóborló kutyá helyett — a leányt sebesítette meg.

Az eset részleteiről tudósítónk a következőket jelenti:

Szentpéter községben titokzatos eset történt. Mezei Péter odavál erdőőr tegnapelőtt reggel egyik erdőtesten portyázott, amikor egy kutyát látott arrafelé kóborolni. Minthogy nemrégiben szigorú rendeletet adtak ki, hogy a kóborló kutyákat pusztítani kell, Mezei felkapta fegyverét és a kutyára lőtt. Azután pedig, anélkül, hogy utána nézett volna, hogy lövése talált-e vagy sem, folytatta útját.

Mikor Mezei útját befejezve visszatért a faluba, elhívták a község házára, a hol már csendőrök várták. Az erdőben ugyanis egy puska-golyótól súlyosan sebesített leányt találtak és Mezeit ellen valaki följelentést tett, hogy ő lőtte meg a leányt. Az erdőőr természetesen tagadja a dolgot és határozottan állította, hogy leányt nem látott az erdőben és fegyverét egyetlen egyszer süllyesztette ki aznap egy kóborló kutyára. Sokkal valószínűbbnek tarja azonban, hogy a leányt vadorzók sebesítették meg, akik naponta, különösen korán reggel és az esti órákban árasztják el az erdőt. Lehet, hogy valamelyik vadorzó a reggeli homályban vadnak nézte a leányt és rálőtt.

Minthogy eddig semmi bizonyítékot, sem alapos gyanúkat nem találtak, ami az erdőőr szavait megalábolná, szabadon bocsátották. A csendőrség most erősen kutat az ügyben és a leányt, kinek sebesülése életveszélyes, valószínűleg csak

holnap hallgatják ki. A csendőrség reméli, hogy a leány biztos fölvilágosítást fog majd nyújthatni az esetről és annak elkövetőjéről.

Hirek.

— Tanácsülés. A város tanácsa a polgármester elnöklésével ülést tartott. Az ülés lényegesebb tárgyait más helyen ismertetjük.

— A kiskanisai ut kövesése. Tudvalevőleg városunk a Kiskanizsára vezető állami ut köveséséhez hozzájárulását megzavarta és az ut köveséséhez az módját kikövezték használatát ajánlotta. A kövesés e arról a miniszterium most érkezett leiratával elfogadta. A város azt szeretné, ha az utat nemcsak Kiskanizsáig, hanem egészen városrészt utolsó végéig kiköveznék. Ily értelemben fölterjesztést tett a kormányhoz, mely leiratában közli, hogy e terv elől nem zárkózik el, elvben elfogadja, megvalósítására persze további tárgyalások anyagát képezi.

— A város zárszámadásai. A város 1906. évi zárszámadásai a számvető jelentésével tegnap kerültek a tanács elé. A tanács a zárszámadásokat a közgyűlés elé terjeszti.

— A rendőrkapitány nyugdíjazása. Köszöltük idejében, hogy a megye törvényhatósága a város határozatával szemben Doák Péter rendőrkapitány nyugdíjazását határozta el. A megye vonatkozó átirata most érkezett meg a várososhoz, melynek tanácsa azt a legközelebbi közgyűlés elé fogja terjeszteni.

— Az orosz külügyminiszter Zalában. Iszolszkij orosz külügyminiszter, ki tegnapelőtt mutatkozott be Bécsben a királynak, jövő héten bétfőn Festetics Tasziló gróf látogatására Keszthelyre utazik, — ahonnan másnap Berencsére mennek és itt több napon szarvasra fog eserkészni az orosz külügyminiszter.

— Agyonnyomta a vonat. Borzalmas halállal mult ki az éjjel Hauker József nagykanizsai vasuti fékező Fridau állomáson. Mint egy távirat jelenti, a fékező tolatás közben két kocsi ütközője közé került és ott halálát lelta. Holttestét hazahozták Nagykanizsára. A szerencsétlen ember halálát, mely ismerősei körében nagy részvétet keltett, felesége és négy gyermeke gyászolja.

— Eljegyzések. Priester Emanuel Zágrárból eljegyezte Bonyhády Olga kisasszonyt Fiuméből.

Samuely Pál mérnök, vasgyári igazgató eljegyezte Szántó Rózsit Kaposvárott.

— Az iparoktatási szakfelügyelő Nagykanizsán. Feyer Gyula felső ipariskolai tanár, iparoktatási szakfelügyelő tegnap városunkba érkezett és az iparostanonciskolát meglátogatta. A szakfelügyelő meghallgatta az előadásokat és úgy a tanmenet, mint az elért eredmény felett legnagyobb megelégedését fejezte ki.

— Rémhír Gelséről. Egy fővárosi távirati tudósítás alapján tegnap hírt adtunk arról a nagy tűzvészről, mely a közli Gelse községet pusztította. A hírt, melyet lapunk zárta, kor kaptunk és így annak valóságáról nem győződhettünk meg, a leguagyobb fentartással közöltük. Gyauunk alaposnak bizonyult, mert mai információink jelentik, hogy a tűz nem a zala megyei Gelsét, hanem a mosonmegyei Galsa községet pusztította el.

— Házaságot kötöttek. e héten: Lang Antal vasuti munkás Leposa Juliánával. Karuiss Antal hentes Tllinger Ilonával. Mózi Sándor szobafestő Tálcsi Rozáliával.

— **Vasuti katasztrófa.** Megrendítő szerencsétlenség történt az éjjel Daruvár mellett, a déli vasút hírcsi állomásának közelében. A sínekben egy pályakocsi haladt, melyet négy munkás baltott. Egy fordulónál a pályatest erősen lejtett és bár a munkások észrevették, hogy vonat közeledik feléjük, a kocsit nem tudták megállítani és így az a vonatnak nekiszaladt. A munkások közül kettő halálos sérülést szenvedett, a másik kettőnek sérülése jelentéktelenebb. A két súlyosan sérült embert beszállították Daruvárra.

— **Kiküldöttek a zalaegerszegi munkásbiztosítónál.** Zalaegerszeg r. t. város tanácsa, mint elsőfoku iparhatóságnál a zalaegerszegi kerületi munkásbiztosító pénztár közgyűlési kiküldötteinek a választását 1907. évi szeptember 23-án tartották meg. A munkaadók közül megválasztottak: Pfeifer Henrich, Dervarics Lajos, Gyarmati Vilmos, ifj. Horváth Jenő, Ján Ferencz, Gaspariss Sándor, Kovács László, Lusker János, Sommer Sándor, Schmiedt Viktor, Tschütz Frigyes, Eisner József, Fürst Samu, Kosztelicz Miksa, Türk Mihály, Berger József, Grünbaum Ferenc, Deutsch Hermán, Grosz Győző, Miklós János, Fűredi Béla, de Sörgo Antal és Baly Béla. Az alkalmazottak közül: Radosztics Ferencz, Fercsel Ferencz, Verasztó József, Németh József, Benkő Károly, Marancsics Gyula, Horváth István, Baranyai Béla, Barát János, Vidorics Károly, Spilman Ábrahám, Dentsch István, Marothy István, Uber Károly, Krajcsár Ferencz.

— **A kórház költségvetése.** A belügyminiszter a nagykanizsai kórház 1908. évi költségvetését jóváhagyta; a költségvetés értelmében a napi ápolási díj 1 kor. 46 fill. lesz. Hasonlóképp jóváhagyta ama közgyűlési határozatot, mely az ápoló nővérek élelmezési díját napi öt fillérral felemelte.

— **Szerkesztőségünkben.** Szo Antál hirlapíró, ki ez év július hónapja óta dolgozott lapunknál egyik előkelő fővárosi lap kötelékébe lépett. Széles körű tudása, éles ítélőképessége és megbecsülendő írói képessége itt bizonyára érvényesültni fog.

— **Buziásfürdő új tulajdonosa,** Muschong Jakab, modern berendezésű szénsavműveket állított fel, melyek rendeltetése a buziasfürdői világhírű szénsavforrásokat kiaknázni és természetes folyékony szénsavat szállítani mindennemű ipari célokra. Mivel ezen szénsavművek kartellen kívül vannak, bizonyos, hogy mindenki igyekezni fog természetes vegyileg legtisztább folyékony szénsavat beszerezni és későbbi szükségleteinek céljaira is biztosítani s így nem lehetetlen, hogy a vállalat nagyszabású berendezése dacára, később érkezett megrendeléseket nem lesz képes eszközölni.

— **Cimerek a városházán.** Megirtuk, hogy a városházi nagyterem díszítését most az országos és a városi cimere felrakásával befejezik. Ez a munka körülbelül 5-6 nap múlva kész lesz. Már teljesen kész a gipszből készült egyik paizs, melyre az országos cimere kerül, de tisztán kivehető már az egész mű kontúrjai is. Ha kész lesz, valóban díszre válik a teremnek.

— **Új zongoratanár.** Goll Kamill, zongoratanár, — Sauer Emil tanítványa, — a bécsi Mesterszakadémia ez évi Rubintstein díj nyertese e napokban városunkba érkezett és itt letelepedik. A tanítást október hó 1-én kezdi meg.

— **Weisz Miksa divatruházába** Nagykanizsa, Bazár épület, az őszi és téli confekció és ruhaszövet ujdonságok megérkeztek! Megtekintés ajánlatos! Olcsó árak!

Gyengeséget,

akár szervezeti fejletlenségéből, akár betegségéből származsék, — gyorsan gyógyít a SCOTT-féle Emulsió, melyet tökéletes táp gyógyszernek lehet nevezni, mert rendkívül hatásos a gyógyreje, s e mellett

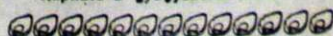
Az Emulsió valószínűleg a SCOTT-féle módszer védjegyét — a halast — kérjük figyelembe venni.

ízletes és könnyen emészthető

A legmakacsabb beteg is gyorsan megszokja a SCOTT-féle Emulsióhoz, mely a leggyengébb gyomornak sem okoz nehézséget.

Egy eredeti üveg ára Z. kor. 50 Mlér.

Kapható a gyógyszerüzletekben.

Birtokot

keresek megvételre

1000-3000

magyar holdig

esetleg — bárbe is ügyfelem részére

Zalamegyében.

Ajánlatokat kér:

Mesterházy Gedeon

pénzügyi és gazdasági irodája

Szombathely, Széll Kálmán-ut 3. szám.

Daczára

a volt szabósztrájkjának

elegánsan,

olcsón és

jól

öltözködhetik ha urí öltöny,
felöltő és télikabát szöveteit
nálam szerzi be

Weisz Miksa

Nagykanizsa. — Bazár.

Elsőrenau angolgyárt- ==

== mányu szövetek

Olcsó árak!

— **Pofoskodó színészek.** A kiket csak távolról kápráztat el a festett világ, a színház megejtő csillogása, azok megbotránkozva fogják olvasni e hirt a színházi amazonok duló csatájáról; de aki volt már a kulisszákon túl is és különösen a Bihari társulat belső ügyeit ismeri, az, olvasván két színészről pofoskodási esetét, vállat von és azt mondja, silány szám a pofosások mozgalmas történetében. Nagy-kőrösről írják: *Bolezny Margit és Sárvári Anna* színésznők tegnap az előadás megkezdése előtt óriási közönség jelenlétében összeszólkostak, aminek az lett a vége, hogy a két színész alaposan agyba-főbe verte egymást. A kínos ügynek úgy a színházi, mint a polgári bíróság előtt folytatása lesz. Az eset a közönség körében igen nagy megütközést keltett.

— **A zalai vendéglősök szervezkedése.** A zalamegyei vendéglősök a soproni és vas megyei szervezkedéséhez hasonló mozgalmat indítottak. A mozgalom Nagykanizsáról és Keszthelyről indul ki s előbbi helyen: Merkl János, Berger Adolf, Bayer Gyula, Kovács Mihály, Cár János és Pintér János vendéglősök és kormárosok végzik az előkészítési teendőket, oly céllal, hogy a zalavármegyei vendéglősök ipartársulata, bárha részben is, a szeptemberben tartandó szabadkai országos vendéglős kongresszusig létrejöjjen Keszthelyen és a Balatonvidéki zalai városokban. A szervezkedési teendőket Strausz Miksa, Bonay Bálint keszthelyi fogadósk végzik.

— **Egy Festetich-birtok parcellázása.** A Gróf Festetich-féle Ollári és vasvári uradalmak parcellázásának ügye már annyira előre haladt, hogy október 2-ikán ebben az ügyben a parcellázó bizottság értekezletet fog tartani. Az értekezlet Zalaegerszegen az állami erdőhivatal helyiségében Apáti László erdőmesternél lesz. A bizottság tagjai Lestyánszky Sándor nyug. államtitkár elnöke alatt a miniszter kiküldöttei kint: egy főmérnök, a komáromi és szombathelyi állattenyésztési felügyelők, Apáti László zalaegerszegi erdőmester és szigetih Rezső szombathelyi erdőmester, továbbá a tulajdonosnak két megbízottja: Dezsényi Árpád kormányzó és Barna György uradalmi erdőmester. Eza bizottság fogja megállapítani a belsőségeknek, szántóföldeknek és erdőknek osztályait és azok értékét.

— **Nestlé Henri, svájci vegyész** ismert gyermektápszere, a Nestlé-féle gyermektáplisz, imár 42 éves multra tekint vissza, már a harmadik nemzedék neveltetik fel vele. Nagyanyák, kik maguk is ezzel lettek felnevelve, most tanítják leányaikat, hogy miképp főzzék az unoka számára! Kiknek azonban nem adatott meg ez az idillikus szerencse azoknak egyszerű felkérésre, ingyen és bérmentve, szívesen megküldi a Nestlé-cég, Bécs, Biberstrasse 11. dr. Vidal, gyermekorvos minden nyelven megjelent könyvecskéjét: »A gyermek ápolása, táplálása és nevelése.« Ovos tanácsok fiatal anyák számára. Tessék csak írni érte.

— **Elmaradt nullák.** Tegnap cikket írtunk a nagykanizsai színház építéséről és abban a cikkben az olvasható, hogy az építés céljaira közadakozás útján is lehet 30-40 koronát összegyűjteni. Talán nem szorul körülményesebb igazolásra az, hogy mi 30-40 ezer koronát írtunk és a három nullát a sajtóhírbák ördöge sikkasztotta el. Voltak, akik a 30-40 koronát komolyan vették és ügyvélekedtek, hogy mi ugyan csak ismerjük közönségünk áldozatkészségét. Pedig mi ezt az áldozatkészséget ebben az esetben becsülnék néhány tízeserre.

— Az italmérségi jog le nem foglalható. Főképp vendéglősöket érdekelheti az a határozat, amelyet egy konkrét esetben hozott most a kuria. A legfelsőbb bíróság ugyanis kimondotta, hogy italmérségi jog gyakorlását lefoglalni és zár alá helyezni nem lehet. A megoklásban azt mondja a kuria, hogy a fennálló jogszabályokból megállapítható, hogy az italmérsés gyakorlása oly személyhez kötött jog és kötelezettség, melynek átruházása tilos a melynek bármily körülmények között más által való kezeltetése, a bíróságon kívül álló hatóságok jogkörébe tartozik, az említett lefoglalt jogoknak a zárgondnok által való kezeltetése, tehát a pénzügyi hatóságok jóvá hagyásától függne. Ily föltételes hatályú végrehajtás a törvény nem ismer s az ily fogantatása ellenében áll a bírói határozatok feltétlen kikényszeríthetőségével. Ezekből kifolyóan az említett jogokra, illetve azok gyakorlatára vezetett végrehajtás, foglalás szabálytalan.

— Főhercegi kitüntetés. Az »Első« Al-földi Cognacgyár részvénytársaság Kecskeméten, melynek népszerűsége páratlan Magyarországon, s igaz érdemei között felemlítjük azt, hogy nemcsak a magyar közönséggel szertette meg készítményeit, hanem a külfölddel is, mert hiszen barackpálinkája, — mely máris nemzetközi specialitás lévén, cognacja és kiskörjei pedig a leghíresebb francia produktumokkal is felveszik a versenyt, jóabban kiérdemelt nagy kitüntetésben részesült, s Császári és Királyi Fensége József Főherceg Ur a nevezett nagyszabású vállalatot »kamara-i szállító«-i címmel tüntette ki.

— A hét halottai. A hét folyamán elhunytak: öv. Kramsky Frigyesné magánzó 56 éves. Pápai János koldus 65 éves. öv. Szabó Jánosné földműves 72 éves. öv. Simon Péterné magánzó 66 éves. Morgenstein Lipót 6 hónapos. öv. Marton Józsefné földműves 59 éves. Herceg József földműves 54 éves. Csánádi Ferenc földműves 67 éves. Szokol Boldizsár 21 napos. Dobry János edőr 63 éves. Lőrincz Ferencz mindenes 68 éves. Gianber Márkus szabó 83 éves. Viola István közműves 67 éves.

Gabona-üzlet.

(Távirat.)

Budapest, szeptember 28

Készaru-üzlet:

Kínálat és kereslet egyaránt gyenge. Árak változatlanok.

Matáridó-üzlet:

Buza októberre	11.06
Rozs	9.55
Tengeri 908 májusra	6.77
Zab októberre	7.70

Helyi piac.

Nagykanizsa, szeptember 28.

A hozatások a szüreti idő miatt majdnem teljesen szünetelnek.

Áraink:

buza urasági 78/79. K.	10.25	10.40
„ piaci 77 K.	10.—	10.10
rozsa 72 K.	8.50	8.70
árpa közönséges	7.50	8.—
„ jobb	8.20	8.40
zab	7.80	8.—
bükköny	—	—
zabos bükköny	—	—
fehér bab	9.50	—
tarka	6.—	—

Legujabb zeneművek.

Strausz Oszkár: A primáskisasszony (Bin Walzertraum) operette 2 fűzetben magyar szöveggel . . . . . K 6.—
keringő külön kiadásban 2.40

Kapható állandóan: FISCHEL FÜLÖP FÜR könyv- és papírkereskedésében Nagykanizsán.

Vigyázzunk
szemünkre,
mert könnyen elveszti látó-
képességét, ha szemüveget nem
szakképzett

látóeszközzel szerzi be.

Szakképzett látóeszkész Nagykanizsán

Strasser Márton

(előbb Szarvas-szálloda)

most gyárilag berendezve

a városházzal szemben.

Szülők figyelmébe!

n ki köz iskolai öltönyt
n ki köz férfi öltönyt
n ki férfi és gyermek cipőt
n ki kalapot és sapkát

Rkar
vásá-
rolni,

ne mulassza el vásárlás előtt

Frank Vilmos

legnagyobb ruhaárházát megtekinteni.

Frank Vilmos

a bel- és külföldi legmegbízhatóbb szövetgyárosokkal áll összeköttetésbe s így mérték után is a legjobb és legizlésebb öltönyöket készíti a legolcsóbb árért.

Frank Vilmos

Nagykanizsa, Bazár-épület.

Táviratok

és telefonjelentések

Polónyi és Lengyel kibékülése.

Új pártot alakítanak.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, szept. 28. Politikai körökben hire jár, hogy Polónyi Géza és Lengyel Zoltán a közeli napokban kibékülnek. Hosszabb idő óta folytak erre vonatkozólag a kísérletek ez ügyben úgy Polónyival, mint Lengyelinnél. A kibékülés első következménye volna, hogy a Polónyi indította perben nem tartandó meg a tárgyalást Lengyel sajtóvétségére nézve és kölcsönös nyilatkozatokkal intéznék el az ügyet. — Egy új párt alakítását tervezik, melynek Polónyi és Lengyel lennének a vezeterei. Tudósítónk felkereste ez ügyben a Polónyi és Lengyel irodát, de sem Polónyi, sem Lengyel nem tartózkodnak a fővárosban, az irodák vezetőinek pedig a kibékülésről még nincs tudomásuk.

Az alkotmánypárt és október 10-ike.

Budapest szept. 28. Az alkotmánypárt egyik vezető politikusa egy újságíró előtt kijelentette, hogy az alkotmánypárt az október roiki általános munkaszünetessel szemben sakkhúzásra készül. *Andrássy Gyula* gróf belügyminiszter október 10-én teszi le a Ház asztalára az általános választói jogról szóló törvényjavaslatot. — mint erről hiteles formában is kijelentést fog tenni — s így nyilvánvalóvá teszi már előzetesen a munkásdemonstráció fölösleges voltát.

A badeni nagyherceg halála.

Mainau, szept. 28. A badeni nagyherceg má reggel 9 órakor meghalt. Haláláról táviratilag értesítették ő felségét.

Betilított munkásgyűlés.

Pozsony, szept. 28. A pozsonyi szocialdemokrata párt holnap délutánra népgyűlést jelentett be, amelynek programja az általános választói jog lett volna. A gyűlésen résztvettek volna a központ részéről *Bokinyi Dezső*, továbbá *Hodza Milán* és több nemzetiségi párti képviselő. A gyűlés után tüntető felvonulást terveztek. A főszolgabíró azonban a gyűlés bejelentését nem vette tudomásul azzal a megokolással, hogy nemzetiségi igazgatásra még a munkásgyűlés keretein belül sem enged alkalmat nyújtani.

Öngyilkos egyetemi hallgató.

Budapest szept. 28. *Berger Ferenc*, egy vasmegeyi földbirtokos fia ma reggel felakasztotta magát. Öngyilkosságának oka, hogy a magával hozott több száz koronát elmulatta és beiratkozni nem tudott.

Óriási árvízveszedelem.

Malaga, szeptember 28. Itt óriási árvízveszedelem van, melynek eddig sok emberélet esett áldozatul 2000 házat teljesen össze rongált a víz, 12000 lakos hajléktalanul maradt. Barcelonát is teljesen romba döntötte a veszedelem.

Nyolcvanezer munkás sztrájkja.

London, szeptember 28. Az északi Wales tartományból jelentik, hogy az itteni bányákban 80 ezer ember sztrájkba lépett. A munkaszünetés oka béremelési kérésük megtagadása és a rossz bányaműködés.

Rémös tüzkatasztrófa.

Száz ember lánghalála.

Hong-Kong, szeptember 28. Itt óriási tűzvész dúl, az egész város lángokban áll. *Eddig száz ember* esett áldozatul a lángoknak. Az oltás a szél miatt nagyon nehezen megy. A városban rablók garázdálkodnak, a kik az elmenekült lakosok holmiját dézsmálják meg.

Ki nyert?

Budapest, szeptember 28. Az osztálysorsjáték mai húzásán 20000 koronát nyert az 59726, és 15009 koronát nyert a 110326 számú sorsjegy.

Uránia Nagykanizsán.

Október első napjaiban tartja nálunk vendégszereplését az Uránia magyar tudományos színház. Az intézet, melynek élén Dr. Molnár Victor áll, és közökt. ügyi államtitkár áll, kizárólag a tudományt szolgálja s városunkban az utóbbi évek alatt tett sikeres vendégszereplése révén a közönségnek még ma is a legjobb emlékeztetében van.

A színház városunkban három estére tervezi vendégtájkát, melynek során bemutatásra kerül Pekár Gyula „Péncs Ötletsege” című Budapesti óriási sikerrel jubileumot ért darabja. A szerző elmond minden jót és minden rosszat a pénzről, amit az ember létezése óta neki köszönhet. Bámulatos a szerző megkapó invenciója, ezen valóban nehéz és tényköző tárgynak ügyes csoportosítása, mellyel a csodás állóképek és megcsodálható mozgók kíséretében megismert bennünket a Péncs, ezzel az egész világon uralkodó felséges ural. Ha Pekár Gyula nagy urániai sikerei s írói neve nem is csábítanák a közönséget a darab megtekintésére ezek a mozgók egymagukban sikert biztosítanak a darabnak, majd mindegyike egy-egy s-ines mulattató operette részlet, a párisi tolvajok és betörők című pedig főleg egy Scherlo Holmes szindarab felvonása.

Második estén Japán kerül bemutatásra, a közelmúltban lejátsszódott keletázsiai tragédia e győzteséről már sokat hallottunk és olvastunk, a darab pedig mindent elmond, ami nekünk érdekes és tanulságos lehet. A ki szépet és potikusát akar látni az ne mulassa el a darab megtekintését.

A harmadik est darabja lesz a „Virágok városa”. Firenze. E város nevéhez fűződik kö-

zép Európának, sőt az egész művelt világnak minden tudománya és művészeti eseménye. A renaissance forradalmának hullámai itt csaptak legmagasabbra, természetes tehát, hogy itt születtek a legnagyobb apostolai is, a Mediciek, a Pittik stb. A darab a város ezer éves történetében a világirodalomban és a tudomány legnagyobb és legfenségebb korszakával ismert meg bennünket. E darabok bővebb ismertetésével még foglalkozni fogunk.

Jegyek már most előre válthatók Fischel Fülöp Fia könyvkereskedésében.

Magyar újságírók Abadiénál.

Abadie Michel a világszerte ismert párisi cigarettapapiros gyárnak egy idő óta Bécsben tartózkodó tulajdonosa és vezérigazgatója néhány nappal ezelőtt több Bécsben tartózkodó ismert magyar újságíró meghívott az Abadie-társaság bécsi vezérképviselője kiterjedt gyári telephely megtekintésére. Maga Abadie Michel és a bécsi képviselő vezérigazgatója, Labin Maurice Maxime fogadták a magyar vendégeket és vezették őket végig a bécsi gyár összes üzemhelyiségein. A gyár megtekintésének első sorban az az óhaj volt a célja, hogy alaposan meggyőzőse a magyar vendégeket azoknak a támadásoknak fel az alaptalanságáról, amelyet több magyar konkurens révén az utóbbi időben magyar lapokban megjelentek és melyek abban az állításban csúszosodtak ki, hogy a kereskedelemben elterjedt Abadie féle cigarettapapiros nem eredeti francia, hanem osztrák gyártmány és ezért a magyar piacról, mint osztrák terméket, ki kell zárni. A magyar vendégek élénk érdeklődéssel nézték a gyártelepet és mivel kétségtelen, hogy a nagytömegű, különösen pedig a cigarettázók óriási tömege is érdeklődik a gyár iránt, néhány adatot közlünk a gyár megtekintéséről. A párisi Abadie-céget, illetve gyárát több mint száz évvel ezelőtt Abadie Michel alapította és ez a gyár indította meg Franciaországban a cigarettapapír gyártást; cigarettapapiros jósága révén világszerte ismert gyártmány lett, a melyet már az 1882 évi May-r-féle lexikon, mint „különösen jó cigarettapapiros” említi meg és írás. A bécsi vezérképviselőt Abadie Michel és Egbert testvérek, akiknek összes vállalatai családi részvénytársasággá alakultak át, főleg abból a célból alapították, hogy Bécsben csupán a Párisban előállított Abadie cigarettapapiros adjusztálásait vigyék keresztül. Dacára óriási szállítási és vámköltségnek (60 korona 100 kilogramonként), a melynek megtakarításokat lehetne eszközölni, ha Párisból csupán a nyersanyagot küldenek, a párisi ház a fent említett hatvankoronas nagy vámtétel mellett sok százezer skatulya cigarettapapírt küld bécsi és budapesti raktárába Bécsben csupán a különböző fajta hűveltyeket, amelyeknek papirosa teljesen keszen érkezik Párisból, készíti pedig azért, mert a cigarettapapirosnak hűveltyé válo kidolgozása Franciaországban nincs azon a nivón, mint Magyarországon-Ausztriában. Hogy az adjusztálás Bécsben történjen, az két-eg kívül igen nagyra becsülendő érdeme Labin Maurice Maxime bécsi vezérképviselőnek, aki ilyen módon annyi száz munkásnak a kik maguk is bizonyára szintén fogyasztanak Abadie-papiros, jövedelmező foglalkozást és állandó munkát nyújt. De az államnak is nagy jövedelme van a vállalat révén, a mint azt a párisi kereskedelmi kamarának minden küldeményhez mellékelte s az áru eredetét igazoló nyilatkozata bizonyítja. A Labin-féle papirosművek, a melyek egyúttal képviselői az Abadie társaságnak Bécsben, maguk is gyártnak különböző fajta cigarettapapiros, szivarzsigát, kartonázst, papiroszsigát és papiros-szalvétát; a telepen állandóan állag körülbelül ezer munkás van alkalmazva, a kik közül körülbelül hatszáz kizárólag az Abadie cigarettapapiros adjusztálásával foglalkozik, a mi szinten bizonyítéka ez anynyira kedvelt cigarettapapiros óriási fogyasztásának. H-ti békében a bécsi gyár állag több mint tízezer koronát fizet, tehát évenként több mint félmillió koronát, a mely óriási számok szintén az Abadie gyártmány jóságát bizonyítják.

A bécsi gyár négy nagy épületből áll a Seehausengürtel 3, 7, 9 és 11 szám alatt; a két utóbbi épület kizárólag az Abadie gyártmányok adjusztálására szolgál. A géberendezéseknél föl van használva minden legmodernebb találmány egészségügyi tekintetben is és tényleg ma minden egész Európában még egy ilyen vállalat, a mely, természetesen villamos üzem mellett, ily modernül lenne felszerelve. Az első emeleten vannak a raktárak az elküldésre előkészített árukból és sok száz postacsomag és láda vár szétküldésre. Az egész világból olvashatók itt címek és a millió lakosságú Newyork, Kalkutta, Soerabaya, Java szigetén stb. mellett található kisebb helységek, mint Nagykikinda, Leitmeric stb. neve is. Érdekesek a nagy munkatermek, a melyek szuterénből a negyedik emeletig százhuszonöt méter hosszúak, óriási munkatermek, a melyek élénk képet nyújtanak a serény tevékenységnek, a mely Abadiénál napról-napra folyik. A két kalauzoló ur érdekes adatokat közölt a gyártmányok eladásáról is, Átlag minden héten huszmillió szivarhűveltyt és háromszázezer cigarettapapiros-csomagot küldtek szét a világ minden részébe. Abból az efvől kiindulva, hogy a védjegy igazolja az árut, az Abadie cég büszkén, nyíltan és becsületesen minden árujára ráteszi a nevet, ellentétben konkurensainak nagy részével, a kik kizárólag az adjusztálással és nagyhangú francia elnevezéssel látszanak szívtelni. Ennek tulajdonítható, hogy az Abadie-féle gyártmányt az egész világon ismerik és becsülik.

A mi végül a bécsi ház személyzeti viszonyát illeti, tekintettel a nagy magyar fogyasztó területre, az Abadie cég alkalmazottai sorában a magyar elem is képviselve van. A cég utazóinak többsége magyar, a bécsi expedíció főnöke magyar ember, sőt a csomagolásra felhasznált papiros nagyrészt is magyar gyárakból Róssahegyéről stb. hozatják.

A magyar vendégek nagy érdeklődéssel hallgatják a közléseket és a legszebb módon bucsuztak el a nagy francia-magyar-osztrák vállalat két vezetőjétől. Végül annak a kívánságuknak adtak kifejezést, barha az Abadie-társaság ületei Magyarországon is annyira kiterjednének, hogy a cég itt is miként Bécsben, nagy gyártelep létesítésére határozná el magát.

Segédszerkeztető: Nagy Samu.

Laptulajdonos és kiadó:

FISCHEL FÜLÖP FIA.

Nyílt-tér.

Figyelem! Csak a „Tempel-forrás” és „Styria-forrás” van mint Rohitschi savanyu víz törvényileg védve. Minden más terméket, a mely „Tempel-forrás” és „Styria-forrás” van jelezve és hamisítva „Rohitschi” név alatt hozzák forgalomba, vissza kell utasítani.

Forrás-kultúráltság ROHITSCH-SAUERBRUNN

Évszázadok óta ismert

MATTONI FÉLE
GIESSHÜBLER
SÁVANYUVÍZ

A dugó egészése

segíti gyógyító tényező
Karlsbad, Marienbad,
Franzensbad stb.
kuráknál; mindig
tényesen bevált.

KWIZDA FERENCZ JÁNOS

cs. és k. r. osztr. magy., román kir. és bolgár fejedelmi udvari szállító,

kerületi gyógyszerész Korneuburgban Bécs mellett.
KWIZDA FLUIDJA

Kigyó védjeggyel,
(TURISTA FLUID)
Regi bevált aromikus bedöröslés az idegek és ismok edzésére és megerősítésére. Eredményesen használva turisták, kerekpárosok és lovagok által nagyobb lovag utas erősítésére és erőtlenítésére.
Árak: 1 palack K 2,—
fél palack K 1,20
Kapható minden gyógyszerésztől, — Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.
Főzött Magyarországi részére: TÖRÖK József gyógyszerész, Budapest, Károly-utca 12 és Andrássy-ut 26. szám.

Keresek egy lakást

3-4 szobával, esetleg kerttel, azonnali lakhatásra. — Cím a kiadóhivatalban.

Csemegezőlő,

csakis elsőrendű nemes fajok, postakosaraként 2.80 kor., 100 kg. vételnél 40 kor. Csemege alma és körte postakosaraként 2.40 kor., 100 kg. 24 koronától feljebb. Görög és sárga dinnye 100 kg. 10 kor., turkésztán és ananász 32 kor., postakosaraként 2.40 kor. Paradicsom, tölthető zöld paprika és fejes káposzta postakosár 2 kor. Vasuti rendelést csakis előleg beküldéssel szállít:

Szabó 235. gyümölcskivitele Csongrád.

Ház eladás.

Sarokház, régen fennálló szatócsüzlettel, tőzsde, pálinka és sör méréssel, betegség miatt szabadkézből eladó. — Bővebb felvilágosítást ad özv. Steinitz Károlyné Nagykanizsán Kossuth Lajos tér.

Jó karban — levő — nagy boros hordók
— levő — nagy boros hordók
jutányos áron eladók.

Növekedő Ström és Klein nagykeres. cégnél,
Nagykanizsán.

Téli menetrend

érvényes 1907. okt. 1-től

Megjelenít és kapható: FISCHEL FÜLÖP FIA

hőnyvkereskedésében, Nagykanizsán.

Zongorahangolás helyben

= 5 korona. =

Elsőrangú külföldi, ugymint Bösendorfer Ehrbar, valamint 25 évi bécsi zongora-gyárakban szerzett tanulmányaim képesítetek, hogy a nagyérdemű mértő közönség igényeinek e téren mindenben megfelelek. Zongora javításokat, ugymint teljes átdolgozását gyárilag eszközölöm, új zongorákat állandóan raktáron tartok, régieket becserelek.

A n. é. közönség pártfogását kérve.

Wogrincsics Ferencz

zongora készítő, hangoló és raktáros.

Erzsébet-királyné-tér 10. sz.

(Löwi Adolf-féle ház.)

Steckenpferp Liliom tejszappan

Bergmann & Co. Dresden és Tetschen »/Z.

volt és marad a napokint beérkező elismerő-levelek szerint, a leghathatósabb az összes gyógyszappanok között szereplő ellen, ugy a sima, puha bőr és viruló arczsín elérésére és fentartására. — Kapható darabonként 80 fillérrért minden gyógyszertárban, drogeriában, illatszert- és szappankereskedésben és fodrász-üzletekben.

Nők könyvtára.

A női szépség fentartásának, ápolásának és növelésének titkai. Irta egy-naggyilági hölgy. Második javított és bővített kiadás. Csinos vászonkötésben. Ára 3 K 60 f.

A jó társaság modora és illemszabályai. Irta egy naggyilági hölgy. — Csinos vászonkötésben. Ára 4 K 80 f.

A szépségművészele. Irta és idegen források után összegyűjtötte „*„ Számtalan a szépség ápolására és fentartására szükséges tudnivalókkal. Diszes vászonkötésben. Ára 4 K.

Mamák könyve. A gyermekápolás dőlőhőjében. — Irta dr. Torday Ferenc. Ára köve 3 K.

Anyák tanácsadója és útmutatója a gyermekek ápolásánál. Irta Braidwood Murray P. gyermekorvos. Ára köve 2 K.

A gyermek ápolása egészen és heteg napokban. Irta Kneip Sebestyén plebánus. Ára 2 K.

Gyermekeink érdekében. Utmutatás anyáinknak, miként kell gyermekeinket helyesen ápolni. Irta dr. Ternói Valvich Gyula. Ára 2 K.

Kaphatók:

Fischel Fülöp Fia
könyvkereskedésében Nagykanizsán.

KLYTHIA a bőr ápolására

az arczbőr szépítésére és finemítésére **PUDER**

— Legelegansabb, tolette, hál és salon puder.

Fehér, rózsaszín vagy sárga.

Vagyilag analízálva és ajánlva Dr. J. J. Pohlcs. kir. tanár által Bécsben Elismerő levelek a legjobb körökből mind dobozhoz mellékelve vannak.

GOTTLIEB TAUSSIG

cs. és kir. udv. tolette-szappan és illatszer-gyár

Főraktár: BECS, I. Wellzelle 2.

Szátküldés utányvet vagy az összes előleges beküldés mellett.

Kapható a legtöbb illatszer-, drogna-kereskedésben és gyógyszertárban. Nagykanizsán: Alt és Böhm Keleti á. Mór, Kreiner Gyula Gellich és Graef cégeknel.

Egy doboz 2. kor. 40 f.

Hirdetések felvételnek
e lap kiadóhivatalában.

TIRGRAM-POR

az egyedüli szer, mely az összes rovarokat gyorsan és alaposan kipusztítja; üvegben — 30. — 60 l. — és 2. — koronáért kapható.

TIRGRAM TINKTURA

csakis Polóshák ellen üvegekben — 40. — 80. l. 20. 2.60 és 5. — koronáért kapható minden jobb drogeriában fűszer- és festék kereskedésben, ahol Tirgram-Plakátok ki vannak függesztve. — Ügyeljünk a TIRGRAM névre. Gyár: Budapest, IV. kerület, Károly-utca 1.

Kapható Nagykanizsán: Yesselhofer József, Günser Gyula, Ström és Klein, Schwarz és Tauber, Neu és Klein cégek üzletében.

Bélhurut

(idült, ideges, gümőkóros hasmenés legjobb gyógyszere) a

Barta-féle FEKETE AFONYA

GYÓGYBOR.

Kapható gyógyszerészeknél, 5 üveget 8 koronáért bérmentve szállít

előkelőbb fűszerek közvetítésével is a

Felkai konzervgyár Felka Szepes m.

☞ Kérjen árjegyzéket! ☞

Csemegekonzervek

Barta-féle erdei gyümölcsbefőttek, izek, szörpök, ízlelék-és huskonzervek, nemes boroviczkát versenyen felüli minőségben szállít

Bajlós B. és Carbone J. táncintézete

Nagykanizsán, a „Polgári-Egylet” dísztermében.

Van szerencsénk a mélyen tisztelt n. érd. közönségnek b. tudomására hozni, hogy

1907. szeptember 29-én

a „Polgári-Egylet” emeleti dísztermében

Táncintézetünk

megnyílik.

Gyermek-Kurzus 6 éves koruktól vehetnek részt a délutáni órákban.	Felnőttek osztálya este 8 órától 10 óráig.
Deák-Colone lakatos növendékek számára zárkórú, d. u. 4 - 8-ig.	Boston-Kurzus kedvetl. táncol 3 óra alatt elsajátíthatja.

Magánórák háznál és házon kívül, úgy egyeseknek, mint csoportoknak. Boston tanítás minden osztályban. Beiratkozni lehet a táncteremben d. u. 10-12-ig, d. 3-tól kezdve.

Felkérjük a nagyrabecsült szülőket, kik személyes megjelenésünkre igényt tartanak, ebből óhajukat velünk tudatni kegyeskedjenek.

Kiváló tisztelettel

Bajlós Bertalan   **Carbone János**

Táncitanár Budapestről. m. kir. operaházi ny. a. s. solótáncos

500 koronát

fizetnek annak, ki a Bartilla fogvizének használata mellett (üvege 70 fillér) valaha ismét fogfájást kap, vagy szája büzlik. (Franco küldéssel külön 95 fillér) Bartilla-Winkler Ede Wien, 19/1. Sommergasse 1. Kapható minden gyógyszerertárban és drogueriában. Csakis „Bartilla fogviz” kerendő. Hamisítások bejelentése utalmazzatik. Oly helyekre, hol nem kapható, bérmentve küldök 7 üveget 5 kor. 20 fillérért.

Raktár Nagykanizsán: Drogéria a Vörös kereszthez.

Minden utánzást és utánnyomást üldözünk!

Thierry balzsamcsak akkor valódi, ha az apácát ábrázoló zöld védjegygyel van ellátva. **Törvényesen védve. Régi hírű felülmulthatatlan szer** emésztési zavar, gyomorgörcs, köhögés, katarrhus, mellbetegség, influenza, különösen pedig kezdődő tüdővész stb. esetében. — Ára: tizenkét kis üveg, vagy vagy 6 dupla üveg, egy nagy különleges üveg szabadalmazott zárral 5 korona.**Thierry Centifolia kenőse**

közismert mint „Non plus ultra” szesz mindenféle bármily régi sebek, gulladások, sérülések, kelések és dagasztok ellen, meggyógyítja a vérmérgesítést, és az operációt a legtöbb esetben feleslegessé teszi. Ára: 2 legegy 3 kor. 60 fill. bérmentve. Szétküldés utánvétel vagy a pénz előleges beküldése mellett.

Apotheker A. THIERRY in Pregrada bei Bobitich-Sauerbrunn. Raktárak Budapesti Török József és dr. Egger Leo és J. gyógyszerertárban, Lugoson: Vértes L. gyógyszerertárban.

Óvás. Örnek mindenkit egyedül valódi törvényesen védett balzsamunk utánzatának vásárlásától, megrendelésétől és különösen ismételésétől. A büntető-törvény 23. és 25. §-ának értelmében kíméletlen büntető-ügy üldözésnek valamint 400 koronáig terjedhető pénzbírságnak vagy egy évig terjedhető fogszázbüntetésnek teszi ki magát mindenki, aki más gyógyszerertárból ered, tehát más, mint az én egyedül valódi, zöld spácavédjegygyel ellátott törvényesen védett „Thierry balzsam”-ot rendel, vásárol vagy ismét elárul. Ugyanezt a büntetést vonja maga után a tolatkodó vásárló módon felkínált más nevűekkel ellátott surrogátumoknak megrendelése és eladása, melyek csak a közönség kizsákmányolása céljából hoztak forgalomba.**Pénzkölesönt**

minden összegben kaphatnak állami, városi és egyéb tisztviselőkn, katonatisztek, hűbereknek 6-7% mellett egy rövid időre, — mint 10, 12, 15 és 20 éves törlesztésre. Rationálisítási övedékre szerzek 10 nap házakra I. és II. betéltárára 20 nap alatt legelősebb napi kamattal mellett.

Bővebb felvilágosítással szolgál.

Kaufmann Kálmán hit. enged. bankbizományi ügylet. — Budapest, VII., Izabella utca 35. sz.**Bischitzki Miksáné**

Nagykanizsa, Főut 24.

33 év óta fennálló legjobb hírnévnek örvendő hangszerraktárban

zongorák, pianók, estimbalmok és harmonikumok

új és díjazottak nagy választékban részletesre és bérbe is kaphatók.

Régi zongorák mindenkor becsértelnek.

Méhészgazdák figyelmébe!**MÉZ**

bármily mennyiségben legjobban értékesíthető

Rothschild Samu

méznagykereskedőnél Nagykanizsán, Magyar-utca 19.

Egy ügyes megbízható könyvelőt keresek

üzleti könyveim rendbehozatalára, működésének azonnali kezdésére.

Ajánlatát fizetési ígéreyeinek közlése mellett kéri

Laskay Ernő
Részthely.**Lakáshirdetések**
Háztulajdonosok,
Teljes ellátást adók
és keresők.

A kinek

kiadó

lakása, hónapos szobája, raktára, üzlethelyisége

vagy teljes ellátást ad, vagy a ki

lakást

butorzott szobát, teljes ellátást, üzlethelyiséget, műhelyt vagy raktárt

keres

tegye közzé

hirdetését a

„Zala”

hirdető rovatában.

Egy lakáshirdetés közlésenkint

korona.

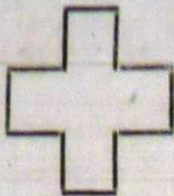

Bárki ha kéri,

hogyan nyilatkoznak az emberek és hogy milyen értékes háziismer az eredeti illatos Alföldi Cognacgyár részvénytársaság saját szeszfinomítójában lepárolt legmagasabb fokú középpárlat szeszből készített valódi.

Alföldi fehér kereszt

Sósorszeszről,

megy páratlan hatású egyhangú a válasza, hogy az, aki egyszer megpróbálta használni soh'se változtatja ez életben, mert az

Alföldi fehér kereszt

SÓSORSZESZ

a hű házi barát

IGAZI HÁZISZER,

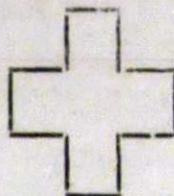
megy nem hiányozhat egy uri családtól sem; az illatos Alföldi fehér kereszt

SÓSORSZESZ

kellemes és sokoldalú használhatósága által általános alkalmazásra talál. — Hűsítő a melegben, amely gyakori főfájást okozni, viszont

űdítő hat néhány csöppet cukorra bevéve a szervezetre.

Az Alföldi fehér kereszt

SÓSORSZESZ

erősítő tulajdonsága

különösen a masszírozás a kármával tapasztalható. Nyári fürdőzések, kirándulások alkalmával igen ajánlatos, ha kéznél van. Legendák szólnak eme

Házi barát-ról.

Ne mulassza el egyetlen sósorszesz-vevő sem a most megjelent.

Barack-Hiradót

meghozatni, hol bőven nyilatkozik a

Házi barát.

Az Alföldi fehér kereszt sósorszesz egyedüli gyártója az

Első Alföldi Cognacgyár

részvénytársaság

Kecskeméten.

ő esz és híre, felsége József 18herceg kamarai szállítója.

Postán utánvétellel vagy a pénz előzetes beküldése után.

Á R A K :

Óriási próbáüveg 40 fillér. Nagy üveg 1 kor.
Egész nagy üveg 2 korona.

Állandó állást

kaphat ügyes férfi vegyi gyártmányok eladására gazdáknak és viszonteladók-nak. Mellékkeresetnek is igen alkalmas.

Dr. Hardung & Co,

vegyészeti gyár

Aussig-Schönpriesen.

KELETI Szakialista

Sérvben szenvedők!

KELETI-féle

legújabb találmányu ca. 50kgr. szab. sérvkötő pneumatikus gummi-pelottával, a legfőbbkétesebb a maga nemében!

A legrégibb és legnagyobb sérveket fájdalom nélkül visszatartja!

Számtalan elismerő-levelet és külföldi leghíresebb orvosoktól és szaktanároktól;

Árak: egyoldalú 12 kor. kétoldalú 24 kor.

25 év óta fennálló testgyógyászati műintézetemben egy fővárosi gyakorló szakorvos állandó felügyelete mellett a legfőbbkétesebb technikai kivitelben, a legolcsóbb árak mellett készülnek:

☛ mülábak és műkezek amputáltak részére.

Mellfűzők és egyenestartók lerdén nőttek részére.

Járó- és támgépek csont- és ízületi, tuberkulotikus-, angolkóros betegeknek.

Haskötők, gummi-, görcsér-harinyák, heretartók sib. eredeti gyári árakon.

☛ Régen inggen és bérmentve — 3000-nél több órával ellátott — nagy képes árjegyzéket.

KELETI J. orvosi műszergyáros, Budapest, IV. ker., Koronaherceg-utca 17. (a szervita-rend zárda-palotájában.)

gyár: Budapest, IV., Koronaherceg-u. 14. Alapítástól 1878. Székhelye diszkrétó mellett. — A megrendődívetek megemmieltetnek vagy visszatartódnak.

ALEXIN

LEGFINOMABB NÖVÉNYZSIR FŐZÉSRE-SÜTÉSRE KIRÁNTÁSHOZ 25% SZAPORÁBB MINDEN MÁS ZSIRNÁL KÖNNYŰ EMESZTHETŐSÉGEÉRT ORVOSILAG AJÁNLVA CSAK E VÉDJEJEGGYEL

ELLÁTOTT CSOMAGOT !!FOGADJUNK EL!!

KAPHATÓ MINDEN FÜSZER KÉRESKEDÉSBE

Budapesten

Az egyetlen

Független

Ellenzéki

nagy napilap

AZ UJSÁG

Előfizetési ára:

Egész évre	28 kor.
Fél évre	14 "
Negyedévre	7 "
Egy hónapra	2 , 40

Megrendelési cím: AZ UJSÁG kiadóhivatala, Budapest, VII. Rákóczi-ut 54.

MUSCHONG-BUZIÁSFÜRDŐI

SZÉNSAV-MŰVEK

☛ Újonnán berendezve ☛ kartelen kívül szállítanak azonnal bármily mennyiségű természetes vegyileg legtisztább folyékony SZÉNSAVAT

a világhírű buziasfürdői szénsavforrásokból szódavéggyártáshoz vendéglőknek és egyéb mesterségesen előállított kárpai célokra, ÖSSZE NEM TEBEZTENDŐ vészbé kiadós szénsavval.

Megbízható, szigorúan lelkismeretes kiszolgálás!

BUZIÁSFÜRDŐI ÁSVÁNY- ÉS GYÓGYVIZEK

és literes üvegekben. Szív-, vese- és hólyagbántalmaknál utal nem értégyógyhatás. Elsőrendű asztali víz!

Felvilágosítással készséggel szolgál

Muschong-buziasfürdői szénsavművek és ásványvizek székhelye Buziasfürdő.

Sürgönycím: Muschong, Buziasfürdő. — Interurban telefon 18. sz.

